

සූත්‍රානනපිටකයෙහි

26 වන ග්‍රන්ථය

කුද්දගත්සභියේ දෙළොස්වැනි වූ

ජාතකපාලි

තෘතීය භාගය

එක්සත් අමරපුර නිකායික මහාසංඝසභාවේ සභාපති
මඩිගේ සිරි පඤ්ඤාසිභාභිධාන
මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කළ
සිංහල අනුවාදය
සතර කෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක ධුරන්ධර
මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති රාජනීය පණ්ඩිත
ශ්‍රී ධර්මසූරිය රෙවත
කරනම්පිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර
නායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින්
පාඨශෝධන පූර්වක වූ කළ විශේෂ සංස්කරණයෙන් යුක්ත යි.

ශ්‍රී බු: ව: 2550
රාජ්‍ය ව: 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 32

The Twenty-sixth Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (9)

26

JĀTAKA PĀLI (III)

With the Sinhala translation by

Venerable Siri Madihe Paññāsīha
Mahānāyaka Thera

The President of United Amarapura Nikāyika Mahā Sanghasabhā

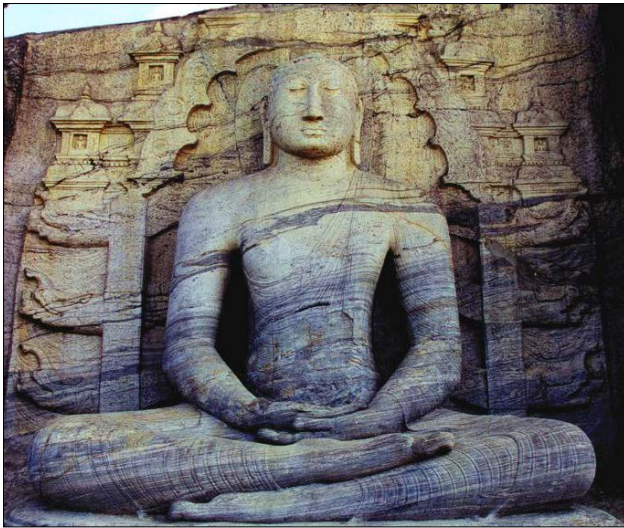
&

The Special Edition by

Venerable Pandit Sri Dharmaskandha Rewata
Karahampitigoda Sumanasāra
Nāyaka Thera

The Principal of Sri Rewata Pirivena Makadawara &

The Chief High Priest of The Province of Four Korals

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් ආයතනවල දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලබනම් එහි ද
 සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීමට ආයතනවල දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
 නිවන් දකින තුරු අභිවුර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
 පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පටුන මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ.

නැවත පටුන වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංකය (20) සටහන් කර යොමු වන්න.

සුභානාපිටකෙ වූද්දකනිකායෙ

ථානකපාලී

තනිසො භාගො

සුත්තානාපිටකයෙහි කුදුගත්ඨයෙහි

ථානකපාලී

තෘතීය භාගය

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xv
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xvii
සංකීර්ණ නිරූපණය	xix
සංඥාපනය	xxi-xxvii
පාළි භෝධිය	xxix
විසය සූචි	xxxi-xxxii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-487
ගාථාදීපාදනුක්කමණිකා	489-535
සංඥානාමානුක්කමණිකා	537-541
විසෙසපදනුක්කමණිකා	543-557
ශෝධාසථාන දශිකය	559
බුද්ධිජයනති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	561

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සංස්කාරක නිවේදනය

නිලේශුරු සම්මාසම්බුද්ධන් බුද්ධත්වයට පැමිණ දම්සක් පවත්වා ආරම්භ කළ පයඝාප්ති ශාසනය පරිනිවෘණමඤ්චකය දක්වා දිව්‍යමනුෂ්‍යාදි අනන්ත අපරිමාණ සක්වල්යාට ලොවිලොවුතුරු හිතසුව සාධමින් ආකාශ-ගඛාප්‍රවාහයක් සෙයින් අවිච්ඡින්න වැ පැවැත්තේ යැ. මලස්නෙකු හුයෙන් නො ගොතා වූ මල් රසක් සෙයින් සම්මේශ වැ තුබූ වතුරාසිනි-සහසුසංඛ්‍යාත ධර්මසාක්‍යය මහාකාශ්‍යප ස්වරාදි සංගීතිකාරක මහතෙර-වරුන් විසින් ග්‍රහණධාරණාදියෙහි සෞකයඝ්‍ය පිණිස ධර්මිත්‍ය විසින් නිකායාදි විසින් සංග්‍රහ කොට සංගීත විය. (සංගීතිකථා මහාවග්‍ය-ප්‍රකාශනායෙන් දන්තේ යැ.)

තවද ත්‍රිපිටකධර්මයෙහි අංගවශයෙන් කළ බෙදීමෙන් ද ඇත. ඒ වූකලී “ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චෙ කුලපුත්තා ධම්මං පරියාපුණන්ති: සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්බුත-ධම්මං වෙදලලං” යි බුදුරදුන් විසින් මැ අලගද්දුපමසුත්තාදියෙහි වදළ ධර්ම අංගවශයෙන් නවවැදෑරුම් වන පරිදි බුදුන් විසින් මැ වදරනලද්දේය. සංගීතිකාරක තෙරවරුන් විසින් මේ නවංගයෙහි උදන ඉතිවුත්තක ජාතක යන අංගත්‍රය වෙන වෙන ග්‍රන්ථ වශයෙන් කුදුගත්සම්-යෙහි ලා සංගීත වූව ද ඉතිරි අංග සය ත්‍රිපිටකයෙහි ඒ ඒ තැනින් ලක්ෂණවශයෙන් නභාගතයුතු වෙයි. ජාතක වූකලී බුදුරජාණන්වහන්සේ ජීවමාන ව වැඩහුන් පන්සාළිය් හවුරුද්ද මුළුල්ලෙහි ඒ ඒ කාරණයට පැමිණ වදරනලද අපණ්ණක ජාතකාදි පන්සියපනයක් පමණ වූ බොධිසත්‍යපදනගේ යැ. එහෙයින් ජාතකකථා බුද්ධචරිතයෙහි ලා සංග්‍රහ වෙති. එහි ජාතකගාථා හා අතීත කථාව ද බුදුරදුන් විසින් මැ වදරනලද්දේ ය. සිංහල ජනතාවගේ බෞද්ධසංස්කෘතිය ගොඩනඟා-ලීමෙහි ලා ජාතකකථායෙන් ලැබුණු පිටිවහල ද අසීමිත වෙයි. ජාතක-දෙශනාව පිළිබඳ වැ අන්‍යත් කියැයුතු දෑ මෙහි සංඥාපනයෙන් දන්තේ යැ.

දෙදහස්පන්සියවැනි බුද්ධජයන්ති පූජාත්සවය අනුසාරණය කරනු සඳහා ලංකාබෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කළ සත්කායඝ්‍යන් කෙරෙහි අතිශයින් අර්ථාවහ වූයේ ත්‍රිපිටකධර්මය සියබසට නභා මුද්‍රණය කරවාලීම යැ. එහි ජාතකපාළි සිංහල පරිවර්තනය සඳහා ආරාධිත වූවාහු අමරපුර මහාසංඝසභාවේ වර්මාන සභාපතිධුරුඤ්ඤ මඩ්දේ සිරි පඤ්ඤාසිභාහිධාන මහානායකස්වරයන් වහන්සේ යි. උන්වහන්සේ විසින් යථාකාලයෙහි කරනලද සිංහල පරිවර්තනය පාඨශොධනපුර්වක වැ ත්‍රිපිටක සමෘද්ධ-මණ්ඩලය මගින් සංස්කරණය කළයුතු විය. විශේෂයෙන් ජාතකපරිවර්තන සංස්කරණය ත්‍රිපිටකයෙහි විසාරද බුද්ධිප්‍රභා ඇති හිමුලේ මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවෙණාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත කරමපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමන-

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සාරාංශිකාන සතරකෝරළ මහදිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් සිදුකරන ලද්දේ ය. වෙස්සන්තර ජාතක අනුවාදය උන්වහන්සේ විසින් අමුතු වැ ලියන ලද්දේ ය.

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලායෙහි මෙම ජාතකපාළි තෘතීයභාගය 32වැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකනලද්දේ ය. සූත්‍රානන්තරිකයෙහි සවිසිවන ග්‍රන්ථය යි. මෙහි ද ධර්මවේෂිතට එලවත් වූ ගාථාදීපාද, සංඥානාම හා විශේෂපදයනුදු සුවිගත කොට ඇත. තවද කවිග්‍රෙෂ්ඨ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් පද්‍යබන්ධවශයෙන් දෙශනා කළ ජාතකගාථා සදහස්තවසියපහක් (6905) පමණ වෙති. එයින් ගාථා දෙදහස්දෙසියඅටළොස්ක් (2218) ප්‍රථම භාගයෙහි ද, දෙදහස්එක්සියඑකක් ද්විතීයභාගයෙහි ද, මේ තෘතීයභාගයෙහි දෙදහස්පන්සියසයාසුවක් (2586) ද ඇතුළත් වෙත්.

ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ආරබ්ධ වූ, ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය වතීමාන ශ්‍රීලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති-තන් පත් ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ අනුග්‍රහයෙන් සිදුවන බව ආශීර්වාදමුඛයෙන් පවසමිහ. ශ්‍රද්ධා පූර්වක වැ ධර්මප්‍රකාශනය මෙහෙයවන සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය තන් පත් ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් ද මෙහි ලා විශේෂයෙන් ප්‍රයුක්ත වැ ක්‍රියා කරන සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලෙකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ද ප්‍රශංසා පෙරවූ කොට සඳහන් කරමිහ. එසේ ම සඳ්ධී ප්‍රවර්තියට උපසාහිත වන නිසර මුද්‍රණාලයාධිකාරීතුමා ඇතුළු සේවක මණ්ඩලය ද, ත්‍රිපිටකසමාදාන මණ්ඩලයට උපකාරී වැ ක්‍රියා කරන කොළඹ මහානායක වාරිකාරාමයේ නියුක්ත වූ ඇම්. ඒ. ආර්. සමරසිංහ මහතා ද කෘතඥතා-යෙන් සඳහන් කරමිහ. ශාසනායුර්ධනයට කාරණ වැ පවත්නා මේ සන්කායායට අනුබල දෙන හැම සුධිත්‍ර සුබභාගී වෙන්වා'යි ආශංසනය කරමිහ.

මේ වගට ශාසනොදයකාරී:

ලබුගම ලඩකානඤ්ඤ
මහානායකසථවිර
ත්‍රිපිටක සමාදානමණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සංස්කාරක.

2529
1986 දෙසැම්බර් මස 20 වැනි දින
ප්‍රවචනොදය පිරිවෙන්නි දී යැ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

අග්ගමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මදත්ත ආනන්දමාතෘ චන්දිකා මහාසඞ්චරිතාදයන් විසින්ය.

සහායක:

අග්ගම විද්‍යාවන්තරාචාර්යවරයාණන්, ත්‍රිපිටකවාග්ගිකවරයාණන්, සාහිත්‍ය චක්‍රවර්තී, රාජකීය පණ්ඩිත, කෝට්ටේ ශ්‍රී භාණ්ඩාරාචාර්ය ධර්මපාලයන් ප්‍රධාන සහකාරයන් සභාවන් විසින්ය.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ ප්‍රවීණතාදය පරිවේණිකවරයාණන් ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලංකාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාග්ගිකවරයාණන්, සාහිත්‍යචක්‍රවර්තී රාජකීය පණ්ඩිත උදයම ශ්‍රී ධර්මානන්දපාලයන් — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසඞ්චරිතාදයන් මහාසඞ්චරිතාදයන් විසින්ය.

සම්පාදක:

කිරුළපන පුරාවර්තයන් හා නාමාලිපිට අග්ගරාමයන් අධිපති, ආචාර්ය, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රභාලංක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසඞ්චරිතාදයන් අනුනායක සභාවන් විසින්ය.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමධර්ම, ආචාර්ය, විද්‍යාවිශාරද රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවේ ශ්‍රී අනුමාදර්ශී — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසඞ්චරිතාදයන් අනුනායක සභාවන් විසින්ය.

තිහුලේ, මාකඩවර ශ්‍රී රේචන පරිවේණිකවරයාණන්, සතරකෝරළ මහ-දිසානේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරන්ධර රාජකීය පණ්ඩිත කර්මමිත්තිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සභාවන් විසින්ය.

කොළඹ කිහිටියෙන් අග්ගකාරාමධර්ම, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රභාලංකාර නායක සභාවන් විසින්ය.

අනුරාධපුර බුද්ධගිරි ධර්මපාලයන් ත්‍රිපිටක අංශයන් මහාවරයාණන්, ආචාර්යවරයාණන් රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකවාග්ගික, රද්දල්ලේ කෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරන්ධර උදයම ශ්‍රී ජනානන්ද සභාවන් විසින්ය.

ලේකම්:

කොළඹ බෞද්ධාලංක මාවතේ බෞද්ධාලංක විහාරධර්ම, පණ්ඩිත දෙරණවල සිරි ධර්මපාල — කොළඹදිසානේ ප්‍රධාන සංඝ-නායක සභාවන් විසින්ය.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහළකබරමුඳ්ඳින ජාතකපාළි
- අට්ඨකථා - සිහළකබර මුඳ්ඳින ජාතකට්ඨකථා
- ම.ජ.සං - මරමුඳ්ඳින ජාතකපාළි
- සං. - තාය්‍යකබරමුඳ්ඳින ජාතකපාළි
- වි. - විදුරුපොල විහාර තාලපණ්ණ පොතක.

සංඥාපන

සුභනන්තරිපිකාගත ආභවච්ඡාසිතයෙහි නොයෙක් තැනැ වැදූ සිටුනා “සො ධම්මං පරියාපුණාති සුභතං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්බුත ධම්මං වෙදලලං” යන නවාංග ශාසනා ශාසනයෙහි සන්වැනි අධ්‍යය “ජාතක” නම් වෙයි.

අප මහ බෝසත් සුමෙධ නවුස් වැ දිවතුරු බුදුන් වෙතැ බුදුබවට නියත විවරණ ලැබැගෙනැ සාරාසැකි කප්පුවහසක් මුළුල්-ලෙහි දස පැරැමදම් පුරනුව නොයෙක් කෙළසුවහස් ජාතියෙහි පුරුදු කළ බෝසත් සිරිත් පවසන කථා අතුරෙන් ධරමාන බුදුන් දවස් දඹදිවහි ඒ ඒ තත්හි පහළ වූ ඒ ඒ කරුණට පැමිණැ අර්ධමොපසංහිත කොට වදළ පාරමිධම් ප්‍රකාශක වූ ‘අපණ්ණක’ ජාතක පටන් ‘වෙස්සන්තර’ ජාතක හිමි කොට ඇති කථා පන්සිය පනසක් පමණ වූ ආභවච්ඡාසිතය ජාතක නමින් වෙසෙසා හඳුන්-වනු ලැබේ.

බුද්ධකතියාගත අවශේෂ ග්‍රන්ථයන් සෙයින් මැ ‘ජාතකපාළි’ ද ධරමාන බුදුන් දවස්හි මැ සබ්බාහිත වැ ‘ජාතකභාණක’ ගණයෙහි පඨන පාඨන විසින් පැවැත්තේ යැ. ඒ පිළිබඳ නිදනකථා අතීතකථා සහිත අටකතා ද එහි මැ පවත්වාගෙනැ එනලද යැ. බුදුන් දවසැ වාස කළ ‘ජාතකභාණක’ තෙර කෙනකුන් ගැනැ පපඤ්ඤදතී මජ්ඣිමනිකාය අටකථායෙහි සඳහන් කරති. මහාකාශ්‍යප මහරහතූන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පන්සියක් කම්මාසුවයන් විසින් ග්‍රහණධාරණ පහසුව තකා එකක දුකාදි විසින් සංග්‍රහ කොට සංගීතියට නඟන ලදී.

එහි එකෙකි ගාථායෙන් යුත් කථා සංග්‍රහය එකක නිපාත යැ ගාථා දෙක බැවින් ඇති කථාසංග්‍රහය දුකනිපාත යැ ආදී විසින් සංඛ්‍යා පිළිවෙළින් තෙරසකය (13) තෙක් නිපාත සංග්‍රහ වෙයි. ඉක්බිති අසමාන සංඛ්‍යා සහිත ගාථා සංග්‍රහය ‘පකිණ්ණකනිපාත’යි නම් කරන ලද්දේ යැ. එතන් සිට වස්සත් විසිනවයන් අතර වූ සංඛ්‍යා සහිත ගාථාසංග්‍රහ ‘විසති නිපාත’ යැ තිස්සත් තිස්නවයන් අතර වූ ගාථාසංග්‍රහ ‘තිස්සතිනිපාත’ යැ ආදී විසින් ‘අසිතිනිපාත’ යැ තෙක් දසකයෙන් වැඩිහිය නිපාත ද නම කොට අවසන්හි එන ජාතක දසය ‘මහානිපාත’ නමින් සංග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. ජාතකපාළියෙහි සියලු ගාථා 8905 කි.

ජාතක සංඛ්‍යා: ‘පන්සිය පනස් ජාතක’යි ව්‍යවහාරයෙහි ජාතක සංඛ්‍යාව 850 කි. මෙරට පළ වැ ඇති ජාතක ගණන 547 කි. ජාතකපාළියෙහි නො දක්නා තවද ජාතක ග්‍රන්ථාන්තරයෙහි දක්නා ලැබෙයි. ‘ධම්මපොණ්ණ ජාතක’ ද නිකායාන්තර ‘ජාතක-මාලායෙහි දක්නා ‘ව්‍යාඪි ජාතක’ ද ජාතක පාළියෙහි නැත.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුලත් කර ඇත.

වුළුනිදෙස 'පොසාල' සුභනිදෙසයෙහි "භගවා පඤ්චජාතකසත්තානි භාසනො ආත්තො ව පරෙසං ව අතීතං ආදිසති" යන තන්හි ජාතක පන්සියක් සඳහන් වෙයි. සුමධංල විලාසිනී දීඝනිකායධංකරායෙහි "අපණ්ණක ජාතකාදීනි පඤ්ඤාසාධිකානි පඤ්ඤා ජාතක සත්තානි ජාතකානි වෙදිතඛං" යි පන්සිය පනස් ජාතක ගැන සඳහන් කරති.

සුභනනිපිටකයෙහි 'වරියාපිටක' ද පාරමීධර්ම සැකෙවින් දක්වෙන ජාතක සංග්‍රහයෙකි. එහි දා, සීල, නෙකඛම්ම, අධිට්ඨාන සම්ම, මෙත්තා, උපෙක්ඛා යන පාරමීවයභාවන් දක්වනු පිණිස ජාතක පන්තියක් (35) සංග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. බොධි සංඝකෘත ග්‍රන්ථ අතුරෙහි 'ආයඨගුරු'යන්ගේ 'ජාතකමාලා' නම් ග්‍රන්ථය වරියාපිටක ඇසුරින් රචිත වෙයි. ග්‍රන්ථ දෙකෙහි මඳ වශයෙන් අසමානතා ද ඇත. එහි ජාතක සංඛ්‍යාව සූතිසෙකි.

එකක දුක ආදි නිපාතයන්හි සඳහන් වනුයේ ජාතකකරායෙහි වස්තුබිජය පමණි. මතු මතු නිපාතයන්හි අනුක්‍රමයෙන් කරා පුවත වර්ධනය වෙමින් අනාවරණ වෙයි. එහි කරාව අටුවා බලා මැ දකුණු වෙයි. අටුවා කරා ද බුදුන් හමියෙහි මැ වාවනාවට නැති ඇදුරොල්ලි පැවැතූ ආයේ යැ. එ 'බුදු කැලි අටුවා'යි පස්වැනි කසුප් භෙරජ ධම්පියා අටුවා සන්නයෙහි ලා කියයි. දම්පෙනෙවි සැරියුත් මහරහත්තෙරණුවෝ වුළුනිදෙසයෙහි ලා "භගවා පඤ්ඤා ජාතකසත්තානි භාසනො ආත්තො ව පරෙසං ව අතීතං ආදිසති" බුදුහු පන්සියක් ජාතක වදාරමින් තමන් වහන්සේගේ ද මෙරළාගේ ද අතීතය වදාරති යි දක්වති.

මහානිපාතපාළියෙහි කරාපුවත සපුරා දක්වෙයි. අයිති නිපාතයෙහි එන කුණාල ජාතකය ගද්‍ය පද්‍ය මිශ්‍ර වෙයි. පද්‍යබණ්ඩ මැඩැගෙනැ ගද්‍යබණ්ඩ නැගීසිටීම එහි දක්නා විශේෂයෙකි. කවිතායෙන් අනුන වූ උත්කලිකාප්‍රාය රමණීය රචනාවක් වූ එහි ගද්‍යබණ්ඩයන්හි දෙසනා පාළියෙහි දක්නා සරල සුගමනාව නො පැනෙයි. සුධිත්ගේ විමර්ශනය යොමු වියැයුතු තැනෙකි. කුණාල ජාතක වනවර්ණනායෙහි හා වෙස්සන්තර ජාතක හිමවත් වැනුමෙහි දක්නා විවිධ වාක්‍යලතා හා පශුපකෂිත්‍ර ත්‍රිපිටකයෙහි අන්තර්ගතකූ හමු නො වෙති. සුධාමොජන කුණාල වැනි ජාතක කිහිපයක මිස සෙසු ජාතකයන්හි කරා සමාධානයක් ජාතකපාළියෙහි නැත.

කරාසාහිත්‍යය: පුද්ගල චරිත විවරණය මානවසමාජ සංස්කරණයට අත්‍යන්තොපකාරී වන බැවින් කරාසාහිත්‍යයට විශ්වසාහිත්‍යයෙහි උස් තැනක් හිමි වෙයි. මහර්ෂි වාල්මිකීන්ගේ 'රාමායණ' මහර්ෂි ව්‍යාසයන්ගේ 'මහාභාරත' ගුණාඨ්‍යයන්ගේ 'වෘහත්කරා' ඇසුරින් කළ ක්ෂෙමෙන්ද්‍රයන්ගේ 'කරාසරිත්සාගර' විෂ්ණුගමීන්ගේ 'පඤ්ඤානත්‍ර' 'රිෂොප්ගේ උපමා කරා' 'අරාබි-නියොල්ලාස' ආදි විශ්වකීර්තියට පත් කරාසංග්‍රහ ජාතකකරා

හමුයෙහි පසුබා සිටී. පුරුෂාර්ථ සමාදාන සාමර්ථයෙන් ආස්වාදි ජාතක කථා එහැම පසුබා සනාතන ස්වරූපයෙන් ඉදිරියෙහි සිටී. වස්තු සංඛ්‍යා අතින් ජාතක සංග්‍රහ පෙරට එයි. ජාතක සංඛ්‍යාව පන්සිය පනස්ක් වුව ද එකෙකි කථාවක් පිළිබඳ වතීමාන නිදන කථාවකුදු ඇති බැවින් කථා සංඛ්‍යාව අධිශුණ වෙයි. උච්ඡිංග-ජාතක, කුණාලජාතක ආදී අතුරු කථායෙන් සැදුණු ජාතක ද ඇති බැවින් අන්‍යාන්ත කථා සංඛ්‍යාව තවද වැඩියයි. හැම කථාවක් මැ සමකාලීන සමාජයෙන් පැනැනැගුණු කරුණක් මුල් කොට දෙසන ලද වන බැවින් ජාතකකථා බුද්ධකාලීන භාරත සමාජයෙහි සැබෑ තතු පිළිබිඹු වන කැටපතක් බඳු වෙයි. එයින් තත්කාලීන භාරත සමාජයෙහි සාමාජික, ආර්ථික, සාමයික, ආධ්‍යාත්මික හා දේශපාලන තතු මැනැවින් අනාවරණ වෙයි.

සිංහල සංස්කෘතිය හා ජාතක: සිංහල සංස්කෘතිය ජාතක කථායෙන් පෝෂණය වූවකි. දඹදිව බෞද්ධයනට වඩා හෙළදිව බෞද්ධයෝ ජාතක කථා කෙරෙහි ඉමහත් හක්තෘදරයක් දක්වූහ. සිංහල උච්ඡු උච්ඡියන් වර්තවර්ධනයට ආදර්ශ කොට ගත්තේ ජාතක කථායෙහි එන බෝසත් සිරිත යැ, ඔහු කෙතෙහි කම්-හලෙහි දවසේ කටයුතු නිමවා ගෙට පැමිණැ විවේක කාලයෙහි ජාතක කථාවක් ශීතවත් වැ කියවා හෝ කියවනු අසා ආස්වාද විඳි වෙහෙස නිවාගෙනැ සිතකය සතපාගත්හ. 'පොතේ බණ පිරිම'යි ජනවහරෙහි පළට වූ විභාරස්ථානයෙහි දවරයැ අබණ්ඩ වැ පවත්වා ලන මාසික භෙත්තමාසික ජාතක දේශනාවට ලද අවසරයෙහි සවන් දෙමින් ආස්වාද විඳිමින් බෝසත් සිරිත් උගනිති. තුමු ද එය අනුකරණය කෙරෙමින් සුවර්තයට නැමෙති. ඉල්ලිය සුධාහොජන ආදී ජාතක අසා මසුරුමල හැරියෙහි. දිසිති කොසල වැනි ජාතක අසා ටෙවරය දුරු කෙරෙහි. ක්කන්තිවාද ආදී ජාතක අසා ඉවසීම පුරුදු කෙරෙහි. මහාධම්මපාල ආදී ජාතක අසා ප්‍රාණසාතයෙන් වළකිති. වෙසතුරුද අසා පරිත්‍යාගයට නැමෙති. දෙවධම්ම ජාතක අසා හිරිඔතස් වඩති. ලොහකුමිහි වැනි ජාතක අසා පරදර සමාගමයෙන් දුරු වෙති. සදකිදුරු ද අසා පතිවත රකිති. වෙනිය කකකාර වැනි ජාතක අසා මුසවායෙන් වෙන් වෙති. හදසට ආදී ජාතක අසා රහමෙරින් දුරු වෙති. නඤ්චිශාල ජාතක අසා පරුෂවචන හැරියෙහි. තිත්තර ජාතක අසා සම්ඵප්පලා-පයෙන් වළකිති. මාතඨග ජාතක අසා කුලමාන දුරුකි. මහිලාමුඛ ජාතක අසා අසත්සමාගමයෙන් දුරු වෙති. මාතුපොස්ක සාලිකෙදර ආදී ජාතක ශ්‍රවණයෙන් මාපිය උච්චානට නැමෙති. කුණාල නලිනි ආදී ජාතක අසා ස්ත්‍රී ලෝලාය හැරියෙහි. චුල්ලසෙට්ඨි ජාතක අසා ධනොපායන ක්‍රමොපක්‍රම උගනිති. හිරිදත්ත ජාතක අසා සිල්පුරති. මුවදෙව්ද අසා පස්කම්හි ගිජුවට හැරියෙහි. අපණ්ණක ජාතක අසා විමසුම් ක්‍රවණ වඩති. වණ්ණපර ජාතක අසා විපතෙහි නො පසුබැස් දිරිවඩා ඉන් මිදෙන සැටි උගනිති. වට්ටක ජාතක අසා සමගිබලය වටහති. දෙදහස් වසරකට අධික

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

කාලයක් සිංහල ජාතිය අපරාධීන වැ පැවත්මට හේතු වූයේ ජාතක කථායෙන් නැඟුණු සිංහල සංස්කෘතියෙහි මහිමය මැ යි.

හෙළකලා: ජාතක කථායෙහි අගය වටහාගත් හෙළදිව වැසියෝ ඒවා නොයෙක් අයුරින් ජනවහරට පත් කළහ. චිත්‍රයෙහි කැටයමෙහි බෝසත් සිරිත් පිළිබිඹු කොට දක්වූහ. එමඟින් අකුරු නොදන්නෝ ද බෝසත් සිරිත් උගත්හ. දුටුගැමුණු මහරජු රුවන්මැලියා ධාතුගර්භය ජාතක කථා චිත්‍රයෙන් සැරසූ සැටි මහාවංශයෙහි සඳහන් වෙයි. 5 වැනි සියවසේ අනුරපුර දළදා පෙරහැර ගමන් ගෙ දෙපසැ සැරසූ ජාතක කථා පන්සියයකැ පමණ චිත්‍ර තමා දුටු බව චීන දේශාටක පාඨියන් තම දේශාටන වාතීයෙහි සඳහන් කරයි. පොළොන්නරු ත්‍රිවංක පිළිමගෙයි අදිනා ලද ජාතක චිත්‍ර දැනුණු දකියැහෙයි. පිළිමගේ බිත්ති ජාතක චිත්‍රයෙන් සැරසීමේ සිරිත අද දක්වා අඛණ්ඩ වැ පවතී. වන්දනාවට එන වැඩිහිටියෝ බිතුසිතුවම් බලා කුහුලින් ප්‍රශ්න නඟන කුඩා දරුවනට ජාතක කථා හඳුන්වා දෙති. බහතෝරන අවධියෙහි පටන් ඔහු ජාතක කථා උගනිති.

සිංහල සාහිත්‍ය පෝෂණය වූයේ ද ජාතක කථායෙනි. සංදේශ කාව්‍ය හැඳු පෙසු සිංහල පද්‍යකාව්‍යයට වස්තු වූයේ ජාතක කථායෙකි. “පෙදෙන් බුදුසිරිතැ”යි සේන මහරජ පද්‍යයෙන් බුදුසිරිත කියන්නට සියබස් ලකරෙහිලා උවදෙස් දෙයි. එ මතු නො වැ සිංහල පඬිවරුන් ගද්‍යකාව්‍යය සැරසීමට යොදාගත්තේ ද ජාතක කථා යි. විද්‍යා චක්‍රවර්තීන්ගේ ‘දහම්සරණ’ ගුරුළුගෝමීන්ගේ ‘අමාවතුර’ බුද්ධපුත්‍ර තෙරණුවන්ගේ ‘පුජාවලී’ ජාතක කථායෙන් සරසන ලද ගද්‍යකාව්‍යයෝ යි. ප්‍රෞඪ ඉතිහාසයක් හිමි වූ අභිමානවත් සිංහල ජාතියක් බිහි වූයේ ජාතක කථායෙන් පරිපෝෂිත වූ සිංහල සංස්කෘතියෙනි.

පරිවාර ග්‍රන්ථ:

බුදුකැලි අටුවා: පාළි ගාථායෙහි අරුත් වටහාගැනීම පිණිස එයට නිදන වූ වකිමාන කථාවන් සවිස්තර ජාතක කථාවන් ගාථායෙහි ගැබ වූ ධර්මාර්ථන් බුදුරජුන් වෙතින් මැ අසා ධරාගත් ජාතක භාණ්ඩයෝ ‘ජාතකට්ඨ කථා’ නමින් වාචනාවට නඟා ඇදුරු පරපුරෙහි පවත්වා ගෙනැ ආහ. ඒ යැ ‘බුදුකැලි අටුවා’ නම්.

ලක්බුදු සසුන් පිහිටුවීමෙන් පසු අනුබුදු මිනිසු මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ඇදුරොල්ලි ආ පාළි අට්ඨකථා සිංහල භික්ෂූන් ලවා හෙළබසට අරවන ලදු වැ ‘මහ අටුවා’ නමින් පළට වූ හෙළටුවායෙහි ඇතුළු වැ මහාවිහාරවංශයෙහි පවත්වන ලද්දේ යැ. වළගම් අබා මහරජු දවසැ ආලෝක විහාරයේදී එතෙක් වාචනා-මාර්ගයෙහි පැවැති අටුවා ග්‍රන්ථාරූඪ කරන ලද්දේ යැ. යළි

මහනාම රජු දවසැ දඹදිවැ මහාබෝධි විහාරයෙන් පැමිණි
ලද්දහෙස් තෙරණුවන් විසින් සිංහල නො දත් විදේශීය බෞද්ධ-
යන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා මගධභාෂාවට නඟන ලදී.

ගැටපද: ජාතකපාළියෙහි ගණධීපද ලිහිල් කෙරෙමින් පෙළබසිනුදු
හෙළ බසින් ගැටපද ලියන ලදී. පාළි ගණධීපද හුදෙක් 'ගණධීපද'
නමින් මැ ව්‍යවහාර කරන ලදී. සිංහල ගණධීපද තුනෙන් විය.
'වුළගණධීපද' 'මජ්ඣිම ගණධීපද' 'මහාගණධීපද' කියා යි. දෙමළ
බසින් ලියන ලද ජාතක ගැට පදයෙක් ද තුබූ බව පෙනෙයි.
'දෙමළ ජාතක ගැටපදයෙහි 'දෙණධිමා' 'පටහම්' යි කිහිප යනු
වෙන් සිරිරහල් මාහිමියෝ පඤ්චකාප්‍රදීපයෙහි කියති.

ජාතක අටුවා ගැටපද: හෙළටුවා නැසීමෙන් පසු ජාතක
කථා බලාගතයුතු වූයේ පාළි ජාතකට්ඨකථායෙනි. එහි අරුත්
වටහා ගැනීමට ද උපකාරයක් අවශ්‍ය විය. එය සඳහා
පොළොන්නරු අවධියෙහි විසූ කිසියම් පඬිවරයකු විසින් ලියන ලද
ජාතක අටුවා ගැටපදයක් පළ වූ ඇත.

සත්‍ය: ගැටපද ලියන ලද්දේ පාළියෙහි අතුරුතරෙහි එන
දුර්බෝධ වචන විවරණ කිරීම සඳහා පමණි. පසු කල්හි අරුත්
වටහා ගැනීමේ පහසුව සඳහා ජාතක පෙළට සන්ත ලියන
ලදී. පොළොන්නරු අවධියෙහි විසූ කිසියම් පඬිවරයකු විසින්
වෙස්සන්තර ජාතකය ගෙන 'වෙසතුරුද සන්ත' ලියන ලදී.
දඹදෙණි අවධියේ දී 'රාජමුරාරි' නම් පඬිවරයකු විසින් මුල
පටන් දසක නිපාතය අවසනට සන්තයක් ලියන ලදී. එ මෙකල
'රාජමුරාරි සන්ත' නමින් පළ වූ ඇත. තවද කිසිවකු විසින්
මහානිපාතයෙහි පළමු ජාතක අට සඳහා ලියන ලද සන්තයක්
'අටදසන්ත' නමින් පළ වූ ඇත.

සිංහල අනුවාද: ජාතක කථා ශ්‍රවණයට සිංහල බෞද්ධයා
මහත් අභිරුචියක් දක්වයි. හෙළටුවා නැසී යෑම නිසා මගධ
භාෂාව නොදත් සිංහල බෞද්ධයාට ජාතක කථා දැනගැනීමට
පහසු මහත් අවශ්‍ය විය. මේ සඳහා ජාතක කථා අනුක්‍රමයෙන්
සියබසට නඟන ලද බව පෙනෙයි. එහි ලා උවසු උවැසියන්
ඉමහත් බැනියෙන් කළුළු සලමින් කන් දෙන වෙස්සන්තර ජාතකය
විද්‍යා චක්‍රවර්තීන් අතින් සියබසට නැගී බුත්සරණට එක් විය.
අනතුරු වූ භාසායෙන් ඔපලා ප්‍රඥාමිතිමය හෙළි කොට වීර
රසය කුළුගැන්වී ඇති උමංගභජාතකය 'උමංද' නමින් කිසියම්
පඬිවරයකු විසින් සියබසට නඟන ලද්දේ යැ. ඉක්බිති අනුක්‍රම-
යෙන් සියබසට නැගුණු ජාතක වෙන්කොට දක්වීම අපහසු
වුවද ජාතක අනුවාද කරණය සම්පූර්ණ කළ කුරුනාගල සතරවන
පැරැකුම්බා අවධිය වන විට තවද ජාතක බොහෝ ගණනක්
සියබසට නැගී තිබූ බවනම් සිකියාහැකියැ. පැරැකුම්බා රජු දවසැ
වොළිය තෙරණුවන්ගේ පුරොගාමිත්වයෙන් සම්පූර්ණ වූ 'පන්සිය

පනස් ජාතක පොත* විමසා බලත් මැ ඒ ඒ කථාවන්හි භාෂා විෂමතාව කුරුනාගල අවධියට පළවූ ජාතක කථා සැලැකියැයුතු සංඛ්‍යාවක් සියබසට නැඟී තුබූ බව පළ කරයි. අප රට විහාර පුස්තකාලයන්හි ඇති පුස්තකොළ පොත් අතුරෙහි ඉතා වැඩි පිටපත් සංඛ්‍යාව ලැබෙනුයේ ජාතක පොතකිනි. එයින් ජාතක කථා ඇසීමට සිංහල බෞද්ධයා දක්වූ අභිරුචිය මැනවින් හෙළිවේ.

විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග: ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ අතුරෙහි ථෙරගාථා, ථෙරිගාථා, සුත්තනිපාත වැනි ග්‍රන්ථ කිහිපයක මිස සෙසු ග්‍රන්ථයන්හි දක්නට නොලැබෙන විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග ජාතක පොතෙහි දක්නා ලැබේ. මාගධ ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රයෙහි නෛරුක්තික විධියෙහි ඇතුළුවන ප්‍රාකෘත ලක්ෂණයෙන් යුත් ශබ්ද ප්‍රයෝග ජාතක භාෂායෙහි බහුල වූ හමු වෙයි. ඔවුනතුරෙහි ප්‍රයෝග කිහිපයක් පහත දක්වනු ලැබෙයි.

වියඟ්‍ය: පාළියෙහි සුලභ වූ 'ව්‍යඟ්‍ය' ශබ්දයෙහි 'වියඟ්‍ය' යන රූපාන්තරය ජාතකපාළියෙහි ඇත. විසුක්ක වර්ණ මධ්‍යයෙහි 'ය' කාර පර නිමිත්තෙන් 'ඉ' කාරාගම වූ තැනි 'වියඟ්‍යරාජස්ස' 'වියඟ්‍යො' 'වියාකරොති' යනු එබඳු ප්‍රයෝග යි.

සුවාමි: සංස්කෘත 'සුවාමි' ශබ්දය පාළියෙහි 'සාමි'යි සිටියි. ජාතකපාළියෙහි යථොක්ත ශබ්දයෙහි 'සුවාමි' යන රූපාන්තරයක් ලැබේ. විසුක්ක වර්ණ මැද 'ව' කාර නිමිත්තෙන් 'උ' කාරාගම වූ සිද්ධියි. 'සුවාමිනි' 'සුවාමිනො' යනු එහි ප්‍රයෝග යි.

අයිර: සංස්කෘත 'ආයාචි' ශබ්දය පාළියෙහි අරිය' යි සිටී. එය ජාතකපාළියෙහි වර්ණ විපයභාසයෙන් 'අයිර' කියා සිටී එසේ මැ 'අරියො' යනු 'අයිරො'යි දක්නා ලැබේ.

ව්‍යමිතිතො: සංස්කෘත 'විෂමිත' යනු පාළියෙහි 'විමිතිත යනු-වෙන් සිටී. ජාතකයෙහි යථොක්ත ශබ්දයාගේ 'ව' කාරයට 'ඉ' කාරයට 'ය' කාරාදෙශ වූ 'ව්‍යමිතිතො' යි සිටී. 'ව්‍යමිතිත මානසො' 'ව්‍යමිතිත' යනු එබඳු තවත් ප්‍රයෝග යි.

මිහිත: සංස්කෘතයෙහි 'සමිත'යි තුබූ තැනැ වර්ණ විපයභාස වූ 'ස' කාරයට 'මි' කාරාදෙශ වූ විසුක්ක වර්ණ මැද 'ඉ' කාරාගම වූ 'මිහිත'යි සිද්ධ යැ. 'මිහිතපුබ්බො' 'මිහිතපුබ්බො' යනු එහි ප්‍රයෝග යි.

සුවිමිතිතා: සංස්කෘතයෙහි 'සුවිෂමිතා'යි සිටුනා තැනැ වර්ණ විපයභාස වූ 'ස' කාරයට 'හ' කාරාදෙශයෙන් 'සුවිමිතිතා' කියා වෙයි. 'කාවමනමයා' යනුද එබඳු ප්‍රයෝගයෙකි.

අත්‍රජ: සංස්කෘතයෙහි 'ආත්‍රජ' යනු මාගධී භාෂායෙහි විෂමාක්ෂර සම වැ 'අත්‍රජ' කියා සිටී. එහි 'ත්‍ර' හට 'ත්‍ර' කාරා දෙස වැ 'අත්‍රජ' කියා සිටී. 'අත්‍රිච්ඡ' යනු ද මෙසේ මැ සිඳි යි.

ලාපුති: 'අලාපුති' යි තුබූ නැතැ ජන්‍යුතේතියෙන් ආදිලොප වැ 'ලාපුති' යි සිදු වූ සේ වියරණ ඇදුරෝ කියති. එසේ වතුද 'අපිධාන' යනු 'පිධාන' යි ද 'අපිළිඤ්ඤා' යනු 'පිළිඤ්ඤා' යි ද සිටුනා සේ ජන්‍යුතේත රහිත වැ ද ආදිලොප වියැහැකි බව පෙනේ. 'නත් වරද' ආදීන් සිංහලයෙහි මේ ලක්ෂණය සුලභ වැ දක්නා ලැබේ.

විහරෙමු: ප්‍රාකෘත භාෂා විෂයෙහි උත්තම පුරුෂ 'මි,ම' දෙකට 'මු' කාර වෙයි. 'විහරාමි' විහරාම' යනු 'විහරෙමු' කියා වේ. ජාතක පාළියෙහි මේ ප්‍රයෝග බහුල වැ දක්නා ලැබෙයි. පසෙමු, වසෙමු, උපාසෙමු දකෙබමු, දදෙමු, දජෙජමු, ජඤ්ඤමු, අනුසාසෙමු යනු එබඳු ප්‍රයෝග යි.

කුමමි: 'කර' ධාතුවෙහි විචිමාන උත්තමපුරුෂ එකවචන ආඛ්‍යාතය කරොමි, කියා පාළියෙහි සිටී. ජාතකපාළියෙහි 'කුමමි' යන රූපාන්තරයක් ද ඇත. එ වූකලී සංස්කෘත 'කුර්මි' යනු විෂමාක්ෂර සම වැ ප්‍රාකෘතයට නැතිගිය සැටි යි.

මෙහි දක්වන ලද්දේ ජාතකපාළියෙහි සුලභ වූ විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග අතුරින් කිහිප නැතෙකි. සෙස්ස ධිමතුන්ගේ විමර්ශනයට යොමු වේවා!

විරං තිඨාතු සාසනං

රේවත පිරිවෙන,
මාකඩවර,
හිඟුල.
86. 12. 26

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර
හිඟුල, මාකඩවර, රේවත පරිවෙණාධිපති,
සතර කෝරළ මහදිසාවේ
ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිර

THE PALI ALPHABET IN SINHALA CHARACTERS VOWELS

අ ා ආ ා ඉ ා ඊ ා උ ා ඌ ා එ ා ඔ ා

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa
ටṭa	ඨṭha	ඩḍa	ඪḍha	ණṇa
තta	ථtha	දḍa	ධdha	නna
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma
යya	රra	ලla	වva	සsa
හha	භbha	භbha	භbha	භbha
කka	කkṛ	කිki	කිḥ	කුku
ඛkha	ඛkṛ	ඛිkhi	ඛිḥ	ඛුkhu
ගga	ගgṛ	ගිgi	ගිḥ	ගුgu

CONJUNCT-CONSONANTS

කකkka	කඞṅkka	ත්‍රtra	ඡෙඞṅmpha
ඛඛkka	ඛඞṅkka	දදdda	ඔඞṅ, ඔ mba
කකkya	කඞṅka	ඳදdda	මෙඞṅmpha
ත්‍රkri	කඞṅ ඡcha	ද්දdra	මෙඞṅmma
කචkva	කඞṅ ජja	ඳ්, ඩdva	මෙඞṅmha
ඛඛkya	කඞṅ ඣjha	ධධdha	යය, යයyya
ඛඛkva	ඛඞṅ ඤṇa	නනnta	ඤṇyha
ගගgga	ධ්, ධḍha	භභntha	ලලlla
ගගggha	ධ්ධḍḍa	ඤṇnda	ලයlyha
ඛඛṅka	ඛඞṅ ධḍha	කකndha	ලඞṅlha
ග්grha	භභṇṇa	නනnna	ච්චvha
ඛඞṅkha	භභඞṅṇa	නනnha	ඤṇssa
ඛඞṅga	භභඞṅṇha	පපppa	ඤṇsma
ඛඞṅgha	භභ, ඩඞḍa	ප්පppha	භභsva
චචcca	නනtta	බබbba	භභhmma
ඡඡcha	නනtttha	බබbbha	ච්චvha
ජජjja	නනtva	බ්බbra	ඤṇ!ha
ඡඞṅjjha		ඞඞmpa	

ආ ා ආ ා ආ ා ආ ා ආ ා ආ ා

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ජාතක පාලි

තනියො භාෂා

විසයසූචි

මහානිපාතො

පිටිපිටිය

1. මූලපකඨ ජාතකං	2-23
2. මහාජනක ජාතකං	24-55
3. සාම ජාතකං	56-79
4. නිමි ජාතකං	78-115
1. නිරයකණ්ණො	99
2. විමානකණ්ණො	111
5. ඛණ්ඩභාල ජාතකං	116-147
6. භූරිදත්ත ජාතකං	148-189
1. නගරකණ්ණො	151
2. වනප්‍රපේසකණ්ණො	155
3. කිළිනකණ්ණො	159
4. නගරප්‍රපේසකණ්ණො	167
5. සුභගකණ්ණො	171
6. යඤ්ඤභෙදවාදකණ්ණො	187
7. මහානාරදකසෂප ජාතකං	188-225
8. විධුර ජාතකං	226-293
1. ද්‍රෝණිකකණ්ණො	241
2. මණ්ඩකණ්ණො	247
3. අකඛකණ්ණො	251
4. රාජවසතීකණ්ණො	263
5. අනාරපෙය්‍යාලො	269
6. සාධුතරධම්මකණ්ණො	275
7. කාළාගිරිකණ්ණො	277

			පිටුවකො
9. උච්ඡ්‍ය ජාතකං			294-353
1. සක්කදරකපඤ්ඤා			295
2. ගද්‍යපඤ්ඤා			3
3. කකණ්ඩකපඤ්ඤා			..
4. සිරිකාලකණ්ණිපඤ්ඤා			2,
5. මෙණ්ඩකපඤ්ඤා			99,
6. සිරිමඤ්ඤා			305
7. ජනපථපඤ්ඤා			305
8. බජ්ජාතකපඤ්ඤා			307
9. භූරිපඤ්ඤා			309
10. දෙවතාපුත්තපඤ්ඤා			..
11. පඤ්ඤාපඤ්ඤා			315
12. මහාඋච්ඡ්‍යකණ්ණිකා			347
13. දකරකකපඤ්ඤා			353
10. මහාවෙසසානාර ජාතකං			354-487
1. දසවරගාරා			357
2. හිමවනාවණ්ණනා			369
3. දනකණ්ණිකා			391
4. ජූජකපඨං			409
5. වුළුවනවණ්ණනා			415
6. මහාවනවණ්ණනා			427
7. කුමාරපඨං			443
8. මඤ්ඤා			457
9. සත්තපඨං			463
10. මහාරාජපඨං			475
11. ජකඛතනියපඨං			479

සුභනන්තපිටකෙ-බුද්දකනිකාසෙ

ජාතකපාලි

තතියොභාගො

ජාතකපාලි

(තතියො භාගො)

නමො කසු හගුකො අරහතො සමා සමබුද්ධසස.

මහානිපාතො

1. මුගපකප්පාතකං.

4320. මා පණ්ඩිතියං¹ විභාවය බාලමතො හව සබ්බපාණිනං,
සන්ධා ජනො² තං ඔව්නායතු එවං තව අකො හව්සසති.
4321. කරොමි තෙ තං වචනං යං මං භණ්ඩි දෙවතෙ,
අක්කාමාසි මෙ අමම භිතකාමාසි දෙවතෙ.
4322. කීන්ත්‍රසන්තරමානොව කාසුං බණ්ඩි සාරරී,
පුට්ඨා මෙ සමම අක්කාමි කිං කාසුයා කර්සසයි.
4323. රඤ්ඤ මුගො ව පකෙඛා ව පුක්කො ජාතො අවෙනසො,
සොමඤ් රඤ්ඤ සමප්පකිට්ඨො³ පුක්කං මෙ නිබණ්ණං⁴ වතෙ.
4324. න බධිරො න මුගොසමි න පකෙඛා නපි පඩ්ගලො,⁵
අධමමං සාරරී කසිරා මඤ්ඤ කිං නිබණ්ණං වතෙ.
4325. උරු බාහු ව මෙ පසස භාසිතඤ්ඤ සුභොති මෙ,
අධමමං සාරරී කසිරා මඤ්ඤ කිං නිබණ්ණං වතෙ.
4326. දෙවතාත්‍රයි ගක්ඛබ්බො ආද්⁶ සකෙකා පුරිඤ්ඤ,
කො වා කිං කසස වා පුක්කො කථං ජානෙමු තං මයං.
4327. නමඤ්ඤ දෙවො න ගක්ඛබ්බො නපි⁷ සකෙකා පුරිඤ්ඤ,
කාසිරඤ්ඤ අතං පුක්කො යං කාසුයා නිසඤ්ඤයි.

1. පණ්ඩිතියං-මජ්ඣං, සා, වී.

2. කණ්ණානො-මජ්ඣං, සා.

3. සමප්පකිට්ඨො-මජ්ඣං, සා.

4. නිබණ්ණං-මජ්ඣං, සා.

5. විකලො-සා. පිඨාලො-මජ්ඣං.

6. අද්-මජ්ඣං.

7. නාපි නමඤ්ඤ-මජ්ඣං, සා.

ජාතකපාලි

(තෘතීය භාගය)

ඒ හඟවත් අභිත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

මහානිපාතය

1. මූලපකඨ ජාතකය

4320. පුත, තේමිය කුමාරය, නුවණැති බව පහළ නො
කළ මැනවැ. හැම සතුනට අඥනයෙකැ යි සම්මතවනු මැනවැ.
සියලු මහජන තෙමේ තොප කාලකණ්ණියෙකැ යි අවඥා කෙරේවා.
මෙසේ ඇති කළ තොපගේ අභිමතාභීය සිදුවන්නේ යැ යි සේසතම්
අරක්ඟන් දෙවියු කීවා ය.

4321. එම්බා දේවතාවනි, මට යමක් කියති ද ඔබගේ ඒ
වචනය කෙරෙමි. මැණියෙනි, ඔබ මට වැඩ කැමැත්තාහු ය.
දේවතාවනි, ඔබ මට හිත කැමැත්තාහු යි කුමාර තෙමේ කී ය.

4322. එම්බා සාරථිය, යුහුසුලු වැ කුමකට වළක් භාරන්නෙහි ද?
යහළුව, පුළුවියන්ලද්දෙහි මේ කරුණ මට කියව. මේ වළින් කවර
නම් වැඩක් කරන්නෙහි දැ යි කුමරු විචාළේ.

4323. අපගේ රජුට ගොළු වූ පිළු වූ සිතිවිලි නැති පුතෙක්
උපත. ඒ මම රජු විසින් 'මාගේ පුතු වනයෙහි වළලව්' යි
අණ ලද්දෙමි කී.

4324. සාරථිය, මම ගොළු නො වෙමි, බිහිරි නො වෙමි,
කොර නො වෙමි, පිළු ද නො වෙමි ඉදින් තෝ මා වනයෙහි
වළලන්නෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4325. මාගේ දැන දෙකලවා බලව. මාගේ වචන ද අසව.
ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළලන්නෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4326. ඔබ දෙවියෙක් ද? ගන්ධර්වයෙක් ද? නොහොත් පුරිඤ්ඤ
නම් සක්දෙව රජ ද? ඔබ කවර නම් කෙනෙක් ද? කවර නම්
කෙනෙකුන්ගේ පුතෙක් දැයි සාරථි ඇසී.

4327. මම දෙවියෙක් ද නො වෙමි, ගන්ධර්වයෙක් ද නො වෙමි,
පුරිඤ්ඤ නම් සක්දෙව රජ ද නො වෙමි. තෝ යමකු වළ ලන්නෙහි
නම් ඒ කසි රජුගේ පුත් ම වෙමි කී.

4 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4328. තස්ස රඤ්ඤා අභං පුත්තො යං තං සමුප්පිවයි,¹
අධම්මං සාරථී කසිරා මං වෙ තං නිබ්භං වනෙ.
4329. යස්ස රුක්ඛස්ස ජායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තස්ස සාධං භඤ්ඤාය මිත්තදුභො² හි පාපකො.
4330. යථා රුක්ඛො තථා රාජා යථා සාධා තථා අභං,
යථා ජායුපගො පොසො එවං තිමසි සාරථී;
අධම්මං සාරථී කසිරා මඤ්ඤා තං නිබ්භං³ වනෙ.
4331. පඤ්ඤාතඤ්ඤා⁴ භවති විප්පවුඤ්ඤා⁵ සකාසරා,⁶
බහු නං උප්පිවතී යො මිත්තානං න දුභතී⁷
4332. යං යං ජනපදං යාති නිගමෙ රාජධානියො,⁸
සබ්බස්මි පුරිතො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4333. නාස්ස වොරා පසභනති නාතිමඤ්ඤති⁹ බ්බතියො,
සබ්බෙ අමිත්තෙ තරති යො මිත්තානං න දුභතී.
4334. අඤ්ඤාදො¹⁰ සසරං එති සභාය¹¹ පටිනැදිතො,
කුතීනං උත්තමො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4335. සකකතා සකකතො භොති ගරු භොති සගාරවො,¹²
විඤ්ඤාතිත්තභතො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4336. පුරකො ලභනෙ පුරං වැදුකො පටිවැදුනං,
යසො කිත්තිඤ්ඤා පපෙසාති යො මිත්තානං න දුභතී.
4337. අභති යථා පජ්ජලති දෙවතාව විරොවති,
සිරියා අපතිතො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.

1. සමුප්පිවයි-මජ්ඣං.
2. මිත්තදුභො-මජ්ඣං. වී.
3. නිබ්භං-මජ්ඣං.
4. පඤ්ඤා - මජ්ඣං.
5. විප්පවුඤ්ඤා
6. සකාසරා - මජ්ඣං. සා.
7. න දුභතී - මජ්ඣං.
8. රාජධානියො - මජ්ඣං.
9. නාතිමඤ්ඤති - මජ්ඣං.
10. අඤ්ඤා - මජ්ඣං.
11. සභායං - මජ්ඣං.
12. ගරුකො භොති ගාරවො - මජ්ඣං.

4328. සාරථිය, තෝ යම් රජතු නිසා ජීවත් වෙති ද මම ඒ රජුගේ පුතා වෙමි. ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළ ලන්තෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4329. යමෙක් යම් රුක් සෙවණකැ හිඳුනේ හෝ සයනය කරන්නේ හෝ වේ ද ඔහු ඒ රුකෙහි අතු නො බිඳියුතු ය. කවර හෙයින් ද යත්, මිත්‍රයෝහි තැනැත්තේ වනාහි පවිටු අසත්-පුරුෂයෙකි.

4330. සාරථිය, වෘක්‍ෂය යමයේ නම් රජ තෙමේ ද එයේ වෙයි. එ රුකෙහි අත්තක් යමයේ ද මම එයේ වෙමි. රුක් සෙවනට පැමිණි පුරුෂ තෙමේ යමයේ ද තෝ එයේ වෙති. සාරථිය, ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළ ලන්තෙහි නම් අධර්මයක් කරන්නෙහි යැ යි කිය.

3331. යමෙක් චිත්‍රයෝහි නො වේ ද හේ සිය නිවෙසින් නික්මූ බැහැර ගියේ බොහෝ ආහාර පාන ලබන්නෙක් වේ. ඔහු අනුව ජීවත් වන්නෝ ද බොහෝ වෙති.

4332. යමෙක් චිත්‍රයෝහ නො කෙරේ ද හේ යම් යම් ජනපදයකට නියමිතමකට රාජධානියකට හෝ යේ ද සියලු තත්හි දී මැ පුදන ලද්දෙක් වේ.

4333. යමෙක් මිත්‍රයනට යෝහ නො කෙරේ ද සොරකම් කිරීම වශයෙන් ඔහුට සොරු බලහත්කාරකම් නො කරති. රජ තෙමේ ඔහු ඉක්මවා නො සිතයි. හේ සියලු සතුරන් ජයගැනීමෙන් මැඩ පවත්වයි.

4334. යමෙක් මිත්‍රයනට යෝහ නො කෙරේ ද බැහැර ගිය හේ නො කිපියේ සිය නිවෙසට පැමිණෙයි. සභාවෙහි සතුටු වූයේ නැයනට උතුමෙක් ද වෙයි.

4335. යමෙක් මිතුරනට යෝහ නො කෙරේ ද අනුනට සත්කාර කිරීමෙන් හේ ද සත්කාර ලද්දෙක් වෙයි. අනුනට ගරු ඇත්තේ තෙමේ ද ගරු කළ යුත්තෙක් වෙයි. උසස් කොට වර්ණනා කරනලද ගුණැත්තේ පතළ කීර්තියෙන් ද යුත් වේ.

4336. යමෙක් මිතුරනට යෝහ නො කෙරේ ද මිතුරන් පුදන හෙ පුද ලබන්නෙක් ද වෙයි. වැඳියයුත්තන් වදින හෙ වැදුම් ලබන්නෙක් ද වෙයි. කීර්තියෙන් හා පිරිවරින් ද යුතු වේ.

4337. යමෙක් මිතුරනට යෝහ නො කෙරේ ද හේ ගිනි මෙන් දිලියෙයි. දෙවියතු මෙන් බබළයි. ශ්‍රීය වසින් නො හරනා ලද්දේ ද වේ.

6 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4338. ගාවො තක්‍ෂ පජායනති බෙතො වුත්තං වීරුහති,
වුත්තානං ඵලමයනාති¹ යො මිත්තානං න දුහති.
4339. දරිතො පබ්බතානො² වා රුක්ඛානො³ පතීනො නරො,
වුතො පතිට්ඨං ලහති යො මිත්තානං න දුහති.
4340. වීරුලුභ්බුලසන්තානං නිග්‍රොධමිච මාලුතො,
අමිත්තා නපසහනති යො මිත්තානං න දුහති.
4341. එහි තං පටිනෙක්‍ෂාමී රාජපුත්ත සකං සරං,
රජං කාරෙහි හඳුනොති කිං අරඤ්ඤ කරිස්සයි.
4342. අලං මෙ තෙන රජෙත්ත ඤාතකෙහි⁴ ධනෙන වා,
යං මෙ අධම්මචරියාය රජං ලබ්‍භෙථ⁵ සාරථී.
4343. පුණ්ණප්පත්තං පලබ්‍භෙහි⁶ රාජපුත්ත ඉතො ගතො,
පිතා මාතා ච මෙ දජ්ජං රාජපුත්ත තයි ගතෙ.
4344. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
තෙපි අත්තමනා දජ්ජං රාජපුත්ත තයි ගතෙ.
4345. හස්ථාරුහා⁷ අණ්කට්ඨා රටිකා පත්තිකාරකා,
තෙපි දජ්ජං පතීනා මෙ රාජපුත්ත තයි ගතෙ.
4346. බහු⁸ ජාතපද වඤ්ඤා නෙගමා ච සමාගතා,
ලපායනාති මෙ දජ්ජං රාජපුත්ත තයි ගතෙ.
4347. පිතුමාතු වහං වතො රට්ඨස්ස නිගමස්ස ච,
අරො සක්‍යකුමාරානං නත්ථි මය්‍යං සකං සරං.
4348. අනුඤ්ඤානො අහං මත්තා සඤ්ඤානො පිතරා අහං,
එතො අරඤ්ඤ පබ්බජිතො න කාමෙ අභිපත්තියෙ.
4349. අපි අතරමානානං ඵලාසාව සමිජ්ඣති,
වීජක්කබ්බහම්චරියොස්ස ඵං ජානාහි සාරථී.

1. වුත්තාන ඵල - මජ්ඣං.

2. පබ්බතො - මජ්ඣං.

3. රුක්ඛිනො - මජ්ඣං.

4. ඤාතකෙහි - මජ්ඣං, සා.

5. ලබ්‍භෙ - මජ්ඣං.

6. මං පලාගෙහි - සා. මං ලාගෙහි

7. රොහා - මජ්ඣං, වී.

8. බහුත්තාධර්මා - මජ්ඣං, සා.

4338. යමෙක් මිත්‍රයෙකුගේ නො වේ ද ඔහුට ගෙවී යාමක් බොහෝ වෙති. හෙවත් බෙහෙවින් උපදිති. කෙනෙකු වසුළු බිජුවට මනා වැඩ වැඩේ. ඒ ධාන්‍ය ඵල හෙවත් අස්වැන්න මැනවින් අනුභව කෙරේ.

4339. යමෙක් මිතුරුන්ට ද්‍රෝහ නො කෙරේ ද පර්වතයෙන් හෝ පර්වත විවරයෙන් හෝ රැකින් හෝ වැටුණු ඒ මිනිස් තෙමේ වූත වූයේ ද පිහිට ලබයි.

4340. යමෙක් මිත්‍රයන්ට ද්‍රෝහ නො කෙරේ ද හටගත් මුල් ඇටුවම් ඇති නුගරුක සැබෑ සුළඟකින් නො සෙල්විය හැක්කා සේ සතුරෝ ඔහු මැඩ නො පවත්වති. හෙවත් නො සෙල්විය හැක්කා වෙති.

4341. රාජපුත්‍රයෙකු, එතු මැනවි, සාක්ෂිය ගෘහයට නැවත ගෙන යමි. රජය කරවනු මැනවි. මේ වනයෙහි හුදෙකලා වී කුමක් කරන්නෙහි ද?

4342. සාරවීය, අධර්මව්‍යාපාරයෙන් මට යම් රාජ්‍යයක් ලැබේ ද ඒ රාජ්‍යයෙන් ද නැයන්ගෙන් ද ධනයෙන් ද වැඩෙක් නැති.

4343. රාජපුත්‍රයෙකු, මේ වනයෙන් බරණැස් නුවරට ගියහු නම් කුටුපඬුරු ලබන්නහු ය. ඔබ සිය නිවෙසට පැමිණි කල මවු පියෝ බොහෝ කුටු පඬුරු මට ද දෙන්නාහ.

4344. රාජපුත්‍රය, ඔබ ගිය කලා සතුටු සිත් ඇති ඇතුළු නුවර වැසියෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද යන ඔවුහු මට බොහෝ කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4345. රාජපුත්‍රය ඔබ ගිය කලා ඇතුළුවෝ ද අසරුවෝ ද රියෙහි නියුත්තෝ ද පාබල සෙනග ද යන සතුටු සිතැති ඔවුහු මට බොහෝ කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4346. රාජපුත්‍රය, ඔබ නුවරට ගිය කලා රැස්වූ සෙසු බොහෝ දෙනා වැසියෝ ද නියමිත වැසියෝ ද මට කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4347. මම මව්පියන් විසින් ද රටවැසියන් විසින් ද නියමිත වැසියන් විසින් ද සියලු කුමරුවන් විසින් ද හැරදමන ලද්දෙකි. එ හෙයින් මට සිය නිවෙසක් නැත්තේ ය.

4348. මම විසින් අනුදන්නා ලද මම පියා විසින් හැර දමන ලද්දෙමි වෙමි. රජ සැප නො පතන්නෙමි. එකලා වැඩ පැවිදි වන්නෙමි.

4349. සාරවීය, යුහුසුලු නො වන්නාවුන්ගේ හිත අදහස් හෙවත් අභිමතාත්මය සමාද්ධි වෙයි. නිෂ්ටාප්‍රාප්ත බලසර (මනෝරථ), ඇත්තෙමි. මෙසේ අභිමතාත්මය සිදුවන අයුරු දනගනු.

8 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4350. අපි අතරමානානං සම්මද්දා විපච්ඡිති,
විපක්කාද්ධම්මවරියොසම් නික්ඛන්තො අකුතොභයො.
4351. එවං වග්ගකථො¹ සන්තො විස්සඤ්චවනො වසි,²
කසමා³ පිතුච්ච මාතුච්ච සන්තිකෙ න භණ්ණි තද.
4352. නාහං අසන්තිනා⁴ පකෙඛා න ඛධිරො අසොනනා,
නාහං අජීවිතනා⁵ මුගො මා මං මුගමධාරයි.
4353. පුරිමං සරාමහං ජාතිං යත්ථ රජ්ජමකාරයි,
කාරයිතා තභිං රජ්ජං පාපත්ථං නිරයං භුසං.
4354. විසතිකෙඤ්ච වසානාති තභිං රජ්ජමකාරයි,
අසිතිවස්සයහස්සාති නිරයමභි අපට්ඨසං.*
4355. තස්ස රජ්ජසහං භීතො මා මං රජ්ජාභිසෙවස්සං,
තස්මා පිතුච්ච⁷ මාතුච්ච සන්තිකෙ න භණ්ණි තද.
4356. උච්චධෙග මං නිසිදෙතා පිතා අත්ථානුසාසති,
ආකං තනථ ඛතථ එකං ඛාරාපනච්ඡිකං⁸
ආකං සුලසම් අපෙථ⁹ ඉච්චස්සමනුසාසති.
4357. තස්සාහං¹⁰ එරුසං සුත්ථා වාචායො සමුදිරිතා,
අමුගො මුගවණ්ණෙන අපකෙඛා¹¹ පක්ඛසම්මතො
සකෙ මුත්තකරිසසම් අච්ඡාහං සමපරිපුලුතො.
4358. කසිරිකඤ්ච පරිත්තකඤ්ච තකඤ්ච දුකෙඛන සංයුතං,
කො තං ජීවිතමාගමම් වෙරං කසිරාථ කෙනවි.
4359. පසුඤ්ඤා ව අලාභෙන ධම්මස්ස ව අදස්සනා,
කො තං ජීවිතමාගමම් වෙරං කසිරාථ කෙනවි.
4360. අපි අතරමානානං ඵලාසාව සමිජ්ඣති,
විපක්කාද්ධම්මවරියොසම් එවං ජානාහි සාරවි.

1. වග්ගකතො - මජ්ඣං.
2. වචනොව යො - මජ්ඣං. සා.
3. කසමා - වී.
4. අසන්තිනා - මජ්ඣං. සා.
5. අජීවිතා - මජ්ඣං.
6. අපට්ඨයි - සා. අපට්ඨං - වී.
7. පිතුච්ච මාතුච්ච - මජ්ඣං. සා.
8. ඛාරා - මජ්ඣං. සා.
9. උපපථ - මජ්ඣං. උපපථ - සා.
10. තස්සාහං - මජ්ඣං. තස්සාහං - සා. අපට්ඨං - වී.
11. අපකෙඛ - මජ්ඣං.

4350. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ යහපත් වූ අභිමතාක්ෂී මුද්‍රන්පත් වෙයි. මස්තකප්‍රාප්ත අදහස් ඇති කොයිකුත් බිය නැති මම නික්මා වනයට පැමිණියෙමි.

4351. මෙසේ මනහර කථා ඇත්තහු නො පැකිළෙන තෙපුල් ඇත්තහු කවර හෙයින් මව්පියන් හමුයෙහි කථා නො කළහු දැයි ඇයි.

4352. මම කලවා නැති බැවින් පිළි වූයෙමි ද නො වෙමි. කන් නැති බැවින් බිහිරි වූයෙමි ද නො වෙමි. දිව නැති බැවින් ගොළු වූයෙමි ද නො වෙමි. මා (පිළි බිහිරි) ගොළුවෙකු යි නොසලකනු යි පැවැයි.

4353. යම් ජාතියකු රජය කැරැවීම ද ඒ පූර්ව ජාතිය සිහි කරමි. එහි රජය කරවා දරුණු නරකයට පැමිණියෙමි.

4354. විසි වසක් මුළුල්ලෙහි එහි රජය කැරැවිමි. පසු වැ අසුදහසක් අවුරුදු නරකයෙහි පැසුණෙමි.

4355. ඒ රජයට බිය වූ මම මව්පියෝ මා රජයෙහි අභි-
සේක නො කෙරෙත්වා යි එදා මව්පියන් සමීපයෙහි දී නො බිණිමි.

4356. දවසක් පියරජ තෙමේ මා ඇකයෙහි හිඳුවාගෙන අසීයෙන් අනුශාසනා කෙරේ. එකකු මරවූ, එකකු දහගෙහි ලවූ, එකකුට බාරාපතවිෂ්ක නම් (ශරීරය පළා ලුණු ඇඹුල් ගැල්වීම) වධ දෙවූ, එකකු උලෑ තබව යි මෙසේ අනුශාසනා කරයි.

4357. ඒ මපියරජුගේ කුර බස් අසා බියෙන් වෙවුළු මම නොගොළු වූයෙමි ගොළු වෙයින් නො පිළි වූයෙමි පිළි වෙයින් යුත් වැ සිය මලමුයෙහි ගැලී හුන්මි.

4358. සාරථිය, මේ මනුෂ්‍ය ජීවිතය ඉතා දුක් ය, සාල්ප ය. එ ද සියලු සසරයකින් යුතු වූයේ වෙයි. එ බඳු ජීවිත ලැබූ කවර නම් පුද්ගලයෙක් ප්‍රාණඝාතාදී පස්පට කරන්නේ ද නො කරන්නේ මැ යි.

4359. විදර්ශනා ප්‍රඥාව නො ලැබීමෙන් ද සෝවන් මඟ නො දැක්මෙන් ද එබඳු ජීවිතයට පැමිණ කවර නම් පුද්ගලයෙක් ප්‍රාණ-
ඝාතාදී පටි කවර කාරණයකින් කරන්නේ ද.

4360. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ අභිමතාක්ෂී සිදු වෙයි. මම මුද්‍රන්පත් අදහස් ඇත්තෙමි. සාරථිය එය මෙසේ දනු.

10 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4361. අපි අතරමානානං සමෙදෙසො විපවෙනි,
විපකකඛ්භමචරියොසම් නිකඛනොනා අකුතොභයො.
4362. අභමපි පබ්බජිස්සාමී රාජපුත්ත තවභනිකෙ,
අවුයස්සු මං හඤ්ඤාන පබ්බජ්ජා මම රුවවති.
4363. රථං නියාදයිකාන අනණො එහි සාරථී,
අනණස්ස හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිති වණ්ණිතං.
4364. යදෙව ත්‍යාගං වචනං අකරං හඤ්ඤාන නෙ,
තදෙව මෙ කං වචනං යාවිතො කතතුමරහසි.
4365. ඉධෙව තාව අවුයස්සු යාව රාජානමානසෙ,
අපෙච නෙ පිතා දිස්වා පතීතො සුමනො සියා.
4366. කරොමි නෙ තං වචනං යං මං හණසි සාරථී,
අභමපි දවුකාමොසම් පිතරං මෙ ඉධාගතං.
4367. එහි සමම නිවත්තසසු කුසලං වජ්ජාසි ඤාතිනං,
මාතරං පිතරං මය්‍යං වුතො වජ්ජාසි වජුතං.
4368. තස්ස පාදෙ ගහෙකාන කකා ව නං පදකඛිණං,
සාරථී රථමාරුක්ක රාජඥාරං උපාගමි.
4369. සුඤ්ඤං මාතා රථං දිස්වා එකං සාරථීමාගතං,
අසසුපුණ්ණෙහි නෙතෙහි රොදනහි නං උදිකකති.
4370. අයං සො සාරථී එති නිහන්තාන මමත්‍රජං,
නිහන්තො නුත මෙ පුතො පථව්‍යා භූමිවද්ධනො.
4371. අමිත්තා නුත නඤ්ඤානි පතීතා නුත වෙරිතො,
ආගතං සාරථී දිස්වා නිහන්තාන¹ මමත්‍රජං.
4372. සුඤ්ඤං මාතා රථං දිස්වා එකං සාරථීමාගතං,
අසසුපුණ්ණෙහි නෙතෙහි රොදනහි පරිපුට්ඨති.²

1. නිහන්තා මෙ අත්‍රජං - මජ්ඣං.

2. රොදනහි නං පරිපුට්ඨ - මජ්ඣං.

4361. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ අදහස් සඵල වෙයි. එහෙයින් නිෂ්ඨාවට පත් අභිමතාඤ්ඤා ඇති මම ගිහිගෙන් නික්ම ගියෙමි කවර අයුරකිනුදු බිය නැත්තෙමි යි කී ය.

4362. රාජ පුත්‍රය, තොපට වැඩක් වේවා! තොප සමීපයෙහි මම ද පැවිදි වෙමි. මහණ වෙව යි මා කැඳවනු මැනැවැ. පැවිද්ද මට රුචි යැ යි කී ය.

4363. සාරථිය, රථය පාවා දී ණය නැත්තෙක් වැ එව. පැවිද්ද වනාහි ණය නැත්තහුට ය. මෙසේ පැවිදිවීම බුද්ධාදි සාමි-වරුන් විසින් වර්ණනා කරන ලද්දකි.

4364. සාරථිය, තොපට අභිවාද්ධියක් වේවා! යම් හෙයකින් තොපගේ චචනය මම කෙළෙමි ද එහෙයින් මා විසින් ඉල්ලන චචනය ද කරන්නට තෙපි නිසියව.

4365. යම් පමණ කලෙකින් පිය රජුන් ගෙන එමි ද එතෙක් කල් මෙහි වසනු මැනැවැ. තොපගේ පිය රජ දෑක සතුටු සොමනයක් වන්නේ නම් ඉතා මැනැවි.

4366. සාරථිය, යමක් මට කියති නම් නුඹගේ ඒ චචනය මම කරමි. මෙහි පැමිණි මා පිය රජුන් දක්නට මම ද කැමැත්තෙමි කීහ.

4367. සබ්බ, බරණැසට ගොස් නැවත මෙහි එව. එ තැන් සිට මා සමීපයෙහි නවතිනු. මා සුව දුක් විවාළ බව නැයනට කියව. මා කියන ලද වැදීම මාගේ මව්පියනට කියව යි ද කීහ.

4368. සුනඤ්ඤා නම් සාරථි තෙමේ තේමිය කුමරුන්ගේ දෙපා වැඳ පැදකුණු කොට රථයට නැඟ රජ ගෙදරට පැමිණිය ය.

4369. (තේමිය කුමරුවන්ගේ වන්දාදේවී නැමැති) මෑණියෝ හිස් රථය, එකලා වැ පැමිණි රියැදුරු දෑක කදුළු පිරුණු නෙකින් යුතුවා හඬ හඬා රියැදුරා දෙස බලති.

4370. ඒ මේ රියැදුරු තෙමේ මාගේ පුතු මරා දමා එයි. භූමි වර්ධනය කරන මාගේ පුත්‍ර තෙමේ පොළොවෙහි වළ දමන ලද්දේ මැ යැ යි සිතමි.

4371. මාගේ පුතු මරා දමා ආ රියැදුරු දෑක සතුරෝ එකාන්තයෙන් සතුටු වෙති. වෙර කරන්නෝ එකාන්තයෙන් ප්‍රීත වෙති.

4372. හුදෙකලා වැ පැමිණි රියැදුරු හිස් රථය දැකීමින් හඬන මෑණියෝ කදුළු පිරුණු නෙකින් යුතුව, හඬමින් (මෙසේ) විවාරති:

4373. කිනතු මුගො කිනතු පකෙඛා කිනතු සො වීදුපි තද,
නිහඤ්ඤමානො භුමියා තං මෙ අකඛාති සාරජී.
4374. කථං භතෙති පාදෙති මුගො පකෙඛා විචජ්ඣයි,
නිහඤ්ඤමානො භුමියා තං මෙ අකඛාති පුච්ඡිතො.
4375. අකඛිසං තෙ¹ අභං අයොග දජ්ජාසි අභයං මම,
යං මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රාජපුත්තස්ස සනතිකෙ.
4376. අභයං සම්ම තෙ දම්ම අභිනො භණ්ණ සාරජී,
යං තෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රාජපුත්තස්ස සනතිකෙ.
4377. න සො මුගො න සො පකෙඛා විසංඛධ්වචනොව සො
රජ්ජාසි කිර සො භිනො අකරී² ආලයෙ ඛුථු.
4378. පුරිමං සරති සො ජාතිං යත් රජ්ජමකාරයි,
කාරයිත්වා තභිං රජ්ජං පාපත් නිරයං භුසං.
4379. විසතිඤ්ඤා ව ච සංඝාති තභිං රජ්ජමකාරයි,
අසිති ච සංඝ සහසංඝාති නිරයමිති අපච්චි සො.³
4380. තස්ස රජ්ජස්ස සො භිනො මා මං රජ්ජාතිසෙවස්සං,⁴
තස්මා පිතුච්ච මාතුච්චි⁵ සනතිකෙ න භණ්ණි⁶ තද.
4381. අඛපච්චිඛ සම්පන්නො ආරොහපරිණාහවා,
විසංඛධ්වචනො පඤ්ඤා මනෙත සභ්භස්ස තිට්ඨති.
4382. සථෙ කං දට්ඨකාමාසි⁷ රාජපුත්තං⁸ තච්ඡුරං,
එති තං පාපයිස්සාමි යත් සම්මති තෙමිසො.
4383. යොජයන්තා රථෙ අසෙස කච්ඡං නාගානං⁹ ඛන්ධං,
උදිරයන්තා සඛ්ඛපණ්ණා වදන්තා¹⁰ එකපොකඛරා.
4384. නදන්තා හෙරි සන්තද්ධා වග්ගං වදන්තා දුදුති,
නෙගමා ව මං අනෙවන්තා ගච්ඡං පුත්තනිවෙදකො.¹¹

1. අකඛිසං - මජ්ඣ. සං.
2. විසංඛධ්ව - මජ්ඣ.
3. අකරා - මජ්ඣ. සං.
4. අපච්චි - මජ්ඣ.
5. රජ්ජමකාරයි - මජ්ඣ.
6. පිතුච්ච මාතුච්චි.
7. නාගණ්ණ - මජ්ඣ.
8. කාමොසි - මජ්ඣ.
9. රාජපුත්තං - මජ්ඣ. සං.
10. නාගානි - මජ්ඣ. සං.
11. වග්ගවාදන්තා - මජ්ඣ.
12. නිවාදකො - මජ්ඣ.

4373. මාගේ පුත් කිම ගොළුවෙක් ද පිළෙක් ද හුදියෙහි වළලනු ලබන්නේ වැලැපුණේ ද සාරථිය එය මට කියව.

4374. ගොළු පිළ වූ හේ බිම වළ දමන ලද්දේ කෙසේ නම් අත් පාවලින් දුරු කෙළේ ද යි අසනලද මට කියව යි මැණියෝ කීහ.

4375. ආයුධාවතී, ඔබ මට අභය දෙන්නාහු නම් රාජපුත්‍රයා සම්පයෙහි දී මා ඇසු දුටු යමක් ඇද්ද එය මම ඔබට කියමි යි කී ය.

4376. සබඳ සාරථිය, තට අභය දෙමි. රාජපුත්‍රයාගේ සම්පයෙහි දී ඇසු දුටු යමක් ඇද්ද එය මට නිර්භය වැ කියව යි කීහ.

4377. ආයුධාවතී, ඒ තේමිය කුමාරයා ගොළුවෙක් හෝ පිළෙක් නො වේ. මනෝඥ වූ කපා ඇත්තෙක් ද වේ. රාජාභිෂේකයට බිය වූ හේ ඔබගේ වචන නො කෙළේ ල.

4378. හේ යම් නගරයකැ රජය කැඳවී ද ඒ පූර්වජාතිය සිහි කරයි. එහි රජය කරවා දරුණු නිරයට පැමිණියේ ය.

4379. ඒ නුවර වීසි වසක් රජය කරවූ හේ ඉන්පසු අසු අභසක් අවුරුදු මුළුල්ලෙහි නිරයෙහි පැසුණේ ය.

4380. ඒ රජයට බිය වූ හේ මා අභිෂේක නො කෙරෙත්වා යි මවුපියන් වෙතැ එකලැ කපා නො කෙළේ ය.

4381. අභයසහිත් සමාද්ධ වූ උය මහන ඇති මනෝඥ කපා ඇති ප්‍රඥසම්පන්න වූ හේ දෙව්ලොවට යන මහැ සිටී.

4382. රාජපුත්‍රිය, ඉදින් කෙපි පුතු දකිනු කැමැත්තහු නම් එනු මැනවි. යම් තැනකැ තේමිය කුමර වෙසේ ද එතැනට පමුණුවන්නෙමි යි කීය.

4383. රජයෙහි අශ්වයන් යොදත්වා. ඇතුනට පොරොදු හෙවත් හස්තාභරණ පළඳවත්වා. ජයසක් පනාබෙර නාද කෙරෙත්වා. එකැස් බෙර වයත්වා.

4384. දෙඇස් බෙර වයත්වා. මිහිඟු බෙර මනාසේ වයත්වා. නියම්ගම් වැසියෝ ද මා අනුව එත්වා. පුතුට කරුණු පවසන මම ඔහු අභිෂේක කොටැ රැගෙන එන්නට යමි.

4385. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව මුහුණො,
විපං යානානි යොජෙනතු ගව්ස් පුත්තනිවෙදකො.
4386. හජාරොහා අභිකට්ඨා රජිකා පනිකාරකා,
විපං යානානි යොජෙනතු ගව්ස් පුත්තනිවෙදකො.
4387. සමාගතා ජාතපද නෙගමා ව සමාගතා,
විපං යානානි යොජෙනතු ගව්ස් පුත්තනිවෙදකො.
4388. අසෙස ව සාරථී යුත්තෙ සිකුටෙ සීසවාහනෙ,
රාජඥාරං උපාගඤ්ජං යුත්තා දෙව ඉමෙ හයා.
4389. ධුලා ජවෙන භායනති කිසා භායනති ථාමුනා,¹
කිසෙ ධුලෙ විවජෙජවා සංසට්ඨා යොජිතා හයා.
4390. තතො රාජා තරමානො යුත්තමාරුඤ්ඤා සඤ්ඤා,
ඉජාගාරං අජ්ඣාසාසි² සබ්බාච අනුයාථ මං.
4391. වාළච්ඡන්තිමුණ්ණිසං බග්ගං ජනං ව පණ්ඩුරං,
උපාදිරථමාරුඤ්ඤා සුවඤ්ඤාන³ අලඛකතො.⁴
4392. තතො ව රාජා පායාසි පුරකඛන්ධාන⁵ සාරථී,
විපමෙව උපාගඤ්ජි යත් සමුච්ඡි තෙමියො.
4393. තඤ්ඤා දිසවාන ආයනං ජලනතමිව තෙජසා,
බන්තසඛපරිබුද්ධො⁶ තෙමියො එතදබ්බි.
4394. කච්චිනත්තු⁷ තාන කුසලං කච්චි තාන අනාමයං,
කච්චිනත්තු රාජකඤ්ඤායො අරොගා මඤ්ඤා මාතරො.
4395. කුසලඤ්ඤාව මෙ පුත්ත අපො පුත්ත අනාමයං,
සබ්බාච⁸ රාජකඤ්ඤායො අරොගා තුඤ්ඤා මාතරො.
4396. කච්චිසස් මජ්ඣපො⁹ තාන කච්චි තෙ පුරමප්පියං,
කච්චි සමෙව ව ධමමෙ ව දනෙ තෙ රමති මනො.

1. ථාමසා - සයා. කාමුනා - මජ්ඣ.

2. අභාසරං - මජ්ඣ. අජ්ඣාසාසි - වී.

3. සුවඤ්ඤාති - මජ්ඣ.

4. අලඛකතා - මජ්ඣ. සයා.

5. පුරකඛන්ධාන - මජ්ඣ. සයා.

6. පරිබුද්ධො - මජ්ඣ.

7. කච්චිනත්තු - මජ්ඣ.

8. සබ්බා ව - මජ්ඣ.

9. කච්චි අමජ්ඣපො - මජ්ඣ, සයා.

4385. ඇතුළු නුවර වැස්සෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රහ්මණ්‍යෝ ද වහා යානාවන් යොදත්වා. පුතුව කරුණු පවසන මම (ඔහු අභිෂේක කොටු රැගෙන එන්නට) යමි.

4386. ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රිය නැහෙන්තෝ ද පාබළ සෙනහ ද වහා යානාවන් යොදත්වා.

4387. රැස් වූ දනව වැසියෝ ද නියමගම් වැසියෝ ද ඉක්මනින් යානාවන් යොදත්වා.

4388. රියැදුරෝ ඉක්මන් ගමන් ඇති සෛන්ධව නමැති අසුන් යෙදූ රථ ගෙන රජගෙදරට පැමිණියාහ. දේවයන් වහන්ස, අශ්වයෝ රථවල යොදනලදහ යි පැවැසූහ.

4389. දේවයන් වහන්ස, තර අශ්වයෝ වේගයෙන් පිරිහෙති. කෙටිවූ අශ්වයෝ කාය ශක්තියෙන් පිරිහෙති. මේ වැනි අසුන් නො ගනිත්ව යි තර කෙටිවූ අශ්වයන් හැරදමා ජවබල සම අශ්වයන් යොදන ලදහ යි දැන්වූහ.

4390. ඉන්පසු රජ තෙමේ සුදුසු වාහනයක නැග සියල්ලෝ මා අනුව එත්ව යි අන්තඃපුරයට කී ය.

4391. වල්විදුනාව, නළල්පට, කඩුව, සේසත සහ රන්මිරිවැඩි සහල ද රියට නංව යි කියා ස්වර්ණාභරණයෙන් සැරසුණේ.

4392. රජ තෙමේ ඉන්පසු රියදුරා දඬුවම කොටු තේමිය කුමරු යම් තැනෙකැ ද එතැනට වහාම පැමිණියේ ය.

4393. තේජසින් දිලියෙමින් මෙන් එන ඝෘත්‍රිය සමූහයා විසින් පිරිවැරූ ඒ පියරජුන් දැක තේමිය කුමර මෙය පැවැසී ය.

4394. පියාණෙනි, ඔබ සුවසේ ද කිම රෝග පීඩා නැත්තාහු ද මාගේ මැණිවරු රාජකන්‍යාවෝ අරොග වූවාහු දැ යි ඇසී ය.

4395. පුත මට දුකෙක් නැත. පුත්‍රය එහෙයින් නිරොග ද වෙමි. ඔබගේ සියලු මව්වරු නිරොග ද වෙති.

4396. පියාණෙනි, කිම මත්පැන් නො බොන්නහු ද? කිම ඔබට මත්පැන් අප්‍රිය ද? කිම වාක්සත්‍යයෙහි ද දශරාජධර්මයෙහි ද දීප්මහි ද ඔබගේ සිත ඇලේ දැ යි ඇසී.

4397. අමුජ්ජපො අහං පුක්ඛ අපො මෙ සුරමප්පියං,
අපො සචෙව ව ධජෙව ව දුතෙ මෙ රමතී මනො.
4398. කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ කච්චි චහති¹ වාහනං,
කච්චි තෙ ව්‍යාධයො නත්ති සරිරසසුප්පතාපනා.
4399. අපො අරොගං යොග්ගං මෙ අපො චහති වාහනං,
අපො මෙ ව්‍යාධයො නත්ති සරිරසසුප්පතාපනා.²
4400. කච්චි අනතා ව තෙ චීතා මජ්ඣෙකං ව බහලා තව,
කොට්ඨාගාරඤ්ඤි කොසඤ්ඤි කච්චි තෙ පටිසංචිතං.³
4401. අපො අනතා ව මෙ චීතා මජ්ඣෙකං ව බහලා මම,
කොට්ඨාගාරඤ්ඤි කොසඤ්ඤි සබ්බං මෙ පටිසංචිතං.
4402. ස්වාගතං තෙ මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
පතිට්ඨාපෙනතු පලලව්‍යං යත් රාජා නිසක්කති.
4403. ඉමෙව තෙ නිසික්ඛස්ස නියතෙ පණ්ණසස්ස,⁴
ඵතො උදකමාදය පාදෙ පක්ඛාලයන්තු තෙ.
4404. ඉද්ධි පණ්ණං මය්‍යං රත්ථං රාජ අලොභං,
පරිභුඤ්ඤා මහාරාජ පාත්‍රතො මෙසි ආගතො.
4405. න වාහං⁵ පණ්ණං භුඤ්ජාමි න භෙතං මය්‍ය භොජනං,
සාලිනං ඔදනං භුඤ්ඤා සුචිං⁶ මංසුපසෙවනං.
4406. අවෙජ්ජකං මං පටිභාති ඵකකම්පි රහොගතං,
ඵදියං භුඤ්ජමානානං කෙන වණ්ණො පසිදති.
4407. ඵකො රාජ නිපජ්ජාමි නියතෙ පණ්ණසස්ස,
තාය මෙ ඵකසෙය්‍යාය රාජ වණ්ණො පසිදති.
4408. න චේ⁷ නෙත්තිංසබ්බා මෙ රාජරක්ඛා උපට්ඨිතා,
තාය මෙ සුබසෙය්‍යාය රාජ වණ්ණො පසිදති.

1. වාහනී - මජ්ඣ. සං. වී.
2. තාපියා - මජ්ඣ. සං.
3. සන්ධිතං - මජ්ඣ.
4. සන්ධරෙ - මජ්ඣ. වී.
5. නවාහං - මජ්ඣ.
6. සුචි - මජ්ඣ. සං.
7. නව - මජ්ඣ.

4397. පුත, මම මත්පැන් නො බොන්නෙමි. එහෙයින් මට මත්පැන් අප්‍රිය ය. තවද සත්‍යයෙහි ද දඟරාජධර්මයෙහි ද දීමෙහි ද මා සිත් ඇලෙයි.

4398. ඔබගේ හස්තයාදි වාහන නිරෝග ද? හස්තයාදි වාහන ඔබ උසුලයි ද? කිම ඔබට ශරීර තවන රෝගයෝ නැද්ද?

4399. තවද පුත්‍රය, මාගේ සියලු වාහන නිරෝගය. වාහන මා උසුලයි. ශරීර පෙළන රෝගපීඩා මට නැත.

4400. පියාණෙනි, ඔබගේ ප්‍රත්‍යන්ත ජනපදවාසීහු සමෘද්ධ වූවෝ ද? ඔබගේ ගම්නියම්ගම් වැසියෝ බොහෝ වූහු ද? කිම ඔබගේ කොටුගුළු භාණ්ඩාගාර පිරී තිබේ ද?

4401. පුත, මාගේ ප්‍රත්‍යන්ත ජනපද සමෘද්ධ ය. ගම්නියම්ගම් බොහෝ වූ ජනාවාස ඇත්තාහ. මාගේ සියලු කොටුගුළු ධාන්‍යයෙන් ද සියලු කොණ්ඩාගාර ධනයෙන් ද පිරුණේ ය.

4402. මහරජ, ඔබගේ යහපත් පැමිණීමෙකි. අයහපත් පැමිණීමෙක් නො වේ. රජ තෙමේ යම් තැනක හිඳි ද, එ බඳු රාජාසනයක් පතවත්වා යි තේමිය කුමාර තෙමේ පැවැසි ය.

4403. මොනවට පැනැවුණු මේ කොළ ඇතිරියෙහි හුන් ඔබ මෙයින් දිය ගෙන පා සේදුව මැනවැ යි තේමිය කුමාර තෙමේ කී ය.

4404. මහරජ, ලුණු නැති වැ තැම්බූ මේ කරකොළ මාගේ ආහාර වෙයි. මහරජ, අනුභව කළ මැනවි. මෙහි පැමිණි තැනැත්තෝ වනාහි මාගේ සන්කාරයට නිසි වෙයි.

4405. පුත, මම කොළ අනුභව කරන්නෙක් නො වෙමි. මේ මාගේ භෝජනය නො වේ ම ය. මම පවිත්‍ර වූ මාංසයෙන් යුක්ත වූ ඇල් සහලේ බත් අනුභව කරන්නෙක් වෙමි.

4406. පුත, එකලා වැ රහසිගත වැ මෙබඳු ආහාර අනුභව කරන්නන් ශරීරවර්ණය කවර කරුණෙකින් ප්‍රසන්න වේ ද යි මට ආශ්චය්‍යයක් සේ වැටහේ.

4407. මහරජ, මනා වැ අතුරන ලද ඇතිරියෙහි එකලා වැ වැදහෙමි. මහරජ, ඒ එකලා වැ වැදහෙවීමෙන් මාගේ වර්ණය ප්‍රසන්න වේ.

4408. මහරජ, කඩු බැඳැගෙන වටකැර ගත් රාජාරක්ෂකයෝ මට නැත. ඒ සුබසයනය නිසා මාගේ වර්ණය ප්‍රසන්න වේ.

4409. අතීතං නානුයොවාමී නපජපමනාගතං,
පච්චුරුතෙනන යාපෙමී තෙන චණ්ණො පසීදති.
4410. අනාගතසපජපාය අතීතසසානුයොවනා,
එතෙන බාලා පුස්සනති නළොව හරිතො ලුතො.
4411. හසාණිකං රජාණිකං අසෙස පතති ච චමමිනො,
නිවෙසනානි රමමානි අහං පුත්ත දදමි තෙ.
4412. ඉසාගාරමු තෙ දමමි සබ්බාලංකරා භූසිතං,
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්ස තිං නො රාජා හවිස්සයි.
4413. කුසලා නවවග්ගිකස්ස සිකතිතා චතුරිත්ථියො,
කාමෙ නං රමයිස්සනති කිං අරඤ්ඤ කරිස්සයි.
4414. පටිරාජුභි තෙ කඤ්ඤ ආනයිස්සං අලංකිතා,
තාසු පුත්තෙ ජනෙතාන අථ පච්ඡා පබ්බජිස්සයි,
4415. යුවා ච දහරො වාසි පඨමුප්පතතිනො සුසු,
රජ්ජං කාමරති හදදතො කිං අරඤ්ඤ කරිස්සයි.
4416. යුවා චරෙ බ්‍රහ්මචරියං බ්‍රහ්මචාරී යුවා සියා,
දහරස්ස හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිති චණ්ණිකං.
4417. යුවා චරෙ බ්‍රහ්මචරියං බ්‍රහ්මචාරී යුවා සියා,
බ්‍රහ්මචරියං චරිස්සාමී නාහං රජෙතමත්ථිකො.
4418. පස්සාමී වොහං දහරං අමම තාත වදං නරං,¹
කිච්ඡා ලභං පියං පුත්තං අප්පකාච ජරං මතං.
4419. පස්සාමී වොහං දහරිං කුමාරිං වාරු දස්සනං,
නළුවංසකළිරංච පලුග්ගං ජීවිතකකයෙ.

1. වදනරං - මජ්ඣං, සා. වී.

4409. ඉකුත් දෑ ගැන ශෝක නො කෙරෙමි. නොලත් දෑ නො පතමි. මෙකලා ලැබුණු දැයින් යැපෙමි. එයින් වර්ණය ප්‍රසන්න වෙ.

4410. නො ලත් දෑ පැහිම යැ ඉකුත් දෑ ගැන ශෝක කිරීම යැ යන මෙයින් බාලයෝ සිඳින ලද නිල්වන් වූ බටදකක් සෙයින් වියලෙත්.

4411. පුත, මම තොපට ඇත් ඇණියක් ද රිය ඇණියක් ද අසුන් ද සන්නද්ධ වූ පාබළ සෙනහක් ද රමා වූ වායාගාර ද දෙමි.

4412. පුත, සර්වාලංකාරයෙන් සැරසුණු අන්ත:පුරයක් ද තොපට දෙමි. ඔවුන් පිළිපදුව (පරිභොග කරව). තෙපි අපගේ රජ වෙව.

4413. පුත, නෘත්‍යගීතයෙහි දක්‍ෂ වූ භික්ෂුණා වූ චතුර වූ (දක්‍ෂ වූ) ස්ත්‍රීහු තොප කාමයෙහි සිත් අලවන්නාහු ය. මේ අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නහු ය.

4414. අන් රජුන්ගෙන් අලංකෘත කන්‍යාවන් තොපට ගෙන එන්නෙමි. ඔවුන් සමඟ වාසය කොට පුත්‍රයන් උපදවා පසුව පැවිදි වන්නහු ය.

4415. පුත, තෙපි යොවුන් වව, තුරුණු වව, උපතීන් පළමු වියෙහි සිටින තරුණයෙක, පින්වත රාජ්‍යය කරව. අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නහු දැයි පියරජ ඇසී ය.

4416. මහරජ, තරුණ වූයේ බ්‍රහ්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙන්නේ ය. (සෙදෙන්තේ ය) බ්‍රහ්මවය්‍යා ඇත්තේ ම තරුණ වන්නේ ය. තරුණ වුවහුට ම පැවිද්ද සුදුසු වෙ. මෙය බ්‍රහ්මාදි සෘෂින් විසින් වර්ණනා කරන ලද්දෙකි.

4417. තරුණ වූයේ බ්‍රහ්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙන්නේ ය. බ්‍රහ්ම-වය්‍යා ඇත්තේ ම තරුණ වන්නේ ය. මම බ්‍රහ්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙන්නෙමි. මම රාජ්‍යයෙන් අර්ථ ඇත්තෙමි නො වෙමි.

4418. මැණියෙනි, පියාණෙනි යි ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නා වූ දුකසේ ලබා ගන්නා වූ දහර වූ ප්‍රිය වූ පුතුන් ජරාවට නො පැමිණූ මැ මැරෙනු දැක ඇත්තෙමි.

4419. තරුණ වූ මනෝඥ දර්ශන ඇත්තා වූ කුමරියන් කඩා දමන ලද උණකිළිල් සේ මාරයා විසින් ජීවිතයෙහි සිදලන ලදුවන් දකිමි.

4420. දහරාසි හි වියනති නරා ව අථ නාරියො,
තත්ත කො විසසයෙ පොයො දහරොභිනීති ජීවිතෙ.
4421. යසස රත්තා වීවසනෙ ආයුං අප්පතරං සියා,
අප්පොදකෙව මච්ඡානං කිත්තු කොමාරකං තභිං.
4422. නිච්චමඛ්ඛාහතො ලොකො නිච්චක්ඛං පරිවාරිතො,
අමොසාසු වජ්ජනීසු කිං මං රජෙජන සික්ඛසි.
4423. කෙතමඛ්ඛාහතො ලොකො කෙත ව පරිවාරිතො,
කායො අමොසා ගච්ඡන්ති තං මෙ අක්කාහි පුච්ඡිතො.
4424. මච්ඡනාඛ්ඛාහතො ලොකො ජරාය පරිවාරිතො,
රත්තො අමොසා ගච්ඡන්ති එවං ජානාහි ඛක්ඛිය.
4425. යථාපි තතෙත විතතෙ¹ යං යදෙවුපවීයති,
අප්පකං භොති වේතඛං එවං මච්චාන ජීවිතං.
4426. යථා වාරිවහො පුරො ගච්ඡන්තූපනිවක්කති,²
එවමායු මත්තස්සානං ගච්ඡන්තූපනිවක්කති.
4427. යථා වාරිවහො පුරො වහෙ රුක්ඛපකුලපේ,³
එවං ජරාය මරණෙන දුක්ඛතො වත පාණිනො.⁴
4428. හත්ථාණිකං රථාණිකං අසෙස පත්ති ව වළිවිතො,
නිච්චසනානි රමමානි අහං පුත්ත දදාමි තෙ.
4429. ඉත්ථාගාරමපි තෙ දමමි සබ්බාලොකාරහුසිතං,
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්ස ඤං නො රාජා හවිසසසි.
4430. කුසලා නච්චගිතස්ස සික්ඛිතා චතුරිත්ථියො,
කාමෙ තං රමයිසසනති කිං අරකෙඤ්ඤ කරිසසසි.

1. විතතෙත - මජ්ඣිම. සූ. 2.

2. ගච්ඡං කුප්පිවත්තති - මජ්ඣිම. ගච්ඡං න පරිවර්තති - සූ. 2.

3. රුක්ඛපකුලපේ.

4. සබ්බාලොකො - මජ්ඣිම. සූ. 2.

4420. කරුණ වූ ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද ලරණයට පැමිණෙන්නාහු ම ය. එබඳු ජීවිතයෙහි කවර නම් (නුවණැති) පුරුෂයෙක් මම කරුණ වෙමියි විශ්වාස කරන්නේ ද?

4421. වළ දිය සිඳි යැමෙන් මත්සායයන්ගේ විනාශය මෙන් රාත්‍රී (හා දවල්) ඉක්ම යැමෙන් යමෙකුගේ ආයුෂ අල්පතර (අඩු) වන්නේ නම් එහි කවර නම් කුමාරභාවයක් ද?

4422. ලෝවැසි තෙමේ නිරන්තරයෙන් පහරන ලද්දේ වෙයි. නිරන්තරයෙන් පිරිවරන ලද්දේ වෙයි. ආයුෂ දිවා රෑ නොසිස් වැ (අතරක් නැති වැ) අත්හරින කල්හි මා රාජ්‍යාභිෂෙක කරන්නේ කුමට ද?

4423. ලෝවැසි තෙමේ කවරකු විසින් පහරන ලද්දේ වේ ද කවරකු විසින් පිරිවරන ලද්දේ වේ ද කවරහු නොසිස් වැ යෙද්ද, පුත්‍රය, මා විසින් විවාරන ලද්දේ එය මට කියව.

4424. ලෝවැසි තෙමේ මරහු විසින් පහරන ලද්දේ ය. ජරාව විසින් පිරිවරන ලද්දේ ය. රාත්‍රීහු නොසිස් වැ (නො නැවතී) යෙක්. මහරජ මෙසේ දනුව.

4425. යම්සේ (මෙදි වියන යන්ත්‍රයෙහි) නුල් බැඳි කල්හි යම් යම් කොටස් වියනු ලැබේ ද ඉතිරිය ස්වල්ප වන්නේ ද මේසේ සත්කයන්ගේ ජීවිත ද (දවසින් දවස) ස්වල්ප වන්නේ ය.

4426. යම්සේ පිරුණා වූ දියපහර බැස යන්නේ ආපසු නො හැරේ ද මෙසේ මනුෂ්‍යයන්ගේ ආයුෂ ද ගෙවී යන්නේ ආපසු නො හැරේ.

4427. යම්සේ පිරුණු දියපහර බැස යනුයේ දෙගං ඉවුරෙහි වූ වාක්‍යයන් මුල් සෝද හෙළාගෙන යන්නේ ද එසේ සත්කයෝ ද ජරාවෙන් හා මරණයෙන් ඒකාන්තයෙන් ගසාගෙන යනු ලැබෙත් යයි පැවසී ය.

4428. පුත, හස්තිසේනාවක් ද රථ සේනාවක් ද සරසන ලද අශ්ව සේනාවක් ද පාබල සේනාවක් ද මතරම් නිවෙසක් ද මම නොපට දෙමි.

4429. පුත, සර්වාලංකාරයෙන් සැරහුණු අන්ත:පුරයක් ද නොපට දෙමි. ඔවුන් පිළිපදුව, (පරිභෝග කරව.) තෙපි අපගේ රජ වෙව.

4430. නාත්‍යාගිතයෙහි දක්‍ෂ වූ හික්වුණා වූ චතුර වූ (දක්‍ෂ වූ) ස්ත්‍රීහු නොප කාමයෙහි සිත් අලවන්නාහු ය. මේ අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නහු ද?

22 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4431. පථිරාජුති තෙ කඤ්ඤා ආනයිස්සං අලඛකතා,
තාසු පුත්තෙ ජනෙනාන අථ පච්ඡා පබ්බජිස්සයි.
4432. සුචා ව දහරො වාසි පටමුප්පත්තො සුසු,
රජ්ජං කාරෙහි භගුනොති කිං අරඤ්ඤා කරිස්සයි.
4433. කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කොසඤ්ඤා වාහනානි බලානි ව,
නිවෙසනානි රත්තානි අභං පුත්ත දදමි තෙ.
4434. ගොමණ්ඩලපරිබ්බලෙහා දසියඛ්ඤාපුරකකිනො,
රජ්ජං කාරෙහි භගුනොති කිං අරඤ්ඤා කරිස්සයි.
4435. කිං ධිතොන යං ජියෙථ කිං භරියාය මරිස්සති,
කිං යොබ්බතොන විණෙණෙන යං ජරා අභිභෙස්සති.¹
4436. තඤ්ඤා කා නඤ්ඤා කා බිඬ්ඤා කා රතී කා ධනෙසනා,²
කිං මෙ පුත්තෙහි දරෙහි රාජ මුත්තොසමි බජ්ඣනා.
4437. ඥානං එවං පජානාමි මඤ්ඤා මෙ නසමජ්ජති,
අනුතකෙනාධිපතකස්ස කා රතී කා ධනෙසනා.
4438. එලානම්ච පක්කානං නිව්චං පතනතො භයං,
එවං ජානානම්චානං නිව්චං මරණතො භයං.
4439. සායමෙකෙ න දිස්සන්ති³ පාතො දිට්ඨා බහුජ්ජනා,
පාතනා එකෙ න දිස්සන්ති සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා.
4440. අපේජව කිච්චං ආතප්පං⁴ කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
නහි නො සඛාරං තෙන මහාසෙතොන මඤ්ඤනා.
4441. ථෙරා ධනස්ස පඤ්ඤානි රාජ මුත්තොසමි බජ්ඣනා,
එහි රාජ නිව්ඤ්ඤා නාහං රජේනමජ්ජිකොති.

මුග්ගසකඛජාතකං පටිමං.

1. යං ජරායාභිභුයාති - මජ්ඣං. සූ.

2. ධනෙසනා - මජ්ඣං. සූ.

3. පස්සන්ති - වී.

4. ආතප - මජ්ඣං.

4431. අන් රජුන්ගේ අලංකාර (සරසන ලද) කන්‍යාවන් ඔබට ගෙන දෙන්නෙමි. ඔවුන් සමඟ වාසය කොට පුත්‍රයන් උපදවා පසුව පැවිදි වන්නෙහි ය.

4432. පුත, ඔබ යොවුන් ය, තුරුණු වියෙහි ය, උපතීන් පළමු වියෙහි සිටින තරුණයෙක, පින්වත රාජ්‍යය කරව. අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නෙහි දැයි පියරජ ඇසී ය.

4433. පුත, (ධාන්‍යයෙන් පිරුණු) කොටුගුළු ද (මුතු මැණික් ආදියෙන් පිරුණු) ගබඩා ද වාහන ද බළකාය ද මනරම් නිවෙස් ද යන සියල්ල මම ඔබට දෙමි.

4434. පින්වත, මිහිරි කතා ඇති රාජකන්‍යා සමූහයා විසින් වට කරන ලද්දේ දැයි සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ රාජ්‍යය කරව. මේ අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නෙහි දැයි පියරජ ඇසී ය.

4435. මහරජ, යම් ධනයක් විනාශ වෙයි ද එබඳු ධනයෙන් මට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද, යම් භාය්‍යාවක් මරණයට පත්වෙයි ද එබඳු භාය්‍යාවකගෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද, වරින් පුහුණුවෙන් ඇති කැර ගත් යම් තුරුණුවකට ජරාව වීමෙන් පහර දෙනු ලැබේ ද එබඳු යෞවනයෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

4436. ඒ ලෝකයෙහි කවර නම් සතුටක් ද කවර නම් ක්‍රීඩාවක් ද කවර නම් පස්කම්ගුණ ඇල්මක් ද කවර නම් ධන සෙවීමක් ද මට දරුවන්ගෙන් හා අඹුවන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද මහරජ, මම කාමබන්ධනයෙන් හා තෘෂ්ණාබන්ධනයෙන් මිදුණේ වෙමි.

4437. මට මාරයා (මරණය) ප්‍රමාද නො වෙති යි මම මෙසේ දනිමි. ඒ මරහු විසින් මධ්‍යා ලද්ද වූ මට රාජ්‍යසම්පත්තියෙහි කවර ඇල්මක් ද කවර නම් ධන සෙවීමක් ද?

4438. පැසුණු එළයන් (ගෙඩි) වැටීම හේතුකොට ගෙන ඇති වන නිරන්තර භය යමෙය් ද එසේ ම උපන්නා වූ මනුෂ්‍යයාට මරණය හේතුකොට ගෙන නිතර බිය ඇති වේ.

4439. උදේ දුටු බොහෝ දෙනා සවස නොදක්නා ලැබෙත්. සවස දුටු බොහෝ දෙනා උදේ නොදක්නා ලැබෙත්.

4440. අද අද ම වියඹ කටයුතු ය. හෙට මරණය වන්නේ යයි කවරෙක් දන්නේ ද? ඒ මහාසේනා ඇති මාරයා සමඟ අපේ පොරොන්දුවක් නැත්තේ මැ යි.

4441. සොරු ධනය ප්‍රාර්ථනා කෙරෙහි. මහරජ, මම ඒ ධනබන්ධනයෙන් මිදුණෙමි. මහරජ, මෙහි එනු මැනවි. මාගේ වචනයෙහි මනාකොට පවතිනු මැනවි. මම රාජ්‍යයෙන් ප්‍රයෝජන ලබන්නෙක් නො වෙමි.

පළමුවන මූලපක්‍ෂ ජාතකය යි.

2. මහාජනකපාතකං

4442. කොයං මජ්ඣෙකං සමුද්දසමිං අපසංසං තීරමායුතෙ,
කං¹ තං අත්ථවසං ඤාතො එවං වායමසෙ භුසං.
4443. නිසම්ම වතං ලොකස්ස වායාමස්ස ව දෙවතෙ,
තස්මා මජ්ඣෙකං සමුද්දසමිං අපසංසං තීරමායුතෙ.
4444. ගච්ඡිතෙ අප්පමෙය්‍යස්මිං තීරං යස්ස න දිස්සති,
මොඝො තෙ පුරිස වායාමො අප්පකාච මරිස්සයි.
4445. අනාමො ඤාතීනං භොති දෙවානං පිතුතො² ව සො,
කරං පුරිසකිම්බාති න ව පච්ඡානුතප්පති.
4446. අපාරනෙය්‍යං යං කම්මං අඵලං කිලමිථුද්දයං,
තත් කො වායමෙනෙකො ලෙඛු යස්සාභිනිප්පතං.³
4447. අපාරනෙය්‍යං අච්චන්තං යො විදිකානු දෙවතෙ,
න රතෙති අත්තනො පාණං ජඤ්ඤා සො යදි⁴ භාපයෙ.
4448. අධිප්පාය ඵලං එතෙ අස්මිං ලොකස්මි දෙවතෙ,
පයොජයතාති කම්මාති තාති ඉස්සකිතාති වා න වා.
4449. සන්දිට්ඨිකං කම්මඵලං නනු පස්සයි දෙවතෙ,
සත්තා අඤ්ඤා තරාමහං තඤ්ඤි පස්සාමි සතතිකෙ.
4450. සො අහං වායමිස්සාමි යථාසත්තං යථාබලං,
ගච්ඡං පාරං සමුද්දස්ස ඤාසං⁵ පුරිසකාරියං.
4451. යො තං එවං ගතෙ ඔසෙ අප්පමෙය්‍යෙ මහණ්ණස්සවෙ,
ධම්මවායාමෙසම්පන්නො කම්මිනා⁶ නාවසිද්ධි,
සො තං තත්ථව ගච්ඡාහි යත්තං තෙ⁷ තීරනො මනො.

1. කිං - මජ්ඣං. ස්‍යා.

2. පිතුතඤ්ඤා - මජ්ඣං. ය්‍යා.

3. නිසම්මං - ස්‍යා.

4. යති - මජ්ඣං.

5. කස්සං - මජ්ඣං. ස්‍යා.

6. කම්මිනා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

7. තෙ - මජ්ඣං.

2. මහාජනක ජාතකය

4442. පරතෙර නොපැනෙන මේ මුහුද මැද කවරෙක් නම් පිනමින් වියඬි කරන්නේ ද? තෙපි කවර ප්‍රයෝජනයක් දනෑ මෙසේ මහත් සේ වැර වඩන්නහු දැයි මණිමෙබෙලා නම් දෙවිය ඇසූ ය.

4443. එම්බා දෙවියව, මම ලෝවැඩියා පිළිබඳ පවත්නා උත්සාහය ද කටයුතු ද එහි අනුසස් ද දනෑ වියමි. එහෙයින් මේ මුහුද මැද පරතෙර නො දන්නෙමි උත්සාහ කරමි යි මහාජනක කුමාර තෙමේ කී ය.

4344. ගැඹුරු පමණ නො කළහැකි මේ සාගරයෙහි පරතෙර යමකුට නො පෙනේ ද එම්බා පුරුෂය නොපගේ උත්සාහය හිස් යැ පරතෙරට නො පැමිණ මැ මැරෙන්නෙහි යි දෙවිය පැවැසූ.

4445. එම්බා දෙවියව, වියඬි කරන යම් පුරුෂයෙක් වේ නම් හේ නැයනට ද දෙවබ්බනට ද ණය නැත්තෙකි නොහොත් ඔවු-
නතර නො ගැරහිය යුත්තෙකි. නො පසු තැවෙන්නකැ යි ද කුමාර තෙමේ කී ය.

4446. යම් කටයුත්තක් උත්සාහයෙන් මුදුන් පත් කළ නො හැකි ද එල නැත්තේ ද වෙහෙසම මැ උපදවා ද මරණය මැ එහි ලා වේ ද එ බඳු උත්සාහයෙන් කවර නම් වැඩෙක් දැයි දෙවිය ඇසූ.

4447. එම්බා දෙවියව, යමෙක් අත්‍යන්තයෙන් මුදුන්පත් නො කළ හැකි බව ද දනෑ උත්සාහය අත්හරී නම් හේ වනාහි තමන්ගේ ජීවිතය නො රකී යැ යි දනු මැනැවි.

4448. එම්බා දෙවියව, මෙ ලොවැ සමහරු තම අදහස් පරිදි ප්‍රයෝජන පතා වෙළෙහෙළඳාම් ආදී කටයුතු කෙරෙති. ඒ කටයුතු ඔවුන්ගේ අදහස් සිඬ කරන්නේ ද නො කරන්නේ ද වෙයි. කායික වෙතසික වියඬි ඇත්තන්ට සමාද්ධ වේ මැ යි.

4449. එම්බා දෙවියව, මා සමඟ ආ සෙසු වෙළෙන්දෝ වියඬි නො කොටැ මුහුදෙහි ගිලුණහ. මම වනාහි උත්සාහයෙන් මේකක් පිනමි. සම්පයෙහි සිටින කොප ද දකිමි. මේ ජාතියෙහි ගන්නා දේ උත්සාහය පිළිබඳ විපාක නො වේ දැ යි බලව.

4450. සමුද්‍රයාගේ පරතෙරට යන ඒ මම වනාහි උත්සාහ ගනිමි. ශක්ති පරිදි බල පරිදි පුරුෂයකුට අයත් ක්‍රියාව කරමි යි කුමාර තෙමේ කී ය.

4451. යම් බඳු තෙපි මෙවැනි ගැඹුරු පළල් සැඩ පහර ඇති පමණ නො කළැ'කි මහසයුරෙහි දැහැමි වූ උත්සාහයෙන් යුත් වූයෙහි පුරුෂ වියඬියෙන් නො ගිලෙහු. යම් තැනෙකැ තොපගේ සිත ඇලුණේ ද එ නැනට යන්නැ යි දෙවිය පැවැසූ.

4452. සුරියුග්ගමනෙ නිධි අපො ඕනමනෙ නිධි,
අනෙතා නිධි බහි නිධි න අනෙතා න බහි නිධි.
4453. ආරොහනෙ මහානිධි අපො ඔරොහනෙ නිධි,
වතුරො ව මහාසාලා සමනතා යොජනෙ නිධි.
4454. දන්තගෙග්ග සු මහානිධි වාලගෙග්ග ව කෙබ්බකෙ,
රුක්ඛගෙග්ග මහානිධි යොළසෙනෙ මහානිධි
සහස්සස්ථාමො පලලබ්බකා සිවලාරාධනෙන ව.
4455. ආසිංසෙපෙව පුරියො¹ න නිබ්බිදෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනතානං යථා ඉච්ඡං තථා අහු.
4456. ආසිංසෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනතානං උදකා ඵලමුඛතං.
4457. වායමෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනතානං යථා ඉච්ඡං තථා අහු.
4458. වායමෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනතානං උදකා ඵලමුඛතං.
4459. දුතඤ්චනිතොපි නරො සප්පෙඤ්ඤ,
ආසං න ඡිදෙය්‍ය සුඛාගමාය,
බහු හි එසසා අහිතා හිතා ව
අවිතකකිතා මච්ඡමුපබ්බප්පතී.²
4460. අවිතකිතච්ඡි හවති විතකිතච්ඡි විනසසති,
න හි විතතාමයා හොගා ඉක්ඛා පුරිසසස වා.
4461. අපුරාණං³ චත හො රාජා සබ්බභූතෙවා දිසම්පති,
නාජජ නථෙවි නිසාමෙති න ගීතෙ කුරුතෙ මනො.
4462. න මීගෙ නපි උය්‍යාතෙ නපි හංසෙ උදික්කති,
මුතොව කුණ්ඩමාසිතො න අසුමනුසාසති.

1. ආසිංසෙපො පුරියො - මජ්ඣං.

2. මච්ඡමුපබ්බප්පතී - මජ්ඣං.

3. අපොරාණං - මජ්ඣං, සං. වී.

4452. ඉර උදවන තැන නිධාන යැ බස්නා තැන නිධාන යැ ඇතුළත නිධාන යැ පිටත නිධාන යැ ඇතුළතැ ද පිටතැ ද නො වූ නිධාන යැ.

4453. නඟින තැන නිධාන යැ බහින තැන නිධාන යැ මහ සල්ගස් සතර නිබන්ධ තැන නිධාන සතර යැ භාත්පසින් යොදනක් තැන නිධාන ය.

4454. දළ කෙළවිඳ මහා නිධාන යැ වලග කෙළවිඳ නිධාන යැ දිය ඇති තැන නිධාන යැ ගස් මුදුන නිධාන යැ යි යන මේ සොළොස් නිධානයෝ වෙති. සිව්දි දේවිය සතුටු කිරීමෙන් යමෙක් සහප්‍රස්ථාම දුන්නෙහි දුනුදිය නභාලියහේ ද සිවුරැස් පයඛිකයෙහි හිස් දෙර දතහේ ද ඔහුට රජය දියයුතු යැ යි පෝලජනක රජු විසින් මරණ මඤ්චකයේ දී පැවැසිණ.

4455. නුවණැති පුරුෂ තෙම පාර්ථනා කරන්නේ මැ ය. උත්සාහ වැඩිමෙහි දී නො කලකිරෙන්නේ ය. යම්සේ කැමතිවීම ද එසේ විය. මම (එබඳු) තමා දකිමි.

4456. නුවණැති පුරුෂ තෙමේ පාර්ථනා කරන්නේ මැ ය. උත්සාහ වැඩිමෙහි දී නො කලකිරෙන්නේ ය. මම දියෙන් ගොඩ ආ ඒ තමන් දකිමි.

4457. නුවණැති පුරුෂ තෙම වෑයම් කරන්නේ මැ ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. යම්සේ කැමතිවීම ද එසේ විය. මම (එබඳු) තමා දකිමි.

4458. නුවණැති පුරුෂ තෙම වෑයම් කරන්නේ මැ ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. මම දියෙන් ගොඩ නගනලද (ඒ) තමා දකිමි.

4459. නුවණැති මිනිස් තෙමේ දුකට පත් වූයේ ද සුවපත් වීමට ඇති කැමැත්ත සුන් නො කරන්නේ ය. පහස්හු හිත ද අභිත ද වෙති. එය නොසිතන්නෝ මරණයට පත් වෙති.

4460. නොසිතු දේ වෙයි. සිතු දේ වැනැසෙයි. ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට සිතීමෙන් මැ සිදුවන සම්පත් නැතැ යි (මහාජනක රජතෙමේ උදන් ඇණි ය.)

4461. පින්වත්නි, සියලු පොළොවට හිමි දියාවනට අධිපති රජ තෙමේ ඒකාන්තයෙන් මැ පෙර පරිදි නො වේ. අද නැටුම් නො බලයි. ගී ගැයිමෙහි සිත් ඇලුම් නො කෙරේ.

4462. මාගයුද්ධ නො බලයි, උයන්කෙළි නො කෙරෙයි, භංසයන් ද නො බලයි, ගොළුවකු මෙන් නිහඬ වූ හුන්නේ දැඩියෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා නො කෙරේ යයි ද මහාජන තෙමේ කී ය.

4463. සුඛකාමා රහොසීලා වධබන්ධා උපාරතා,¹
කෙසනනු² අජ්ජ ආරාමෙ දහරා වුඬා ව අවජරෙ.
4464. අතික්කන්තවනරා ධිරා නමො තෙසං මහෙසීනං,
යෙ උසස්සකමි ලොකමි විහරනති අනුසස්සකා.
4465. තෙ ඡෙඤා චන්ද්‍රනො ජාලං තං තං මායාවිනො දළහං,
චීනකාලයක්කා³ ගවජනති නො තෙසං ගතිමාපයෙ.
4466. කදහං මීරීලං චීනං වීසාලං සබ්බනොපහං,⁴
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු⁵ හවිස්සති.
4467. කදහං මීරීලං චීනං විහන්තං භාගයො මීනං,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4468. කදහං මීරීලං චීනං බහුපාකාරතොරණං,*
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4469. කදහං මීරීලං චීනං දළහමච්චාලකොධ්ධකං,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4470. කදහං මීරීලං චීනං සුවිහන්තං මහාපරං,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4471. කදහං මීරීලං චීනං සුවිහන්තාගාරාපණං,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4472. කදහං මීරීලං චීනං ගවාස්සරජ්ජිලිනං,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4473. කදහං මීරීලං චීනං ආරාමවනමාලිනි,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.

1. උපාරුකා - මජ්ඣ. සං.

උපාරුකා - සි. පු.

2. කස්සනු - මජ්ඣ. සං.

3. සක්කලයනතා - මජ්ඣ. සං.

4. පබ්බතො පහං - මජ්ඣ.

5. කදස්සු - මජ්ඣ.

* බහුපාකාරතොරණං - බහුල අවධිතරා (මජ්. චි. 43 පිට 7 කාණ්ඩය)

4463. නිවන්සුව කැමැති වැසුණු සීලාදී ගුණ ඇති වඩ-
බන්ධන නැති තරුණ මහලු පසේබුදුවරු කවර කෙනෙකුන්ගේ
අරමෙහි අද වෙසෙත් ද?

4464. තෘෂ්ණා නැති නුවණැති යම් කෙනෙක් රාගාදී
කෙලෙසුන්ගෙන් උත්සන්න බවට පත් ලෝකයෙහි උත්සාහ
නැත්තෝ වූ වෙසෙද්ද ඒ මහර්ෂී උතුමන්ට නමස්කාර වේවා.

4465. උන්වහන්සේ ඉතා මායාකාරී වූ මරුවාගේ ඒ දෑඩ්
දෑල සිඳි යුත් කළ කෙලෙස් ඇති බැවින් (සසරින් නික්ම) යෙහි.
ඒ උතුමන් වසන තැනට මා පමුණුවන්නේ කවරෙක් ද යි (මහාජනන
රජ තෙමේ සතුව ප්‍රකාශ කෙළේ යැ.)

4466. කවර කලෙක මම සමාද්ධි වූ විශාල වූ භාත්පසින්
බබළන්නා වූ මියුලු නම් නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය
කවරද සිදු වන්නේ ද?

4467. කවර කලෙක මම බෙදු කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ
කළ සමාද්ධි වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? ඒ පැවිද්ද
කවරද සිදු වන්නේ ද?

4468. කවර කලෙක මම මහත් පවුරු* දෙරටු තොරණින්
යුත් සමාද්ධි වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? කවරද එය
සිදු වන්නේ ද?

4469. කවර කලෙක මම දෑඩ් අවලු දෙරකොටු යුත් සමාද්ධි
වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4470. කවර කලෙක මම මැනැවින් කොටස් කළ මහවිදි
ඇති සමාද්ධි වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය
කවරද සිදු වන්නේ ද?

4471. කවර කලෙක මම මැනැවින් විභාග කළ සල්පිල්
ඇති සමාද්ධි වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

4472. කවර කලෙක මම ගවයන් අයුත් යෙදු රථ ගැවසි
ගත් සමාද්ධි වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

4473. කවර කලෙක මම පුෂ්පාරාම ඵලාරාම හා උයන්පෙළ
ඇති සමාද්ධි වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

* "බහල පාකාර" (හේ. වී.) අටකප්ප 43 ටි.

4474. කදහං මිටීලං චීනං උය්‍යානවනමාලිනි,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු¹ හවිසසති.
4475. කදහං මිටීලං චීනං පාසාදවනමාලිනි,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4476. කදහං මිටීලං චීනං තිපුරං² රාජබ්‍රහ්මනි,
මාපිතං සොමනසෙසන වෙදෙහෙන යසස්සිනා
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4477. කදහං වෙදෙහෙ³ චීනෙ නිවිතෙ ධම්මරක්ඛිතෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4478. කදහං වෙදෙහෙ චීනෙ අපේයො ධම්මරක්ඛිතෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4479. කදහං අනොපුරං රමමං විහක්ඛං භාගයො මිතං,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4480. කදහං අනොපුරං රමමං සුධාමත්තිකලෙපනං,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4481. කදහං අනොපුරං රමමං සුවිග්ඤ්ඤං මනොරමං,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4482. කදහං කුටාගාරෙ විහත්තෙ භාගයො මිතෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4483. කදහං කුටාගාරෙ ච සුධාමත්තිකලෙපනෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4484. කදහං කුටාගාරෙ ච සුවිග්ඤ්ඤං මනොරමෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4485. කදහං කුටාගාරෙ ච ලිහෙත වජ්‍යනථොසිතෙ,⁴
පභාය පබ්බජිසසාමි තං කදසු හවිසසති.

1. තං කදසු - මජ්ඣ. තං කදසු - සා.ා.

2. තං පුරං - මජ්ඣ.

3. වෙදෙහෙ - මජ්ඣ.

4. භුසිතෙ - මජ්ඣ.

4474. කවර කලෙක මම උයන් වතු ද වන පඬුකි ද ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර සියා පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4475. කවර කලෙක මම ප්‍රාසාද හා වන පඬුකි ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4476. කවර කලෙක මම රජුගේ නැයන්ගෙන් යුත් තුන්-පවුරකින් පිරිවර වූ සොමනස්ස නම් වෙදෙහ රජු විසින් මවන ලද සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4477. කවර කලෙක මම දූහැමින් රැකුණු රැස් කළ ධන ධාන්‍ය ඇති සමාද්ධ වූ විදෙහ වැසියන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4478. කවර කලෙක දූහැමින් රැකුණු සතුරන් විසින් නො දිනිය හැකි සමාද්ධ වූ විදෙහ වැසියන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4479. කවර කලෙක විභාග කළ, කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කළ සිත්කලු අන්ත:පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4480. කවර කලෙක සුණු පිරියම් ද මැටි ආලේප ද කළ සිත්කලු අන්ත:පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4481. කවර කලෙක පිටිතුරු සුවදින් යුත් මහරම් වූ අන්ත:පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4482. කවර කලෙක මම විභාග කළ, කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කළ, කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4483. කවර කලෙක මම සුණු පිරියමින් ද මැටි ආලේප-යෙන් ද යුත් කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4484. කවර කලෙක මම පිටිතුරු සුවද ඇති සිත් අලවන කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4485. කවර කලෙක මම ආලේප කළ, රත්සලුන් ඉස්නාලද කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4486. කදහං සුවණ්ණපලලබ්බං ගොණකෙ වික්ඛසස්සන්තෙ,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4487. කදහං මණිපලලබ්බං ගොණකෙ වික්ඛසස්සන්තෙ,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4488. කදහං කප්පාසකොසෙය්‍යං බොමකොටුබරානි ව,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4489. කදහං පොකකරණියො රච්චා වකකවාකුපකුජිතා,¹
මන්දලකෙහි සඤ්ජනා පදුමුපලකෙහි ව
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු² හවිස්සති.
4490. කදහං හත්ථිගුලෙබ්බෙ සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ,
සුවණ්ණකප්පෙ මාතබ්බෙ හෙමකප්පනවාසසෙ.³
4491. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි තොමරඛකුසපාණිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4492. කදහං අස්සගුලෙබ්බෙ සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ,
ආජාතියො ව ජාතියා සිඤ්චෙ සිසවාහුතෙ.
4493. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4494. කදහං රථසෙණියො සත්තඤ්ඤං උසස්සිතඤ්ඤං,
දීපෙ අරොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ.
4495. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්සෙහි වම්මිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4496. කදහං සොවණ්ණරුපෙ සත්තඤ්ඤං උසස්සිතඤ්ඤං,
දීපෙ අරොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ.
4497. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්සෙහි වම්මිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.
4498. කදහං සජ්ඣුරුපෙ සත්තඤ්ඤං උසස්සිතඤ්ඤං,
දීපෙ අරොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ.
4499. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්සෙහි වම්මිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්සු හවිස්සති.

1. වකකවාකුපකුජිතා - මජ්ඣං.

2. තං කදස්සු - මජ්ඣං. කදස්සු - සත්තං.

3. හෙමකප්පනවාසසෙ - මජ්ඣං.

4486. කවර කලෙක මම සතරහල් පමණ එළු ලොමින්කළ විසිතුරු පලස් අතුළු රන්මුවා පයබ්බයෙන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4487. කවර කලෙක මම සතරහල් පමණ එළු ලොමින් කළ විසිතුරු පලස් අතුළු මිණිමුවා පයබ්බයෙන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4488. කවර කලෙක මම කපුපිළි හා කොසෙය්‍ය වස්ත්‍ර ද කොමුපිළි ද කොටුමබර දේශයෙහි නිපන් වස්ත්‍ර ද හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදුවන්නේ ද?

4489. කවර කලෙක මම සක්වාලිහිණියන් විසින් පැවැත්-වෙන නාද ඇති මඤ්ජුකයන්ගෙන් හා පියුම් උපුල් ආදි පස්පියුමින් ගැවසී ගත් රමණීය පොකුණු හැර පියා පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4490-4491. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරහුණු රන් පොරොදු හා රන් ශීර්ෂාහරණයෙන් හා රන් දැලින් ද යුත් තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැගුණු ඇත්රජුන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4492-4493. කවර කලෙක උපතින් ම ආජාතීය වූ සව්බරණින් සැරසුණු සෙසන්ධව නම් ශීඝ්‍රවාහන වූ කරවාල දුනු දරන අසරුවන් නැගුණු අශ්ව සමූහයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4494-4495. කවර කලෙක මැනැවින් සැදුණු එසවුණු ධජ ඇති අතුළු දිවිසම් ද ව්‍යාඝ්‍රසම් ද ඇති සියලු අලඬකාරයෙන් සැරසූ දුනු ගත් අත් ඇති යුද්ධ සැට්ටයෙන් සැරසුණු රියැදුරන් නැගුණු රථ පඬකති ද හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4496-4497. කවර කලෙක මම සකාඨ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළු දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලඬකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු සවර්ණමය රථයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4498-4499. කවර කලෙක මම සන්තද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළු දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලඬකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු රිදී රථයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4500. කදහං අසාරංචෙ සන්නද්ධං උසස්සිතද්ධංච,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4501. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්ස හවිස්සති.
4502. කදහං ඔට්ඨරංචෙ සන්නද්ධං උසස්සිතද්ධංච,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4503. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්ස හවිස්සති.
4504. කදහං ගොණරංචෙ සන්නද්ධං උසස්සිතද්ධංච,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4505. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්ස හවිස්සති.
4506. කදහං අජරංචෙ සන්නද්ධං උසස්සිතද්ධංච,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4507. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්ස හවිස්සති.
4508. කදහං මෙණ්ඩරංචෙ සන්නද්ධං උසස්සිතද්ධංච,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4509. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්ස හවිස්සති.
4510. කදහං මීගරංචෙ¹ සන්නද්ධං උසස්සිතද්ධංච,
දීපෙ අපොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4511. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිති,
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්ස හවිස්සති.
4512. කදහං හත්ථාරුතෙ² සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ,
නිලවම්බරෙ³ සුරෙ තොමරඛකුස පාණිනෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි තං කදස්ස හවිස්සති.

1. මීගරංචෙ - මජ්ඣ.

2. හත්ථාරුතෙ - මජ්ඣ.

3. නිලවම්බරෙ - මජ්ඣ.

4500-4501. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු අශ්වයන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4502-4503. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු ඔටුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4504-4505. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු ගවයන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4506-4507. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු එළුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4508-4509. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනුගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු තිරෙළුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4510-4511. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනුගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු මුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4512. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ශූර ඇතරුවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4513. කදහං අසාරාදි¹ සබ්බාලකාරහුසිනෙ,
නිලවම්මධරෙ සුරෙ ඉලියාචාපධාරිනෙ
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4514. කදහං රජපුරෙ² සබ්බාලකාරහුසිනෙ,
නිලවම්මධරෙ සුරෙ වාපහතෙ³ කලාපිනෙ⁴
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4515. කදහං ධනුග්ගෙ⁵ සබ්බාලකාරහුසිනෙ,
නිලවම්මධරෙ සුරෙ වාපහතෙ⁴ කලාපිනෙ
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4516. කදහං රාජපුරෙ² සබ්බාලකාරහුසිනෙ,
විතවම්මධරෙ සුරෙ කඤ්ඤාචලප්පධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4517. කදහං අරියගණෙ⁶ වත්ථනෙත්⁶ අලකිකෙත්,
හරිවඤ්ඤාලිතතථෙත් කාසිකුත්තමධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4518. කදහං අමච්චගණෙ⁶ සබ්බාලකාරහුසිනෙ,
පිතවම්මධරෙ සුරෙ පුරතො ගච්ඡමාලිනෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4519. කද සත්තසතා හරියා සබ්බාලකාරහුසිනා,
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4520. කද සත්තසතා හරියා සුසංඝස්ස නන්දමඤ්ඤිමා,
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4521. කද සත්තසතා හරියා අසසවා පියභාණිනී,
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.
4522. කද සත්ඵලා කංඝං සොච්ඡාණං සත්ථාරාජිකං,
පහාය පබ්බජිස්සාමි නං කදස්ස හවිස්සති.

1. අසාරාදි - මජ්ඣ. සන්.
2. රජපුරෙ - මජ්ඣ. සන්.
3. කලාපිනා - සන්.
4. වාපහත - මජ්ඣ.
5. ධනුග්ගෙ - මජ්ඣ.
6. වත්ථනෙත් - මජ්ඣ.

4513. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැටට දරන කරවාල හා දුනු දරන ශූර අසරුවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4514. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැටට දරන දුනුගත් අත් ඇති භියවුරු දරන රියැදුරන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4515. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැටට ඇති භියවුරු දරන දුනු ගත් අත් ඇති ශූර ධනුර්ධරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4516. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු විසිතුරු සැටට හා ස්වර්ණමය භිස් වෙළුම් ඇති ශූර වූ රාජ කුමාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4517. කවර කලෙක මම වස්ත්‍ර යුත් සැරසුණු රන්වන් සඳුන් ගැල් වූ ශරීර ඇති උතුම් කසිසඵ දරන බ්‍රාහ්මණ සමූහය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4518. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු කහපැහැ දරන ශූර වූ පෙරටුව යන ඇමති ගණයා හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4519. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4520. කවර කලෙක මම මැනැවින් හික්මුණු කෘශ වූ මැද පෙදෙස් ඇති සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4521. කවර කලෙක මම කීකරු පියවදන් ඇති සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4522. කවර කලෙක මම සියක් පලමකින් කළ සිය ගණන් ඉරි ඇති රන්මුවා තලිය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4523. කදසු මං හස්සිගුණො සබ්බාලංකාරභූමිනා,
සුචණ්ණකච්ඡා මාතංගො හෙමකප්පනවාසසා.
4524. ආරුළුනා ගාමණියෙහි තොමරංකුසපාණිති,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4525. කදසු මං අසසගුණො සබ්බාලංකාරභූමිනා,
ආජානියා ච ජාතියා සිඤ්චවා සිසවාහනා.
4526. ආරුළුනා ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිති,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4527. කදසු මං රථසෙණියො සත්තඤ්ඤා උසස්සිතඤ්ඤා,
දීපා අපොඨි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලංකාරභූමිනා.
4528. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපොති වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4529. කදසු මං සොණ්ණරථා සත්තඤ්ඤා උසස්සිතඤ්ඤා,
දීපා අපොඨි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලංකාරභූමිනා.
4530. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපොති වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4531. කදසු මං සජ්ඣුරථා සත්තඤ්ඤා උසස්සිතඤ්ඤා,
දීපා අපොඨි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලංකාරභූමිනා.
4532. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපොති වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4533. කදසු මං අසසරථා සත්තඤ්ඤා උසස්සිතඤ්ඤා,
දීපා අපොඨි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලංකාරභූමිනා.
4534. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපොති වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4535. කදසු මං ඔට්ඨරථා සත්තඤ්ඤා උසස්සිතඤ්ඤා,
දීපා අපොඨි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලංකාරභූමිනා.
4536. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපොති වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.

4523-4524. කවර කලෙක සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු රන් පොරොදු ඇති රන්මුවා ශීර්ෂාභරණ ද සැරසුණු වස්ත්‍ර ද ඇති තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැගුණු භස්ති-රාජයන්ගෙන් යුත් ඇත් සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4525-4526. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු උපතින් ම ශීඝ්‍ර ගමන් ඇති සෙසන්ධව නම් වන කරවාලායුධ හා දුනු දරන අසරුවන් නැගුණු අශ්ව සමූහයෝ වනයට යන හුදෙකලා මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4527-4528. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු රථ පර්‍යාතීහු හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4529-4530. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු රන්මුවා රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4531-4532. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු රිදියෙන් කළ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4533-4534. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු අසුන් යෙදූ රථයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4535-4536. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු ඔටුවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4537. කදසු මං ගොණරථා සන්නද්ධා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්‍යා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා.
4538. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වම්බෙහි,
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
4539. කදසු මං අපරථා සන්නද්ධා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්‍යා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා.
4540. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වම්බෙහි,
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
4541. කදසු මං මෙණරථා සන්නද්ධා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්‍යා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා.
4542. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වම්බෙහි,
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
4543. කදසු මං මිගරථා සන්නද්ධා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්‍යා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා.
4544. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වම්බෙහි,
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
4545. කදසු මං හස්සාරුහා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා තොමරචතුසපාණිනො;
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
4546. කදසු මං අස්සාරුහා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා ඉලලියා¹වාපධාරිනො;
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
4547. කදසු මං රථාරුහා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා වාපහස්සා කලාපිනො;
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
4548. කදසු මං ධනුග්‍රහා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා වාපහස්සා කලාපිනො;
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.

1. ඉඤ්ජා - සතා.

4537-4538. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු ගවයන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4539-4540. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු එළුවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4541-4542. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු තිරෙළුවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4543-4544. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු ලිවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4545. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ශූර ඇතරුවෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4546. කවර කලෙක සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල් සැට්ට දරන කරවාලායුධ හා දුනු දරන ශූර අසරුවෝ වනයට හුදෙකලා යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4547. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන දුනු ගත් අත් ඇති ශූර රථ සේනාවෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද වන්නේ ද?

4548. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන දුනු හියවුරු ගත් අත් ඇති ශූර ධනුර්ධරයෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4549. කදසු මං රාජපුත්තා සංඛාලඛනාරහුසිතා,
වික්ඛට්ඨෙධරා සුරා කඤ්ඤානාවෙය්ධාරිනො;
යනං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු¹ හවිස්සති.
4550. කදසු මං අරියගණා වත්ථවන්තා අලඛනා,
හරිවඤ්ඤාලික්ඛනා කාසිකුක්ඛමධාරිනො;
යනං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු හවිස්සති.
4551. කදසු මං අමච්චගණා සංඛාලඛනාරහුසිතා,
පිනවච්චෙධරා සුරා පුරතො ගවජමාලිනි;
යනං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු හවිස්සති.
4552. කදසු මං සත සතා හරියා සංඛාලඛනාරහුසිතා,
යනං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු හවිස්සති.
4553. කදසු මං සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමා,
යනං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු හවිස්සති.
4554. කදසු මං සත්තසතා හරියා අස්සවා පියභාණිනී,
යනං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු හවිස්සති.
4555. කදහං පතං ගහෙකාන මුණ්ණො සංඛාලිපාරුතො,
පිණ්ඩකාය වරිස්සාමි² තං කදසු හවිස්සති.
4556. කදහං පංසුකුලානං උජ්ඣිකානං මහාපට්ඨ,
සඛකාට්ඨං ධාරයිස්සාමි³ තං කදසු හවිස්සති.
4557. කද සත්තාහං මෙසෙ⁴ ඔවච්චො⁵ අලලව්වරො,
පිණ්ඩකාය වරිස්සාමි⁶ තං කදසු හවිස්සති.
4558. කදහං සංඛහං⁴ යානං රුක්ඛා රුක්ඛං වනා වනං,
අනපෙසෙකා විහරිස්සාමි⁶ තං කදසු හවිස්සති.
4559. කදහං ගිරිදුග්ගෙසු පභීනභයහෙරවො,
අදුනියො විහරිස්සාමි⁶ තං කදසු හවිස්සති.

1. තං කදසු - මජ්ඣ. කදසු - සා.
2. සංඛමෙස - වී. මජ්ඣ.
3. ඔවච්චො - මජ්ඣ. ඔවච්චො - සා.
4. සංඛධානං ගහෙකා - මජ්ඣ. සංඛහං - සා.
5. ගම්භාමි - මජ්ඣ.
6. ගම්භාමි - මජ්ඣ. සා.

4549. කවර කලෙක සච්චරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන රන් සැරසට් ගත් අත් ඇති ශූර රාජ පුත්‍රයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4550. කවර කලෙක අලඞ්භාර වස්ත්‍රයෙන් සැරසුණු රත්සඳුන් ගැල්වුණු ශරීරාවයව ඇති උතුම් කසියළු දරන බ්‍රාහ්මණ සමූහයෝ වනයට හුදෙකලා යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4551. කවර කලෙක සච්චරණින් සැරසුණු කහපැහැ ඇති පෙරටුව යන ශූර ඇමැතිගණයා හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යද්ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4552. කවර කලෙක සර්වාලඞ්භාරයෙන් සැරසුණු සත්සියයක් ස්ත්‍රීහු හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4553. කවර කලෙක මනාකොට හික්වුණු කෘශ වූ සිරුරු මැද පෙදෙස් ඇති සත්සියයක් භායාබෝව හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4554. කවර කලෙක ප්‍රිය තෙපුල් ඇති සත්සියයක් භායාබෝව හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4555. කවර කලෙක හිස මුඩු කළ සහළ සිවුරක් පෙර වූ මම පාත්‍රයක් රැගෙන පිඩු සිභා හැසිරෙන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4556. කවර කලෙක මහ මග හැර දැමූ පාංශුකුල වස්ත්‍රයෙන් සහළ සිවුරක් දරන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4557. කවර කලෙක (බැඳගෙන වස්නා) සන්ද වැස්සෙන් තෙත් සිවුරු ඇති මම පිඩු පිණිස හැසිරෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4558. කවර කලෙක ගසින් ගසට වනයෙන් වනයට පැමිණ ඇලුම් නොකොට මුළු දවස ම වසන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4559. කවර කලෙක ශීරී දුර්ගමස්ථානයන්හි පහ වූ බිය ඇති වැ හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නෙමි ද එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

44 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4560. කදු වීණංව රුජකො සත්තත්තනිං මනොරමං,
විහ්නං උජුං කරිස්සාමි තං කදුසුභ්‍ය හවිස්සති.
4561. කදුහං රථකාරොව පරිකන්තං උපාහනං,
කාමසංයොජනෙ ඡෙවජං¹ යෙ දිට්ඨො යෙ ච මානුසෙ.
4562. තා ච සත්තසතා හරියා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
බාහා පග්ගායා පක්කන්දුං කසමා නො විජභිස්සයි.
4563. තා ච සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣම්මා,
බාහා පග්ගායා පක්කන්දුං කසමා නො විජභිස්සයි.
4564. තා ච සත්තසතා හරියා අස්සවා පියභාණීනී,
බාහා පග්ගායා පක්කන්දුං කසමා නො විජභිස්සයි.
4565. තා ච සත්තසතා හරියා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
භික්ඛා සමපද්දධි² රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකකතො.
4566. තා ච සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣම්මා,
භික්ඛා සමපද්දධි රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකකතො.
4567. තා ච සත්තසතා හරියා අස්සවා පියභාණීනී,
භික්ඛා සමපද්දධි රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකකතො.
4568. භික්ඛා සත්ඵලං³ කංසං සොවණ්ණං සතරාජිකං,
අග්ගභි මත්තිකාපත්තං⁴ තං දුතියාභිසෙවනං.
4569. වෙසමා අග්ගිසමා ජාලා කොසා⁵ ධිත්තනභි භාගයො,
රජතං ජාතරූපඤ්ඤා මුත්තා වෙථරියා බහුං.
4570. මණයො සබ්බමුත්තා ච චන්දිකං⁶ හරිවතුනං,
අරීනං දන්තහණ්ඩඤ්ඤා ලොහං කාලායසං බහු;
ඵභි රාජ නිවත්තස්ස මා තෙ තං විතසා⁷ ධනං.

1. ඡෙවජං - මජ්ඣං.
2. සමපද්දධි - මජ්ඣං. සමපද්ධි - සායං.
3. සත්ඵලං - මජ්ඣං. සායං.
4. මත්තිකං - මජ්ඣං.
5. කොසා - ඵ.
6. චන්දිකං - මජ්ඣං. සායං.
7. විතසා - මජ්ඣං. සායං.

4560. කවර කලෙක විණා වාදකයෙකු සත් තනක් ඇති සිත්කලු විණාව මෙන් සිත සෘජු කරන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4561. කවර කලෙක මම පාවහන් සිඳුනා සොම්වරකු මෙන් දිවා වූ ද මානුසික වූ ද කාමසංකෘඡනයන් සිදින්නෙමි ද යි (මහජනක රජ කී ය.)

4562. සියලු අලඛ්‍යාරයෙන් සැරසුණු ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවර හෙයින් අප අත්හරින්නෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙන හැඩුහ.

4563. මනාව හික්මුණු කෘශ වූ මධ්‍යභාග ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවර හෙයින් අප හරන්නෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙන හැඩුහ.

4564. කීකරු වූ ප්‍රිය තෙපුල් ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවරහෙයින් අප හරන්නෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙන හැඩුහ.

4565. සියලු අලඛ්‍යාරයෙන් සැරසුණු ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් ද හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ තෙම නික්ම ගියේ ය.

4566. මනාකොට හික්මුණු කෘශ වූ ශරීර මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ තෙම නික්ම ගියේ ය.

4567. කීකරුවූ ප්‍රිය තෙපුල් ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ නික්ම ගියේ ය.

4568. එ රජ තෙම සියක් පළමකින් කළ සියගණන් රේඛා ඇති රත්තලිය හැර දෙවැනි අභිෂෙකයක් මෙන් ඒ මැටි පාත්‍රය ගත්තේ ය.

4569. (මහරජ ඔබගේ නුවර පෙරමග) ගෙවල් ගින්නෙන් ඇවිල ගියේ ය. ගිනිදැලින් සම වැ දිලියේ. බඩු ගබඩා කොටස් වශයෙන් දූවෙයි. එහි රිදී, රන්, මුතු, වෙරළමිණි ද බොහෝ ය.

4570. මැණික් ද, සක්මුතු ද, පිළි කොඩි ද, රසඳුන් ද, අඳුන් දිවිසම් ද, දළමුවා බඩු ද, තඹ ආදී ලොහ භාණ්ඩ ද, කළ ලොහ භාණ්ඩ ද බොහෝ වෙයි. මහරජ එනු මැනව. නවතිනු මැනව. ඔබ සතු ධනය නො නසනු මැනවැ යි (සිවලි බිසව කීවා ය.)

4571. සුසුඛං වත ජීවාම යෙසං නො නත්ති කිංකරිනං,
මිට්ඨොය¹ ධංගමානාය න මෙ කිංකරී අධංගරං.
4572. අටචියො සමුප්පන්නා රථං විඤ්ඤාසයන්ති තං,
එහි රාජ නිවහනස්ස මා රථං චිත්තො ඉදං.
4573. සුසුඛං වත ජීවාම යෙසං නො නත්ති කිංකරිනං,
රථෙය් විලුප්පමානමිති න මෙ කිංකරී අරීරං.²
4574. සුසුඛං වත ජීවාම යෙසං නො නත්ති කිංකරිනං,
පිතිහක්ඛා හවිසසාම දෙවා ආභස්සරා යථා.
4575. කිංකරෙසො මහතො සොසො කා නු භාමෙ කිලිලියා,
සමංකංකොදො³ පුට්ඨාම කතෙසො අභිසටො⁴ ජනො.
4576. මමං ධම්මාය ගවජන්තං එතෙසො අභිසටො ජනො,
සිමාතික්කමනං යන්තං මුනිමොනස්ස පක්ඛියා;
මිස්සං නන්දිති ගවජන්තං කිං ජාතමනුපුට්ඨයි.
4577. මාස්ස කිංකරණං අමංකොදො⁵ සරිරං ධාරයං ඉමං,
අතිරංකෙය්‍යමිදං⁶ කමමං බහු ති පරිපඤ්ඤො.
4578. කො නු මෙ පරිපඤ්ඤා මම එවං විහාරිතො,
යො නෙවදිට්ඨො නාදිට්ඨො කාමානමතිපජ්ජයෙ.
4579. නිඤ්ඤා තන්දි විජ්ජිකා අරති හත්තසම්මදෙ,
ආවසන්ති සරිරථො බහුති පරිපඤ්ඤො⁷.
4580. කල්‍යාණං වත මං හවං බ්‍රාහ්මණමනුසාසයි,
බ්‍රාහ්මණං යෙව⁸ පුට්ඨාමි කොනු කුමසි මාරිස.

1. මිට්ඨො - මජ්ඣං.
2. අභාරං - මජ්ඣං. අධංගරං මාමෙ කිංකරී අභාරං - ස්‍යා.
3. භාමෙව කිලියා - මජ්ඣං. කිලියා - ස්‍යා.
4. සමංකං කෙව - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. අභිසතො - මජ්ඣං.
6. අමංකොදො - මජ්ඣං.
7. අතිරංකෙය්‍ය යමිදං බහුති පරිපඤ්ඤො - මජ්ඣං.
8. පරිපඤ්ඤො - මජ්ඣං.
9. කෙව - චි. මජ්ඣං.

4571. යම්බඳු අපට කිසිවක් නැත්තේ ද ඒ අපි ඒකාන්ත-
යෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වමිහ. මියුලු නුවර දෑවෙන කල්හි මා
සතු කිසිවක් නො දෑවෙන්නේ යයි (රජ තෙම කීය.)

4572. මහරජ, වනගත සොරු පැමිණියහ. ඔබ සතු ඒ රට
වනසතී. මහරජ, එනු මැනව. නවතිනු මැනව. මේ රට නො-
නසනු මැනවැ යි (සිවලි බියව කීවා ය.)

4573. යම්බඳු අපට කිසිවක් නැත්තේ ද ඒ අපි ඒකාන්ත-
යෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වමිහ. රට පහරන කලා මාගේ කිසිවක්
නො නැසේ.

4574. යම්බඳු අපට අයත් කිසිවක් නැද්ද අපි ඒකාන්ත-
යෙන් සුවසේ ජීවත් වමිහ. ආභස්සර නම් බබලෝ වැසි දෙවියන්
මෙන් ප්‍රීතිය ආහාර කොට ඇත්තෝ වන්නෙමු යි (රජ තෙම
කී ය.)

4575. මේ මහාජන සෝභය කවර හෙයින් ද? ගමෙහි මෙන්
මේ කිලිකිලි යන ශබ්දය කුමක් ද? ශ්‍රමණ වූ ඔබ මැ විචාරමු.
කවර හෙයින් මේ මහජනයා රැස්වේ දැ යි (නාරද නම් තාපස
තෙම ඇසී ය.)

4576. ඔවුන් හැර යන මා නිසා මේ මහාජනයා මෙහි රැස්
වූයේ ය. කෙලෙස් සීමාව ඉක්මවා යන අනගාරිය මුනි සංඛ්‍යාත
තපසට පැමිණීම පිණිස සතුටින් යන මා දැන ගෙන කුමට විචා-
රන්නෙහි දැ යි (රජ තෙම ඇසී ය.)

4577. මේ පැවිදි සිරුර දරන්නේ කෙලෙස් නැසුවේ යැ යි
නො සිතව. මේ කෙලෙස් සමුහය මෙපමණකින් තරණය කළහැකි
ද නො වේ. උපද්‍රවයෝ බොහෝ යැ යි (තාපස තෙම කී ය.)

4578. යමෙක් මෙ ලොවහි ද පරලොවහි ද කාමසම්පත් නො
පතන්නේ නම් එසේ වෙසෙන මට කවර උවදුරෙක් වන්නේ දැ යි
(බෝසත් තෙම කී ය.)

4579. නින්ද ය අලසබව ය ඇනුම් ඇරීම ය නො ඇල්ම ය
බන්ධන ය යන බොහෝ උවදුරු තොපගේ සිරුරෙහි පිහිටා
වෙසෙතැ යි (නාරද තාපස තෙම කී ය.)

4580. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මට යහපත් අනුශාසනා කෙරෙහි.
නිද්‍රාකාණ්ඩ, ඔබ කවරෙක් දැ යි බ්‍රාහ්මණ වූ ඔබ මැ විචාරමි යි
(බෝසත් තෙම කී ය.)

4581. නාරදෙ ඉති මෙ නාමං¹ කසසපො ඉති මං විදු,
භොතො සකාසෙ ආගඤ්ඤිං සාධු සබ්බි සමාගමො.
4582. තස්ස තෙ සබ්බො ආනන්දෙ විහාරො උපවත්තතු,
යදුනං තං පරිපුරෙහි බන්ධියා උපසමෙන ව.
4583. පසාරය සන්තන්නඤ්ඤි උත්තන්නඤ්ඤි පසාරය,
කමං විජජඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි සකකතාන පරිබ්බජ.
4584. බහුහතී ව අශෙස ව නගරෙ ජනපදනි ව,
භික්ඛා ජනක පබ්බජිතො කපලෙද්ද රතිමජ්ඣකා.
4585. කඨවිනත්තු තෙ ජානපද්² මිත්තා මම්ඛා ව ඤාතකමා,
දුග්ගිං අකංසු³ ජනක කසමා වෙතං⁴ අරුචච.
4586. න මිගාජින ජාතුච්ච අහං කඤ්ඤි කුදවනං,
අධමෙමන ජිනෙ ඤාතිං න වාපි ඤාතයො මමං.
4587. දිසවාන ලොකවත්තනාං බජ්ජනාං කද්දමිකතං,
භඤ්ඤරෙ බජ්ජරෙ වෙසං යසං සන්නො පුටුජ්ජනො;
එතාහං උපමං කතා භික්ඛකොසම් මිගාජින.
4588. කොත්තු තෙ භගවා සත්ථා කසෙසතං වචනං සුචි
නභි කපං වා විජ්ජං වා පච්චක්ඛාය රථෙසහ;
සමණං ආහු වත්තනාං යථා දුක්ඛස්සතිකකමො.
4589. න මිගාජින ජාතුච්ච අහං කඤ්ඤි කුදවනං,
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි සකකතා අනුපාවිසිං.

1. නාමෙන - මජ්ඣ. සං.

2. ජනපද - මජ්ඣ. සං.

3. දුග්ගිමකංසු - මජ්ඣ. සං.

4. තෙ තං.

5. ජාතුච්ච - මජ්ඣ. සං.

4581. නාරද යනු මාගේ නම යි, ගොත්‍ර වශයෙන් කාශ්‍යප යැ යි මා දනිති. පින්වත් තොප සමීපයට පැමිණියෙමි. සත්පුරුෂයන් හා සමාගමය යහපති.

4582. ඒ තොපට සියලු සතුටු විහරණ වේවා, සිවු බඹවිහරණය පවතිවා, යමක් අඩු වෙයි නම් එය ඉවසීමෙන් හා සන්තිදීමෙන් සම්පූර්ණ කළ මැනවි.

4583. අවමානය ද දුරු කළ මැනවි. අතිමානය ද දුරු කළ මැනවි. දශ කුසලකර්ම ද පක්‍ෂාභිඤ්ඤ අෂ්ටසමාපත්ති ද මහණදම් ද සකස් කොට පවතිනු මැනවැ යි (නාරද තාපස තෙම අවවාද කොට ගියේ ය.)

4584. එම්බා මහාජනක රජකුමනි, බොහෝ ඇතුන් ද අසුන් ද නගරයන් හා ජනපදයන් ද හැර පැවිදි වූ ඔබ මැටි පාත්‍රයෙහි ඇලුණුහු ය.

4585. එම්බා මහාජනක රජකුමනි, කිම එ දනව් වැස්සෝ ද මිත්‍රාමාත්‍යයෝ ද, නැයෝ ද ඔබට කිසි අපරාධයක් කළාහු ද කවර හෙයින් මේ මැටි පාත්‍රය කැමති වූහු ද යි (මිගාජින නම් තාපස තෙම ඇසී ය.)

4586. එම්බා මිගාජින තවුසනි, ඒකාන්තයෙන් ම මම කවර කලෙකවත් අධර්මයෙන් කිසි නැයකු නො දිනුවෙමි. නැයෝ ද මා නො දිනූහ යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4587. එම්බා මිගාජින තවුසනි, යම් ක්ලේශවස්තුවක ඇලුණු පාඨශ්ජනයක් නැයේ ද බැඳේ ද මෙහි කෙලෙසුන් විසින් අනුභව කරන කෙලෙසුන් විසින් ම මධ ගොහුරුවක් කරන ලද ලෝකයාගේ පැවැත් ම දුටු මම මේ කාරණය ම උපමා කොට පිටු සිහන්තෙක් වීමි යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4588. මහරජ, ඔබගේ පින්වත් අනුශාසක තෙමේ කවරෙක් ද? ඔබ කියන පිරිසුදු බස කවරකුගේ වචනයක් ද? ශ්‍රමණ වේශය හෝ ශ්‍රමණ විද්‍යාව හෝ හැර යමියේ දුක් ඉක්මවා ද එසේ පවත්නා ශ්‍රමණයකු නො ම කියද්ද එහෙයින් නැ යි මිගාජින තෙමේ කී ය.

4589. පින්වත් මිගාජින තවුසනි, ඒකාන්තයෙන් මම කිසි කලෙක කිසියම් ශ්‍රමණයකුට හෝ කිසියම් බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ සත්කාර කොට ඇසීමට නො පැමිණියෙමි යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

50 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4590. මහතා වානුභාවෙන ගච්ඡන්තො සිරියාජලං,
ගීයමානෙසු ගීතෙසු වජ්ජමානෙසු වග්ගසු;
තුරියතාළිතසංසුට්ඨං සමච්ඡිකාලසමාහිතෙ.
4591. සමීගාජින මද්දකඛං¹ එලං² අඬං තිරොව්ඡදං,
තුජ්ජමානං³ මනුසෙසහි එලකාමෙහි⁴ ජනතුහි.
4592. සො ඥො හන්තං සිරිං හිත්වා ඔරොහිත්වා මීගාජින,
මූලං අඬෙසුපාගඤ්ඤං එළිනො නිපඵලිතස්ස ව.
4593. එලං අඬං හතං දිස්වා විඤ්ඤාණං⁴ විනලිකතං,
අපේතං ඉතරං අඬං නිලොභාසං මනොරමං.
4594. එවමෙව නුතමෙකපි ඉස්සරෙ බහුකණ්ඩකෙ,
අමිත්තා නො වධිස්සන්ති යථා අඬො එළි හතො.
4595. අජිනමහි හඤ්ඤතෙ දීපි නාගො දන්තෙහි හඤ්ඤතෙ,
ධනලිහි ධනිනො හන්ති අතිකෙතමසස්ථං;
එළි අඬො අඵලො ව තෙ සත්ථාරො උභො මම.
4596. සඬෙඛා ජනො පච්චාධිතො රාජා පඬෙජිතො ඉති,
හත්ථාරොහා අභිකට්ඨා රජිකා පත්තකාරිකා.
4597. අස්සාසයිත්වා ජනතං යපයිත්වා පටිව්ඡදං,
පුත්තං රජේ යපෙත්වාන අඵ පච්චා පඬෙජිස්සසි.
4598. වන්තා මයා ජානපද මිත්තාමච්චා ව ඤාතකා,
සන්ති පුත්තා විදෙහානං දිසාච්ච රට්ඨවසිණිනො;
තෙ රජ්ජං කාරයිස්සන්ති මීලීලායං පජාපති.
4599. එහි තං අනුසිකඛාමී යං වාක්‍යං මම රුච්චති,
රජ්ජං තුවං කාරයන්ති පාපං දුච්චරිතං බහුං;
කායෙන වාචා මනසා යෙන ගඤ්ඤිසි දුග්ගතිං.

1. බලං අමඬ - මජ්ඣං.

2. හතමානං - මජ්ඣං. තුදමානං - සායං.

3. බලකාමෙහි - මජ්ඣං.

4. විද්වතං - මජ්ඣං.

4590-4591. පින්වත් මිහිඟිය නවුසනි, මහරාජා ගියන කල මිහිරි නද ඇති වාදය වයන කල වයන තුය් සෝම ඇති කල කුලුකාලම් ශබ්ද ඇති කල මහත් රාජානුභාවයෙන් ද ශෝභාවෙන් ද දිලියෙමින් යන ඒ මම එල කැමැති මිනිසුන් විසින් විනාශ කළ එම එල දරන අඹ රුකක් ප්‍රාකාරයෙන් වටකළ උයනෙහි දිවිමි.

4592. මිහිඟිය නම් නවුසානෙහි, ඒ මම ද වනාහි උයන් සිරි බලා ඇතු පිටින් බැස එල දරන වැනැසුණු අඹරුක මුලට පැමිණියෙමි.

4593. විනාශ කළ කොළ අතු පවා වැනැසූ එල විනාශ කළ අඹරුක දැක ඉක්බිති සිත්කලු නිලවරණයෙන් බබළන මේ අනික් එල නැති අඹරුක දිවිමි.

4594. යම්සේ එල ඇති අඹරුක වනයන ලද ද එසේ ම බොහෝ කරදර ඇති ඉසුරුමත් අපට ද සතුරෝ හිංසා නො කරන්නාහු ද?

4595. සම හේතු කොටගෙන අයුත් දිවියා නසනු ලැබේ. දළ හේතු කොටගෙන ඇතා නසනු ලැබේ. ධනය හේතු කොට ගෙන ධනවතා නසනු ලැබේ. වාසස්ථානයක් නැති බැඳුමක් නැති පැවිද්දහු කවරෙක් නසා ද ගෙඩි ඇති අඹරුක ද ගෙඩි නැති අඹරුක ද යන ඒ දෙරුක මාගේ ශාස්තෘවරයෝ වූවහ සි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4596. මහරජ, ඔබ පැවිදි වූහ සි ඇතරුවෝ ද සේනාවන්හි නතු වූවෝ ද රථ සේනාවෝ ද පාබල සේනාවෝ ද යන සියලු මහජන තෙමේ බියෙන් තැති ගති.

4597. මහජනයා අස්වසා නුවරට ආරක්‍ෂා සලසා දීසාවුකුමාර නමැති පුතා රජයෙහි පිහිටුවා ඉන්පසු පැවිදි වන්නහු නම් මැනවැ සි සිවලි දේවි පැවැසූ.

4598. එම්බා දේවිය, මව්සිත් දනවුවැස්සෝ හරන ලඟ, මිත්‍රයෝ ද නැයෝ ද හැරදමන ලඟ. විදේශවාසීන්ගේ රට වර්ධනය කරන දීසාවු නම් පුත්‍රයෝ ඇත, ඔව්හු මියුලු නුවර රජය කරවන්නාහ සි රජ තෙමේ කීය.

4599. එම්බා දේවිය, මාගේ යම් වචනයකට කැමැති ද එසේ නම් එව, එයින් තිට අනුශාසනා කරමි. රජය කරවන නී කය, වචන, සිත යන යමකින් දුගතියට යන්නෙහි ද එබඳු දුසිරිත් බොහෝ පව කරන්නෙහි ය.

4600. පරදින්නකෙන පරතිවිසිතෙන,
පිණේඛන යාපෙහි සධිරධමෙවො.
4601. යොපි චතුසෝ භත්තකාලෙ න භුඤ්ජ
අජඤ්චමාරිව¹ බුද්ධ මියෙ,
න තෙව පිණ්ඩං ලුලිතං අනරියං.
කුලපුත්තරුපො සප්පරියො න සෙවෙ
තයිදං න සාධු තයිදං න සුචු
සුනබුච්ඡධං භුඤ්ජෙසෙ කං.
4602. න වා පි මෙ සිවලි සො අභකෙඛා
යං හොති චත්තං ගිහිනො සුනඛස්ස වා,
යෙ කෙවි හොගා ඉධ ධම්මලඤ්ඤා
සබ්බො සො භකෙඛා අනවජ්ජාති² වුත්තො.
4603. කුමාරිකේ³ උපසෙතියෙ නිවං නිගළ⁴ මණ්ඩනෙ,
කසමා තෙ එකො භුජො ජනති එකො තෙ න ජනති භුජො,⁵
4604. ඉමසමිං මෙ සමණ හතෝ පටිමුක්ඛා දුතිධුරා,⁶
සඤ්ඤාතා ජායතෙ සද්දෙ දුතියසෙසව සා ගති.
4605. ඉමසමිං මෙ සමණ හතෝ පටිමුක්ඛා එකතිධුරො,⁶
සො අදුතියො න ජනති මුනිභූතොව තිට්ඨති.
4606. විවාදපසන්නො දුතියො කෙනෙකො විවදිස්සති,
තස්ස තෙ සග්ගකාමස්ස එකත්තමුපරොචතං.
4607. සුණ්ඩි⁷ සිවලි ගාථා කුමාරියා පවෙදිතා,
පෙසස්සියා මං ගරහිතො දුතියසෙසව සා ගති.
4608. අයං දෙවධා පථො භද්දෙ අනුච්ඡෙදණා පථාවිහි,
තෙසං කං එකං ගණනාහි අභමෙකං පුනාපරං.
4609. තෙව මං කං “පති මෙ” ති මාහං “හරියා” ති වා පුත,
ඉමමෙව කථං කථයන්තා වුණං නගරුපාගමිං.

1. අසුත්තමාරිව - මජ්ඣ. අජ්ඣකට්ඨමාරිව - සා. අකුසුට්ඨමාරිව - වී.

2. අනවයෙ - මජ්ඣ.

3. කුමාරියෙ - මජ්ඣ. වී.

4. නිකල - මජ්ඣ.

5. දුතිවරා - මජ්ඣ. සා.

6. එකතිවරො - මජ්ඣ.

7. සුණ්ඩ - මජ්ඣ.

4600. අනුන් විසින් නිමැවුණු දෙන ලද ආහාරයකින් යැපෙව, මේ පිඩු සිභා යැපීම නම් නුවණැත්තන්ගේ ස්වභාව ධර්මයකැ යි බ්‍රහ්මවිද්‍යාදී කෙළේ ය.

4601. ඉදින් යමක සතරවැනි බත් අනුභව කරන කලා අනුභව නො කරන්නේ ද අනාථ මරණ ඇත්තේ ම ඤාණවෙන් මිය යන්නේ ද, වැලි තැවරුණු අයහපත් අහර අනුභව කරන්නේ ද කුලපුත්‍ර ස්වභාව ඇති සත්පුරුෂ තෙමේ මෙ බඳු අහර අනුභව නො කරන්නේ ය. මහරජ, යම් බල්ලකු ඉඳුල් කළ අහරක් ඔබ වළඳන්නහු නම් ඒ වැළඳීම යහපත් නො වේ. ශොභන නො වේ ය යි බ්‍රහ්මවිද්‍යා කීවා.

4602. එම්බා සිවලී දේවිය, ගිහියකු විසින් ද සුනඛයකු විසින් ද හැර දැමූ යමක් වේ නම් ඒ පිණිසානය මා නො කෑ යුත්තක් නො වේ. මේ ලෙව්හි දහමින් ලද යම්කිසි හෝගයෝ වෙත් නම් ඒ සියල්ල අනුභව කටයුතු ය. නිවැරදි ය යි පැවැසුණු බව රජ තෙමේ කී ය.

4603. නිතර මව ළඟ සයනය කරන ස්වභාව ඇති එම්බල දරිය කවර හෙයින් තීගේ එක් අතක් ශබ්ද කෙරේ ද එක් අතක් ශබ්ද නො කෙරේ දැ යි රජ තෙමේ ළදරිය ගෙන් ඇසී ය.

4604. ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මාගේ මේ අත්හි පැළඳි වළලු දෙකකි. ශබ්දය හටගන්නේ එකට හැපීමෙන් ය. දෙවැන්නක් ඇත්තහුගේ ම මේ ස්වභාවය වෙයි.

4605. ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මාගේ මේ අතෙහි එක් වළල්ලක් දමන ලදී. දෙවැන්නක් නැති බැවින් එය නිශ්ශබ්ද ය. කෙලෙස් පහ කළ මුනිවරයකු මෙන් එය නිහඬ වැ සිටී.

4606. දෙවැන්නක ඇත්තේ විවාදයට පත් වූයේ වෙයි. හුදෙකලා වූයේ කවුරුන් සමග විවාද කරන්නේ ද? එහෙයින් සග සැප කැමැති ඒ ඔබට හුදෙකලා බව කැමති වේව යි ළදරිය කීවා ය.

4607. එම්බා සිවලී දේවිය, ළදරිය කියූ ගාථා ඇසුවෙහි ය. වැඩකාරියක් වන ඔ තොමෝ දෙවැන්නක් ඇත්තහුගේ මැ මේ ස්වභාවය වේ ය යි මට නිත්‍ය කළා ය.

4608-4609. සොඳුර, මහීන් යන එන මෙ දෙමං සන්ධියෙකි. මෙයින් තී කැමති මහක් ගනුව. නැවත මම අනික් මග ගනිමි. සිවලී දේවිය, මාගේ ස්වාමියා ය යි තී නො කියව. මම ද මාගේ භාය්‍යාව ය යි නො කියමි රජ තෙමේ කී ය. මෙ බස කියන්නෝ මැ පුණ්‍ය නම් නුවරට පැමිණියහ.

4610. කොට්ඨකෙ උසුකාරස්ස හත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ,
කත්‍ර ච සො උසුකාරො (එකං දණ්ඩං උජුං කතං;)
එකඤ්ච වකඤ්ච නිග්ග්ගා පිම්භමෙකෙන පෙකකිති.
4611. එවං නො යාධු පසස්සි උසුකාර සුඤ්ඤාති මෙ,
යදෙකං වකඤ්ච නිග්ග්ගා පිම්භමෙකෙන පෙකකිසි.
4612. චීභි සමණ වකඤ්චි විසාලං විය බායති,
අසම්පජා පරං¹ ලිඛං නුපජුභාවාය කපපති.
4613. එකඤ්ච වකඤ්ච නිග්ග්ගා පිම්භමෙකෙන පෙකකිනො,
සම්පජා පරමං ලිඛං උජුභාවාය කපපති.
4614. විවාදපහෙකො දුතියො කෙනෙකො විවදිස්සති,
තස්ස තෙ සග්ගකාමස්ස එකත්තමුපරොවතං.
4615. සුඤ්ඤි සිවලී ගාථා උසුකාරෙණ පචෙදිතා,
පෙසස්සියා² මං ගරහිතො දුතියස්සෙව සා ගති.
4616. අයං දොධා පථො හදෙ අනුචිණ්ණො පථාවිති,
තෙසං කං එකං ගණ්ඨාති අභමෙතං පුනාපරං.
4617. නෙව මං කං “පතී මෙ” ති මාහං “හරියා” ති වා පුත,
මුඤ්ජාවිසිකා³ පවාලො එකා විහර සිවලී ති.

මහාජනකජාතකං දුතියං.

1. පරමං - මජ්ඣං.

2. පෙසියා - මජ්ඣං.

3. මුඤ්ජාවෙසිකා - මජ්ඣං.

4610 එහි රජ තෙමේ තමන් අනුභව කරන වේලාව පැමිණි කල හි වඩුවාගේ කොටුව වෙත පැමිණ සිටියේ ය. එහි ද ඒ හි වඩුවා එක් ඇසක් වසා එක් ඇසින් ඇදය බලයි.

4611. යහළු හි වඩුව, මෙයේ මැනැවින් බලන්නෙහි නම් මාගේ බස් අසව. එක් ඇසක් පියා එක් ඇසකින් බලව යන යමක් ඇත්නම් එය යි.

4612. පින්වත් ශ්‍රමණයන් වහන්ස, දැසින් බලන කල විශාල වූවාක් මෙන් වැටහෙයි. ඇඳ තැනට නො පැමිණ ඇඳ නැති කරන්නට සුදුසු නො වේ.

4613. එක් ඇසක් පියාගෙන එක් ඇසකින් ඇඳ බලන්නහුට ඇඳ තැන බලා සෘජු කිරීම සුදුසු වේ.

4614. දෙවැන්නක ඇත්තේ විවාදයට පැමිණියේ වෙයි. හුදෙකලා වූයේ කවරකු සමග විවාද කරන්නේ ද? සචරයට යනු කැමති ඒ ඔබට හුදෙකලා වීම කැමති වේව යි හි වඩු තෙමේ අවවාද කෙළේ ය.

4615. එම්බා සිවලි දේවිය, හි වඩුවා කියූ ගාථා ඇසුවෙහි ද? දෙවැන්නක ඇත්තහුගේ මේ සාහසරිය යි කියා හි වඩුවා මට අපහාස කෙළේ ය.

4616-4617. සොළුර මහින් යන එන මේ දෙම. සන්ධියෙකි. මෙයින් තී කැමති මහක් ගනු. ඉක්බිති මේ අනික් මහ මම ගනිමි. මගේ සැමියා යැ යි තී මට නො කියව. මම ද මගේ භායානී ය යි නැවත නො කියමි රජ තෙමේ කී ය. එම්බා සිවලි දේවිය, වෙන් කොට ගත් මුදු තණ ගොබය මෙන් තී හා නැවත එක් නොවී මම තනි වැ වසන්නෙමි. තී ද තනි වැ වසව යි ඇයට අවවාද කෙළේ යැ යි වදළහ.

දෙවන මහාජනක ජාතක යි.

3. සාමජාතකං

4618. කො නු මං උසුනා විජ්ඣා පමණං උද්භාරකං,¹
බ්බතියො බ්බාහුලියො වෙසෙසා කො මං විද්ධා නිලියසි.²
4619. න මෙ මංසානි ඛජ්ජානි වමෙමනෙසො න විජ්ජති,
අප් කෙන නු වණ්ණෙන විද්ධොයාං මං අමඤ්ඤප්.
4620. කො වා කං කසස වා පුතො කප් ජානෙමු තං මයං,
පුට්ඨො මෙ සමම අකබ්භි කිං මං විද්ධා නිලියසි.
4621. රාජාහමසම් කාසිනං පිලියකෙබ්බාති මං විද්ධං,
ලොභා රට්ඨං පහකාන³ මිගමෙසං⁴ වරාමහං.
4622. ඉසසෙසවසම් කුසලො දුඤ්ඤමෙමාති විසසුතො,
නාගොපි මෙ න මුග්ගොයා ආගතො උසුපාතනං.
4623. කුසලි කසස වා පුතොසි කප් ජානෙමු තං මයං,
පිතුතො අත්තො වාපි නාමගොක්කං පට්ඨෙය.
4624. නෙසාදපුතො හදුනෙන සාමො ඉති මං ඤාතොයා,
ආමනාසිංසු පිටනං සවාජ්ජෙවහං⁵ ගතො සයෙ.
4625. විද්ධොසම් පුපුසලෙලන සවිසෙන යථා මිගො,
සකමති ලොභිතෙ රාජ පසස සෙම් පරිපපුතො.
4626. පට්ඨෙම'ගතං සලලං පසස විහාමි⁷ ලොභිනං,
ආතුරො ත්‍යානු පුච්ඡාමි කිං මං විද්ධා නිලියසි.

1. උද්භාරකං - මිජසං.

2. නිලියසි - මිජසං.

3. පහකාන - මිජසං, සත්‍යං.

4. මිගමෙසං - මිජසං.

5. සවාජ්ජෙවහං - මිජසං.

6. පට්ඨෙම - මිජසං, සත්‍යං.

7. විහාමි - මිජසං, ථිහාමි - සත්‍යං.

3. සාම ජාතකය

4618. දිය ගෙන යන්නට ප්‍රමාද වූ මට ඊයෙන් විද්දේ කවරෙක් ද? රජ, බමුණු, වෙළෙඳ යන ආදී සිවු පිරිසෙන් කවරෙක් මට විදූ සැහැවුණේ දැයි සාම කුමාර තෙමේ ඇසී ය.

4619. මාගේ මස් කෑ යුතු නො වේ. සමීන් ද වැඩෙක් නැත. එසේ ඇති කළ මට කවර කරුණෙකින් විදියයුතු යැයි සිතූ දැයි කී ය.

4620. නුඹ කවරෙක් හෝ වෙති ද? කවරකුගේ පුතෙක් හෝ වෙති දැයි අපි කෙසේ තෘ දනිමු ද? යහළුව, මා විවාරන ලද්දේ කියව. කවර හෙයින් මා විදූ සැහැවුණෙහි දැයි සාම කුමාර තෙමේ ඇසී ය.

4621. කසිරට රජ නම් මම වෙමි. පිළියක් නමින් මා දනිති. මස් ලොබින් රට හැර මුවන් සොයමින් හැසිරෙමි.

4622. දුනු සිප්පි ද දක්ෂ වෙමි. සහසසසාම නම් දුන්න නහන්නට පිළිවන් බැවින් දළ්ඟධම්ම යැයි ප්‍රකට ය. මාගේ ඊ පහරට පැමිණි ඇතෑ ද නො මිදේ යැයි පිළියක් රජ කී ය.

4623. තෙපි ද කවරකුගේ පුතෙක් දැයි අපි නොප කෙසේ දනිමු ද? පියාණන්ගේ හෝ තමන්ගේ නාමගොත්‍ර කියන්නැ යි රජ තෙමේ කී ය.

4624. මහරජ, නොපට යහපතක් වේවා! මම වනාහි වැදි පුතෙක් වෙමි. ජීවත්වන මාගේ නැයෝ 'සාම' කියා මා ඇමැතුහ. අද ඒ මම මෙසේ මරුමුවට පැමිණියෙමි සයනය කරමි.

4625. මහරජ, විස සහිත මහත් ඊයකින් මුවකු මෙන් විදින ලද්දෙමි වෙමි. බලනු මැනැවැ. තම ලේ විලෙහි ගැසුණේ හොච්චි.

4626. ඊතලය වම් පසින් ඇතුළු වී දකුණු ලයෙන් නික්මිණි. ලේ වමාරමි. මා කවර හෙයින් විදූ සැහැවුණෙහි දැයි නොප විවාරමි.

4627. අපිනමභි හඤ්ඤතෙ දීපි නාගො දතොති හඤ්ඤමන,
අථ කෙන නු වණේණන විදොයාං මං අමඤ්ඤථ.
4628. මීගො උපට්ඨිතො ආසි ආගතො උසුපානනං,
නං දීඤ්ඤා උබ්බිජ්ඣ සාම¹ තෙන කොධො මමාවිසි.
4629. යථො යරාමි අත්තානං යතො පතොසමි විඤ්ඤනං,
න මං මීගා උත්තසන්නි² අරඤ්ඤා සාපදනිපි.
4630. යතො නිධිං පරිහරිං යතො පතොසමි යොබ්බනං,
න මං මීගා උත්තසන්නි අරඤ්ඤා සාපදනිපි.
4631. භීරු කිම්පුරිසා රාජ පබ්බතෙ ගන්ධමාදතෙ,
සමෙමාදමානා ගව්ජාම පබ්බතානි වනානි ව;
අථ කෙන නු වණේණන උත්තසෙ සො මීගො මමං.
4632. න තද්දසා³ මීගො සාම කින්නාහං අලිකං⁴ හණ,
කොධලොභාභිභූතොහං උසුං තෙ නං අවසසජිං.
4633. කුතො නු සමම ආගමම කසස වා පභිතො තුවං,
උදහාරො නදිං ගව්ජ ආගතො මීගසමමනං.
4634. අක්ඛා මානා පිතා මය්හං තෙ හරාමි ඩුභාවතෙ,
තෙසාහං උදහාරකො⁵ ආගතො මීගසමමනං.
4635. අත්ථි තෙසං උසාමකනං අථ සාහසස ජීවිනං,
උදකසස ව අලාභෙන මඤ්ඤා අක්ඛා මරිසසරෙ.

1. උබ්බිජ්ඣසාමි - මජ්ඣං.
2. උත්තසන්නි - මජ්ඣං. සා.
3. න නං තස - මජ්ඣං. සා.
4. අලිකො - මජ්ඣං.
5. උදකං නාණ - මජ්ඣං.

4627. සම නිමිති කොට අඳුන් දිවියා නසනු ලැබෙයි, දළ නිමිති කොට ඇතා නසනු ලැබෙයි. එසේ නම් මා විදියයුත්තකු මෙන් කවර හෙයින් සිති දැ යි සාම කුමාරයා ඇසී ය.

4628. පින්වත, ඊ පහරට පැමිණි මුවෙක් ඉදිරියෙහි සිටියේ ය. තොප දක්මෙන් මුවා හය වී ගියේ ය. එයින් මට තරහ උපතැයි රජ තෙමේ කී ය.

4629. යම කලෙක සිට තමන් සිහි කෙරෙමි ද යම් කලෙක සිට නුවණැති බවට පැමිණියෙමි ද, මේ තාක් වනයෙහි වන්ඩ වූ වත මුවෝ ද මා දැක බිය නො වෙති.

4630. යම කලෙක පටන් වැහැරී සිවුරු පරිහරණය කෙරෙමි ද යම් කලෙක පටන් තරුණ බවට පැමිණියෙමි ද මේතාක් වන්ඩ මාගයෝ ද මා දැක හය නො වෙති.

4631. මහරජ, ගනිමාධන පර්වතයෙහි හය ජනක කිම්පුරිසයෝ ද වෙති. පර්වතයන්හි ද වනාන්තරයන්හි ද ඔවුන් සමග සතුටින් ගමන් කරමු. එසේ ඇති කල කවර හෙයින් ඒ මුවා මා දැක බිය වන්නේ දැ යි සාම කුමර ඇසී ය.

4632. එමබා සාම කුමරුනි, මුවා තොප නො දක්කේ ය. මම ඔබට කවර හෙයින් බොරු කියමි ද? ක්‍රොධයෙන් ද ලොභයෙන් ද මධ්‍යා ලද සිත් ඇති මම ඒ ඊය තොපට විද්දෙමි රජ තෙමේ කී ය.

4633. යහළුව, කවර තැනෙකින් හෝ අවුත් දිය ගෙනෙන්නට ගහට යව යි කවරකු විසින් හෝ එවූ තෙපි මුවන්ගේ ය යි යම්මත මේ විලට ආවහු දැ යි ඇසී ය.

4634. මහරජ, මාගේ මව්පියෝ අභියෝ ය. මේ මහා වනයෙහි සිට මම ඔවුන් පොෂණය කරමි. ඔවුන්ට දිය ගෙන යන මම මේ මිගසම්මත නම් විලට ආයෙමි යි සාම කුමාරයා කී ය.

4635. ඒ මාගේ මව්පියන්ට භොජන පමණක් ඇත. එකල්හි සඳවසක් දිවි පවත්තේ ය. ඒ අද මව්පියෝ දිය නො ලැබීමෙන් මැරෙන්නාහු යැ යි සිතමි.

4636. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භාහි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ච අමම් න පසසාමී තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.
4637. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භාහි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ච තාතං න පසසාමී තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.
4638. සා නුන කපණො අමමා චිරරත්තාය රුචන්ති,¹
අධිඨරතෙන ව රතෙන වා නදීව අවසුචන්ති.
4639. සො නුන කපණො තාතො චිරරත්තාය රුචන්ති,
අධිඨරතෙන ව රතෙන වා නදීව අවසුචන්ති.
4640. උට්ඨානපාරිවරියාය පාදං² සමබාහනස්ස ව,
“සාම තාතා” ති විලපනතා හිණ්ඨස්සන්ති³ බ්‍රහ්මවතො.
4641. ඉදමපි දුතියං සලලං කමෙපති හදයං මම,
යඤ්ච අතෙඨ න පසසාමී මඤ්ඤෙඤ්ඤ හෙසසාමී⁴ ජීවිතං.
4642. මා බාළනං පරිදෙවෙසි සාම කල්‍යාණදස්සන,
අහං කම්මකරො හුත්වා හරිස්සං තෙ බ්‍රහ්මවතො.
4643. ඉස්සපෙඨ වසම් කුසලො දළහධමෙමාති විස්සතො,
අහං කම්මකරො හුත්වා හරිස්සං තෙ බ්‍රහ්මවතො.
4644. මිගානං විසාසමනෙවසං වනමුල ඵලානි ව,
අහං කම්මකරො හුත්වා හරිස්සං තෙ බ්‍රහ්මවතො.

1. රුචන්ති - මජ්ඣ., සූ. 1, 1.

2. පාද - මජ්ඣ.,

3. හිණ්ඨස්සන්ති - මජ්ඣ.,

4. න මෙ හිසසාමී - මජ්ඣ.,

4636. මට මේ දුක එබඳු දුකක් නම් නො වේ. පුරුෂයකු විසින් මෙය ලැබියයුතු ය, මැණියන් නො දකිමි යන යම් දුකක් වේ ද එය මට මෙයට වැඩි දුකෙකි.

4637. මෙය මට එවැනි දුකක් නො වේ. පුරුෂයකු විසින් මෙය ලැබියයුතු ය. පියාණන් නො දකිමි යන මේ දුකක් වේ ද එය මට මෙයට වැඩි දුකෙකි.

4638. ඒ මාගේ බැගෑපත් මැණියෝ ඒකාන්තයෙන් මැදියම් රැයෙහි ද පැසුළු රැයෙහි ද බොහෝ කලක් හඬන්නාහ. කුඩා විලක් මෙන් වියැළෙන්නාහ.

4639. ඒ මාගේ බැගෑපත් පියාණෝ ඒකාන්තයෙන් මැදියම් රැයෙහි ද පැසුළු රැයෙහි ද බොහෝ කලක් හඬන්නාහ. කුඩා විලක් මෙන් වියැළෙන්නාහ.

4640. මහරජ, දිවා රැ නැගී සිටි වියඳියෙන් ඔවුන්ට මෙහෙ කිරීමෙන් ද අත් පා මිරිකීමෙන් ද උවටැත් කෙළෙමි. ඔහු දුක සාම යැයි වැළැපෙමින් මේ වනයෙහි ඇවිදිනාහු ය.

4641. ජීවිතය හැර දමන්නෙමි යන යමක් වේ ද අද මව්-පියන් නො දකිමි යි යන යමක් ඇද්ද මේ දෙවැනි ශෝක උල මා හද කම්පා කෙරේ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4642. සාම නම් කලාණ දර්ශනය දැඩි කොට නො වැලැ-පෙව මම කටයුතු කරන්නෙක් වැ මේ මහවෙනෙහි තොප මව්-පියනට උපසාදාන කළාක් මෙන් නුඹගේ ඒ මව්පියන් පෝෂණය කොට රැක බලාගන්නෙමි.

4643. ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද මම දක්ෂයෙක්මි. දළ්භධර්මය යි ප්‍රකට වූ මම කටයුතු කරන්නෙක් වැ මේ මහවන මැද නුඹ මෙන් නුඹගේ ඒ මව්පියන් පෝෂණය කිරීමෙන් රැක බලාගන්නෙමි.

4644. සිංහාදි වන මාගයන් කා ඉතිරි කළ මස් ද වනයෙහි අල මුල් ද පලවැල ද සොයා මම කටයුතු කිරීමෙන් මහවන මැද නුඹ මෙන් නුඹගේ මව්පියන් රැක බලා පෝෂණය කරන්නෙමි.

4645. කතමං තං වනං සාම යඤ්ච මාතා පිතා කච,
අභං තෙ තථා භරිසසං යථා තෙ අභරී තුවං.
4646. අයං එකපදී රාජ යො යං උසස්සකෙ මම,
ඉතො ගතො අඛිකකොසං තඤ්ච තෙසං අගාරකං;
තඤ්ච මාතා පිතා මඤ්ඤං තෙ භරසු ඉතො ගතො.
4647. නමො තෙ කාසිරාජස්සු නමො තෙ කාසිවඛ්ඪන,
අඤ්ඤා මාතා පිතා මඤ්ඤං තෙ භරසු බ්‍රහ්මවතෙ.
4648. අඤ්ඤාලිං තෙ පග්ගණොම් කාසිරාජ නමස්සු තෙ,
මාතරං පිතරං මඤ්ඤං වුක්ඛො වජ්ජාසි වජුතං.
4649. ඉදං වජ්ජාන යො සාමො සුචා කලාණ්ඩුකො,
වුච්ඡිකො වීසවෙගෙන වීසඤ්ඤා සමපජ්ජං.
4650. ස රාජා පරිදෙවෙසි බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
අජරාමරො වහං ආසිං අජෙජතං¹ ඤ්ඤා නො පුරෙ;
සාමං කාලකතං දීඤ්ඤා “නඤ්ඤා මච්ඡස්ස නාගමො”.
4651. යසු මං පතිමනොති සවිසෙන සමපපිතො,
ඤ්ඤාලිං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්ඤා මහිහාසති.
4652. නිරයං නුත ගච්ඡාමි එඤ්ඤා මෙ නඤ්ඤා සංසයො,
තද්දා පකතං පාපං වීරරක්ඛාස කිබ්බිසං.
4653. භවතති තස්ස වක්ඛාමො ගාමෙ කිබ්බිසකාරකො,
අරභෙඤ්ඤා නිමමුක්ඛස්ස මෙ වකඤ්ඤාමහති.

1. යඤ්ච - මජ්ඣං.

2. අජ්ජාඤ්ඤාමි - මජ්ඣං, අජෙජතං ඤ්ඤා - සතා.

4645. පින්වත් සාමය, නුඹගේ ඒ මව්පියෝ කවර තැනෙක වෙසෙත් ද ඒ කවර වනයක් ද? නුඹ මව්පියන් පොෂණය කෙළේ යම්සේ ද මම ද ඔවුන් එසේ පෝෂණය කරන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4646. මහරජ, මගේ හිස පැත්තෙන් යම් ඒක පදික මහෙක් වේ ද මේ මගින් ගොස් ශබ්ද ඇසෙන දුර පමණින් බාගයක් හෙවත් අඩ හඬසනක් පමණ දුර යම් තැනක් වේ ද මව්පියන් වෙසෙන ගෙය එහි ය. මේ මගින් එහි ගොස් ඔවුන් පෝෂණය කරන්නා යි සාම කුමාරයා කී ය.

4647. කසි රජතුමනි, ඔබට මාගේ නමස්කාරය වේවා! කසිරට වර්ධනය කරන පින්වතුනි, ඔබට නමස්කාර වේවා! මාගේ මව්පියෝ අඤ්ඤා ය. මහවනයෙහි ඔවුන් පෝෂණය කරව.

4648. කසිරජතුමනි, ඔබට ඇඳිලි බිඳිමි. ඔබට නමස්කාර වේවා! මා කියන ලද්දේ මව්පියනට මා වැන්ද බව කියනු මැනවැ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4649. තරුණ කලාණ දර්ශන ඇති ඒ සාම කුමාර තෙමේ මේ බස කියා විෂවේගයෙන් යිහිමුළා වූයේ විසංඤ බවට පැමිණියේ ය.

4650. එ රජ තෙමේ මම මෙපමණ කල් ජරා මරණ නැත්තෙක් යැ යි සිතීමි. අද කලුරිය කළ සාම කුමරු දැක කිසිවකුටත් මරුගේ නො පැමිණීමක් නැතැ යි දැනගනිමි. මින් පෙර එසේ නො දැක්කෙමි. කරුණා සහගත වැ බෙහෙවින් වැලැ-පුණේ ය.

4651. විෂ සහිත ඊයෙන් විදිනු ලැබූ යමෙක් මා සමඟ දැන් කථා කෙළේ ද හේ තෙමේ මෙබඳු මරණයකට පැමිණි කළ කිසිවකුදු කථා නො කෙරේ.

4652. එකල මා කළ පාපය බොහෝ කල් දුක් විඳිමට සමර්ථ දරුණු වූ කර්මයෙකි. ඒකාන්තයෙන් මම නරකයට යමි, මෙහි මට සැකයෙක් නැත.

4653. පව් කරන තැනැත්තාට අපරාධ කරුවෙකු යි ගමෙහි නින්දා කරන්නෝ වෙති. මිනිසුන් නැති මේ වනයෙහි මට නින්දා කරන්නට කවරෙක් සුදුසු වේ ද?

4654. සාරයනති හි කම්මානි ගාමෙ සංගවජ මානවා,
අරඤ්ඤ නිම්මනුසස්මති කො නු මං සාරධිස්සති.
4655. සා දෙවතා අනතරහිතා පබ්බතෙ ගතිමාදනෙ,
රඤ්ඤව අනුකම්පාය ඉමා ගාථා අභාසථ.
4656. ආගුං කරි මහාරාජ අකරා¹ කම්මද්දකකටං,
අද්දසකා පිතා පුත්තා තයො එකුසුතා හතා.
4657. එහි තං අනුසිකකාමී යථා නෙ සුගතී සියා,
ධම්මෙනතෙකි² වනෙ පොස මඤ්ඤිහං සුගතී තයා.
4658. ස රාජා පරිදෙවිඤ්ඤා බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
උදකකුම්භමාදය පකකාමී දකඛිණාමුච්චො.
4659. කස්ස නු එසො පදසඤ්ඤ මනුස්සස්සෙව ආගතො,
නෙසො³ සාමස්ස නිගෙසාසො තො නු කම්මසි මාරිස.
4660. සත්තං හි සාමො වජනි සත්තං පාදනි ඤ්ඤති,⁴
නෙසො සාමස්ස නිගෙසාසො කො නු කම්මසි මාරිස.
4661. රාජාහමසමි කාසීනං පිළියකෙඛානි මං වීදු,
ලොභා රට්ඨං පහඤ්ඤා⁵ මිගමෙසං⁶ වරාමහං.
4662. ඉස්සකේ වසමි කුසලො දළභධම්මොති විසසුතො,
නාගොපි මෙ න චුඤ්ඤියා ආගතො උසුපානනං.
4663. සවාගතනෙත මහාරාජ අපො නෙ අදුරාගනං,
ඉස්සරොසි අනුපසනෙතා යං ඉධකී පවෙදය.
4664. නික්කානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
එලානි බුද්ධකපානි භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.

1. අකරි - මජ්. සං. ව. අකාර - සිමු.
2. ධම්මෙන නෙ - මජ්. සං.
3. තො - මජ්. සං.
4. නෙයනි - මජ්. සං.
5. පහිඤ්ඤා - මජ්. සං.
6. මිගමෙසො - මජ්. සං.

4654. ගමහි මිනිස්සු එක් වැ කළ කම් සිහි කරවති නොහොත් වෝදනා කරති. මිනිසුන් නැති මේ වනයෙහි මට කවරෙක් වෝදනා කරන්නේ දැ යි පිළියක් රජ වැලැපුණේ ය.

4655. එකල 'බහුසෝදරී' නමැති දේවතා නොමෝ ගඤ්ඛාදන පර්වතයෙහි අතුරුහන් වූවා රජහට ම අනුකම්පාවෙන් මේ ගාථා කියූ.

4656. මහරජ, රජතෙම මහත් අපරාධයක් කෙළේ ය. කෙළේ ඉතා ලාමක-පහත් ක්‍රියාවකි. නිදෙස් මව්පිය දෙදෙනා ද පුතා ද යන මේ තිදෙන එක හී පහරින් නසන ලදහ.

4657. මහරජ, මෙහි එනු මැනැවි. යම්සේ ඔබට සුගතියක් වන්නේ නම් එසේ ඔබට අනුශාසනා කරමි. මහවනයෙහි ඒ අද මව්පියන් සාම කුමරු මෙන් දැහැමින් පෝෂණය කිරීමෙන් රැක බලාගනු. ඔබ මෙසේ කළ කල සුගතියට යන්නහු යයි මම සිතමි යි දෙවදු කියූ.

4658. ඒ පිළියක් රජ තෙමේ කරුණා සහගත වැ (සොවින්) බොහෝ වැලැපෑ දිය කළය රැගෙන දකුණු දිග බලා නික්මැ ගියේ ය.

4659. මෙහි ආ මිනිසකුගේ වැනි මේ පියවර ශබ්දය කවරකුගේ ද මේ පා ශබ්දය සාම කුමාරයාගේ ද? ඒ ශබ්දය නම් නො වේ. පින්වත, මෙහි ආ තෙපි කවරහු ද?

4660. සාම කුමරු සන්හුන් ලෙස එයි. සන්හුන් වැ පා තබයි. මේ ශබ්දය නම් සාම කුමරුගේ නො වේ. පින්වත, මෙහි ආ තෙපි කවරහු දැ යි දුකුල පණ්ඩිත නම් වන සාම කුමරුගේ අත පියා ඇයි ය.

4661. පින්වත, මම කසිරට වැසියන්ගේ රජ වෙමි. පිළියක් රජ නමින් මා දනිති. මස් ලොබින් රට හැර අවුත් මම මුවන් සොයමින් හැසිරෙමි.

4662. ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද දක්ෂ වෙමි. දළ්භධර්ම ය යි ද ප්‍රසිද්ධ ය. මාගේ ඊ පහරට පැමිණි ඇතෙක් ද එයින් නො මිදේ ය යි රජ තෙමේ කී ය.

4663. මහරජ, ඔබට යහපත් පැමිණීමක් වේවා. තවද ඔබට අයහපත් පැමිණීමක් නො වේවා. මෙහි පැමිණියේ අපට අධිපති වෙහි ය. මෙහි කැමති යමක් ඇත් නම් එය පිළිගනු මැනැවි.

4664. විලිකුන් කිහිටි ද මොර ද මී ද මිහිරි ඵරමිණිය ද යන කුඩා ඵල වර්ග මෙහි බොහෝ ය. මහරජ, හොඳ හොඳ ඵල අනුභව කළ මැනැවි.

T-5

4665. ඉදමපි පානීයං සීතං ආහතං ගිරිගඬුරා,
තතො පිච මහාරාජ සචෙ ත්වං අභිකඛබ්බි.
4666. නාලං අත්ථා චනෙ දඬුං කො නු මෙ¹ ඵලමාහරි,
අනත්ථසෙසවයං සමමා නිවාපො² මඤ්ඤා ධායති.
4667. දහරො යුචා නාතිබ්බහා සාමො කල්‍යාණදස්සනො,
දීපස්ස කෙසා අසිතා අපො සුනඤ්ඤවෙලලිතා.
4668. සො හචෙ ඵලමාහතො ඉතො ආදු කමණ්ඩුලුං,
නදිං ගතො උදහාරො මඤ්ඤා න දුරමාගතො.
4669. අහං තං අවධිං සාමං යො තුඤ්ඤං පරිවාරකො,
යං කුමාරං පච්චෙදෙථ සාමං කල්‍යාණදස්සනං.
4670. දීපස්ස කෙසා අසිතා අපො සුනඤ්ඤවෙලලිතා,
තෙසු ලොභිතලිකෙතසු සෙති සාමො මයා හතො.
4671. කෙන දුකුලමනෙතසී “හතො සාමො”ති වාදිතා,
“හතො සාමො” ති සුඤ්ඤාන හදයං මෙ පච්චෙධති.
4672. අස්සත්ථසෙසව තරුණං පචාලං මාලුතෙරිතං,
“හතො සාමො” ති සුඤ්ඤාන හදයං මෙ පච්චෙධති.
4673. පාරිකෙ කාසිරාජයං සො සාමං මීගසමමනෙ,
කොධසා උසුතා විජ්ඣති තස්ස මා පාපමිච්ඡමො.
4674. කිච්ඡා ලද්ධො පියො පුතො යො අත්ථො අහරි චනෙ,
තං ඵකපුත්තං සාතිමඤ්ඤ කථං විතං න කොපයෙ.
4675. කිච්ඡා ලද්ධො පියො පුතො යො අත්ථො අහරි චනෙ,
තං ඵකපුත්තං සාතිමඤ්ඤ අකෙතාධං ආහු පඤ්ඤිතා.

1. වො - මජ්ඣං, සඤා.

2. නිවාතො - මජ්ඣං.

4665. පර්වත ගුහාවෙන් ගෙනා මේ සිහිල් පැන් වෙයි. ඉදින් මහරජ, තෙපි කැමැත්තහු නම් බොහු මැනවැයි පිළියඳර කථා වශයෙන් පැවසී ය.

4666. අඤ්ඤා වනයෙහි මේ එළවර්ග දක්නට නො හැක්කේ වෙති. මෙය ගෙනාවේ කවරෙක් ද? මේ යහපත් පළතුරු රැස් කිරීම අද නො වුවකුගේ කටයුත්තක් මෙන් මට වැටහේ යයි රජ තෙමේ කී ය.

4667. තරුණ යෞවන ඉතා නො මහත් සාම කුමාරයා යහපත් දැකුම් ඇත්තෙකි. තවද ඔහුගේ දිගු කාලවර්ණ කෙස් මස් කොටන කැති අග මෙන් නැමුණේ ය.

4668. ඒ සාම කුමාරයා පලවැල ගෙනවුත් තබා මෙයින් කමඩලාව රැගෙන දිය ගෙනෙන්නට මිගසමමන ගඟට ගියේ දැන් ළඟ මැ ඇතැයි හඟිමි යි පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4669. තොප මෙහෙ කරන යමෙක් වේ ද යහපත් දැකුම් ඇති සාම යැයි යම් කුමාරයකුහට කියන්නහු ද ඒ කුමරු මුවෙකැයි සිතා මම විදූ මැරිමි.

4670. ඔහුගේ දික් වූ කෙශ කලාපය කාලවර්ණ ය. සුන නම් මස් කොටන කැති අග මෙන් වක් වූ කෙසග ඇත. ලේ තැවරුණු ඒ දිගු නිල් කෙශකලාපයෙහි වැනි රු මා විසින් මැරූ සාම කුමාර තෙමේ වැලිතලාවෙහි හොත්තේ යයි පිළියක් රජ තෙමේ කී ය.

4671. එමබා දුකුල පණ්ඩිතයෙනි, සාම කුමාරයා නැසුවේ යයි කියන කවරකු හා කථා කරන්නහු ද? සාම කුමාරයා නසන ලද්දේ යි අසා මාගේ හෘදය කම්පා වේ.

4672. සුළඟින් කම්පා වන ඇසකු ළපල්ලක් මෙන් සාම කුමාරයා නසන ලද්දේ යි අසා මා හද වෙවුල යි පාරිකා නම් අඤ්ඤා මවු කී ය.

4673. එමබා පාරිකාවනි, ඒ මේ කසිරජ මිගසමමන නම් ගං ඉවුරෙහි දී මුවා මරමි යි ක්‍රොධ සිතින් සාම කුමාරයාට ඊයකින් විද්දේ ය. රජුට අපි පවි සිතිවිලි නො කැමැත්තෝ වෙමු යි පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4674. දුකසේ ලැබූ යම් ප්‍රිය පුතෙක් අඤ්ඤා අප වනයෙහි දී රැක බලා පොෂණය කෙළේ ද ඒ එක මැ පිය පුතු මැරූ ඔහු කෙරෙහි කෙසේ නම් සිත කෝප නො කෙරෙමි ද යි මවු ඇසූ ය.

4675. දුකින් ලැබූ ප්‍රිය පුත්‍ර යම් කුමාරයෙක් මහවනයෙහි අද මවුපියන් පොෂණය කෙළේ නම් ඒ එක මැ පුතු නැසූ කලැ ද ක්‍රොධ නො කිරීම මැනවැයි දුකුල පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4676. මා බාළහං පරිදෙවෙට් “හතො සාමා” ති වාදිනා,
අහං කමමකරො හුත්වා හරිස්සාමි බ්‍රහ්‍යවනෙ.
4677. ඉසසසෙඨ වසම් කුසලො දළහධමෙමාති විසසුතො,
අහං කමමකරො හුත්වා හරිස්සාමි බ්‍රහ්‍යවනෙ.
4678. මීගානං¹ විසාසමනෙවසං වනමුල ඵලානි ව,
අහං කමමකරො හුත්වා හරිස්සාමි බ්‍රහ්‍යවනෙ.
4679. නෙස ධමෙමා මහාරාජ නෙතං අමෙහසු කප්පති,
රාජා කුමසි අමනාකං පාදෙ වන්‍යම නෙ මයං.
4680. ධමමං නෙසාද හණථ කතා අපට්ඨි තයා,
පිතා කුමසි අමනාකං මාතා කුමසි පාරිකෙ.
4681. නමො තෙ කාසිරාජස්මි නමො තෙ කාසිවංචින,
අඤ්ජිං තෙ පගණ්ණාම යාච සාමානුපාපය.
4682. තස්ස පාදෙ පමජ්ජනං² මුඛඤ්ච භුජදස්සනං,
සංසුමහමාතා අත්තානං කාලමාගමයාමසෙ.
4683. බ්‍රහ්‍ය වාළමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිස්සති,
යත් සාමො හතො සෙති වන්‍යෙව පතීතො ජමා.
4684. බ්‍රහ්‍ය වාළමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිස්සති,
යත් සාමො හතො සෙති සුරියොව පතීතො ජමා.
4685. බ්‍රහ්‍ය වාළමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිස්සති,
යත් සාමො හතො සෙති පංසුනා පතීකුණ්ඩිතො.
4686. බ්‍රහ්‍ය වාළමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිස්සති,
යත් සාමො හතො සෙති ඉධෙව වසථ අස්සමෙ.
4687. යදි තත් සහස්සාති සතාති නහුතාති ව,
නෙවමහකාං හයං කොථි වනෙ වාළෙසු විජ්ජති,

1. මගානං - මජ්ඣං.

2. පමට්ටනං - වී. සමජ්ජනං - මජ්ඣං. සා.

4676. පින්වත්නි, සාම කුමරු නැසිනැයි කීමෙන් දැඩි කොට නො වැලපුණ මැනවි. මම උපසායකයෙක් වූ මේ මහවනයෙහි නොප පෝෂණය කරන්නෙමි.

4677. මම ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද දක්ෂ වෙමි. දළඹධර්මය යි ප්‍රසිද්ධ මම උවටැත් කරන්නෙක් වූ මේ මහවනයෙහි නොප පෝෂණය කොට රැක බලා ගන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4678. සිංහාදි වන මාගයන් කා දූමු මස් ද අල මුල් පල වැල ද සොයමින් මම උපසායකයෙක් වූ මහවනයෙහි නොප දෙදෙනා පෝෂණය කොට රැක බලාගන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4679. මහරජ, මේ ස්වභාව ධර්මයක් නො වේ. මෙය අපට නො හොබේ. ඔබ අප රජතුමා ය. අපි ඔබ පා වදිමු යි කීහ.

4680. පින්වත් වැදි පුතුනි, ඔබ දහම් දෙසන්නහු ය. සත්කාර ද කරන ලදී. දුකුල පණ්ඩිතයෙහි අද පටන් ඔබ මාගේ පියාණෝ ය. එමබා පාරිකාවනි, ඔබ ද මාගේ මැණියෝ ය යි රජ තෙමේ කී ය.

4681. කසි රජතුමනි, ඔබට නමස්කාර වේවා! කසිරට වර්ධනය කරන පින්වතුනි, ඔබතුමන්ට නමස්කාර වේවා! ඔබට ඇදිළි බිඳිමි. සාම කුමාරයා යම් තැනෙක වේ ද එතැනට අප පමුණුවනු මැනවි.

4682. ඔහුගේ පා පිරිමදිමින් දකුම්කලු මුහුණු පිරිමැද බලා ළං කොට ඔහු සමඟ මරණයට පත්වන්නෙමු. යි ඒ අද මව්පියෝ කීහ.

4683. නැසුණු සාම කුමාරයා යම් තැනෙක බිම වැටුණු වන්ද්‍රයා මෙන් සයනය කරයි ද එ පෙදෙස වණ්ඩමාගයන් ගැවැසී ගත් ඉතා උස් භූමියකි. එය අහස් කෙළවර සේ පෙනෙයි.

4684. නැසුණු සාම කුමාරයා යම් තැනෙක බිම වැටුණු සුයඹ දිව්‍ය පුත්‍රයා මෙන් හොත්තේ ද එ පෙදෙස වණ්ඩ වනමාගයන් ගැවැසීගත් ඉතා උස් බිමකි. එ පෙදෙස අහස් කෙළවර මෙන් පෙනේ.

4685. යම් තැනක නැසුණු සාම කුමාරයා පසින් වැකුණේ හො වී ද එ පෙදෙස වල් මාගයන්ගෙන් ගැවැසීගත් උස් භූමියකි. අහස් කෙළවර මෙන් පෙනේ.

4686. සාම කුමාරයා යම් තැනක නැසුණේ ද එතැන වන මාගයන් ගැවැසීගත් ඉතා උස් ප්‍රදේශයකි. එය අහස් කෙළවර මෙන් පෙනේ. එහෙයින් මේ අසපුවෙහි මැ වාසය කරන්නැ යි රජ තෙමේ කී ය.

4687. මහරජ, සියක්, දහක්, දසදහක් ද වනමාගයෝ ඇත්තාහු මේ වනයෙහි අපට මෙතෙක් සිදුවන භයක් ඔවුන්ගෙන් නැතැ යි ඔහු කීහ.

4688. තතො අක්ඛානමාදය කාසිරාජා බ්‍රහ්මවතෙ,
හතෙ ගහෙත්වා පක්කාමී යත් සාමො හතො අහු.
4689. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඩීතං,
අපච්ඤා බ්‍රහ්මාරණෙඤ්ඤ චන්දංව පතිතං ඡමා.
4690. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඩීතං,
අපච්ඤා බ්‍රහ්මාරණෙඤ්ඤ සුරියංව පතිතං ඡමා.
4691. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඩීතං,
අපච්ඤා බ්‍රහ්මාරණෙඤ්ඤ කරුණං පරිදෙවසුං.
4692. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඩීතං,
බාහා පග්ගංග පක්කංගුං "අධම්මො කිර හො" ඉති.
4693. බාළහං බොසි තුවං සුතො සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිහාසයි.
4694. බාළහං බොසි තුවං මනො සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිහාසයි.
4695. බාළහං බො තං පමනොසි¹ සාම කල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිහාසයි.
4696. බාළහං බොසි තුවං කුඤ්ඤා² සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිහාසයි.
4697. බාළහං බොසි තුවං දිනො³ සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිහාසයි.
4698. බාළහං බො තංසි විමනොසි සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිහාසයි.

1. පමනොසි - මජ්ඣ.

2. කුඤ්ඤා - මජ්ඣ.

3. දිනො - මජ්ඣ.

4688. ඉක්බිති කසිරජ තෙමේ චිහවනයෙහි අක්ක වූ ඔවුන්ගේ අත් අල්වා ගෙන සාම කුමරු නැසුණේ යම් තැනෙක නම් එ තැනට ගියේ ය.

4689. මහවනයෙහි හැරදමු මිහිමත වැටුණු සඳමඩල මෙන් එක් කා ඇඳවැටුණු පස් වැකුණු සාම නම් පුත්‍රයා දකැ.

1001

4690. වනයෙහි හැරදමු බිම හුණු හිරුමඩල මෙන් පසින් ගැටුණු සාම නම් තම ප්‍රිය පුතා දකැ

1001. මහවනයෙහි හැරදමු බිම වැටුණු පස් වැකුණු සාම නම් තම ප්‍රිය පුත්‍රයා දක හැඳින ගෙන දැඩි ශෝකයෙන් හැඩුහ.

4692. මහවනයෙහි වැටුණු පස් වැකුණු ශරීර ඇති තම ප්‍රිය සාම නම් පුතා දකැ පින්වත, අධර්මය දැන් ලෝකයෙහි පවතී ය යි හිස අත් බැඳගෙන මව්පියෝ හැඩුහ.

4693. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කපා-වකුණු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, බොහෝ කොටු නිදියෙහි ද?

4694. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කපා-වකුණු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, බලවත් වැ මත් වෙහි ද?

4695. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කපා-වකුණු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, විශේෂයෙන් ප්‍රමාද වෙහි ද?

4696. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කපා-වකුණු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, දැඩි වැ කිපුණෙහි ද?

4697. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල්හි කිසි කපා-වකුණු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, දැඩි එඩි ඇති වෙහි ද?

4698. යහපත් දැකුම් ඇති සාම නම් පුත, නුඹ බෙහෙවින් අපගත සිත් ඇත්තෙහි ය. යමෙක් අද මෙසේ කලුරිය කල කල්හි කතාබස් නො කෙරෙයි ද එමෙනි.

4699. ජටං වලිතං පඛ්‍යා¹ගතං කොදන්ති සංඝදාපෙක්‍ෂාති,
සාමො අයං කාලකතො² අක්ඛානං පරිවාරකො.
4700. කො වෙ සම්මජ්ජනාදය³ සම්මජ්ජිකාති අක්‍ෂමං,
සාමො අයං කාලකතො අක්ඛානං පරිවාරකො.
4701. කොදන්ති නභාපයිකාති සිතෙත්තභෙත්තාදකෙන් ව,
සාමො අයං කාලකතො අක්ඛානං පරිවාරකො.
4702. කොදන්ති භොජයිකාති චන්ද්‍රිලථලාති ව,
සාමො අයං කාලකතො අක්ඛානං පරිවාරකො.
4703. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඩිතං,
අට්ඨිතා පුත්තසොකෙන් මාතා සච්චමහාසථ:
4704. යෙන සච්චිතයං සාමො ධම්මචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන් සච්චවජ්ජන් වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4705. යෙන සච්චිතයං සාමො භුභවාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන් සච්චවජ්ජන් වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4706. යෙන සච්චිතයං සාමො සම්මචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන් සච්චවජ්ජන් වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4707. යෙන සච්චිතයං සාමො මාතා පෙක්ඛි⁴හරො අහු,
ඵතෙන් සච්චවජ්ජන් වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4708. යෙන සච්චිතයං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපවාසිකො,
ඵතෙන් සච්චවජ්ජන් වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4709. යෙන සච්චිතයං සාමො පාණා පියතරො මම,
ඵතෙන් සච්චවජ්ජන් වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4710. යං කිඤ්ඤිති කතං පුඤ්ඤං මඤ්ඤං වෙච්ච පිතුච්චි තෙ,
සච්චිතං තෙන කුසලෙන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4711. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඩිතං,
අට්ඨිතො පුත්තසොකෙන් පිතා සච්චමහාසථ:

1. පංසු - මජ්ඣ.
2. කාලකතො - මජ්ඣ.
3. සම්මජ්ජනාදය - මජ්ඣ.
4. පෙක්ඛි - මජ්ඣ.
5. සච්චිත - මජ්ඣ.

4699. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම
කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. දන් ඉතින් කවරෙක් නම් අවුල් වූ
මඩ තැවැරුණු දළමඩුටු සෝද පිළියෙල කරන්නේ ද?

4700. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම
කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. අද කවරෙක් නම් හමදනා මුස්ත
රැගෙන ආශ්‍රමය හමදී ද?

4701. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම
කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. සිහිල් වූ උණු වූ ජලයෙන් දන්
කවරෙක් නම් නහවන්නේ ද?

4702. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම
කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. දන් ඉතින් කවරෙක් නම් වනමුල්
පලවැළ අනුභව කරවන්නේ දැයි (අද මව්පියෝ වැළපුණහ.)

4703. මීගසමුත නම් ගං වෙරළෙහි වැටුණු මැටි තැවැරුණු
ශරීර ඇති සාම නමැති ප්‍රිය පුත්‍රයා දක පුත්‍ර ශෝකයෙන් බලවත්
පීඩාවට පත් මව තොමෝ සත්‍යක්‍රියා කළා ය :

4704. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර ධර්මයෙහි
හැසුරුණේ වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4705. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර බ්‍රහ්මචාරී
වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4706. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා සත්‍ය වචන
ඇත්තෙක් වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4707. යම් සත්‍යයෙකින් සාම කුමාරයා මව්පියන්ට උපසාන
කෙළේ ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4708. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා කුලදෙවුවන්
පිදී ද ඒ සත්‍යවචනයෙන් සාම කුමාරාගේ විෂ නැසේවා.

4709. යම් සත්‍යයෙකින් සාම කුමාරයා පණටත් වඩා මට
ප්‍රිය වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරාගේ විෂ නැසේවා.

4710. මා විසින් ද තොපගේ පියාණන් විසින් ද යම්කිසි
පිනක් කරන ලද ද ඒ කුලල නම් වූ සත්‍යය හේතු කොටගෙන
සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4711. මීගසමුත ගං වෙරළෙහි වැටුණු පස් තැවැරුණු සාම නම්
පුතු දකැ පුත්‍ර ශෝකයෙන් අතිශයින් පෙළුණු පිය තෙමේ ද
මෙසේ සත්‍යක්‍රියා කෙළේ ය :

4712. යෙන සචේතනං සාමො ධම්මචාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චපේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4713. යෙන සචේතනං සාමො බ්‍රහ්මචාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චපේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4714. යෙන සචේතනං සාමො සච්චවාරි පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චපේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4715. යෙන සචේතනං සාමො මාතෘපෙක්ඛිතරො අහු,
එතෙන සච්චපේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4716. යෙන සචේතනං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපවාසිකො,
එතෙන සච්චපේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4717. යෙන සචේතනං සාමො පාණා පියතරො මම,
එතෙන සච්චපේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4718. යං කිඤ්ඤි කතං පුඤ්ඤං මයං ව මාතුයා ව නෙ,
සචේතන තෙන කුසලෙන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4719. සා දෙවතා අනතරහිතා පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ,
සාමස්ස අනුකම්පාය ඉමං සච්චමහාසරං.
4720. පබ්බතාහං ගන්ධමාදනෙ වීරරත්නනිවාසිනී,
න මෙ පියතරො කොචි අඤ්ඤා සාමා¹ න විජ්ජති.
එතෙන සච්චපේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4721. සබ්බෙ වතා ගන්ධමයා පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ,
එතෙන සච්චපේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4722. තෙසං ලාලසාමානානං බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
ධීරං සාමො සමුට්ඨාසි යුවා කල්‍යාණදස්සනො.
4723. සාමො හමස්මි හඤ්ඤං වො සොත්ථිනාමි සමුට්ඨිනො,
මා බාලං පරිදෙවෙථ මඤ්ජුනාතිවදෙථ මං.
4724. සවාගතනෙන මහාරාජ අපො නෙ අදුරාගතං,
ඉස්සරොසි අනුපතනො යං ඉධස්මි පවේදය.

1. සාමො - මජ්ඣං, සාමෙන - සතා.

4712. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර ධර්මයෙහි හැසුරුණේ වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4713. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර බ්‍රහ්මචාරී වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4714. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා සත්‍ය වචන ඇත්තෙක් වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4715. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා මව්පියන්ට උපසාහ කෙළේ ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4716. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා කුලදෙටුවන් පිදී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4717. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පණ්ඩිත වඩා මට ප්‍රිය වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4718. තොපගේ මව විසින් ද මා විසින් ද කළ යම් පිනක් ඇද්ද ඒ කුල සත්‍ය බලයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා යි සත්‍යත්‍වය කෙළේ ය.

4719. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි අන්තර්ධාන වූ දේවතා තොමෝ සාම කුමාරයාට අනුකම්පාවෙන් මේ සත්‍යත්‍වය කළා ය :

4720. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි මම බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි සිට වසන්නී වෙමි. සාම කුමාරට වඩා අතිශයින් ප්‍රියවන අන් කිසිවෙක් මට නැත. මේ සත්‍ය වචනය හෙතු කොටගෙන සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4721. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි සියලු ම වාක්‍ෂයෝ සුවඳින් යුත් වෙති. ඒ සත්‍ය වචනය හෙතු කොටගෙන සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4722. ඔවුන් දුකින් වැලැපෙමින් හඬද්දී යහපත් දැකුම් ඇති තරුණ සාම කුමාරයා වහා මැ නැගී සිටියේ ය.

4723. සාම නම් මම වෙමි. ඔබට යහපතක් වේවා! විෂ බැස ගියෙන් මම සුවසේ නැගී සිටිමි. බලවත් සේ නො වැළපෙනු මැනව් මිහිරි බස් තෙපලනු මැනව් යි සාම කුමාරයා කී ය.

4724. මහරජ, ඔබට මෙහි යහපත් පැමිණීමක් වේවා! ඔබගේ අයහපත් පැමිණීමක් නො වේවා! මෙහි පැමිණි ඔබ අපට අධිපති ය. මෙහි ඔබ කැමති යමක් ඇත් නම් අනුභව කළ මැනවි.

4725. තිඤ්ඤානි¹ පියාලානි මධුකො කාසුමාරියො,
එලානි බුද්ධකපානි භුක්ඤ්ඤ රාජ වරං වරං.
4726. අතී මෙ පාණියං සිතං ආහතං ගිරිගඤ්ඤරා,
තතො පිට මහාරාජ සථෙ තුං අභිකච්ඡයි.
4727. සමුත්ථාමි පමුත්ථාමි සබ්බා මුත්ථානති මෙ දිසා,
පෙනං තං සාම අඤ්ඤති² කොත්ථු තුං සාම ජීවයි.
4728. අපි ජීවං මහාරාජ පුරිසං ගාලුභවෙදනං,
උපනිතමනසඛතපං ජීවන්තං මඤ්ඤතො මතං.
4729. අපි ජීවං මහාරාජ පුරිසං ගාලුභවෙදනං,
තං නිරොධගතං සන්තං ජීවන්තං මඤ්ඤතො මතං.
4730. යො මාතරං වා පිතරං වා මව්චො ධම්මෙන පොසති,
දෙවාපි නං තිකිට්ඨනති මාතාපෙක්ඛි හරං ජනං³.
4731. යො මාතරං වා පිතරං වා මව්චො ධම්මෙන පොසති,
ඉධ වෙච්ච නං පසංසනති පෙච්ච සග්ගෙ ව මොදති.
4732. එස භියොහා පමුත්ථාමි සබ්බා මුත්ථානති මෙදිසා,
සරණං තං සාම ගච්ඡාමි තුක්ඛො මෙ සරණං හවි.
4733. ධම්මං වර මහාරාජ මාතාපිතුසු බක්ඛිය,
ඉධ ධම්මං වරිඤ්ඤාන රාජ සග්ගං ගමිස්සයි.
4734. ධම්මං වර මහාරාජ පුත්තදරෙසු බක්ඛිය,
ඉධ ධම්මං වරිඤ්ඤාන රාජ සග්ගං ගමිස්සයි.
4735. ධම්මං වර මහාරාජ මිත්තාමච්චෙව්ච්ච සු බක්ඛිය,
ඉධ ධම්මං වරිඤ්ඤාන රාජ සග්ගං ගමිස්සයි.
4736. ධම්මං වර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිඤ්ඤාන රාජ සග්ගං ගමිස්සයි.

1. තිඤ්ඤානිති පායො

2. මෙද්දත්ති - මජ්ඣං.

3. නරං - මජ්ඣං, සකා.

4725. විලිකුන් මිහිරි නිඹිරි හා මොර ද මිහි ද එරමිණිය ද යන එළ බොහෝ ය. මහරජ, හොඳ හොඳ එළ අනුභව කළ මැනැවි.

4726. කඳුරැළියෙන් ගෙනා සිහිල් පැන් ඇත. ඉදින් මහරජ, ඔබ කැමැත්තහු නම් බොහු මැනැවි. බෝසත් තෙමේ රජු සමග පිළිසඳර කථා වශයෙන් පැවසී ය.

4727. සාම කුමාරයිනි, මම මුළා වෙමි. බෙහෙවින් මුළා වෙමි. මට සියලු දිශා මුළා වී වැටහෙති. පරලොව පත් ඔබ දිවිමි. දැන් ජීවත් වෙති. කෙසේ දිවි ලද්දෙහි දැයි රජ තෙමේ ඇසී ය.

4728. මහරජ, දිවි ඇති නමුදු දැඩි දුඃඛ වෙදනා ඇති භවාකයට පැමිණි සිත් හසර ඇති පුරුෂයා ජීවත් වන්නහු මළහ යි ලෝවැසි තෙමේ දනිති.

4729. මහරජ, දිවි ඇති නමුදු දැඩි දුඃඛ වෙදනා ඇති නිරුද්ධ වූ ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස ඇති පුරුෂයා ජීවත් වන්නාහු මළහ යි ලෝවැසියා දනිති.

4730. යම් මනුෂ්‍යයෙක් මව්පියන් දහැමින් පෝෂණය කෙරේ ද මව්පියන් පෝෂණය කරන ඒ ඒ ජනයාට දෙවියෝ ද පිළියම් කරති.

4731. යම් මනුෂ්‍යයෙක් මව්පියන් දහැමින් පෝෂණය කෙරේ ද මෙලෙවිහි ද ඔහු පසසත් පරලෙවිහි සාර්ථකයෙහි සතුටු වන්නේ ය යි සාම කුමාරයා කී ය.

4732. ඒ මම බොහෝ සෙයින් මුළාවෙමි. සියලු දිශා මට නො වැටහෙති. සාම කුමාරයිනි, නොප සරණ යෙමි තෙපි ද මට පිහිට වව.

4733. මහරජ, මව්පියන් පෝෂණය කිරීමෙහි ධර්මයෙහි හැසිරුණු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ථකයට යන්නේ මැනැවි.

4734. මහරජ, අභිඤ්ඤාවන් කෙරේ ද දහැමින් වසනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ථකයට යන්නේ මැනැවි.

4735. මහරජ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි දහැමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ථකයට යන්නේ මැනැවි.

4736. මහරජ, රථවාහන කෙරෙහි ද සේනා කෙරෙහි ද දහැමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ථකයට යන්නේ මැනැවි.

4737. ධම්මං වර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසසයි.
4738. ධම්මං වර මහාරාජ රටෙධෙසු ජනපදෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසසයි.
4739. ධම්මං වර මහාරාජ සමණශ්‍රාමණෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසසයි.
4740. ධම්මං වර මහාරාජ මිගපකච්ඡි ධනංගිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසසයි.
4741. ධම්මං වර මහාරාජ ධම්මො වීණෙණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසසයි.
4742. ධම්මං වර මහාරාජ ධම්මො වීණෙණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං වරිකාන ස ඉන්ද්‍ර දෙවො සමුග්ගකා;
සුවීණෙණන දිවං පතො මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

සාමජාතකං නතිං.

4. නිමිජාතකං

4743. අට්ඨෙරං වත ලොකසමී උප්පජ්ජති විචිකඛණා,
යද අහු නිමිරාජා පඤ්චනො කුසලජීකො.
4744. රාජා සබ්බවිදෙහානං අද දනං අරින්දමො,
තස්ස නං දදතො දනං සබ්බකායා උද්පජ්ජට.
දනං වා බ්‍රහ්මවරියං වා කතමංසු මහපාලං.
4745. තස්ස සබ්බකායමඤ්ඤාය මසවා දෙවකුඤ්ඤරො,
සහ සස්සනෙතො පාතුරහු වීණෙණන නිග්ගනං තමං.

4737. මහරජ, ගම් නියමිගම් කෙරෙහි දඟමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4738. මහරජ, රටෙහි ද ජනපදයන්හි ද දඟමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4739. මහරජ, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි දඟමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4740. මහරජ, සිවුපාවුන් කෙරෙහි ද පක්ෂීන් කෙරෙහි ද දඟමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4741. මහරජ, ධර්මයෙහි හැසුරුණ මැනැවි. පුරුදු කළ ධර්මය සැප ගෙනදෙන්නේ වේ. මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4742. මහරජ, ධර්මයෙහි හැසුරුණ මැනැවි. පුරුදු පුහුණු කළ ධර්මය සැප ගෙනදෙන්නේ වේ. ශක්‍රයා සහිත වූ දෙවියෝ ද බ්‍රහ්මයා සහිත වූ බ්‍රහ්මයෝ ද මැනැවින් පුරුදු කළ ධර්මය හේතු කොටගෙන දෙවිලොවට පැමිණියහ. මහරජ, ධර්මයෙහි නො පවා වනු මැනැවැයි සාම ඤාණයා පිළියක් රජුට දඟරාජ ධර්ම දේශනා කෙළේ ය.

තෙවන සාම ජාතක යි.

4. නිමි ජාතකය

4743. යම් කලෙකැ කුටණු'ති කුසල් කැමැති නිමි නම් රජෙක් වී ද එ කලා මෙ බදු දක්ෂ පණ්ඩිතයෝ ලොවැ උපදිද්දැයි කියා දෙවිමිනිස්සු අපට ඒකාන්තයෙන් ආශ්වාසයෙකැ යි ගුණ කීහ.

4744. සතුරන් දමනය කරන සියලු විදේහ රට වැසියන්ගේ රජ තෙමේ දන් දුනි. ඒ දන් දෙන රජහට මෙ බදු අදහසක් පහළ විය. එනම් දනය හෝ බඹසර හෝ යන මෙයින් කවර නම් පිනක් මහත් විපාක ඇත්තේ ද යනු යි.

4745. දෙවියනට අධිපති වූ කුටණුස් දහසක් ඇති සක්දෙව රජ තෙමේ එ රජුගේ අදහස් දැනා නමන්ගේ ශරීරාලෝකයෙන් අඳුරු දුරු කරමින් ඔහු හමුවෙහි පහළ විය.

4746. ස ලොමහවෙයා මනුජිනෙ වාසවං අවවා නිමි,
දෙවනානුසි ගන්ධබ්බා ආදි සකෙසා පුරිනුදෙ.
4747. න ව මෙ තාදිසො වනෙණිනි දිවෙයා වා යදි වා සුතො,
ආවිකම් මෙ කං හදුනෙත කපං ජානෙමු තං මයං.
4748. ස ලොමහවෙයා ඤානාන වාසවො අවවා නිමි,
සකෙසාහමසම් දෙවිනෙ ආගතොසම් තවතතිකෙ.
4749. අලොමහවෙයා මනුජිනු පුත්‍ර පඤ්ඤා යදිවසයි.¹
සො ව තෙන කතොකාසො වාසවං අවවා නිමි.
4750. පුත්‍රාමි තං මහාබාහු සබ්බභූතානම්ඤ්ඤ,
දනං වා බ්‍රහ්මවරියං වා කතමංසු මහජාලං.
4751. සො පුත්‍රො නරදෙවෙන වාසවො අවවා නිමි,
විපාකං බ්‍රහ්මවරියසස ජානං අක්ඛාසජානතො.
4752. භීතෙන බ්‍රහ්මවරියෙන බන්ධියෙ උපපජ්ජති,
මජ්ඣිමෙන ව දෙවතං උත්තමෙන විසුජ්ඣති.
4753. නහෙනෙ සුලභා කායා යාවයොගෙන කෙනවි,
යෙ කායෙ උපපජ්ජති අනාගාරා තපසසිනො.
4754. දුදිපො සාගරො සෙලො මුච්චිනෙ හරිරසො,
උසිතරො² අවධිකො ව අසාකො ව පුපුජ්ජනො,
4755. එතෙ වසෙසා ව රාජානො බන්ධියා බ්‍රාහ්මණා බහු,
පුපු යඤ්ඤං යජිතාන පෙතං තෙ නාතිවතතිසුං.
4756. යෙ වෙ අදුතියා න රමනම් එකිකා
විවෙකජං යෙ න ලහනම් පිතිං,
කිඤ්ඤාපි තෙ ඉන්ද්‍රියමානහොගා
තෙ වෙ පරාධිනසුඛා වරාකා.

1. යමිවසයි - මජ්ඣං.

2. උසිතරො - මජ්ඣං. උසිතරො - වී.

4746. ලොමුදහගත් ඒ නිමි රජ තෙමේ සක්දෙව් රජු දැකීමෙන් බිය පත් වූ මෙසේ කී ය: ඔබ දෙවියෙක් ද ගඳබෙත් ද එසේ නැතහොත් පුරිඤ්ඤ නම් වන සක්දෙව් රජ දැයි.

4747. මෙ බදු ශරීර වර්ණයෙන් මින් පෙර මා විසින් දක්නාලද හෝ අසනලද හෝ නො වෙයි. වහන්ස, තෙපි මට කියව. ඇපි තොප කෙසේ දැනුමෝ ද?

4748. ඒ සක්දෙව් රජ තෙමේ ආලෝකයට බියෙන් ලොමු දහගත් නිමි රජු දැනු මෙසේ කී. මම සක්දෙව් රජ වෙමි. ඔබ වෙත ආයෙමි.

4749. මිනිසුන්ට අධිපති මහරජ මාගෙන් යම් පැනයක් අසනු කැමැත්තෙහි නම් එය භය නැති වූ අසනු මැනැවැ යි කී ය.

4750. (සක්දෙව් රජු විසින් කළ අවකාශ ඇති නිමි රජ තෙමේ සක්දෙව් රජුට මෙසේ කී:) මහත් වූ බාහු ඇති සියලු දෙවියනට අධිපති එමබා සක්දෙව් රජ, ඔබ විචාරමි. දනය ද බ්‍රහ්මවයභිය ද යන මේ දෙකින් කවර නම් ගුණ ධර්මයෙන් වෙසෙසින් මහත් විපාක ඇත්තේ ද?

4751. රජු විසින් ඇසූ බ්‍රහ්මවයභා විපාක දන්නා සක්දෙව් රජ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී ය.

4752. ලාමක බ්‍රහ්මවයභාවෙන් රජකුලයෙහි උපදී, මධ්‍යම බ්‍රහ්මවයභාවෙන් දෙව්බවට පැමිණෙයි, උතුම් බ්‍රහ්මවයභාවෙන් පිරිසුදු වේ.

4753. ගෙවල් නැති තපස් රක්තා යම් කෙනෙක් බ්‍රහ්මසමුහයෙහි උපදීද්ද දන් දෙන කිසිවකු විසින් ඒ බ්‍රහ්මසමුහයෝ නො ලබන්නාහු වෙති.

4754. මහරජ පෙර බරණැස් නුවර, දුදීප ය සාගර ය සේල ය මුවලිඤ්ඤ ය හගිරස ය උසිර ය අටයක ය අසෂක ය පුපුස්සන යැ යි යන,

4755. මේ රජවරු ද සෙසු බොහෝ ඤාත්‍රියබ්‍රාහ්මණයෝ ද නොයෙක් අයුරින් දන් දී කාමාවචර භූමි සංඛ්‍යාත දෙව්ලොව ඉක්මවා නො පැවැත්තාහ.

4756. හුදෙකලා වූ යම් කෙනෙක් නො ඇලෙද්ද යම් කෙනෙක් හුදෙකලා වූ විවේකයෙන් ඇති වූ සතුට නො ලබද්ද ඔහු ඉන්ද්‍රියා භට මෙන් සමාන සම්පත් ඇත්තාහු නමුදු ඒ පින්වත්හු අනුන් අයත් සුට ඇත්තාහු මැ වෙති.

4757. අද්ධා ඉමෙ¹ අවනිංසු අනාගරා තපස්සිනො,
සක්කසයො යාමහත්තු සොමයාගො² මනොජවො,
4758. සමුද්දෙ මාසො හරතො ව³ ඉසිකාලිකරකත්ථියො,⁴
අංගිරසො කසපො ව කිසවච්ඡා අතිත්ති ව.⁵
4759. උත්තරෙන නදී සීදු ගමහිරා දුරතික්කමා,
නළඬවණ්ණො ජොතනති සදු කඤ්ඤාපබ්බතා.
4760. පරුළුභකච්ඡා තගරා රුළුභකච්ඡා වනා නගා,
තත්තාසුං දසසහස්සානි පොරාණා ඉසයො පුරෙ.
4761. අභං සෙට්ඨස්සි දනෙන සංයමෙන දමෙන ව,
අනුක්කරං වතං කතා පකිරවාටි සමාහිතෙ.
4762. ජාතිමනතං අජවං ව අභමුජ්ජගතං නරං,
අතිවෙලං නමස්සිසං කච්චෙබ්බු හි මාතියා.⁶
4763. සබ්බෙ වණ්ණා අධම්මෙට්ඨා පතනති නිරයං අධො,
සබ්බෙ වණ්ණා නිරුජ්ඣන්ති⁷ වරිතා ධම්මෙත්තමං.
4764. ඉදං වතාන මසවා දෙවරාජා සුජම්භති,
වෙදෙහං අනුසාසිතා සග්ගකායං අපකම්භි.
4765. ඉමං හොනෙතා නිසාමෙට්ඨ යාවනෙත්තස්ස සමාගතා,
ධම්මිකානං මනුස්සානං වණ්ණං උච්චාවචං බහුං.
4766. යථා අයං නිමිරාජා පණ්ඩිතො කුසලජීකො,
රාජා සබ්බවිදෙහානං අද දනං අරිඤ්ඤො.
4767. තස්ස නං දදතො දනං සබ්බාලප්පා උදපජ්ජට්ඨ,
දනං වා බ්‍රහ්මචරියං වා කතමංසු මහපථලං.

1. අට්ඨ ඉමෙ - මජ්ඣ.
2. සොමයාගො - මජ්ඣ.
3. හරදෙ ව. - මජ්ඣ.
4. ඉසිකාලිකරකත්තො - මජ්ඣ.
5. අකත්ති ව. - මජ්ඣ.
6. මාණවා - මජ්ඣ.
7. විසුජ්ඣන්ති - වී. මජ්ඣ.

4757-58. ගෙවල් නැති සිලයෙන් හා තපසින් ද සමාපත්තියෙන් ද යුක් යාමහනු ය සොමයාග ය මනෝපවය ය සමුද්ද ය මාස ය භරත ය ඉසිකාලිරක්කි ය යන මේ සත් සෘෂිහු ද අධිරේස ය කසසප ය කිසවව් ය අතිත්ත ය යන මේ සෘෂිහු සතර දෙන ද සමග වූ එකොළොස් සෘෂිවරු එකාන්තයෙන් කාමාවචර දෙවිලොව ඉක්මැවූහ හෙවත් බ්‍රහ්මලොකයෙහි උපත්හ.

4759. හිමවතට උතුරු දිගින් ගැඹුරු වූ ඉක්මැවිය නො හැකි සිදු නම් නදියක් විය. එහි දෙපස හැම කල්හි රත් පර්වතයෝ ඇවිළෙන ගීනි මෙන් දිලියෙති.

4760. ඒ ගගෙහි වංක ස්ථානයන්හි නොහොත් ගහ දෙපස කුචරලා ගස් ඇත. එහි දෙපස පර්වතයෝ මල්පල දරන වැඩුණු රුක්වලින් යුක්ත වූහ. ඒ මනහර දෙපසෙහි පෙඳ එක් කලෙක දස දහසක් පමණ පුරාණ සෘෂිවරයෝ වූහ.

4761. මම දනයෙන් උතුම් වීමි. සිලයෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමන-යෙන් ද නිරුක්තර වූ උතුම් වූක සමාදනයෙන් හුදකලා වැ උපචාර අරපණා සමාධි ඇති දහසක් සෘෂිවරුන්ට බොහෝ කාලයක් උපස්ථාන කෙළෙමි.

4762. ජාතියෙන් උසස් වූ ද උසස් නො වූ ද එක තාපසයකු කෙරෙහි වත් වෙනසක් නො කොට, ඒ සෘජු භාවයට පැමිණි සිත් ඇති තාපස සමූහයන් නිතර වැන්දෙමි. සතියෝ වනාහි කර්ම-බන්ධු වූවෝ වෙති.

4763. අධර්මයෙහි පිහිටි ඝෘත්‍රිය ය බ්‍රාහ්මණ ය වෛශ්‍ය ය ශුද්‍ර ය යන සිව්පිරිස නරකයෙහි හිස යට කොට, වැටෙති. සියලු සිවුපිරිස උතුම් ධර්මයෙහි හැසිර පිරිසිදු වෙති හෙවත් නිවන් දකිති.

4764. සුප්‍රමපති නම් සක්දෙව රජ තෙමේ මේ (උඩ සඳහන් පරිදි) කියා සැක ඇති වේදේහ රජුට අනුශාසනා කොට, දෙවි ලොවට ගියේ ය.

4765. යම් පමණ දේවතාවෝ සුධර්මා නම් දෙවියබයෙහි රැස් වූහු ද පින්වත් දේවතාවෙහි දන සිලාදී පින් කරන මිනිසුන්ගේ උස් පහන් විපාකයෝ බොහෝ ය. මා කියන ගුණ වර්ණනාව අසනු මැනැවි.

4766. කුසල් කැමැති මේ නිමිරජ තෙමේ ඉතා නුවණැත්තේ වේ. සතුරන් හික්මවන සියලු විදේහ රට වැසියනට රජ වූ හෙ තෙමේ දන් දුන්නේ ය.

4767. ඒ දන් දෙන එරජුහට මේ බඳු අදහසක් පහළ විය. එනම් දන් දීම ය බ්‍රහ්මවයාහි ය යන මෙයින් කවර නම් ගුණ ධර්මයෙක් මහත් විපාක ඇත්තේ ද යනු යි. සක්දෙව රජ තෙමේ කී ය.

4768. අබ්බතො වත ලොකස්මිං උපාස්සී ලොමහංසනො,
දිබ්බො රථො පාතුරහු වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.
4769. දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤා මාතපී දෙවසාරථී,
නිමනතඤ්ඤා රාජානං වෙදෙහං මිටීලග්ගහං.
4770. එහිමං රථමාරුක්ඛ රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
දෙවා දස්සනකාමා නෙ තාවතීංසා සඉඤ්ඤා.
සරමානා හි නෙ දෙවා සුධම්මායං සමට්ඨරෙ.
4771. තතො ච රාජා තරමානො වෙදෙහො මිටීලග්ගහො,
ආසනා වුට්ඨභික්ඛාන පමුඛො රථමාරුහි.
4772. අභිරුළුහං රථං දිබ්බං මාතපී එතදබ්බි'
කෙත තං නෙමි මග්ගෙන රාජසෙට්ඨ දිසමපති.
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.
4773. උභයෙනෙව මං නෙහි මාතපී දෙවසාරථී,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.
4774. කෙත තං පඨමං නෙමි රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.
4775. නිරයෙ¹ තාව පස්සාමි ආවාසෙ² පාපකම්මිනං,
යානානි ලුඤ්ඤමානං දුස්සිලානං ච යා ගති.
4776. දසෙස්සි මාතපී රඤ්ඤා දුග්ගං වෙතරණං නදිං,
කුථනනී³ ඛාරස්සුක්ඛං තත්තං අනේසිවුපමං.

1. නිරයං - මජ්ඣං.

2. ආවාසං - මජ්ඣං.

3. කුථනං - මජ්ඣං.

4768. ලෝකයෙහි එකාන්තයෙන් ලොමුදහගන්නා වූ දෙයක් පහළ විය. එනම් පිරිවර ඇති වේදෙහ රජුට දිව්‍යරථයක් පහළ වී යයි මහාජනක තෙමේ කී ය.

4769. මහත් දෙවර්ධි ඇති දිව්‍ය රථාවාරී වූ මාතලී නම් දෙව්පුත් තෙමේ මියුලු නුවර වාසඤාන කොට ඇති වෙදෙහ රජුට දෙවයන් වහන්ස රථයට නැංග මැනවැ යි ආරාධනා කෙළේ ය.

4770. දිසාවනට අධිපති දෙවයන් වහන්ස, මේ රියට නැග එනු මැනවි. සක්දෙව රජ සහිත ඒ තව්තිසා වැසි දෙවියෝ ඔබ දක්නට කැමැත්තාහු වෙති ඔබ සිහි කරමින් මැ ඒ දෙවියෝ සුධර්මා නම් දෙවියෙකුගේ රැස් වැ සිටිති යි මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ කී ය.

4771. ඉක්බිති මියුලු නුවර වාසඤාන කොට ඇති වෙදෙහ රජ තෙමේ ඉක්මනින් හුනස්නෙන් නැගිට අභිමුඛ වැ දෙවරියට නැංගේ ය.

4772. දෙවරියට නැංග නිමි රජුට මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ මෙය කී ය : දිසාවනට අධිපති දෙවයන් වහන්ස, යම් මහකින් ගොස් පව්කම් කළ සත්තියෝ වෙසෙද්ද ඒ ස්ථානය දක්ක හැකි ය. යම් මහකින් ගොස් පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙසෙද්ද ඒ ස්ථානය දක්ක හැකි ය. ඒ දෙමහින් කවර මහෙකින් ඔබ ගෙනයම් ද යි මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ ඇසී.

4773. මාතලී නමැති දිව්‍ය රථාවාය්‍යය, පව්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් යම් මහෙකින් ගොස් ඒ ස්ථානය දක්ක හැකි ද පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් යම් මහෙකින් ගොස් ඒ ස්ථානය දක්ක හැකි ද ඒ දෙමහින් මැ මා ගෙන යව යි නිමි රජ තෙමේ කී ය.

4774. දිසාවනට අධිපති දෙවයන් වහන්ස, පව්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් ඔවුන් යම් මහෙකින් ගොස් දක්ක හැකි ද පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් ඔවුන් යම් මහෙකින් ගොස් දක්ක හැකි ද මේ දෙමහින් කවර මහෙකින් ඔබ පළමු කොට ගෙන යන්නෙමි ද යි මාතලී දෙව්පුත් ඇසී.

4775. නිරයෙහි පව්කම් කළ සත්තියන් වෙසෙන තැන් ද දරුණු පව් කළ සතුන් උපදින තැන් ද දුස්සිලයන් අකුසල විපාකයෙන් උපන් තැන් ද ඇතහොත් ඒ නරකයන් පළමු කොට දක්නට කැමැත්තෙමි යි නිමි රජ තෙමේ කී ය.

4776. මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ නිමි රජහට කැකැරෙමින් පැසෙන රන් වූ ගිනිසිළු බඳු පැහැ ඇති යා නො හැකි ලෝ දියෙන් යුත් වෙතරණි නම් නදිය දක් වී.

4777. නිමි හවෙ මාතලිං අජ්ඣාතාසථ
දිස්වා ජනං පතමානං වීදුග්ගෙ,
හයං හි මං විදුති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී.
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා වෙතරණිං¹ පතනති.
4778. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාප කම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.²
4779. යෙ දුබ්බලෙ බලවතොනා ජීවලොකෙ
භිංසෙතති රොසෙතති සුපාපධම්මා,
තෙ ලුඤ්ඤම්මා පසචෙඤා පාපං
තෙ වෙ ජනා වෙතරණිං පතනති.
4780. සාමා ව යොණා සබ්බා ව ගිජ්ඣා
කාකොළසඤ්ඤා ව අදෙනති හෙරවා;
හයං හි මං විදුති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යයිමං ජනං³ කාකොළා අදෙනති.
4781. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4782. යෙ කෙවි මෙ මච්ඡරිතො කදරියා
පරිභාසකා සම්මානාභිමානං
භිංසෙතති රොසෙතති සුපාපධම්මා,
තෙ ලුඤ්ඤම්මා පසචෙඤා පාපං
තයිමං ජනං කාකොළා අදෙනති.
4783. සජොතිභූතා පඨවිං කමනති
තතෙතති බන්ධනි ව පොථයනති
හයං හි මං විදුති සුත දිස්වා,
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා බන්ධනා සයනති.
4784. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.

1. වෙතරණිං - මජ්ඣං.

2. අකඛාසි - මජ්ඣං. සා.

3. යෙ මෙ ජනෙ - මජ්ඣං. සා.

4777. නිමි රජ තෙමේ ඵ්කාන්තයෙන් ඉතා යා නොහැකි නරකයෙහි වැටෙන ජනයා දැක මාතලී දෙවපුත්භට මෙසේ කී: එම්බා මාතලී රථාවාය්‍යය, මට මෙය දැක්මෙන් භය උපදී. එම්බා මාතලිය තොප විවාරම්. යම් මේ මනුෂ්‍යයෝ වෙද්ද ඔහු කිනම් පව්කම් කළාහු වෙතරණි නරකයෙහි වැටෙද්ද යි ඇයි.

4778. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම පිළිබඳ විපාක දත් හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4779. මිනිස් ලොව ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති බලවත් යම් කෙනෙක් දුබලයනට පීඩා කෙරෙද්ද නත් අයුරින් ආත්‍රොෂ පරිභව කෙරෙද්ද දරුණු ක්‍රියා ඇති ඔහු පව් රැස් කොට නිරතුරු ඵ්කාන්තයෙන් ඒ මිනිස්සු වෙතරණි නම් නරකයට වැටෙති යි මාතලී දෙවපුත් තෙමේ කී.

4780. රත් පැහැති බල්ලෝ ද කබර පැහැති බල්ලෝ ද ගිපු ලිහිණියෝ ද භයානක කපුටු සමූහයෝ ද මස් කඩ කඩා කති. මේ දැක මට භය උපදී. එම්බා සාරථීය ඔබ විවාරම්, කවුඩත් කතු ලබන යම් මේ නිරිසත්තු කිනම් පාපකර්මයක් කළාහු ද යි ඇයි.

4781. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4782. මසුරු බැවින් අනුන්ට නොදෙන, අනුන්ට දෙන දේත් වළකන හෙයින් මසුරු වූ ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති යම් කිසි කෙනෙක් මහණ බමුණන්ට නින්දා පරිභව කෙරෙද්ද භිංසා ආත්‍රොෂ කෙරෙද්ද දරුණු පාපකර්ම ඇති ඔහු පව් රැස් කොට නිරයට යෙන්. ඒ මේ නිරිසතුන්ගේ මස් කවුඩෝ අනුභව කරති යි මාතලී දෙවපුත් කී.

4783. ගිනිදැල් සහිත වූ යපොළොව ආක්‍රමණය කෙරෙති, රත් වූ මුගුරුවලින් තැලෙති. සාරථීය, මට මෙය දැක්මෙන් භය උපදී. එම්බා මාතලී නම් දේවසාරථීය, ඔබගෙන් අසමි: යමුගුරුවලින් තැලෙන නිරිසත්තු සයනය කෙරෙද්ද? මේ සත්ත්වයෝ කිනම් පාප කර්මයක් කළාහු ද යි නිමි රජ ඇයි.

4784. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4785. යෙ ජීවලොකස්මිං සුපාපධම්මිනො
නරඤ්ච නාරිඤ්ච අපාපධම්මං;
භිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මො
තෙ ලුඤ්ඤම්මො පසවෙඤ්ඤා¹ පාපං
තෙමෙ ජනා ඛන්ධිහතා සයනති.
4786. අඛාරකාසුං අපරෙ ථුතනති
නරා රුද්දනතා පරිද්ධිභිග්ගතා;
භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු චෙවා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා අඛාරකාසුං ථුතනති.²
4787. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානතො.
4788. යෙ තෙවි පුගායතනස්ස හෙතු
සක්ඛිං කරිඤ්ඤා ඉණං ජාපයනති;
තෙ ජාපයිඤ්ඤා ජනතං ජනිඤ්ඤ
තෙ ලුඤ්ඤම්මො පසවෙඤ්ඤා පාපං
තෙමෙ ජනා අඛාරකාසුං ථුතනති
4789. සජොතිභූතා ජලිතා පදිත්තා
පදිස්සති මහති ලොහකුම්භි;
භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
ඉමෙ නු මට්ඨවා කිමකංසු පාපං
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
යෙමෙ ජනා අචංසිරා ලොහකුම්භිං පතනති.
4790. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානතො.
4791. යෙ සිලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා
භිංසෙනති රොසෙනති³ සුපාපධම්මිනො;
තෙ ලුඤ්ඤම්මො පසවෙඤ්ඤා පාපං
තෙමෙ ජනා (අචංසිරා) ලොහකුම්භිං පතනති.

1. පසවෙඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. සුතනති - මජ්ඣං.

3. භිංසෙනති රොසෙනති - මජ්ඣං.

4785. මිනිස් ලොවැ ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති යම් කෙනෙක් නිවැරදි පුරුෂයකුට හෝ ස්ත්‍රියකට හිංසා ආක්‍රෝෂ පරිභව කෙරෙද්ද හයානක පවකම් ඇති ඔව්හු පව් රැස් කොට නිරයට යෙති. යමුගුරුවලින් තැළෙන යපොළොවෙහි සයනය කරන්නෝ ඒ මේ නිරිසත්තු ය යි මාතලී නම් දේවසාරථී කී.

4786. භාත්පසින් දූවෙන ශරීර ඇති හඬන අනික් කෙනෙක් ගිනි අඟුරු වළට වැටෙති; (ඔවුන්ගේ ඇඟට ගිනි අඟුරු දමති). සාරථීය, මෙය දැක්මෙන් හය උපදී. සාරථීය, ඔබ විවාරම්: යම් මේ නිරිසත්තු මේ අඟුරු වළට වැටෙත් ද මේ සත්ත්වයෝ කිනම් පාප කර්මයක් කළාහු ද යි ඇයි.

4787. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නිම් රජුට මෙසේ කී:

4788. යම් කිසි කෙනෙක් සමූහයා සතු ධනය හේතු කොට ගෙන බොරු සාක්ෂි කියා ධනය පිළිබඳ ණය නසා ලද්ද, මහරජ ඔව්හු ජනසමූහය පිළිබඳ ණය මෙසේ බොරුවෙන් විනාශ කොට හයානක පවකම් කරන්නාහු පව් රැස් කොට නිරයට යෙති. ඔව්හු අඟුරුවළට වැටීමෙන් කම්පා වෙති යි කී.

4789. ඇවිල ගත් දිලියෙන ගිනිදැල් සහිත මහත් ලෝ සැළිය පෙණේ. රටාවායථීය මෙය දැක්මෙන් හය උපදී. එම්බා සාරථීය, ඔබ විවාරම්: යටිකුරු වූ හිස් ඇති යම් මේ නිරිසත්තු ලෝ සැළියට වැටෙද්ද, මේ සත්ත්වයෝ කිනම් පව් කළාහු ද යි ඇයි.

4790. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නිම් රජුට මෙසේ කී:

4791. මේ ලොව ඉතා අධම ස්වභාව ඇති යම් කෙනෙක් සිල්වත් මහණ බමුණන්ට හිංසා ආක්‍රෝෂ කෙරෙද්ද දරුණු පවකම් ඇති ඔව්හු පව් රැස් කොට නරකයට යෙති. යටිකුරු හිස් ඇති මේ ජනයෝ ලෝකුඹු නිරයට වැටෙති යි දේවසාරථී තෙම කී.

4792. පුඤ්ඤානි ගිවං අථ වෙය්යිකා¹
 උඤ්ඤාදකස්මිං පකිලෙද්ධිකා;
 භයං හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා ලුත්තසිරා² සයනති.
4793. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4794. යෙ ථිවලොකස්මිං සුපාපධම්මො
 පකම් ගහෙකාන විභෙදයනති
 තෙ භෙය්යිකා³ සකුණං ජනිඤ්
 තෙ ලුද්ධකම්මා පසවෙකා පාපං
 තෙමෙ ජනා ලුත්තසිරා සයනති.
4795. පහුත⁴ තොයා අනිඛාතකුලා⁵
 නදී අයං සඤ්ඤානි සුපඤ්ඤා;
 සම්මාහිතතො මනුජා පිච්ඡති
 පිච්ඡකුලා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.
4796. භයං හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 පිච්ඡකුලා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.
4797. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4798. යෙ සුද්ධධර්මා පලාපෙන⁷ මිත්තං
 අසුද්ධකම්මා කම්මො දදනති,
 සම්මාහිතතො පිපාසිතානං
 පිච්ඡකුලා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.

1. අවිභෙදයකා - මජ්ඣං.
2. ලුත්තසිරා - මජ්ඣං.
3. විභෙදයකා - මජ්ඣං.
4. පහුත - මජ්ඣං.
5. අනිඛාතකුලා - මජ්ඣං.
6. පිච්ඡකුලා - මජ්ඣං.
7. පලාපෙන - මජ්ඣං සහ. වී.

4792. තවද හිනිගෙන දිලියෙන යොකින් ගෙළ වෙළා උණු ලෝදියෙහි දමා තෙමා ගෙළ සිඳිති. මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. එම්බා දේව සාරථීය ඔබ විචාරම්: යම් මේ නිරිසත්තු සිඳින ලද හිස් ඇත්තෝ හොඳින් ද මොව්හු කිනම් පව්කම් කළාහු ද යි ඇසී.

4793. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය: පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී.

4794. සත්ත්වලෝකයෙහි ඉතා අධමසාභාව ඇති යම් කෙනෙක් පක්ෂීන් අල්වා ගෙන පිහාටු ගලවා ගෙළ සිඳි මරත් ද මහරජ, එසේ කිරීමෙන් දරුණු පව්කම් කරන ඔව්හු පව් රැස් කොට නරකයට පැමිණෙති. සුන් වූ හිස් ඇති ඒ මේ නිරිසත්තු සයනය කරති යි කී ය.

4795. දිය බහුල වූ නො ගැඹුරු ඉවුරු ඇති මනා තොට ඇති මේ නදිය ගලා බසී. ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණු සත්ත්වයෝ පැත් බොති. ඔවුන් පානය කළ ජලය බොල් බවට පත් වේ.

4796. සාරථීය මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. එම්බා දේව සාරථීය, ඔබ විචාරම්: ඔවුන් බොන ඒ පැත් බොල් බවට පැමිණේ. මේ නිරිසත්තු කිනම් පව්කම් කළාහු ද යි ඇසී.

4797. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙළ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4798. මේ ලොව අපිරිසුදු කර්මාන්ත ඇති හෙවත් පව් කරන යම් කෙනෙක් පිරිසුදු සජ්ඣාදි ධාන්‍යයෙන් යම් ධාන්‍යයක් බොල් හා මුසු කොට මිලයට ගන්නා තැනැත්තාහට දෙද්ද ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණු පැත් බොනු කැමැති ඔවුන් බොන පැත් බොල් බවට පැමිණේ ය යි කී.

4799. උසුහි සත්තිහි ව නොමරෙහි
දුහයානි පසුසානි තුදකති කඤ්ඤං,
භයං හි මං විඤ්ඤානි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මව්වා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා සත්තිහතා සයනති.
4800. තසස පුට්ඨා වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානතො.
4801. යෙ ජීවලොකස්මිං අසාධුකම්මිනො,
අදිත්තමාදය කරොන්ති ජීවිකං,
ධංණං ධනං රජනං ජාතරූපං
අපේළකං වාපි පසුං මහිසං¹
තෙ ලුද්දකම්මා පසවේඤ්ඤා පාපං
තෙමෙ ජනා සත්තිහතා සයනති.
4802. ගීවාය බ්බා කිසස ඉමෙ පුතොකෙ
අඤ්ඤා විකන්තා² බ්බකතා පුතොකෙ
භයං හි මං විඤ්ඤානි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මව්වා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා බ්බකතා සයනති.
4803. තසස පුට්ඨා වියාකාසි මාතලි දෙව සාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානතො.
4804. ඔරබ්බිකා සුකරිකා ව මව්ඤ්ඤා
පසුං මහිසංආ අපේළකංආ
හන්තානා සුතොසු පසාරධිංසු
තෙ ලුද්දකම්මා පසවේඤ්ඤා පාපං
තෙමෙ ජනා බ්බකතා සයනති.
4805. රහදෙ අයං මුත්තකරිසපුරො
දුක්ඛාඤ්ඤා අසුචි පුත්ති වායති
බුද්ධං පරෙතා මනුජා අදෙනති³
භයං හි මං විඤ්ඤානි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී.
ඉමෙ නු මව්වා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා මුත්තකරිසහකා.

1. මහිසං - මජ්ඣං.
2. විකන්තා - මජ්ඣං.
3. බුද්ධං - මජ්ඣං.
4. පිට්ඨානි - අධිකරණ

4799. ඊ අධයටී තෝමර යන මෙයින් අඩන නිරිසතුන්ගේ උභය පාර්ශ්වය විදිත්. සාරථිය, මට වනාහි මෙය දැක්මෙන් භය උපදී. එමඟ මාතලි නම් සාරථිය, ඔබ විවාරම්. යම් මේ නිරි සත්තු අධයටී ආදි ආවුදවලින් නැසුණෝ භොවිද්ද, මේ නිරිසත්තු කිනම් පව කළාහු ද යි ඇයි.

4800. මෙසේ ඇසූ මාතලි දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නීතී රජුට මෙසේ කී:

4801. පාපකර්ම ඇති යම් කෙනෙක් සත්ත්වලොකයෙහි ධන ධාන්‍ය ය රන්රිදී ය එළබැටළු ගවමහිය ය යන මෙයින් හිමියන් විසින් නුදුන් යම් දෙයක් සොර සිකිත් ගෙන දිවි පවත්වද්ද, දරුණු පවකම් ඇති ඔවුහු පව රැස් කොට නිරයට යෙති. ඒ මේ නිරි සත්තු ආවුදවලින් නැසුණාහු භොවිත්.

4802. යළි මේ නිරිසතුන්ගෙන් ඇතැමෙක් බෙල්ලෙන් බඳනා ලදහ; සමහරු කඩ කඩ කොටැ කපා වෙන් කරන ලද; තවද සමහරු යපොළොවෙහි මස් ගොඩවල් බවට පත් කරන ලද. සාරථිය මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්: මේ නිරිසත්තු කිනම් පව කළාහු ද, යම් මේ සත්ත්වයෝ මස් කරන ලද්දහු භොවිද්ද මොවුහු කිනම් පව කළාහු ද යි ඇයි ය.

4803. මෙසේ ඇසූ මාතලි දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නීතී රජුට මෙසේ කී:

4804. එළවත් මරා උෟරන් මරා දිවි පවත්වන්නාවූ ද මසුන් මරා දිවි පවත්වන්නාවූ ද ඔවුහු ගව මහිය එළ බැටළුවන් මරා මස් කොට මස්ලොඹුවල විකිණීමට කොටස් වශයෙන් කැබුහු ද ඒ දරුණු පවකම් ඇත්තෝ පව රැස් කොටැ නරකයට යෙති. කොටස් කළ මස් බවට පත් ඒ මේ නිරිසත්තු භොවිති.

4805. මල මුත්‍ර පිරුණු දුර්ගන්ධ වූ මේ විල දුගඳ හමයි. සාදුකින් පෙළෙන සත්ත්වයෝ එය අනුභව කරති. මාතලිය, මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්: යම් මේ නිරිසත්තු මලමුත්‍ර අනුභව කෙරෙද්ද ඔවුහු කිනම් පවකම් කළාහු ද යි ඇයි.

4806. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්කාසජානනො.
4807. යෙ කෙවි මෙ කාරණිකා විරොසකා
පරෙසං හිංසාය සද්ධ නිව්ඨා
තෙ ලුඤ්ඤමිමා පසචෙඤා පාපං
මිත්තද්දනො මිත්තමදෙනති බාලා
රහදෙ අයං ලොභිතපුබ්බසුරො
දුග්ගතිරුපො අසුචි පුත්ති වායති.
4808. සම්මාහිතන්තා මනුජා පිවන්ති
භයං හි මං විජුති සුත දිස්වා,
පුට්ඨාමි තං මාතලී දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිම්කංසු පාපං
යෙමෙ ජනා ලොභිතපුබ්බහක්කා.
4809. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්කාසජානනො.
4810. යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ
පාරාජිකා අරහතෙත භතන්ති.
තෙ ලුඤ්ඤමිමා පසචෙඤා පාපං
තෙමෙ ජනා ලොභිතපුබ්බහක්කා.
4811. ජිව්හඤ්ඤා පස්ස බලියෙන විද්ධං
විභතං යථා සඤ්ඤාසතෙන වම්මං;
එජුනති මච්චාච ඵලමහි බිත්තා
මුඤ්ඤති ඛෙළං රුද්ධානා කිමෙතෙ.
4812. භයං හි මං විජුති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිම්කංසු පාපං
යෙමෙ ජනා වඩ්ඤ්ඤාසතා සයන්ති.
4813. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්කාසජානනො.
4814. යෙ කෙවි සජානගතා මනුස්සා
අශ්වසාන අශ්වං කයං භාපයන්ති¹
කුට්ටෙන කුටං ධනලොභහෙතු,
ජන්තං යථා වාරිවරං වධාය.

1. කලං භාපයන්ති - මජ්ඣ.

4806. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිම් රජුට මෙසේ කී.

4807. මේ යම්කිසි සත්ත්ව කෙනෙක් අත් පා කැපීම් ආදී වශයෙන් මිනිසුන්හට දරුණු වද දෙද්ද යහළුවන් වෙහෙසන අනුන්හට හිංසා පීඩා කිරීමෙහි නියුතු දරුණු පරි කරන්නාවූ මිතුරන්හට ද්‍රෝහ කරන අඥාන වූ ඔව්හු පරි රැස් කොට නරකයට පැමිණ අගුවී අනුභව කෙරෙහි කී.

4808. ලේ සැරව පිරුණු දුගඳ වූ මේ විල අපවිත්‍ර වූ දුර්ගන්ධය පතුරුවයි. ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණු සත්ත්වයෝ එය බොති. සාරථිය, මෙය දැකීමෙන් මට හය උපදී. එම්බා දෙවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. යම් මේ නිරිසත්තු ලේ සැරව අහර කොට ඇත්තාහු ද ඔවුහු කිනම් පරි කළාහු දැයි ඇසී ය.

4809. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිම් රජුට මෙසේ කී:

4810. යම් කෙනෙක් මේ සත්ත්වලෝකයෙහි ගිහි වැ සිට මව හෝ පියා හෝ රහතන් හෝ මරන් ද දරුණු පරිකම් ඇති ඔව්හු නරකයට යෙති. ඒ මේ නිරිසත්තු ලේ සැරව අනුභව කරන්නෝ වෙතියි කී ය.

4811. සිය ගණන් උල් ගැසූ සමක් මෙන් බිලියෙන් විදින ලද දිව බලනු මැනවි. ගොඩ දමූ මසුන් මෙන් මේ සත්ත්වයෝ කවර හෙයින් සැලෙන් ද, හඬමින් කෙළ වගුරුවද්ද?

4812. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. එම්බා දෙවසාරථිය, ඔබ විවාරම්: යම් මේ නිරිසත්තු ගිලින ලද බිලි ඇත්තාහු හොටින් ද මේ සත්තු කිනම් පරි කළාහු දැයි ඇසී ය.

4813. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිම් රජුට මෙසේ කී:

4814. බඩු මිල නියම කරන ස්ථානයෙහි නියුතු යම් කිසි මිනිස් කෙනෙක් ඒ ඒ දේ අගය කිරීම් වශයෙන් හෙවත් මිල ප්‍රමාණ කිරීම් වශයෙන් වෙළඳුන්ගේ ලාභයට හානි පමුණුවද්ද වස්තු ආශාවෙන් හොර කිරුම් මිනුම් ආදී කුට ක්‍රියායෙන් ඇමෙන් වැසූ බිලිය රැගෙන මසකු මරන්නට ලං වන්නා සේ තුලාකුට ආදිය කෙරෙද්ද,

4815. න හි කුටකාරිසුස හවනති තාණා
සකෙහි කමෙමහි පුරකකිතසුස,¹
තෙ පුද්දකමමා පසවෙතො පාපං
තෙ මෙ ජනා වඩ්ඤාසනා සයනති.
4816. නරියො² ඉමා සමපරිභිනතගතො
පභුඤා කඤ්ඤති භුජෙ දුජ්චවා,
සමමකඛිතා ලොභිතපුබ්බලිතො
ගාමො යථා ආසාතනෙ විකනො³
තා භුමිභාගසමී සද නිබානා
බන්ධානිවක්කනති සජොතිභුතා,
4817. භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමා නු නරියො කිමකංසු පාපං
යා භුමිභාගසමී සද නිබානා
බන්ධානිවක්කනති සජොතිභුතා.
4818. තසුස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකමුචානං ජානං අක්ඛාසජානතො.
4819. කොලිනියායො⁴ ඉධ ජීවලොකෙ
අසුඤ්ඤකමුචා අසතං අචාරුං⁵
තා දිත්තරූපා⁶ පතිවිප්පභාය,
අඤ්ඤං අචාරුං රතිබිඤ්ඤෙතා
තා ජීවලොකසමී රමාපඤ්ඤා
බන්ධානිවක්කනති සජොතිභුතා.
4820. පාදෙ ගහෙතො කිසුස ඉමෙ පුනෙනෙ
අවංසිරා නරකෙ පාතයනති.
භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මව්වා කිමකංසු පාපං
යෙ මෙ ජනා අවංසිරා නරකෙ පාතයනති.

1. පුරකකිතසුස - මජ්ඣං.

2. නාරියො - මජ්ඣං.

3. විකනො - මජ්ඣං.

4. කොලිනියායො - මජ්ඣං. යනා.

5. අචාරුං - මජ්ඣං.

6. කිත්තරූපා - මජ්ඣං.

4815. තමන්ගේ කර්මබලයෙන් ඉදිරිපත් කළ එ වැනි කුටකම් කරන්නාහට රැකෙන තැනක් නම් නැත. ඒ දරුණු පව්කම් ඇත්තාහු පව් රැස් කොට නරකයට යෙති. ඒ මේ නිරිසත්තු ගිලි බිලි ඇත්තෝ භොවිති යි කී.

4816. යමපල්ලන් වීසින් කැපූ ශරීර ඇති පිළිකුල් මේ ස්ත්‍රීහු හිස අත් බැඳ ගෙන හඬති. ලේ සැරව තැවරුණු ශරීර ඇති වදබිමෙහි ගෙරින් මෙන් කැපූ ඔව්හු යපොළොවෙහි හැම කල්හි ඉහටිය පමණ ගැලුනාහු ගින්නෙන් දිලියෙන පර්වත වැනි යකඳන් ඉක්මවා පවතිත්.

4817. සාරථිය, මේ දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමඟ දෙව සාරථිය, ඔබ විවාරම්. යපොළොවෙහි හැම කල්හි ඉහ තෙක් ගැලුණු ගිනිදෑල් සහිත යම් ස්ත්‍රීහු යකඳන් ඉක්මවා පවත්නෝ ද මේ ස්ත්‍රීහු කිනම් පව්කම් කළාහු ද යි ඇසී.

4818. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට (නිමිරජුට) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නිමිරජුට මෙසේ කී.

4819. මේ මිනිස් ලොවැ අපිරිසුදු ක්‍රියා ඇති සමහර කුල ස්ත්‍රීහු අසංයත පරිදි ක්‍රියා කළහ. ධුර්ත සචරූප ඇති ඔව්හු සිය සැමියා හැර පඤ්ඤාම රති හා සෙසු ක්‍රීඩා පිණිස ද අන් සැමියන් හා සිත් පරිදි හැසුරුණාහ. ඔව්හු නිරයට පැමිණ ගිනිදෑල් සහිත පර්වත වැනි යකඳන් ඉක්මවා පවතිත්.

4820. මේ සමහර කෙනකු පා අල්ලා හිස යටිකුරු කොට ගෙන නරකයෙහි හෙළන්නාහ. මාතලිය, මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමඟ දෙවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. යම් මේ නිරිසත්තු හිස යටිකුරු කොට නරකයෙහි හෙළනු ලබද්ද ඒ මොව්හු මිනිස් වූවාහු කිනම් පාපකර්මයක් කළාහු ද යි ඇසී.

4821. තස්ස පුට්ඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානනො.

4822. යෙ ජීවලොකස්මිං අසාධුකම්මිනො
පරස්ස දුරාති අතික්කමනති,
තෙ තාදිසා උත්තමභණ්ඩපේනා
තෙ මෙ ජනා අවංසිරා නරකෙ පාතයනති.

4123. තෙ වස්සපුගාති බහුති තත්ථ
නිරයෙ දුක්ඛං වෙදනං වෙදයනති,
නති පාපකාරිස්ස භවනති තාණා
සකෙහි කමෙහි පුරක්ඛතස්ස
තෙ ලුඤ්ඤමා පසවේතා පාපං.
තෙ මෙ ජනා අවංසිරා නරකෙ පාතයනති.

4824. උච්චාවචාමෙ විවිධා උපක්කමා
නිරයෙසු දිස්සනති සුසොරරූපා
භයං හි මං විඤ්ඤා සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී.
ඉමෙ නු ටට්ඨා කිමකංසු පාපං
යෙ මෙ ජනා අධිමත්තා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කට්ඨකා වෙදනා වෙදයනති.

4825. තස්ස පුට්ඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානනො.

4826. යෙ ජීවලොකස්මිං සුපාපදිට්ඨිනො
වික්ඛාසකම්මාති කරොනති මොහා;
පරස්ස දිට්ඨිසු සමාදපෙතති
තෙ පාපදිට්ඨි පසවේතා' පාපං
තෙ මෙ ජනා අධිමත්තා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කට්ඨකා වෙදනා වෙදයනති.

4827. විදිතාති තෙ මහාරාජ ආවාසං පාපකම්මිනං,
යානාති ලුඤ්ඤමානං දුස්සිලානස්ස යා ගති;
උය්‍යාතිද්දති රාජීසි දෙවරාජස්ස සනතිකෙ.

නිරයකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

4821. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4822. මිනිස් ලොවැ අයහපත් කර්ම ඇති යම් කෙනෙක් පරදරාවන් කෙරෙහි ඉක්මවා හැසිරෙද්ද එවැන්නෝ උතුම් බඩු සොරකම් කරන්නෝ ය. නරකයට පැමිණි ඒ මේ නිරිසත්තු යටිකුරු හිස් ඇත්තෝ වැ නරකයෙහි හෙළනු ලබති.

4823. ඒ නිරිසත්තු බොහෝ වර්ෂ සමූහයන් මුළුල්ලෙහි නරකයෙහි දුක් විඳිති. තමන්ගේ කර්ම බලයෙන් ඉදිරිපත් කළ පව්කරුවාට ආරක්ෂාවීමට ස්ථාන නැත. දරුණු පව්කම් කළ ඔව්හු පව් රැස් කොට නරකයට යති. ඒ මේ පව් කළ නිරිසත්තු හිස් යටිකුරු කොට නරකයට හෙළනු ලබන් ය යි කී.

4824. දරුණු ස්වභාව ඇති කුඩා මහත් කම්කටුළු නරකයෙහි පෙනේ. සාරථිය, මෙය දක්මෙන් මට හය උපදී. එමඟ දේව සාරථිය, ඔබ විවාරම්. මේ නිරිසත්තු ඉතා තියුණු රළු කටුක වූ දුක් වේදනා විඳිත්. මේ සත්ත්වයෝ කිනම් පව් කළාහු ද යි ඇසී.

4825. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4826. මේ මිනිස් ලොවැ ඉතා ලාමක දෘෂ්ටි ඇති මොහයෙන් විශ්වාසයට අනුව පව් කෙරෙද්ද අන්‍ය ජනයා ලවා ද මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය සමාදන් කරවද්ද අධම දෘෂ්ටි ඇති ඔව්හු පව් රැස් කොට නරකයට යෙති. මේ නිරිසත්තු තියුණු රළු කටුක දුක් වේදනා විඳිති යි කී.

4827. මහරජ, පව්කම් කළ සතුන් වසන තැන් ද දරුණු පව්කම් කළ සතුන්ගේ උප්පත්තිස්ථානයෝ ද දුස්සිල සත්ත්වයන්ගේ උපදනා ස්ථානයෝ ද ඔබ විසින් දක්නා ලදහ. දේවයන් වහන්ස, දැන් (මේ නරකයෙහි දුක් දුටු ඉක්බිති) සක්දෙව් රජුහු ගේ දිව්‍යසම්පත් දක්නා පිණිස යනු මැනවි යි මාතලී කී.

නිරය කාණ්ඩය.

4828. පඤ්චපං දික්ඛන්දං විමානං
මාලා පිළිකා සයනස්ස මජ්ඣකි,
තඤ්ඤති නාරි මහානුභාවා
උච්චාවචං ඉද්ධිං විකුබ්බමානා.
4829. විතති හි මං විතති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
අයං නු නාරි කිම්කාසි සාධුං
යා මොදති සග්ගපතො විමානෙ.
4830. තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකබ්බසජානතො.
4831. යදි තෙ සුතා ධීරණි ජීවලොකෙ
ආමාය ද්වි අහු බ්‍රාහ්මණස්ස,
සා පතකාලං අතිරිං විදිකා
මාතාව පුත්තං සකිමාහිනඤ්ඤි.
සඤ්ඤමො සංවිහාගා ච
සා විමානසම්මිං මොදති,
4832. දද්දලලාමානා ආභෙතන්¹ විමානා සත්ත නිමිත්තා,
තඤ්ඤ සකෙඛා මහිඤ්ඤකො සබ්බාහරණභුසිතො
සමන්තා අනුපරියාති නාරිගණපුරකබ්බතො.
4833. විතති හි මං විතති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
අයං නු මජ්ඣකි කිම්කාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානෙ.
4834. තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකබ්බසජානතො.
4835. යොණදිනොගා ගහපති එස දනපති අහු,
එස පබ්බජිතුද්දිස්ස විහාරෙ සත්ත කාරධි.
4836. සකඤ්චං තෙ උපට්ඨාසි හික්ඛවො තඤ්ඤ වාසිකෙ,
අවජාදනඤ්ඤි භක්ඛඤ්ඤි යෙනාසනපදිපියං;
අද්ධි උජුහුතෙසු විපසන්නෙන වෙතසා.
4837. වාතුද්ධිං පඤ්ඤද්ධිං යාව පකබස්ස අට්ඨමිං,
පාටිභාරියපකබඤ්ඤි අට්ඨබ්බසුසමාගතං²

1. ආභතනි - මජ්ඣං.

2. අට්ඨබ්බං සුසමාහිතං - මජ්ඣං, සතා.

4828. කැරැලි පහක් ඇති මේ විමානය පෙනේ. එහි යහන මැද මාලා පැළැඳ ගත් මහත් අනුභාසම්පන්න ස්ත්‍රියක් කුදුමහත් දිව්‍ය සාද්ධීන් දක්වමින් හිඳී.

4829. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමඟ දේව සාරථිය, ඔබ විචාරම්. දෙව්ලොවට පැමිණිය යම් ස්ත්‍රියක් තුටු වෙයි ද මේ ස්ත්‍රී තොමෝ කිනම් යහපතක් කළා දැයි ඇසී.

4830. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4831. ඉදින් මිනිස්ලොව බමුණකුගේ ගෘහද්වියක කුස උපන් බිරිණි නමින් ද්වියක් වූවා යැයි ඔබ අසන ලද ද, ඕ ආගන්තුක සත්කාර දන, දුර සිට ආ පුතු දැක්මෙන් එක්වර ම උපන් සතුටු ඇති මව මෙන් නිරතුරු සතුටින් උපස්ථාන කෙළේ ද සිල්වත් පරිත්‍යාග ගුණයෙන් යුත් ඕ තොමෝ මේ විමානයෙහි සතුටින් වෙසේ යැයි කී.

4832. මැවුණු දිලිසෙන විමාන සතක් බැබළෙති. එහි මහත් දේව සාධී ඇති සියලු දේව අබරණින් සැරසුණු දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් දිව්‍ය ස්ත්‍රී සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ භාත්පසින් ඇවිදී,

4833. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, ඔබ විචාරම්. දෙව්ලොවට පැමිණිය යමෙක් මේ විමානයෙහි සතුටු වේ ද මේ සත්ත්ව තෙම කිනම් යහපතක් කෙළේ දැයි ඇසී.

4834. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4835. මේ තෙමේ පෙර දහපති බැවිහි පිහිටා දන් දුන් සොණදින්න නම් ගහපති ය. මේ තෙම හික්ෂුන් ගේ ප්‍රයෝජනයට විහාර සතක් කැරැවී.

4836. එහි වැඩ වෙසෙන හික්ෂුන් වහන්සේට සකස් කොට උපස්ථාන කෙළේ ය. සෘජු වූ ගුණවත් හික්ෂුන් කෙරෙහි විශේෂයෙන් පැහැදුණු සිතින් සිව්පස පිදුයේ ය.

4837. පක්ෂය සම්බන්ධ තුද්ධවත් පසළොස්වක් දිනයන්හි ද අටවත් දිනයෙහි ද පාච්භාරිය පක්ෂයෙහි ද අඬ අටකින් යුත් සිල් සමාදන් වැ,

4838. උපොසථං ව උපවසි සද්ධිලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිභාගො ව සො විමානස්මි මොදති.
4839. පභාසති ඉදං වාමනං ඵළිකාසු සුනිමිතං.
නාරිවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවරොචිතං
උපෙතං අනතපානෙහි නවච්ඡිතෙහි වුහසං.
4840. විතති හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමා නු නාරියො කිමකංසු සාධුං
යා මොදරෙ සග්ගපතො විමානෙ.
4841. තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4842. යා කාවි නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ
සිලවනියො¹ උපාසිකා,
දන්ත රතා නිච්චපසන්නවිතො
සචෙට්ඨිතා උපොසථෙ අසුමනො.
සංයමා සංවිභාගා ව තා විමානස්මි මොදරෙ.
4843. පභාසති ඉදං වාමනං වෙළුරියාසු නිමිතං,
උපෙතං භූමිභාගෙහි විහතං භාගසො මිතං.
4844. ආලබ්ඛො මුනිඛො ව නවච්ඡිතා සුවාදිතා,
දිඛො සඤ්ඤා නිව්ඤ්ඤානි සවිඤ්ඤානා මනොරමා.
4845. නාහං ඵලං ගතං ජාතු ඵලං සුරුචිරං පුරෙ,
සඤ්ඤා සමභිජානාමි දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.
4846. විතති හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සග්ගපතො විමානෙ.
4847. තස්ස පුට්ඨො විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4848. යෙ කෙට්ඨි මච්චා ඉධ ජීවලොකෙ සිලවනොතො උපාසකා,
ආරාමෙ උද්දානෙ ව පසා සකිකමනානි ව.
අරහනොති සිතිභූතෙ² සකකම්මං පටිපාදස්සං.

1. සිලවනියො - මජ්ඣං.

2. භූතෙසු - මජ්ඣං.

4838. හැම කල්හි සීල සංවරයෙන් යුත් වූයේ පෙහෙවස් ද විසුයේ ය. සිල් රැකී දන් දුන් හෙ තෙම මේ විමානයෙහි තුටු වේ.

4839. පළිභුවලින් මැනවින් නිමැවුණු උතුම් ස්ත්‍රී සමූහයා ගැවසිගත් උතුම් කුළුගෙවලින් හෙබි ආහාරපානයෙන් ද නෘත්‍ය ගීතයෙන් ද යුත් මේ විමානය බබළයි.

4840. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. දෙව්ලොවට පැමිණිය යම් කෙනෙක් මේ විමානයෙහි සතුටු වෙද්ද මේ ස්ත්‍රීහු කිනම් යහපතක් කළාහු දැයි ඇසී ය.

4841. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලි දෙවපුත් තෙම ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4842. මෙ මිනිස් ලොව යම්කිසි ස්ත්‍රී කෙනෙක් සිල්වත් උපාසිකාවෝ වූහු ද දීමෙහි ඇලුණු නිති පහන් සිතැති සත්‍යයෙහි පිහිටි පෙහෙවස් රැකීමෙහි නො පමා වූ ඔව්හු සිල් රැක්කාහු ද දන සංවිභාගයෙහි ද ඇලුණු ඒ ස්ත්‍රීහු මේ විමානයෙහි සතුටු වෙත් යි කී ය.

4843. වෙරළමිණි බිත්තිවලින් මනා කොට නිමැවුණු සිත්කලු භූමියෙන් යුත් ප්‍රමාණ වශයෙන් කොටස් කර බෙදූ මේ විමානය බබළයි.

4844. පණ්‍යබෙර ද (අළිඟු බෙර) මිනිඟු බෙර හා නෘත්‍යගීතයෝ ද මැනවින් වාදනය කැරැණු ඇසුරට සුදුසු සිත්කලු දිව්‍යශබ්ද නිකුත් කෙරෙති.

4845. මෙසේ ඉතා සිත්කලු බවට පැමිණි මනෝඥ වූ පෙනෙන ඇසෙන යම් රූපයක් හෝ ශබ්දයක් වේ නම් එබත්දක් මම කිසි කලෙක නුදුටු නැසූ විරිමි.

4846. සාරථිය, මෙය දැක මට සතුට උපදී. එමඟ දේව සාරථී වූ මාතලි, නොප විවාරම්. සාර්වභව පැමිණිය යම් කෙනෙක් මේ විමානයන්හි සතුටුවෙත් ද, මිනිස් වූ මොහු කවර නම් යහපතක් කළේ ද?

4847. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලි දේවසාරථී තෙම ඔහුට (මෙසේ) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙතෙම නොදන්නා රජුට මෙසේ කී ය.

4848. මෙ මිනිස්ලොවැ යම් කිසි සිල්වත් උපාසක වූ මනුෂ්‍ය කෙනෙක් (කෙලෙස් ගිනි නිවීමෙන්) සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා අරම් ද පින්පොකුණු ද පැන්හල් ද (දුර්ගමස්ථානයෙහි) සෙතබනා ද සකසා පිළියෙළ කොට දුන්නාහු ද,

4849. චීවරං පිණ්ඩපාතකඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
අදංසු උජ්ජුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
4850. වාතුද්දසිං පඤ්ඤදසිං යාව පක්ඛස්ස අට්ඨමිං,
පාචිභාරියපක්ඛකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං,¹
4851. උපොසථං උපවසුං සද්දං සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච තෙ විමානස්මිං මොදරෙ.
4852. පභාසති ඉදං ව්‍යමනං ඵළිකාසු සුනිමිතං,
නාරිවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවිරොචිතං.
4853. උපෙතං අත්තපානෙහි නව්වගිතෙහි වුහයං,
නජේථ ච අනුපරියාති නානාපුප්ඵලායුතා.
4854. විහ්නි හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
අයං නු මට්ඨො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපනො විමානෙ.
4855. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අක්කාසජානනො.*
4856. කිම්බිලායං ගහපති ඵස දනපති අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සබ්බමනාති ච.
4857. අරහතොති සිනිහුතෙ සක්කවිමං පටිපාදයි,
චීවරං පිණ්ඩපාතකඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
අදයි උජ්ජුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
4858. වාතුද්දසිං පඤ්ඤදසිං යාව පක්ඛස්ස අට්ඨමිං,
පාචිභාරියපක්ඛකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං,
4859. උපොසථං උපවසි සද්දං සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච සො විමානස්මිං මොදති.
4860. පභාසති ඉදං ව්‍යමනං ඵළිකාසු සුනිමිතං,
නාරිවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවිරොචිතං.
4861. උපෙතං අත්තපානෙහි නව්වගිතෙහි වුහයං,
නජේථ ච අනුපරියාති නානාපුප්ඵලායුතා.

1. සුසමානිතං - මජ්ඣං.

2. අක්කාසි - මජ්ඣං.

4849. සාප්පුතිපත්ති ඇති රහතුන් කෙරෙහි සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් දුන්නාහු ද.

4850-51. පක්‍ෂය සම්බන්ධ වූ තුද්ධවක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද (එයට පෙරගමන් පසුගමන් විසින්) ප්‍රාතිහායී පක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාඛක සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වුසුහු ද, හැම කල්හි සිලයෙහි සංවර වූ ද සංයත වූ ද බෙද වැළඳුවා වූ ද ඔහු විමානයෙහි තුටු වෙත්.

4852. පිළිමිණියෙන් නිමවනලද කුළුගෙයින් බබළන වරහන සමූහයෙන් ගැවැසිගත් මේ විමන බබළයි.

4853. මේ විමන ආහාරපානයෙන් ද නාත්‍යාගීතයෙන් ද යුක්ත වූයේ යැ. නදියක් ද සිසාරා යෙයි, නොයෙක් මල්ලැකින් යුක්ත යැ.

4854. සාරථිය, මෙය දැක මට සතුටු උපදි. දේවසාරථී මාතලිය තොප විවාරම්. යමෙක් සාර්ගයට පැමිණියේ විමානයෙහි තුටු වේ ද මේ මනුෂ්‍ය තෙම මනුෂ්‍ය වැ කවර පිනක් කෙළේ ද?

4855. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී මාතලී දෙවිපුත් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ.

4856. තෙල ගෘහපති කිම්බිලායෙහි දනපතියෙක් වී. ආරාම ද ළින් පොකුණු ද පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි සේතුබන්ධ ද (කෙලෙස් ගිනි නිවීමෙන්) සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4857. සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් (කායවච්ඡාදි නැතියෙන්) අවරූක වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4858-59. පක්‍ෂය සම්බන්ධ වූ තුද්ධවක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිහායී පක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාඛක සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් විසි. හැම කල්හි සිලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි තුටු වේ.

4860. පිළිමිණියෙන් නිමවනලද කුළුගෙයින් හෙබි උත්තම ස්ත්‍රී සමූහයා විසින් ගැවැසිගත් මේ විමන බබළයි.

4861. මේ විමන ආහාරපානයෙන් ද නාත්‍යාගීතයෙන් ද යුක්ත වූයේ යැ. නොයෙක් මල්ලැකින් යුත් නදියක් ද සිසාරා යයි.

4862. රාජායතනා කපිජා අමො සාලා ව ජමුයො,
කිඤ්ඤා¹ ව පියාලා ව දුමා නිව්ඵලා බහු.
4863. විතී හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුට්ඨාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මට්ඨො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානො.
4864. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකාසජාතනො.
4865. මිට්ඨායං ගහපති එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානො ව පපා සබ්බමනානි ව.
අරහතො සිතිහුතෙ² සසකච්චං පටිපාදයි.
4866. වීවරං පිණ්ඩපාතකං පච්චයං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපසනෙනා චෙතසා.
4867. වාතුද්ධිං පඤ්ඤාද්ධිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමී,
පාටිභාරියපකඛං අට්ඨංගසුසමාගතං,³
4868. උපොසථං ව උපවසි සද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ව සො විමානස්මිං මොදති.
4869. පහාසති ඉදං වාමං චෙඨරියාසු නිමිතං,
උපෙතං භුමිභාගෙහි විහතං භාගයො මිතං.
4870. ආළඛරා මුතිබ්බා ව නවචග්ගා සුවාදිතා,
දිබ්බා⁴ සඤ්ඤා නිව්ඤ්ඤා සචණ්ඩයා මනොරමා.
4871. නාහං එවං ගතං ජාතු⁵ එවං සුරුචිරං⁶ පුරෙ,
සඤ්ඤං සමභිජානාමී දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.
4872. විතී හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුට්ඨාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මට්ඨො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානො.

1. කිඤ්ඤා ව - මජ්ඣං.
2. සිතිහුතෙසු - මජ්ඣං.
3. සුසමාගතං - මජ්ඣං.
4. දිබ්බා - මජ්ඣං.
5. ජාතං - මජ්ඣං.
6. සුරුචිරං - මජ්ඣං.

4862. කිරිපලු යැ ගිවුළු යැ අඹ යැ සල් යැ දඹ යැ තිබිටි යැ පියල් යැ යන නිතිපලයන් රැක් බොහෝ වෙති.

4863. සාරථිය මෙය දැකූ මට සතුටු උපදී. දේවසාරථි මාතලිය නොප විවාරම්. යමෙක් සාර්ථයට පැමිණියේ දිමානායෙහි තුටු වේ ද මෙ තෙම මනුෂ්‍ය වැ කවර පිනක් කෙළේ ද?

4864. ඔහු විසින් පුළුවන්තලද දෙවසාරථි මාතලී දෙවසුන් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී:

4865. කෙල ගැහැටි ජියුලුකුවර දනපති වී. අරම ද ලින් පොකුණු ද පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඵ්දඩු පාලම ද සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4866. සිවුරු ද පිඩුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිකින් අවබ්‍ය වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4867-68. පක්‍ෂය සම්බන්ධ වූ තුදුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිභායාපක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාබ්‍ය සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වසී. හැම කල්හි සිලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්ති තුටු වේ.

4869. වෙරළමිණියෙන් නිමවනලද කොටස් විසින් පමණ කොට බෙදනලද භූමිභාගයෙන් යුත් මෙ විමන වෙසෙසින් බබළයි.

4870. මැනැවින් වයනලද අළිඟුබෙර ද (පණාබෙර) මිහිඟුබෙර ද නාත්‍ය ගීතයෝ ද කන්කලු වූ මනරම වූ දිව්‍යබෙදයෝ නිකුත් කෙරෙහි.

4871. මම පෙර කිසිකලෙකන් මෙසේ මනහර බෙදුයක් ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් හෝ ශ්‍රැතියෙන් හෝ අසනලදු යි නො දනිමි.

4872. සාරථිය මෙය දැකූ මට සතුටු උපදී. දේවසාරථි මාතලිය, නොප විවාරම්. යමෙක් දෙවිලොවට පැමිණියේ විමන්ති තුටු වේ ද මෙ තෙම මිනිස් වැ කවර පිනක් කෙළේ ද?

4873. තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකම්බාසජානතො.
4874. බාරාණසියං ගහපතී එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ව පපා සඬකමනානි ව.
අරහතො සිතීහුතෙ¹ සක්කවචං පටිපාදයි.
4875. විවරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පව්වයං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපසසනෙනන වෙනසා.
4876. වාතුද්ධිං පඤ්ඤාද්ධිං යාව පක්ඛස්ස අට්ඨමි,
පාටිභාරියපක්ඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං,
4877. උපොසථං උපවසි සද්ද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ව සො විමානස්මි මොදති.
4878. යථා උදයමාදිවෙවා හොති ලොභිතකො මහා,
තද්ධුපමං ඉදං වාමනං ජාතරූපස්ස නිමිතං.
4879. විතී හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
අයං නු මට්ඨො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානෙ.
4880. තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකම්බාසජානතො.
4881. සාවක්ඛියං ගහපතී එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ව පපා සඬකමනානි ව.
අරහතො සිතීහුතෙ සක්කවචං පටිපාදයි,
4882. විවරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පව්වයං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපසසනෙනන වෙනසා.
4883. වාතුද්ධිං පඤ්ඤාද්ධිං යාව පක්ඛස්ස අට්ඨමි,
පාටිභාරිය පක්ඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං.²
4884. උපොසථං උපවසි සද්ද සීලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිභාගො ව සො විමානස්මි මොදති.
4885. වෙහාසයාමෙ බහුකා ජාතරූපස්ස නිමිතා,
දද්දලලානා ආහෙතති විජ්ජවඛාසනන්තරෙ.

1. සිතීහුතෙසු - මජ්ඣ.

2. සුසමාගිතං - මජ්ඣ.

4873. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී මාතලි දෙවසුන් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී.

4874. (මහරජ) මෙ තෙම පෙර බරණැස දනපති වූ ගෘහ-පතියෙක් විය. හෙ තෙම ආරාම ද පැන් පොකුණු හා පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඒදඩුපාලම් ද, සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4875. සිවුරු ද පිඩුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් අවඬා වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4876-77. පක්‍ෂය සම්බන්ධ වූ කුසුවක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිහාය්‍යපක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධාන සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වියි. හැමකල්හි සිලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි තුටු වේ.

4878. ලේවන් වැ මහත් වැ උදවන හිරු යම්සේ ද රනින් නිම වුණු මේ විමානය ද එසේ ය.

4879. සාරථීය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එම්බා මාතලි නම් වූ දේවසාරථීය, නොප විවාරම්. ස්වර්ගයට පැමිණියමෙක් මේ විමානයෙහි සතුටු වෙයි ද (මනුෂ්‍ය වූ) මේ සත්කු තෙම කිනම් යහපතක් කෙළේ ද?

4880. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී මාතලි දෙවසුන් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී.

4881. තෙල ගැහැවි සැවැත්නුවර දනපති වී. අරම් ද ලිං පොකුණු ද පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඒදඩුපාලම් ද සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4882. සිවුරු ද පිඩුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් අවඬා වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4883-84. පක්‍ෂය සම්බන්ධ වූ කුසුවක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයන්හි ද ප්‍රාතිහාය්‍යපක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධාන සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වියි. හැමකල්හි සිලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි තුටු වේ.

4885. රනින් නිමැවුණු අහසෙහි පිහිටි මේ බොහෝ විමානයෝ සන වලාකුළු අතුරෙහි විදුලිය සමූහයක් මෙන් දිලියෙමින් බබළති.

4886. විතී හි මං විතී සුත දිසවා
පුට්ඨාමී නං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සඟ්ගප්පනා විමානෙ.
4887. තසස පුට්ඨා විසාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
4888. සද්ධාය සුනිවිට්ඨාය සද්ධාමෙව සුප්පවෙදිනෙ,
අකංසු සත්ථිවචනං සමමාසමුද්ධාසායනං;¹
තෙසං එතානි ධානානි යානි තිං රාජ පසසයි.
4889. විදිතානි තෙ මහාරාජ ආවාසං පාපකමිනං,
අරො කල්‍යාණකමමානං ධානානි විදිතානි තෙ;
උය්‍යාභිදනි රාජීසි දෙවරාජසස සතතිකෙ.

විමානකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

4890. සහසසසුත්තං භයවාතීං දිබ්බං යානං අධිට්ඨිතො,
යායමානො මහාරාජා අඤ්ඤා සීදන්තරෙ නගෙ;
දිසවානාමත්තසී සුතං ඉමෙ කෙ නාම පබ්බතා.
4891. සුදස්සනො කරවිකො ඊසධරො සුගඤ්ඤො,
නෙමිඤ්ඤො විනතකො අසසකමෙණො ගිරිබුහා.
4892. එතෙ සීදන්තරෙ නගා අනුපුබ්බසම්මිග්ගතා,
මහාරාජානමාවාසා යානි තිං රාජ පසසයි.
4893. අනෙකරුපං රුවිරං නානාවිත්‍රං පකාසති,
ආකිණ්ණං ඉඤ්ඤදිසෙහි වාග්ගෙහෙව සුරකඛිතං.*
4894. විතී හි මං විතී සුත දිසවා
පුට්ඨාමී නං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමං නු ආරං කිමභිඤ්ඤමාහු
(මනොරමං දිස්සති දුරතොව.)³

1. සාසනෙ - මජ්ඣං.

2. සුරකඛිතා - මජ්ඣං.

3. (අයං පාඨො ස්‍යාමපොත්තකෙ යෙව දිස්සති).

4886. සාරථිය මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඟ දේවසාරථිය ඔබ විවාරම්. දෙව්ලොවට පැමිණිය යම් කෙනෙක් මේ විමන්හි සතුටු වෙද්ද මේ සත්තියෝ මිනිස් වුවාහු කිනම් යහපතක් කළාහු දැයි ඇසී.

4887. (ඔහු විසින්) පුළුවස්නාලද දේවසාරථී වූ මාතලී දෙව් පුත් ඔහුට පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී:

4888. මැනැඳින් අවබෝධ කළ සද්ධර්මයෙහි මාර්ගසම්ප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධාවෙන් මනා කොට පිහිටි ඒ කුලපුත්‍රයෝ සම්බුද්ධන්ගේ අනු-ශාසනය බුද්ධාව්‍යාදය එසේ මැ කළහ. මහරජ යම් විමානයන් දක්නෙහි නම් තෙල ඔවුන්ගේ විමානයෝ ය.

4889. මහරජ ඔබ විසින් පළමු කොට පව්කම් කළවුන් වසන තැන් ද ඉන්පසු පින් කළවුන් වසන තැන් ද දක්නා ලදී. මහරජ දන් සක්දෙව් රජු සම්පයට යනු මැනැවැයි (මාතලී දෙව්පුත් කී.)

විමාන කාණ්ඩය.

4890. දහසක් අසුන් විසින් උසුලන දිව්‍ය යානාරූප වැ ගමන් කරන නිමි රජ තෙම සිද්ධත්ත සාගරයෙහි පර්වත දුටුයේ යැ. මොහු කිනම් පර්වතයෝ දැයි මාතලීහු ඇමැතී.

4891. සුදස්සන යැ කරවික යැ ඊසධර යැ සුගන්ධර යැ නෙමින්ධර යැ විනතක යැ අස්සකණ්ණ යැ යන මොහු සජ්තකුල පර්වතයෝ ය.

4892. මහරජ ඔබ යම් පර්වතයන් දක්නහු ද පිළිවෙළින් උස් වැ පිහිටි මෙය සතරවරම් දෙව් මහරජදරුවන්ගේ වාසස්ථාන වන්නාහු සිද්ධත්ත සමුද්‍ර පර්වතයෝ වෙත්.

4893. සිත්කලු නොයෙක් රත්නයෙන් විසිතුරු වූ සිංහ ව්‍යාඝ්‍රයන් අරක් ගත් වනයක් මෙන් ශක්‍රයාට බදු ප්‍රතිමාවෙන් ගැවසෙන්නක් වැ මේ පෙනෙන්නෝ කිනම් කෙනෙක් ද?

4894. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. මේ දෙරටුව කිනමැයි කියක් ද?

4895. තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානනො.
4896. වින්තකුටොති යං ආහු දෙවරාජපවෙසනං,
සුදස්සනස්ස ගිරිනො ද්වාරං හෙතං පකාසති.
4897. අනෙකරූපං රූවිරං නානාවිත්‍රං පකාසති,
ආකිණ්ණං ඉන්ද්‍රසදිසෙති ව්‍යඥෙහෙව සුරක්කිතං.
පවිසෙතෙන රාජීසි අරජං භූමිකකම.
4898. සහස්සයුක්තං භයවාහිං දිබ්බං යානං අධිච්ඡිනො,
යායමානො මහාරාජා අභි දෙවසහං ඉදං.
4899. යථා සරදෙ ආකාසො නිලොව පතිදිස්සති,
තද්වපමං ඉදං ව්‍යමහං වෙළරියාසු නිමිතං.
4900. වින්ති හි මං වින්ති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලී දෙවසාරථී;
ඉමං නු ව්‍යමහං කිමභිඤ්ඤමාහු.
4901. තස්ස පුට්ඨා විශාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානනො.
4902. සුධම්මං ඉති යමාහු පසෙසසා දිස්සතෙ සහා,
වෙළරියා රූවිරා විත්‍රා ධාරයන්ති සුනිමිතො.
4903. අධ්මසා සුක්කතා ථමිහා සබ්බෙ වෙළරියාමයා,
යත් දෙවා තාවතිංසා සබ්බෙ ඉන්ද්‍රපුරොහිතො.
4904. අත්ථං දෙවමනුස්සානං වින්තයන්තා සම්චරෙර,
පවිසෙතෙන රාජීසි දෙව්‍යානං අනුමොදනං.
4905. තං දෙවා පටිනන්දිංසු දිස්වා රාජානමාගතං,
ස්වාගතං තෙ මහාරාජ අපො තෙ අපුරාගතං.
4906. නිසිද්දති රාජීසි දෙවරාජස්ස සන්තිකෙ,
සකෙකාසි පටිනන්දිත්ථ වෙදෙහං මිට්ඨිග්ගහං.

4895. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී වූ මාතලී දෙවපුත් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ:

4896. සක්දෙව් රජුගේ ඇතුළුවීම පිටවීම ඇති යමක් විනුකුට ය යි කියද්ද, සුදස්සන නමැති පර්වතයා ගේ තෙල දෙරවුව පෙනෙයි.

4897. සිත්කලු නොයෙක් රුවනින් විසිතුරු නොයෙක් දේව රූප ඇති, සිංහ ව්‍යාභ්‍රයන් අරක් ගත් වනයක් මෙන් ශක්‍රයාට බඳු ප්‍රතිමාවෙන් ගැවසී ගත් මේ දෙව් නුවර දෙරවුව ය. මහරජ මේ දෙරවුවෙන් ඇතුළු නුවරට පිවිසෙන්නේ මැනවි. රජස් නැති (රන් රිදී මැණික් යන මෙයින් හා මලින් ගැවැසී ගත්) භූමිය දිව්‍ය රජයෙන් ඉක්මවනු මැනවැ යි කීය.

4898. අහසක් අසුන් විසින් උසුලන දිව්‍ය රජාරූඪ වැ යන නීති රජ තෙම සුධර්මා නම් දිව්‍ය සභාව දිවි.

4899. සරත් කාලයෙහි නිලවර්ණ අහස යම්සේ පෙනේ ද, එ මෙන් මෙ විමන වෛද්‍යයී මාණික්‍යයෙන් නිමවන ලද යැ.

4900. සාරථිය මෙය දක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එම්බා දේවසාරථිය, තොප විචාරමි. මේ විමානය කිනමැයි කියත් ද?

4901. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී මාතලී දෙවපුත් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ.

4902. සුධර්මා දිව්‍ය සභාව යයි යමක් පැවැසූ ද මෙය බලනු මැනවි. වෛද්‍යයීයෙන් කරනලද නොයෙක් රත්නයෙන් විසිතුරු වූ මනාව නිමැවුණු මේ සභාව පෙනේ.

4903. අටැස් වූ මැනැවින් කැරැණු සියල්ල වෙරළමිණිමුවා ස්තම්භයෝ එය උසුලති. යම් සභාවක සක්දෙව් රජ ප්‍රධාන කොට ඇති තව්තිසා වැසි සියලු දෙවියෝ—

4904. දෙවිමිනිසුන්ගේ යහපත සිතන්නාහු එක් රැස් වැ හිඳිද්ද මහරජ මේ මගින් දෙවියන් ඔවුනොවුන් කුටුවන තැනට පිවිසෙනු මැනවැයි මාතලී දෙවපුත් කී.

4905. එහි පැමිණි ඒ නීති රජු දක දෙවියෝ සතුටු වූහ. මහරජ ඔබගේ පැමිණීම ඉතා යහපති. තවද අයහපත් පැමිණීමක් නම් නො වේ.

4906. මහරජ දැන් සක්දෙව් සමීපයෙහි භූත මැනවි. මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති වේදේහ රජු දක සක්දෙව් රජ ද සතුටු විය.

T - 8

4907. නිමන්තයි ච¹ කාමෙහි ආසනෙන ච වාසවො,
සාධු බොධි අනුසුතො ආවාසං වසවන්තං.
4908. වස දෙවෙසු රාජිසි සබ්බකාමසම්භිසු,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤ කාමෙ අමානුසෙ.
4909. යථා යාවිතකං යානං යථා යාවිතකං ධනං,
එවං සම්පදමෙවෙනං යං පරතො දනපට්ඨයා.
4910. නවාහමෙනං ඉච්ඡාමී යං පරතො දනපට්ඨයා,
සයං කතානි පුඤ්ඤානි තං මෙ ආවෙණියං ධනං.
4911. සොහං ගතො මනුස්සෙසු කාහාමී කුසලං බහුං,
දනෙන සමචරියාය සංයමෙන දමෙන ච;
යං කතා පුබ්බො හොති න ච පච්ඡානුතප්පති.
4912. බහුපකාරො නො හවං මාතලී දෙවසාරථී,
යො මෙ කල්‍යාණකම්මානං පාපානි² පටිදස්සයි.
4913. ඉදං වක්වා නිමිරාජා වෙදෙහො මිට්ඨිගගහො,
පුටුයඤ්ඤං යථිකාන සඤ්ඤමං අප්පකුපාගමීති.

නිමිජාතකං චතුස්.

1. නිමන්තයිත් - මජ්ඣං.

2. පාපානං පටිදස්සයි - මජ්ඣං.

4907. සක්දෙව රජ කම්සැපතින් හා අස්නෙන් ද නිමිරජභූ පැවැරී ය. දෙවියන් වෙසෙන තැනට ඔබගේ පැමිණීම ඉතා යහපත් ය.

4908. සියලු කම්සැපතින් සමෘද්ධ වූ දෙවලොවැ වාසය කළ මැනවි. තවකියා වැසි දෙවියන් කෙරෙහි වූ මිනිසුන් පිළිබඳ නොවූ කාමයම්පත් අනුභව කළ මැනවැයි කී.

4909. අනුන්ගෙන් ඉල්වා ගත් යානාවක් යම්සේ ද අනුන් ගෙන් ඉල්වා ගත් ධනයක් යම්සේ ද මෙරමාගේ දනප්‍රත්‍යයෙන් ලද යමක් ඇත් නම් එද එසේ ම ය, හෙවත් පිරුවට වශයෙන් ලැබූ දෙය වැනි ය.

4910. මෙරමාගේ දනප්‍රත්‍යයෙන් ලද යමක් ඇද්ද එය මම නොකැමැත්තෙමි. මා කළ යම් පුණ්‍යකර්මයෝ ඇද්ද ඒ මාගේ ආවේණික ධනය යි.

4911. ඒ මම ගොස් මිනිසුන් කෙරෙහි තුන්දෙවිත් සම වැ හැසිරීමෙන් ද සිල් රැකීමෙන් ද ඉඤ්ඤා දමනයෙන් ද යමක් කොට සුවපත්වේ ද නො පසුතැවේ ද එබඳු බොහෝ කුසල් දහම් කරන්නෙමි.

4912. යමෙක් පින් කළ සත්ත්වයන් වසන තැන් ද පව් කළ සත්ත්වයන් වසන තැන් ද මට පෙන්වී ද ඒ පින්වත් මාතලි නමැති දේවසාරථී තෙම අපට බොහෝ උපකාර ඇත්තෙකැයි නිමි රජ ඔහු පැසැසි ය.

4913. මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති විදේහ රටට අධිපති වූ නිමි රජ මෙය කියා (හෙවත් 'උක්කමඛකරුභාමයා' යන ආදී මේ ගාථාව කියා) බොහෝ දන් දී සීලසංයමයට පැමිණියේ ය යි වදාළහ.

සකරවන නිමි ජාතකය නිමි.

5. බණ්ඩහාලජාතක.

4914. රාජාසි පුද්ගලමො¹ එකරාජාති පුප්ඵවතියා,²
සො පුළුච් බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම. බණ්ඩහාල. පුරොහිතං වුළුහං.
4915. සභානාමභාමාවිකකි කංසි බ්‍රාහ්මණ ධම්මචිත්තයකුසලො,
යථා ඉතො වජ්‍ජනති සුගතිං නරා පුඤ්ඤති කකාන.
4916. අතිදුගං දදිකාන³ අවජෙකි දෙව සාතෙකා,
එවං වජ්‍ජනති සුගතිං නරා පුඤ්ඤති කකාන.
4917. කිං පන තං⁴ අතිදුගං කෙ ව අවජකා ඉමසමිං ලොකසමිං,
එතඤ්ඤා ඛො තො අකඛාති යජ්ඣසාම දදම දනාති.
4918. පුකෙතති දෙව යජ්ඣකං මහෙසිති තෙගමෙති ව උසහෙති,
ආජාතියෙති චතුති සබ්බචතුකෙතන දෙව යජ්ඣකං.
4919. තං සුකා අතෙතපුරෙ කුමාරා ව මහෙසියො ව හඤ්ඤතා,
එකො අභොසි නිගෙසාසො හෙඤ්ඤා⁵ අච්චුගගතො සද්දො.
4920. ගච්ඡට් වදෙට් කුමාරෙ වජ්ඣං පුරියං ව හඤ්ඤෙනඤ්ඤ,
සුරඤ්ඤා වාමගොහං පසුරා⁶ කිර හොට් යඤ්ඤකාය.
4921. කුමාරියොසි වදෙට් උපසෙනිං⁷ කොකිලඤ්ඤා වුදිතඤ්ඤා,
නඤ්ඤාසි කුමාරිං පසුරා කිර හොට් යඤ්ඤකාය.
4922. විජයමසි මඤ්ඤං මහෙසිං එරාවතිං කෙසිතිං සුනඤ්ඤා,
ලකඤ්ඤවරුපපතනා පසුරා කිර හොට් යඤ්ඤකාය.
4923. ගහපතයොසි වදෙට් පුණ්ණමුඛං හඤ්ඤං සිගාලඤ්ඤා,
වඩ්ඪඤ්ඤාසි ගහපතිං පසුරා කිර හොට් යඤ්ඤකාය.

1. පුද්ගලමොසි - මජ්ඣං.

2. පුප්ඵවතියායං - මජ්ඣං. සා. වී.

3. දදිකාන - මජ්ඣං.

4. පනතං - මජ්ඣං. සා. වී.

5. හිකා - මජ්ඣං.

6. පසුරා - මජ්ඣං.

7. උපසෙනං - මජ්ඣං.

5. බණ්ඩුහාල ජාතකය

4914. පෙර පුෂ්පවතී නම් නුවර රුදුරු පාපකර්ම ඇති එකරාජ යයි ප්‍රසිද්ධ රජෙක් විය. හෙ තෙම බණ්ඩුහාල නම් මුළු වූ පෙරෙව් බමුණාගෙන් ඇසී ය.

4915. එමිබා බ්‍රාහ්මණය, නුඹ සුවරිත ධර්මයෙහි ද, ආචාර විනයෙහි ද දක්ෂ වෙහි. යම්සේ සත්ත්වයෝ කුසල් කිරීමෙන් මෙ ලොවින් වුත වැ සුගතියට පැමිණෙද්ද, එසේ යන සුගති මාර්ගය මට කියවයි රජ තෙම කීය.

4916. මහරජ, අතිදන නම් දන් දී නො නැසිය යුත්තන් නැසීමෙන් මෙසේ සත්ත්වයෝ සුගතියට යෙහි යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4917. ඒ අතිදන නම් කිම? මෙ ලොවැ නො නැසිය යුත්තෝ කවුරු ද? මෙය ද අපට කියනු මැන. යාග කරම්හ දන් දෙමහ යි රජ පැවසී.

4918. මහරජ, පුත්‍රයෝ යැ, බිසෝවරු යැ, සිටුවරු යැ, වෘෂභයෝ යැ, ආජාතීය අස්වයෝ යැ යන මොවුන්ගෙන් සතර දෙනකු බැගින් ගෙන යාග කළ මැනවි. මහරජ, සබ්බවතුකන නමැති යාගය කළයුතු ය යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4919. (රාජකුමාරවරු ද, බිසෝවරු ද නසනු ලබන්වා යන) ඒ හඬ ඇසීමෙන් අන්තෘපුරයෙහි උස් වැ නැගුණු බිහිසුණු හඬින් යුත් එක ම සෝභාවක් විය.

4920. යව, වතු කුමාරයා ද, සූරිය කුමාරයා ද, හඳුසේන කුමාරයා ද, වාමගොන්න කුමාරයා ද, සූර කුමාරයා ද යන රාජ කුමාරයන්ට යාගයට එක්තැන් වැ රැස් වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4921. උපසේනී යැ, කෝකිලා යැ, මුදිතා යැ, නන්දකුමාරී යැ යන රාජකුමාරිකාවන්ට ද යාගයට එක්තැන් වැ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4922. මගේ විජයා නම් මෙහෙසිය ද, එරාවතී ද, කෙසිනී ද, සුනන්ද ද යන උතුම් ස්ත්‍රීලක්ෂණයෙන් යුත් වූ මෙහෙසිවරුන්ට ද යාගයට එක්තැන් වැ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4923. පුණ්ණමුඛ යැ, හද්දිය යැ, සිගාල යැ, වඬු නම් ගහපතී යැ යන සිටුවරුන්ට ද යාගයට එක්තැන් වැ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4924. තෙ තස් ගහපතයො අවොචිංසු සමාගතා පුත්තදර පරිකිණ්ණො,
සබ්බසිඛිනො දෙව කරොති අථවා නො දසෙ සාවෙති.
4925. අභයඛතරමි මෙ භජී. නාලාගිරි. අච්චුතං වරුණදන්තං,
ආනෙථ ඛො නෙ ඛිපං යඤ්ඤත්ථාය භවිස්සන්ති.
4926. අස්සරත්තමි කෙසිං සුරාමුඛං පුණ්ණකං විත්තකඤ්ඤි,
ආනෙථ ඛො නෙ ඛිපං යඤ්ඤත්ථාය භවිස්සන්ති.
4927. උසහමි යුථපතිං අනොජං නිසභං ගවමපතිං.
තෙපි මඤ්ඤං ආනෙථ,
සමුපාකරොන්තු සබ්බං යජිස්සාම දදම දනාති.
4928. සබ්බං පටියාදෙථ යඤ්ඤං පන උග්ගතමති සුරියමති,
ආණාපෙථ ච කුමාරො අභිරමන්තු ඉමං රත්ති.
4929. සබ්බං උපට්ඨපෙථ යඤ්ඤං පන උග්ගතමති සුරියමති,
වදෙථදති කුමාරෙ අජ්ඣ වො පච්ඡමා රත්ති.
4930. තං තං මාතා අවවා රොදන්ති ආගතා¹ විමානානො,
යඤ්ඤා කිර තෙ පුත්ත භවිස්සති චතුති පුත්තෙති.
4931. සබ්බෙපි මඤ්ඤං පුත්තා වත්තා වතුසමිං භඤ්ඤමානසමිං,
පුත්තෙති යඤ්ඤං යජිත්වාන සුගතිං සග්ගං ගමිස්සාමි.
4932. මා² පුත්ත සද්දහෙපි සුගති කිර හොති පුත්තයඤ්ඤන,
නිරියානෙසො මග්ගො නෙසො මග්ගො හි සග්ගානං.
4933. දනාති දෙති කොණ්ඩඤ්ඤ අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
ඵසමග්ගො සුගතියා න ච මග්ගො පුත්තයඤ්ඤන.
4934. ආවරියානං වචනා සාතෙස්සං වතුඤ්ඤි සුරියඤ්ඤි,
පුත්තෙති යජිත්වාන දුච්චපෙති සුගතිං සග්ගං ගමිස්සාමි.

1. අණාපෙථවතුකුමාරෙ - මජ්ඣ.

2. ආගන්තවා - මජ්ඣ.

3. මා තං - මජ්ඣ., සා.

4924. එහි රැස්වූ අඹුදරුවන් පිරිවැරූ ගෘහපතියෝ රජුට මෙසේ කීහ: මහරජ, අප සියල්ලන් හිස්මුදුනෙහි සිට තබා දස-භාවයට පත් කළ මැනවි නොහොත් මහ පිරිස් මැද අප දසයන් කොට අස්වනු මැනවි.

4925. අභයබ්බර යැ, නාලාගිරි යැ, අච්ඡුක යැ වරුණදනන යැ යන ඇතුන් වහා ගෙනෙවු. ඔහු යාගය පිණිස වන්නාහ.

4926. කේසි යැ, පුරාමුඛ යැ, පුණ්ණක යැ, විනාතක යැ යන අශ්වරත්නයන් ද වහා ගෙනෙවු. ඒ අශ්වයෝ යාගය පිණිස වන්නාහ.

4927. සුඵපති යැ, අනොජ යැ, නිසභ යැ, ගවමපති යැ යන මාගේ වෘක්ඛයන් ද ගෙනෙවු. මා කියූ මේ සියල්ල යාගයට රැස් කෙරෙත්වා. යාග කරන්නෙමු. දන් දෙන්නෙමු.

4928. සියල්ල පිළියෙළ කරවු. හිරු උද වූ කල යාග කරන්නෙමු. මේ රාත්‍රිය අභිරමණය කරත්වා යි ද කුමාරයන්ට අණ කරවු.

4929. සියල්ල සපයවු, යාගය වනාහි හිරු උද වූ කල උදයෙහි මැ කරන්නෙමි අද තොපගේ අවසන් රාත්‍රිය යි දෑන් රජ කුමරුවන්ට කියවයි රජ තෙම කී.

4930. තමන් හුන් විමනින් ආ රජුගේ මැණියෝ හඬමින් ඒ රජුට මෙසේ පැවැසූහ. එමබා පුත, තොපගේ සිවුපුතුන් ගෙන කරන යාගයක් ඇද්ද යි ඇසූ.

4931. වන්ද්‍ර කුමාරයා නසනු ලබන කල මාගේ සියලු මැ පුත්තු යාගයට හරන ලද්දහු වෙති. පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුගති නම් වන දෙව්ලොවට යන්නෙමි යි රජ තෙම කීය.

4932. එමබා පුත, දරුවන් මරා යාග කිරීමෙන් සුගති ලාභයක් වේ යැ යි නො අදහව. සතර අපායට මේ මහ වේ. මේ සහ මහ නො වේ.

4933. කොණඩානුක නමැති ගෝත්‍ර යුත් පුත, දන් දෙව. ඉපැදුණා වූ ද, උපදින්නා වූ ද හැම සතුන්ට අභිංසා කරව. මෙය සහ මහ වේ. දරුවන් මැරීමෙන් කරන යාගයෙන් සහට යන මගක් නැත.

4934. මැණියනි, පෙරෙව් බමුණාගේ වචනයෙන් වන්ද්‍ර කුමාරයා සහ: සූරිය කුමාරයා ද නසන්නෙමි. හැරිය නො හැකි පුතුන්ගෙන් යාග කොට, සුගති නමැති දෙව්ලොවට යන්නෙමි යි රජ තෙම කී ය.

4935. තං තං පිතාපි අවච්ච වසවතති ඔරසං සකං පුත්තං,
යදෙය්‍යා කිරං තෙ පුත්තං හවිසසති චතුති පුත්තෙති.
4936. සබ්බෙපි මග්ගං පුත්තං වත්තං වදාසමි. හදෙය්‍යාමානසමි,
පුත්තෙති යදෙය්‍යං යථිත්වානං පුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.
4937. මා පුත්තං සද්දහෙයි පුගතිං කිරං හොති පුත්තයදෙය්‍යන,
නිරයානෙසො මග්ගො නෙසො මග්ගො සග්ගානං.
4938. දුතානි දෙති කොණ්ඩෙය්‍යා අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
එසමග්ගො පුගතිං න ච මග්ගො පුත්තයදෙය්‍යන.
4939. ආචරියානං වචනා සාතෙසං වදං ච සුරියඤ්ඤි,
පුත්තෙති යථිත්වා දුරිච්ඡෙති පුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.
4940. දුතානි දෙති කොණ්ඩෙය්‍යා අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
පුත්තපරිවුත්තො තුචං රට්ඨං ජනපදෙය්‍යා පාලෙති.
4941. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති බණ්ඩහාලස්ස,
අපි නිගළඛනකාපි හත්ථි අසෙසං ච පාලෙමි.
4942. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති බණ්ඩහාලස්ස,
අපි නිගළඛනකාපි හත්ථිවජ්ජනානි උපෙක්කමි.
4943. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති බණ්ඩහාලස්ස,
අපි නිගළඛනකාපි අසෙසං වජ්ජනානි උපෙක්කමි.
4944. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති බණ්ඩහාලස්ස,
යසෙසං හොතති තච කාමා අපි රට්ඨා පබ්බජිතා
භික්ඛාවරියං වරිසසාමි.
4945. දුක්ඛං බො මෙ ජනයප්ඵ චිලපනතා ජිවිතස්ස කාමා හි,
මුඤ්ඤිප්ඵති කුමාරෙ අලම්පි මෙ හොතු පුත්තයදෙය්‍යන.

1. නිගළ - මජ්ඣං.
1. නිගළ - මජ්ඣං.

4935. ඉක්බිති රජුගේ වසවර්ති නම් පියරජ තෙමේ ද උරු පුත් ඒ මේ රජුට එම්බා පුත, දරුවන් සිව්දෙනා මරා කරන යාගයක් වේ ද යි කී.

4936. වන්දු කුමාරයා නසනු ලබන කල්හි මාගේ සියලු මැ පුත්තු හරන ලද්දහු වෙති. පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුගති සංඛ්‍යාත දෙව්ලොවට යන්නෙමි යි රජතෙම කී.

4937. එම්බා පුතණුවනි, දරුවන් මරා යාග කිරීමෙන් සුගති ලාභයෙක් වේ යැ යි නො අදහව. සතර අපායට මේ මහ වෙයි. මේ සාර්ගයට මහ නො වෙයි.

4938. කොණ්ඩනායය, දන්දෙව. උපන්නා වූ ද මතු උපදනා වූ ද හැම සත්තට අභිංසා කරව. මේ සුගතියට මාර්ග යැ. පුත්‍ර යාග-යෙන් සාර්ග මාර්ග නො වේ.

4939. ආවායඝියන්ගේ වචනයෙන් වන්දු කුමරු ද සුයඝකුමරු ද සාතන කරවන්නෙමි. හරනට දුෂ්කර වූ පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුඤ්ජර ගති ඇති සාර්ගයට යන්නෙමි.

4940. කොණ්ඩකුඤ්ජ ගෝත්‍ර ඇති පුත, දන්දෙව, හැම සතුන්-හට භිංසා නො කරනු. පුත්‍රයන් පිරිවැරූ කුඹ සියලු කසිරට ද, ජනපද ද, රක්ෂා කරන්නැ යි වසවර්ති නමැති පියරජ තෙම කී.

4941. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාගල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇතුන් ද, අසුන් ද රැක බලා ගනිමු.

4942. දේවයන් වහන්ස, අපි නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාගල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දස භාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇත් වසුරු බැහැර මත්තෙමු.

4943. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාගල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දස භාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි අස් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4944. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනව. යමකුහට දෙන්නට ඔබ කැමැති වෙත් නම් ඔහුට අප දසභාවයට පත්කොට දෙනු මැනවි. ඉදින් අප දෙසක් වේ නම් රටින් පිටුවහල් කරන ලද අපි බැහැ වැ පිඩු සිභා හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නෙමු.

4945. ජීවිතයට ආසාවෙන් වැලැපෙන්නාහු මට දුක් උපද-වන්නාහුය. දන් කුමාරයන් මුදු හරිනු මැනවි. දරුවන් මරා කරන යාගයෙන් මට ප්‍රයෝජන නැතැ යි රජ කී.

4946. පුබ්බෙව ඛෙසි. මෙ වුනො පුකුකරං දුරතීසම්භවං වෙනං,
අථ නො උපකම්භස්ස යඤ්ඤස්ස කස්මා කරොසි විකෙඛ්ඨං.
4947. සබ්බෙ වජ්ජනී සුගතිං¹ යෙ යජන්ති යෙපි වෙව යාජෙන්නී,
යෙවාපි අනුමොදකස් යජන්තානං එදිසං මහායඤ්ඤං.
4948. අථ කිස්ස ච නො පුබ්බෙ සොඤ්ඤානං බ්‍රාහ්මණො අවාචෙසි,²
අථ නො අකාරණස්මා යඤ්ඤඤාය දෙව සාතෙසි.
4949. පුබ්බෙව නො දහරකෙ සමානෙ න හනෙසි න සාතයෙසි,
දහරමහා යොතිඛිනං පත්තා අදුසකා තාත හඤ්ඤං.
4950. හත්ථිගතෙ අස්සගතෙ සත්තකද්ධි පස්ස නො මහාරාජ,
සුද්ධෙව පුජ්ජමානෙ නති මාදිසා සුරා හොනති යඤ්ඤඤාය.
4951. පථිවනො වාපි කුපිතෙ අට්ඨිසු වා මාදිසෙ නියොජෙන්නී,
අථ නො අකාරණස්මා අභූමියං තාත හඤ්ඤං.
4952. යාපි හි තා සතුඤ්ඤායො වසන්ති තිණ්ණරාති කඤ්ඤානං;
තාසම්භි පියා පුත්තා අථ නො කං දෙව සාතෙසි.
4953. මා තස්ස³ සද්දහෙසි න මං බණ්ඩහාලො සාතයෙ,
මමං හි සො සාතෙඤ්ඤා අනන්තරං තථිපි දෙව සාතෙය්‍ය.
4954. ගාමවරං නිගමවරං දදන්ති හොගං පිස්ස මහාරාජ,
අථ අග්ගපිණ්ඩිකාපි කුලෙ කුලෙහෙතෙ භුඤ්ජන්ති.
4955. තෙසම්භි තාදිසානං ඉච්ඡන්ති දුබ්භිකං මහාරාජ,
යෙහුයෙයන එතෙ අකතඤ්ඤානො බ්‍රාහ්මණො දෙව.
4956. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති බණ්ඩහාලස්ස,
අපි නිගළබ්බකාපි⁴ හත්ථි අපස්ස ච පාලෙම.

1. සුගති - මජ්ඣං.
2. අට්ඨාචෙසි - මජ්ඣං.
3. ඛෙසි - මජ්ඣං, සා.
4. නිගළ - මජ්ඣං, සා.

4946. මහරජ, මේ යාගය කළ නො හැකි යැ යි ද දුකසේ ලැබිය හැක්කැ යි ද පළමු කොට කියන ලද්දෙනි. දැන් අප පිළියෙළ කළ යාගයට හානි කෙරෙහි.

4947. යම් කෙනෙක් යාග කෙරෙද්ද, කරවද්ද යාග කරන්නවුන්ගේ එ වැනි මහා යාගය යම් කෙනෙක් අනුමෝදන් වෙද්ද ඒ සියලු දෙනා ම සුගතියට යෙහි යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4948. පියාණෙනි, මෙසේ නම් පෙරෙව් බමුණු කෙම කවර හෙයින් අපගේ සුවපත් බව කීයේ ද, එසේ ඇති කල්හි කවර හෙයින් යාගයට නිකරුණේ අප මරවන්නෙහි ද?

4949. අප බාල කාලයෙහි නො නැසුවෙහි ය, නො මැර-වුවෙහි ය. අපි තරුණ වයසට පැමිණියෝ වෙමු. මේ දක්වා ද විරුද්ධ නො වූවෝ වෙමු. පියාණෙනි, එ වැනි අපි තොප විසින් කවර හෙයින් මරනු ලබන්නෝ වෙමු ද?

4950. මහරජ, ඇතුන් අසුන් පිට නැග කරන යුද්ධයක් පැමිණි කලා යුද්ධයට සැරසුණු අප සතර දෙනා කරන යුද්ධ බලනු මැනවි. අප වැනි ශූරයෝ යාගයට නුසුදුසුයෝ ය.

4951. පියාණෙනි, ප්‍රත්‍යක්ත ජනපදය කිසුණු කල හෝ පල් හොරුන් ඇති කල හෝ සතුරන් නසනු පිණිස අප වැන්නන් යොදවත්. එසේ නම් නිකරුණේ නො තැන්හි කවර හෙයින් අපි නසනු ලබන්නෝ වෙමු ද?

4952. මහරජ, යම් ඒ පක්ෂිහු තණකැදලි සාද එහි වෙසෙද්ද ඒ පක්ෂීන්ට පවා දරුපැටවු ප්‍රිය වෙති. දේවයන් වහන්ස, එසේ ඇති කල තෙපි අප මරවන්නහු ය.

4953. බණ්ඩාල නමැති පෙරෙව් බමුණු මා නො මරවයි යන මේ බසක් ඇත් නම් ඔහුගේ ඒ වචනය විශ්වාස නො කළ මැනවි. දේවයන් වහන්ස, හෙතෙම මා මරවා ඉන්පසු ඔබ ද මරවන්නේ ය.

4954. මහරජ, ගම්වර නියම්ගම්වර හා උපහෝග පරිහෝග වස්තු ද රජවරු මේ බමුණන්ට දෙති. අග්‍ර වූ බත් පැන් ලබන මොහු ගෙයක් පාසා අනුභව කෙරෙහි.

4955. මහරජ, එබඳු උපකාර ඇති රජවරුන්ටත් ද්‍රෝහ කරන්නට මොහු කැමති වෙති. දේවයන් වහන්ස, මේ බමුණෝ නම් බොහෝ සෙයින් කෙළෙහිගුණ නො දන්නෝ වෙති.

4956. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාල නම් පෙරෙව් බමුණාගට අප දසභාවයට පත් කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇතුන් ද, අසුන් ද රැක බලා ගනිමු.

4957. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති බණ්ඩුහාලසස,
අපි නිගලබන්ධකාපි හස්තව්‍යකණානි උපේක්කිම.
4958. මානො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති බණ්ඩුහාලසස,
අපි නිගලබන්ධකාපි අසසව්‍යකණානි උපේක්කිම.
4959. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති බණ්ඩුහාලසස,
යසස හොනනි තව කාමා අපි රවයා පබ්බජිතා
භික්ඛාවරියං වරිස්සාම.
4960. දුක්ඛං බො මෙ ජනයථ විලපනානා ජීවිතසස කාමා හි.
මුඤ්ඤිප්පනි කුමාරෙ අලම්පි මෙ හොතු පුත්තයඤ්ඤන.
4961. පුබ්බෙව බොසි මෙ වුත්තො දුක්ඛං දුර්භිසමහවං වේතං,
අථ නො උපකම්පසස යඤ්ඤසස කරොසි විකේඛපං.
4962. සබ්බෙ වජ්‍යනි සුගතීං යෙ යජ්‍යනි යෙපි වෙව යාජෙතනි,
යෙ වාපි අනුමොදනනි යජ්‍යානානං ඵද්දසං මහායඤ්ඤං.
4963. යදි කිර යජ්ඣා පුත්තෙහි දෙවලොකං ඉතො වුතා යනනි,
බ්‍රාහ්මණො තාව යජතු පවජාපි යජයි කුචං රාජ.
4964. යදි කිර යජ්ඣා පුත්තෙහි දෙවලොකං ඉතො වුතා යනනි,
ඵයො ව බණ්ඩුහාලො යජතු සකෙහි පුත්තෙහි.
4965. ඵවං ජානං¹ වො බණ්ඩුහාලො කිං පුත්තකෙ න සාතෙසි,
සබ්බඤ්ඤි සුනිජ්ජනං අනානාඤ්ඤි න සාතෙසි.
4966. සබ්බෙ වජ්‍යනි නිරයං යෙ යජ්‍යනි යෙපි වෙව යාජෙතනි,
යෙ වාපි අනුමොදනනි යජ්‍යානානං ඵද්දසං මහායඤ්ඤං.
4967. කථංකි කිර පුත්තකාමායො ගහපතයො සරණියො ව,
නගරමිති න උපරවනනි රාජානං මා සාතෙසි ඔරසං පුත්තං.

1. ඵවං ජානනො - මජ්ඣං.

4957. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත් කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇත් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4958. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි අස් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4959. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. යමකුහට දෙන්නට ඔබ කැමති වෙත් නම් ඔහුට අප දසභාවයට පත් කොටැ දෙනු මැනවි. ඉදින් අප දෙයක් වේ නම් රචින් පිටුවහල් කරන ලද අපි බැහැ වැ පිටු සිභා හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නෙමු.

4960. ජීවිතයට ආසාවෙන් වැලැපෙන මොවුහු මට දුක් ඉපිද වූහ. දැන් කුමාරයන් මුද හරිනු මැනවි. දරුවන් මරා කරන යාගයෙන් මට ප්‍රයෝජන නැතැ යි රජ තෙම කීය.

4961. මහරජ, මේ යාගය කළ නො හැකි යැ යි ද දුකසේ ලැබිය හැක්කැ යි ද පළමු කොට කියන ලද්දෙහි ය. දැන් අප පිළියෙළ කළ යාගයට හානි කෙරෙහි.

4962. යම් කෙනෙක් යාග කෙරෙද්ද, කරවද්ද යාග කරන්න- වුන්ගේ එ වැනි මහා යාගය යම් කෙනෙක් අනුමෝදන් වෙද්ද ඒ සියලු දෙනා ම සුභතියට යෙති යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4963. ඉදින් පුතුන් කරණ කොටගෙන යාග කොට මෙයින් වූත වූවාහු දෙවිලොවට පැමිණෙත් නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම පළමුවෙන් එසේ යාග කෙරේවා. මහරජ, ඉන්පසු තෙපි ද යාග කරනු මැනවි.

4964. ඉදින් දරුවන් කරණ කොටගෙන යාග කොට මෙයින් වූත වූවාහු දෙවිලොවට පැමිණෙත් නම් මේ බණ්ඩාල නම් පෙරෙව් බමුණු ද තමාගේ දරුවන් මරා උස් යාග කෙරේවා.

4965. මෙසේ දන්නා බණ්ඩාල නම් පෙරෙව් බමුණු කවර හෙයින් දරුවන් නො නැසුවේ ද? සියලු නැයන් ද, තමන් ද කවර හෙයින් නො නැසුවේ ද?

4966. යම් කෙනෙක් මෙබඳු මහායාග කෙරෙද් ද, කරවද් ද, අනුමෝදන් වෙද් ද ඒ සියල්ලෝ නරකයට යෙති යි වන්ද්‍ය කුමාර තෙම කීය.

4967. කෙසේ නම් නුවර දරුවන් කැමැති ගෘහපතියෝ ද ඔවුන්ගේ භායාචාරු ද තමන්ගේ ඖරස පුත්‍රයා නො මරනු මැනවැ යි රජුට දෙස් නො පවරද් ද?

4968. කල්කු කිර පුත්තකාමායො ගහපතයො සරණියො ව,
නගරමිති න උපරවනති රාජානං මා සානයි අත්‍රජං පුත්තං.
4969. රඤ්ඤමිති අත්තකාමො තිතො ව සබ්බද ජනපදස්ස,
න කොචි අත්ත පටිස්සං මයා ජනපදෙ න පවෙදෙති.
4970. ගවජ්ජ වො සරණියො තාතඤ්ඤ වදෙට්ඨ ඛණ්ඩභාලඤ්ඤ,
මා සාතෙට්ඨ කුමාරෙ අද්දසකෙ සිහසවකාසෙ.
4971. ගවජ්ජ වො සරණියො තාතඤ්ඤ වදෙට්ඨ ඛණ්ඩභාලඤ්ඤ,
මා සාතෙට්ඨ කුමාරෙ අපෙකකිතෙ සබ්බලොකස්ස.
4972. යනනුනාහං ජායෙයාං රජකාරකුලෙ වා පුත්තකුසකුලෙ වා,
වෙච්ඡෙසු වා ජායෙයාං නහජජ මං රාජා
යඤ්ඤත්වාය සාතෙයා.
4973. සබ්බා සිමනතිනියො ගවජ්ජ අයාස්ස ඛණ්ඩභාලස්ස,
පාදෙසු නිපතට්ඨ අපරාධාහං න පස්සාමි.
4974. සබ්බා සිමනතිනියො ගවජ්ජ අයාස්ස ඛණ්ඩභාලස්ස,
පාදෙසු නිපතට්ඨ කිං තෙ භනෙත මයං අද්දසෙමි.
4975. කපණං චිලපති සෙලා දිසවාන භාතරො උපතීතතෙත,
යඤ්ඤ කිර මෙ උකඛිපිතො තාතෙන සත්තකාමෙන.
4976. ආවනති ව පරිවනති ව වාසුලො සමමුඛා රඤ්ඤ,
මා නො පිතරං අවධි දහරමිතා අයොබ්බතං පතතා.
4977. එයො තෙ වාසුල පිතා සමෙති¹ පිතරං,
දුක්ඛං ඛො මෙ ජනසයි චිලපතොනා අනතරපුරස්ථි.
මුඤ්ඤිට්ඨ දති කුමාරෙ අලමපි මෙ භොතු පුත්තයඤ්ඤන.
4978. පුබ්බෙව ඛොසි වුත්තො දුක්ඛරං දුර්භිසමහවං වෙනං,
අට්ඨ නො උපකම්භස්ස යඤ්ඤස්ස කරොසි² විකෙඛපං.

1. සම - මජ්ඣ.

2. කයා කරොසි - මජ්ඣ.

4968. කෙසේ නම් නුවර දරුවන් කැමැති ගෘහපතියෝ ද ඔවුන්ගේ භාග්‍යාවෝ ද ආත්මප පුත්‍රයා නො මරව යි රජුට උප-
ක්‍රෝශ නො කරන් ද?

4969. (මම) රජහට වැඩ කැමැත්තෙමි. හැම කල්හි දනවු වැසියනට හිත වූයෙමි ද වෙමි. කිසිවෙක් මා හා සමග ප්‍රතිස කරන්නෙ නො වෙයි. (එසේ වතුදු) දනවුවැසියා (නොපගේ පුත් ගුණවත යැ යි) රජහට නො දන්වයි.

4970. එම්බා ගෘහිණියනි, තෙපි යව, 'සිංහයන් බඳු නිවරද කුමරුන් නො මරව' යි පියරජුටත්, බණ්ඩාල බවුණුටත් කියව.

4971. එම්බා ගෘහිණියනි, තෙපි යව, සියලු ලෝවැසියා විසින් අපේක්‍ෂා කරනලද කුමරුන් නො මරව යි පියරජුටත් බණ්ඩාල-
බවුණුටත් කියව.

4972. මම සොම්මර හෝ පුජසඩු කුලයක උපති නම් යෙහෙකි. කුලපොතු කුලයෙහි හෝ උපති නම් පියරජු තෙම අද මා යාගය පිණිස නො මරවයි.

4973. සියලු ස්ත්‍රීවරුනි, යව, ආයඬ වූ බණ්ඩාල නමැති පෙරෙව් බවුණුගුගේ පාමුල හඬා වැටෙන්න. මා කළ කිසි අපරාධයක් නො දකිමි.

4974. සියලු ස්ත්‍රීවරුනි, යන්න, ආවායඬ වූ බණ්ඩාල නමැති පෙරෙව් බවුණුගුගේ පාමුල හඬා වැටෙන්න. ස්වාමීනි, ඔබට අපි කවර නම් ද්‍රෝහයක් කෙළෙමු ද? (ඉදින් වන්ද කුමාරයා කළ වරදක් ඇතහොත් එය කමා කළ මැනවැ යි කියා හඬා වැටෙව් කියා යැවු.)

4975. සේලා නම් සොහොයුරිය සොහොයුරන් වෙත පැමිණි සවිභාව දකෑ දෙවලොව යනු කැමති මපියාණනි, මේ ඔබ විසින් නැවුණු යාගයක් ද යි බැගෑපත් වැ වැලැපුණා ය.

4976. වන්ද කුමාරයාගේ වාසුල නමැති පුත්‍ර කුමාර තෙම අපි තරුණ බවට නො පැමිණි ළදරුවෝ වෙමු. අප පියා නො මැරුව මැනවැ යි රජුගේ පාමුල හඬා වැටුණි.

4977. වාසුල නම් කුමාරය, මේ තෙම නොපගේ පියාය. පියා සනසව. අන්තඃපුරයෙහි මේ කුමාර තෙම හඬමින් මට බොහෝ දුක් ඉපදූ විය. දැන් මේ කුමාරවරුන් මුදු හරිවු. පුතුන් මරා කරන යාගයෙන් මට කම් නැති වෙවා යි රජ කිය.

4978. (මහරජකුමනි), තෙල යාගය දුෂ්කර යැ, දුර්ලභ යැ යි කැලෑ මැ කියන ලද්දෙහි. එයේ ඇති කල්හිදු එළවන ලද අපගේ යාගයට ආකුල කෙරෙහි.

4979. සබ්බෙ වජ්ඣනී සුගතිං යෙ යජන්ති යෙපි චෙව යාජෙතති,
යෙ වාපි අනුමොදනති යජන්තානං එදිසං මහායඤ්ඤං.
4980. සබ්බරත්තස්ස යඤ්ඤා¹ උපකම්භො එකරාජ
තව පටියකො. අභිනිසම්මසු දෙව සග්ගං ගතො තං පමොදිස්සයි.
4981. දහරා සත්තසතා එතා පන වජ්ඣකස්ස හරියායො,
කෙසෙ පරිකිරිත්වාන² රොදනතියො මග්ගමත්ථයනති.³
4982. අපරා පන සොකෙන නික්ඛන්තා නන්දනෙ විය දෙව,
කෙසෙ පරිකිරිත්වාන රොදනතියො මග්ගමත්ථයනති.
4983. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනවිලිත්තා,
නියතති වන්දසුරියා යඤ්ඤාභාය එකරාජස්ස.
4984. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනවිලිත්තා,
නියතති වන්දසුරියා මාතු කත්වා හදයසොකං.
4985. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනවිලිත්තා,
නියතති වන්දසුරියා ජනස්ස කත්වා හදයසොකං.
4986. මංසරසභොජිනො නභාපකස්සනභාපිතා,
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනවිලිත්තා;
නියතති වන්දසුරියා යඤ්ඤාභාය එකරාජස්ස.
4987. මංසරසභොජිනො නභාපකස්සනභාපිතා
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනවිලිත්තා,
නියතති වන්දසුරියා මාතු කත්වා හදයසොකං.
4988. මංසරසභොජිනො නභාපකස්සනභාපිතා
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනවිලිත්තා,
නියතති වන්දසුරියා ජනස්ස කත්වා හදයසොකං.
4989. යස්ස පුබ්බෙ භස්ථිවරධුරගතෙ භස්ථිනි අනුවජ්ඣති,
තාජස් වන්දසුරියා උභොව පනතිකා යනති.

1. මහායඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. පකිරිත්වාන - සිවු.

3. මග්ගමත්ථයායනති - මජ්ඣං.

4. අගලු - මජ්ඣං.

4979. යම් කෙනෙක් මෙවන් මහායාග කරත් ද යම් කෙනෙකුත් මෙවන් යාග කරවත් ද, යම් කෙනෙකුත් යාග කරන්නවුන්ගේ මෙවන් යාග අනුමෝදන් වෙත් ද, එ හැම දෙන සුභතියට යෙති.

4980. එකරාජය, සර්වරත්නයෙන් එළවන ලද තොපගේ යාගය පිළියෙල කරනලද යැ. දේවසිනි, යාගයට නික්මෙව. තෙපි සාර්ගයට ගියහු තුටු වන්නහු යැ.

4981. වන්දු කුමාරයාගේ තෙල සත්සියයක් පමණ වූ තරුණ භාය්‍යාවෝ කෙහෙවලු මුද්ගෙන හඬමින් මහමහ ඔහු අනුව යෙති.

4982. සොවිත් නික්මුණු අන්‍ය ස්ත්‍රීහු නද්‍යායන්හි ව්‍යුතවන දෙවිපුත්‍ර කිරිවර්ණලද දෙවභනන් මෙන් කෙහෙ මුද්ගෙන හඬමින් මහමහ ඔහු අනුව යෙති.

4983. පිරිසුදු කසියළු ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමරුවෝ එකරාජ රජුගේ යාගයට යෙත්.

4984. පිරිසුදු කසියළු ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අභිල් සඳුන් වීලෙටුන් දුන් වන්දු, සුයඹ කුමරුවෝ මවගේ ලෙහි ශොක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4985. පිරිසුදු කසියළු ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමාරයෝ දෙදෙන ජනයාගේ ලෙහි ශොක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4986. මස්රස සහිත සුවඳ හැල් බත් බුදින, නැහැවියන් විසින් මොනොවට නභවන ලද, පළන් කුණ්ඩලාභරණ ඇති, අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමරුවෝ දෙදෙන එකරාජ රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලැබෙති.

4987. මස්රස සහිත සුවඳ හැල් බත් බුදින, නැහැවියන් විසින් මොනොවට නභවන ලද, පළන් කුණ්ඩලාභරණ ඇති, අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමාරයෝ දෙදෙන මවගේ ලෙහි ශෝක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4988. මස්රස සහිත සුවඳ හැල් බත් බුදින, නැහැවියන් විසින් මනාකොට නභවන ලද, පළන් කොඩොල් ඇති අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමාරයෝ දෙදෙන ජනයාගේ ලෙහි ශෝක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙත්.

4989. පෙර, උතුම් ඇත්කඳෙහි හුන් යම් කුමර කෙනෙකුත් ඇත් සෙනහින් යුතු වැ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද අද ඒ සඳ - හිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙති.

4990. යසස්ස පුබ්බෙ අසසවරධුරගතෙ අසෙස හි අනුවජනති,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පත්තිකා යනති.
4991. යසස්ස පුබ්බෙ රථවරධුරගතෙ රථෙහි අනුවජනති,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පත්තිකා යනති.
4992. යෙ විසුහ පුබ්බෙ නියාංසු¹ තපතියකපනෙහි² තුරබ්බෙහි,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පත්තිකා යනති.
4993. යදි සකුණි මංසමිවජ්ඣි දයාසු³ පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලොභා වතුහි පුනෙහි.
4994. යදි සකුණි මංසමිවජ්ඣි දයාසු පුබ්බෙන පුපථවතියා,⁴
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලොභා වතුහි කඤ්ඤති.
4995. යදි සකුණි මංසමිවජ්ඣි දයාසු පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලොභා වතුහි මහෙසිති.
4996. යදි සකුණි මංසමිවජ්ඣි දයාසු පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලොභා වතුහි ගහපතීති.
4997. යදි සකුණි මංසමිවජ්ඣි දයාසු පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලොභා වතුහි හත්ථිති.
4998. යදි සකුණි මංසමිවජ්ඣි දයාසු පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලොභා වතුහි අයෙසති.
4999. යදි සකුණි මංසමිවජ්ඣි දයාසු පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලොභා වතුහි උසහෙහි.

1. නයිංසු - මජ්ඣං.

2. තපතියකපනෙහි - මජ්ඣං.

3. උයාසු - මජ්ඣං. සා, දයාසු - අධිකරා.

4. පුපථවතියායං - මජ්ඣං. සා, වී.

4990. පෙර, උතුම් අස්වාහනයට ගිය යම් කුමර කෙනකුත් අස්සෙනහින් යුතු වැ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙති.

4991. පෙර, උතුම් රියට ගිය යම් කුමර කෙනකුත් රිය සෙනහින් යුතු වැ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙති.

4992. පෙර යම් කුමර කෙනෙක් රන් අබරණින් සරසනලද අස් සෙනහින් යුතු වැ නික්මැ ගියාහු ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙත්.

4993. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ (පෙරෙව් බමුණුහට, මුළාවුයේ පුතුන් සතර දෙනාගෙන් යුතු වැ යාග කෙරෙයි.

4994. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නම් නුවරට පූර්ව දිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ දුතීතෘ කන්‍යාවන් සතර දෙනාගෙන් යුතු වැ යාග කෙරෙයි.

4995. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළාවුයේ මෙහෙයියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කෙරෙයි.

4996. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ (පෙරෙව් බමුණු බසට) මුළාවුයේ ගැහැවියන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4997. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව්බමුණු බසට මුළා වූයේ ඇතුන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4998. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව්බමුණු බසට මුළා වැ අසුන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4999. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළා වැ වෘෂභයන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

5000. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසසු පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා,
යජතෙත්ථ එකරාජා සමමුලොහා සබ්බවතුසෙත්තා.
5001. අයමසස පාසාදෙ ඉදං අනෙතපුරං සුරමණියං,
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5002. ඉදමසස කුටාගාරං සොවණණං පුප්ඵමලාවතියිණණං,
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5003. ඉදමසස අසොකවනං¹ සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5004. ඉදමසස උය්‍යානං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5005. ඉදමසස කණ්ඩාරවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5006. ඉදමසස පාටලිවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5007. ඉදමසස අබ්බවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5008. අයමසස පොකබරණි සසන්තො පදුමපුණ්ණරිකෙහි,
නාවා ව සොවණණවිකතා පුප්ඵවලියා විවිත්තා සුරමණියා.
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5009. ඉදමසස හත්ථිරතනං එරාවණො ගජො වරුණදහනි,²
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.
5010. ඉදමසස අසාරතනං එකබුරො අසොසා,
තෙදති අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තිතා.

1. අසොකවනියා - මජ්ඣ.

2. බලිදහනී - මජ්ඣ.

5000. කොස්ලිහිණියනී, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව. පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළා වූ සර්වචතුෂ්කයෙන් යුතු වූ යාග කෙරෙයි.

5001. මේ වන්ද කුමරුගේ ප්‍රාසාදය යි. මෙ ඉතා සිත්කලු වූ අන්ත:පුරය යි. දැන් ඒ වන්ද ප්‍රමුඛ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5002. මෙ වන්ද කුමාරයාගේ කුටාගාරය රනින් කළ මල්දමින් ගැවැසිගත්තේ යැ. දැන් ඒ වන්දකුමාරාදී ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5003. මෙ ඔබගේ උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5004. මෙ ඔබගේ හෝපලු උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5005. මෙ ඔබගේ කිණිහිරි උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5006. මෙ ඔබගේ පළොල් උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5007. මෙ ඔබගේ අඹ උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5008. මෙ ඔබගේ පොකුණ පිසුම් පඬෙරින් ගැවැසිගත්තේ යැ. රන්කම් කළ නැව ද මල්දමින් විසිතුරු යැ, ඉතා සිත්කලු යැ. දැන් ඒ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5009. මෙ 'ඵරාවණ' නම් වූ වරුණදත්ත ඇති මහල් ඇත්තෙම ඔබගේ හස්තිරත්ත යැ. දැන් ඒ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5010. මෙ 'ඵකඬුර' නම් මහලස් තෙම ඔබගේ අශ්වරත්ත යැ. දැන් ඒ ආයාච්ඡත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5011. අයමසස අසසරපො සාලියනිගෙසාසො සුභො රතනවිනෙතො,
යඤ්ඤ අයාපුතො සොභිඤ්ඤ නඤ්ඤෙ විය දෙවා;
තෙද්දනි අයාපුතො වතොරො වධාය නිනතිතා.
5012. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරෙහි වඤ්ඤාමරකතගතෙහි,¹
රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා වතුහි පුනෙහි.
5013. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරාහි වඤ්ඤාමරකතගතෙහි,²
රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා වතුහි කඤ්ඤති.
5014. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරාහි වඤ්ඤාමරකතගතෙහි,
රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා වතුහි මහෙසිති.
5015. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරෙහි වඤ්ඤාමරකතගතෙහි,
රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා වතුහි ගහපතිති.
5016. යථා භොතති භාමනිගමා සුඤ්ඤා අමනුස්සකා බුහාරඤ්ඤා,
තථා භෙසසති පුප්ඵවතියා ධිට්ඨෙසු වඤ්ඤුරියෙසු.
5017. උමමනතිකා හවිසසාමි භුතභතා පංසුතා ව පරිකිණ්ණො,
යථෙ වඤ්ඤරං භතති පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣති.³
5018. උමමනතිකා හවිසසාමි භුතභතා පංසුතා ව පරිකිණ්ණො,
යථෙ සුරියවරං භතති පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣති.
5019. කිතනුමා න රමයෙය්‍යං⁴ අඤ්ඤමඤ්ඤං පියංවද,
සට්ඨියා⁵ ඔපරකම් ව පොකඛරකම් ව නායිකා;⁶
වඤ්ඤුරියෙසු නව්වතනියො සමො තාසං න විජජති.
5020. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුචතු ඛණ්ඩභාල තව මාතා,
යො මඤ්ඤං හදයසොකො වඤ්ඤම් වධාය නිනතිතෙ.
5021. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුචතු ඛණ්ඩභාල තව මාතා,
යො මඤ්ඤං හදයසොකො සුරියසම් වධාය නිනතිතෙ.

1. මුද්දක - මජ්ඣං.

2. මුද්දක - මජ්ඣං, සා.

3. රුජ්ඣති - මජ්ඣං.

4. පෙය්‍යං - මජ්ඣං.

5. සට්ඨියා උපරකම් - මජ්ඣං, සා.

6. පොකඛරකම් භාරිකා - මජ්ඣං, පොකඛරකම් ව භාරිකා - සා.

5011. මෙ ඔබගේ අශ්වරථය සැළලිහිණියකට බඳු හඬ ඇත්තෙ සුන්දර වූයේ යැ. රුවනින් විසිතුරු වූයේ යැ. යම් රථයෙකැ ආයාසිපුත්‍රයෝ නඳුනුයන්හි දෙවියන් මෙන් ශෝභමාන වූහුද ඒ රථය යි. දැන් ඒ ආයාසිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5012. මුළා වූ රජතෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සදුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති පුතුන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5013. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සදුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති කන්‍යාවන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5014. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සදුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති මෙහෙසියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5015. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සදුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති ගැහැටියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5016. යම්සේ ග්‍රාමනිගමයෝ ශුන්‍ය වූවාහු මිනිසුන් නැත්තාහු මහවනයෝ වෙත් ද, වන්දු සුයාසී කුමරුවන් යාග කළ කල්හි පූජ්‍යවතී නගරය එසේ වන්නේ යි.

5017. දේවසිනි, ඉදින් උතුම් වූ සඳකුමරු නසා නම් වැඩ නැත්ති වූ මම පසින් ගැවැසුණු සිරුරු ඇත්ති උමතු වන්නවු. මාගේ ප්‍රාණයෝ නිරුද්ධ වෙති.

5018. දේවසිනි, ඉදින් උතුම් වූ හිරු කුමරු නසා නම් වැඩ නැත්ති වූ මම පසින් ගැවැසුණු සිරුරු ඇත්ති උමතු වන්නවු. මාගේ ප්‍රාණයෝ නිරුද්ධ වෙති.

5019. සට්ටියා යැ ඔපරක්ඛී යැ පොක්ඛරක්ඛී යැ නායිකා යැ යන මොහු ඔවුනොවුන් ප්‍රිය තෙපුල් බණන්තාහු වන්දු සුයාසී කුමරුන් හමුවෙහි නටන්තාහු කවර හෙයින් රමණය නො කරන්-තාහු ද (නාත්‍යාභිතයෙහි) උන් හා සම වූ අන් ස්ත්‍රී කෙනෙක් නැත.

5020. බණ්ඩාලය, වන්දු කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ මවු තොමෝ ලබාවා.

5021. බණ්ඩාලය, සුයාසී කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ මවු තොමෝ ලබාවා.

5022. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුච්චතු ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
යො මඤ්ඤං හදයසොකො වජ්ජමිං වධාය නිනතීතෙ.
5023. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුච්චතු ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
යො මඤ්ඤං හදයසොකො සුරියඝමිං වධාය නිනතීතෙ.
5024. මා පුතෙත මා ව පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාල තව මාතා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අද්දසකෙ සිහසඛිකාසෙ.
5025. මා පුතෙත මා ව පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාල තව මාතා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.
5026. මා පුතෙත මා ව පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අද්දසකෙ සිහසඛිකාසෙ.
5027. මා ව පුතෙත මා ව පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.
5028. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගළබන්ධකාපි හතී අසෙස ව පාලෙම.
5029. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගළබන්ධකාපි හතීවජ්ජනානි උජෙකම්ම.
5030. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගළබන්ධකාපි අස්සවජ්ජනානි උජෙකම්ම.
5031. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි යස්ස භොතති
තව කාමා,
අපි රට්ඨා පබ්බජිතා භික්ඛාවරියං වරිස්සාම.
5032. දිව්‍යං¹ උපයාවතති පුතෙතඤ්ඤා දළිඤ්ඤි² නාරියො,
පටිභාණානිපි හිතා පුතෙත නති ලහතති එකවධා.

1. දිව්‍යං - මජ්ඣ.

2. දළිඤ්ඤි - මජ්ඣ.

5022. බණ්ඩාලය, චන්ද්‍රකුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් පුත්‍රශෝකයෙක් වේ ද, මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ භාය්‍යා තොමෝ ලබාවා.

5023. බණ්ඩාලය, සුය්‍යා කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද, මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ භාය්‍යා තොමෝ ලබාවා.

5024. බණ්ඩාලය, යමෙක් සිංහයන් බඳු වූ නිදෙස් කුමරු-චන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ මවු තොමෝ දරුවන් නහමක් දකිවා හිමියා ද නහමක් දකිවා.

5025. බණ්ඩාලය, යමෙක් සියලු ලෝචුසියා විසින් අපේක්ෂා කරන ලද කුමරුවන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ මවු දරුවන් නො දකිවා හිමියා ද නො දකිවා.

5026. බණ්ඩාලය, යමෙක් සිංහ සදෘශ වූ නිදෙස් කුමරුවන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ භාය්‍යා තොමෝ දරුවන් නහමක් දකිවා හිමියා ද නහමක් දකිවා.

5027. බණ්ඩාලය, යමෙක් සියලු ලෝචුසියා විසින් අපේක්ෂා කරන ලද කුමරුවන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ භාය්‍යා තොමෝ දරුවන් නහමක් දකිවා, හිමියා ද නහමක් දකිවා. (මවුබිසෝ ආත්‍රොශ කළා.)

5028. දේවසිනි, අප නහමක් සාතන කෙරේවා. අප බණ්ඩාල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද ඇතුන් අසුන් පාලනය කරමහ.

5029. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප බණ්ඩාල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද ඇත් ඉලත්ති (වසුරු) බැහැර ලමහ.

5030. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප බණ්ඩාල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද අස් ඉලත්ති බැහැර ලමහ.

5031. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප මුඛ කැමැති යමක්හට දස් කොට දෙව. අපි රටින් තෙරන ලඳුවමෝ ද පිටුසිඟා හැසිරෙමහ. (සිඟාකා ඇවිදුමහ.)

5032. දරුවන් කැමැති දිළිඳු ස්ත්‍රීහු ද දෙවොල් ආරාධනා කරති. ඇතැම්හු අහිමන ආහාර (දෙළ) ද නො ලැබ දරුවන් නො ලබන් මැයි.

138 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5033. අසාසකානි¹ කරොනති පුත්තා නො ජායනතු තනො පපුත්තා,
අථ නො අකාරණසමා යඤ්ඤිත්ථාය දෙව සානෙසි,
5034. උපයාචිතකෙන පුත්තං ලභනති මා තාත නො අසානෙසි.
මා කිච්ඡා ලභකෙහි පුත්තෙහි යජිත්ථො ඉමං යඤ්ඤං.
5035. උපයාචිතකෙන පුත්තං ලභනති මා තාත නො අසානෙසි,²
මා කපණලභකෙහි පුත්තෙහි අමුත්ථාය නො විසථායෙහි.
5036. බහුදුකකපොසියා වතුං අමුත තුවං ජියාසෙ පුත්තං,
වතුථි ඛො තෙ පාදෙ ලභතං තානො පරලොකං.
5037. හතු ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමුත වතුතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදනි පවාසං යඤ්ඤිත්ථාය එකරාජස්ස.
5038. හතු ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමුත වතුතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදනි පවාසං මාතු කඤ්ඤා හදයසොකං.
5039. හතු ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමුත වතුතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදනි පවාසං ජනස්ස කඤ්ඤා හදයසොකං.
5040. හතු ව පදුමපක්කානං මොළිං බන්ධස්ස ගොතමිපුත්ත,
වමසකදලවිතිමිඤ්ඤායො³ එසා තෙ පොරාණියා පකඤ්ඤා.
5041. හතු ව විලෙපනනෙත පච්ඡිමකං වතුතං විලිමසස්ස,
යෙහි ව සුචිලිනො යොහසි රාජපරිසාය.⁴
5042. හතු ව මුද්දකානි වත්ථානි පච්ඡිමකං කාසිකං වාසෙහි,
යෙහි ව සුචිලිනො යොහසි රාජපරිසාය.

1. අසිසකානි - මජ්ඣං.

2. සානෙසි - මජ්ඣං.

3. වමසකදලවිතිමිඤ්ඤායො - සායා වමසකදලෙහි - මජ්ඣං.

4. පරිසාය - මජ්ඣං.

5033. අපට දරුවෝ උපදිත් ව සි, එයින් මුතුබුරෝ උපදිත් ව සි පැතුම් කෙරෙහි. දේවසිනි, එසේ ඇති කල්හි නො කරුණෙන් අප යාග පිණිස සාතන කරව.

5034. පියාණෙනි, දෙවියන් යැදීමෙන් දරුවන් ලබනි. පියාණෙනි, අප සාතනය නො කරව. දුකසේ ලද පුතුන්ගෙන් මේ යාගය නො කරව.

5035. දෙවියන් යැදීමෙන් දරුවන් ලබනි. පියාණෙනි, අප සාතනය නො කරව. බැගෑපත් වැ ලද පුතුන් වන අප කෙරෙන් මව වෙන් නො කරව.

5036. මැණියනි, බොහෝ දුක්විඳ වන්ද කුමාරයා පොෂණය කළ තෙපි පුතු කෙරෙන් පිරිහෙවු. තොපගේ පාසහළ වදිම්. මපියා හොග සහිත පරලොව ලබාවා.

5037. මැණියනි, ඔබගෙන් වියෝ වන බැවින් මා වැළඳ ගනු මැනැවි. ඔබගේ පා වදින්නට දුන මැනැවි. ඒකරාජ නමැති රජුගේ යාගය පිණිස නැවැත නො එන පරිදි වෙන් වැ විසීමට යමි.

5038. මැණියනි, (වියෝ වන) මා වැළඳා ගනු මැනැවි. නුඹගේ පා සහළ වඳනට අවසර දුන මැනැවි. දැන් මම මැණියන්ගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා නැවත නො එන පරිදි වෙන් වැ විසීමට යමි.

5039. මැණියනි, මා වැළඳා ගනු මැනැවි නුඹගේ පාසහළ වඳනට අවසර දුන මැනැවි. දැන් මම මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා නැවැත නො එන පරිදි වෙන් වැ විසීමට යෙමි සි වන්ද කුමාරයා වැලැපුණේ ය.

5040. ගෝතමීපුත්‍රය, එසේනම් මේ අන්තිට දැක්ම බැවින් කේශ කලාපය පිසුම්පත් වෙළුමෙන් සකස් කිරීමෙන් බැඳ ගන්න ඇතුළත සපුම්ල් පනින් මුසු මේ වෙළුම ඔබගේ පෙර සිට පැවති වාරිත්‍රයෙකි.

5041. යම් විලෙවුනෙකින් විලේපනය කරන ලද්දේ රජ පිරිසෙහි හොබනේ ද මේ අවසන් සැරසුම බැවින් රත්සඳුන් විලේපනය කරව.

5042. පුත, මනා කොටැ හඳනා ලද යම් බඳු වස්ත්‍රයකින් රජපිරිසෙහි හොබනේ ද එබඳු මාදු වස්ත්‍ර හඳගනුව. (ලක්ෂයක් අගනා) අන්තිම කසියඵව හඳගනුව.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5043. මුත්තාමණිකතකච්ඡුතානි ගණනස්ස හස්ථාහරණානි,
යෙති ච හස්ථාහරණෙති සොහසි රාජපරිසාය.
5044. නහනුනායං රට්ඨපාලො භූමිපති ජනපදස්ස දයාදෙ,
ලොකිස්සරො මහත්තා පුත්තෙස්ස සිනෙහං ජනයති.
5045. මය්හං පියා පුත්තා අත්තාපි¹ පියො කුමෙහ ච හරියායො.
සග්ගඤ්ච පඤ්ඤානො තෙනාහං සාතයිස්සාමි.
5046. මං² පඨමං සාතෙති මා මෙ හදයං දුක්ඛං අථාලෙසි,
අලඬකතො සුඤ්ජරකො පුත්තො තච දෙව සුබ්බමාලො,
5047. හඤ්ජා මං හනස්ස සලොකා වඤ්ඤෙන හෙස්සාමි,
පුඤ්ඤං කරස්ස චිපුලං චිවරාම උභොව පරලොකෙ.
5048. මා කං වඤ්ඤ රූච්චි බහුතා තච දෙවරා වියාලකති,
තෙ තං රමයිස්සානති සිට්ඨස්මි. ගොතමිපුත්තෙ.
5049. එවං වුත්තෙ වඤ්ඤ අත්තානං හනති හස්තලකෙති,
අලමඤ්ච³ පිවිත්තෙ පායාමි⁴ වියං මරිස්සාමි.
5050. නහනුනිමස්ස රඤ්ඤෙස්ස මිත්තාමච්චා ච විජජරෙ සුභද,
යෙ න වදනති රාජානං මා සාතයි ඔරසෙ පුත්තෙ.
5051. නහනුනිමස්ස රඤ්ඤෙස්ස ඤාතිමිත්තා ච විජජරෙ සුභද,
යෙ න වදනති රාජානං මා සාතයි අත්තරෙ පුත්තෙ.
5052. ඉමෙ තෙපි මය්හං පුත්තා ගුණිනො කායුරධාරිනො රාජ,
තෙතිපි යජස්සු යඤ්ඤං අථ මුඤ්චතු ගොතමිපුත්තෙ.
5053. බිලසතමපි මං කකා යජස්සු සත්තධා මහාරාජ,
මා ජෙට්ඨපුත්තමච්චි අද්දසකං සිහසධිකායං.

1. අපොපි - මජ්ඣං.
2. ම - මජ්ඣං.
3. අලමෙක - මජ්ඣං.
4. පියාමි වියං - මජ්ඣං.

5043. පුත, අනෙහි පළඳින ලද යම්බඳු අබරණින් රජපිරිසෙහි ගොබනේ ද එ බඳු මුතු මැණික් රත්රන් යන මෙයින් සැදුණු අත් අබරණ පළඳින්නා යි (මැණියෝ කීහ.)

5044. දනන්හට ප්‍රධාන මහ පොළොවට අධිපති ජනපදයට හිමි වූ මේ රජ තෙමේ දරුවන් කෙරෙහි ඇති මහත් ආදරය නූපදව යි කියා සිතමි (යි වන්දා නම් අගබිසෝව පැවැසූ.)

5045. මටත් දරුවෝ ප්‍රිය වෙති, ආත්මය ද ප්‍රිය ය, ලෙහෙළි වූ තෙපි ද අඹුවෝ ද මට ඉතා ප්‍රිය වෙති. දෙව්ලොව පතන මම එහෙයින් යාග පිණිස දරුවන් මරන්නෙමි (යි රජ තෙමේ කීය.)

5046. දේවයනි, එසේනම් පළමු කොට මා මරනු. සරසන ලද යහපත් සිවුමැලි වූ ඔබ ගේ පුතා මරණයට නො පැමිණේවා වන්දා කුමාරයා ගේ මරණ දුක මා හදය නො පළවා.

5047. දේවයනි, එසේනම් මා පළමු කොට මරව. වන්දකුමාරයා හා සමාන දෙව්ලෝ ඇත්තක් වන්නෙමි. ඔබ ද පින් රැස් කළ මැනැවි. එකවර නැසුණු අපි දෙදෙනා සුව අනුභව කරමින් පර-ලොව හැසිරෙමු (යි වන්දා දේවී පැවැසූ.)

5048. වන්දාවනි, තිගේ මරණයට කැමැති නොවව. විශාල ඇස් ඇත්තිය, සැමියාගේ සොහොටුරෝ තව බොහෝය. ගොතමී පුතු වැඩකුමාරයා මරා යාග කළ කල ඔව්හු තී පංචකාමයෙන් ඇලුම් කරවන්නාහ (යි රජ තෙමේ කී.)

5049. මෙසේ පැවැසූ කල සඳබිසෝසඳ අතුල්වලින් හෙවත් අල්ලෙන් තමන්හට පහර දුනි. හෙවත් ගසා ගනී. මගේ ජීවිත යෙන් ප්‍රයෝජන නැත, විස බොමි, මැරෙමි.

5050. දේවයනි, ඖරණ පුත්‍රයන් නො මරව යි යම් කෙනෙක් නො කියද්ද, එහෙයින් මේ රජහට මිත්‍රයෝ ද අමාත්‍යයෝ ද යහළුවෝ ද නැතා යි සිතමි.

5051. දේවයනි, තමහට මැ ද වැ උපන් දරුවන් නො මරව යි යම් කෙනෙක් නො කියද්ද, එහෙයින් මේ රජහට මිත්‍රයෝ ද නෑයෝ ද යහළුවෝ ද නැතා යි සිතමි.

5052. මහරජ, පැළැඳි මල්මාලා ඇති අඟුපළඳනාවෙන් සැදුණු ඒ මේ මාගේ පුත්‍රයෝ ද ඇත. ඔවුන්ගෙන් ද යාග කළ මැනැවි. එකල ගෝතමීපුත් සඳකුමරු මුදවා.

5053. මහරජ මා මරා කොටස් කොට සත් තැනෙක යාග කළ මැනැවි. නිදෙස් වූ සිංහයකු බඳු මාගේ වැඩිමහලු පුතු නො මරනු මැනැවි.

5054. බ්ලසතම්බි මං කතා යජස්ස සත්තධා මහාරාජ,
මා ජෙට්ඨපුත්තමට්ඨි අපෙක්ඛිතං සබ්බලොකස්ස.
5055. බහුකා තව දික්ඛා ආහරණා උච්චාවචා සුභණ්ඩනඤ්ඤ,
මුත්තාමණිවෙළ්ඛියා ඉදං තෙ පච්ඡිමකං දනං.
5056. යෙසං පුබ්බෙ බ්බෙදස්ස ඵුලලා මාලාගුණා විවක්ඛිංසු,
තෙසජ්ජපිතනිසිතො නෙත්තිංසො විවක්ඛිස්සති බ්බෙදස්ස.
5057. යෙසං පුබ්බෙ බ්බෙදස්ස චිත්තා මාලාගුණා විවක්ඛිංසු,
තෙසජ්ජ පිත නිසිතො¹ නෙත්තිංසො විවක්ඛිස්සති බ්බෙදස්ස.
5058. අචිරා²චිත නෙත්තිංසො විවක්ඛිස්සති රාජපුත්තනං බ්බෙදස්ස,
අප් මම හදයං න ඵලති තාව දළ්භබ්බන්තඤ්ඤ මෙ ආයි.
5059. කාසිකස්සව්ච්ඡාධරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,³
නියාප්ථ චන්දස්සරියා යඤ්ඤායාය ඵකරාජස්ස.
5060. කාසිකස්සව්ච්ඡාධරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,
නියාප්ථ චන්දස්සරියා මාතු කතා හදයසොකං.
5061. කාසිකස්සව්ච්ඡාධරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,
නියාප්ථ චන්දස්සරියා ජනස්ස කතා හදයසොකං.
5062. මංසරසභොජිනො නභාපකස්සනභාතා කුණ්ඩලිනො
අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,
නියාප්ථ චන්දස්සරියා යඤ්ඤායාය ඵකරාජස්ස.
5063. මංසරසභොජිනො නභාපකස්සනභාතා කුණ්ඩලිනො
අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,
නියාප්ථ චන්දස්සරියා මාතු කතා හදයසොකං.

1. තෙසජ්ජපිතනිසිතො - මජ්ඣ.

2. අචිරං - මජ්ඣ.

3. අග්ගස්ස - මජ්ඣ. අකල්ප - වී.

5054. මහරජ, මා මරා කොටස් කොටැ සත් තැනෙක යාග කළ මැනැවි. සියලු ලෝවැසියන්ගේ බලාපොරොත්තු ඇති දෙටු පුතු නො මරව (සි වන්දාදේවී පැවැසූ.)

5055. එම්බා වන්දාවනි, ප්‍රිය වචන පවසන කල්හි මුතු මැණික් වෛද්‍යාභිමය වූ කුඩා වූ ද මහත් වූ ද බොහෝ අබරණ නිට ම විසින් දෙන ලදැය. ම විසින් නිට දෙන මේ අන්තිම දීම ය සි වන්දකුමාරයා පැළැඳි අබරණ දුනි.

5056. මෙයින් පෙර යම් රාජ කුමාර කෙනකුන්ගේ ස්කන්ධයන්හි පිපුණු මල්දම් පෙරළනාහු ද අද ඒ මුවහත් කඩුව පවත්නේ ය

5057. මෙයින් පෙර යම් රාජ කුමාර කෙනකුන්ගේ ස්කන්ධයන්හි විසිතුරු මල්දම් පෙරළනාහු ද අද ඒ කුමාරයින්ගේ ස්කන්ධයන්හි විෂ පෙටු තියුණු - මුවහත් කඩුව පවත්නේ ය.

5058. රාජ කුමාරයින්ගේ ශරීරයන්හි ඒකාන්තයෙන් ම නොබෝ කලකින් කඩුව හෙන්නේ ය. එසේ වූ නමුදු මහද නො පැළෙයි. මහද ඉතා දැඩි බැඳුමෙන් යුත් වූයේ විය.

5059. හැඳි පිරිසුදු කශීසළු ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාභරණ ඇති ගල්වන ලද අභිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ එකරාජ නම් රජහු ගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5060. හැඳි පිරිසුදු කශීසළු ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාභරණ ඇති ගල්වන ලද අභිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ, මැණියන්ගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා ඒකරාජ නම් රජහු ගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5061. හැඳි පිරිසුදු කශීසළු ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාභරණ ඇති ගල්වන ලද අභිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා ඒකරාජ නම් රජහුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5062. මස්ථයෙන් යුත් සුවද ඇල් සහල් බොජුන් අනුභව කළ නඟවත්තවුන් රන්සුණු නඟනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාභරණ ඇති අභිල් සඳුන් සුවද ගල්වන ලද වන්ද සුයා දෙකුමරුවෝ එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5063. මස්ථයෙන් යුත් සුවද ඇල් සහල් බොජුන් අනුභව කළ නඟවත්තවුන් රන්සුණු නඟනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාභරණ ඇති අභිල් සඳුන් සුවද ගල්වන ලද වන්ද සුයා දෙකුමරුවෝ මැණියන්ගේ සිතෙහි ශෝක උපදවා එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5064. මංසරසභොජිනො නභාපකස්සුනභාතා කුණ්ඩලීනො
අගඵවඤ්ඤාච්චිත්තො,
නියොථ වඤ්ඤාරියා ජනස්ස කඤ්ඤා හදයසොකං.
5065. සබ්බස්මිං උපකම්භස්මිං නිසීදිතෙ වඤ්ඤස්මිං¹ යඤ්ඤාඤාය,
පඤ්ඤාලොභධීනා පඤ්ඤාලිකා සබ්බපරිසමනුපරියායි.
5066. යෙන සචෙවන ඛණ්ඩභාලො පාපකම්මං කරොති දුමමෙධො,
එතෙන සචෙවජෙජන සමඛිති සාමිකෙන භොමි.
5067. යෙධස්සී අමනුස්සා යාති ච යක්ඛගුත්භව්‍යානි,
කරොත්තු මෙ වෙය්‍යාවටිකං සමඛිති සාමිකෙන භොමි.
5068. යා දෙවතා ඉධාගතා යාති ච යක්ඛගුත්භව්‍යානි,
සරණෙසිතිං අනාථං තායථ මං යාවාමහං පතිමාහං අජියං.²
5069. තං සුඤ්ඤා අමනුස්සො අයොකුටං පරිබ්භාමෙඤ්ඤා,
හයමස්ස ජනයතො රාජානං ඉදමචොච.
5070. බුජ්ඣස්ස ඛො රාජකලී මාතාහං මත්තං නිතාළෙමි,
මා ජෙට්ඨපුත්තමචධි අද්දසකං සීහසබ්බාසං.
5071. කො තෙ දිට්ඨා රාජකලී පුත්තභරියායො හඤ්ඤාමානා,³
සෙට්ඨි ච ගහපතයො අද්දසකා සග්ගකාමා හි.
5072. තං සුඤ්ඤා ඛණ්ඩභාලො රාජා ච අබ්භුතමිදං දිස්වාන,
සබ්බෙසං බන්ධනානි මොචෙස්සං යථා තං අපාපානං.⁴
5073. සබ්බෙස්ස විසුමුත්තෙස්ස යෙ ච තත්ථ සමාගතා තද ආස්මි,
සබ්බෙ එතෙකලෙඤ්ඤාමිදංස්ස එස වධො ඛණ්ඩභාලස්ස.

1. වඤ්ඤාමි - මජ්ඣං.

2. අජියං - මජ්ඣං.

3. හඤ්ඤාමානායො - මජ්ඣං, සං.

4. අපාපානං - මජ්ඣං, සං.

5064. මස්ථසයෙන් යුත් සුවඳ ඇල් බොජුන් අනුභව කළ නඟවන්තවුන් රන්සුණු නඟනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාභරණ ඇති අඟිල් සඳුන් සුවඳ ගල්වන ලද වන්දා සුය් දෙකුමරුවෝ මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ සි (වන්දා දෙව් වැලැජුණාය.)

5065. යාගයට අවශ්‍ය සියල්ල පිළියෙල කළ කල්හි වන්ද කුමාරයා ඒ සඳහා හිඳ වූ හෙවත් කඩුවෙන් ගෙළ සිඳින්නට නිසි පරිදි හිඳ වූ අවස්ථාවෙහි පඤ්චාල රාජධිනා වූ වන්දා දෙව් ඇඳිලි බැඳ ගෙන පිරිස් අතරෙහි හැසුරුණා ය.

5066. යම් සත්‍යයකින් මේ බණ්ඩාල නම් නුවණ නැති පෙරෙව් බමුණා පාප කර්මයක් කෙරේ ද, ඒ සත්‍යයෙන් මා ගේ සැමියා සමඟ එක් වෙමවා.

5067. මෙහි අමනුෂ්‍යයෝ ය, යක්ෂයෝ ය, භූතයෝ ය, භූත භාවයට පැමිණෙන්නෝ ය යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ සියලු දෙනා මට වතාවත් කෙරෙත්වා, මම සැමියා සමඟ එක් වූ තැනැත්තක් වෙමවා.

5068. මෙහි පැමිණියා වූ දෙවියෝ ය, යක්ෂයෝ ය, භූතයෝ ය, භූත භාවයට පැමිණෙන්නෝ ය යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ සියලු දෙනා අසාමික වූ පිහිට සොයන මා රකිවු. සැමියාගෙන් මම නො පිරිහෙමිවා සි නොපට මම යාඥා කරමි (සි වන්දාදෙව් තොමෝ වැලැජුණා ය.)

5069. ශක්‍ර දේවේන්ද්‍ර තෙම එ බස් අසා යකුළක් කරකවමින් එකරාජ නම් රජුට භය උපදවමින් මෙය කී ය:

5070. මෝඩ පව්වු රජ, මම තාගේ හිස නො පළමවා සි දෑන ගනුව; සිංහයකු සමාන නියෙස් වැඩිමහලු පුතු නො මරව.

5071. මෝඩ කාලකණ්ණි රජ, දෙව්ලොවැ උපදිනු කැමැති වැ මරනු ලබන්නා වූ නියෙස් අඹුදරුවෝ ද සිටුවරු ද ගෘහපතියෝ ද තා විසින් කොතැන්හි දී දක්නා ලද්දහ ද?

5072. එ බස් අසා බණ්ඩාල බමුණා ද රජ ද මේ අද්භූත දඬිනය (ශක්‍රයා) දකෑ නො පව්වුවන් ගේ යම් මිදුමක් වේ නම් එ පරිද්දෙන් සියල්ලන්ගේ බැමි මිදුහ.

5073. සියල්ලන් ගේ බැඳුම් මිදු කල්හි යම් පමණ ජනයා රැස්වූහ ද ඒ සියලු මිනිස්සු මැ මේ බණ්ඩාල බමුණාගේ වධය සි කියා ඔහුට එක එක කැට පහර දුන්හ. (එහි මැ ඔහු මරණයට පැමිණ වූහ යනු සි.)

5074. සබ්බෙ පනිංසු¹ නිරයං යථා තං පාපකං කරිකාන,
නභි පාපකමිං කකා ලබ්භා සුගතිං ඉතො ගතතුං.
5075. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා රාජපරිසා ව.
5076. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා රාජකඤ්ඤයො.
5077. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා දෙවපරිසා ව.
5078. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.
5079. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චෙත්සකම්පමකරුං සමාගතා රාජපරිසා ව.
5080. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චෙත්සකම්පමකරුං සමාගතා රාජකඤ්ඤයො.
5081. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චෙත්සකම්පමකරුං සමාගතා දෙවපරිසා ව.
5082. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චෙත්සකම්පමකරුං සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.
5083. සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු බහු ආනන්දනො අහු වංසො,
නන්දිසුප්පෙසි නගරං බන්ධනා මොක්ඛා අසොසිත්වාති.

බණ්ඩනාලජාතකං පඤ්චමං.

1. සබ්බෙපනිංසා පනිකා - මජ්ඣං.

5074. ඒ පව්වු යාග කොටැ යම්සේ සියල්ලෝ නරකයෙහි වැටුණාහු එසේ මැ පව්කම් කොටැ මෙලොවින් සුගතියට යන්නට ද නො ලැබිය හැකි ය යි වදළහ.

5075. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රජ පිරිස ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5076. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රාජකන්‍යාවෝ ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5077. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දෙවපිරිස ද වන්දකුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5078. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5079. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රජ පිරිස ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5080. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රාජකන්‍යාවෝ ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5081. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දෙවපිරිස ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5082. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5083. සියල්ලන් බන්ධනයෙන් මිදුණු කල බොහෝ ජනයෝ සතුටු සිතැත්තෝ වූහ. නගරයෙහි තුටු බේර හැසිරිනි. (අපගේ වන්දකුමාර තෙමේ යම්සේ බන්ධනයෙන් මිදුණේ ද එසේ සියල්ලෝ මිදෙන්නා යි) බන්ධනයෙන් මිදීම පිළිබඳ සෝභාව ද කරන ලද්දේය.

පස්වැනි බණ්ඩාල ජාතක යි.

6. භූරිදක්කපාතකං.

5084. යං කිඤ්චී රතනං අත්ථි ධනරට්ඨනිවෙසනෙ,
සබ්බානි තෙ උපායනතු¹ ධීතරං දෙහි රාජිනො.
5085. න නො විවාහො නාගෙහි කතපුබ්බො කුදුවනං,
තං විවාහං අයංගුණං කරං අමෙහ කරොමසෙ.
5086. ජීවිතං නුත තෙ වක්ඛං රට්ඨං වා මනුජාධිප,
න හි නාගෙ කුපිතමහි වීරං ජීවතහි තාදියා.
5087. යො ඤං දෙව මනුසෙසසු² ඉඤ්චිමනං අනිඤ්චිමා,
වරුණසස නියං පුතං යාමුතං අනිමඤ්ඤයි.
5088. නානිමඤ්ඤමි රාජානං ධනරට්ඨං යසසසිනං,
ධනරට්ඨො හි නාගානං බහුතතමපි ඉක්ඛරො.
5089. අහි මහානුභාවොපි න මෙ ධීතරමාරහො,
බක්ඛියො ව වීදෙහානං අභිජාතා සමුඤ්ජා.
5090. කම්මලසසතරා උට්ඨන්තා සබ්බෙ නාගෙ නිවෙදය,
බාරාණසිං පවජ්ජන්තා මා ව කිඤ්චී විහෙද්දුං.
5091. නිවෙසනෙසු යොබ්බෙසු රථියා වච්චරෙසු ව,
රුක්ඛගෙසු ව ලම්බන්තා³ විතතා තොරණෙසු ව.
5092. අහථථී සබ්බසෙතෙන මහතා සුමහං පුරං,
පරික්ඛිදිසසං හොගෙහි කාසිනං ජනයං⁴ භයං.
5093. තස්ස නං වචනං සුඤ්චා උරගා තෙකවණ්ණිනො,
බාරාණසිං පවජ්ජංසු න ව කිඤ්චීවිහෙද්දුං.⁵
5094. නිවෙසනෙසු යොබ්බෙසු රථියා වච්චරෙසු ව,
රුක්ඛගෙසු ව ලම්බිංසු විතතා තොරණෙසු ව.

1. උපයනතු - මජ්ඣං. සා.

2. මනුසෙසසු - මජ්ඣං. සා.

3. ලම්බන්තා - මජ්ඣං.

4. ජනයං - මජ්ඣං.

5. විහෙද්දුං - මජ්ඣං.

6. භූරිදත්ත ජාතකය

5084. මහරජ, ධනරට්ඨ නමැති රජහුගේ මාලිගාවෙහි යම්කිසි රත්නයක් ඇද්ද ඒ සියලු රත්නයෝ ඔබගේ මාලිගාවට පැමිණෙත්වා, අප රජුට සමුද්දජා නමැති ඔබගේ දුකුමරිය දීම මැනවැයි නාගයෝ පැවැසූහ.

5085. එමබා නාගයින්, කවර කලෙක්හි වත් නයින් සමග අපගේ විවාහයක් සිදු නො වූ විරූ ය. තිරිසනුන් සමග එක්වීම් ඇති ඒ විවාහය නුසුදුසු ය. මනුෂ්‍ය වන අපි එය කෙසේ සිදු කරමු ද යි බරණැස් රජ තෙමේ පැවැසී ය.

5086. මහරජ, ඔබ ජීවිතය ද රට ද හැරදමණලදා යි සිතමි. නයින් කිපුණු කලා ඔබ වැන්නෝ බොහෝ කල් ජීවත් නො වෙති.

5087. මහරජ, මිනිසුන් අතරෙහි සෘද්ධි නැති යම් බදු ඔබ සෘද්ධි ඇති යමුනා ගඟෙහි යට භාගයෙහි උපන් වරුණ නමැති නාරජුගේ සවකිය පුත් ධනරට්ඨ නාරජු ඉක්මවා සිත්තනාහ යි කීය.

5088. යස පිරිවර ඇති ධනරට්ඨ නමැති නාරජු ඉක්මවා නො සිතමි. ධනරට්ඨ නම්. නා රජ තෙමේ වනාහි බොහෝ නයින් හට අධිපති වෙයි.

5089. නාරජ තෙමේ මහත් අනුභාව ඇත්තේ නමුදු මාගේ දුවට නුසුදුසු ය. ක්ෂත්‍රිය වූ සමුද්දජා නමැති මාගේ දුව විශිෂ්ට වූ ජාති ඇත්තී යැ යි බරණැස් රජ තෙමේ පැවැසී ය.

5090. කම්බලසෂ්‍යතර නමැති (මවු පසෙහි වූ) නාගයෝ නැගී සිටිත්වා, සියලු නාගයන්ට වහා රැස්වන්නට දන්වවු. සියලු නාගයෝ බරණැස් නුවරට පැමිණෙත්වා, තොප ගෙන් කිසි කෙනෙක් කිසිවකුට තීංසා නො කෙරෙත්වා.

5091. ගෙවල්, පොකුණු, වීරි, සන්ධි, ගස්මුදුන්, දෙරවු සහ තොරණ යන මේ තන්හි පැතීරැ එල්බෙත් වා.

5092. මමත් සවිසුදු වූ මහසිරුරකින් යුත් වැ ගොස් කසිරට වැසියනට මහත් බිය උපදවමින් මහනගරය දරණවැලින් වට කරන්නෙමි යි නාරජ තෙමේ කී ය.

5093. එ බස් අසා තන් වන් පැහැති නාගයෝ බරණැස් නුවරට වැදුනාහ. කිසිවකුට ද තීංසා නො කළාහු ය.

5094. ගෙවල්, පොකුණු, මං සන්ධි, ගස්මුදුන්, දෙරවු සහ තොරණ යන තන්හි පැතීරැ එල්ලුණාහ.

5095. තෙ¹ දිසවාන ලබ්බනෙත පුටු කඤ්ඤා නාරියො,
නාගෙ සොණ්ඩිකතෙ දිසවා පස්සසනෙන මුහුං මුහුං.

5096. බාරාණසී පවාසිතා² ආතුරා සමපජ්ජට,
බාහා පගගග්ග පක්කඤ්ඤං ධිතරං දෙහි රාජිනො.

නගරබණ්ඩො.

5097. පුප්ථාභිභාරස්ස වනස්ස මජ්ඣේ³
කො ලොභිතකෙඛා විහතතතරංසො,⁴
කාකමබ්බකායුරධරා පුවජා
තිට්ඨනති නාරියො දස වඤ්චානා.

5098. කො ඤං බ්‍රහ්මානු වනස්ස මජ්ඣේ³
වීරොචසී සතසිනෙතොච අභි,
මහෙසකෙඛා අඤ්ඤතරොසී යකෙඛා
උද්ගු නාගොසී මහානුභාවො.

5099. නාගොභමසමිං ඉඤ්චා තෙජසී දුරතික්කමො,
ධසෙය්‍යං තෙජසා කුඤ්චො චීතං ජනපදං අපි.

5100. සමුද්දරා හි මෙ මාතා ධනරට්ඨො ව මෙ පිතා,
සුදස්සනකනිට්ඨොසමි හුරිදනෙතාති මං වීද.

5101. යං ගම්හිරං සදවට්ඨං රහදං හෙසමිං⁵ අවෙකඛසී,
එස දිවොයා මමාවාසො අනෙකසතපොරියො.

5102. මයුරකොඤ්චාභිරුදං නිලොදං වනමජ්ඣකො,
යමුහං පටිස මාහිතො ඛෙමං වතතවතං සිවං.

5103. තත්ථ පනෙතා සානුවරො සහපුකෙතන බ්‍රාහ්මණ,
පූජිතො මග්ගං කාමෙහි සුඛං බ්‍රාහ්මණ වච්ඡසී.⁶

5104. සමා සමන්තා පරිතො බහුකා⁷ තගරා මහී,
ඉඤ්චොපකසඤ්ඤානා සොහතී හරිතුතමා.

-
1. විතෙසු - මජ්ඣං.
 2. සබ්බාසිතා - මජ්ඣං.
 3. විහතතතරංසො - මජ්ඣං.
 4. තා - මජ්ඣං.
 5. හිසමිං - මජ්ඣං.
 6. වෙච්ඡසී - මජ්ඣං.
 7. බහුකාතගරා - මජ්ඣං.

5095. පෙණය කොට වරින් වර පිහින එල්බෙන නාගයන් දක්මෙන් බොහෝ ස්ත්‍රීහු හැඩුහ.

5096. බරණැස අතිශයින් පෙළිණ. පිඩාවට පත් ඔවුහු රජු වෙත පැමිණියහ. රජුගේ දු කුමරිය නාරජුහට දෙව යි ඉස අත් බැඳ ඇඳුහ.

නගර කාණ්ඩය.

5097. පුද පිණිය ගෙනෙන ලද මලින් යුතු මේ වන මැද රතැස් ඇති පිරුණු උරහිස් අතර ඇති ඔබ කවරහු ද, සවර්ණමය ගෙල පළඳනා හා වළලු ඇති මනා වූ ඇඳුමින් යුත් කවර නම් ස්ත්‍රීහු දස දෙනෙක් වඳිමින් සිටිත් ද?

5098. මහත් වූ අත් ඇති ගිතෙල් ඉසිණු ගින්නක් මෙන් වන මැද බැබැළෙන ඔබ කවර නම් කෙනෙක් ද? මහත් අනුභාව ඇති යකෙක් ද? නොහොත් අනුභාව සම්පන්න නාගයෙක් ද යි බමුණා ඇසී ය.

5099. මම සාද්ධි ඇති විෂ ඇති තේජස් ඇති අනුන් විසින් මැඩ පැවැත්විය නො හැකි නාගයෙක්මි. ඉදින් මම කිපියෙමි නම් විෂ තේජසින් මුළු ජනපදය ද දෂ්ට කොට දවා ලන්නෙමි.

5100. සමුද්දසා නම් බියොව මාගේ මවු තොමෝ ය. ධන-රමය නම් නාරජ මාගේ පිය තෙමේ ය. මම වනාහි සුදසසන නම් නාරජු ගේ මල් වෙමි. මා භූරිදත්ත යැ යි නාගභවනයෙහි දැනී යි නාරජ කී ය.

5101. හැම කල් පැවැති ගැඹුරු දියසුළි ඇති බිහිසුණු යම් විලක් දක්නෙහි ද? නොයෙක් සිය ගණන් පුරුෂ ප්‍රමාණ ඇති ඒ විල වනාහි මාගේ දිව්‍යමය වූ වාසස්ථානය යි.

5102. දෙ ඉවුරු වන පෙනූ වෙසෙන මොණරුන් විසින් ද කොස්වා ලිහිණියන් විසින් ද පැවැත්වෙන නද ඇති නිල්වත් ජලය ඇති ආචාර සම්පන්නයන් වාසය කරන ඤෙමහුමි වූ මේ යමුනා ගඟට භය නැති වැ පිවිසෙව යි නාරජ කී ය.

5103. අනුවරයන් හා එහි පැමිණි පුතු යභිත බමුණාට පිදුයේ බ්‍රාහ්මණය, මා සතු කම්සැපතින් සුවසේ වසන්නැ යි නාරජ කී ය.

5104. පින්වත් නාරජ, ඔබගේ භවන පිළිබඳ මේ පොළොව සියලු දිසා සමතලා ය. කුචරලා බොහෝ ඇති රන්වන් ඉඳු ගොව්වන් ගෙන් ගැවසිගත් නිල්වත් කුසතණින් බැබැළෙයි.

5105. රමයා වනවේතයානි රමයා¹ හංසුපකුරීතා,
ඔපුප්පදා නිට්ඨන්ති පොකරොඤ්ඤා සුනිමිතා.
5106. අට්ඨංසා සුකතස්මිතා සබ්බෙ වෙථරියාමයා,
සහසස්මිතා පාසාද පුරා කඤ්ඤාහි ජොතරෙ.
5107. විමානං උපපනෙතාසි දිබ්බං පුඤ්ඤාහි අත්තනො,
අසබ්බාධං සිවං රමිමං අවචන්තසුඛසංහිතං.
5108. මඤ්ඤා සහස්සනෙත්තස්ස විමානං නාභිකඛ්ඛසි,
ඉද්ධි හි තයායං විපුලා සකකසෙසව පුනිමනො.
5109. මනසාපි න පත්තබ්බා අනුභාවො පුනිමනො,
පරිවාරයමානානං සඉන්ද්‍රි‍යං වසවත්තීනං.
5110. තං විමානං අභිජ්ඣාය අමරානං සුඛෙසිනං,
උපොසථං උපවසනො සෙමි වමමකමුඛනී.
5111. අහඤ්ඤා මිගමෙයානො සපුත්තො පාවිසිං වනං,
තං මං මතං වා ජීවං වා නාභිවෙදෙතති ඤාතකා.
5112. ආමන්තයෙ භුරිදත්තං කාසිපුත්තං යසස්සිනං,
තයා වො සමනුඤ්ඤානා අපි පසෙසුමු ඤාතකෙ.
5113. එසොහි වත මෙ ජන්තො යං වසෙසි මමනතිකෙ,
නති එතාදියා කාමා සුලභා භොතති මානුසෙ.
5114. සථෙ කං න ඉවජ්ජෙ වත්තං මම කාමෙහි පුරිතො,
මයා කං සමනුඤ්ඤානො යොජ්ඣං පසංසාහි² ඤාතකෙ.
5115. ධාරයිමං මණිං දිව්‍යං පසුං පුත්තෙ ව වින්දති,
අරොගො සුඛිතො භොති ගවෙජවාදය ධ්‍රාගමිණ.

1. රමා - මජ්ඣං.

2. පසෙසති - මජ්ඣං.

5105. වනපෙන සිත්කලු ය. භංසයන් පවත්වන නාද ඇති පිපි වැටුණු පිපුම් පෙති ඇති සිත්කලු පොකුණු දමැනැවින් නිමවන ලද යැ.

5106. අටැස් කොට මැනැවින් කැරුණු වෙරළ මිණිමුවා දහසක් වැම් ඇති ප්‍රාසාදයෝ නාගකන්‍යාවන් ගෙන් පිරුණාහු බැබළෙති.

5107. සිය පිනින් පහළ වූ කරදර නැති උවදුරු රහිත වූ සිත්කලු වූ ඒකාන්තයෙන් සැප ඇති මේ දිව්‍ය විමානයෙහි උපන්නෙහි ය.

5108. යම්හෙයකින් ඔබ පිළිබඳ වූ මේ සම්පත්තිය බැබළෙන සක්දෙව්දුන්ගේ මෙන් මහත් ද එසේ වුවත් සක්දෙව්දුන්ගේ වෛරයන්තප්‍රාසාදය නො කැමැත්තෙහි යැ යි සිතමි.

5109. සැපතින් මහත් සක්දෙව්දුන්ගේ අනුභාව (කොතරම් දැයි කිව හොත්) සක්දෙව්දුන් සහිත දෙවියනට මෙහෙ කරන අපට සිතන්නට ද නො හැකි වේ යැ යි නාරජ කී ය.

5110. සුව කැමැති දෙවියන්ගේ ඒ විමන පතා මම කුඹස මතැ සයනය කෙරෙමි යි නාරජ කී ය.

5111. පින්වත් නාරජ, මම ද මුවන් සොයමින් පුතු සමඟ වනයට පිවිසියෙමි. ඒ මා මළ නො මළ බව අප නැයෝ නො දනිති.

5112. කසිරජහුගේ දුවගේ පුත් යස පිරිවර ඇති භූරිදක්ක නමැති තොප අමතමි. තොප විසින් අනුදන්නා ලද අපි ගොස් නැයන් දකිමු යි බමුණා කී ය.

5113. මා වෙත වසන්නෙහි යන යමක් වෙයි ද, මේ වනාහි ඒකාන්තයෙන් මගේ කැමැත්ත ය. මිනිස් ලොවැ මෙ බදු කම් සැප නො සුලබ ය.

5114. ඉදින් මා සතු කම්සැපතින් පිදු තෙපි මෙහි වාසයට නො කැමැත්තහු නම් මා විසින් දෙන ලද අවසර පරිදි සුවසේ ගොස් නැයන් දකින්නැ යි නාරජ කී ය.

5115. මේ දිව්‍යමය මැණික දරන තැනැත්තේ මෙහි අනුභාවයෙන් ගවයන් ද දරුවන් ද ලබයි. බමුණ මේ මැණික රැගෙන යන්න නිරෝගි සැප ඇත්තෙක් වන්නෙහි කියා කැමැති සියලු සම්පත් දෙන මැණිකක් දුනි.

5116. කුසලං පටිනාන්තුම් භූරිදක්ඛ වචො තව,
පබ්බජිස්සාමී ජිණ්ණිකාසමි න කාමෙ අභිපක්ඛයෙ.
5117. බ්‍රහ්මචරියස්ස ටෙ භඛො හොති භොගෙහි කාරියං,
අවිකම්පමානො එය්‍යාසි බහුං දස්සාමි තෙ ධනං.
5118. කුසලං පටිනාන්තුම් භූරිදක්ඛ වචො තව,
පුනපි ආගමිස්සාමි සථෙ අත්ථො හවිස්සති.
5119. ඉදං වක්ඛා භූරිදක්ඛො පෙසෙසි වතුරො ජනෙ,
එථ ගච්ඡ එ උට්ඨෙථ ඛිපං පාපෙථ බ්‍රාහ්මණං.
5120. තස්ස නං වචනං සුඛා උට්ඨාය වතුරො ජනා,
පෙසිනා භූරිදක්ඛෙන ඛිපං පාපෙසු බ්‍රාහ්මණං.

වනප්පවෙසකණො.

5121. මණිං පග්ගස්ස මබ්ගලාං සාධු විතං මනොරමං,
සෙලං වාඤ්ඤානසම්පන්නං කො ඉමං මණිමජ්ඣගා.
5122. ලොභිතකම්මසහස්සයාහි¹ සමන්තා පරිවාරිතං,
අජ්ජ කාලං පදං² ගච්ඡ අජ්ඣගාහං මණිං ඉමං.
5123. සුපටිණ්ණො අයං සෙලො අවට්ටො මහිතො සද්ද,
සුධාරිතො සුනිකඛිතො සබ්බත්මභිසාධයෙ.
5124. උපචාරවිපනනස්ස නිකෙඛපෙ ධාරණාය වා,
අලං³ සෙලො විනාසාය පරිවිණ්ණො අයොනියො.
5125. න ඉමං අකුසලො දිව්‍යං⁴ මණිං ධාරෙතුමාරහො,
පටිපජ්ජ සතං නිකම් දෙහිමං රතනං මමං.
5126. න වා⁵ ම්‍යායං මණි කෙයොයා ගොහි වා රතනෙන වා,⁶
සෙලො වාඤ්ඤානසම්පන්නො නෙව කෙයොයා මණි මමං.

1. සහසෙසහි - මජ්ඣං.

2. පථං - මජ්ඣං.

3. අයං - මජ්ඣං, වී.

4. න ඉමං කුසලං දිව්‍යං - මජ්ඣං.

5. නෙව - මජ්ඣං.

6. නිකෙඛි රතනෙහි වා - මජ්ඣං.

5116. පින්වත් භූරිදක්ක නාරජ, ඔබගේ නිදෙස් බස් අසා තුටුවෙමි. මම වනාහි දිරාපත් වීමි. එහෙයින් පැවිදි වන්නෙමි. කම් සැප නො පතන්නෙමි. මට මැණිකෙන් ප්‍රයෝජන කිමැයි බමුණා කී ය.

5117. බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් බඹසර බිඳුමක් වුණි නම් වස්තුවෙන් කටයුත්තක් ඇති වුණි නම් එකල නිසැක වැ මා වෙත එනු තොපට බොහෝ ධන දෙන්නෙමි යි නාරජ කී ය.

5118. පින්වත් භූරිදක්ක නාරජ, ඔබගේ නිදෙස් බසට කැමැති වෙමි. ඉදින් මට ප්‍රයෝජනයක් වෙයි නම් නැවැත ද ඔබ වෙත එන්නෙමි යි බමුණා කී ය.

5119. භූරිදක්ක නාරජ තෙමේ මේ බස් කියා නයින් සතර දෙනෙකුත් යැවී, වරෙවු, යවු, මොවුන් නැගිටුවවු, බ්‍රාහ්මණයා බරණැසට යන මගට වහා පමුණුවවු යි කී ය.

5120. ඔහුගේ එ බස් ඇසූ නාගයෝ සිවුදෙන භූරිදක්ක රජු විසින් මෙහෙයවන ලද්දහු නැගිට බ්‍රාහ්මණයා බරණැස් මගට වහා පැමිණවුහ.

වනප්‍රවේශ කාණ්ඩය.

5121. මංගල සම්මත වූ සුඤ්ජර වස්තුවක් වන සිත්කලු ලක්ෂණ සම්පන්න වූ මේ මැණික කොහි දී ලැබුවෙහි ද යි බමුණා ඇසී ය.

5122. අද උදෑසන මහමග යන්නෙමි රතු ඇස් ඇති නාග-කන්‍යාවන් දහසක් විසින් භාත්පසින් පිරිවරනලද මේ මැණික ලදිමි යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5123. හැම කල්හි මැනැවින් කැරැණු අදර ගරු බුහුමන් ඇති මේ මැණික මනාව දරන ලද්දේ මැනැවින් බහා තබන ලද්දේ සියලු අර්ථ සිදු කර ලන්නේ ය.

5124. පැළැඳීමෙහි ද බහා තැබීමෙහි ද නුනුවණින් පරිහරණ කැරැණු මේ මැණික උපවාර විපන්නයාගේ විනාශයට හේතු වේ ය.

5125. උපවාරයෙහි අදක්ෂ වූ යේ මේ දිවාමාණිකා දූර්වම නුසුදුසු ය. එහෙයින් රත්නික සියයක් ගනුව, මේ මැණික මට දෙව් යි බ්‍රාහ්මණයා කී ය.

5126. මාගේ මේ මැණික ගවයන් සඳහා හෝ රත්නයන් සඳහා හෝ නො විකිණියයුතු ය. සියලු ලකුණින් යුත් මේ මැණික නො විකිණියයුතු මැ යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5127. නො වෙ තයා මණි කෙයොයා ගොහි වා රතනෙන වා,
අථ කෙන මණි කෙයොයා තං මෙ අකකාහි පුච්ඡිතො.
5128. යො මෙ සංසෙ මහානාගං තෙජසිං දුරතික්කමං,
තස්ස දජජං ඉමං සෙලං ජලතතරිව තෙජසා.
5129. කොත්ථු බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන සුපණ්ණො¹ පතතං වරො,
නාගං ජිගිංසමනෙවති අනෙචසං භක්ඛමන්නො.
5130. නාහං දිජාධිපො හොමි න දිට්ඨො ගරුළො මයා,
ආසිවිසෙන විතොති වෙජ්ජො² මං බ්‍රාහ්මණං විදු.
5131. කිත්ථු තුග්ගං බලං අත්ථි කිං සිප්පං විජජනෙ තව,
කිසමිං වා තං පරක්ඛෙධො උරගං නාපවායසි.
5132. ආරඤ්ඤකස්ස ඉසිනො විරරක්කතපසයිනො,
සුපණ්ණො කොසියස්සකඛා විසවිජජං අනුක්කරං.
5133. තං භාවිතක්කඤ්ඤතරං සමමන්තං³ පබ්බතක්කරෙ,
සක්කවං තං උපට්ඨාසිං රතනිඤ්චමතඤ්ඤිතො.
5134. යො තද පරිවිණ්ණො මෙ චතවා⁴ බ්‍රහ්මවරියවා,
දිබ්බං පාතුකරි මන්තං කාමසා භගවා මමං.
5135. තායාහං මනෙන පරක්ඛෙධො නාහං භායාමි හොගිනං,
ආචරියො විසයානානං අලම්බානොති මං විදු.
5136. ගණ්ඨාමසෙ මණිං තාත යොමදන්න විජානති,
මා දණ්ණඛන සිරිං පන්තං කාමසා පජතිමහසෙ.
5137. සකං නිවෙසනං පන්තං යො තං බ්‍රාහ්මණ පුජසි,
එවං කල්‍යාණකාරිස්ස කිං මොහා දුගිමිචජසි.
5138. සචෙ හි ධනකාමොසි භුරිදන්නො⁵ පදස්සති,⁶
තමෙව ගණ්ඨා යාවස්සු බහුං දස්සති තෙ ධනං.

1. සුබණ්ණං - මජ්ඣං.

2. විජ්ජො - මජ්ඣං.

3. සමන්තං - මජ්ඣං.

4. චතවා - මජ්ඣං. චතො - සිවු.

5. භුරිදන්නං - මජ්ඣං.

6. පදියාසි - මජ්ඣං.

5127. ඉදින් ගවයන් සඳහා හෝ රත්නයන් සඳහා හෝ මැණික නො විකිණියයුතු නම් කුමකට විකිණියයුතු දැ යි අසන ලද නුඹ මට එය කිය ව යි බමුණා කී.

5128. ඉක්මවිය නො හැකි තේජස් ඇති (භූරිදක්ක) නාගරාජයා ගැන යමෙක් මට කියා නම් ඔහුට ප්‍රභාවෙන් දිලියෙන්නාක් වැනි මේ මැණික දෙමි යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5129. කිම? ඔබ බමුණු වෙසින් ආ පක්ෂිත්ව උතුම් ගුරුඵරජ වෙයි ද, තමනට ගොදුරු වන නයකු අල්වා ගනු කැමැත්තෙන් සොයා ඇවිදිනේ ය යි සිතමි යි බ්‍රාහ්මණයා කී ය.

5130. මම ගුරුළෙක් නො වෙමි. මා විසින් ගුරුළෙක් නො දක්නා ලද්දේ ය. නාග විෂ බස්වන ආලම්බන නම් වෛද්‍යා බ්‍රාහ්මණයා යි මා දනිති යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5131. ඔබට කිනම් බලයක් ඇත්තේ ද කිනම් ශිල්පයක් තිබේ ද කිනම් කරුණෙක්හි තදින් පිහිටි ඔබ නාගයාට අවමන් හෝ කරන්නෙහි දැ යි ඔහුගෙන් බ්‍රාහ්මණයා ඇසී ය.

5132. වනයෙහි වෙසෙන බොහෝ කල් දරන ලද තපස් ඇති කෝශිය ගෝත්‍ර සෘෂිවරයාට ගුරුළෙක් විෂ බස්වන උතුම් මන්ත්‍රයක් කීවේ ය.

5133. පර්වත අතර වෙසෙන උන්වහන්සේ වනාහි වැඩුණු සිත් ඇති තාපසයන්ගෙන් කෙනෙකි. දිවා රෑ අතලස් වූ මම උන් වහන්සේට සකසා උවැටැත් කෙළෙමි.

5134. එ සඳ මා විසින් බුහුමන් කැරුණු සිල්වත් බබසර ඇති ඒ පින්වත් තවුස් තෙමේ සිය කැමැත්තෙන් මැ මට මේ දිවාමන්ත්‍රය පැවැසී ය.

5135. මම ඒ මන්ත්‍රය ඇසුරු කෙළෙමි. එහෙයින් මම සර්පයන්ට බිය නැත්තේ වෙමි. විෂ බස්වන වෙදුන්ට ඇදුරු වූ ආලම්බන යැ යි මා දනිති යි කී ය.

5136. පුත සොමදත්ත, මේ මැණික ගනිමු. ඔබ ද එය දන්නේ මැනැවි. වෙත පැමිණි සිරිකතට දඩුයෙන් පහර දී දුරු නො කරමු යි බමුණා (සියපුත්) සොමදත්තට කී ය.

5137. එම්බා බ්‍රාහ්මණයා, සිය නිවසට පැමිණි ඔබට හෙ තෙමේ පූජා කෙළේ ය. මෙසේ යහපත කරන ඔහුට කවර හෙයින් මෝහයෙන් මිත්‍රද්‍රෝහ කරන්නට කැමැත්තෙහි ද?

5138. ඉදින් වස්තුව කැමැත්තෙහි නම් භූරිදත්ත නාරජ එය ඔබට දෙන්නේ ය. ඔහු වෙත පැමිණ ඉල්ලීම යෙහෙකි. බොහෝ ධන ඔබට දෙන්නේ යැ යි පුත් සෝමදත්ත හෙමේ කී ය.

5139. හඬගතං පතගතං නිකතිණණං බාදිතුං වරං,
මා නො සන්ධිසිකො අතො සොමදත්ත උපව්වගා.
5140. පව්වති නිරයෙ සොරෙ මහිසසමවදියති,¹
මිත්තදුග්ඵි² හිතවදාගී ජිවරොවාපි සුසසරෙ.
5141. සවෙ හි ධනකාමොසි භූරිදත්තො පදසසති,
මණ්ණෙ අත්තකතං වෙරං නචිරං වෙදසිසසසි.
5142. මහායඤ්ඤං යජිත්වාන එවං සුජ්ඣතති බ්‍රාහ්මණා,
මහායඤ්ඤං යජිසසාම එවං මොක්ඛාම පාපකා.
5143. හන්දනි අපායාමී නාහං අජජ් නයා සහ,
පදමෙපකං නගවෙජයාං එවං කිංඛිසකාරිනා.
5144. ඉදං වත්වාන පිතරං සොමදත්තො බහුසුත්තො,
උජ්ඣාපෙත්වාන භූතානි තමා ධානා අපකත්මි.
5145. ගණ්ණාගෙනං මහානාගං ආහරෙතං මණිං මම,
ඉන්ද්‍රගොපකවණ්ණහො යසස ලොහිතකො සිරො.
5146. කප්පාසපිචුරාසිව එසො කායසස දිසසති,³
වමිකගගගතො සෙති තං තං ගණ්ණාගී බ්‍රාහ්මණ.
5147. අරොසධෙහි දිබ්බෙහි ජපං මත්තපදනි ව,
එවං තං අසකඛි සට්ඨං⁴ කත්වා පරිත්තමත්තො.

කීළනබණ්ඩො.

5148. මමං දිස්වාන ආයතනං සබ්බකාමසම්භින්නං,
ඉන්ද්‍රියානි අහට්ඨානි සාවං ජාතං⁵ මුඛං තව.
5149. පද්මං⁶ යථා හඬගතං පාණිනා පරිමඤ්ඤං,
සාවං ජාතං මුඛං තුය්හං මමං දිස්වාන එදිසං

1. මෙසසමෙ වීරති - මජ්ඣ. මෙමසස වීරදියති - සා.

2. මිත්තදුග්ඵි - මජ්ඣ., සා.

3. කායො දිසසති - මජ්ඣ., සා.

4. සට්ඨං - මජ්ඣ., ථුට්ඨං - සා.

5. ජාතං - මජ්ඣ.

6. පදම - මජ්ඣ.

5139. පුත සෝමදත්තය, අතට හෝ භාජනයට පැමිණි හෝ ඉදිරියෙහි තැබූ හෝ යමක් වේ නම් එය අනුභවයට උතුම් ය. තමන්ට පෙනෙන ලාභය ඉක්මැ නොයෙවයි බ්‍රාහ්මණ තෙමේ කිය.

5140. පියාණෙනි, යමෙක් තමන්ගේ යහපත කැමැත්තවූන් හැඳුම් මිත්‍රප්‍රේමී වේ ද හේ මරණින් මතු දරුණු නිරයෙහි පැසෙන්නේ ය. ජීවත් වූව ද මොහුට පොළොව විවර වෙයි. හේ ජීවත් වූයේ නමුදු වියැළේ.

5141. ඉදින් ධන කැමැත්තෙහි නම් භූරිදත්ත තෙමේ එය දෙන්නේ ය. තමා කළ පාපයෙහි විපාකය නොබෝ කළෙකින් විදින්නෙහි යැයි සිතමි යි සෝමදත්ත කී ය.

5142. සෝමදත්ත පුත, බමුණෝ වනාහි මෙසේ කළ පවින් මහත් යාග කොට පිරිසුදු වෙති. අපි මහායාගයක් කරමු. එසේ කිරීමෙන් එ පවින් මිදෙමු යි බමුණා කී ය.

5143. එසේ නම් මම දැන් ඉවත් වැ යෙමි. මෙසේ පවු කරන ඔබ සමග අද මම පියවරක්වත් නො යමි යි සෝමදත්ත කී ය.

5144. නුවණැති සෝමදත්ත තෙමේ පියාණන්ට මෙය කියා දෙවියනට ද උස්භඩින් පවසා එතැනින් ගියේ ය.

5145. යම් නාගයකුගේ රක්තවර්ණ භිස රතීද්‍රගොවු පැහැයට බදු ප්‍රභා ඇත්තේ ද ඒ මේ මහනාගයා අල්ලා ගනුව. මේ මැණික මට දෙව.

5146. මොහුගේ සිරුර කපුපුළුන් රැසක් මෙන් පෙනේ. හෙ තෙමේ තුඹස මත භෝවී. බ්‍රාහ්මණය, ඒ නාගයා අල්ලා ගනුව යි කී ය.

5147. ඉක්බිති දිවමසුවෙන් ද මන්ත්‍රයෙන් ද තමන්හට ආරක්‍ෂා කරමින් ඒ ආලම්බන තෙමේ භූරිදත්ත නාගරාජයා අල්ලන්නට හැකි වූයේ විය.

ක්‍රීඩා කාණ්ඩය.

5148. මැණියනි, සියලු කම්සැපකින් වැඩුණු මා දක්මෙන් ඔබගේ ඉඳුරෝ විප්‍රසන්න නො වූහ. රත්කැඩපතකට බදු මුහුණ ද කළුවන් වී ය.

5149. මා දක්මෙන් ඔබ මුහුණ, අතින් කඩා අත්ලෙන් පිරිමදින ලද පිපුම මෙන් කළු වූයේ කවර හෙයින් ද යි සුදස්සන නම් නාරජ ඇයි ය.

5150. කච්චිනු තෙ නාභිසයි කච්චි තෙ අත්ථි වෙදනා,
යෙන සාවං මුඛං තුඤ්ඤං මමං දිස්වාන ආගතං.
5151. සුපිනං තාන අද්දකඛං ඉතො මාසං අධොගතං,
දකඛිණං වීය මෙ බාහං¹ ඡෙත්වා රුහිරමකඛිනං;
පුරිසො ආදය පකකාමී මමං රොදනනීයා සති.
5152. යතො තං² සුපිනමද්දකඛං සුදසස්න විජානති,
තතො දිවා වා රතං වා සුඛං මෙ න උපලබ්භති.*
5153. යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු³ කඤ්ඤා රුචිරවීග්ගහා,
තෙමජාලපට්ඨජනනා භූරිදත්තො න දිසස්ති.
5154. යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු නෙත්තිංසවරධාරිතො,
කණ්ණිකාරා⁴ වීය සමුපුලලා භූරිදත්තො න දිසස්ති.
5155. හන්දනි ගමිසස්සාම භූරිදත්තනිවෙසනං,
ධම්මචයං සීලසම්පන්නං පස්සාම තව භාතරං.
5156. තඤ්ච දිස්වාන ආයනනිං⁵ භූරිදත්තස්ස මාතරං,
බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකාසුං භූරිදත්තස්ස නාරිසො.
5157. පුත්තං තෙයොෂ න ජානාම ඉතො මාසං අධොගතං,
මතං වා යදි වා ජීවං භූරිදත්තං යසස්සිනං.
5158. සකුණී හතපුත්තාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසස්ස භූරිදත්තං අපසස්ති.
5159. සකුණී හතපුත්තාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවිසස්ස පියපුත්තං අපසස්ති.
5160. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසස්ස භූරිදත්තං අපසස්ති.
5161. සා නුන වක්ඛවාකීව පලලසුඤ්ඤං අනුදතෙ,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසස්ස භූරිදත්තං අපසස්ති.

1. බාහුං - මජ්ඣං, ස්වා.

2. හං - මජ්ඣං, ස්වා.

3. නොපලබ්භ - මජ්ඣං, ස්වා.

4. පරිවාරිංසු - මජ්ඣං, ස්වා.

5. කණ්ණිකාරාව - මජ්ඣං, ස්වා.

6. ආයනනං - මජ්ඣං, ස්වා.

5150. කිම, ඔබට කිසිවෙක් හිංසා කෙළේ ද? කිම, ඔබට කිසියම් වේදනා ඇද්ද? යම් කරුණකට මෙහි පැමිණි මා දැකූ ඔබ මුහුණ කළු වී ද? එ කරුණ මට පවසනු මැනවැ යි කී ය.

5151. පුත, සිහිනයක් දිටිමි. එයට මසක් ඉක්මිණ. මාගේ දකුණු අත කැපුමෙන් ලේ වැගිරෙන්නාක් මෙන් විය, හඬමින් සිටින කලා රතු ඇස් ඇති කළු පුරුෂයෙක් මා රැගෙන ගියේ ය.

5152. එම්බා සුදසන්න පුත, යම් දිනෙක මම ඒ සිහිනය දිටිමි ද එදා සිට දිවා රෑ මට සුවයක් නම් නැතැ යි දැන ගනුව යි කී ය.

5153. පෙර රන්දලින් වැසූ මනහර ශරීර ඇති නාග කන්‍යාවෝ යමකු පිරිවැරූ ද ඒ භූරිදත්ත නමැති නාරජ දැන් නො පෙනේ.

5154. මැනවින් පිපුණු කිණිහිරි රුක් මෙන් කඩු දරන උතුම් නාගමානවකයෝ පෙර යමකු පිරිවැරූ ද ඒ භූරිදත්ත තෙමේ දැන් නො පෙනේ.

5155. එහෙයින් අපි දැන් භූරිදත්ත ගේ නිවෙසට යමු. දහැමි සිල්වත් ඔබ ගේ සොහොවුරා දකිමු යි මැණියෝ පැවැසූ හ.

5156. භූරිදත්ත නාරජු ගේ ඒ එන මැණියන් දැක භූරිදත්ත නාරජු ගේ ස්ත්‍රීහු හිසැ අත් බැඳූ ගෙන (ඉහ අත් බදගෙන) හැමුහ.

5157. ආයතාවෙහි, යසස් ඇති භූරිදත්ත නමැති ඔබ පුතා මෙළේ ද? නැතහොත් ජීවත් වේ ද? මෙයින් මසක් පමණ කලක සිට නො දකිමු යි පැවැසූහ.

5158. හිස් වූ කැඳල්ල දක්මෙන් නැසුණු පැටව් ඇති ලිහිණියක මෙන් භූරිදත්ත නො දක්නා මම බොහෝ කල් සිට දුකින් තැවෙමි.

5159. හිස් වූ කැඳල්ල දක්මෙන් එහා මෙහා දුවන, නැසුණු පැටවුන් ඇති ලිහිණියක මෙන් ප්‍රිය පුතු නො දක්නා මම ඒ ඒ තැන දුවමි.

5160. හිස් වූ කැඳල්ල දක්මෙන් පැටවුන් නැසුණු බව දත් කබරුස්සක මෙන් භූරිදත්ත නමැති පුතු නො දක්නා මම බොහෝ කල් සිට දුකින් තැවෙමි.

5161. භූරිදත්ත නමැති පුතු නො දක්නා ඒ මම දිය සිදුණු කුඩා වීලෙකැ සක්වාලිහිණියක මෙන් බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි දුකින් තැවෙමි.

5162. කම්මාරානං යථා උක්ඛා දුන්නො ක්ඛායති නො ඛිති,
එවං ක්ඛායාමි සොකෙන හුරිදන්නං අපසසති.
5163. සාලාව සම්පමටීතා¹ මාලුතෙන පමඤ්ඤිතා,
සෙනති පුත්තා ච දුරා ච හුරිදන්නතිවෙසනෙ.
5164. ඉදං² සුඤ්ඤාන නිශ්ශොඝං හුරිදන්නතිවෙසනෙ,
අරිඳොයා ච සුභගො³ ච උපධාචිංසු⁴ අනන්තරා.
5165. අමම අසසාස මා සොචි එවං ධම්මො හි පාණිනො,
චිචනති උපපජ්ජනති එසසස පරිණාමීතා.⁵
5166. අභමපි තාත ජානාමි එවං ධම්මො හි පාණිනො,
සොකෙන ච පරෙතස්මිං හුරිදන්නං අපසසති.
5167. අජ්ජ වෙ මෙ ඉමං රත්තං සුදස්සන විජානති,
හුරිදන්නං අපසසනති මණ්ණෙඤ්ඤ භෙසසාමි⁶ ජීවිතං.
5168. අමම අසසාස මා සොචි ආනයිස්සාම භාතරං,
දිසොදිසං ගමිස්සාම භාතුපරියෙසනං වරං.
5169. පබ්බතෙ ගිරිදුග්ගෙසු ගාමෙසු නිගමෙසු ච,
ඔරෙන දසරත්තස්ස⁷ භාතරං පසස ආගතං.
5170. හත්ථා පමුත්තො උරගො පාදෙ තෙ නිපතී භුසං,
කච්චි⁸ තං නු ධසි තාත මා හාසි සුඛිනො හව.⁹
5171. තෙව මඤං අයං නාගො අලං දුක්ඛාය කායචි,
යාවතතී අභිග්ගාහා මයා හියොයා න විජ්ජති.
5172. කොත්ථු බ්‍රාහ්මණ වණ්ණණින දුන්නො පරිසමාගමා,
අවික්ඛයන්තු සුසුද්ධන් සුණාතු පරිසා මමං.

1. සංපමද්දිතා - මජ්ඣ.

2. තෙසං - මජ්ඣ., සථා.

3. සුභොගොච - මජ්ඣ., සථා.

4. පධාචිංසු - මජ්ඣ., සථා.

5. පරිණාමිතා - මජ්ඣ., සථා.

6. භිසසාමි - මජ්ඣ., සථා.

7. රත්තරත්තස්ස - මජ්ඣ., සථා.

8. කච්චිතං චංසිතො - මජ්ඣ., කච්චිදිංකුචිතො - සථා.

9. හව - මජ්ඣ.

5162. කඹුරු උදුනැ යම්සේ ඇතුළත මැ ගිනි ඇවිළේ ද පිටත නො ඇවිළේ ද එ මෙන් භූරිදාන නො දක්නා මම සොවින් දෑවෙමි යි මැණියෝ වැලැපුණාහ.

5163. භූරිදාන නාරජුගේ හවනයෙහි අඹුදරුවෝ සුගත් මාරුතයෙන් ඇලළීගිය සල්ගස් මෙන් ශෝකයෙන් වෙසෙති යි (බුදුහු වදළහ.)

5164. අරිටිය යැ සුභග යැ යන නාරජහු දෙදෙන අනතුරු වැ භූරිදාන නමැති නාරජුගේ හවනයෙහි මේ ශබ්දය ඇසීමෙන් එහි දිවගියහ.

5165. මැණියනි, අස්වැසෙවු, ශෝක නො කරවු, සත්කයෝ වනාහි මෙ බදු සභාව ඇත්තෝ මැ වෙති. මැරෙති උපදිති යන මෙය ලෝකයේ පිරිනැමීම යැ යි කීහ.

5166. පුත, මම ද දනිමි. සත්කයෝ මෙ බදු සභාව ඇත්තෝ මැ යැ. එහෙත් භූරිදාන නො දක්නා මම සොවින් පෙළුනා වෙමි.

5167. පුත සුදස්සන, ඉදින් අද රැ භූරිදාන නො දක්නි නම් මගේ ජීවිතය හරින්නෙමි යි සිතමි. එ දැනුව යි මැණියෝ පැවැසූහ.

5168. මැණියෙනි, සැතපෙනු මැනැවි. ශෝක නො කළ මැනැවි. සොහොයුරා සොයා ගෙන එන්නෙමු. සොහොයුරා සොයමින් දිසානුදිසාවතට යන්නෙමු.

5169. පර්වත ගිරිදුර්ගයන්හි ද ගම්නියම්ගම්හි ද ඇවිද සොයන්නෙමු. රැ දසයකින් හෙවත් දස දවසකින් මොබ ආ සහෝදරයා බලනු මැනැවැ යි පුත්‍රයෝ පැවැසූහ.

5170. (මා) අතින් මිදුණු සර්පයා ඔබගේ පයෙහි බලවත් සේ පතිත විය. කිම, ඔබ දෂ්ට කෙළේ ද? බිය නො වෙව, සුවපත් වෙව යි ආලම්බායන කී ය.

5171. මේ නාගයා සුළු පමණින් වත් මට දුකක් ඉපැදවීමට නො පොහොසත් ය. යම් පමණ අභිතුණ්ඩිකයෝ වෙත් ද මට වැඩි සමතෙක් නැතැ යි (තාපස වේසයෙන් ආ සුදස්සන නමැති නාරජ කී ය.)

5172. බමුණු වෙසින් කවර නම් අතට බාලයෙක් මා සුද්ධයට කැඳවමින් මෙ පිරිස වෙත පැමිණියේ ද? පිරිස මාගේ බස අසාවා යි ආලම්බායන කී ය.

5173. කුං මං නාගෙන ආලමඛ අහං මණ්ඩකජාපියා,
හොතු නො අබහුතං තත් ආසහසෙසති පඤ්ඤිති.
5174. අහං හි වසුමා අබෙධා කුං දළිඤ්ඤාසි මාණව,
කො නු තෙ පටිභොගස්ථි උපස්සතඤ්ඤා¹ කිං සියා.
5175. උපස්සතඤ්ඤා මෙ අසංස පාටිභොගො ව තාදිසො,
හොතු² නො අබහුතං තත් ආසහසෙසති පඤ්ඤිති.
5176. සුමනොති මෙ මහාරාජ වචනං හද්දමස්සු තෙ,
පඤ්ඤානං මෙ සහස්සානං පාටිභොගොති කිංකරමා.
5177. පෙත්තකං වා ඉණං හොති යං වා හොති සයං කතං,
කිං කුං එවං බහුං මය්ගං ධනං යාවසි බ්‍රාහ්මණ.
5178. ආලමඛානො³ හි නාගෙන මමං අභිජිගිංසති,⁴
අහං මණ්ඩකජාපියා ධංසසිසාමි බ්‍රාහ්මණං.
5179. තං කුං දට්ඨං මහාරාජ අජ්ජ රඨාතිවද්ධන,
බන්ධසබ්බපරිබ්බලොහා නියාති අභිදසසනං.
5180. නෙව තං අතිමඤ්ඤාමි සිසුවාදෙන මාණව,
අතිමහෙත්තාසි සිංහෙන උරගං නාපවායසි.
5181. මයමපි නාතිමඤ්ඤාම සිසුවාදෙන බ්‍රාහ්මණං,
අවිසෙන ව නාගෙන භුසං වක්ඛෙය්‍යසෙ ජනං.
5182. එවං වෙනං ජනො ජඤ්ඤා යථා ජානාමි තං අහං,
න කුං ලහසි⁵ ආලමඛ සත්තමුට්ඨිං⁶ කුතො ධනං.
5183. බරාජිනො ජට්ඨ රුමථි⁷ දකො⁸ පරිසමාගතො,
සො කුං එවං ගතං නාගං අවිසො අතිමඤ්ඤාසි.

1. මහස්සතඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2. අසංසනො - මජ්ඣ. අසංසනො - වී.

3. ආලමඛානො ව ස්‍යා. අලමබ්‍රාහ්මණා ව.

4. අභිජිගිංසති - මජ්ඣ.

5. ලහසි - මජ්ඣ.

6. සත්තමුට්ඨිං - මජ්ඣ. ස්‍යා.

7. රුමථි - මජ්ඣ.

8. දකො - මජ්ඣ.

5173. ආලම්බායන තෝ නාගයා මගින් මා සමඟ යුද කරව, මම මැඩි පැටවක මගින් නා සමඟ යුද කරන්නෙමි. අපගේ යුදයෙහි පන්දහසකින් පරදු තැබුම වේවයි සුදස්සන තෙමේ කී ය.

5174. එමබා මාණවකය, මම වනාහි. ධනය ඇති, වස්තුවෙන් පරිපූර්ණ වූවෙක්මි. තෝ වනාහි දිළිත්තෙක් වෙහි ය. තට කවර ඇපයක් තිබේ ද මේ දුකෙළියෙහි තැබිය යුතු කවර නම් ධනයක් වේ ද?

5175. මේ දුකෙළිය සඳහා ධනය මට ඇත, තැබිය හැකි ඇප ද ඇත. එහෙයින් එහි දී පන්දහස දක්වා පරදු තැබුම වන්නේ නම් යෙහෙකැ යි අලම්බායන තෙමේ කී ය.

5176. මහරජ, ඔබට යහපතක් වේවා, ම බය ඇසුව මැනැව්. කීර්තිමත් රජතෙමේ මට පන්දහසකට ඇප වේවා යි සුදස්සන තෙමේ මයිල් රජුට කී ය.

5177. බ්‍රාහ්මණය, පියා වීසින් ගත් ණයක් ඇද්ද නැතහොත් තමා වූ යම් ණයක් හෝ වේ ද? කුමකට මෙ බඳු බොහෝ ධන තෝ මාගෙන් ඉල්ලන්නෙහි දැ යි රජ තෙමේ ඇසී ය.

5178. මහරජ, ආලම්බායන තෙමේ නාගයා කරණ කොට ගෙන යුදයෙහි දී මා දිනන්නට කැමැත්තේ වෙයි. මම මැඩිපැටවක ලවා බ්‍රාහ්මණයා දෂ්ට කරවමි.

5179. රට වර්ධනය කරවන මහරජ, අද ඔබ ඒ නයින්ගේ නැටුම් බලන්නට ක්ෂත්‍රීය සමූහයා පිරිවරන ලද වැ වඩනේ මැනැවැ යි සුදස්සන තෙමේ කී ය.

5180. මාණවකය, ශීල්පවාදයෙන් ඔබ ඉක්මවා නො හඟිමි. ඔබ වනාහි ශීල්ප හේතු කොට ගෙන මත් වූවහු ය. එහෙයින් මේ නාගයාහට බ්‍රහ්මන් නො කෙරෙහි යැ යි ආලම්බායන තෙමේ කී ය.

5181. අපි ද ශීල්පවාදයෙන් බ්‍රාහ්මණයා ඉක්මවා නො හඟිමු. ඔබ විෂ නැති මේ නයාගෙන් ද බොහෝ සේ ජනයා මුද්‍රා කරන්නෙහි ය.

5182. එය මම යම්සේ දැනීම ද, මහාජන තෙමේ එසේ දැනීම නම් ආලම්බායන, ඔබ අත්සුණු මිටකුදු නො ලබන්නෙහි ය. ධනය නම් කොහින් ලබන්නෙහි දැ යි සුදස්සන තෙමේ ඇසී ය.

5183. රජ වූ අඳුන් දිවියම් දරන ජටාධර අඳුන් නොලා නො සැරසුණු දත්ත පිරිසට ආයේයැ. තෙපි මෙ වැනි අනුභව-සම්පන්න නාගයා විෂ නැත්තෙකැ යි අවමන් කරව.

5184. ආසජ්ජ ඛො තං¹ ජඤ්ඤපි පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා²
මඤ්ඤ තං හන්තරාසිංච ඛිප්පමෙසො කරිස්සති.
5185. සියා වියං සිඵන්නස්ස දෙඩ්ඛුහස්ස සිලාභුතො,
තෙව ලොභිතසිසස්ස වියං නාගස්ස විජ්ජති.
5186. සුතං මෙනං අරහතං සඤ්ඤතානං තපස්සිනං,
ඉධ දනානි දක්ඛාන සග්ගං ගව්ජනති දයකා;
ථිවනොතා දෙහි දනානි යදි තෙ අත්ථි දතවෙ.
5187. අයං නාගො මහිඤ්ඤො තෙජසි දුරතික්කමො,
තෙන තං ඩංසයිස්සාමි සො තං හස්මං කරිස්සති.
5188. මයාපෙනං සුතං සමම සඤ්ඤතානං තපස්සිනං,
ඉධ දනානි දක්ඛාන සග්ගං ගව්ජනති දයකා;
ක්වමෙව දෙහි ථිවනොතා යදි තෙ අත්ථි දතවෙ.
5189. අයං අවච්චුට්ඨි නාම³ පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා,
තාය තං ඩංසයිස්සාමි සා තං හස්මං කරිස්සති.
5190. යා ධිතා ධන්තරට්ඨස්ස වෙමාතා හගිනි මම,
යා දිස්සතු අවච්චුට්ඨි⁴ පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා.
5191. ජමායං වෙ නිසිඤ්ඤිස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානති,
තිණ්ණලතානි ඔසධොයා උසප්පස්සෙය්‍යුං අසංසයං.
5192. අඤ්ඤං වෙ පාතයිස්සාමි බ්‍රහ්මදත්ත විජානති,
සක්කවස්සානායං දෙවො න වස්සෙ න හිමං පතෙ.
5193. උදකඤ්ඤො නිසිඤ්ඤිස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානති,
යාවතා⁵ ඔදකා පාණා මරෙය්‍යුං මච්ජකච්ජපා.

නගරප්පවෙසනකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

1. තං - මජ්ඣං.
2. තෙජසො - මජ්ඣං.
3. අප්චුට්ඨි - මජ්ඣං.
4. තං.ඩංසයිස්සාමි - මජ්ඣං. ඩංසතු - සායා.
5. උදකෙ වෙ - මජ්ඣං.
6. යාවනොතා - මජ්ඣං.

5184. උග්‍ර විෂ තෙදින් පරිපූරණ වූ ඒ නාරජුට ළං වූ එය දැන ගන්නෙහි ය. නා රජතෙමේ තොප වහාම අළු ගොඩක් කෙරේ යැ යි සිතමි යි ආලම්බයන තෙමේ කුපිත වූ කීය.

5185. තොපගේ මේ රතු හිසැ'ති සර්පයාගේ විෂ ඇත් නම් ගැඹැබ් යැ, දියබරි යැ, පණුවුළු යැ යන සතුන්ට ද විෂ ඇතැ යි සුද්දසන තෙමේ කීය.

5186. මේ ලොවැ දයකයෝ දන්දීම හේතු කොටගෙන දෙවිලොවැ උපදිති යන මෙය සංයමයෙන් හා තපසින් යුත් රහතුන්ගෙන් මා විසින් අසන ලදී. ඉදින් දිය යුතු දෙයක් තොපට ඇතහොත් පිවත් වෙමින් දන් දෙව.

5187. මේ නාගයා මහත් සෘද්ධි ඇති තේජස් ඇති කිසිවකු හට ඉක්මැ විය නො හැක්කකි. ඔහු ලවා තොප දෂ්ට කරවන්නෙමි. හේ තා අළු කරන්නේ යැ යි ආලම්බයන තෙමේ කීය.

5188. යහළු ආලම්බයනය, මේ ලොවැ දන් දෙන දයකයෝ දෙවිලොවැ උපදිතැ යි යන මෙය සංයම ඇති තපස්වීන්ගෙන් මා විසිනුදු අසන ලදයැ. ඉදින් දියයුතු දෙයක් ඇතහොත් එය පිවත් වන නෙපි මැ දෙව.

5189. අවිච්ඡිද්ධි නමැති මේ මැඩි පැටි උග්‍ර විෂ තේජසින් පරිපූරණ වූවා ය. ඇය ලවා තා දෂ්ට කරවමි. ඕ තා හළු කරන්නී ය.

5190. ධුතරාෂ්ට නමැති නාරජුට යම් දූවක් වූ ද මාගේ අස-මාන මවු දරු නැගණි වූ ද උග්‍ර විෂ තේජසින් පරිපූරණ ඒ මේ අවිච්ඡිද්ධි නමැති මැඩි පැටි දකිනු ලැබේවා යි සුද්දසන තෙමේ කීය.

5191. බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, යම් හෙයකින් මේ විෂ පොළොවෙහි ඉසින්තේ නම් තණකොළ ලිය වැල් ද ඔෂාඝධවර්ගයෝ ද නිසැක වූ වියළෙන්නාහ යි දැනු මැනවැ යි කීය.

5192. එම්බා බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, ඉදින් මේ විෂ අහසට දමන්නෙමි නම් සත්වයන් මුළුල්ලෙහි වැසි නො වස්නේ ය. පිනිබ්ඳු-වකුදු නො වැටෙති දැනු යි කීය.

5193. බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, ඉදින් මේ විෂ දියට (මුහුදට) ඉසින්තෙමි නම් දියෙහි උපදින මස්කැසුබු ඇ යම් පමණ සත්ත්වයෝ වෙද්ද ඒ සියලු සත්ත්වයෝ මැරෙන්නාහ යි දැන ගන්නැ යි සුද්දසන තෙමේ කීය.

නගර ප්‍රවේශ කාණ්ඩය නිමි.

5194. ලොකාං සජන්තං උදකං පයාගස්මිං පතිට්ඨිතං,
කො මං අපේක්ඛාහරි භූතො ඔගාළාං යමුතං නදිං.
5195. යදෙසලොකාධිපතී යසස්සී
බාරාණසිමපකිරහරි සමන්තතො,
තස්සාහං පුතො උරගුසහස්ස
සුභගොති මං බ්‍රාහ්මණ වෙදයනති.
5196. සවෙ හි පුතො උරගුසහස්ස
කංසස්ස රඤ්ඤා අමරාධිපස්ස
මහෙසකොට්ඨා අඤ්ඤාතරො පිතා තෙ
මච්චෙසු මාතා පත තෙ අතුල්‍යා
න තාදිසො අරහතී බ්‍රාහ්මණස්ස
දසව්ඨි ඔහාරිතුං මහානුභාවො.
5197. රුක්ඛං නිස්සාය විජ්ඣාමො ඵලෙය්‍යං පාතුමාගතං,
සො විදොා දුරමසරා¹ සරවෙගෙන සෙබ්වා.²
5198. තං තුං පතිතමද්දංකි අරඤ්ඤස්මිං බ්‍රහ්මවිතො,
ස මංසකාජමාදය සායං නිග්‍රොධුපාගමී.
5199. සුවසාලිය³ සඬුච්චං පිංගියං⁴ සන්තායුතං.
කොකිලාභිරුදං රමමං ධුවං හරිතසඤ්ජං.
5200. තස්ස තෙ සො පාතුරුහු⁵ ඉඤ්ඤා යසසා ජලං,
මහානුභාවො භාතා මෙ කඤ්ඤාහි පරිවාරිතො.⁶
5201. සො තෙන පරිවිණේණා තුං සබ්බකාමෙහි තප්පිතො.
අද්දහස්ස⁷ තුවං දුහි තං කෙ වෙරං ඉධාගතං.
5202. ධීපං ගිවං පසාරෙහි න තෙ දස්සාමි ජීවිතං,
භාතුපරිසරං වෙරං ඡෙදයිස්සාමි තෙ සිරං.
5203. අජ්ඣායකො යාවයොගො⁸ ආහුතංති ච බ්‍රාහ්මණො,
ඵතෙහි තීහි යානෙහි අවජේඛා හවති⁹ බ්‍රාහ්මණො.

1. දුරමවරි - මජ්ඣං. දුරමාවරි - සා.
2. පෙකච්චා - මජ්ඣං, සා.
3. සාලික - මජ්ඣං.
4. පිංගලං - මජ්ඣං.
5. පාතුරුහු - මජ්ඣං.
6. පරිවාරිතො - මජ්ඣං.
7. අද්දවස්ස - මජ්ඣං, සා.
8. යාවයොගො - මජ්ඣං, සා.
9. හොති - මජ්ඣං.

5194. පච්ඡේදිමට සුදුසු යැයි ලෝවැස්සන් විසින් සම්මත කැරැණු පයාග නම් තොටැ පිහිටි මෙබඳු දිය නඟන මා කවර නම් භූතයෙක් යමුනා ගහෙහි ගිල්වමින් ඇඳගනී දැයි වැදි-
බමුණා ඇසී ය.

5195. ලොවට අධිපති යසපිරිවර ඇති යම් මේ ධාතරාජ්‍යට නමැති නා රජෙක් භාත්පසින් බරණැස් නුවර පෙණයෙන් වැසුයේ ද මම ඒ නා රජුගේ පුත් වෙමි. බමුණ මා සුභග යැයි දනිති යි සුභග නාරජ කීය.

5196. ඉදින් තෙපි වනාහී දිගාසිරි ඇති බැවින් අමර නම් නාගයනට අධිපති කාශ නමැති ධාතරාජ්‍යට නාරජුගේ පුත් වඩු නම් තොපගේ පිය තෙමේ මහෙශාකාය නාරජෙකි. ඔබ මවු තොමෝ මිනිසුන් අතර අසමාන තැනැත්තක යැ. එ බන්දෙක් බ්‍රාහ්මණයකුගේ දයයකුවත් දියෙහි ගිල්වීමට නුසුදුසු යැ (මහානුභාව බමුණකු ගැන කවර කථායැයි වැදි බමුණා කීය.)

5197. එම්බා බ්‍රාහ්මණය තෙපි රුකක් ඇසුරු කරමින් දිය බොන්නට ආ මුවකු විද්දහු ය. ඊතල වේගය නිසා තැනි ගත් විදිනු ලැබූ මුවා ඇතට ගියේ ය.

5198. තෙපි මහ වනයෙහි (ද්‍රවගොස් මැරී වැටුණු) ඒ මුවා දක්කහු ය. ඒ තෙපි මුවමස් කද රැගෙන සවස නුග රුකක් ටෙත පැමිණියහු ය.

5199. ගිරා සැළලිහිණියන් විසින් පැවැත්වෙන නාද ඇති පැයුණු පල කරණකොටගෙන පිඟුවන් ගැවැසී ගත් ඇටුවන් ඇති නුග රුකින් යුත් මේ භූමිය කොවුලන් විසින් පැවැත්වෙන නාද ඇති සිත්කලු නිතර නිල් තෘණයෙන් ගැවැසී ගත්තකි.

5200. ඒ නුග රුකෙහි සිටි තොපට සෘද්ධියෙන් ද, යසසින් ද දිලියෙන මහත් අනුභාව ඇති නාගකන්‍යාවන් පිරිවැරූ මාගේ ඒ සොහොයුරු තෙමේ පෙනුණේ ය.

5201. ඒ තෙපි මගේ සොහොයුරු භූරිදත්ත නමැති ඒ නාරජු විසින් කැමැති සියලු සම්පත්තියෙන් සතුටු කැරුණේ බුහුමන් කැරුණේ ද වඩු ය. ද්‍රෝහ නො කළයුතු ඔහුට තෙපි ද්‍රෝහ කළවු ය. තොපට ඒ පාපකර්මය දැන් මෙහි පැමිණියේ වෙයි.

5202. ගෙල වහා දිගු කරව. තා මරමි. සොහොයුරාහට කළ අපරාධය සිහිකරන මම තාගේ හිස සිඳිමි යි සුභග තෙමේ කීය.

5203. බමුණා මන්ත්‍ර හදරයි. ඉල්ලීමට සුදුසු වෙයි, පුදන ලද ගිනි ඇත්තේ ද වෙයි. මේ තෙකරුණින් බමුණු තෙමේ වධ නො කොට යුත්තෙකැ යි වැදි බමුණා කීය.

5204. යං පුරං ධනරථධස්ස ඔගාලො¹ යමුනං නදීං,
පොතතෙ² සබ්බසොවණණං ගිරිං ආහව්ව යාමුනං.³

5205. තත්ත තෙ පුරිසවායසො සොදරියා මම භාතරො,
යථා තෙ තත්ත වක්කන්ති තථා හෙස්සයි බ්‍රාහ්මණ.

සුභගබ්බණධා.

5206. අනිත්තරා ඉත්තරසමපයුත්තා
යඤ්ඤා ව වෙද්⁴ ව සුභොග ලොකෙ,
තදග්ගරඤං හි විනිඤ්ඤාමානො
ජහාති විත්තඤ්ඤා සතඤ්ඤා ධම්මං.

5207. අපේක්කිනමරියා පඨවිං ජනිඤ්
වෙස්සා කසිං පරිවරියඤ්ඤා සුඤ්ඤා,
උපාගු පච්චිකං යථා පදෙසං
කතාහු එතෙ වසිනාති ආහු.

5208. ධාතා විධාතා වරුණො කුචෙරො
සොමො යමො වන්දිමා වායු සුරියො,
එතෙ හි යඤ්ඤං පුට්ඨසො යජිත්වා
අජ්ඣායකානං අප්⁵ සබ්බකාමෙ.

5209. විකාසිතා වාපසතාති පඤ්ඤා
යො අජජුනො ඛලවා හිමසෙනො,^{*}
සහස්සබ්‍රාහ්ම අසමො පඨවායා
සොපි තද්‍ය ආදහි ජාතවෙදං.

5210. යො බ්‍රාහ්මණො භොජයි දීඝරත්තං
අනෙත්තන පාණෙන යථානුභාවං,
පසන්නවිත්තො අනුමොදමානො
සුභොග දෙවඤ්ඤිතරො අහොසි.

5211. මහාසනං දෙවමනොමවණණං
යො සප්පිතා අසකඛි ජෙතුමණිං,
යො යඤ්ඤිතනනං වරතො යජිත්වා
දිබ්බං ගතිං මුවලිඤ්ඤානිගඤ්ඤි.

1. ඔගාලො - මජ්ඣං.
2. පොතතො - මජ්ඣං.
3. යමුනං - මජ්ඣං.
4. වෙද - මජ්ඣං.
5. අප් - මජ්ඣං.
6. හිමසෙනො - මජ්ඣං.

5204. යමුනා නදී යට පෙදෙසෙහි ධාතරාජට නා රජුගේ රන්මුවා යම් නුවරක් යමුනා ගඟ අසබඩ හිමාලය පර්වතය දක්වා බැබළේ ද?

5205. එ නුවර පුරුෂ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සමාන මාතෘක මාගේ ඒ සොහොයුරෝ වෙසෙති. ඔහු යම් පරිදි කියද්ද බමුණ, තොප එහි දී එ පරිදි වන්නේ යැ යි සුභග තෙමේ කීය.

සුභග කාණ්ඩය නිමි.

5206. සුභග ය, ලොවැ යාගයෝ ය වෙදයෝ ය යන මොහු අලාමක ය. ලාමක බමුණන් විසින් යොදන ලදහ. (බමුණෝ ද අලාමකහ.) එහෙයින් නො ගැරහියයුතු බමුණාට අවමන් කරන කැනැත්තේ වස්තුව ද සත්පුරුෂ ධර්මය ද දුරු කරයි කියා දෙරටුව අසල සිටි කාණාරිෂ්ට තෙමේ කීය.

(වැලිදු හේ කියයි)

5207. ආයඹ බමුණෝ වෙදය ඉගෙනීමට ද ඤාත්‍රියයෝ පෘථිවි පාලනයට ද, වෛශ්‍යයෝ සි සාන්තට ද, ශුද්‍රයෝ මෙහෙවර කරන්නට ද පැමිණෙත්වා යි භික්‍ෂු තෙමේ කීය. වෙන වෙන ම එසේ පැමිණෙන්නෝ තම තමන්ගේ කුලයට සුදුසු පරිදි පැමිණියහ. මෙසේ මොවුහු මහබඹු විසින් මවන ලදහ යි කියති.

5208. ධාතා යැ විධාතා යැ වරුණ යැ කුවේර යැ සෝම යැ යම යැ වන්දිමා යැ වායු යැ සූරිය යැ යි යන මේ දෙව රජවරු වනාහි නොයෙක් අයුරින් යාග කොට බමුණන්ට කැමැති සියලු සම්පත් දීමේ තනතුරුවලට පත්වූහ.

5209. පන්සියක් පමණ අදහා ලද මහදුන්න ඇති බලවත් බිහිසුණු මහසෙන් ඇති (දහසක් බාහුවෙන් ඇඳෙන දුනු දිය අදින බැවින්) සහසසබාහු නමැති, පොළොවෙහි අසමාන යම් අර්ජුන යැ යි රජෙක් වී ද හෙ ද එකලා ගිනි දෙවියා පිදී යැ.

5210. යම් බරණැස් රජෙක් බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි සතුටු සිත් ඇත්තේ පහත් සිතින් බමුණන් වැළඳ වී ද සුභගය, හෙතෙමේ එක්තරා මහත් අනුභාව ඇති දෙවරපෙක් වී යැ.

5211. යම් රජෙක් මහත් ආහාර ඇති අලාමක ප්‍රභාව ඇති ගිනි දෙවියා ගිනෙලින් තුටු කරන්නට හැකි වූයේ ද ඒ මුටලිඤු නමැති රජ තෙමේ උතුම් ගිනි දෙවියාට යාග කිරීමෙන් දෙවිලොවට පැමිණියේ යැ.

5212. මහානුභාවො වසසසහසසපීථී
යො පබ්බජි¹ දසසනෙයොයා උළාරො,
භික්ඛා අපරියන්තරථං² සසෙනං
රාජා දුදිපොපි ජගාමං³ සග්ගං.
5213. යො සාගරො සාගරන්තං විජික්ඛා
සුථං සුභං සොණ්ණණ්ණමයං උළාරං,
උසෙසසි වෙසසානරමාදහානො⁴
සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.
5214. යසසානුභාවෙන සුභොග ගඛා
පවත්තථ⁵ දධිසන්නං සමුද්දං,
ස ලොමපාදෙ පරිවරියමණි.
අඛො සහසසකභුරුජ්ඣගඤ්ඤි.
5215. මහිද්ධිකො දෙවවරො යසසසි
සෙනාපතී නිදිවෙ වාසවසස,
ස සොමයාගෙන මලං විහරාඨා
සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.
5216. අකාරි⁶ යො ලොකමිමං පරඤ්ඤා
භාගිරජී⁷ භිමවන්තඤ්ඤා ගිජ්ඣං,
යො ඉද්ධිමා දෙවවරො යසසසි
සොපි තද ආදහි ජාතවෙදං.
5217. මාලාගිරි භිමවා යො ව ගිජ්ඣං
සුදසසනො⁸ නිසහො කාකනෙරු,⁹
එතෙ ව අඤ්ඤා ව නගා මහන්තා
විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.
5218. අජ්ඣායකං මන්තගුණුපපන්නං
තපසසිනං යාවයොගොති වාහ,¹⁰
නිරො සමුද්දසුදකං සජන්තං
තං සාගරජේඣාහරි තෙනපෙයොයා.

1. පබ්බජි - මජ්ඣ.

2. රථයං - මජ්ඣ., ස්‍යා.

3. චගාමි - මජ්ඣ.

4. වසසානර - මජ්ඣ.

5. පවත්තති - මජ්ඣ., ස්‍යා.

6. අකාසි යං - මජ්ඣ. අකාරසි - ස්‍යා.

7. භාගිරජං - ස්‍යා. භගිරසි - මජ්ඣ.

8. සුදසනො - මජ්ඣ.

9. කුලවරු - මජ්ඣ. කාකවෙරු - ස්‍යා.

10. වාහ - මජ්ඣ. ධාහු - ස්‍යා.

5212. මහත් අනුභා ඇති දහසක් හවුරුදු ජීවත් වූ දකුණු කලු වූ, උදර වූ යම් රජෙක් අපමණ රිය සෙනභ හැරදමා පැවිදි වූයේ ද ඒ දුදිප නමැති රජ තෙමේ ද දෙව්ලොවට පැමිණියේ යැ.

5213. සුභග, සාගර නමැති යම් රජෙක් සයුර හිමිකොට ඇති මහපොළොව ජයගෙන යහපත් ස්වර්ණමය යාගස්නම්භයක් එසවූයේ ද සුභග ය, ගිනිදෙවියා පුදන ඒ රජ තෙමේ ද එක් මහෙශාකාර දෙවියෙක් වී.

5214. එම්බා සුභග, යම් රජකුගේ අනුභාවයෙන් ගඬා පැවැත්නාහු ද සමුද්‍ර හට ගත්තේ ද පාදයෙහි ලොම් ඇති ඒ අඟුරු තෙමේ ගිනිදෙවියා පුද ශක්‍රපුරයට පැමිණියේ යැ.

5215. එම්බා සුභග, දැන් යමෙක් දෙව්ලොවැ සක්දෙව් රජුගේ සේනාපති වැ මහත් සෘද්ධියෙන් හා යසපිරිවරින් යුත් උතුම් දෙවියෙක් වේ ද හෙ ද පෙර සෝමයාගයෙන් පව සෝද හැර එක් මහෙශාකාර දෙවියෙක් වූයේ යැ.

5216. සොහොවුරු සුභග, යම් සෘද්ධි ඇති යසස් ඇති මහබලෙක් මෙ ලොව ද පරලොව ද භාගිරි ගඬාව ද හිමවත් පරිව ද ගිණි පර්වතය ද යන මේ සියල්ල කෙළේ ද හෙ ද ගිනිදෙවියා පිදී ය.

5217. මාලාගිරි යැ හිමවත් යැ ගිණිකු යැ සුදාසන යැ නිසභ යැ කාකනෙරු යැ යන මේ පර්වතයෝ වෙද්ද සෙසු මහත් පර්වතයෝ ද යාග කරන බමුණන් විසින් ගඩොලින් බැඳුණු ආසන සඳහා කරන ලද්දහු වෙතැ යි කිහු.

5218. හදරනලද වෙද ඇති වෙදමන්ත්‍ර පරිවෙණද ඇති පිරු තපස් ඇති බමුණා ඉල්ලීමට සුදස්සෙකැ යි ද කී ය. සමුද්‍ර-තීරයෙහි දිය ස්නානය කරන එබඳු බමුණකු සාගරය තෙමේ ඇද-ගත්තේ ය. එ බැවින් සමුද්‍රය පානය කළ නො හැකි ලුණුදිය ඇති බවට පත් කෙළේ ය.

5219. ආයාගවන්ති පුටු පථංගා
සංවිජ්ජනති ඉත්ථාමණා වාසවස්ස,
පුරිමං දිසං පච්ඡිමං දක්ඛණ්ණතරං
සංවිජ්ජමානා ජනයනති වෙදං.
5220. කලිං¹ හි ධීරානං කටං මගානං
භවනති වෙදජ්ඣගතානරිට්ඨං,
මරිච්ඨමං අසමෙක්ඛිතතතා
මායාගුණා නාති වහනති පඤ්ඤං.
5221. වෙද න තාණාය භවතතිරක්ඛං²
මිත්තඤ්ඤානො භුතභුතො නරස්ස,
න තායතෙ පරිච්ඡේදණා ච අභි
දෙසනතරං මච්චං අනරියකමං.
5222. සබ්බඤ්ඤා මච්චා සධනා³ සභොගා⁴
ආදීපිතං දුරුතිණෙන මික්ඛං,
දහං න තසෙ අසමඤ්ඤානෙපො
කො තං සුභික්ඛං දිරසඤ්ඤා කුරියා.⁶
5223. යථාපි ධීරං විපරිනාමධමං
දධි භවිතො නවතිතමපි භොති,
ඵලමපි අභි විපරිනාමධමෙව
තෙපො සමොරොහති යොගයුතො.
5224. න දික්ඛතෙ අගගිමනුසව්ටෙය්
සුකෙඛසු කටෙය්සු නවෙසු වාපි,
නාමඤ්ඤානො අරභිතරෙන
නාකමෙනා ජායති ජාතවෙදෙ.
5225. සවෙ හි අභි අනතරතො වසෙයා
සුකෙඛසු කටෙය්සු නවෙසු වාපි,
සබ්බාති සුසෙය්සං වනාති ලොකෙ
සුභබ්බාති කට්ඨාති ච පජ්ජලෙය්සං.

-
1. කලිං - මජ්ඣං. සා.
 2. භවතතිරක්ඛං - මජ්ඣං.
 3. සධනං - මජ්ඣං.
 4. සභොගං - මජ්ඣං.
 5. අගගි අසමඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 6. කුරියා - මජ්ඣං. සා.

5219. සක්දෙව්දුගේ යාගයනට සුදුසු බොහෝ බමුණෝ පොළොවෙහි ඇත. පෙරදිග යැ පැසුළුදිග යැ දකුණුදිග යැ උතුරු දිග යැ යන මේ දිසාවන්හි ඇති ඒ බමුණෝ දැනුණ සක්දෙව්දුගට සතුටු උපදවති යි කාණාරිෂ්ට තෙමේ කී ය.

(ඒ අසා භූරිදාන මෙසේ කියයි:)

5220. එමිබා අරිෂ්ට, වේද ඉගෙනීම වනාහි නුවණ ඇත්තන්ට පරාජය නම් අකුසල ග්‍රහණය ද නුවණ නැත්තන්ට ජය නම් කුසලග්‍රහණය ද වෙයි. වේදතුය මිරිඟු සභාව ඇතැ යි නො සිතන්නාහු එයට පැමිණෙති. මායා කොටස් ඇති මේ වේදයෝ නැණැත්තහු නො ඉක්මවති හෙවත් නො රවටති.

5221. දියුණුව නසන මිත්‍රයෝහි මිනිසා රැකීමට වේදයෝ සමත් නො වෙති. පිදු ගිනි ද සදෙස් සිත් ඇති අකුසල් කරන මිනිසා ආරක්ෂා නො කෙරෙයි.

5222. ඉදින් ධන හා සම්පත් සහිත මිනිස්සු දර හා තෘණ ද මුසු කොට සියල්ල දල්වත්. අසමාන තේජස් ඇති ඒ ගින්න සියල්ල දවන්නේ සැඟීමට නො පැමිණෙයි. දෙ දිවකින් රස දැනුමට සමත් අරිෂ්ටය, කවරෙක් ඒ ගින්න සුලභ භික්ෂා ඇත්තක් කරන්නේ ද?

5223. යම්සේ පෙරළෙන සභාව ඇති කිරි දී බවට පැමිණ යළි වෙඬරු බවටත් පැමිණේ ද ගිනි ද මෙසේ පෙරළෙන සභාව ඇත්තේ වේ. ගිනිගාන දඩු හා යෙදීමෙන් ගිනි හටගනී.

5224. වියැළි නො වියැළි කාෂ්ඨයන්හි ඇවිළ ගත් හෙවත් ඇතුළට පිවිසි ගිනි නො දිස්වේ. ගිනිගාන දඩුගත් මිනිසකු විසින් අලළනු නො ලබන්නේ ක්‍රියා රහිත ව ගිනි නො හටගනී.

5225. ඉදින් ගිනි වියැළි නො වියැළි කාෂ්ඨයන්හි ඇතුළත වෙසේ නම් ලොව සියලු වනයෝ වියැළෙන්නාහ. වියැළි කාෂ්ඨයෝ ද ගිනි ඇවිළ ගන්නාහ.

5226. කරොති වෙ¹ දරුත්තෙන පුඤ්ඤං
භොජං² නරො ධුමසිඛිං පතාපවං,
අඛායකා ලොඤ්ඤා ව සුදු
සරිරදහාපි කරෙය්‍යං පුඤ්ඤං.
5227. අප් වෙ හි එතෙ න කරොන්ති පුඤ්ඤං.
අජෙකිනමග්ගිං ඉධ තප්පසිඤ්ඤා,
න කොචී ලොකස්මිං කරොති පුඤ්ඤං.
භොජං නරො ධුමසිඛිං පතාපවං.
5228. කපං හි ලොකාපවිතො සමානො
අමනුස්සකග්ගං බ්‍රහ්මතං අකතං,
යදෙව මව්වා පරිවර්ජයනති
තදප්පසං දිරසඤ්ඤා භුංඤෙජ්.
5229. සිඛිං හි දෙවෙසු වදන්ති භෙකෙ
ආපං මේඤ්ඤා පන දෙවමාහු,
සංඛිඤ්ඤා එතෙ චිතං හණන්ති³
අග්ගි න දෙවස්සකරො න වාපො.
5230. නිරිද්දියං සන්තං අසඤ්ඤකායං⁴
වෙස්සානරං කමුඤ්ඤං පජානං,
පරිවරියං මග්ගිං සුග්ගිං කපං වජෙ⁵
පාපාති කමමාති පකුඛිමානො.
5231. සංඛාතිතුනාහුධ ජීවිකස්සා
අග්ගිස්ස ඉත්ථා පරිවාරකොති,
සංඛාතුහාවි ව වසී කිමස්ස.
අතිමමිතො නිමමිතං වජ්ඣිකස්ස.
5232. හස්සං අනිජ්ඣානබමං අතච්ඡං
සක්කාරහෙතු පකිරිංසු⁷ පුඤ්ඤං,
තෙ ලාභසක්කාරෙ අපාතුභොනො
සත්ථෙතිතා⁸ ජනතුහි සන්තිධම්මං.
5233. අජෙකිනමරියා පඨවීං ජනිදු
වෙස්සා කසිං පරිවරියඤ්ඤා සුද්දං,
උපාගු පච්චෙකං යථා⁹ පදෙසං
කතාහු එතෙ වසිනාති ආහු.

-
1. වෙ - මජ්ඣං.
 2. භොජනාරො - මජ්ඣං.
 3. ගණහනනි - මජ්ඣං.
 4. අනිද්දියබ්බ මසඤ්ඤකායං - මජ්ඣං. අනිද්දියං - සංයා.
 5. පරිවරිමග්ගිං සුග්ගිං කපං වජෙජ - මජ්ඣං.
 6. වජෙජ - මජ්ඣං. සංයා.
 7. පක්කරිංසු - මජ්ඣං.
 8. සන්තපිතා - මජ්ඣං. සන්තපිතා - සංයා.
 9. කපා - මජ්ඣං.

5226. ඉදින් යමෙක් දුම්පිළ ඇති මහත් තේජස් ඇති ගින්නට දර හා තාණ අනුභව කරවමින් පින් කෙරෙයි නම් අභුරු දවන්නෝ ද, ලුණු සාදන්නෝ ද, අරක්කැමියෝ ද, මළ මිනි දවන්නෝ ද පින් කරන්නාහ.

5227. ඉදින් මොහු වනාහි පින් නො කෙරෙත් නම් මෙ ලොවැ මන්ත්‍ර හදරන බමුණෝ ගිනි තැප පින් කෙරෙද්ද? මෙ ලොවැ කිසි මිනිසෙක් දුම්පිළ ඇති මහත් තේජස් ඇති ගින්නට අනුභව කරවමින් පිනක් නම් නො කෙරේ.

5228. දෙදිව් ඇත්ත, ලෝවැසියන් පුදනලද්ද වූ ම ගින්න නො මනා ගඳ ඇති බොහෝ දෙනාට අප්‍රිය වූ යම් කුණපයක් මිනිස්සු දුරු කෙරෙත් ද, එබඳු නො පයස්නාලද කුණපය කෙසේ නම් අනුභව කරන්නේ ද?

5229. සමහරු ගින්න දෙවියන් අතුරෙන් කෙනෙකු යි කියති. නුවණ නැති මිලේචයෝ වනාහි ජලය දෙවියෙකු යි කියති. මේ සියල්ලෝ ම බොරු කියති. ගින්න දෙවියන් අතරෙන් අයෙක් නො වේ. ජලය ද දෙවියෙක් නො වේ.

5230. පරි කරන්නෙක් ඉඳුරන් නැති සිත් නැති සත්ත්වයන්ගේ බත් පිසීම ආදී කටයුතු කරන වෙස්සානර නමැති ගින්න පුද කෙසේ නම් සුගතියට යන්නේ ද?

5231. මෙලොවැ ජීවිකාව ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තාහු (බමුණෝ) බ්‍රහ්මයා සියල්ලන් මැඩ පවත්වන්නෙකුයි ද ගිනි දෙවියා පුදන්නෙකුයි ද කියති. සියලු අනුභව ඇති සියල්ලන් වසඟ කරන බ්‍රහ්මයා තෙමේ නො මවන ලද්දේ කවර හෙයින් මවනලද ගින්න වදින්නෙක් වන්නේ ද?

5232. (එම්බා අරිෂ්ටය,) මේ බමුණෝ සිතාවට සුදුසු නුවණැති-යන්ගේ සිහිමට නො හොබනා බොරුවක් ලාභසත්කාර හේතු කොට පෙර පැතිරූ වූහ. ඔව්හු ලාභසත්කාර නො ලැබෙන කළ යතුන් හා සම්බන්ධකොට (ශාන්තිධර්ම නමැති යාගයක් නිපැයූහ. නොහොත් ශාන්තිධර්ම නමැති යාගසූත්‍රයක් ගෙතුහ.)

5233. ආයුධ්‍ව බමුණෝ මන්ත්‍ර ඉගෙනීමටද, ඝෛරියයෝ පොළොව පාලනයට ද, වෙවශායෝ සි සැමට ද, ගුදයෝ ඔවුන්ගේ මෙහෙ කිරීමට ද වෙන් වෙන් වශයෙන් තම තමන්ගේ කුලප්‍රදේශයනට දනුව පැමිණියහ. මොවුහු මහබමු විසින් මැවුණාහ යි කියති.

5234. එතඤ්ඤා සවිච්චං වචනං භවෙය්‍ය
යථා ඉදං භාසිතං බ්‍රාහ්මණෙහි,
නාබ්‍රහ්මණො ජාතු ලභෙථ රජ්‍යං.
නාබ්‍රාහ්මණො මනත්තපදනි සි කෙඛ
නාඤ්ඤානු වෙසෙසහි කසිං කරෙය්‍ය
සුඤ්ඤා න මුඤ්ඤා පරපෙසසිත්තාය.¹
5235. යසම්චා ච එතං වචනං අභුතං
මුසා විමෙ ඔදරියා භණන්ති,
තදප්පඤ්ඤා අභිසද්දහන්ති
පසස්සන්ති තං පණ්ඩිතා අත්තනාවි.
5236. බන්තා න වෙසසා න බලිං හරන්ති
ආදය සත්ථානි වරන්ති බ්‍රාහ්මණා,
තං තාදිසං සංවුභිතං විහින්නං²
කඝමා බ්‍රහ්මා නුජ්ජකරොති ලොකං.
5237. සචෙ හි සො ඉක්ඛරො සබ්බලොකෙ
බ්‍රහ්මා බ්‍රහ්ම භුතපතී පජානං,
කිං සබ්බලොකං විදහී අලකඛිං
කිං සබ්බලොකං න සුඛි අකාසි.
5238. සචෙ හි සො ඉක්ඛරො සබ්බලොකෙ
බ්‍රහ්මා බ්‍රහ්ම භුතපතී පජානං,
මායා මුසාවජ්ජමදෙන වාපි
ලොකං අධමෙමිත කිමසුකාසි.
5239. සචෙ හි සො ඉක්ඛරො සබ්බලොකෙ
බ්‍රහ්මා බ්‍රහ්ම භුතපතී පජානං,
අධමෙයො³ භුතපතී අරිධං
ධමෙමි සති සො විදහී අධමං.
5240. කීවා පටංගා උරගා ච හෙකා⁴
හන්ධා කිමී. සුජ්ඣති මඤ්ඤා ච,
එතෙ හි ධම්මා අනරියරූපා
කඤ්ඤාජානානං විතරා බ්‍රහ්මණං.
5241. සචෙ හි සො සුජ්ඣති යො හනාති
හතොපි සො සත්ථමුපෙති ධානං,
භොවාදි භොවාදිනං මාරසෙය්‍යස්ස⁵
යෙ වාපි තෙසං අභිසද්දහෙය්‍යස්ස.

1. පරපෙසනාය - මජ්ඣ. පරපෙසනාය - ස්වා.

2. පහින්නං - මජ්ඣ.

3. අධමෙයො - මජ්ඣ. ස්වා.

4. හිධා - මජ්ඣ. ස්වා.

5. මාරසෙය්‍යස්ස - මජ්ඣ.

5234. යම්යේ බමුණන් විසින් මෙය කියන ලද්දේ ද, (ඉදින්) මෙය සැබෑ බවක් වේ නම් ඤේය නො වුවෙක් කිසි කලෙකත් රජය නො ලබන්නේ ය. බමුණු නො වුවෙක් මන්ත්‍ර නො හදාරන්නේය. වෛශ්‍යයන් මිය අනෙකෙක් නො සි ඩාන්නේ ය. ශුද්‍ර තෙමේ අන්‍යයන්ගේ මෙහෙකරු බැවින් නො ජීවෙන්නේ ය.

5235. යම් හෙයකින් මේ විවනය බොරු වේ ද, එහෙයින් බඩ වැඩීම හේතුකොටගෙන මේ බමුණෝ බොරු ද කියති. ඒ බොරුව මද නුවණැත්තෝ අදහති. ප්‍රාඥයෝ තුමු මැ ඒ බොරුව සදෙස් ය යි දකිති.

5236. ඤේයයෝ අයබදු නො ගනිති. වෛශ්‍යයෝ අයබදු නො දෙති. බමුණෝ ආයුධ රැගෙන හැසිරෙති. එයේ කැළැඹුණු වෙසෙසින් බිඳුණු ඒ ලෝකය කවර හෙයින් බලි තෙම සෘජු නො කෙරෙයි ද?

5237. ඉදින් බොහෝ සත්ත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බ්‍රහ්ම තෙම සියලු ලෝකයෙහි අධිපති වේ නම් කවරහෙයින් සියලු ලෝකය දුක් සහිතවූවක් කෙළේ ද? කවර හෙයින් සියලු ලොව සැපවත් නො කෙළේ ද?

5238. ඉදින් බොහෝ සත්ත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බලි තෙම සියලු ලො වැ අධිපති වේ නම් මායා ය, මුසා ය, මද ය යන මේ නො දහමින් යුතු කොට ලොව කුමක් සදහා මැවී ද.

5239. ඉදින් බොහෝ සත්ත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බ්‍රහ්මයා සියලු ලොවැ අධිපති වූ වේ නම්, එමබා අරිෂට්, කුසල් දහම් ඇති කලා යම් බලෙක් නො දහම් ඇති කෙළේ ද හේ නො දහමියෙකි.

5240. පණු ය, පළහැටි ය, සර්ප ය, මැඩි ය, කෘමි ය, මැසි ය යන මොවුන් නසා පිරිසුදු වෙයි යන මේ අන්‍යාසී ස්වරූප වූ ධර්මයෝ කාමිබෝජ රටවැසි (අන්‍යාසීවූ) බොහෝ දෙනාගේ බොරු ය.

5241. ඉදින් යාගයෙහි දී යමෙක් නසා ද හේ පිරිසිදු වෙයි නම් ඒ නැසුණු හැනැත්තෝ දෙවිලොවට යේ නම් බමුණෝ බමුණකු ම මරන්නාහ. යම් කෙනෙක් ඔවුන්ගේ වදන් අදහන්නාහු නම් ඔවුන් ද මරවන්නාහු ය.

5242. නෙව මීගා නප්පසුනොපි ගාවො
ආයාවනති අත්තවධාය¹ කෙවි,
විප්පදාමානං ඉධපීචිකඤා
යසෙසුසු පාණෙ පසුමාහරනති.
5243. යුපසසු² නෙ පසුබ්බෙති ව බාලා
විතෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයනති,
අයං නෙ යුපො කාමදුගො පරස්ස
භවිස්සති සස්සනො සමපරායං.
5244. සවෙ ව යුපෙ මණ්ඩබ්බමුත්තං
ධසුසු ධනං රජතං ජාතරූපං,
සුකෙහසු කට්ඨෙසු නවෙසු වාපි
සවෙ දුගෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ
තෙවිජ්ජසබ්බා ව පුට්ඨ යජෙය්‍යං
න බ්‍රාහ්මණා කසුචි තං³ යාජයෙය්‍යං.
5245. කුතො ව යුපෙ මණ්ඩබ්බමුත්තං
ධසුසු ධනං රජතං ජාතරූපං,
සුකෙහසු කට්ඨෙසු නවෙසු වාපි
කුතො දුගෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ.
5246. සයා ව ලුඤ් උපලභිබාලා⁴
විතෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයනති,
ආදය අග්ගිං මම දෙහි විත්තං
තතො සුඛි භොගිසි සබ්බකාමෙ.
5247. තමග්ගිහුත්තං සරණං පවිස්ස
විතෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයනති,
ඔරොපඤ්ඤා කෙසෙසුසු නබ්බෙ
වෙදෙහි විත්තං අනිගාලයනති.
5248. කාකා උලුකංව රහො ලහිඤා
එකං සමානං බහුකා සමෙච්ච,
අත්තානි භුක්වා කුහකා කුහිඤා
මුණ්ඩං කරිඤා යසුසුපොස්සජනති.
5249. එවං හි යො වසුචිතො බ්‍රාහ්මණෙහි
එකො සමානො බහුහි⁵ සමෙච්ච,
නෙ යොගයොගෙන වීලුපමානා
දිට්ඨං අදිට්ඨෙන ධනං හරන්ති.

1. රත්තවධාය - මජ්ඣ.
2. යුපසසු නෙ - මජ්ඣ., සා.
3. කීචි - මජ්ඣ., සා.
4. පලුඤ් - මජ්ඣ., සා.
5. බහුකා - මජ්ඣ., සා.

5242. කිසි මෘග කෙනෙක් නමා නසන්නට නො යයි. සිවුපාවෝ ද නො යයි. ගවයෝ ද නො යයි. මෙ ලොව ජීවත්වීම ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තෝ යාගයන්හි දී පණ ඇති සිවුපාවුන් සල්වමින් මරති.

5243. ඒ නුවණ නැති පසු ආදින් යාගස්තම්භයෙහි බදිනු ලබනකල මේ යාගස්තම්භය තොපට පරලොව දී කැමති වස්තුව දෙන්නේ වෙයි පරලොව ශාස්වත වන්නේ ය යි විසිතුරු වර්ණනාවන්ගෙන් මුහුණ සතුටු කෙරෙති.

5244. ඉදින් යාගස්තම්භයෙහි මැණික් ය, සක් ය, මුතු ය, ධාන්‍ය ය, ධන ය, රිදී ය, රත්රන් ය යන මෙය වේ නම් ඉදින් වියැළි නො වියැළි කාෂ්ටයන්හි ද දෙවිලොව කැමති සියලු වස්තුව දීම වේ නම් ණුවේද ය දන්නා බමුණෝ ම බෙහෙවින් යාග කරන්නාහු ය. බමුණෝ අන් කිසිවකු ලවා යාග නො කර වන්නාහු වෙති.

5245. යාගස්තම්භයෙහි මැණික් ය, සක් ය, මුතු ය, ධාන්‍ය ය, ධන ය, රිදී ය, රත්රන් ය යන මෙය කොයින් ද, වියැළි නො වියැළි කාෂ්ටයන්හි දෙවිලොව කැමති සියලු වස්තුව දීම කොයින් ලැබෙන්නේ ද?

5246. පෙළඹිණු අඥාන මිනිසුන් ඇති කපටි රුදුරු බමුණෝ තෙපි ගිනි ගෙන පුද මට වස්තු දෙව, තෙපි කැමති සියලු සම්පත් ලැබූ සුඛිත වෙව්'යි විවිත්‍ර වර්ණනාවෙන් ඔවුන්ගේ මුහුණ සතුටු කෙරෙති.

5247. ඒ ගිනි පුද කරන හලට ඇතුළු වූ භිසකෙස් රවුල් බාවා නිය ද කප්වා විවිත්‍ර වර්ණනාවෙන් මුහුණ තුටු කෙරෙති. වේද කථාවලින් ඔහුගේ සම්පත් විනාශයට පමුණුවති.

5248. හුදෙකලා වූ බකමුණකු ලැබූ කපුටන් මෙන් ඒ කුහක බමුණෝ බොහෝ දෙන එක් වූ ඔහු වංචා කොට ඔහුගේ රස බොජුන් අනුභවකොට භිස මුඩුකොට යාගස්ථානයෙහි පසෙකට දමති.

5249. මෙසේ හුදෙකලා වූ හෙ තෙම බොහෝ බමුණන් විසින් රැස් වූ රවටන ලද්දේ වේ. ඒ බමුණෝ නොයෙක් යුක්ති කරණකොට පැහැර ගන්නාහු නො පෙනෙන දෙව සැපතින් පෙනෙන ධනය රැගෙන යති.

5250. අකාසියා රාජ්ඣචි වානු¹සිට්ඨා
තදස්ස ආදය ධනං හරනති,
තෙ නාදියා වොරසමා අසන්නා
වජ්ඣා න භඤ්ඤනති අරිට්ඨ ලොකෙ.
5251. ඉන්ද්‍රස්ස බාහාරසි දකඛ්ණාති
යකෙඤ්ඤස්ස ජිත්තනි පලාසයට්ඨිං,
තං වෙපි සච්චං මසවා ජිත්තබාහු
කෙනස්ස ඉන්ද්‍ර අසුරෙ ජිනාති.
5252. තකෙඤ්ච තුවජං මසවා සමඛගි
හන්නා අවජේඣා පරමො ස දෙවො,
මන්නා* ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා තුවජරූපා
සන්දිට්ඨිකා වකඤ්ඤා එස ලොකෙ.
5253. මාලාගිරි හිමවා යො ව ගිජේඣා
සුදස්සනො නිසභො කාකනෙරු,²
එතෙ ව අඤ්ඤා ව නගා මහන්නා
විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු³.
5254. යථපසකාරානි හි ඉට්ඨකානි
විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු,
න පබ්බතා භොනති තථපසකාරා
අඤ්ඤදියා අවලා තිට්ඨසෙලා.
5255. න ඉට්ඨකා භොනති සිලා විරෙනපි
න තත්ථ සඤ්ජායති අයො න ලොහං,
යකෙඤ්ච ව එතං පරිවණ්ණයන්නා
විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.
5256. අජ්ඣායකං මනතගුණුපපන්නං
තපස්සිනං යාවයොගොති මාහු,
තීරෙ සමුද්දස්සදකං සජ්ඣතං
තං සාගරජේඣාහරි තෙන, පෙට්ටයා.
5257. පරො සහස්සමිථි සමන්නවෙදෙ
මනතුපපන්නො නදියො වහනති,
න තෙන ව්‍යාපනතරසුදකානං⁴
කසමා සමුදෙඤ්ඤ අතුලො අපෙට්ටයා.

1. වානු - මජ්ඣ. සා.
2. සන්නා - මජ්ඣ. සා.
3. කාමෙරු - මජ්ඣ.
4. මාහු - මජ්ඣ.
5. රසුදක නි - මජ්ඣ. සා.

5250. රජුන් විසින් අනුශාසනා කරන ලද අයබදු ගන්නා රාජපුරුෂයන් මෙන් ඔහුගේ එම ධනය රැගෙන යති. අරිෂ්ටය, ලොවැ සොරුන් හා සමාන අසත්පුරුෂ වධයට සුදුසු එබඳු වූ ඒ බමුණෝ කුමක් හෙයින් නො මරවනු ලබන් ද?

5251. ඔවුහු සක්දෙව්දුගේ දකුණන ය යි යාගස්ථානයන්හිදී කැල ලියක් සිඳිති. ඉදින් එය සැබෑ නම් ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයා කපනලද අත් ඇත්තෙකි. ඉන්ද්‍ර ඔහුගේ කවර නම් බලයකින් අසුරයන් දිනා ද?

5252. බමුණන්ගේ ඒ වචනය හිස්මැ ය. සක්දෙව්දු අත් ඇත්තෙකි. ඒ උතුම් දෙව් තෙම සතුරන් නසන්නෙකි. කිසිවකු වීරිනුදු නො නැසිය හැක්කේය. බමුණන්ගේ මේ වේද මන්ත්‍රයෝ කුච්ඡයාහව ඇත්තාහ. මෙය ලෝකයෙහි පෙනෙන රැවටීමකි.

5253. මාලාගිරි ය, හිමවත් ය, ගිරික ය, සුදසාන ය, නිසහ ය, කාකන්තෝරු ය යන මේ පර්වතයෝ ද සෙසු මහත් පර්වතයෝ ද යාග කරන බමුණන් විසින් ආසන සඳහා ගඩොලින් කරන ලදහ යි කියති.

5254. යම් බදු ගඩොලකින් යාග කරන බමුණන් විසින් ආසන කරන ලදහ යි කියද්ද මේ පර්වතයෝ එ බදු අසුරු ඇත්තෝ නො වෙති. නො සෙල්වෙන පිහිටි ගල් ඇති අත් අසුරු ඇත්තෝ යි.

5255. ගඩොල් බොහෝ කලෙකිනුදු ගල් නො වෙයි. එහි යකඩ ද ලෝහ ද උපදනේ නො වේ. යාගයෙහි දී මෙය වර්ණනා කරන්නෝ යාග කරන බමුණන් විසින් කළ ආසන යැ යි කියත්.

5256. වේද හදරන මන්ත්‍ර කොටස්වලින් යුත් තපස්වී වූ බමුණා ඉල්ලීමට සුදුස්සෙකැ යි ද කීහ. මුහුදු ඉවුරෙහි දිය නාන්නා වූ එ බදු බමුණකු සයුර ගිල ගත්තේ ය. එහෙයින් (මුහුද) පානය නො කළ හැක්කක් (ලුණු දිය ඇත්තක්) කරන ලදී.

5257. නිම කොට උගත් වේද ඇති මන්ත්‍රයෙන් යුත් දහසකට වැඩි බමුණන් නදීහු ගිල්වති. එහෙයින් නදී ජලයෙහි වෙනස් රසක් (ලුණු රසක්) නොවේ. කවර කරුණෙකින් අසම වූ සමුද්‍රය භූමියා නො පිය යුත්තක් කෙළේ ද?

5258. යෙ කෙව් කුපා ඉධ ජීවලොකෙ
ලොණුදකා කුපබණ්ණි බානා,
න මුත්තණ්ණෙසකාහරණෙන තෙසු
ආපො අපෙයො දිරසඤ්ඤරාහු.
5259. පුරෙ පුරස්සා කා කසස හරියා
මනො මනුසසං අජනෙසි පුබ්බෙ,
තෙනාපි ධම්මෙන න කොව් තීනො
ඵව්වපි වොසසග්ගච්ඡාගමාහු.
5260. චණ්ඩාලපුතොපි අධිච්ච වෙදෙ
භාසෙය් මනෙත කුසලො මුනිමා,
න තසස මුඛා විඵලෙය් සත්තධා
මනො ඉමෙ අත්තවධාය කත්තා.¹
5261. වාචාකතා ගිඤ්ඤිකතා² ගභීතා
දුමේවාචයා කවාපථානුපතතා,
බාලානචිත්තං විසමෙ නිවිට්ඨං
තදපපඤ්ඤ අභිසද්දහනති.
5262. සීහසස වාගසසස ව දීපිතො ව
න විජ්ජති පොරිසියං බලෙන,
මනුසසභාවො ව ගවංච පෙකෙකා
ජාතී හි තෙසං අසමා සමානා.³
5263. සවෙ ව රාජා පඨවීං විජිත්වා
සජීවවා අසසවො පාරිසප්පා,
සයමෙව යො සතතුසඬං⁴ විජෙය්
තසස පජා නිව්චුට්ඨි භවෙය්.
5264. බත්තියමනො ව තයො ව වෙද
අකේන ඵනෙ සමකා භවතති,
තෙසඤ්ඤ අස්සං අච්චිච්ඡිනිත්වා
න බුජ්ඣති ඔසපථං ජනනං.
5265. බත්තියමනො ව තයො ව වෙද
අකේන ඵනෙ සමකා භවතති,
ලාභො අලාභො අයසො යසො ව
සබ්බෙ තෙ සබ්බෙසං චතුත්තධම්මා.

1. කතා - මජ්ඣං.

2. ගිඤ්ඤිකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

3. සමානං - මජ්ඣං, ස්‍යා.

4. සංස - මජ්ඣං.

5258. දෙදිව ඇත්ත, මේ ජීව ලෝකයෙහි ලිං භාරත්තත් කැණු කරදිය ඇති යම් කිසි කුපයෝ වෙත් ද, එහි ජලය බවුණත් ගිලීම නිසා නො පිය හැකි වියයි නො කියත්.

5259. පෙර පළමු කප කවර නම් තැනැත්තක් කවරකුහට අඹු වූ ද? පෙර මනස ම මිනිසා ඉපැද විය. එකරුණෙන් කිසිවෙක් හීන නො වේ. මෙසේ ඇති කල තම තමන්ගේ ක්‍රියාවන් පිළිබඳ වෙනස වෙසෙයින් කියති.

5260. ප්‍රඥාවත් දණ වණ්ඩාල පුත්‍රයෙක් ද වේදය ඉගෙන මන්ත්‍ර කියන්නේ නම් ඔහු ගේ මුද්‍රන සත්කඩක් කොට නො පැළෙන්නේ ය. එ බැවින් මේ මන්ත්‍රයෝ තමහට වඩ පිණිස කරන ලද්දෝ ය.

5261. බොරු බසින් කරනලද ලාභයෙහි ගිජුබැවින් බමුණන් විසින් ගනුලබන කාව්‍යකාරයින්ගේ බසට අනුව ගිය මේ වේද මන්ත්‍ර නො මුද්‍රිය හැක්කෝ ය. නුවණැත්තන්ගේ සිත මේ විෂම වේදයෙහි බැසගෙන සිටියේ ය. අඤානයෝ එය අදහති.

5262. බලයෙන් සිංහයකුගේ ද ව්‍යාසුයකුගේ ද දිවියකුගේ ද පෞරුෂයට සමානවුවක් බමුණන්හට නැත. (ඔවුන්ගේ) මනුෂ්‍යත්වය ද ගවයන්ගේ ස්වභාව මෙන් දක්කයුතු ය. අඤානභාවය හේතු කොට ගෙන ගවයන් හා සමචිත ඒ බමුණන්ගේ ජාතිය වනාහි (ගවයන් හා) නො සම වෙයි.

5263. ඉදින් (මහබඹු දුන් හෙයින්) රජ ද පොළොව දිනා කීකරු පිරිස් ඇත්තේ සහජීවනය කරන්නන්ගෙන් යුත් වූයේ වේ ද. ඒ රජ, තෙමීම සතුරු සමූහය ජයගන්නේ නම් ඔහුගේ (රට වැසි) ප්‍රජාව නිබඳ සුවයට පැමිණෙන්නේ ය. (යුධයක් අනවශ්‍ය හෙයිනි.)

5264. ඤාත්‍රිය මන්ත්‍ර ද ත්‍රිවේදය ද යන මොව්හු අතීයෙන් සමාන වෙති. ඔවුන් පිළිබඳ අතී විනිශ්චය නො කොට (ආඥාවශයෙන් ගන්නා තෙතැත්තේ) සැඩ දිය පහරින් වැසුණු මග මෙන් (එහි අර්ථය) අවබෝධ නො කෙරෙයි.

5265. ඤාත්‍රිය මන්ත්‍ර ද ත්‍රිවේදය ද යන මොව්හු වචනාත්මක වශයෙන් සම වෙති. ලාභය අලාභය අයසය යසය යන මොව්හු සියලු වතුරවර්ණයන් පිළිබඳ ස්වභාවධර්මයෝ ය.

5266. යථාපි ඉක්ඛා ධනධනෙඤ්ඤ හෙතු
කමමානි කාරෙනති¹ පුටු පථව්‍යා,
තෙව්ජ්ජසඛ්ඛාපි² තථෙව අජ්ජ
කමමානි කාරෙනති පුටු පථව්‍යා.

5267. ඉඛෙහති එතෙ සමකා හවනති.
නිව්ච්ඡසසුකා³ කාමගුණෙසු යුක්තා,
කමමානි කාරෙනති පුටු පථව්‍යා
තදපපඤ්ඤ දිරසඤ්ඤරා තෙ.

යඤ්ඤහෙදවාදකණොධා.

5268. කසස හෙරි මුත්ථංගා ව සඛිපණවදෙඤ්ඤිමා,⁴
පුරතො පටිපන්නානි භාසයනාං රථපභං.

5269. කසස කඤ්ඤිනපච්චින පුටුනා විජ්ජවණ්ණිනා,
යුචා කලාපසනනඤ්ඤා කො එති සිරියා ජලං.

5270. උසකාමුඛෙ⁵ පහවංච ඛදිරඛාරසඤ්ඤං,
මුඛං වාරුරිවාහානි⁶ කො එති සිරියා ජලං.

5271. කසස ජමෙඛානදං ජනං සසලාකං මනොරමං,
ආදිවිරංසාවරණං කො එති සිරියා ජලං.

5272. කසස අඛං⁷ පරිග්ගස්ස වාළච්ඡතිමුක්තමං,
වරතෙ⁸ වරපඤ්ඤස්ස මුඛනි උපරුපරි.

5273. කසස පෙවුණහස්සානි විචිත්‍රානි මුදුනි ව,
තපඤ්ඤමණ්ඩණ්ඩානි⁹ වරනති උභතො මුඛං.

5274. ඛදිරඛාරවණණහා ඔසකාමුඛෙ පහංසිනා,
කසෙසුතෙ කුණ්ඤලා වග්ගු යොගනති උභතො මුඛං.

5275. කසස වාතෙන පුපිනා නිඛිනාං මුදුකාලකං,¹⁰
යොගයනති නලාටනං. නහා විජජුරිවුග්ගනා.

5276. කසස එතානි අකකිනි ආයතානි පුටුනි ව,
කො යොගනි විසාලකෙඛා කසෙසුතං උණ්ණිජං මුඛං.

1. කරොනති - මජ්ඣං.

2. සඛිපාච - මජ්ඣං.

3. නිව්ච්ඡසසුකා - මජ්ඣං.

4. දිඤ්චා - මජ්ඣං. සහ.

5. ඔසකාමුඛ - අට්ඨකපා.

6. වාරුදිවා - මජ්ඣං.

7. අඛං - මජ්ඣං. සහ.

8. උභතො - මජ්ඣං. සහ.

9. කඤ්චනමණ්ඩණ්ඩානි - මජ්ඣං. යුචණ්ණ - සහ.

10. කාලකං - මජ්ඣං.

5266. යම් සේ ගෘහපතියෝ ධනධාන්‍ය හේතුවෙන් පොළොවෙහි බොහෝ කම්මාන්ත කරවද්ද, බමුණෝ ද එලෙසින් ම දැන් පොළොවෙහි බොහෝ කම්මාන්ත කරවති.

5267. නිතර උත්සාහ ඇති පස්කම් සැපතෙහි යෙදුණු පොළොවෙහි බොහෝ කම්මාන්ත කරවන මොව්හු ගෘහපතියන් හා සමාන වෙති. දෙදිව ඇති අරිට්ඨය, මද නුවණැති ඒ බමුණෝ බමුණු දහමින් දුරවූවෝය යි (භූරිදක්ක නාරජ කී ය.)

යඤ්ඤභෙදවාද කාණ්ඩය යි.

5268. වැසුම ඇත්තා වූ මහබෙර ද මිහිභුබෙර ද සක් ද පනාබෙර සහ ගැට බෙර ද යන මේ තුන්යෝ රජු සතුටු කෙරෙමින් කවරකුගේ අභිමුඛයෙන් පිළිපන්නාහු ද?

5269. මහත් වූ වීදුලියට බඳු පැහැ ඇති රන් මුවා නළල්පවීන් කවරකුගේ මුහුණ බැබළේ ද? තරුණ වූ දුනුහියවුරින් සැරසුණු කවරෙක් සොභාවෙන් දිලියෙමින් එයි ද?

5270. කඹුරු උදුනෙහි ඔප දමන ලද්දක් මෙන් දිලියෙන කිහිර'භරු මෙන් ප්‍රභා ඇති මනෝඥ වූ මුහුණ බැබළෙයි. එ බඳු කවරෙක් සෝභාවෙන් දිලියෙමින් එයි ද?

5271. සිත්කලු සලාක සහිත හිරුරැස් වළකන රන්මුවා ඡත්‍රය කවරකුට දරනුලැබේ ද? සෝභාවෙන් දිලියෙමින් කවරෙක් එයි ද?

5272. සෙමෙර දරන්නන් කළවයෙන් රඳවන ලද උතුම් වල්විද්‍යාව උතුම් නුවණ ඇති කවරකුගේ හිස මත්තෙහි හැසිරේ ද?

5273. සත්රුවනින් විසිතුරු මෘදු වූ රන් හා මිණියෙන් කැරැණු දඩු (මීට්) ඇති මොණර පිල් කලබහු කවරකුගේ මුව දෙපසින් හැසිරෙද් ද?

5274. දිලියෙන කිහිර'භරු බඳු පැහැ යුත් කඹුරු උදුනෙහි ඔප දමූ මේ මනහර කුණ්ඩලාභරණයෝ කවරකුගේ මුව දෙපස බැබළෙත් ද?

5275. සුළඟින් සැලෙන සිනිඳු වූ අග් ඇති මෘදු වූ කේශයෝ අභයින් පැන නැගුණු වීදුලිය මෙන් කවරකුගේ නළල් කෙළවර හොබවද් ද?

5276. දිගු පුළුල් වූ මේ ඇස් කවරකුගේ ද? මහත් ඇස් ඇති මේ කවරෙක් බැබළේ ද? රන් කැඩපතක් බඳු පිරිපුන් මේ මුහුණ කවරකුගේ ද?

5277. කසෙසුනෙ ලපනජා¹ සුඛා සුඛාසඤ්චරුපමා,
භාසමානස්ස සොහනති දන්තා කුපපිලසාදිසා.
5278. කසස ලාබාරසසමා හත්පාද සුඛෙධිතා,
කො සො බිඛෙඛාට්ඨ සමපකොතා දිවා සුරියොව භාසති.
5279. හිමභවයෙ හෙමවිතො² බ්‍රහ්මාලොව³ පුප්ඵිතො,
කො සො ඔද්දනපාවාරො ජයං ඉඤ්ච සොහති.
5280. සුවණ්ණපිළකාකිණ්ණං මණ්ඩණ්ඩවිවක්ඛිතං,⁴
කො සො පරිසමොගස්ස ථියො⁵ භික්ඛංව මුචති.
5281. සුවණ්ණ විකතා විත්තා⁶ සුකතා විත්ත⁷ සිඛිතා,⁸
කො සො ඔමුඤ්ඤිතෙ පාද නමො කතා මහෙසිනො.
5282. ධනරට්ඨ හි⁹ තෙ නාගා ඉඳ්ධිමනො යසස්සිනො,
සමුද්දජය උපපතො එතෙ නාගා මහිඤ්ඤාති.

භුරිදත්තජාතකං ඡට්ඨමං.

මහානාරදකසුප ජාතකං සත්තමං

5283. අහු රාජා විදෙහානං අඩගාති¹⁰ නාම බත්තයො,
පහුතයොග්ගො ධනිමා අනන්තබලපොරියො.
5284. සො ච පණ්ණරස්සි¹¹ රත්තං පුරිමෙ යාමෙ අනාගතෙ,
වාතුමස්ස¹² කොමුදියා අමචෙව සන්තිපාතයි.
5285. පණ්ඩිතෙ සුතසමපකො චිතිතපුබ්බ¹³ විවක්ඛණො,
විජයඤ්ඤි සුනාමඤ්ඤි සෙනාපතිමලාතකං.
5286. තමනුපුච්ඡ වෙදෙහො පචෙට්ඨකං බුරු සංරුචිං,
වාතුමස්ස¹⁴ කොමුදජ්ජ පුණ්ණං වාපගතං තමං
කායජ්ජ රතියා රත්තිං විහරෙමු ඉමං උතුං.

1. ලපනාජාතා - මජ්ඣ.
2. හිමවතී - මජ්ඣ.
3. මහාසාලොව - මජ්ඣ.
4. රුචිකතකං - මජ්ඣ. සා.
5. ථියං - මජ්ඣ. ථියෙ - සා.
6. විකතා - මජ්ඣ.
7. විකතකො - මජ්ඣ. සා.
8. සිඛිත සිඛිතී - මජ්ඣ. සා.
9. ධනරට්ඨස්ස - සා.
10. අඩගති - මජ්ඣ. සා.
11. පනාරසෙ - මජ්ඣ. සා.
12. වාතුමාසා - මජ්ඣ. වාතුමාස - ව.
13. චිත - මජ්ඣ. සා.
14. වාතුමාසා - මජ්ඣ.

5277. කරා කරන යමකු ගේ පිරිසුදු උතුම් සක්පෙති බදු කොඳ කැකුළු සමාන වූ දත් බැබළේ ද එ බදු පිරිසුදු දත් කවරකු ගේ ද?

5278. ලාකඩ දියට බදු පැහැ ඇති මේ සුවිසේ වැඩුණු අත් පා කවරකු ගේ ද? බිඹුපල වැනි තොල් ඇති ඒ කවරෙක් දවල් හිරු මෙන් බැබළේ ද?

5279. හිමසෘතුව ගේ අවසන්ති හිමාලයෙහි පිහිටි මහ සල් රුකක් මෙන් පෙරෙව් සුදු උතුරු සළ ඇති ඒ කවරෙක් නම් අසුරයන් දිනූ සක්දෙව් රජු මෙන් බැබළේ ද?

5280. රන් බුබුලින් ගැවැසි ගත් මිණි මීටෙන් විසිතුරු කැරුණු කඩුව පිරිස් මැදට බැසගත් අධිපති කවරෙක් නම් මුද් ද?

5281. රනින් කැරුණු විසිතුරු කොට මැනැදින් කැරුණු ගෙකුමෙන් යුත් මිරිවැඩි, මහර්ෂි වූ ඔබ හට නමස්කාර කොට ඒ කවරෙක් පාදයෙන් මුද්දි ද? සාගර බ්‍රහ්මදත්ත රජ තෙමේ පිය රජ වූ තාපසයාණන්ගෙන් ඇසිය.

5282. සෘද්ධි ඇති යශ පිරිවර ඇති ඔව්හු ධෘතරාෂ්ට්‍ර නම් නාරජු ගේ පුත් වූ නාගයෝ වෙති. මහත් සෘද්ධි ඇති මේ නාගයෝ වනාහි සමුද්‍රපා නමැති මගේ දුටු උපන් පුත්තු වෙති යි පියරජ තෙමේ කී ය.

භූමිදත්ත ජාතකය නිමි.

7. මහානාරදකස්සප ජාතකය

5283. බොහෝ හස්තාශ්ව වාහනාදිය ඇති ධනවත් වූ අපමණ හට සේනා ඇති විදේහ රට වැසියන්ගේ අංගාති නම් ක්ෂත්‍රීය රජෙක් විය.

5284. ඒ අංගාති නමැති රජ තෙමේ වස්සාර මාසයාගේ අවසන් දවස වන පිපි කුමුදු මල් ඇති ඉල්මසෑ පුරපසළොස්වක් රාත්‍රිය පිළිබඳ ප්‍රථම යාමය ඉක් මැ නො ගිය කලා ඇමතියන් රැස් කැර වී ය.

5285-5286 පණ්ඩිත වූ ඇසුපිරු තැන් ඇති සිනා පෙරුදැරි වැ කරා කරන ස්වභාව ඇති දක්ෂ වූ චිජය නමැති ඇමතියා ද සුනාම නමැති ඇමතියා ද අලාභ නමැති සෙන්පතියා ද යන මොවුන් ගෙන් වේදේහ රජ තෙමේ වෙන් වෙන් වශයෙන් තම තමන් ගේ අදහස් වෙත වෙනම කියවූ, අද ඉල්මසෑ පිපි කුමුදු ඇති මැදිපොහෝ දවස් වෙයි, පුන්සඳ උදාවිය, අඳුරු දුරු විය, අද මෙ බදු රැස් කවර නම් ඇල්මකින් වෙසෙමු දැයි විචාළේය.

5287. තතො සෙනාපතී රඤ්ඤා අලාතො එතදබ්බි,
හට්ඨං¹ ඥොග්ගං බලං සබ්බං සෙනං සන්තාහයාමසෙ.
5288. නියාම දෙව යුද්ධාය අනන්තබලපොරියා,²
යෙ තෙ වසං න ආයතනී වසං උපතයාමසෙ;³
එසා මග්ගං සකාදිට්ඨී අජිතං ඔරිනාමසෙ.⁴
5289. අලාතස්ස වචො සුඤ්ඤා සුනාමො එතදබ්බි,
සබ්බෙ තුග්ගං මහාරාජ අමිත්තා වසමාගතා.
5290. නික්ඛිත්තසඤ්ඤා පච්චිකා නිවාතමනුවන්නරො,
උත්තමො උස්සමො අජජ න යුද්ධං මම රුවචිති.
5291. අනතං පානඤ්ඤා බරජඤ්ඤා ධිසං අභිභරතතු තෙ,
රමසසු දෙව කාමෙහි නවචිතෙ සුවාදිතෙ.
5292. සුනාමස්ස වචො සුඤ්ඤා චීරයො එතදබ්බි,
සබ්බෙ කාමා මහාරාජ නිවටං තව උපට්ඨිතා.
5293. න හෙතෙ දුලලහා දෙව තව කාමෙහි මොදිතුං,
සද්ධි කාමා ලබ්භන්ති⁵ නෙතං වික්කමිතං මම,
5294. සමණං බ්‍රාහ්මණං වාසි උපාසෙමු බහුසස්සනං,
යො නජ්ජ චිතයෙ කඛිං අත්ඨමම්චිද්ද ඉසෙ.
5295. චීජ්ජස්ස වචො සුඤ්ඤා රාජා අබ්බාතිමබ්බි,
යථා චීරයො භණ්ති මග්ගසෙනෙව රුවචිති.
5296. සමණං බ්‍රාහ්මණං වාසි උපාසෙමු බහුසස්සනං,
යො නජ්ජ චිතයෙ කඛිං අත්ඨමම්චිද්ද ඉසෙ.
5297. සබ්බබ්බ සන්තා කරොථ මනිං කං උපාසෙමු පණ්ඩිතං,
කො නජ්ජ චිතයෙ කඛිං අත්ඨමම්චිද්ද ඉසෙ.
5298. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා අලාතො එතදබ්බි,
අත්ඨායං මිගදයස්මිං අවෙලො ධීරසම්මතො.

1. හතං - මජ්ඣං.
2. පොරියො - මජ්ඣං.
3. උපනියාමසෙ - මජ්ඣං, සතා.
4. ඔරියාමසෙ - මජ්ඣං, සතා.
5. සුලහා - මජ්ඣං.

5287. ඉක්බිති රජු ගේ අලාභ නමැති සෙනෙවි තෙමේ මෙය කී ය: සතුටු වූ භස්තෘශ්වාදී වාහන ඇති මහ බළ ඇණි යුත් සියලු සෙනහ යුද පිණිස සරසම්භ.

5288. දේවයන් වහන්ස, අපමණ බළ පිරිස ඇති අපි යුද පිණිස නික්ම යමු. යම් ඒ සතුරු කෙනෙක් වසභ නො වෙත් නම් ඔවුන් වසභ කරමු. නො දිනූ යමෙක් වෙයි නම් ඔහු දිනමු. මේ මගේ අදහසයයි කීය.

5289. අලාභ නමැති සෙනෙවිහු ගේ බස් අසා සුනාම ඇමැති තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ ඔබ ගේ සියලු සතුරෝ ඔබට වසභයහ.

5290. බහා කැවූ අවි ඇති සතුරෝ විරුද්ධ නො වෙති. අද උතුම් උත්සව දිනයකි. එහෙයින් මට යුද්ධය නො රිසි ය.

5291. ආහාර හා පාන වර්ග ද කැ යුතු දෑ ද ඔබ වහන්සේට යුහු වැ එළවත්ව යි ද වාදනය කරන ලද නාත්‍යගීතයන් යුහු වැ එළවත්ව යි ද දේවයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ පස්කම් සැපතින් සිත් අලවනු යෙහෙකි යි කී ය.

5292. සුනාම නමැති ඇමතියා ගේ මේ කීම ඇසීමෙන් විජය නමැති ඇමැති තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ ඔබ වහන්සේට රූප සද්දදී සියලු කාමයෝ නිරන්තරයෙන් එළඹ සිටියාහු වෙති.

5293. මහරජ, කම් සැපතින් සතුටුවීම ය යන මෙය ඔබ වහන්සේට භූලබය. හැම කල මැ කාමයෝ ලැබෙති. එහෙයින් මෙය මා සිතට රුවී නො වෙයි කී ය.

5294. අද අර්ථ ධර්ම දන්තා වූ යම් සාම්පරයෙක් අපට උපන් සැක දුරු කෙරේ ද? එ බඳු බොහෝ ඇසූ පිරුතැන් ඇති මහණකු වෙත හෝ බමුණකු වෙත හෝ එළඹෙමු යි (හේ) කී ය.

5295. විජය නමැති ඇමතියා ගේ බස් අසා අංගාති රජ තෙමේ මෙසේ කී ය: විජය තෙමේ යම් සේ කියයි ද මට ද මෙ කරුණ රුවී වේ.

5296. අර්ථ ධර්ම දන්තා යම් සාම්පරයෙක් අද අපට උපන් සැක දුරු කෙරේ ද? එ බඳු ඇසූ පිරු තැන් ඇති මහණකු හෝ බමුණකු වෙත එළඹෙමු යි කී ය.

5297. අර්ථ ධර්ම දන්තා කවර නම් සාම්පරයෙක් අද අපට උපන් සැක දුරු කෙරේද, අපි කවර නම් පඨිවරයකු කරා එළඹෙමු ද යි මෙහි සිටිනා තෙපි හැම දෙනා ම අදහස් කියමු යි කී.

5298. වේදේහ නමැති රජු ගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ මෙය කීය: මීඟුය නමැති උයනෙහි පඨිවරයෙකැ යි සම්මත වූ නිශ්ශය-යෙක් ඇත.

5299. ගුණො කසිපගොතොයං සුතො විත්තකථී ගණී,
තං දෙව පසිරුපාසයා¹ සො තො කඛිං විනෙස්සති.
5300. අලාතස්ස වචො සුඛා රාජා වොදෙසි සාරථී,
මිගදයං ගමිස්සාම යුක්තං යානං ඉධානය.
5301. තස්ස යානං අයොජෙසු දන්තං රුපියපක්කරං,
සුක්කමිට්ඨපරිවාරං පණ්ණරං දෙසිනාමුචං.
5302. තත්තාසුං කුමුද යුක්තා වත්තාරො සික්ඛවා හයා,
අනිල්ලපමසමුසාතා² සුදන්තා සොණණමාලිනො.
5303. සෙතං ජන්තං සෙතරථො සෙතස්සා සෙතවිජනී,
වෙදෙහො සහමවෙච්ඡි නියාං වඤ්ඤෙව සොහරං.³
5304. තමනක්ඛයාසුං⁴ බහවො ඉඤ්ඤාධරා බලී,
ආස්සපිට්ඨිගතා ධීරා⁵ නරා නරවරාධිපං.
5305. සො මුහුත්තං ව යාධිකා යානා ඔරුග්ගා බත්තියො,
වෙදෙහො සහමවෙච්ඡි පත්ති ගුණමුපාගමී.
5306. යෙසි තස්ස තද ආසුං බ්‍රාහ්මණිකො සමාගතා,
න තෙ අපනාසී රාජා අකටං භූමිමාගතෙ.
5307. තතො සො මුද්දකාභිසියා මුද්දවික්කකලඤ්ඤෙ,
මුද්දපඤ්ඤාත්තෙ රාජා ඵකමත්තං උපාවිසී.
5308. නිසස්ස රාජා සමමොදී කථං සාරාණියං තතො,
කච්චි යාපනීයං භවෙත වාතානමච්චියග්ගතා.⁶
5309. කච්චි අකසිරා මුත්ති ලබ්භති පිණ්ඩයාපනං,
අප්පාබාධොවසී⁷ කච්චි වක්ඛං න පරිභායති.
5310. තං ගුණොපට්ඨසමමොදී වෙදෙහං විනයෙ රතං,
යාපනීයං මහාරාජ සබ්බමෙතං තද්දහයං.

1. පසිරුපාසම - මජ්ඣ. සා. 2.
2. අනිල්ලපමසමුසාද - මජ්ඣ. සා. 3.
3. සොහනී - මජ්ඣ. සා. 4.
4. තමනක්ඛයාසුං - මජ්ඣ. සා. 5.
5. ධීරා - මජ්ඣ. සා. 6.
6. මුද්දවික්කකලඤ්ඤාත්තෙ - මජ්ඣ. සා. 7.
7. වාතානමච්චියග්ගතා - සා. 8.
8. අප්පාබාධො - මජ්ඣ. සා. 9.

5299. කාශ්‍යප ගෝත්‍රයෙහි වූ ගුණ නමැති මේ තෙමේ බොහෝ ඇසූ පිරුනැත් ඇත්තෙකි, විසිතුරු කපා ඇත්තෙකි, ගණාවායාසියෙකි. දේවයන් වහන්ස, ඒ නිගණ්ඨයා ඇසුරු කරන්නේ මැනවි. හේ අපට උපන් සැක දුරු කරන්නේ ය.

5300. අලාභ නමැති සෙනෙවියා හේ බස් අසා රජ තෙමේ මිගදය නම් උයනට යන්නෙමු යි සුදුසු වාහනයක් මෙහි ගෙනෙව යි රියදුරාට අණ කෙළේ ය.

5301. දත්තමය (දළමුවා) රජතමය (රිදිමුවා) වෙහෙළි ඇති සුදු මට්ටුපු රිය පිරිවර ඇති බැබළෙන සඳට බදු රථයක් ඒ රජුට පිළියෙළ කළහ.

5302. කුමුදු පැහැ ඇති පවනට බදු ගමන් ඇති මැනැවින් දමුණු ගෙලා පැළැඳි ස්වර්ණමාලා ඇති සෙසන්ධව අශ්වයෝ සතර දෙනෙක් ඒ රථයෙහි යොදන ලදහ.

5303. සේසත-ද සුදු රිය ද සුදු අශ්වයෝ ද සුදු වල් විදුනා ද ඇති රජ තෙමේ ඇමතියන් සමඟ යන්නේ පුන්සඳ මෙන් බැබළුණේ ය.

5304. ඉන්ද්‍රයා හට මෙන් කඩු දරන බලවත්වූ වැර ඇති අසුන් පිට නැගී බොහෝ මිනිස්සු එ රජු අනුව ගමන් කළහ.

5305. වේදේහ නමැති ඒ ක්ෂත්‍රිය රජ තෙමේ අමාත්‍යයන් සමඟ සැණෙකින් උයනට ගොස් රියෙන් බැස පා ගමන් ඇත්තේ ගුණ නමැති නිගණ්ඨයා (නුවටා) වෙත පැමිණියේ ය.

5306. එකලා එහි රැස් වූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහභක්තියෝ වූ හු ද රජ තෙමේ ඔවුන් බැහැර නො කෙළේ ය. අවකාශ නො කළ භූමියෙහි එකක් පස්හි හිඳූ ගත්තේය.

5307. නැවත ඒ රජ තෙමේ මුදු පහස් ඇති විසිතුරු ඇතිරිලි ඇති මුදු පසතුරුණයෙන් යුත් මොළොක් බිස්සෙක්හි එකක් පස් වැ හිඳූ ගත්තේය.

5308. රජ තෙමේ එහි හිඳීමෙන් පසු සතුටු විය. නැවත සිහි කටයුතු කපා කෙළේ ය. හිමියනි, කිම, යැපෙන්නට පුළුවන් ද? ශරීරය පිළිබඳ වාතයන්ගේ විසම බවක් නැද්ද?

5309. කිම, නිදිකින් ජීවත් විය හැකි ද, ආහාරයෙන් යැපෙහිද, ආබාධ නැත්තෙහි ද, ඇස් පිළිබඳ පීඩා නැත්තෙහි ද?

5310. ගුණ නමැති නිගණ්ඨ තෙමේ චිත්තයෙහි ඇලුණු ඒ වේදේහ රජහට සතුටු විය යුතු බයින් පිළිවදන් දුනි. මහරජතුමනි, යැපිය හැකි ය. මේ සියල්ල ඒ ලෙස ම ය. වාතාබාධ නැති බව ද ඇස් පිරිහීම නැති බව ද යන දෙකරුණ ද එසේ ම ය.

5311. කවචි කුණ්ඩලී වෙදෙහ පවිත්‍රතා න බලියරෙ,
කවචි අරොගං යොග්‍යතො කවචි වහනි¹ වාහනං
කවචි තෙ ව්‍යාධියො නත්ති සරිරස්සුපතාපිකා.*
5312. පටිසම්මොදිතො රාජා තතො පුච්ඡි අනන්තරා,
අත්ථං ධම්මස්ස ඤායස්ස ධම්මකාමො රට්ඨසමො.
5313. කථං ධම්මං වරෙ මච්චො මාතාපිතුස්ස කස්සප,
කථං වරෙ ආචරියෙ පුත්තදරෙ කථං වරෙ.
5314. කථං වරෙය්‍ය චුඤ්ඤි කථං සමණ්‍යාසමිණෙ,
කථස්ස ඛලකායස්මිං කථං ජානපදෙ වරෙ.
5315. කථං ධම්මං චරිත්තානං පොච්ඡා ගවස්සි² සුග්‍රහතිං,
කථස්සෙතිකෙ අධම්මචරියා පතනති තිරයං අධො.
5316. වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා කස්සපො එතදබ්‍රවි,
සුභොති මෙ මහාරාජ සජ්ඣං අවිතථං පදං.
5317. නත්ති ධම්මස්ස විශේෂස්ස³ එලං කල්‍යාණපාපකං,
නත්ති දෙව පරො ලොකො කො තතො හි ඉධාගතො.
5318. නත්ති දෙව පිතරො වා කුතො මාතා කුතො පිතා,
නත්ති ආචරියො නාම අදනතං කො දමෙස්සති.
5319. සමතුල්‍යානි භූතානි නත්ති ජෙට්ඨාපවාධිතො,
නත්ති බලං වා වීරියං වා කුතො උට්ඨානපොර්ඨයං,⁴
නියතානි හි භූතානි යථා ගොචරීයො නථා.
5320. ලඤ්ඤාං ලහතෙ මච්චො තත්ථ දනඵලං කුතො.
නත්ති දනඵලං දෙව අවසො දෙව වීරියො.
5321. බාලෙහි දනං පක්ඛන්තං පණ්ඩිතෙහි පටිච්ඡිනං,
අවසා දෙනති ධීරානං බාලා පණ්ඩිතමානිතො.

1. වාහනි - මජ්ඣං.
2. තාපියා - මජ්ඣං. සතා.
3. මච්චාගවස්සි - මජ්ඣං.
4. වරිත්තස්ස - මජ්ඣං. වී.
5. පොරියො - මජ්ඣං. සතා.

5311. වේදේහ මහරජුනි, කිම, ඔබ ගේ පසල්දනවු වැසියෝ බල පවත්වන්නෝ නො වෙද්ද (නොහොත් නො කීපෙද්ද) බළ සෙනහ රථ- වාහන නිරෝග වෙත්ද ඔබගේ වාහනය ඔබ උසුලන්න හැකි වෙයි ද? කිම, ශරීරය කවන රෝගයෝ ඔබට නැද්ද?

5312. පිළිසඳර වදනින් තුටු පත් රාජොත්තම වූ ඒ වේදේහ රජ තෙමේ ඉන් පසු වැ අර්ත්ථය (පාලි අර්ත්ථ) ද, ධර්මය (පාලි ධර්ම) ද, න්‍යායය (කාරණ යුක්ති) ද විවාළේ ය.

5313. එම්බා කස්සපය, මනුෂ්‍ය තෙමේ මවුපියන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? ගුරුවරයා කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේද? අඹු දරුවන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද?

5314. වැඩිමහල්ලන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? මහණ බමුණන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? බළසෙනහ කෙරෙහි ද දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? දනවුවැසියන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද?

5315. දහමිනි කවර අයුරකින් හැසිරීම හේතු කොට ගෙන පරලොව සුගතියට යේද නො දැමිටු (අධම්මිට්ඨ) සමහරු යට දෙස නරකයට කෙසේ නම් වැටෙද්දැ යි විවාළේ ය.

5316. වේදේහ රජුගේ බස් අසා කස්සප නම් නිගණ්ඨ (නුවට) තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ, සැබෑ වූ නිබොරු වූ ම බස් ශ්‍රවණය කර:

5317. පුහුණු කළ ධර්මය පිළිබඳ යහපත් නො යහපත් විපාක නැත. මහරජ පර ලොවක් නැත. එ ලොවින් කවරෙක් නම් මෙහි ආයේද?

5318. මහරජ, මුතුන්මිත්තෑණියෝ ද නැත. එහෙයින් මෑණියෝ කොයින් ද පියාණෝ කොයින් ද ගුරුවරයෙක් නම් නැත. එහෙයින් නො හික්මුණු අයකු කවරෙක් නම් හික්මවන්නේ ද?

5319. සත්ත්වයෝ සම සම වූවෝ වෙති. වැඩිහිටියන් පුදන්- නෝ ද නැත. බල හෝ වියාර් හෝ නැත. උට්ඨාන වියාරියෙන් යුත් පෞරුෂයක් නම් කොයින් ද? නැව හැර නො යන ගල්වන මෙන් සත්ත්ව- යෝ නියමය අනුවැ යෙති.

5320. මිනිස් තෙමේ ලැබිය යුත්ත ලබයි. එහි දීමෙහි විපාක කොයින් ද, මහරජ දීමෙහි විපාක නැත. මෙසේ දනයෙහි විපාක නැති කලා (යම්කිසි බාලයෙක් දෙයි නම්) දෙවයිනි, නො වසහ වූයේ උත්සාහ නැත්තෙක් වැ දන් දෙයි.

5321. දනය පනවන ලද්දේ අඥානයන් විසිනි. පිළිගන්නා ලද්දේ නැණවතුන් විසිනි. දුබල නැණවත්යැ යි සිතන අඥානයෝ නැණවතුන් හට දෙනැ යි කී ය.

5322. සතතිමෙ සසසතා කායා අප්පෙජජා අවිකොපිනො,
තෙජො පඨවිරාපො ව¹ වායො සුඛද්ධංකුටිමෙ
ථිවෙ ව සතතිමෙ කායා යෙසං ඡෙන්නා² න විජ්ජති.
5323. නත්ථි හතතා වා ඡෙන්නා වා හඤ්ඤරෙ වාපි කොචි නං;
අනතරෙතෙව³ කායානං සත්ථානි චිතිවත්තරෙ.
5324. යොපායං⁴ සිරමාදය පරෙසං නිසිතාසිනා,
න යො ඡිඤ්ඤි තෙ කායෙ තත්ථ පාපඵලං කුතො.
5325. චුල්ලාසිති මහාකප්පෙ සබ්බෙ සුජ්ඣන්ති සංසරං,
අනාගතෙ තමභි කාලෙ සංඤ්ඤිතොපි න සුජ්ඣන්ති.
5326. වරිඤ්චි ඛණ්ඩං හදං නෙව සුජ්ඣන්ති නාගතො,
පාපං වෙපි ඛණ්ඩං කත්වා තං ඛණං නාතිවත්තරෙ.
5327. අනුපුබ්බෙන නො සුඤ්ඤි කප්පානං චුල්ලාසිතියා,⁵
නියතිං නාතිවත්තම වෙලනාමිච සාගරො.
5328. කසසපසස වචො සුත්වා අලාතො එතද්වරි,
යථා හදන්තො⁶ හණ්ඨි මඤ්ඤාපෙතෙව රුච්චති.
5329. අභංපි පුරිමං ජාතිං සරෙ සංසරිතත්තනො,
පිඩගලො නාමහං ආසිං ලුඤ්ඤො ගොසාතකො පුරෙ.
5330. ඛාරාණසියං ඵිතාය ඛණ්ඩං පාපං කතං මයා,
ඛණ්ඩං මඤ්ඤා⁷ හතා පාණා මහිසා⁸ සුකරා අජා.
5331. තතො වුතො ඉධ ජාතො ඉඤ්ඤං සෙනාපතිකුලෙ,
නත්ථි තුන ඵලං පාපෙ⁹ යොහං න නිරයං ගතො.
5332. අපෙත්ථ ඛිජකො නාම දයො ආසි පළමුවරි,¹⁰
උපොසථං උපවසන්තො ගුණසතතිකුපාගමි.

-
1. ආපො - මජ්ඣ. සා.
 2. ඡෙන්නා
 3. අනතරෙතෙව - මජ්ඣ. සා.
 4. යොපායං - මජ්ඣ. සා.
 5. චුල්ලාසිතියා - මජ්ඣ. සා.
 6. යථා හඤ්ඤතො හණ්ඨි - මජ්ඣ. යථාහදන්තො - සා.
 7. මයා - මජ්ඣ. සා.
 8. මහිසා - මජ්ඣ. වි.
 9. පාපං - මජ්ඣ.
 10. පට්ඨවරි - මජ්ඣ. සට්ඨවරි - සා.

5322. නො සිඳිය හැකි වෙනස්-කොපනය නො කට හැකි ශාශ්වත (හැම කල් පවත්නා) වූ මේ සමූහයෝ සතක් වෙති. එ නම් තේජස් ය, පෘථිවිය, ජලය, වාතය, සැපය, දූෂය, ජීවය යන මේ සත යි. යමකුත් පිළිබඳ සිඳින්නෙක් නැද්ද ඒ මේ සමූහ සත යි.

5323. නසන්නෙක් හෝ සිඳින්නෙක් හෝ නැත. නැසෙන්නෝ ද නැත. කිසිවෙක් කිසිවකු නසන්නේ ද නො වේ. සිඳින සැත් මේ සත්වැදෑරුම් සමූහයන් අතරින් මැ ඉක්ම යත්.

5324. මේ යමෙක් අනුන්ගේ හිස අල්ලාගෙන මුවහත් කඩුවකින් කපා ද හේ ඒ සත්ත්ව කායයන් නො සිඳියි. එහි පාපකර්මයක් විපාකයක් නම් කොයිත් ද?

5325. සුවාසු මහා කල්පයක් මුළුල්ලෙහි සැරිසරන මේ සියල්ලෝ පිරිසිදු වෙති. ඒ පැවැසුණු කාලප්‍රමාණය නො පැමිණි කලා සීලාදි සංයම ඇත්තේ ද පිරිසිදු බවට නො පැමිණෙයි. (සත්ත්වයන් පිරිසිදු කරන්නට සමතෙක් නම් නැත.)

5326. බොහෝ යහපත කිරීමෙනුදු ඒ පැවසූ කාලය නො පැමිණි කල පිරිසිදු නො වෙති. ඉඳින බොහෝ පව කිරීමෙන් නමුදු (ශුද්ධිය පිණිස) ඒ කාලය නො ඉක්මවන්නාහ.

5327. කල්පයන් සම්බන්ධ සු අසුවකින් අප ගේ සංසාර ශුද්ධිය පිළිවෙළින් පවත්නේ ය. වෙරළ නො ඉක්ම පවත්නා සයුර මෙන් අපි දු නියමය හෙවත් සු අසු මහකප ඉක්ම නො පවතිමු යි කී ය.

5328. කාශ්‍යප නමැති නුවටාගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ මෙය කී ය: පින්වත් තෙමේ යම්කස පවසයි ද මට ද එය ම රුචි ය.

5329. මම ද තමා සසර සැරිසැරූ පූර්වජාතිය සිහි කෙරෙමි. මම පූර්වජාතියෙහි පිංගල නමැති රුදුරු වූ ගෝසාතකයෙක් වීමි.

5330. සමෘද්ධිමත් බරණැස් නුවර දී මා විසින් බොහෝ පව කරන ලද්දේ ය. මීමෝ ය උරෝ ය එච්චෝ ය යන බොහෝ සත්ත්වයෝ මා විසින් මරනලදහ.

5331. එයින් වුත වූ මම මෙ නුවර සමෘද්ධිමත් සෙනෙවි කුලයක උපනිමි. ඒ මම නිරයට නො පැමිණියෙමි. එයින් පාපකර්ම විපාක නැතැ යි සිතමි යි කී ය

5332. ඉක්බිති මේ මියුලු නුවර දූප්පත් වූ බීජක නමැති දසයෙක් විය. පෙහෙවස් වෙසෙන හේ තෙමේ ගුණ නම් නිවටයා වෙත එළැඹියේ ය.

5333. කසුපස්ස වචො සුඤා අලානස්ස ව භාසිතං,
පස්සසනොතා මුහුං උණං රුදං අසසුති වන්තයි.
5334. තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො කිමඤ්ඤං සමමං රොදසි,
කිනොතා සුතං වා දිට්ඨං වා කිං මං වෙදෙසි වෙදනං.
5335. වෙදෙහස්ස වචො සුඤා ඛිජ්ජකො එතදබ්බි,
නාත්ථි මෙ වෙදනා දුක්ඛා මහාරාජ සුඤ්ඤාති මෙ.
5336. අහමි පුරිමං ජාතීං සරාමි සුඛමත්තනො,
සාකෙතාහං පුරෙ ආසිං භාවසෙට්ඨි ගුණෙ රතො.
5337. සමමනො බ්‍රාහ්මණිකානං සංවිහාරනො සුචි,
න වාපි පාපකං කම්මං සරාමි කතමත්තනො.
5338. තනො වුතාහං වෙදෙහ ඉධ ජාතො දුරිඤ්ඤා,
ගබ්භමත්තී කුම්භදසියා යනො ජාතො සුදුග්ගනො.
5339. එවමි දුග්ගනො සනොතා සමචරියං අධිට්ඨිතො,
උපධිසංගං භත්තස්ස දදමි යො මෙ ඉවජති.
5340. වාතුද්දසිං පඤ්ඤසිං සද්ධං උපවසාමහං,¹
න වාපි භූතෙ හිංසාමි ථෙය්‍යඤ්ඤාපි විවජ්ජසිං.
5341. සක්ඛමෙව හි නුනෙතං සුවිණ්ණං භවති නිප්පල්,
නිරුඤ්ඤං මඤ්ඤදං සීලං අලානො යථ භාසති.
5342. කලිමෙව නුන ගණ්ඨාමි අසිසො ධුත්තකො² යථා,
කථං අලානො ගණ්ඨාති කිතවො සිකුණො යථා.
5343. ආරං තප්පතිපස්සාමි යෙන ගච්ඡාමි සුග්ගතිං,
තස්මා රාජ පරොදමි සුඤා කසුපභාසිතං.
5344. ඛිජ්ජකස්ස වචො සුඤා රාජා අඛ්‍යාතිමබ්බි,³
නාත්ථි ආරං සුගතියා නියතිං කඛ්ඛි ඛිජ්ජකං.

1. අහං - මජ්ඣං.

2. ධුත්තකො - මජ්ඣං.

3. අධිගති - මජ්ඣං.

5333. කාශ්‍යපයාගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙන්පතියා ගේ ද බස් අසා වරින් වර උණුසුම් සුසුම් හෙළමින් කඳුළු වැගිරී ය. හෙවත් හැඩිය.

5334. වේදේහ නමැති රජ තෙමේ යහළුව, කවර හෙයින් හඬා දී සි ඔහු ගෙන් විවාළේ ය. තොප විසින් අසන ලද්දේ හෝ දක්නා ලද්දේ හෝ කීමෙන් ද කිනම් වේදනාවක් දනවවුද? එය මට කියව සි කී ය.

5335. වේදේහ රජුගේ බස් අසා බීජක නම් දස තෙමේ මෙය කී ය. මහරජ, මට දුක් වේදනාවක් නැත. මාගේ බස් අසනු මැනැවි.

5336. මම මාගේ පූර්වජාතියෙහි සුව සිහි කරමි. මම සාකේත. නුවර ගුණයෙහි ඇලුණු භාවසෙට්ඨී නම් අසුකෙළක් ධන ඇති සිටුවරයෙක් වීමි.

5337. බමුණන් හා ගහපතියන් විසින් ගරු කරන ලද දන් දීමෙහි ඇලුණු පිරිසිදු කර්මාන්ත ඇති මම තමන් කළ පටිකමක් සිහි නො කරමි.

5338. වේදේහ රජුනි, එයින් වුත වූ මම වනාහි මේ මියුලු නුවර දුප්පත් ස්ත්‍රියක වූ කළමිඬියක (කුම්භදසියක) ගේ කුසුරු උපන්මි. උපන් තැන් පටන් ඉතා දුප්පත් වීමි.

5339. මෙසේ ඉතා දුප්පත් වූයෙමි නමුදු සමවරියා සංඛ්‍යාතකුසල දහම් විෂයෙහි පිහිටියෙමි වෙමි. යමෙක් කැමති වී නම් ඔහුට මා අනුභව කරන බත දෙකට බෙදා කොටසක් දෙමි.

5340. මම කුසුස්වක් පසළොස්වක් හැම පොහෝ දවස්හි පෙහෙවස් වෙසෙමි. සත්ත්වහිංසා ද නොකරමි. සොරකම ද දුරු කෙළෙමි.

5341. මැනැවින් පුරුදු කළ මේ හැම ඒකාන්තයෙන් නිෂ්ථල ය. අලාභ නමැති සෙනෙවි තෙමේ යම් අයුරකින් කියා ද එසේ මැ මේ සීලය වැඩක් නැතැයි සිතමි.

5342. අක්ෂ-පසුට ශිල්ප විෂයෙහි නො හික්වුණු දුකෙළින්නකු (සුදු කාරයකු) මෙන් මම ඒකාන්තයෙන් පරාදය ගනිමි. ශිල්ප දැනගත් කපට දුකෙළින්නකු යමිසේද, අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ එමෙන් ජයගනි.

5343. මහරජ, යම් ද්වාරයකින් සුගතියට පැමිණෙමි ද ඒ දෙරටුව නො දක්මි. එහෙයින් කාශ්‍යප නිගණ්ඨයාගේ බස් අසා හඬමි සි කී ය.

5344. බීජකයාගේ බස් අසා අංගානි රජ මෙසේ කී ය: යහළු බීජකය, සුගතියට ද්වාරයක් හෙවත් පැමිණීමට මගක් නැත. නියතිය හෙවත් වූල්ලාසිති මහාකල්පය මැ බලව.

5345. සුඛං වා යදිවා දුක්ඛං නියතියා¹ කිර ලබ්භති,
සංසාරසුඤ්ඤි සන්ධිසං මා තුරිකො අනාගතෙ.
5346. අභමිච්ඡි පුබ්බික කල්‍යාණෙ බ්‍රාහ්මණිකොසු ව්‍යාවටො,²
වොහාරමනුසාසනො රතීතීනො තදනරා.
5347. පුනපි භතොත දුකෙකුටු සබ්බති වෙ භවිස්සති,
ඉදං වන්තන වෙදෙහො පච්චගා සනිවෙසනං.
5348. තතො රත්තා විවසනෙ උපට්ඨානමිති අබ්බති,
අමච්ච සන්තිපාතෙත්වා ඉදං වචනමබ්‍රවී:
5349. වජ්‍රකෙ මෙ විමානස්මිං සද්ධ කාමෙ විධෙතතු මෙ,
මාමුපගවත්තං³ අත්ථෙසු ගුණපාකාසියෙසු ව.
5350. විජයො ච සුත්තාමො ච සෙනාපති අලාතකො,
එතෙ අත්ථ නිසීදන්තු වොහාරකුසලා තයො.
5351. ඉදං වන්තන වෙදෙහො කාමෙ ච බහුමඤ්ඤප්ථ,
නවාපි බ්‍රාහ්මණිකොසු අත්ථ කිංඤ්ඤි ව්‍යාවටො.
5352. තතො දො සත්තරත්තස්ස වෙදෙහස්සත්‍රජා පියා,
රාජකඤ්ඤ රුජා නාම ධාතීමාතරමබ්‍රවී:
5353. අලංකාරොථ මං ඛිපං සබ්බො ච කරොන්තු මෙ,
සුචෙ පණ්ණරසො දිබ්බො ගච්ඡං ඉසසරසන්තීකෙ.
5354. තස්සා මාලාං අභිහරිංසු වජ්‍රනඤ්ඤ මහාරහං,
මණිසංඛිමුත්තරත්තං නානාරත්තෙ ච අමබරෙ.
5355. තඤ්ඤ සොවණ්ණසෙ පියෙ නිසිත්තං බහුකිත්ථියො,
පරිකිරිය අසොභිංසු⁴ රුජං රුචිරවණ්ණිනි.
5356. සා ච සබ්බජ්‍යාගතා සබ්බාහරණභුසිතා,
සතෙරතා⁵ අභ්‍රමිච්ච වජ්‍රකං පාවිසී රුජා.

-
1. නියතී - මජ්ඣං. නියතං - ස්‍යා.
 2. වාවටො - මජ්ඣං. පාවටො - ස්‍යා.
 3. මාමුපගවත් - මජ්ඣං.
 4. අමි - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 5. පසොභිංසු - මජ්ඣං.
 6. සතෙරිත - මජ්ඣං. සතෙරිතා - ස්‍යා.

5345. සුව හෝ ඉදින් දුක් හෝ කියනලද කාලනියමයෙහි දී ලැබෙ ල. බීජකය, අප සියල්ලන්ට මැ සැසාරයාගේ පිරිසුදු බව සිදු වන්නේ ය. ඒ කාලය නො පැමිණි කල යුතුසුලු-ඉක්මන් නො වව.

5346. මම ද පූර්වජාතියෙහි විනිශ්චය ස්ථානයෙහි බ්‍රාහ්මණ-ගෘහ පතියන් කෙරෙහි දුනාදී කලාණ්ණ කම්යෙහි ව්‍යාපෘත වීමි. රාජකෘත්‍යයෙහි යුක්ති අනුශාසනා කරමින් ඉක්බිති පඤ්චකාම රතියෙන් පිරිහිණිමි යි කී ය.

5347. හිමියනි, ඉදින් අපගේ එක්වීමක් වන්නේ නම් නැවත ද දකිමු යි මෙය කියා වේදේහ රජ තෙමේ තමන්ගේ මාලිගාවට පෙරළා ගියේ ය.

5348 ඉක්බිති අංගාති රජතෙමේ රැය පහන් වූ කල තමන්ට උපස්ථාන කරන තන්හි හෙවත් රැස්වීම් ශාලාවෙහි ඇමතියන් රැස් කරවා මෙ බස් කී ය:

5349. වන්දක නමැති මාගේ මාලිගාවෙහි මට හැම කලහි පංචකාම සම්පත් පිළියෙළ කෙරෙත්වා! රහස්‍ය වූ ද ප්‍රකාශ කළයුතු වූ ද කටයුතු පැමිණි කල කිසි කෙනෙක් මා වෙත නො පැමිණෙත්වා!

5350. යුක්ති පසිඳීමෙහි සමර්ථ වූ විජය නම් ඇමැති ද සුනාම නම් ඇමැති ද අලාභ නම් සෙනෙවි ද යන මේ තිදෙනා විනිශ්චය ශාලාවෙහි හිඳ ගනිත්වා!

5351. වේදේහ රජතෙමේ මෙය කියා පස්කම් සැප ම බෙහෙවින් වින්දේ ය. බ්‍රාහ්මණගෘහපතියන් පිළිබඳ වූ කිසි කටයුත්තක නො යෙදුණේ ය.

5352. එයින් (පස්කම් සැප විදුමට බැය ගත් දවසින්) කුදුස් දිනකට පසු වේදේහ රජහට ප්‍රිය දුතිතෘ වූ 'රූජා' නමැති රාජ කන්‍යාව කිරීමට මෙසේ කිවු:

5353. ඉක්මන් කොට මා සරසව, මාගේ යෙහෙළියන් ද සරසත්වා, හෙට (දෙවියන්ගේ රැස්වීමෙන් සැරසුණු) පසළොස්වක් පොහොය වේ. පිය මහරජු වෙත යම් යි කීවා ය.

5354. ඇට මල්දම් ය අගනා සඳුන් ය මැණික් ය සක් ය මුතු ය රුවන් ය යන දෑ ද නානා වර්ණ වස්ත්‍ර ද සරසනු පිණිස එළවුන.

5355. රන්මුවා පුටුවෙහි හුන් යහපත් ශරීරවර්ණයෙන් යුත් රූජා නමැති රාජ කන්‍යාව පිරිවරා සිටි බොහෝ ස්ත්‍රීහු දෙවහනන් මෙන් අතිශයින් බැබළුණහ.

5356. යෙහෙළියන් මැදට පැමිණි සියලු අබරණින් සැරසුණු රූජා නමැති ඒ රාජකන්‍යා නොමෝ ද වළාකුලකට වදනා වීදුලියක් මෙන් වන්දක නමැති පහයට පිවිසියා ය.

5357. උපසංඛතමිත්තා වෙදෙහං වජ්ඣා වීනයෙ රතා,
සුවණ්ණවිකතෙ¹ පියෙ එකමනාං උපාවිසි.
5358. තඤ්ච දිස්වාන වෙදෙහො අවජරානංව සංඛමං,
රුජං සංඛිජ්ජාගතං ඉදං වචනමබ්බවි:
5359. කච්චි රමසි පාසාදෙ අනොගා පොකඛරණං පති,
කච්චි බහුවිධං ඛජ්ජං සද්ද අභිහරන්තී තෙ.
5360. කච්චි බහුවිධං මාලාං ඔව්භිත්වා කුමාරියො,
සරතෙ කරොථ පච්චෙකං බිඩ්ඝාරතිරතා මුහුං.²
5361. කෙන වා විකලං කුඤ්ඤං ඛිපං³ අභිහරන්තු තෙ,
මනො කරසසු කුඨ්ඨමුඛි අපි වජ්ජසමමෙපි.⁴
5362. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා රුජා පිතරමබ්බවි:
සංඛමෙනං මහාරාජ උඛ්භාතිස්සරසනතිකෙ.
5363. සුචෙ පණ්ණරසො දිබ්බො සහස්සං ආහරන්තු මෙ,
යථාදිත්තඤ්ච දසසාමි දුතං සංඛවණ්ණසු'හං.
5364. රුජාය වචනං සුඤ්ඤා රාජා අඛ්ඤාතිමබ්බවි:
බහුං විනාසිතං විතං නිරුජං අඵලං තයා.
5365. උපොසථං වසං නිච්චං අත්තපානං න භුඤ්ජයි,
නියතෙනං අභුක්ඛං නත්ථි පුඤ්ඤං අභුඤ්ජතො.
5366. බ්ඡකොපි හි සුඤ්ඤානං තද්ද කස්සපභාසිතං,
පසංසනොගා⁵ මුහුං උඤ්ඤං රුදං අසසුති වත්තයි.
5367. යාව රුජෙ ජීවසි⁶ නො මා හත්තමපනාමයි,
නත්ථි හද්දෙ පරො ලොකො කිං නිරුජං විහඤ්ඤයි.
5368. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා රුජා' රුචිරවණ්ණිනි,
ජානං පුබ්බාපරං ධම්මං පිතරං එතදබ්බවි:

-
1. බවිතෙ - මජ්ඣං. සා.
 2. අහු - මජ්ඣං. සා.
 3. කිං ඛිපං - මජ්ඣං. සා.
 4. තෙ - මජ්ඣං. සා.
 5. අසසපනොගා - මජ්ඣං.
 6. යාවරුජෙජීවමානා - මජ්ඣං. සා.
 7. රුචා - මජ්ඣං. සා.

5357. විනයෙහි ඇලුණු රුජා වේදේහ රජු වෙත පැමිණ වැද සත්-
රුවනින් විසිතුරු රන් කම් කළ පුටුවෙක එකත් පස් වැ හිඳගත්තා ය.

5358. වේදේහ රජ තෙමේ දෙවහනන් සමූහයකට බඳු එ පිරිස
දැක යෙහෙළියන් මැදට පත් රුජා නම් රාජ කන්‍යාවට මේ වචනය කී ය:

5359. කිම දියණියනි, මා කරවා දුන් පහයෙහි සිත් අලවා
වෙසෙහි ද? ගෘහෝද්‍යානයෙහි පිහිටි පොකුණෙහි (ජල ක්‍රීඩා කිරීම්
වශයෙන්) සිත් අලවා වෙසෙහිද නන් වැදෑරුම් කන දැ හැම දවස්
තිට එළවත් ද?

5360. කිම කුමරියෙනි, තෙපි ක්‍රීඩාරකියෙහි ඇලුණු නානාවිධ
මල්දම් ගොතා එක්වත් මල්ගුළා කරවූ ද?

5361. කුමන වස්තුවකින් තිට අඩුවක් වෙයි ද, එය වහා ම
එළවත්වා! අබ, මැටි, තල කල්කයෙන් පැහැපත් කළ මුහුණු ඇත්තිය,
සඳ වැනි දෙයෙහි පවා කැමැත්තෙහි නම් මට කියව සපයා දෙමි යි
රජ තෙමේ කී ය.

5362. වේදේහ රජුගේ බස් අසා රුජා නම් රාජකන්‍යාව පියරජහට
මෙය පැවැසූ ය: මහරජුනි, ජනාධිපති වන ඔබ වෙතින් මේ සියල්ල
ලැබෙයි.

5363. පියාණෙනි, හෙට දිව්‍ය වූ පසළොස්වක් පොහො දවස ය.
කහවණු දහසක් මට දෙනු මැනැවි. පෙර දුන් පරිදි සියලු යාවකයන්
කෙරෙහි දෙන්නෙමි යි පැවැසූ ය.

5364. රුජා කුමරියගේ බස් අසා අංගානි රජ තෙමේ මෙසේ
කී ය: තී විසින් අවැඩ වන ලෙස නිෂ්ඵල පරිදි බොහෝ වස්තුව
විනාශ කරන ලදී.

5365. නිති පෙහෙවස් වෙසෙමින් ආහාරපාන අනුභව නො
කෙරෙහි ය. නියති විසින් තෙල නො වැළඳියයුතු වෙයි. නො වළඳන්නාහට
පින් නැතැ යි කී ය.

5366. ඛේපක තෙමේ ද එ කල කාශ්‍යප නුවටාගේ බස් අසා
නැවත නැවතත් ප්‍රශ්නය කරන්නේ හඬමින් උණු කඳුළු වැහිරී ය.

5367. රුජා දියණියනි, යම් පමණ කල් ජීවත් වෙහි ද ඒ තාක් කල්
අහර දුරු නො කරව. යහපත් දියණියනි, පරලොවක් නැත, නිකරුණේ
කුමට වෙහෙසෙහි ද යි ඇසී ය.

5368. යහපත් ශරීර වර්ණ සම්පන්න වූ රුජා රාජකන්‍යා
නොමෝ වේදේහ නම් පියරජුගේ බස් අසා (අතීතයෙන් ජාති සත්‍යක්
ද අනාගතයෙන් ජාති සත්‍යක් ද) පූර්වපර දහම් දන්ති පියරජුට මෙ
බස් පැවසූ:

5369. සුතමෙව මෙ පුරෙ ආසි සක්ඛි දිට්ඨිදං¹ මයා,
බාලුපසෙව් යො හොති බාලොව සමපජ්ජව.
5370. මුළුණා හි මුළුභමාගමම හියොං මොහං නිගච්ඡති,
පතිරුපං අලාතෙන ඛිජකෙන ච මුළුභිකුං.
5371. තුඤ්ඤ දෙව්² සපපඤ්ඤා ධිරො අභිසං කොච්ඤ,
කපං බාලෙහි සදිසං හිනං දිට්ඨිං³ උපාගමී.
5372. සචෙ හි සංසාරපථෙන සුජ්ඣති
නිරක්ඛියා පබ්බජා ගුණස්ස,
කීටොව අග්ගිං ජලිතං අපාපතං⁴
උපපජ්ජති මොමුහො නභ්භාවං.
5373. සංසාරසුද්ධිති පුරෙ නිව්ට්ඨං
කමමිං වීදුසෙතත්⁵ බහු අජානං,
පුබ්බ කළී දුග්ගහිතොව අඤා⁶
දුමොචයා බලියා අමුචුජොව.
5374. උපමං තෙ කරිස්සාමි මහාරාජ තවක්ඛියා,
උපමායපිට්ඨෙකමෙව අඤාං ජානන්ති පණ්ඩිතා.
5375. වාණිජානං යථා නාවා අපපමාණහරා ගරු,
අතිහාරං සමාදය අණණුවෙ අවසීදති.
5376. එවමෙව නරො පාපං ථොක ථොකමපී ආචිනං,
අතිහාරං සමාදය නිරයෙ අවසීදති.
5377. න තාව භාරො පරිපුරො⁷ අලාතස්ස මහීපති,
ආචිනාති ච තං පාපං යෙන ගච්ඡති දුග්ගතිං.
5378. පුබ්බවස්ස කතං පුඤ්ඤං අලාතස්ස මහීපති,
කසෙසස් දෙව නිස්සංඤ්ඤා යඤ්ඤොසො ලහතෙ සුඛං.
5379. ධියතෙවස්ස⁸ තං පුඤ්ඤං තථාහි අගුණෙ රතො,
උපුමග්ගං අවාහාය⁹ කුමමග්ගමනුධාවති.

-
1. පච්චිකමං දිට්ඨං - මජ්ඣං. සා.
 2. දෙව්ඤා - මජ්ඣං. සා.
 3. හිනදිට්ඨං - සා. හිනදිට්ඨි - මජ්ඣං.
 4. අපාපිකං - මජ්ඣං.
 5. වීදුසෙතත් බහු පජා - මජ්ඣං.
 6. අඤා - මජ්ඣං. සා.
 7. පතිපුරො - මජ්ඣං.
 8. නයෙසව - මජ්ඣං. සා.
 9. වසා - මජ්ඣං. සා.
 10. අවාහාය - මජ්ඣං. අවාහාය - සීමු.

5369. යමෙක් අඤානායන් සෙවුනේ වෙයි ද හේ අඤාන භාවයට මැ පැමිණෙයි යනු මා විසින් පෙර අසන ලද්දේ ම ය. මෙය වනාහි දැන් ඇස් හවු වෙහි දක්නා ලදී.

5370. යම් පරිදි මං මුළා වූයෙක් මං මුළා වුවකු කරා එළැඹ අතිශයින් මුළා වේ ද එසෙයින් දෘෂ්ටිමුඛයා ද අතිශයින් මුළාවට පැමිණෙයි. (දෙවියන් වහන්ස,) අලාභ සෙනෙවියා ද බීජක දසයා ද (ගුණ නුවටා කරා එළැඹ,) මුළා වන්නට සුදුසු වෙත්.

5371. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ වූකලී නුවණැතියහ, එහෙයින් ධීරයහ, අරත්ථානරත්ත දැනුමෙහි සමරත්ථයහ. කීසෙයින් බාලයන් හා සදාශ ව ලාමක දෘෂ්ටියට පැමිණියහු ද?

5372. ඉදින් සංසාරමාර්ගයෙන් ශුද්ධිය වේ නම් ගුණ නුවටාගේ පැවිද්ද නිරරත්ථක යැ. දිලියෙන ගීන්නට පනන පළභැටියකු සෙයින් අතිශයින් මුළා වූයේ නත්තභාවයට පැමිණියේ ය.

5373. සංසාරයෙන් ශුද්ධිය වේ ය යි පළමු මැ මිසදිවු ගත් බොහෝ ජනයෝ නො දන්නාහු කර්මය ද කර්මඵලය ද නසති. ඔවුන් විසින් පළමු මැ ගන්නා ලද පරාජයග්‍රාහය වරදවා ගන්නා ලද මැ වෙයි. ඔහු (බිලිය ගිලෑ සිටි) මසකු බිලියෙන් (මුදවාලියැ නොහැක්කා) සේ අනර්ථයෙන් මුදවාලියැ නො හැකි වෙති.

5374. මහරජාණෙනි, ඔබට වැඩ පිණිස උපමාවක් කියමි. මෙ-ලොවැ ඇතැම් පණ්ඩිත පුරුෂයෝ උපමායෙකුදු අර්ථය දැනගනිත්.

5375. යම් පරිදි වෙළෙඳුන්ගේ නැවක් අපමණ වූ බර ගෙනයන්නී අධික වූ වස්තුභාරය ගෙන සයුරෙහි ගැලේ ද,

5376. එසෙයින් මැ මිනිසෙක් අකුශලය මදින් මද රැස් කරනුයේ අධික වූ අකුශලභාරය ගෙන නිරයෙහි ගැලෙයි.

5377. මිහිපල්කුමනි, අලාභ සෙනෙවියාගේ (ගොසානක) අකුශල-භාරය තව නො පිරුණේයැ. හේ යම් පාපයෙකින් දුගතියට යේ ද ඒ පාපකර්මය රැස්කරන්නේ ද වෙයි.

5378. මිහිපල්කුමනි, අලාභ සෙනෙවියා විසින් සුර්වභවයෙහි ම කරනලද (පුෂ්පපුරා සංඛ්‍යාත) යම් පිනක් ඇද්ද දේවයිනි, මේ තෙමේ මෙකල යම් සුවයක් වීදී නම් මේ ඒ කුශලායාගේ විපාක යැ.

5379. ඔහුගේ ඒ පින ගෙවියේ මැ ය. ඒ එසේ මැ යි. අකුශල-යෙහි ඇලුණු හේ සෘජු වූ කුශලමාර්ගය හැරවියා අකුශලමාර්ගයෙහි යෙයි.

5380. තුලා යථා පග්ගභිනා ඔභිතෙ තුලමණ්ඩලේ,
උන්නමෙති තුලාසිසං භාරෙ ඔරොපිතෙ සති.
5381. එවමෙව නරො පුඤ්ඤං ථොකථොකච්චි ආචිනං,
සග්ගාතිමානො දුසොව ඛිජකො සාතවෙ¹ රතො.
5382. යඤ්චජ්² ඛිජකො දුසො දුක්ඛං පසස්සති අඤ්ඤාති,
පුබ්බෙ තඤ්ඤා³ කතං පාපං තමෙසො පටිසෙවති.
5383. ඛියතෙවසස්ස තං පාපං තථාහි විනායෙ රතො,
කස්සපඤ්ච සමාපජ්ජ මාගෙවුසපථ⁴ මාගමා.
5384. යං යං හි රාජ භජති සතං වා යදි වා අසං,
සිලවනතං විසිලං වා වසං තසෙස්සව ගවජති.
5385. යාදිසං කරුතෙ මිත්තං යාදිසඤ්චපසෙවති,
සොපි තාදිසකො භොති සභවාසො හි තාදිසො.
5386. සෙවමානො සෙවමානං සමුත්ථො සමුත්ථං පරං,
සරො දිඤ්ඤා⁵ කලාපංව අලික්ඛමුපලිමපති
උපලෙපභයා⁶ ධිරො නෙව පාපසබ්බා සියා.
5387. පුත්තිමච්ඡං කුසග්ගෙන යො නරො උපනායනී,
කුසාපි පුත්ති වායනති එවං බාලුපසෙවනා.
5388. තගරඤ්ච⁷ පලාසෙන යො නරො උපනායනී,
පක්කාපි පුරහි වායනති එවං ධිරුපසෙවනා.
5389. තස්මා පලපුටසෙස්සව⁸ ඤ්ඤා සමපාක⁹ මත්තනො,
අසනෙන නොපසෙවෙය්‍ය සංනිත සෙවෙය්‍ය පණ්ඩිතො
අසනෙනා නිරයං නෙතති සනෙතා පාපෙතති සුග්ගතිං.
5390. අභව්ච්චි ජාතියො සත්ත සරෙ සංසරිතත්තනො,
අනාගතාපි සනෙතෙව යා ගමිස්සං ඉතො වුතා.

1. සාධවෙ - මජ්ඣ.
2. යමජ්ජ - මජ්ඣ. ස්‍යා. වී.
3. මසස්ස - මජ්ඣ. වසස්ස - ස්‍යා.
4. මාගෙවුසපථ - මජ්ඣ.
5. දිඤ්ඤා - මජ්ඣ. ස්‍යා.
6. උපලිමප - මජ්ඣ.
7. තගරඤ්ච - මජ්ඣ.
8. පක්කපුටසෙස්සව - මජ්ඣ.
9. සපාක - මජ්ඣ.

5380. යමිංස් දුඨ්ව ගන්තාලද තරාදිය භාණ්ඩ ගැනීම පිණිස
තුලා තැටිය එල්වා තැබූ කල්හි බඩු නගන ලද්දේ පහතට බසි ද බැහැර
කළ කල්හි තුලානිය උඩට නඟී ද,

5381. එසෙයින් ම මිනිසා කුශලය මඳින් මද රැස් කරනුයේ ස්වර්ගයට
පමුණුවන කුශලයෙහි ඇලුණු ධීවර දයයා මෙන් මධුර විපාක ඇති කුශල-
යෙහි මැ ඇලුණේ වෙයි.

5382. දැන් ධීවර දයයා තමා කෙරෙහි යළි දුකක් දකී ද ඔහු විසින්
පෙර කළ යම් (ආක්‍රොෂ) පාපයෙක් වී නම් මේ තෙමේ ඒ පාපඵලය වීදී.

5383. ඔහුගේ ඒ පාපය ගෙවී යේ මැ ය. එතෙකුදුවත් ආචාර-
විනයෙහි ඇලුණු නුඹ වහන්සේ කාශ්‍යප ගෞත්‍ර ඇති ආර්ථකයා කරා
එළැඹ අකුශලමාර්ගයට නඟමක් යේවා.

5384. මහරජාණෙනි, සත්පුරුෂ වූ හෝ අසත්පුරුෂ වූ හෝ
සිල්වත් වූ හෝ දුශ්ශීල වූ හෝ යම් යම් එකකු සෙවුණේ ද හේ ඔහුගේ
මැ වසෙයට පැමිණෙයි.

5385. යමෙක් යම් බදු (පුභුලකු) මිතුරු කෙරේ ද යම් බදු වුවකු
සෙවුනේ ද හේ ඒකාන්තයෙන් එබදු වූයේ වෙයි. සහවාසය එබදු මැ යි.

5386. විය පෙවූ සරයෙක් හියවුරෙහි බහාලන ලද්දේ හියවුර
වියයෙන් ආලිප්ත වන්නා සේ පාපමිත්‍රයා පාපයෙන් පහස්නා ලද්දේ
තමා සේවනය කරන අන්‍යයා ද (පාපයෙන්) තවරයි. (තමා හා සම
අදහස් ඇත්තකු කෙරෙයි සේ යි.) නුවණැති පුරුෂ පාපයෙන් තැවැරෙන
බියෙන් පාපමිත්‍රයන් ඇත්තෙක් නො වන්නේ යැ.

5387. යම් මිනිසෙක් කුණු මස් කුසතණයෙන් බඳී ද (එයින්) කුස
තණ ද කුණුගඳ හමයි. බාලයන් සේවනය ද එ බදු යි.

5388. යම් මිනිසෙක් කුටරලා කොළපතෙකින් බඳී නම් ඒ කොළ
පත ද සුවඳ විහිදුවයි. පණ්ඩිතජන සේවනය ද එ බදු යි.

5389. එහෙයින් පත්‍රපුටයාගේ සුවඳ විහිදීම මෙන් (පණ්ඩිත සේවන
යෙන්) තමාගේ ඥාන පරිපාකය දැන පණ්ඩිත පුරුෂ අසත්පුරුෂයන් නො
සෙවුනේ යැ. සත්පුරුෂයන් සේවනය කරන්නේ යැ. අසත්පුරුෂයෝ
(තමා සෙවුනු) නිරයට පමුණුවති. සත්පුරුෂයෝ සුගතියට පමුණුවත්.

5390. දේවයන් වහන්ස, මම ද තමා විසින් සැරිසරන ලද ජාති සතක්
සිහිකරමි. මෙයින් සැවැ යායුතු වූ අනාගත වූ ද සත් ජාතියක් මැ සිහිකරමි.

5391. යා මෙ සා සන්නථි ජාති අහු පුබ්බෙ ජනාධිප,
කම්මාරපුතො මගධෙසු අහු රාජගහෙ පුරෙ.
5392. පාපං සභායං ආගම්ම බහුං පාපං කතං මයා,
පරදරසස හෙයෙනො වර්මහ අමරා විය.
5393. තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා භසමච්ඡතොව පාවකො,
අථ අශ්ශෙහි කම්මෙහි අජායිං වංසභුමියං.
5394. කොසල්ලියං සෙට්ඨිකුලෙ ඉදෙධි වීතෙ මහද්ධනෙ,
එකපුතො මහාරාජ නිව්ඨං සක්කතපුජිතො.
5395. තත්ථ මිත්තං අසෙවිස්සං සභායං සාතවෙ¹ රතං,
පණ්ඩිතං සුතසම්පන්නං යො මං අනෙඤ්ඤිතිවෙසයි.
5396. වාතුද්ධං පඤ්ඤාද්ධං බහුං රතඤ්චුපාවසිං,²
තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා නිධිව උදකතතිකෙ.
5397. අථ පාපානං කම්මානං යමෙතං මගධෙ කතං
එලං පරියාග තං³ පට්ඨා භුක්ඛා දුට්ඨවිසං යථා.
5398. තතො චුත්තාහං වෙදෙහ රොරුචෙ නිරයෙ වීරං,
සකම්මනා⁴ අපච්චිස්සං තං සරං න සුඛං ලහෙ,
5399. බහුවස්සගණෙ තත්ථ ඛෙපයිත්වා බහුං දුඛං,
හෙණ්ණිකචෙ⁵ අහුං රාජ ඡකලො⁶ උඤ්ඤිතස්සලො.
5400. සාතපුත්තා මයා චුළභා පිට්ඨියා ව රථෙන ව,
තස්ස කම්මස්ස නිස්සන්දෙ පරදරගමනස්ස මෙ.
5401. තතො චුත්තාහං වෙදෙහ කපි ආසිං බ්‍රහ්මාවතෙ,
නිලිච්ඡිත⁷ එලොයෙව යුථපෙන පගබ්බිනා.
තස්ස කම්මස්ස නිස්සන්දෙ පරදරගමනස්ස මෙ.
5402. තතො චුත්තාහං වෙදෙහ දසණ්ණස්ස⁸, පසු අහුං,
නිලච්ඡිතො ජවෙ හද්‍රො යොග්ගං චුළභං වීරං මයා;
තස්ස කම්මස්ස නිස්සන්දෙ පරදරගමනස්ස මෙ.

1. සාධවෙ - මජ්ඣ.

2. මුපාගමී - මජ්ඣ.

3. පරියාගමං - මජ්ඣ.

4. සකම්මනා - මජ්ඣ., සා.

5. භික්ෂාගතො - මජ්ඣ., සා.

6. ඡකලො - මජ්ඣ., සා.

7. නිලච්ඡිත - මජ්ඣ., සා.; නිලච්ඡිත - වී. නිලච්ඡිත - සිමු.

8. අසානෙසු - මජ්ඣ.

5391. ජනාධිපති රජතුමනි, පෙර මාගේ යම් සත්වැනි ජාතියක් වූ ද, එකල මගධ රට රජගහ නුවර තරහල් පුත් වීම්.

5392. මා විසින් පවිටු මිතුරකු නිසා බොහෝ පව් කරන ලද, පරදරා-වන් වෙහෙසමින් අපි නො මැරෙනුවත් මෙන් හැසුරුනාමිහ.

5393. රැස්කරනලද ඒ කර්මය හඵයෙන් වැසුණු ගිනිඅඟුරක් සෙයින් නිහිත වූ සිටියේ යැ. ඉක්බිති අන්‍ය කර්මයකින් වංසරට උපන්මි.

5394. මගරජාණෙනි, කොසඹැනුවර සමාද්ධ වූ සම්පත්තියෙන් ආයා වූ මහත් ධන ඇති සිටු කුලයෙකැ නිතර පුජාසත්කාර ඇති එක මැ පුත් වීම්.

5395. එහි පණ්ඩිත වූ ඇසුපිරු තැන් ඇති යහපත් ක්‍රියාවන්හි ඇලුණු මිත්‍රයකු සහාය වශයෙන් ඇසුරු කෙළෙමි. හෙතෙම මා කුශලකර්මයෙහි පිහිටුවිය.

5396. බොහෝ කුද්දවක් පසළොස්වක් දිනයන්හි පෙහෙවස් වියිමි. ඒ කර්මය ජලාන්තයක පිහිටි නිධානයක් මෙන් වැසි සිටියේ ය.

5397. වැළි, මා සතු පව්කම් අතුරෙන් මගධයෙහි දී කළ යම් මේ පරදරපේවන කර්මයක් වේ ද ඒ (කර්මයාගේ) විපාකය අනුභව කළ නපුරු විෂක් මෙන් මා වෙත එළැඹියේ ය.

5398. වේදේහ (රජාණෙනි) මම එයින් සැවැ සිය පව්කම් හේතුවෙන් රොරව නරකයෙහි බොහෝ කලක් පැසුණෙමි. එය සිහි කරන්නෙමි (සිතට) සැපක් නො ලබමි.

5399. මහරජාණෙනි, එහි බොහෝ වර්ෂ ගණනක් මුළුල්ලෙහි බොහෝ දුක් ගෙවා හෙණ්ණාකට දේශයෙහි බීජෝද්ධරණය කරන ලද එළුවෙක් වීමි.

5400. මා විසින් පිටින් ද රියෙන් ද ඇමැතිපුත්තු උසුලනලදහ. (මේ සියල්ල) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකය යි.

5401. වේදේහයෙනි, එයින් වූත වූ මම මහවනයෙහි වද්දරෙක් වීමි. (එහිදු) ප්‍රභල්හ වූ ප්‍රධාන වානරයා විසින් උපුටන ලද එල (බීජ) ඇත්තෙමි වීමි. එ ද මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5402. වේදේහයෙනි, එයින් වූත වූ මම දසණ්න ජනපදයෙහි ගොනෙක් වීමි. (එහි දු,) උපුටන ලද බීජ ඇත්තෙමි ජවයෙහි යහපත් වීමි. මා විසින් (එහි) බොහෝ කලක් විය (බර) උසුලනලදි. (එ ද) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5403. තතො චුතාහං වෙදෙහ වජ්ජි සු කුලමාගමා,
නෙවිඤ්ඤි න පුමා ආයං මනුසසනෙහ සුදුලලෙහ,
තස්ස කම්මස්ස නිස්සංකෙ පරදුරගමනස්ස මෙ.
5404. තතො චුතාහං වෙදෙහ අජායං නානුනෙ වනෙ,
භවනෙ තාවතිංසාහං අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී.
5405. විවික්ඛව්ඤාහරණං ආමුක්ඛමණ්ඩකුණ්ඩලා,
කුසලා නච්චගීතස්ස සක්කස්ස පරිවාරිකා.
5406. තත්ථ ධීතාහං වෙදෙහ සරාමී ජාතියො ඉමා,
අනාගතෙපි සනෙතව යා ගමීස්සං ඉතො චුතා.
5407. පරියාගතනතං කුසලං යං මෙ කොසඬියං කතං,
දෙවෙ වෙව මනුසෙස ව සංඛාරීස්සං ඉතො චුතා.
5408. සත්ත ජවො¹ මහාරාජ නිච්චං සක්කතපුජිතා,
ථිහාවාසි² න මුච්චිස්සං ජට්ඨානි ගතියො ඉමා.
5409. සත්තමී ව ගතී දෙව දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤිකො,
පුම දෙවො භවිස්සාමී දෙවකායසම්මුත්තමො.³
5410. අජ්ජාපි සන්තානමයං මාලං ගජේන්ති නානුනෙ,
දෙවපුත්තො ජවො නාම යො මෙ මාලං පටිච්ඡති.
5411. මුහුත්තො විය සො දිබ්බො ඉමානි වස්සානි සොළස,
රක්ඤ්ඤිවො ව සො දිබ්බො මානුසිං සරදෙසනං.
5412. ඉති කම්මානි අත්තවනති අසබ්බෙය්‍යාපි ජාතියො,
කල්‍යාණං යදි වා පාපං නති කම්මං පනස්සති.
5413. යො ඉවෙජ පුරිසො හොතුං ජාතිජාතිං පුනප්පනං,
පරදුරං විචජ්ජයො ධොතපාදෙව කඤ්ඤං.
5414. යා ඉවෙජ පුරිසො හොතුං ජාතිජාතිං පුනප්පනං,
සාමිකං අපවායෙය්‍ය ඉන්ද්‍රං පරිවාරිකා.
5415. යො ඉවෙජ දිබ්බහොගස්ස දිබ්බං ආයුං යසං පුබ්බං,
පාපානි පරිවජ්ජන්තා තිව්ධං ධම්මමාවරො.

1. ජවො - මජ්ඣං, සා.

2. ඉඤ්ඤිවො - මජ්ඣං, සා.

3. පුමාදෙවො - මජ්ඣං, සා, වී.

5403. වේදේහයෙනි, එයින් ව්‍යුහ වූ මම වජ්ජි ජනපදයෙහි කුලයකට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණියෙමි. අතීශයින් දුර්ලභ වූ මනුෂ්‍යාත්මයෙහි ස්ත්‍රියක් ද නො වීම්. පුරුෂයෙක් ද නො වීම්. (නපුංසක වීම්. එය ද) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5404. වේදේහයෙනි, එයින් ව්‍යුහ වූ මම තවතිසා භවනයෙහි නන්දන වනයෙහි කැමැති කැමැති වෙස් ගැනීමට සමර්ථ වූ අප්සරාවක් වැ උපන්නීම්.

5405. විසිතුරු වස්ත්‍ර හා ආභරණ ඇත්ති පැළැඳි මිණි කොඩොල් ඇත්ති නාත්‍යාගිතයෙහි දක්ෂ වූවා ශක්‍රයාගේ භාය්‍යාවක් වීම්.

5406. වේදේහයෙනි, එහි සිටි මම මේ (යට කියන ලද) ජාතීන් සිහි කෙළෙමි. මෙයින් ව්‍යුහ වැ යම් තැනකට යන්නෙමි ද ඒ අනාගත ජාති සතක් ද සිහි කෙළෙමි.

5407. කොසඹැනුවර දී මා විසින් යම් කුශලයක් කරනලද ද එය නමාගේ වාරයෙන් විපාක දීමට එළැඹියේ ය. මෙයින් ව්‍යුහ වූ මම දෙව් ලොව ද මිනිස් ලොව ද සැරිසරන්නෙමි.

5408. මහරජ, මෙසේ සත්ජාතියෙක නිතර පූජා සත්කාර කරන ලද්දී වෙමි. (යට කී) ජාති සයෙහි ස්ත්‍රීභාවයෙන් නො මිදුණෙමි.

5409. දේවයන් වහන්ස. සත්වැනි ගතියෙහි දෙවියන් අතර උතුම් වූ මහත් සාද්ධි ඇති පුරුෂදෙව් වූ දිව්‍ය සුත්‍රයෙක් වන්නෙමි.

5410. අද ද නන්දන උයනෙහි (මාගේ පරිවාර දිව්‍යස්ත්‍රීහු) (එකතො-වණට ආදි වශයෙන්) රැස් කළ මල් (මා සඳහා) ගොතන්නාහ. ජව නම් වූ දිව්‍යසුත්‍රයෙක් මා සඳහා (ගසින්) වැටෙන මල් පිළිගනී ද (හේ මාගේ සැමියා යි.)

5411. යම් මේ (ගත වූ) සොළොස් වසක් වේ ද එය දෙව්ලොව ඇසිල්ලක් මෙනි. මිනිස් ගණනින් සියක් වසක් (තවතිසා) දෙව්ලොව එක් රැ දවලෙකි. (එක් දවසෙකි.)

5412. මෙසේ නො ගිණිය හැකි ජාතියෙකැ පවා කර්මයෝ (සත්වයා) අනුව යෙති. කුශල වූ හෝ අකුශල වූ හෝ කර්මය (විපාක නොදී) නො නස්නේ ය. (මේ අපරාපරියවේදනීය කර්මය යි.)

5413. යමෙක් මතු මතු ජාතීන්හි සුනසුනා පුරුෂයකු වීමට කැමැත්තේ නම් දෙවූ පා ඇත්තකු මධ්‍ය (දුරු කරන්නා සේ) පරදර කර්මය දුරු කරන්නේ ය.

5414. යම් ස්ත්‍රියක් මතු මතු ජාතීන්හි සුනසුනා පුරුෂයකු වන්නට රිසි වේ නම් පරිවාරිකාවන් ඉන්ද්‍රියාභට (අත් පා මෙහෙ කරන්නා) මෙන් සිය සැමියාට අත් පා මෙහෙ කරන්නේ ය.

5415. යමෙක් දිව්‍ය භොග ද දිව්‍ය ආයුෂ්‍ය යසස හා සුව ද කැමැත්තේ නම් පව දුරු කොට ත්‍රිවිධ සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

5416. කායෙන වාචා මනසා අසමනො විවක්කිණො,
අනතො හොති අකාය ඉතී වා යදි වා පුමා.
5417. යෙ කෙවීමෙ මනුජා ජීවලොකෙ
යසස්සිතො සබ්බසමන්තහොගා,
අසංසයං තෙහි පුරෙ සුවිණ්ණං,
කම්මසසකායෙ පුට්ඨ සබ්බසතො.
5418. ඉඛ්ඛානුවිනොගි සයම්පි දෙව
කුතො නිදනා තෙ ඉමා ජනිඤ,
යා තෙ ඉමා අවජරාසන්නිකාසා
අලබ්භතා කඤ්ඤානජාලජත්තා.
5419. ඉච්චවං පිතරං කඤ්ඤා රුජා තොසෙයි අබ්බතිං,
මුලාසස්ස මහමාවිකති ධම්මමකබ්බයි සුබ්බතා.
5420. අජාගමා බ්‍රහ්මලොකා නාරදෙ මානුසිං¹ පජං,
ජමබ්බදිපං අවෙක්කිතො අඤ්ඤා² රාජානමබ්බතිං.
5421. තතො පතිට්ඨා පාසාදෙ වෙදෙහස්ස පුරස්සතො,³
තඤ්ඤා දිස්වා අනුපපන්නං රුජා ඉසිමවඤ්ඤං.
5422. අජාසනමා ඔරුය්ග රාජා ව්‍යමහිතමානසො,
නාරදං පරිපුජ්ජෙතො ඉදං වචනමබ්බවි.
5423. කුතො හු ආගවජයි දෙවවණ්ණි
ඔහාසයං සංවරිං වඤ්ඤාච,
අකබ්බාහි මෙ පුට්ඨිතො නාමගොතනං
කථං තං ජානන්ති මනුස්සලොකෙ.
5424. අහං හි දෙවතො ඉද්ධි ඵලී
ඔහාසයං සංවරිං⁴ වඤ්ඤාච,
අකබ්බාහි තෙ පුට්ඨිතො නාමගොතනං
ජානන්ති මං නාරදෙ කස්සපො ව.⁵
5425. අවජරියරුපං⁶ වත්⁷ යාදිසඤ්ඤා
වෙහාසයං ගවජයි තිට්ඨයි ව,
පුට්ඨාමි තං නාරද ඵතමස්සං
අථ කෙන වණ්ණිතො තවායමිද්ධි.

1. මානුසං - මජ්ඣං.

2. අඤ්ඤා - මජ්ඣං; අඤ්ඤා - සත්තං.

3. පුරස්සතො - මජ්ඣං, සත්තං, වී.

4. සබ්බදිසා - මජ්ඣං, සත්තං.

5. වානී - මජ්ඣං, සත්තං.

6. අවජරරුපං - මජ්ඣං.

7. තව - මජ්ඣං, සත්තං.

5416. නුවණැති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් කයින් වටසින් මනසින් නො පමා වී නම් (එය) තමහට වැඩ පිණිය වෙයි.

5417. මේ සත්වලෝකයෙහි යසස් ඇති පරිපූර්ණ සියලු හෝග ඇති යම් කිසි මිනිස් කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුන් විසින් නිසැක ව ම පෙරපින් කරන ලද්දේ ය. නානා ප්‍රකාර වූ සියලු සත්වයෝ කර්මය ස්වකීය කොට ඇත්තාහ.

5418. දේවයන් වහන්ස, තමා ද සිතනු මැනැවැ. ජනෙන්ද්‍රය, (රජ්ජරුවන් වහන්ස,) අප්සරාවන් හා සමාන වූ අලංකෘත වූ රන්දූලින් වසන ලද්ද වූ ඔබගේ යම් මේ (සොළොස් දහසක්) ස්ත්‍රීහු කුමකින් හටගත්තාහු ද?

5419. සුන්දර වුන ඇති රුජා නම් කුණා තොමෝ මෙ පරිද්දෙන් පිය වූ අභිගානී රජු තුටු කරවූ, මුළා වූ රජුට (යහපත්) මග කිවූ, ධර්මය පැවැසූ.

5420. ඉක්බිති නාරද නම් බ්‍රහ්ම තෙම දඹදිව බලන්නේ අභිගානී රජු දිවි. (එහෙයින්) බ්‍රහ්මලෝකයෙන් මනුෂ්‍යප්‍රජාව වෙත එළැඹියේ ය.

5421. ඉක්බිති වේදේහ රජු ඉදිරියෙහි ප්‍රාසාදය යම්පයෙහි (අහසෙහි) සිටියේ ය. පැමිණි ඔහු දෑක රුජා තොමෝ (ඒ) සෘෂිවරයා වැන්ද ය.

5422. වැළි රජ බිය වූ සිත් ඇත්තේ අසුනෙන් බැස නාරද (බ්‍රහ්මයා) විවාරන්නේ මෙ වදන් කී ය:

5423. දෙවියකු බඳු ශරීරවර්ණ ඇති රාත්‍රිය භෝබවන වන්ද්‍රයා වැනි වූ (තෙපි) කොහි සිට ආවහුද? මා විසින් විවාරන ලද්දේ නම්ගොත් කියව. මිනිස් ලොවැ තොප කෙසේ දනිත් ද?

5424. මම වනාහි දැන් දෙවිලොවින් එමි. රාත්‍රිය භෝබවන වන්ද්‍රයා මෙන් (මෙහි හැසිරෙන්නෙමි) තොප විසින් විවාරන ලද්දේම නම්ගොත් කියමි. නමින් නාරද යි ද ගෝත්‍රයෙන් කාශ්‍යප යි ද මා දනිත්.

5425. (තොපගේ) යම්බඳු වූ ශරීරවර්ණයක් වේ නම් එය ද තෙපි අහසෙහි යන්නහු ය, සිටිනහු ය, (යන මෙ) කරුණ ද ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයායෙකි. නාරද සෘෂිවරයා, මෙ කරුණ තොප විවාරමි: කවර කරුණෙකින් තොපගේ මේ සෘද්ධිය වී ද?

5426. සච්චිකා ධම්මො ව දමො ව වාගො
ගුණා මමෙතෙ පකතා පුරාණා,
තෙහෙව ධම්මෙති සුසෙවිතෙති
මනොජවො යෙනකාමං ගමොසී.¹
5427. අච්ඡරිය²මාවිකාසි පුඤ්ඤසිඤ්ඤිං
සචෙ හි එතෙ කං යථා වදෙසි,
පුට්ඨාමී තං නාරද එතමකං
පුට්ඨො ව මෙ සාධු වියාකරොති.
5428. පුට්ඨස්සු මං රාජ තචෙස අපො
යං සංසයං කුරුසෙ භූමිපාල,
අහං තං නික්ඛංසයනං ගමෙමී.
තයෙති ක්ඤ්ඤෙති ව හෙතුහි ව.
5429. පුට්ඨාමී තං නාරද එතමකං
පුට්ඨො ව මෙ නාරද මා මුසා හණ,
අසී නු දෙවා පිතරො නු අසී
ලොකො පරො අසී ජනො යමාහු.
5430. අකොච දෙවා පිතරො ව අසී
ලොකො පරො අසී ජනො යමාහු,
කාමෙසු ගිඤ්ඤා ව නරා පමුලා
ලොකං පරං න වීදු මොහස්සකා.
5431. අසීති චෙ නාරද සද්දහාසි
නිවෙසනං පරලොකෙ මනානං,
ඉධෙව මෙ පඤ්ඤාසතානි දෙති
දස්සාමී තෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5432. දජෙජමු ඛො පඤ්ඤාසතානි භොතො
ජඤ්ඤමු චෙ සීලවනං වදඤ්ඤං,
ලුඤ්ඤං තං භොතං නිරයෙ වසනං
කො වොදසෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5433. ඉධෙව යො භොති අධම්මසීලො
පාපාචාරො³ අලසො ලුඤ්ඤමො,
න පණ්ඩිතා තස්මිං ඉණං දදන්ති
නති ආගමො භොති තථාවිධමහා.

1. ගතොසී - මජ්ඣං, සාය.

2. අච්ඡර - මජ්ඣං.

3. පාපනරො - මජ්ඣං.

5426. වාක්සන්‍යය, ත්‍රිවිධ සුවරිත ධර්මය හා ධ්‍යාන ධර්මය, ඉන්ද්‍රිය දමනය, ක්ලේශන්‍යාය හා දේශධර්ම පරිත්‍යාගය යන මේ ගුණයෝ මා විසින් පෙර භවයෙහි මොනොවට පුරුදු කරන ලදහ. මනාව සෙවුනාලද එ (ගුණ) ධර්ම හේතුවෙන් රිසි තැනකට යා හැකි මනොජව (ඉද්ධි බල) ඇත්තේ වෙමි.

5427. කුශලකර්මයන්ගේ ඵලදයක බව ආශ්වයා¹ කොට කියන්නහු ය. ඉදින් තෙල කරුණු තොප කියන පරිදි වේ නම් නාරද තපස්වීති, මෙ කරුණු තොප විවාරමි. විවාරන ලද්දේ මනා ලෙස මට ප්‍රකාශ කරව.

5428. භූමිපාලය, (යම් කරුණෙක්හි) යම් සැකයක් කෙරෙහි ද, මහරජ, තොපගේ ඒ කාරණය මා විවාරව. කාරණයෙන් ද, නුවණින් ද ප්‍රත්‍යයෙන් ද මම තොප නිසැක බවට පමුණුවමි.

5429. නාරද මුනිවරය, ඒ කරුණු තොප විවාරමි. නාරද මුනිවරය, මා විසින් විවාරනලද්දේ මුසා නො කියව. ජනයා යමක් කියාද (එබඳු) දෙවියෝ ඇත් ද? මව්පියෝ ඇත් ද? පරලොව ඇත් ද?

5430. (මහරජ,) ජනයා යමක් කියා ද? (එබඳු) දෙවියෝ ඇත් ම ය. මව්පියෝ ද ඇත් ම ය. පරලොව ද ඇත්තේ ම ය. කාමයන්හි ගිජු වූ මෝභයෙන් යුක්ත වූ අකිශයින් මුළා වූ දන්ව පරලොව නො දනිත්.

5431. නාරද තවුසාණෙනි, ඉදින් මළවුන් සඳහා පරලොව හිවෙසක් ඇතැයි හඳහවු නම් මට මෙලොව දී (කහවණු) පන්සියයක් දෙව. තොපට පරලොව දී (කහවණු) දහසක් දෙන්නෙමි.

5432. ඉදින් (තොප) සිල්වතෙක, (මහණ බමුණන්ගේ) අදහස දන්නෙකැයි දනුමෝ නම් හවත්භට (කහවණු) පන්සියයක් (පොලියට) දෙමිහ. රෝද ක්‍රියා ඇත්තා වූ නිරයෙහි වසන්නා වූ තොප(කරා එළඹ) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්ලන්නේ ද?

5433. යමෙක් මෙලොව දී ම නො දහැමි ස්වභාව ඇත්තේ ද පව්වු හැසිරීම් ඇත්තේ ද අලස වූයේ ද රෝදක්‍රියා ඇත්තේ ද නුවණැත්තෝ ඔහුට ණය නො දෙත්. එබඳු තැනැත්තාගෙන් ණය ආපසු ලැබීමක් නො වේ.

5434. දකඛ්ඤා පොසං මනුජා විදිතා
උට්ඨානකං¹ සීලවනං වදඤ්ඤං,
සයමෙව හොගෙහි නිමග්ගයතති
කම්මං කරිතවා දුනමාහරෙසි.
5435. ඉතො ගතො² දකඛ්ඤි තස්ස රාජ
කාකොලසබ්බෙහිපි කම්මමානං,³
තං ඛණ්ඩමානං නිරයෙ වසන්තං
කාකෙහි ගීරෙකුහි ව සෙණකෙහි
සඤ්ජින්නගහනං රුහිරං සවනතං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5436. අත්ඨිතමං තස්ස න වඤ්ඤාරියා
නිරයො සද්ද භුමිලො සොරරූපො.
සා නෙව රක්ති න දිවා පඤ්ඤයති
තථාවීඨෙ කො විවරෙ ධනාසීකො.
5437. සබ්බලො ව සාමො ව දුවෙ සුපාණා⁴
පවඤ්ඤායා බලිතො මහන්තා,
බාදනති දමනති අයොමයෙහි
ඉතො පනුණ්ණං පරලොකපත්තං.⁵
5438. තං ඛණ්ඩමානං නිරයෙ වසන්තං
ලුඤ්ඤති වාළෙහි අසමිඤ්ඤෙහි ව,
සංජින්නගහනං රුහිරං සවනතං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5439. උසුභි සත්තිහි සුනිසස්සිතාහි
හනතති විජ්ඣනාති ව පටුමින්නා,
කාළුපකාළා නිරයමහි සොරෙ
සුමෙඛ නරං දුක්ඛතකම්මකාරිං.
5440. තං හඤ්ඤමානං නිරයෙ වජනතං
කුට්ඨිසමී පසස්සමී විථාලිතුදරං,
සංජින්නගහනං රුහිරං සවනතං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1. උට්ඨානකං - මජ්ඣ., ස. 3.
2. ඉතො - මජ්ඣ., ස. 3.
3. විකසාමානං - මජ්ඣ., ස. 3.
4. සුපාණං - මජ්ඣ., ස. 3.
5. පත්තං - මජ්ඣ., ස. 3.

5434. (ධනය ඉපදවීමෙහි) දක්ෂ වූ උත්සාහවත් වූ සිල්වත් වූ සත්‍ය වචන ඇති පුරුෂයා දූත (ධනවත්හු), (නොපගේ) කර්මාන්ත කොට (අපගේ ධනය) පසුව ගෙනෙව'යි තුමු ම ධනයෙන් පවරත්.

5435. මහරජ, මෙයින් ව්‍යුත්පන්න වූයේ එහි (නිරයෙහි) ලෝකවූ ඇති කපුටු සමූහයා විසින් අදිනු ලබන්නේ දක්ෂෙහිය. කවුඩන් ගිජුලිහිණියන් හා උකුස්සන් විසින් කනු ලබන සිඳින ලද සිරුරු ඇති ව නිරයෙහි වෙසෙන ලේ වැගිරෙන (නොපගෙන්) පරලොව දී කවරෙක් නම් කහවනු දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5436. එහි (ඒ ලොකාන්තරීක නරකයෙහි වක්ෂුර්විඤානයාගේ උත්පත්තිය වළකන) අතියෙ අත්ධකාරය ඇත්තේ ය. සඳහිරු නැත්තා හ. ඒ නිරය හැමකල්හි සන වූ අත්ධකාරයෙන් යුක්ත ය. භයානක ස්වරූප ඇත්තේ ය. (මෙහි යම් රාත්‍රියක් වෙද) ඒ රාත්‍රිය ද නැත්තේ ය. දිවා කාලය ද නො පෑනේ. එබඳු තැනෙක ධනය කැමති කවරෙක් හැසිරෙන්නේ ද?

5437. මහත් වූ ශක්තිමත් වූ ඉතා වැඩුණු කය ඇති කඹුරුවන් වූ ද ශ්‍යාම වර්ණ වූ ද සුනඛයෝ දෙදෙනෙක් මෙලොවින් ව්‍යුත්පන්න වූ පරලොව යන්නහු අයෝමය දක්වලින් කති.

5438. නිරයෙහි වෙසෙන දරුණු වූ දුෂ්ට වූ දුක් ඵලවන්නා වූ (ඒ) සුනඛයන් විසින් කනු ලබන සිඳි සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන සිහු ගෙන් පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5439. සොර වූ කාලුපකාල* නම් නිරයෙහි පසම්බරු වූ එනම් ඇති නිරයපල්ලෝ පෙර (මීසදිටු ගැනුම නම් වූ) පවිකම් කළ මිනිසාට මොනොවට නියුණු කළ හීයෙන් ද අධියටියෙන් ද පහර දෙත්. විදීම ද කෙරෙත්.

5440. නිරයෙහි (ඔබමොබ) හැසිරෙන්නා වූ කුෂෙහි ද ඇලයෙහි ද පහර දෙනු ලබන්නා වූ පළන ලද උදර ඇති සිඳුණු සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන නොපගෙන් පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

* කාලුපකාල - අට්ඨකපා, කාලාපකාල - සිංහල ජාතකපොත

5441. සන්ති උසු තොමරහෙණ්ඩිවාලා¹
විවිධාචුධං වසසති තත් දෙවො,
පානති අඛාරමිවදිවිමනො
සිලාසති වසසති ලුද්දකමෙම.
5442. උණො ව වාතො නිරයමහි දුස්සහො
න තහිං සුඛං ලබ්භති ඉහතරමු,
තං තං විධාවනමලෙනමාතුරං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5443. සන්ධාවමානං තං රජෙසු සුත්තං
සජ්ජතිභූතං² පඨවිං කමන්තං,
පතොදලට්ඨිති³ සුවොදියන්තං⁴
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5444. තමාරුහන්තං චුරසඤ්චිතං ගිරිං
විහිංසනං පජ්ජලිතං භයානකං,
යඤ්ජිත්තගන්තං රුහිරං සවන්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5445. තමාරුහන්තං පබ්බතසන්තිකාසං
අඛාරරාසිං ජලිතං භයානකං,
සංදඛ්ඨගන්තං⁵ කපණං රුදන්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5446. අභිතකුටසමා උච්චා කණ්ටකාපවිනා⁶ දුමා,
අයොමයෙහි තිකෙකිති නරලොහිතපාඨිති.
5447. තමාරුහන්ති නාරියො නරා ව පරදරගු,
වොදිකාසන්ති හතෙහි යමනිදෙසකාරිති.
5448. තමාරුහන්තං නිරයං සිංහලිං රුහිරමක්කිතං,
විද්ඛ්ඨකායං විතචං ආතුරං ගාලුභවෙදන්තං.
5449. පසසසන්තං මුහුං උණං පුබ්බකමමාපරාධිකං,⁷
දුමගෙවිටපග්ගහන්තං⁸ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධන්තං.

-
1. ගිණ්ඩිවාලා - මජ්ඣං.
 2. සජ්ජතිභූතං - මජ්ඣං.
 3. පතොදලට්ඨිති - මජ්ඣං.
 4. සුවොදියන්තං - මජ්ඣං, ස්වා.
 5. සුද්ඛ්ඨගන්තං.
 6. කණ්ටකාපවිනා - මජ්ඣං, ස්වා, වී.
 7. පුබ්බකම පරාධිකං - මජ්ඣං.
 8. දුමගෙවිටපග්ගහන්තං - මජ්ඣං, ස්වා.

5441. ඒ නිරයෙහි අධ්යට්ඨි තෝමර හෙල්ල යන විවිධ ආයුධයුතු වැසි වසී, දිලියෙන අහුරු මෙන් ගිනිදෑල් සහිත ආයුධ පවිකරන්නන් මත වැටෙයි, හෙණ මෙන් ගිනි ගෙන දිලියෙන ගල් වැසි වසී.

5442. ඒ නිරයෙහි නො ඉසිලිය හැකි උණුසුම් වාතය ඇත්තේ ය. එහි අල්ප වූ ද සුවයෙක් නො ලැබේ. සැඟවෙන තැන් නැති වැ පීඩාවට පත් වැ ඒ ඒ තැන දිවෙන තොප (තොපගෙන්) (ඒ) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5443. රථයන්හි යොදන ලදුව දුවන්නා වූ ගින්නෙන් දිලියෙන පොළොවෙහි ඇවිදිනා වූ කෙවිටි දඬුවලින් මෙහෙයවනුලබන්නා වූ තොප (තොපගෙන්) (ඒ) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5444. පරලොව දී කරමුවහකින් ගැවසිගත් දුටුවන් බිය උපදවන ගින්නෙන් දිලියෙන භයානක පර්වතයට නගින්නා වූ සිඳුණු සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන තොප (තොපගෙන්) කවරෙක් නම් (කහවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5445. පරලොව දී ගින්නෙන් දිලෙන භයානක පර්වතයක් වැනි අහුරුදසට නගින්නා වූ මොනොවට දවුණු සිරුරු ඇති බැගැපත් වැ හඬන්නා වූ තොප (තොපගෙන්) කවරෙක් (කහවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5446. නිරිසතුන්ගේ ලේ බොන්නා වූ අයොමය තියුණු කටුවලින් ගැවැසිගත් වෘක්ෂයෝ මේකුළු මෙන් ඉතා උස් වෙති.

5447. පරදරගමන පාපකර්මයෙහි යෙදුණු ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද අධ්යට්ඨිගත් අත් ඇති යමගේ නියෝග ඉටුකරන්නන් (යම පල්ලන්) විසින් මෙහෙයනලද්දහු ඒ රුකට නගිත්.

5448—49. නිරයෙහි ඇති ඒ ඉඹුල්ලකට නැගෙන්නා වූ ලේ වැකුණු සමින් තොර වූ කඩකඩ වූ කය ඇති පීඩිත වූ දැඩි වේදනා ඇති මොහොතක් පාසා උණුසුම් සුසුම් හෙළන පෙර කළ පව් කම් නැමැති අපරාධ ඇති රුක් අගින් හා වෙළෙස් අගින් පහරනලද තොප වෙත එළඹ කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5450. අබ්බකුට්ඨමා උච්චා අසිපත්තාචිතා¹ දුමා,
අයොමයෙහි තිකෙඛ්භි නරලොභිතපාසිහි.
5451. තමානුපන්නං² අසිපත්තපාදපං
අසිහි තිකෙඛ්භි ව ජිජ්ජමානං,³
සංජිනනගත්තං රුහිරං සවත්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසුං.
5452. තතො නික්ඛන්තමත්තං⁴ තං අසිපත්තනිරයා⁵ දුබ්බා,⁶
සමපතිතං වෙතරණිං⁷ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.
5453. බරා බාරොදිකා⁸ තත්තා දුන්නා වෙතරණි නදී,
අයොපොක්ඛරසඤ්ජන්තා තික්ඛපත්තෙහි සඤ්ජි.
5454. තත්ථ සඤ්ජිනනගත්තං තං චුත්තන්තං රුහිරමක්ඛිතං,
වෙතරණෙඤ්ඤ⁹ අනාලමෙඛ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.
5455. වෙධාමි රුකෙඛා විය ජිජ්ජමානො
දිසං න ජානාමි පමුලාසඤ්ඤි,¹⁰
භයසානුතප්පාමි මහා ව¹¹ මෙ භයං
සුඤ්ඤාන ගාථා¹² තථ භාසිතා ඉයෙ.
5456. ආදින්නෙ වාරිමජ්ඣංව දීපංවොසෙරිවණ්ණවෙ,
අඤ්ඤාකාරෙව පජ්ජානො ත්වං නොසි සරණං ඉයෙ.
5457. අත්ඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤානුසාස මං ඉයෙ
අතීතමුද්ධා අපරාධිතං මයා,
ආචික්ඛ මෙ නාරද සුද්ධිමග්ගං
යථා අහං¹³ නො නිරයෙ¹⁴ පතෙය්‍යං.
5458. යථා අහු ධතරට්ඨො වෙසුසාමින්නො අට්ඨකො යාමකග්ගි¹⁵
උසින්නරො¹⁶ වාපි සිව් ව රාජා පරිවාරකා¹⁷ සමණබ්‍රාහ්මණානං.

1. අසිපත්ත, අසිපත්තානි චිතා - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.
2. තමානුපන්නං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. පභිජ්ජ - මජ්ඣං.
4. නික්ඛන්තං පත්තන්තං - මජ්ඣං.
5. අසිපත්ත චිතා - මජ්ඣං.
6. දුමා - මජ්ඣං.
7. වෙතරණිං - මජ්ඣං.
8. බාරොදකා මජ්ඣං, ස්‍යා.
9. වෙතරණෙඤ්ඤ - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.

10. සඤ්ඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
11. මහාව මෙභයා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
12. කථා - මජ්ඣං.
13. අයං - මජ්ඣං.
14. නිරයං - මජ්ඣං.
15. යමදක්ඛි - ස්‍යා.
16. උසින්නරො - මජ්ඣං.
17. පරිවාරකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5450. නිරිසතුන්ගේ ලේ බොන්නා වූ තියුණු වූ අයොමය අසි-
පත්‍රයන්ගෙන් ගැවසීගත් වෘක්ෂයෝ චේසකුට මෙන් ඉතා උස්වැ සිටිනාහ.

5451. පරලොවදී තියුණු අසිපත්වලින් සිඳිනු ලබන කැපුණු සිරුරු
ඇතිවැ ලේ වගුරුවමින් ඒ අසිපත්රුක් වෙත එළඹෙන තොප (වෙත
පැමිණ) කවරෙක් (කහවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5452. දක් වූ ඒ අසිපත් නිරයෙන් හික්මුණු පමණෙකින් ම වෙතරණී
නදියට වැටුණු තොප වෙත එළැඹ කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5453. පරුෂ වූ කරදියෙන් යුත් රත් වූ (එහෙයින් ම) දුදුළු වූ
වෙතරණී නදිය අයොමය පොකුරු පතිත් ගැවසුණි තියුණු පතිත් යුතු ව
ගලයි.

5454. එල්බෙන පිළියරණක් නැති ඒ වෙතරණී නදීපලයෙහි ඔසොවා
ගෙනයනුලබන කැපුණු සිරුරු ඇති ලේ තැවැරුණු තොප වෙත එළඹ
කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5455. මුනිවරය, තොප විසින් කියනලද ගාථා අසා සිඳිනුලබන
ගසක් මෙන් සැලෙමි. වෙසෙසින් මුළා වූ සිහි ඇත්තෙමි දිසාවත් නො
දනිමි. බියෙන් තැවෙමි. මාගේ බිය ඉතා මහත් ය.

5456. සෘෂිත් වහන්ස, දූවුණු කය ඇති කල්හි දිය මැදට පැමිණීම
මෙන් ද, සැබ දියපහරෙහි හෝ සයුරෙහි හෝ දිවයිනක් මෙන් ද, අඳුරෙහි
පහනක් මෙන් ද තෙපි ම අපට පිහිට වන්නහු ය.

5457. සෘෂිත් වහන්ස, අර්ත්ථයෙන් ද ධර්මයෙන් ද මට අනුශාසනා
කළ මැනව. ගීයදාවස මා විසින් අපරාධ කරනලද. නාරද මුනිවරය,
යම්මේ මම නිරයෙහි නො වැටෙමි ද එබඳු ශුද්ධිමාර්ගය (යහපත්ම) මට
කියනු මැනව.

5458. ධතරටඨ ය, වෙස්සාමික්ඛ ය, අට්ඨක ය, යාමතග්ගි ය,
උසින්තර ය, සිව් ය යන රජවරු යම්මේ මහණබමුණන්ට යුතුකම් ඉටු
කරන්නෝ වූහ ද,

5459. එතෙ වඤ්ඤා ව රාජානො යෙ සක්කවිසයං¹ ගතා,
අධම්මං පරිවජේජ්ඣා ධම්මං වර මභිපතී.
5460. අත්තහත්ථා ව තෙ වාමෙහ සොසයනතු පුරෙ තව,
කො ඡාතො කො ව තසිතො කො මාලං කො වීලෙපනං,
නානාරත්තානං වත්ථානං කො නග්ගො පරිදහෙස්සති.²
5461. කො පජෙත් ජත්තමාදෙනී පාදුකා ව³ මුදු සුභා,
ඉති සායඤ්ඤා පාතො ව සොසයනතු පුරෙ තව.
5462. ජිණ්ණං පොසං ගවාස්සඤ්ඤා මාසු පුඤ්ඤී⁴ යථා පුරෙ,
පරිභාරඤ්ඤා දජ්ජාසී අධිකාරකතො බලි.
5463. කායො තෙ රථසඤ්ඤාතො මනොසාරථිකො ලහු,
අවිහිංසාසාරිතකෙඛා සංචිභාගපට්ඨජදෙ.
5464. පාදසඤ්ඤාමනෙමීයො හත්ථසඤ්ඤාමපකඛරො,
කුච්ඡිසඤ්ඤාමනග්ගානො වාචාසඤ්ඤාමකුජතො.⁵
5465. සච්චවාකාසමත්තඛෙයා අපෙසුඤ්ඤාසුසඤ්ඤාතො,
ගිරාසබ්ලතෙලඛෙයා මිත්භාණිසිලෙසිතො.
5466. සඤ්ඤාලාභසුසබ්බාරො නිවාතඤ්ඤාලිකුඛකරො,
අත්ථානානානිසාබො⁶ සීලසංවරනක්ඛිතො.
5467. අකෙකාධනමනුග්ගානී ධම්මපණ්ඩරජත්තකො,
බාහුසච්චමපාලඛෙයා⁷ ඨිතචිත්තමුපාධියො.

1. සග්ග - මජ්ඣ., ස්ථා.
2. පරිදහිස්සති - මජ්ඣ., ස්ථා.
3. කොපාහනා ව - වී.
4. පුඤ්ඤ - මජ්ඣ., ස්ථා.
5. මකුජ්ජරො - මජ්ඣ.
6. අර්ධතානානිසාබො - මජ්ඣ.
7. සුපාලඛෙයා මුපාලඛෙයා - මජ්ඣ., ස්ථා.

5459. (ධනරධාදී) මොහු ද (එබඳු) අන් යම් රජහු ද (ධම්මයෙහි හැසිර) ශක්‍රයාගේ වීෂයට ගියාහු නම් මිනිසකිනුමනි, (එසෙයින් තෙපිද) අධර්මය දුරුකොට ධර්මයෙහි හැසිරෙව.

5460. කවරෙක් බඩසා ඇත්තේ ද කවරෙක් පිපාසා ඇත්තේ ද කවරෙක් මල්දම් රැස්තේ ද කවරෙක් විලෙවුන් රිසි වේ ද නන්න වූ කවරෙක් නන් පැහැයෙන් රඳනාලද වස්ත්‍ර හඳින්තේ දැ යි (කියමින්) අහරගත්අත් ඇති පුරුෂයෝ තොපගේ බවනෙහි ද පුරෙහි ද සොෂා කෙරෙත්වා.

5461. කවරෙක් මහමහ ඡත්‍ර දරන්නේ ද කවරෙක් මොළොක් වූ යහපත් පාවහන් කැමැත්තේ දැයි පමසේ තොපගේ පුරයෙහි උදේ සවස සොෂා කෙරෙත්වා.

5462. (යමෙක්) පෙර බලවත් වූයේ කළ අධිකාර ඇත්තේ ද (රාජ-කායථීය ඉටුකිරීම් වශයෙන් කළ උපකාර ඇත්තේ වේද) ජරාවට පත් වූ (ඒ) අමාත්‍යාදීන් ද ගව-අශ්ව ආදීන් ද පෝෂණය කරන්නේ ඔවුන් පෙර මෙන් (කර්මාන්තයන්හි) නො යොදව. (ඔවුන්ට බත් වැටුප් ආදී) පෙරහර ද දෙව.

5463. (මහරජ,) තොපගේ කය රියක් වැන්න. (එහි) සැහැල්ලු වූ මනස ම රියැදුරු යැ. අවිහිංසා නමැති මනා කොට නිමවන ලද අකුරු ඇත්තේ ය. බෙද වැළඳීම ම රථපරිවාර වෙයි.

5464. පාදසංයමය එහි නිම්වළලු යැ. හස්ත සංයම නමැති වෙහෙලි පත් ඇත්තේ ය. පමණ දෑන වැළඳීම නමැති තෙල් ගැල්වීම් ඇත්තේ ය. වාක්සංයම නමැති නිහඬබව වෙයි.

5465. සත්‍යවාක්‍ය නමැති පිරිපුන් අවයව ඇත්තේ ය. කේලාම් නො කීම නමැති මනා සටහන් ඇත්තේ ය. මටසිලවු වචන නමැති නිදෙස් රථාඬන ඇත්තේ ය. පමණ දෑන බිණීම නමැති බඳනා ලාවු ඇත්තේ ය.

5466. ශ්‍රද්ධාව හා අලොභය නමැති මනා අලඬිකාරයෙන් යුක්ත ය. යටත් පැවතුම් හා ඇඳිලිබැඳීම් සංඛ්‍යාත (රිය දෙපස) කිඹුල්තලු ඇත්තේ ය. නො දැඩිබව නමැති නැමුණු රියහිස ඇත්තේ ය. සිලසංවර නමැති රහුණ ඇත්තේ ය.

5467. ක්‍රොධ නො කිරීම නමැති නො හැකිලීම් ඇත්තේ ය. දශ කුශලධර්ම නමැති සේසතින් යුක්ත ය. බොහෝ ඇසුපිරු තැන් ඇති බව නමැති ආධාරක පුවරු (පිටාවු) ඇත්තේ ය. (අටලෝ දහමින් නො සැලෙන බැවින්) මනාව පිහිටි සිත් නමැති සිහසුන් හෝ උඩ ඇතිරි ඇත්තේ ය.

5468. කාලඤ්ඤනාවිත්තසාරො වෙසාරජ්ජනිදංඛකො,
නිවානවුත්ති යොත්තකො¹ අනතිමානසුගො උහු.
5469. අලිනවිත්තසන්ධාරො² වද්ධිසෙවිරජොහනො,³
සතිපතොදෙ ධිරස්ස ධිති යොගො ව රස්මියො.
5470. මනො දන්තපට්ඨෙති⁴ සමදනෙහි වාහිති,⁵
ඉට්ඨා ලොහො ව කුම්මග්ගො උජ්ජමග්ගො ව සඤ්ඤමො.
5471. රූපෙ සංඥා රසෙ ගන්ඨෙ වාහනස්ස පඨාවනො,
පඤ්ඤා ආකොට්ඨී රාජ තත්ථ අත්තාව සාරථී.
5472. සචෙ එතෙන යානෙන සම්මට්ඨියා දළා ධිති,
සබ්බකාමියුගො රාජ න ජාතු නිරයං වජෙ.
5473. අලාමො දෙවදක්කොසි සුනාමො ආසි හඳුථී,
විජයො සාරිපුත්තොසි මොග්ගලලාමොසි බිජකො.
5474. සුත්තකම්මෙනා ලිට්ඨවිපුත්තො ගුණො ආසි අවෙලකො,
ආනන්දෙ ව රුජා⁶ ආසි යා රාජානං පසාදසී.
5475. උරුවෙලකස්සපො රාජා පාපදිට්ඨි තද අහු,
මහාබ්‍රහ්මා ඛොධිසත්තො එවං ධාරොට ජාතකනති.

මහානාරදකස්සපජාතකං සත්තමං.

-
1. යොගනඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 2. සන්ධාරො - මජ්ඣං.
 3. වුද්ධිසෙවී - මජ්ඣං.
 4. දන්තං පටං නෙති - මජ්ඣං.
 5. වාහිති - මජ්ඣං.
 6. යා - මජ්ඣං.

5468. කල්දූන කරනලද කුසලින් යුත් වූ සිත් නමැති සාරයෙන් යුක්තය, විසාරදබව (බුහුටිබව) නමැති ත්‍රිදණ්ඩයෙන් යුක්ත ය, යටත් පැවතුම් නමැති යොත් ඇත්තේ ය, අධිකමාන නො කිරීම නමැති සැහැල්ලු වියදමු ඇත්තේ ය.

5469. නො පසුබස්නා සිත් නමැති ඇතිරි ඇත්තේ ය. නුවණැති වෘද්ධයන් සෙවීමෙන් නසනලද රජස් ඇත්තේ ය. පණ්ඩිත වූ නොපගේ සිහි නමැති කැට්ටි ඇත්තේ ය, (නො සිඳි පවත්නා) වියඝය ද (හිත ප්‍රතිපත්තියෙහි යෙදීම නම් වූ) යෝගය ද රහුණ වෙයි.

5470. මොනොවට දූමුණු අසුන්ගෙන් යුත් (රියක් මෙන් තොප ගේ) දූමුණු සිත යහපත් මග අනුව යෙයි. (නො ලද දෑ පැතීම නම් වූ) ඉව්ජාව ද (ලද දෑයෙහි) ලෝභය ද නො මග නම් වෙයි. සිලසංයමය ම සුමග වෙයි.

5471. රූප ගබ්ද ගත්ධර්ම රසයන් කරා දිවෙන (තොපගේ කය නමැති) වාහනයාගේ (ලොභාදි අකුසලධර්ම නමැති අශ්වයන් වැළකීම සඳහා) පහරදීම කරන්නී ප්‍රඥාවයි. මහරජ, එහි තෙමේ මැ රියැදුරු වෙයි.

5472. මහරජ, යම්හෙයකින් මේ යානය කැමැති සම්පත් දෙන්නේ ද (එහෙයින් යමකුගේ) සමවරියාවත් නො පසුබස්නා වියඝයත් දැඩි වූයේ ද හෙතෙම මේ යානයෙන් ඒකාන්තයෙන් කිසිකලෙකත් නිරයට නො පැමිණෙන්නේ ය.

5473. (මෙකල) දේවදත්ත (එකල) අලාභ විය. හද්දරි (හද්දිය තෙරුන් වහන්සේ) සුනාම නම් (ඇමති) විය. සැරියුත් තෙරණුවෝ විජය නම් ඇමති වූහ. මුගලන් තෙරණුවෝ බීජක නම් වූහ.

5474. සුනාත්ඛත්ත ලිච්ඡවිජුත්‍ර ගුණ නම් අවෙලක විය. යම් රජ දුවක් රජු පැහැද වූ ද ඒ රූපා නම් රජ දු ආනන්ද තෙරණුවෝ ය.

5475. උරුවෙලකස්සප තෙරුන් වහන්සේ එකල පාපදාෂ්ටිගත් රජ වූහ. බොධිසත්වයෝ (නාරද නම්) මහාබ්‍රහ්ම වූහ. මෙසේ (මේ) ජාතකය දරවු.

සත්වැනි මහා නාරද කාශ්‍යප ජාතක යි

8. විදුරජාතකං

5476. යො කොපතෙයො න කරොති කොපං
න කුජ්ඣති සප්පරියො කදවි,
කුඤ්ඤාපි යො නාවිකරොති කොපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5477. උඤ්ඤරො යො සහතෙ ජිසව්ඨං
දන්තො තපස්සී මිත්තපාණභොජනො,
ආහාරහෙතු න කරොති පාපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5478. බිඬං රතිං විප්පජ්ඣෙති ඛිං
න වාලිකං භාසති කිඤ්චි ලොකෙ,
විභුසනධර්මා වීරතො මෙථුනසමා
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5479. පරිභ්‍රමං ලොභධම්මඤ්ඤා සබ්බං
යෙ වෙ පරිඤ්ඤාය පරිච්චජනති,
දන්තං ධීතතං අමමං නිරාසං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5480. පුට්ඨාම කන්තාරං අනොමපඤ්ඤා
ගාථාසු නො වීඤ්ඤා අත්ථ ජානො,
ජිඤ්ඤා කඛ්ඛං විවිකිවිජ්ජානාති
තයජ්ජ කඛ්ඛං විතරෙමු සබ්බෙ.
5481. යෙ පණ්ඩිතා අත්ථදස්සා භවන්ති
භාසන්ති තෙ යොනියො තත්ථ කාලෙ,
කථනහු ගාථානං අභාසිතානං
අත්ථ නයෙයස්සං කුසලා ජනිඤ්.
5482. කථං භවෙ භාසති නාගරාජා
කථං පන ගරුලො වෙනතෙයොයා,
ගන්ධබ්බරාජා පන කිං වදෙති
කථං පන කුරුතං රාජසෙවෙයා.
5483. ඛන්තිං භවෙ භාසති නාගරාජා
අප්පාහාරං ගරුලො වෙනතෙයොයා,
ගන්ධබ්බරාජා රතිවිප්පහානං
අකිඤ්ඤානං කුරුතං රාජසෙවෙයා.

8. විධුර ජාතකය

5476. (වරුණ නා රජ) සත්පුරුෂ වූ යමෙක් කිපියයුත්තහු කෙරෙහි නො කිපේ ද කිසිකලෙකන් කෝප නො කරන්නේ ද යමෙක් කිපියේ නමුදු කෝපය පහළ නො කෙරේ ද, ඒකාන්තයෙන් ඒ මනුෂ්‍යයා ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පතිවරු කියති.

5477. (ගුරුඵ රජ) මද අහර ඇති යමෙක් සාහිති ඉවසා ද, ඉඤ්ඤ දමනයෙන් හා තවුස් ගුණෙන් යුතුවූයේ පමණ දන ආහාර පාන වළඳා ද, සාහින්න හේතුකොට පාපක්‍රියා නො කෙරේ ද ඒ මිනිසා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පතිවරු කියති.

5478. (සක්දෙවු රජ) යමෙක් කායික වාචයික ක්‍රීඩා ද දිව්‍ය කාමසුඛයෙහි ඇල්ම ද හැරපියා සාල්ප වූ හෝ බොරු නො කියා කාය මණ්ඩනයෙන් හා මොහොතෙන් වැළකුණේ ද, ඒකාන්තයෙන් ඒ මනුෂ්‍යයා ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පතිවරු කියති.

5479. (ධනඤ්ජය රජ) තමන් සත්තක ලෝභ කටයුතු සියලු වස්තූන් හැරදමා ඉඤ්ඤ දමනයෙන් යුක්තව සිත එකඟ කොටැ ගත් මමන්තිය නැති කර ගත් ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණයෙකු යි ලෙවිති පතිවරු කියති.

5480. අලාමක නුවණැති, කළමනා දෙය කරන (තොප) විවාරම්. අප කී ගාථාවන් නිසා උපන් විවාදයක් ඇත. අපේ සැකය දැන් පසිඳුව. තොප නිසා අද (අපි) සියල්ලෝ සැක රහිත වෙමු. (සිවුදෙනම විධුර පණ්ඩිතයන් පුළුවන්හ.)

5481. (කී දෙයෙහි) අරුත් දක්නට සමත් යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු ඒ විවාදය නුවණින් විමසා යථා කාලයෙහි පවසති. රජතුමනි, නො කී ගාථාවන්ගේ අර්ථය දැක්කො ඇත්තෝ වුවත් කෙසේ පමුණුවත් ද? (ඉදිරිපත් කෙරෙත් ද?)

5482. නාගරාජයා කෙසේ කියා ද? වෙනතෙය්‍ය නමැති ගුරුළා කෙසේ කියා ද? ශක්‍රයා කුමක් කියා ද? කුරුරට වාසින්ගේ ධනඤ්ජය රජ කෙසේ කියා දැයි (විධුර පණ්ඩිත ඔවුන් විචල්‍ය.)

5483. ඒකාන්තයෙන් ඉවසීම උතුම්‍ය යි නාගරාජයා කිය යි. වෙනතෙය්‍ය නමැති ගුරුළා සාල්ප ආහාරය (ගැනීම) උතුම්‍ය යි කිය යි. පස්කම් සැපතෙහි ආශාව දුරු කිරීම උතුම්‍ය යි ශක්‍රයා කිය යි. කුරුරට වැස්සන්ගේ රජතම පළිබොධ රහිත බව උතුම්‍ය යි කිය යි.

5484. සබ්බානි එතානි සුභාසිතානි
න හෙසු දුඛොසිතමස්සී කිඤ්චි,
යසම්ඤ්ඤා එතානි පනිට්ඨිතානි
අරාව නාහරා සුසමොභිතානි,
චතුර්ථි ධර්මෙහි සමඛිහුතං
තං චෙ තරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5485. තුවනනු සෙට්ඨා සුමනුකතරොසි.
සං ධර්මෙහි ධර්මවිදු සුමෙට්ඨා
පඤ්ඤා පඤ්ඤා සමධිග්ගහෙසා,
අට්ඨෙවස්සි ධර්මා විචිකිච්ඡිතානි
අට්ඨෙවස්සි කඛං විචිකිච්ඡිතානි
වුද්දෙ යථා නාගදන්තං බරෙන.
5486. නිලුපපලාහං විමලං අනායං
චස්සං ඉමං ධුමසමානවිණ්ණං,
පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨා
දද්ධි තෙ ධර්මපුජාය ධිර.
5487. සුවණ්ණමාලං සතපතපුලලං
සකෙසරං රතනසහස්සමණ්ඩිතං,
පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨා
දද්ධි තෙ ධර්මපුජාය ධිර.
5488. මණිං අනායං රුචිරං පහස්සරං
කණ්ඩාවසන්තං මණිහුසිතං මෙ,
පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨා
දද්ධි තෙ ධර්මපුජාය ධිර.
5489. ගවං සහස්සං උසහඤ්ඤා නාගං
ආජඤ්ඤාසුතෙන ච රටෙ දස ඉමෙ,
පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨා
දද්ධි තෙ ගාමවරානි යොළසානි.
5490. පණ්ඩු කිසියාසි දුබ්බලා
චණ්ණරූපං න තට්ඨෙසං¹ පුරෙ,
විමලෙ අකඛානි පුට්ඨිතා²
කිද්ධි³ තුණ්ණං සරිරවෙදනා.
5491. ධර්මො මනුජේසු මානිනං
දෙහලො නාම ජනිඤ්ඤා වුච්ඡති,
ධර්මානං⁴ නාගකුඤ්ඤා
විධුරස්ස හදයාහිපස්සෙ.

1. තට්ඨෙසං - මජ්ඣ., වී.
2. පුට්ඨිතො - මජ්ඣ.,
3. කිද්ධි - වී.
4. ධර්මානං - මජ්ඣ., වී.

5484. (විධුර පණ්ඩිත) මේ සියල්ල සුභාෂිත යැ. දුබ්බි කිසින් මෙහි නැති. වක්‍රනාභියෙහි අර ලෙසින් මේ ගුණදම් යමකු කෙරෙහි පිහිටා තිබේ ද, ඉවසීම ආදී (මේ) ගුණදම් සතරින් හෙබි පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණය යි ලොවැ (පඩිවරු) කියතියි කිය.

5485. ඔබ ශ්‍රේෂ්ඨ වෙති, ඔබට වඩා උත්තමයෙක් නැති හෙයින් අනුත්තර වෙති. ඔබ ධර්මය රක්ෂා, ධර්මය දන්තාභ, මහා ප්‍රාඥය හ. සියනැණින් අපගේ පැනය මැනවින් වටහා ගෙන අපගේ සැක පසිඳුන. ඇත්දළ කැටයම්, කරු කියතෙන් ඇත්දළය යම්සේ කපා ද එසේ අපේ සැක, වීමකි සිද දමුහ.

5486. ප්‍රාඥය, නිලුපුල් පැහැයට සමාන වූ පච්ඡු වූ මහඟු වූ ධූමවර්ණ වූ මේ වස්ත්‍රය, ඔබගේ පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම ධර්මපුරා පිණිස ඔබට දෙමි.

5487. ප්‍රාඥය, විකශිත පද්මයක් වැනි කෙසුරු සහිත රන්හ සහස්‍රයකින් යුක්ත වූ රන් මාලය දහම් පඩුරු විසින් පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම ඔබට දෙමි.

5488. ප්‍රාඥය, මාගේ ගෙළැ පැළැඳි පැහැ දිනිදෙන මනහර මේ ජිණ දහම් පඩුරු වශයෙන්, මම පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් වූයෙමි ඔබට දෙමි.

5489. පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම දෙනුන් දහසක් ද වෘෂභයකු ද ඇතකු ද ආජාතිය අශ්වයන් යෙ දු මේ රිය දසය ද ගම්වර සොළොස්ක් ද ඔබට දෙමි.

5490. (නාරජ) විමලාවෙනි, තිගේ සිරුර පඩුවන් ය, කාශ ය, දුබ්බ ය, පෙර නිබු රුසිරි (දූන්) නැත. නිට කවර ශරීර වෙදනාවක් පවතී දැ යි මට කියව.

5491. මිනිසුන් අතරේ (වෙසෙන) ස්ත්‍රීන්ට දෙළ දුක් ඉපැදීම සංභාවයෙනි. නාරජතුමනි, දහැමින් (බලාත්කාරයෙන් තොරව) ගෙනා විධුරපඩිතුමාගේ හදවත පතමියි (ඕ කීවාය.)

5492. වඤ්ඤා ධර්මා කුං දෙහළායයි¹
සුරියං වා අථවාපි මාලුතං,
දුලලභෙ² හි විධුරස්ස දස්සනෙ³
කො විධුරං ඉධමානයිස්සති.
5493. කිංඤ්ඤා තාත තුවං පජ්ඣායයි
පදුමං හත්ථගතංව තෙ මුඛං,
කිං දුමමනරුපොයි ඉස්සර
මා කුං සොචි අමිත්තතාපනා.
5494. මාතා හි තව ඉරුකුති⁴
විධුරස්ස හදයං ධනියති,
දුලලභෙ හි විධුරස්ස දස්සනෙ
කො විධුරං ඉධමානයිස්සති.
5495. හතතුපරියෙසනං⁵ වර
යො විධුරං ඉධමානයිස්සති,
පිතුනො ව සා සුඤ්ඤා වාකායං
රත්තං නිකම්මෙ අවසන්තිං වරි.
5496. කෙ ගන්ධබ්බෙ ව රත්තසෙ
නාගෙ කිම්පුරියෙ ව මානුසෙ,
කෙ පණ්ඩිතෙ සබ්බකාමදෙ
දීසරත්තං හත්තා මෙ හවිස්සති.
5497. අස්සාස හෙස්සාමි තෙ පති
හත්තා හෙස්සාමි අනිකුලොචනෙ,
පඤ්ඤා හි මම⁶ තථා විධා
අස්සාස හෙස්සාමි හරියා මමං.⁷
5498. අථ නං අවවාසි⁸ ඉරුකුති
පුබ්බපථානුගතෙන වෙතසා,
එහි ගවජාම පිතු මමනතිනක
එයොව තෙ එතමස්සං පවකම්ති.
5499. අලංකතා සුවසනා මාලිනි වඤ්ඤාසද,
යකම් හත්ථ ගහෙත්වාන පිතු සන්තිකමුපාගමි.
5500. නාගවර වචො සුභොහි මෙ
පතිරූපං පටිපජ්ජ සුඛිනියං,
පත්ථෙමි අහං ඉරුකුති⁹
තාය සමඛිති¹⁰කරොහි මෙ තුවං.¹¹

1. විමල දෙහළායයි-මජ්ඣං.

2. දුලලභං - මජ්ඣං.

3. දස්සනං - මජ්ඣං.

4. ඉරුකුති - මජ්ඣං.

5. හතං හත්තාරං - මජ්ඣං, සත්තං, වී.

11. මං - මජ්ඣං.

6. මමං - මජ්ඣං.

7. මම - මජ්ඣං.

8. අවවාසි පුණ්ණකං - මජ්ඣං.

9. ඉරුකුති - මජ්ඣං.

10. සමඛිති - මජ්ඣං.

5492. (නාරජ) දෙළ විසින් වන්ද්‍යා ප්‍රාථනා කරති සුය්‍යා ප්‍රාථනා කරති නොහොත් පවන ප්‍රාථනා කරති. විධුරගේ දර්ශනය පවා දුර්ලභ වන කල්හි කවරෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ ද?

5493. (ඉරාදුති) පියාණෙනි, තෙපි කුමට සිතිවිලි සිතන්නවු ද? නොප වහන්සේගේ මුව අතින් මැඩලූ පියුමක් වැන්න. ඊශ්වරයාණෙනි, කුමට දෙමනස්සැහැවි ඇතියවු ද? සතුරන් ගේ නාපනයෙන් තෙපි නහමක් ශොක කරව.

5494. (නාරජ) ඉරාදුතිය, තිගේ මව විධුරගේ හදමස පතයි. විධුරගේ දර්ශනය පවා දුර්ලභ යි. කවරෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ ද?

5495. යමෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ නම් එබඳු ස්වාමියකු සොයව යි කී පියාගේ වචනය අසා ඔ නොමෝ රාත්‍රියෙහි (රජගෙන්) නික්මැ ක්ලෙශයෙන් ආරද්‍ර වැ (ස්වාමියකු සොයා) හැසුරුණා යැ.

5496. කවර නම් ගඳුමෙක් රකුසෙක් නාගයෙක් කිඳුරෙක් මිනිසෙක් (ඔවුනතර) සියලු කාමසම්පත් දෙන කවර නම් පණ්ඩිත-යෙක් (මාගේ මවගේ මනදෙළ සපුරා) දීර්ඝ කාලයක් මට ස්වාමී වන්නේ ද?

5497. ප්‍රශස්ත නයන ඇත්තිය, සැනැහෙව. තිගේ ස්වාමී වෙමි. හර්තෘ වන්නෙමි. මට එබඳු (විධුරගේ හදමස් ගෙනෙනු සමත්) ප්‍රඥයෙක් ඇති. සැනැහෙව, මට භාය්‍යා වව.

5498. ඉක්බිති ඉරන්දතී නොමෝ පූර්වභවය අනුවර්තිය සිතින් යුතු වැ ඔහට මෙසේ කීවා යැ. එව, මාගේ පියා වෙත යමහ. තෙල පිය තෙමේ මැ නොපව මෙ කරුණ කියන්නේ යැ.

5499. අලංකෘත වූවා හැඳගත් මනාවස්ත්‍ර ඇති පැළැඳි මාලා ඇති ගැල්වූ සදුන්කල්ක ඇති ඉරන්දතී (පූර්ණක) යක්ෂයා අතින් ගෙන පියා වෙත පැමිණියා.

5500. (පූර්ණක) නාරජතුමනි, මාගේ වචනය අසනු මැනැවි. දුකුමරියට අනුරූප සුවත් (දයදා) පිළිගනු මැනැවි. මම ඉරන්දතිය පතමි. තෙපි ඇය හා මාගේ සහභාවය කරව.

5501. සතං හස්සී සතං අසසා සතං අසසනරිරො,
සතං වළභියො පුණ්ණකා නානාරතනස්ස කෙවලා;
තෙ නාග පටිපජ්ජසු ධීතරං දෙහි ඉරුඤ්ඤි.
5502. යාව ආමන්තයෙ ඤාතී මිත්තෙ ව සුභදං ජනං,¹
අනාමන්තකතං කම්මං තං පට්ඨාමනුතප්පති.
5503. තතො සො වරුණො නාගො පටිසිඤා නිවෙසනං,
හරියං ආමන්තයිඤාන ඉදං වචනමබ්බවි:
5504. අයං සො පුණ්ණකො යකෙඛා යාවතී මං ඉරුඤ්ඤිං,
බහුතා වික්කලාහෙන තස්ස දෙම පියං මමං.
5505. න ධනෙන න විතෙන ලබ්භා අමිතං ඉරුඤ්ඤි,
සථෙ හි වො² හදයං පණ්ඩිතස්ස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙය්‍ය;
එතෙන විතෙන කුමාරි ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උත්තරිං පඤ්ඤාම.
5506. තතො සො වරුණො නාගො නිකම්ඤා නිවෙසනා,
පුණ්ණකාමන්තයිඤාන ඉදං වචනමබ්බවි:
5507. න ධනෙන න විතෙන ලබ්භා අමිතං ඉරුඤ්ඤි
සථෙ තුවං හදයං පණ්ඩිතස්ස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙය්‍ය.
එතෙන විතෙන කුමාරි ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උත්තරිං පඤ්ඤාම.
5508. යං පණ්ඩිතො තොයකෙ වදන්ති ලොකෙ
තමෙව බාලොති පුනාහු අඤ්ඤා
අකඛාති මෙ විප්පවදන්ති එත්ථ,
කං පණ්ඩිතං නාග තුවං වදෙසි.
5509. කොරව්‍යරාජස්ස ධනඤ්ඤයස්ස
යදි තෙ සුතො විධුරො නාම කතතා,
ආනෙහි තං පණ්ඩිතං ධම්මලද්ධා
ඉරුඤ්ඤි පඤ්චරා³ තෙ හොතු.
5510. ඉදංඤා සුඤ්ඤා වරුණස්ස වාකායා,
උට්ඨාය යකෙඛා පරමප්පතීනො,
තත්ථෙව සන්තො පුරිසං අසංසි
ආනෙහි ආජඤ්ඤමිධෙව යුත්තං.

1. සුභදජනෙ - මජ්ඣං.

2. සථෙ ව වො - මජ්ඣං, සායං.

3. පඤ්චරා - මජ්ඣං, සායං.

5501. ඇත්තු සියයෙක, අශ්වයෝ සියයෙක, වෙළඹුන් යෙදූ රථ සියයෙක, නන්රුවනින් පිරිසුන් බඩුගැල් සියයෙකි. නාරජුනි, එහිම පිළිගනු මැනැවැ. ඉරන්දතී දියණියන් දෙව.

5502. (යක් සෙනෙවිය,) යම්තාක් නැයන් ද මිතුරන් ද සුභද් ජනයා ද අමතම් ද ඒ තාක් බලව. නො අමතා කළ කම්යක් වේ නම් ඒ පසුතවායයි (නාරජ කී.)

5503. ඉක්බිති ඒ වරුණ නාරජ නිවෙස්නට පිවිසූ භාණ්ඩාව අමතා මෙවදන් කී:

5504. මේ ඒ ප්‍රසිද්ධ පූර්ණක යක්ෂ තෙම මාගෙන් ඉරන්දතිය ඉල්වයි. බොහෝ වූ ධනලාභයෙන් ඔහට මාගේ ප්‍රිය වූ දියණිය දෙමිහ.

5505. (විමලා) ධනයම්පතින් අපගේ ඉරන්දතී නො ලැබිය හැක්ක. ඉදින් පණ්ඩිතයන්ගේ හදමස දැහැමින් ලැබූ මෙහි ගෙන එන්නේ නම් තෙල ධනයෙන් කුමරී ලැබියහෙයි. මත්තෙහි අන් ධනයක් නො පතමිහ.

5506. ඉක්බිති ඒ වරුණ නාරජ නිවෙසින් නික්මූ අවුත් පූර්ණක අමතා මෙවදන් කී:

5507. ධනයම්පතින් අපගේ ඉරන්දතී නො ලැබියහෙයි. ඉදින් පණ්ඩිතයන්ගේ හදමස දැහැමින් ලැබූ මෙහි ගෙන එන්නෙහි නම් තෙල ධනයෙන් කුමරී ලැබියහෙයි. මත්තෙහි අන් ධනයක් නො පතමිහ.

5508. (පූර්ණක) ලෝකයෙහි යමකු පණ්ඩිත යැ යි කෙනෙක් කියත් ද යළි ඔහු මැ බාලයෙකු යි අන් කෙනෙක් කියති. මෙහිලා විවාද කෙරෙති. මට කියව, නාරජුනි, තෙපි කවර නම් පණ්ඩිතයකු ගෙනූ කියවූ ද?

5509. ඉදින් තොප විසින් ධනාකාරය කොරවා රජුගේ විධුර නම් පණ්ඩිතයෙක් අසනලද වේ ද, එ පණ්ඩිතයා දැහැමින් ලැබූ ගෙනෙව. තොපට ඉරන්දතී පාදපරිවාරිකා වේවා.

5510. වරුණ නාරජුගේ මෙ වදන් අසා ප්‍රමුද්ධ වූ පූර්ණක යක්ෂ හුනස්නෙන් නැගී, එහිම සිට, සැරසූ ආජාතීය අසකු ගෙනෙවයි සේවකයකුට අණ කෙළේය.

5511. ජාතරූපමයා කණ්ණා කාවමකමයා¹ බුරා,
ජමොනාදස්ස පාකස්ස සුවණ්ණස්ස උරව්ජදෙ.
5512. දෙවවාහවහං යානං අස්සමාරුඤ්ඤා පුණ්ණකො
අලංකිතො කඤ්ඤානෙසමස්ස
පක්කාමී වෙහාසයමනාලිකෙහි.
5513. ස පුණ්ණකො කාවමෙගෙන² ගීඤ්ඤා
ඉරුන්ති නාගකණ්ණං පීඨිංසං
ගණ්ඨාන නං භුතපතිං යසස්සිං
ඉව්චිච්චි වෙස්සවණං කුචෙරං.
5514. භොගවතීනාමමඤ්ඤෙර
වාසා හිරණ්ණවතීති වුවති,
නගරෙ නිමිතෙ කඤ්ඤානමයෙ
මණ්ඩලස්ස උරගස්ස නිට්ඨිතං.
5515. අට්ඨාලකා³ ඔට්ඨගීවියො
ලොහිතඛකස්ස මසාරගලලිතො,
පාසාදෙත්ථ සිලාමයා
සොවණ්ණරතනෙන ජාදිතා.
5516. අමො තිලකා ව ජලෙට්ඨො
සත්තපණ්ණා මුවලිඤ්ඤකකා,⁴
පියකා⁵ උද්දලකා සභා
උපරිහද්දකා සිත්ථුවාරකා.⁶
5517. වමෙඨයාකා නාගමාලිකා
හගීනිමාලා අපමෙත්ථ කොලියා,
එතෙ දුමා පරිනාමිතා
සොභයන්ති උරගස්ස මඤ්ඤරං.⁷
5518. ඛජ්ජුරෙත්ථ සිලාමයා
සොවණ්ණද්විපුජ්ඣිතා,
බහු යත් වසනොපපාතිතො
නාගරාජා වරුණො මහිඤ්ඤකො.
5519. තස්ස කොමාරිකා හරියා
විමලා කඤ්ඤානෙවලලිවිගහා,
කාළා තරුණාව උගගනා
පුච්ඡන්ති වාරදස්සනා.

1. කාවමිච්චි - මජ්ඣ. සා.
2. කාමරුගෙන - මජ්ඣ. සා.
3. අට්ඨලහනා - මජ්ඣ.
4. කෙටකා - මජ්ඣ.
5. පියභිඤ්ඤා උද්දලකා සෙතා පියභිඤ්ඤා - මජ්ඣ. සා.
6. පාරිහද්දකා සිත්ථවාරිතා - මජ්ඣ.
7. මඤ්ඤර - මජ්ඣ.

5511. මනෝමය අශ්වයාට ස්වර්ණමය කන් ඇත. රක්ත මාණික්‍යමය කුර ඇත. ජාමිබොනද රතීන් නිම වූ උරසැත්මාලා (පසුවැස්ම) ඇත.

5512. අලංකාර වූයේ මනහරයේ සැරහූ කෙස් රවුළු ඇති පූර්ණක යක්‍ෂයා දේවවාහවහ නමැති අසු අරා අහසින් ගියේය.

5513. කාමවෙගයෙන් ගිජු වූ ඒ පූර්ණකයා ඉරන්දතී නාමෙනෙවිය පතමින්, භූතාධිපති වූ පරිවාර සම්පත් ඇති වෛශ්‍රවණ වෙත ගොස් මෙසේ කීය :

5514. රතීන් නිමහම් කළ නගරයෙහි මැදුරු හෝගවතී, වාසා, හිරිඤ්ඤවතී යන නම් ඇත්තේය යි කියනු ලැබේ. දරණයෙන් යුතු නාරජුගේ නගරයෙහි (මෙසේ) නිමහම් කරන ලද්දේය.

5515. ඔටුගෙලයේ දිගැති, රක්තමාණික්‍යයෙන් හා මසාරගල්ල නමැති මාණික්‍යයෙන් කළ අටලු (වේදිකා) ඇත්තේය. මෙම නාගභවනයෙහි මිණිමුවා ප්‍රාසාදයෝ රන්මුවා උළින් වසන ලද්දෝය.

5516-17. අඹ මදට දඹ රුක්අත්තන මීදෙල්ල වැටකේ පියල් එරහැඳි මීඅඹ එරබදු සපු නා යොහොඹු කොබලිල යන මේ රුක්හු මල් පල ගත්තාහු අතුපතරින් ගැටිසුනාහු නාගමන්දිරය අලංකාර කෙරෙති.

5518. ඔපපාතිකව උපන් මහත් සාඬි ඇති වරුණ නාරද යම් තැනෙක වෙසේ ද (එතැන) මෙම නාග භවනයෙහි නිතර පිපුණ රන්මුවා මල් ඇති, ඉඳුනිල්මිණිමුවා ඉඳිගස් බොහෝ යැ.

5519. රුවන් රසක් වැනි (බබළන) ශරීර ඇති, (මදපවතින් ලෙලෙන) කළුවැල් දල්ලක් මෙන් නැඟී සිටී, කොසඹපල බඳු තනපුටු ඇති දර්ශනීය වූ ඔහුගේ තරුණ බිරිඳ විමලා නමැත්තිය.

5520. ලාඛාරසරත්තසුච්ඡවී
කණ්ණිකාරොව නිවාතපුජ්ඣිතො,
තිදිවොකවරාව අවජරා
විජ්ජුතබ්බසනාව නිසසවා.
5521. සා දෙහළුනී සුවිලිනා
විඬුරසස හදයං ධනීයති,
තං තෙසං දදමි¹ ඉසාර
තෙන තෙ දෙනති ඉරඤ්ඤිං මම.
5522. ස පුණ්ණිකො භූතපතිං යසස්සං
ආමන්තය² වෙසසවණං කුචෙරං,
තඤ්ච සතොසා පුරිසං අසංසි
ආනෙති ආජන්ඤාමිධෙව යුග්ගං.
5523. ජාතරූපමයා කණ්ණිකා කාවම්භමයා³ බුරා,
ජමොනදස්ස පාකස්ස සුවණ්ණස්ස උරව්ජදෙ.
5524. දෙවවාහවහං යානං අසාමාරුක්ඛා පුණ්ණිකො,
අලඬකතො කජ්ඣකෙසමස්සු
පක්ඛාමී වෙභාසයමනනලිකෙඛ.
5525. යො ආගමා⁴ රාජගහං සුරමමං
අබ්බස්ස රඤ්ඤා නගරං දුරායුතං,⁵
පසුතභක්ඛං බහුඅනපානං
මසක්ඛසාරං විය වාසවස්ස.
5526. මයුරකොක්ඛාගණසමපසුච්චං
දිජාභිසුච්චං දිජසබ්බසෙවිතං,
නානාසකුන්තා⁶තිරුදං සුභබ්බනං
පුජාභිකිණ්ණං හිමවංච⁷ පබ්බතං.
5527. ස පුණ්ණිකො වෙපුලලමාහිරුච්ඡි⁸
සිලුවචයං කිලුපිරිසානුවිණ්ණං,
අනෙසමානො මණිරතනං උළාරං
තමද්දසා පබ්බතකුට්මජෙකි.

1. දෙමි - මජ්ඣං.
2. ආමන්තිය - මජ්ඣං.
3. කාවම්භව - මජ්ඣං.
4. අග්ගමා - මජ්ඣං.
5. දුරායුතං - මජ්ඣං.
6. සකුන්තා - මජ්ඣං.
7. හිමවත - මජ්ඣං.
8. මාහිරුච්ඡි - මජ්ඣං.

5520. ඔ ලකුදිය වන් රත්පැහැ (අකුල්පතුල්) සිව් ඇත්තිය. නිවාතසානසෙක පිපිගිය මල් ඇති කිණිහිරිකක් වැන්න. දිව්‍ය-භවනයෙහි හැසිරෙන දෙවභනක් වැන්න. සන වලාපටලයකින් නික්මුණු විදුලියක් වැන්න.

5521. සුන්දර සිතා ඇති ඔ දෙළ ඇත්තී, විධුර පණ්ඩිත-යන්ගේ හඳවන පතන්නීය. ඉසුරාණෙනී, එය මම ඔවුනට දෙමි. එම හේතුවෙන් ඔවුහු ඉරන්දනිය මට පාවා දෙන්නාහ.

5522. ඒ පූර්ණක යක්ෂසෙනාධිපති තෙම, යකුන්ගේ අධිපති වූ පරිවාරසම්පත් ඇති කුවේර නම් වූ වෙසවුණු රජු අමතා අවසර ගෙන එහි මැ සිටියේ සරසන ලද ආජාතීය අසකු මෙතැනට ම ගෙනෙවයි සේවකයකු ඇණැ වී.

5523. අයුගේ සවන් රකිත් ද, කුර රකුකැටිත් ද, පපුවැස්ම ජාමෙබ්‍යාද ස්වර්ණයෙන් ද කරන ලද්දේය.

5524. අලංකෘත වූයේ මනහර ලෙසින් සැරසූ කෙහෙ රවුළු ඇති පූර්ණක යක්ෂ දේවවාහවහ නම් අසු පිටැ නැහැ අහසින් ගියේය.

5525. හෙතෙම ආභාරපාන බහුල, ශක්‍රයාගේ මසක්කසාර පුරය සදාශ වූ සතුරන්ට ළංවිය නොහෙන අතීශය රම්‍ය වූ අතුරුපුගේ රජගහපුරයට පැමිණියේය.

5526. මොනර කොස්ලිහිණි සමූහයා විසින් සොඹින වූ, අන්‍ය පක්ෂීන් විසින් හඬනභන ලද, පක්ෂි සමූහයා විසින් සෙවුනා ලද නොයෙක් සකුණන් විසින් කරනලද නාද ඇති සුන්දර අඩකන ඇති මල් විසුළු හිමවත් පර්ව බඳු,

5527. කිඳුරන් නිරතුරු හැසිරෙන වෙසුල්ල පර්වතයට ඒ පූර්ණක නැගේය. උදර වූ මිණිරුවන සොයන්නේ පර්වතකුට මධ්‍යයෙහි එය දුටුවේය.

5528. දිසවා මණිං පහසසරං ජාතිවනනං
ධනාහරං¹ මණිරතනං උළාරං,
දද්දලමානං යසසා යසසසිනං
ඔහාසති විජ්ජරිවනතලිසෙඛ.
5529. තමග්ගභී වෙළරියං මහඥං
මනොහරං නාම මහානුභාවං,
ආජ්ඣාසාරුඤ්ඤා අනොමවමණ්ණො
පසකාමී වෙහාසයමනතලිසෙඛ.
5530. සො ආගමා නගරං ඉඤ්ජනං
ඔරුඤ්ඤා වාගඤ්ජි² සහං කුරුනං,
සමාගමෙ එකසතං සමග්ගෙ
අවෙහස් යසෙඛා අවිකම්පමානො.
5531. කො නිධි රඤ්ඤං වරමාභිජෙති
කමාභිජෙය්‍යාම වරංධනෙන,³
කමනුතරං රතනවරං පීනාම
කො වාපි නො ජෙති වරංධනෙන.
5532. කුභිං නු රඳෙය් තව ජාතභූමී
න කොරවාසෙසව වචො තවෙදං,
අභිභොසි නො වණ්ණනිභාය සබ්බෙ
අකඛාභී මෙ නාමඤ්ඤා ඛන්ධවෙ ව.
5533. කවට්ඨාසනො මාණවකොසමී රාජ
අනුනනාමො ඉති මව්භයනති,
අබ්බසු මෙ ඤාතයො ඛන්ධවා ව
අකකඛන දෙවසමි ඉධානුපතො.
5534. කිං මාණවසස රතනානි අසී
යෙ තං පීනතොහා හරෙ අකඛධුනො,
බහුනි රඤ්ඤා රතනානි අසී
තෙ⁴ කිං දළිදෙස්ස කපම්මහයෙසි.⁵
5535. මනොහරො නාම මණි මමායං
ධනාහරො⁶ මණිරතනං උළාරං,
ඉමඤ්ඤා ආජ්ඣාසං අමිත්තතාපනං
එතං මෙ ජෙතා හරෙ අකඛධුනො.

1. මනොහරං - මජ්ඣං.

2. ඔරුඤ්ඤාසමිති - මජ්ඣං, යා.

3. වරධනෙන - මජ්ඣං.

4. යො - මජ්ඣං.

5. මව්භයසි - මජ්ඣං.

6. මනොහරා - මජ්ඣං.

5528. පැහැ වීචිදෙන්නා වූ මහභූ වූ රිසි සම්පත් දෙන්නාවූ (පරිවාර) මාණික්‍යයන් නිසා අධික දීප්තියෙන් යුක්ත වූ යසස් ඇත්තාවූ අභයේ බැබළෙන විදුලියක් වත් (ඒ) මිණිරුවන දැක,

5529. මහත් අනුභාව ඇති (සිතූ පැතු සම්පත් දෙන බැවින්) මනෝහර නම් වූ මහාර්ඝ ඒ වෛදුර්‍ය මාණික්‍යය (හේ) ගත්තේය. අලාමක පැහැති පූර්ණක යක්‍ෂ තෙමේ (එය ගෙන) ආජානීය අසු අරා අභසින් ගියේය.

5530. ඒ යක්‍ෂතෙම ඉදිපත් නුවරට පැමිණියේය. අසු පිටින් බැසූ කුරුරජුන්ගේ සභාවට පැමිණියේය. (ඒ) සභාවෙහි රැස්ව සිටි එක්සියක් රජුන් (දූකෙළියට) නො බියව කැඳවී.

5531. මෙහි සිටින රජුන්ගෙන් කවරෙක් උතුම් මිණිරුවන දිනා ද? අපි කවරක්හු උතුම් ධනයෙන් දිනමෝ ද? කවර නම් උතුම් රුවනක් දිනමෝ ද? කවරෙක් හෝ උතුම් ධනයෙන් අප දිනා ද?

5532. (ධනඤ්ජය රජ) තොපගේ ජාතභූමිය කවර රටෙක ද? තොපගේ මේ කථාව කුරුරට වැසියකුගේ මෙන් නො වේ. (තොපගේ) සිරුරු පැහැයෙන් අප හැම අභිභවනය කෙරෙහි. තොපගේ නම ද නැයන් ද මට කියව.

5533. (පූර්ණක) මහරජ, මම කාලයන නමැති මාණවක වෙමි. අනුන නමින් (සෙස්සෝ) මා අමතති. අභුරටෙහි මාගේ නැයෝ ද බන්ධුහු ද වෙසෙති. දේවයෙහි දූකෙළි පිණිස මෙහි පැමිණියෙමි වෙමි.

5534. (රජ) අක්‍ෂධූර්තයෙක් තා දිනමින් යම් වස්තූන් ගෙන යා නම් කිම එබඳු රත්නයෝ මාණවකහට ඇද් ද? රජහට බොහෝ රත්න ඇත. තෙපි දිළිඳුව කෙසේ නම් ඒ රජුන් (දූකෙළියට) කැඳවුනු ද?

5535. (පූර්ණක) මේ මාගේ 'මනෝහර' නම් මාණික්‍යය ධන සම්පත් ගෙනෙන උතුම් මිණිරුවනෙකි. මේ ආජානීයයා ද සතුරන් තවන අස්ථවනෙකි. අක්‍ෂධූර්තයෙක් මා දිනා තෙල රුවන් ගෙන යන්නේ යැ.

5536. එකො මණි මාණව කිං කරිස්සති
ආජානියෙකො පන කිං කරිස්සති,
බ්බුනි රඤ්ඤා මණිරතනානි අත්ථි
ආජානියා වාතජවා අනායකා.

දෙහළුකණ්ඩො.

5537. ඉදඤ්ඤා මෙ මණිරතනං පස්ස තං දිපදුක්කම,
ඉතථිතං විග්ගහා වෙස පුරිසානාඤ්ඤා විග්ගහා.

5538. මීගානං විග්ගහා වෙස සකුණානාඤ්ඤා විග්ගහා,
නාගරාජෙ සුපජ්ජෙණි ව¹ මණිමහි පස්ස නිමේතං.

5539. හස්ථානිකං රථානිකං අසෙස පඤ්ඤා ධජානි ව,²
චතුරඛිනිතං ඉමං සෙනං මණිමහි පස්ස නිමේතං.

5540. හස්ථාරුහෙ අනිකවෙධ රථිකෙ පක්ඛිකාරිකෙ,
බලග්ගානි විපුලානි මණිමහි පස්ස නිමේතං.

5541. පුරං උඤ්ඤාපසමපනතං³ බ්බුපාකාරතොරණං,
සිඬ්ඨාචකෙසු භූමියො මණිමහි පස්ස නිමේතං.

5542. ඵසිකා පරිබායො ව පලිසං අග්ගලානි ව,
අච්චාලකෙ ව ද්වාරෙ ව මණිමහි පස්ස නිමේතං.

5543. පස්ස තොරණමග්ගෙසු නානාදිජගණා බ්බු,
හංසා කොඤ්ඤා මයුරා ව චක්කවාකා ව කුකුඤ්ඤා.

5544. කුණාලකා බ්බු විත්තා සිබ්බෙඨි ජිව්ඤ්ඤිවකා,⁴
නානාදිජගණාකිණ්ණං මණිමහි පස්ස නිමේතං.

5545. පස්ස නගරං සුපාකාරං අබ්බතං ලොමහංසනං,
සමුසස්සිතධජං රමමං සුවණ්ණවාලුකසණ්ඨතං.

5546. පස්ස⁵ තං පණ්ණසාලායො විහක්කා භාගසොමිතා,
නිවෙසනෙ නිවෙසෙ ව සක්ඛිබ්බුහෙ පථඤ්ඤියො.*

5547. පානාගාරෙ ව යොණෙඤ්ඤා ව සුණා' ඔදනියාසරා,
වෙසි ව ගණිකායො ව මණිමහි පස්ස නිමේතං.

1. සුපජ්ජෙණි - මජ්ඣ.

2. චමේතෙ - මජ්ඣ., සා.

3. උඤ්ඤා - මජ්ඣ.; අච්චාල - සා.

4. ජිව්ඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.

5. පසෙසත් - මජ්ඣ., සා.

6. පථඤ්ඤියො - සා.; පථඤ්ඤියො - මජ්ඣ.,

7. සද; - සා.; පුටා - මජ්ඣ.,

5536. (රජ) තරුණය, මේ එක මැණික කුමක් කරන්නේ ද? මේ එක ආජානිය අශ්වයා කුමක් කරන්නේ ද? රජහට බොහෝ මිණිරුවන් ඇත. වාතවේග ඇති ආජානිය අශ්වයෝ අනල්ප යැ.

දොහළ කාණ්ඩ යි.

5537. (පුරුෂක) තරලේවයනි තෙපි මාගේ මේ මිණි රුවන බලව. මෙහි ස්ත්රීන්ගේ රූප ද පුරුෂයන්ගේ රූප ද ඇත.

5538. මුවන්ගේ රූප ද පක්ෂීන්ගේ රූප ද පැනෙයි. නාගයන් ද ගුරුලන් ද මැණිකෙහි නිමැවුණු (පැණෙන) අසිරි බලව.

5539. මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු හස්ති සේනා, රථ සේනා, අශ්ව සේනා, ධජ වලින් යුත් (සැදුම් ලත්) පාබළ සේනා යන වතුරඬුනි සේනා බලව.

5540. ඇතරුවන්. අසරුවන්, රියැදුරන්, පාබළ සෙබළුන් යන සේනා සමූහය මැණිකෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5541. උස්වූ පදනම් ඇති බොහෝ පවුරු හා තොරණ ඇති පුරය ද සිවුමංසල හා ළගන්නා භූමිභාග ද මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5542. ඉන්ද්‍රබේලය ද දිය අගල ද නුවර දෙර කවුළු ද අටලු ද දෙරකොටු ද මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5543—44. තොරණ'ගෙහි (තොරණ මුදුනැ) හංසයන් කොස් ලිහිණින් මොනරුන් සක්වාලිහිණින් ඇවිතුකුළන් කළුකොටුලන් විසිතුරු පියාපත් ඇති කොටුලන් හා ජීවංජිවක පක්ෂීන් යන බොහෝ පක්ෂීන්ගේ (රූ සටහන්) ඇත. නොයෙක් වර්ගයනට අයත් පක්ෂීන් ගැටසි ගත් අයුරු මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5545. මැනැවින් ගොඩ නැඟූ පවුරු ඇති අසිරිමත් වූ ලොමුදහගන්නා වූ නහන ලද ධජ ඇති මනස්කාන්ත වූ රන්වැලි අකුළ නගරය බලව.

5546. (ඒ නගරයෙහි) කොටස් විසින් බෙදූ ආපන ශාලා ද නිවාස ද ගෙබිම් ද ගෘහසන්ධි ද කුදුමහත් වීථි ද බලව.

5547. සුරාසැල් ද සුරාසොඩුන් ද අඩහනි ද මුළුතැන් ගෙවල් ද වෙසහනන් ද ගණිකාවන් ද යන මොවුන් මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5548. මාලාකාරෙ ව රජකෙ ගන්ධකෙ අථ දුසස්සිකෙ,
සුවණ්ණකාරෙ මණිකාරෙ මණිමහි පසස නිමේතං.
5549. ආළාරියෙ ව¹ සුද්දෙ ඩ නටනට්ඨකගායකෙ,²
පාණිසසෙරෙ කුමහට්ඨනිකෙ මණිමහි පසස නිමේතං.
5550. පසස හෙරි මුනිඛයා ව සඛිඛා පණවදෙණ්ඩිමා,³
සබ්බඤ්ඤා තාලාවචරං මණිමහි පසස නිමේතං.
5551. සම්මතාලඤ්ඤා වීණඤ්ඤා නවවගීතං සුවාදිතං,
කුරියතාලිතසංසුට්ඨං මණිමහි පසස නිමේතං.
5552. ලඛ්ඛිකා මුට්ඨිකා වෙඤ්ඤා මායාකාරා ව සොභියා,
වෙනාලිකෙ ව ජලෙල ව මණිමහි පසස නිමේතං.
5553. සමජජා වෙඤ්ඤා වත්තනති ආකිණ්ණො නරනාරිති,
මඤ්ඤාතිමඤ්ඤා භූමියො මණිමහි පසස නිමේතං.
5554. පසස මලෙල සමජජසමිං පොඤ්ඤොති දිගුණං භුජං,
භිහතෙ නිහතමානෙ ව මණිමහි පසස නිමේතං.
5555. පසස පබ්බතපාදෙසු නානාමිගගණා බහු,
සීහව්‍යාසවරාහා ව අට්ඨකොකතරච්ඡයො.⁴
5556. පලසතා ව ගවජා ව මහිසා රොහිතා රුරු,
එණෙය්‍යා ව වරාහා ව ගණිනො නිබ්බසුකරා.
5557. කදලිමිගා බහු වීත්‍රා බිළාරා සසකණ්ණකා,
නානාමිගගණාකිණ්ණො මණිමහි පසස නිමේතං.
5558. නජජායො සුපතිත්ථායො යොණ්ණොවාලුකසඤ්ඤා,
අච්ඡා සවතති අමුද්ධනි මච්ඡගුඛනිසෙවිතා.
5559. කුමහිලා මකරා වෙඤ්ඤා සුංසුමාරා ව කච්ඡපා,
පාඨිතා පාඨුසා මධුජා වලජා මුඤ්ඤරොහිතා.

1. ආළාරියෙ - මජ්ඣිම, සයා.

2. ගාඨිකො - මජ්ඣිම; ගාඨිකො - සයා.

3. දික්ඛා - මජ්ඣිම.

4. තරච්ඡකො - මජ්ඣිම.

5548. මල්කරුවන් රජකයන් විලවුන් වෙළෙන්දන් රෙදි වෙළෙඳුන් රන්කරුවන් මැණික්කරුවන් යන මොවුන් මිණි රුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5549. බත් පිසන්නවුන් ද මාළු පිසන්නවුන් ද නළුවන් හා ගායකයන් ද අත්තල ගසන්නන් හා කළබෙර වයන්නන් ද මිණි රුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5550. මහබෙර මිහිභුබෙර සක් ගැටබෙර පනාබෙර ද සියලු තුරිය විශෙෂ ද මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5551. කුළුතලම් ද, විණා ද, නැටුම් ගැයුම් හා තුය්ඵ වාදන ද, තුය්ඵවාදන ප්‍රතිරාව ද මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5552. කරනම් ගසන්නෝ යැ, මුට්ඨිමල්ලවයෝ යැ, ඉන්ද්‍රජාලි-කයෝ ය, නගරය භොබවන ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ යැ යන මොවුන් ද සොහොන් ගොව්වන් හා කරනැවැම්යන් මැණිකෙහි නිර්මිත ඇසිරිය බලව.

5553. ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගෙන් ගැවසුණා වූ මැසි පිට මැසි බඳින ලද කෙළිබිම් ද වෙයි. එහැම මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5554. මුෂ්ටිමල්ලයන්ගේ රහමඩලෙහි අධිකව අත්පොළසන් දෙන්නන් ද, ජයග්‍රාහකයන් ද, පරාජිතයන් ද මැණිකෙහි නිර්මිත අයුරු බැලුව මැනැවි.

5555. බලව, පර්වත පාමුලැ සිංහයෝ ද ව්‍යාඝ්‍රයෝ ද ඌරෝ ද වලස්සු ද වෘකයෝ ද කළුභිසැති වලස්සු ද බොහෝ වෙසෙති.

5556. කගවේණෝ ගවරු මීමෝ රෝහිත මුවෝ රුරු-මුවෝ ඒනිමුවෝ ඌරෝ ගෝන්කු යන මෘගයෝ ද,

5557. කෙසෙල් මුවෝ ද, (තවත්) ඉතා විසිතුරු මෘගයෝ (ජාතිහු) ද වලබළල්ලු ද සාවෝ ද මිමින්නෝ ද මෙහි වෙති. නොයෙක් මෘගසමූහයාගෙන් ගැවසුණුයේ මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5558. මැනැවින් (සකස්කළ) කොටුපළ ඇති රන්වන් වැලි අතුළ මත්සා සමූහයාගෙන් ගැවසිගත් පිටිතුරු ජලය ඇති ගංගාවෝ ගලා බසිත්.

5559. (ගහෙහි) කිඹුල්ලු යැ මෝරු යැ ශිඤ්ඤාර යැ කැස්බෝයැ පෙට්ටියෝ ය දුල්ලු යැ වලයෝ යැ මොද මස්සු යැ රේමස්සු ය යන මේ සත්ත්වයෝ ද ඇත.

5560. නානාදුග්ගණාකිණ්ණා නානාදිජගණායුතා,
වෙථරියඵලකරොදයො¹ මණිමිති පසස නිමිතං.
5561. පසෙසසු පොභබරණියො සුචිහතො වතුද්දිසා,
නානාදිජගණාකිණ්ණා පුටුලොමනියෙචිතා.²
5562. සමනොදකසමපනනං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
උපෙනං වනරාජෙහි³ මණිමිති පසස නිමිතං.
5563. පුරතො විදෙහෙ පසස ගොයානියෙ ව පච්ඡතො,
කුරුයො ජමුද්දීපඤ්ඤා මණිමිති පසස නිමිතං.
5564. පසස වතුඤ්ඤා සුරියඤ්ඤා ඔභාසෙනො⁴ වතුද්දිසා,
සිනෙරුං අනුපරියතො මණිමිති පසස නිමිතං.
5565. සිනෙරුං හිමවනාඤ්ඤා සාගරඤ්ඤා මහිද්දිකං,⁵
වත්තාරො ව මහාරාජෙ මණිමිති පසස නිමිතං.
5566. ආරාමෙ වනගුලෙ ව පාවියෙ ව⁶ සිලුවියෙ,
රමෙම කිලුපුරිසාකිණ්ණො මණිමිති පසස නිමිතං.
5567. ථාරුසකං චිත්තලතං මිසසකං නාදනං වනං,
වෙජයනතඤ්ඤා පාසාදං මණිමිති පසස නිමිතං.
5568. සුධම්මං තාවතිංසඤ්ඤා පාරිච්ඡතතඤ්ඤා පුපථිතං,
ථරාවණං නාගරාජං මණිමිති පසස නිමිතං.
5569. පසෙසසු දෙවකඤ්ඤායො නභා විජුරිවුග්ගතා,
නාදනෙ විවරතනියො මණිමිති පසස නිමිතං.
5570. පසෙසසු දෙවකඤ්ඤායො දෙවපුත්තපලොහිනී,
දෙවපුත්තෙ වරමානෙ මණිමිති පසස නිමිතං.
5571. පරොසහසසපාසාදෙ වෙථරියඵලකත්තෙ,
පජ්ජලනොතන වණ්ණෙන මණිමිති පසස නිමිතං.

-
1. වෙථරියකරොදයො - මජ්ඣං.
 2. පුටුලොමයෙචිතා - මජ්ඣං.
 3. රාජිහි - මජ්ඣං.
 4. ඔභාසෙනා - මජ්ඣං.
 5. මහිද්දිකං - මජ්ඣං.
 6. පිට්ඨියෙව - මජ්ඣං.

5560. නානා වෘක්ෂ රාශියෙන් යුක්ත, නානාවිධ පක්ෂිගණයා ඇති, වෛද්‍යසී පාෂාණයන්හි හැසි භව නගන ගංගාවෝ (මෙහි) ඇතියහ. එ හැම මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5561. මෙහි (මාණික්‍යයෙහි) මනා ලෙස බෙදුණු සිව් දිගුන් ඇති, නොයෙක් පක්ෂි සමූහයා ගැවසිගත්, නොයෙක් මත්ස්‍ය වර්ගයා ද වෙසෙන තඩාගයෝ ද වෙත්. එය බලව.

5562. භාත්පස්හි ජලයෙන් වට වූ සාගරය කුණ්ඩලාභරණ කොට ඇති වනරොදින් යුතු මිනිතලය මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5563. පෙරදිග පූර්වවිදෙහය ද පැසුළුදිග අපරගෝයානය ද, (උතුරු දිගෙහි) උතුරුකුරු දිවයින ද, (දකුණෙහි) දඹදිව ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5564. සතර දිසා ආලෝක කරන මහමෙර සියාරා යන සඳ ද හිරු ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5565. මහමෙර ද, හිමාලය ද, සයුර ද මහත් අනුභාව ඇති සතරවරම් දෙවරපවරුන් ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5566. ආරාම ද වනලැහැබ් ද ගල්තලා ද කිඳුරන් ගැවසුන සිත් ගන්නා පර්වත ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5567. ඵාරුසක විත්‍රලතා මිස්සක නන්දන යන වනයන් (උයන්) ද, විජයොත්පතය ද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව ඇති අයුරු බලව.

5568. සුධර්මා නමැති දෙව් සබය ද තවතිසා දෙව්ලොව ද (මල්) පිපුණු පරසතු රුක ද ඵරාවණ ඇතු ද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව ඇති අයුරු බලව.

5569. අභසින් මතු වූ විදුලිය වැනි දෙවභනන් බලව. නන්දන වනයෙහි හැසිරෙන දෙවභනන් මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව පෙණෙන අයුරු බලව.

5570. දිවාපුත්‍රයන් පොළඹවන දිව්‍යාංගනාවන් බලව. හැසිරෙන දෙවිපුතුන් මැණිකෙහි නිර්මිතව පෙණෙන අයුරු බලව.

5571. වෙරළමිණි මුවා පුවරු අතුළු දීප්තිමත් පැහැයෙන් යුක්ත වූ දඟසකට අධික දිව්‍යප්‍රාසාද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිත අයුරු බලව.

5572. තාවනිංසෙ ච යාමෙ ච තුසිතෙ වාපි නිමමිතෙ,
පරනිමමිතාභිරතීනෝ¹ මණ්ඩගි පසං නිමමිතං.
5573. පසෙසුඤ්ඤා පොකකරණියො විපසයගෙකාදිකා² සුචි,
මඤ්ඤකෙහි සංජනනා පද්ධුප්පලකෙහි ච.
5574. දසෙසු රාජියො සෙතා දස³ නීලා මනොරමා,
ජ පිබ්බලා පණ්ණරසා හළිඤ්ඤා ච වතුද්දසා.
5575. විසතිං තත් සොවණ්ණං විසතිං රජතාමයා,
ඉඤ්ඤාපකවණ්ණොහා තාව දිස්සන්ති තිංසති.
5576. දසෙසු කාළියො ජ ච මඤ්ඤධා⁴ පණ්ණවිසති,
මිසසා ඛන්ධුකපුපොති නිලුප්පලවිචිතතිතා.⁵
5577. එවං සබ්බධාසමපන්නං අධිමන්තං පහසසරං,
මධිසුඤ්ඤා මහාරාජ පසං තං දිප්පත්තම.

මණිකණ්ඩො.

5578. උපාගතං රාජ උපෙහි ලක්ඛං
නෙතාදියං මණිරන්තං තවජී,
ධමමන්ත ජියාම අසාහසෙන
ජිතො ච නො ඛිප්පමවාකරොති.
5579. පඤ්ඤාල පවුග්ගත සුරසෙන
මව්භා ච මඤ්ඤ⁶ සහකෙකකෙහි,
පසංසන්තු නො තෙ අසදේන⁷ සුඤ්ඤා
න නො සහායං න කරොති කිඤ්චි.
5580. තෙ පාවිසුං අකම්මදෙන මත්තා
රාජා කුරුනං පුණ්ණකො වාපි යකෙකා,
රාජා කලිං විචිතං අග්ගහෙසි
කට්මග්ගහි පුණ්ණකො නාම යකෙකා.

1. පරනිමමිතවිතීනෝ - මජ්ඣ., සා. 2.
2. විසසනෙතාදිකා - මජ්ඣ., සා. 3.
3. දසානියා - මජ්ඣ., සා. 4.
4. මඤ්ඤධා - මජ්ඣ. 5.
5. විචිතතං - මජ්ඣ. 6.
6. මජ්ඣා - මජ්ඣ. 7.
7. අසසදේන - මජ්ඣ.

5572. තව්නිසා යාම තුසිත නිර්මාණරති පරනිර්මිත වසවර්ති
යන දෙව්ලෝහි දෙවියන් මාණික්‍යයෙහි මැවී ඇති අයුරු බැලුව
මැනැවැ.

5573. අතිශයින් පවිත්‍ර ප්‍රයන්ත ජලය ඇති හෙල්මැල්ලෙන්
හා පිපුම් උපුලින් ගැවැසි පොකුණු බැලුව මැනැවි.

5574. මාණික්‍යයෙහි සුදුහිරි දසයක් ද සිත්ගන්නා නිල්හිරි
දසයක් ද, පිඟුවන්හිරි සයක් හා පසළොස්ක් ද, කසාවන්හිරි
තුදුසක් ද වෙයි.

5575. රන්පැහැ හිරි විස්සක් ද රිදීපැහැ හිරි විස්සක් ද රන්
ඉඳුගොව්වන් පැහැ බදු හිරි තිස්සක් ද මාණික්‍යයෙහි ඇත.

5576. මාණික්‍යයෙහි කළු හිරි දසයක් හා සයක් ද මදවිය
පැහැ හිරි විසිපහක් ද වේ. කළුපැහැ හා මදවියපැහැහිරි
බදුවදමලින් හා තිලුපුලින් මුසු වැඟියෙන් විචිත්‍රිත ය.

5577. දෙපා ඇතියනට උතුම් රජතුමනි, මේ හැම අංගයන්-
ගෙන් හෙබි රැස් ඇති පැහැ විහිදෙන පරදුව බලව. (දුකෙළියෙහි
යමෙක් දිනා ද ඔහුට අයත් වන්නේ ය.)

මණික්‍යාණ්ඩ යි.

5578. පූර්ණක ක්‍රීඩා ශාලාව සාද අවසන් ය. දුකෙළින
තැනට එන්නේ මැනැවැ. මෙවැනි මාණික්‍යයක් ඔබට නැත.
ක්‍රීඩාවෙහි යෙදෙන අපි සැහැසි ලෙස නොව දූහැමි ලෙස දිනන්නමු.
දිනුවහුට කල් නොයවා ධනය දෙනු යෙහේ.

5579. සුප්‍රකට පක්‍ෂාල රජ ද, සුරසේන රජ ද, මව් රජ ද, කේකක
දනව්වේ රජු සමග මදුරට රජ ද යන තුලුහු අපේ මේ සටන
අසය වැ බලන්වා! සභායෙහි කිසි සාක්‍ෂ්‍යයක් නො කරන්නේ නො වේ.
(හැමදෙනා දකිති යි සේ යි.)

5580. කුරුරව වැසියන්ගේ රජතුමා ද පූර්ණක යක්‍ෂයා ද දුදු
ක්‍රීඩායෙන් මත් වැ ක්‍රීඩාශාලාවට පිවිසියහ. රජ තෙම සුවිසි
අයස්ථාන සොයමින් පරාජය (වන පිළ) තෝරා ගත්තේ ය. යක්‍ෂ
තෙම දිනුම් පිළ තෝරා ගත්තේ ය.

5581. තෙ තඤ්ඤානං උභයො සමාගතෙ
රඤ්ඤානං සකාසෙ සබ්බානි මජ්ඣං,
අපෙසි යකෙඛා නරවිරියසෙට්ඨං
තඤ්ඤානාදෙ තුමුලො ඛහුටි.
5582. අයො මහාරාජ පරාජයො ච
ආයුහනං අඤ්ඤාතරස්ස හොති,
ජනිතු ජිනොසි වරං ධනෙන
ජිනො ච මෙ බ්‍යපමවාකරොති.
5583. හතී ගවාස්සා මණිකුණ්ඩලා ච
යං වාපි මඤ්ඤා රතනං පථව්‍යා,
ගණ්ඨාහි කච්චාන වරං ධනානං
ආදය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡ.
5584. හතී ගවාස්සා මණිකුණ්ඩලා ච
යඤ්ඤාපි තුඤ්ඤා රතනං පථව්‍යා,
තෙසං වරො විධුරො නාම කතතා
සො මෙ ජිනො තං මෙ අවාකරොති.
5585. අතතා ච මෙ සො සරණං ගතී ච
දීපො ච ලෙණො ච පරායනො ච,
අසන්තුලෙයො මම සො ධනෙන
පාණෙන මෙ සදීපො එස කතතා.
5586. විරං විවාදෙ මම තුඤ්ඤාසං¹
කාමඤ්ඤා පුට්ඨාම තමෙව ගණ්ඨා,
එසොව නො විවරතු එතමඤ්ඤා
යං චක්ඛතී හොතු කථා² උභිතතං.
5587. අඤ්ඤා හි සච්චං හණ්ඨි න ච මාණවං සාහසං,
තමෙව ගණ්ඨා පුට්ඨාම තෙන තුස්සාමුහො ජනා.
5588. සච්චිනානු දෙවා විදුහු කුරුනං
ධමම ධීකං විධුරං නාමමච්චං,
දසොසි රඤ්ඤා උදවාසි ඤ්ඤා
විධුරොති සබ්බා කතමාසි ලොකෙ.
5589. ආමාය දසාපි හවන්ති හෙකෙ
ධනෙන කීතාපි හවන්ති දසා,
සයම්පි හෙකෙ උපයන්ති දසා
හයා පණ්ණාසාපි හවන්ති දසා
එතෙ නරානං චතුරොව දසා.

1. තුඤ්ඤාසං - මජ්ඣං, සාය.

2. කථා - මජ්ඣං, වි., සාය.

5581. ඔව්හු දෙදෙන ක්‍රීඩා ශාලාවෙහි දුකෙළි කෙළියහ. රජුන් යම්පයෙහින් මිතුරන් මැද්දෙහින් තරවීර වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ රජු පරදවා යක්‍ෂයා දිනුවේ ය. එහි සුදුවෙහි මම දිනිමි යි ඉමහත් සෝභයක් විය. (නාදය පැතුරුණේ ය)

5582. (පූර්ණක) රජතුමනි, ජය හෝ පරාජය හෝ ව්‍යායාම කරනුවන් අතුරෙන් එක්තරයකුට වෙයි. නිරිඳුනි, උත්තම ධනයෙන් පිරිහී ගියහු. මා විසින් තෙපි දිනන ලදුව. වහා මට දිනුම දෙව.

5583. (රජ) ඇත්තු ද ගවයෝ ද අශ්වයෝ ද මිණිකොඩොල් ද, පොළොවෙහි මා සතු යම් රත්නයමුහයක් වේ ද කාන්‍යායනය, ඒ ධනය අතුරෙන් උතුම් ධනයක් ගනුව. ගෙන රිසි දිසාවෙකින් යව.

5584. (පූර්ණක) ඇත්තු ද ගවයෝ ද අශ්වයෝ ද මිණි-කොඩොල් ද, මේ පොළොවෙහි තොප සතු රුවන් රැසක් වේ ද, ඒ ධනයෙන් විධුර නමැති ඇමති තෙම ඉතා උතුම්. හේ මා විසින් දිනන ලද. ඔහු මට පරදු කොට දෙව.

5585. (රජ) හේ මාගේ පණ ද පිහිට ද ගතිය ද ප්‍රතිෂ්ඨාස්ථානයද ආරක්‍ෂාස්ථානය ද ඉතා උත්තම ප්‍රතිෂ්ඨාස්ථානය ද වෙයි. හේ මාගේ ධනයට සම කළ නො හැක්ක. තෙල, විධුර ඇමති මාගේ පණ හා සම වෙයි.

5586. (පූර්ණක) මාගේ ද තොපගේ ද විවාදය බොහෝ කල් පවත්නේ ය. එහෙයින් ඔබ වෙත ගොස් විවාරමු. තෙල තැනන්නේ ම මේ කරුණු අපට ප්‍රකාශ කෙරේවා! හේ යමක් කියා ද එය අප දෙදෙනාට ප්‍රමාණ වේවා!

5587. (රජ) මාණවකය, එකාන්තයෙන් තොප කියන්නේ සත්‍ය-යෙක. සැහැසි නො වෙයි. ඔහු වෙත ගොස් අසමු. ඔහුගේ ප්‍රකාශයෙන් අපි දෙදෙනා තුටු වෙමු.

5588. (පූර්ණක) කුරු රටෙහි (සත්‍ය) ධර්මයෙහි පිහිටි විධුර නමැති ඇමතියෙක් ඇතැ යි දෙවියෝ කියති. එය සත්‍යයක් ද? (ඔබ) රජුගේ දසයෙක් ද? නැතහොත් නෑයෙක් ද? ලොවෙහි විධුර යන ප්‍රඥප්තිය කවරකු වී ද?

5589. (විධුර පණ්ඩිත) සමහරු ගෙයිද මිඩිය කුසු උපන් දසයෝ ද වෙති. සමහරු මිල දී ගත් දසයෝ වෙති. සමහරු (තුමු ම) දසබවට පත් වූවාහු වෙති. සමහරු බිය නිසා දසබවට පත් වූවෝ වෙති. මිනිසුන් දතර දසයෝ සතර කොටසක් ම වෙත්

5590. අද්ධා හී යොනිතො අහමි ජාතො,
භවො ච රඤ්ඤො අහවො ච රඤ්ඤො,
දසාහං දෙවස්ස පරමි ගතාධා.
ධම්මෙන මං මාණව තුඤ්ඤාං දජජා.

5591. අයමි දුතියො චීජයො මමජ්ජ
පුට්ඨො හී කත්තා විවරිත්ථ පඤ්ඤාං,
අධම්මරූපො චත රාජසෙට්ඨො
සුභාසිතං නානුජානාසි මඤ්ඤාං.

5592. එවං ටෙ තො සො විවරෙත්ථ¹ පඤ්ඤාං
දසොභමසිති න ච බොසති කුතී,
ගණ්ඨාහි කච්චාන වරං ධනානං
ආදය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡ.

අකකිකණ්ඨො.

5593. විධුර වසමානස්ස ගහට්ඨස්ස සකං සරං,
බෙමා චුත්ති කථං අස්ස කථනනු අස්ස සඛගො,

5594. අවාපජ්ඣං² කථං අස්ස සච්චවාදී ච මාණවො,
අසමා ලොකා පරං ලොකං කථං පෙච්චි³ න සොචති.

5595. තං තත්ථ ගතීමා ධිතීමා මතීමා අත්ථදසසිමා,
සඛාතා සබ්බධම්මානං විධුරො එතදබ්බවි:

5596. න සාධාරණදරස්ස න භුඤ්ඤා සාදුමෙකතො,
න සෙට්ඨෙ ලොකායතිකං නෙතං පඤ්ඤාය වදානං.

5597. සීලවා චත්තසම්පන්නො අප්පම්න්නො විචක්ඛණො,
නිවාතචුත්ති අත්ථොධා සුරතො සබ්බෙලො මුදු.

5598. සඛගෙනා ච මිත්තානං සංචිභාගී විධානවා,
තප්පෙය්‍ය අත්තපානෙන සද්ද සමණබ්‍රාහ්මණ.

5599. ධම්මකාමො සුතාධාරො භවෙය්‍ය පරිපුච්ඡකො,
සක්කච්චං පඨිරූපාසෙය්‍ය සීලවනෙත ඛුසසුතෙ.

5600. සරමාවසමානස්ස ගහට්ඨස්ස සකං සරං,
බෙමා චුත්ති සියා එවං එවනනු අස්ස සඛගො.

5601. අවාපජ්ඣො⁴ සියා එවං සච්චවාදී ච මාණවො,
අසමා ලොකා පරං ලොකං එවං පෙච්චි න සොචති.

සරාවාසපඤ්ඤා.

1. විවරිත්ථ - මජ්ඣං, සා, වී.

2. පඤ්ඤා - මජ්ඣං.

3. සාධු - මජ්ඣං, සා, වී.

4. අවාපජ්ජ - මජ්ඣං.

5590. එකාන්තයෙන් මම ද දසයෝනියකින් උපන්නේ. වැඩ ද රජහට යැ, අවැඩ ද රජහට යැ, දුරුරට ද ගොස් මම දේවයන්ට දස වෙමි. මාණවකය, රජ තෙම මා දහැමින් තොපට දෙන්නේ යැ.

5591. (පූර්ණක) අද මාගේ මේ දෙවැනි දිනීම ය, පුළුවියනා ලද ඇමැති තෙම මෙම පැනය විසඳී ය. රජතුමා එකත්තෙන් අධිර්ම සභාව ඇත්තේ ය. විධුර පඬිතුමන්ගේ සුභාෂිතය මට නො අනුදන්නෙහි ය.

5592. (රජ) මම දසයෙක් වෙමි, නැයෙක් නො වෙමි යි මෙලෙස අපගේ පැනය විසඳුවේ නම්, මාණවකය, ධන අතුරෙන් උතුම් ම ධනය වූ මොහු ගෙන, කැමති දිසාවකින් යවයි කිය.

දුෂ්කකාණ්ඩ යි.

5593. (රජ) විධුර පණ්ඩිතයනි, සිය නිවෙසෙහි වෙසෙන ගිහියාට (තම) ආරක්ෂාව කෙසේ වන්නේ ද? (වතුර්විධ) සංග්‍රහය කෙසේ වේ ද?

5594. කෙසේ නිදික් වේ ද? කෙසේ සත්‍යවාදී වේ ද? කෙසේ මෙලොවින් පරලොව ගොස් ශෝක නො කෙරේ ද?

5595. දම්සෙබෙහි කැණගනි ඇති, ධෛර්ය ඇති, විපුල ප්‍රඥා ඇති, සුක්කම අතී දන්නා නුවණ ඇති හැම දහම් පිරිසිදු දන්නා නුවණ ඇති විධුර පඬිතෙමේ රජුහට මෙය. කී ය:

5596. අනුන් අයත් බිරියන් හා වැරදි හැසිරීම නො කටයුතු. රසවත් අහර තනිව රස නො විඳියයුතු. ඥාන වර්ධනයට හේතු නොවන ලෝකායත ශාස්ත්‍රය නො සෙවියයුතු.

5597. සිල්වත් වීම ය වත්සපන් වීම ය කුසල්දහමිහි අප්‍රමාද වීම ය කියුණු නුවණැති වීම ය යටත් පැවැත්ම ය මසුරු නො වීම ය සුවච බව ය මිහිරි කපාව ය මොලොක් බව ය (යන මේ ගති) ඇත්තෙක් වන්නේ ය.

5598. මිතුරනට සංග්‍රහ කරන්නේ දුගී මගී ආදීන්ට බෙද දී වළඳනුයේ කටයුතු සංවිධාන කරනුයේ හැම කල්හි මහණ බමුණන් ආහාරපානයෙන් සතුටු කරන්නේ යැ.

5599. දහම් කැමැතිවීම ය දැනීම දියුණු කිරීම සඳහා මහණ බමුණන්ගෙන් පිළිවිසීම (ප්‍රශ්න කිරීම) සිල්වතුන් හා උගතුන් ගෞරව පූර්වකව ඇසුරු කිරීම ය (යන මේ කටයුතු) කරන්නේ ය.

5600. සිය නිවසෙහි වෙසෙන ගිහියාගේ ආරක්ෂා සහිත පැවැත්ම මෙසේ යැ. ඔහුගේ වතුර්විධ සංග්‍රහය ද මෙසේ වන්නේ ය.

5601. සත්‍යවාදී මාණවක තෙම මෙසේ (පිළිපැදීම නිසා) ව්‍යාබාධ රහිත වන්නේ ය. මෙලොවින් පරලොවට ගොස් පරලොව දී ශෝක නො කරන්නේ යි.

ගෘහවාස ප්‍රශ්න යි.

5602. එහි දැනී ගම්ඝ්ණාම දිනෙතො නො ඉක්කරෙන මෙ,
මමෙව්ඤාං පටිපජ්ජ එස ධම්මො සනන්තනො.
5603. ජානාමි මාණව නයාහමස්මි
දිනෙතාහමස්මි තව ඉක්කරෙන,
තීහඤ්ඤා නං වාසයෙමු අගාරෙ
යෙනඤ්ඤා අනුසාසෙමු පුතෙක.
5604. තං මෙ තථා භොතු වසෙමු තීහං
කුරුතං හවං අජ්ජ සරෙසු කිව්චං,
අනුසාසනං පුත්තදරෙ හවජ්ජ
යථා තඤ්ඤි පච්ඡා¹ සුඛි භවෙය්‍ය.
5605. සාධුති වජ්ඣන පහුතකාමො
පකකාමි යකෙඛා විධුරෙන සඤ්ඤා,
තං කුඤ්ඤාපඤ්ඤාහයානුවිණ්ණං
පාවෙකඛි අනෙතාපුරමරියසෙට්ඨා.
5606. කොඤ්ඤං මසුරඤ්ඤා පියඤ්ඤා කෙතං
උපාගමී තස්ස සුරමම රූපං,
පහුතභක්ඛං ඛහු අත්තපානං
මසකකසාරං වීය වාසවස්ස.
5607. තස්ස නව්වනති ගායනති අව්භයනති වරා වරං,
අච්ඡරා වීය දෙවෙසු නාරියො සමලඛිතා.
5608. සමඛති කඤ්ඤා පමද්දති² යකඛං
අනෙතන පානෙන ව ධම්මපාලො,
අත්තස්මෙව්‍යානුවිචිත්තයනෙතා
පාවෙකඛි හරියාය තද්ද සකාසෙ.
5609. තං වජ්ජනගන්ධරසානුලික්ඛං
සුවිණ්ණපඤ්ඤානදනිකසාදිසං,³
හරියං වචා එහි සුඤ්ඤාහි භොති
පුත්තානි ආමන්තය තබ්බෙනෙතෙ.
5610. සුඤ්ඤාන වාක්‍යං පතීනො අනුජ්ජා
සුනිසං වච තබ්බෙනි සුනෙත්තං,
ආමන්තය වම්බරානි⁴ වෙන
පුත්තානි ඉන්ද්‍රවරපුප්පසාමෙ.

1. පච්ච - මජ්ඣං.
2. ඛහුත - මජ්ඣං.
3. පමුද්දති - මජ්ඣං, සා.
4. සද්දිසං - මජ්ඣං.
5. ධම්මධරානි - මජ්ඣං.

5602. ස්වාමියා විසින් තෙපි මට දෙනලද්දහු යැ. එව දන් යමු. මාගේ ම අභිවාද්ධිය පතා පිළිපදින්න (ක්‍රියා කරන්න). මෙය සනාතන ධර්මයෙකි. (පෙර සිට පවත්නා නැණවතුන්ගේ ස්වභාවය යි.)

5603. මාණවකය, තා විසින් මම ලබන ලදිමි යි දනිමි. ස්වාමීහු විසින් මම තොපට දෙන ලද්දෙමි. දරුවන්ට අනුශාසනා පිණිය යම් පමණ කල් යේ ද එ පමණ (කල්) තුන් දිනක් අපගේ නිවසේ වසමු.

5604. තොප කියන ලෙස සියල්ල මට සිදුවේවා. තුන් දවසක් ගෙදර වසමු. පින්වත් තෙමේ, අද ශාභයේ අනුශාසනා කෙරේවා. තොප ගිය පසු දරුවන්ට යෙක් ලැබෙන්නේ යම් ලෙසකින් නම් එසේ අනුශාසනා කෙරේවා.

5605. මහාභෝග ඇති යක්ෂ තෙම යහපතැයි කියා විධුර පඬිතුමා සමග පිටත්වී. උසස් පැවතුම් ඇති යක්ෂතෙමේ ඇතුන් ද අසුන් ද හැසිරෙන අන්ත:පුරයට පිවිසියේ ය.

5606. කොණ්ඨය, මයුරය, පියකේතය යන නම් ඇති තුන් ප්‍රාසාදයෝ වෙති. ඒ පහයන් අතරෙන් අතිශය මනෝහර වූ ද බොහෝ ආහාරපාන ඇත්තා වූ ද ශක්‍රයාගේ භවන වැනි වූ ද තමා වෙසෙන පහයට එළඹියේ ය.

5607. එහි දෙවිලෝහි දෙවහනන් මෙන් සරහන ලද ස්ත්‍රීහු උතුම් වූ නෘත්‍ය ගීත වාද්‍යයෙන් ඔවුනොවුන්ට ස්පර්ශා කෙරෙහි.

5608. දහමරක්කා බෝසත් තෙම එදවසැ යක්ෂයා මාගමුන් හා ආහාරපානයෙන් ද සමග කොට ස්වකීය අභිය මැ මෙනෙහි කරමින් භාය්‍යාව වෙත එළඹියේ ය.

5609. සඳුන් ගඳ කලුල් තවර කළ ජාමිබොනද ස්වර්ණ සදාශ ශරීර ඇත්තා වූ බිඳිද අමතා, පින්වතිය, එව. මාගේ කීම අහන්න. තඹපැහැති නෙන් ඇත්තිය, මාගේ දරුවන් කැඳවයි කිය.

5610. අනුජා තොමෝ හිමිහු බස් අසා, නිලුපුල්වන් නෙන් ඇති වෙතාවෙනි, ආහරණවලින් විභූෂිත මාගේ දරුවන් කැඳවන්නැ යි තඹපැහැති නිය හා මනා ඇස් ඇති යෙහෙළියට කීවා ය.

5611. තෙ ආගතෙ මුද්ධනි ධම්මපාලො
වුමබ්බා පුතෙ අභිකම්පමානො,
ආමනකම්බාන අවොච වාක්‍යං
දින්නාහං රඤ්ඤ ඉධ මාණවස්ස.
5612. තස්සජජහං අත්තසුඛි විධෙයො
ආදය යෙනිච්ඡති තෙන ගච්ඡති,
අහං ච වො සාසිතුං ආගතොසි
කථං අහං අපරිත්තාය ගච්ඡ.
5613. සචෙ වො රාජා කුරුචෙත්තවාසී¹
ජනසන්ධො පුච්ඡයා පහුතකාමො,²
කිමාභිජානාථ පුරෙ පුරාණං
කිං වො පිතා අනුසාසෙ පුරුෂා.
5614. සමාසනා හොථ මයාච සබ්බෙ
කොනිධ රඤ්ඤ අබ්ගතිකො මනුස්සො
තමඤ්ඤ ලිං කරිය වදෙථ එවං.
මාහෙව දෙව නභි එස ධම්මො,
වියණ්ණරාජස්ස නිභින්නජලො
සමාසනො දෙව කථං භවෙයා.
- පෙක්කිනකණ්ඩො.
5615. සො ච මිත්තෙ අමචෙව ච ඤාතයො සුභදං ජතෙ,
අලීනමනසධ්‍යාපො විධුරො එතද්වුචි.
5616. එථයො රාජවසනිං නිසීදිතා සුඤ්ඤාථ මෙ,
යථා රාජකුලං පතො යසං පොසො නිගච්ඡති.
5617. නභි රාජකුලං පතො අඤ්ඤතො ලහතෙ යසං,
නාසුරො³ නපි⁴ දුම්මමධො නපමත්තො කුදවනං.
5618. යදස්ස සීලං පඤ්ඤඤාච සොචෙයාඤ්ඤාධිගච්ඡති,
අථ විස්සසනෙ ත්‍යමභි ගුහ්‍යඤ්ඤාස්ස න රක්ඛති.
5619. කුලා යථා පග්ගභිතා සමදණ්ඩා සුධාරිතා,
අඤ්ඤාචෙයා න විකම්පයා ස රාජවසනිං වසෙ.

1. කුරුරච්චවාසී - මජ්ඣං, සා.
2. පහුත - මජ්ඣං.
3. නාසුරො - සා.
4. නාභි - සා.

5611. මහබෝසතාණන් වහන්සේ තමා වෙත පැමිණි දරුවන්ගේ හිස සිඹා (දරුවෙකි) රජතුමා විසින් මේ මාණවකයාට මම දෙන ලද්දෙමි යි කීහ.

5612. ඔහුට අයිති මම, අද මා සතු සැප ඇත්තෙක් වූයෙමි. එහෙත් පසුව ඔහුට යටත් වෙමි. හේ මා රැගෙන කැමැති මනෙකින් යන්නට පළමු (නොපට) අනුශාසනා කරන්නට ආවෙමි. (නොපගේ) ආරක්ෂාව නො සලසා කෙසේ මම යන්නෙමි ද?

5613. ජනයා පාලනය කරන, බොහෝ සම්පත් ඇති කුරුරට රජ, පෙර සිදුවූ කෙබඳු පැරණි දේ තෙපි දන්නහු ද? පියා නොපට කවර අනුශාසනාවක් කෙළේද යි නොප පුළුවස්නේ නම් මෙසේ මා දුන් අවවාද කියවු.

5614. තෙපි සියල්ලෝ මා හා සම අසුන් ගනිත්වා යි රජ නොපට කීවේ නම්, රජකුලයෙහි කවරෙක් රජු හා සමානාසනික වේද යි රජුට ඇඳිලිබැඳ කියවු. දේවයන් වහන්ස, මෙලෙස නො කියන්නේ මනා ය. මෙය (රජතුමා හා සමව අසුන් ගැනුම) අපේ පාරම්පරික වාරිත්‍රය නො වෙයි. දේවයන් වහන්ස, සිංහ රාජයකු, නිව ජාතියෙහි වූ සිවලකු හා සමව අසුන් ගැනුම කෙසේ වන්නේ ද යි.

පෙක්බන කාණ්ඩ යි.

5615. නො සැඟවුණ (පැහැදිලි) සිතුවිලි ඇති විධුර පඩිතුමා මිතුරන්ට, ඇමැතියන්ට, නැයන්ට සහ සුභදයන්ට (භීතවතුන්ට) මෙය කිය:

5616. ආයතියෙහි, එවු එපරිද්දෙන් රජකුලයට පත් පුරුෂයා යමසේ සම්පතට පැමිණේ ද, මා කියන රාජපරිවර්ශාව (රජමැදුරේ සේවය) මා සම්පයේ සිට අසවු.

5617. අප්‍රකට තැනැත්තා ද අදක්ක තැනැත්තා ද අඤාන තැනැත්තා ද මුළා වූ සිහි ඇති තැනැත්තා ද රජ මැදුරට පැමිණ කිසි කලෙක යශස් නො ලබයි.

5618. යම් කලෙක රජතුමා සේවකයාගේ ආචාර සම්පත්තිය ඤාන සම්පත්තිය හා පරිත්‍යාව වටහා ගනී ද, එකලා ඔහු විශ්වාස කරයි. සභවාලියයුතු රහස් පව් නො සභවා කියයි.

5619. යම්සේ මැනැවින් ධර්මලද ඔසවාලූ කුලාව (තරාදිය) සමදණ්ඩ වැ සිටී ද එසේ මැ රාජ නියෝග ලද සේවකයා නො සැලේ ද හෙතෙම රජකුලෙහි වසන්නේ යැ (රජගෙහි සේවාවට තිසිවෙ යි.)

5620. කුලා යථා පග්ගතිනා සමදණ්ඩා සුධාරිතා,
සබ්බානි අභිසමෙහානෙතා ස රාජවසනිං වසෙ.
5621. දිවා වා යදි වා රත්තිං රාජකිවෙදසු පණ්ඩිතො,
අජකිවෙදා න විකමෙසයා ස රාජවසනිං වසෙ.
5622. දිවා වා යදි වා රත්තිං රාජකිවෙදසු පණ්ඩිතො,
සබ්බානි අභිසමෙහානෙතා ස රාජවසනිං වසෙ.
5623. යො වස්ස සුකතො මනෙහා රඤ්ඤා සුසවියාදිතො,
න තෙන වුතෙතා ගවෙජයා ස රාජවසනිං වසෙ.
5624. න රඤ්ඤා සමකං¹ භුඤ්ඤා කාමහොගෙ කුදුවනං,
සබ්බස්ස පච්ඡතො ගවෙජ ස රාජවසනිං වසෙ.
5625. න රඤ්ඤා සද්දිසං වස්සං න මාලං න වීලෙපනං,
ආකප්පං සරකුත්තිං වා න රඤ්ඤා සද්දිසමාවරො;
අසද්දිං කරෙයා ආකප්පං ස රාජවසනිං වසෙ.
5626. කීළෙ රාජා අමවෙවති හරියාති පරිවාරිතො,
නාමවෙවා රාජහරියාසු භාවං කුබ්බෙථ පණ්ඩිතො.
5627. අනුඤ්ඤා අවපලො නිපතො සංවුත්තිණ්ණියො,
මනො පණ්ඩිසමෙතෙතා ස රාජවසනිං වසෙ.
5628. නාස්ස හරියාති කීළෙයා න මනෙතයා රහොගතො,
නාස්ස කොසා ධනං ගණෙත ස රාජවසනිං වසෙ.
5629. න නිශ්ශතං බහුං මඤ්ඤා² න මදා සුරං පිච්චි,
නාස්ස දායෙ මිගං³ හඤ්ඤා ස රාජවසනිං වසෙ.
5630. නාස්ස පිඨං න පලලංකං න කොව්ඡං න නාගං⁴ රථං,
සමමනොමග්ගිති ආරුහෙ ස රාජවසනිං වසෙ.

1. සද්දිසං - මජ්ඣං.

2. න නිශ්ශං බහුමඤ්ඤායා - මජ්ඣං, සායං.

3. මිගං - මජ්ඣං, සායං.

4. නාගං - මජ්ඣං, සායං.

5620. යම්සේ මැනවින් ධරන ලද ඔසවාලූ තුලාව සමදණ්ඩ වූ සිටි ද, එසෙයින් සියලු රාජකායාය කරන හේ රජතුලෙහි වසන්නේ ය.

5621. නුවණැත්තේ රාජකායායෙහි දවලහි හෝ රාත්‍රියෙහි හෝ මෙහෙයන ලද්දේ නො සැලේ නම් හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5622. නුවණැත්තේ රාජකාන්‍යායෙහි යෙදුනේ දහවල් හෝ රාත්‍රියෙහි හෝ සියල්ල සම්පාදනය කරන්නේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5623. රජතුමා සඳහා යම් මාර්ගයක් මනාව පිළියෙළ කරන ලද ද ඒ මාර්ගයෙන් යවයි (රජතුමා විසින් කියන ලද ද) ඒ මගෙහි නො යන්නේ ය.

5624. රජතුමාට සමාන ලෙස පස්කම් සැප කිසිවිටෙක නො විඳින්නේ ය. හැම තැනැත්තී එයට වඩා අඩුතරමින් කම්සැප විඳින්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5625. රජතුමාට සමාන අයුරින් වස්ත්‍ර නො ඇඳීම, මල්මාලා නො දැරීම සහ විලෙවුන් නො ගැල්වීම ද කරන්නේ ය. ඉරියව් පැවැත්වීම හා ශබ්ද කිරීම ද රජතුමාට සමාන නොවන ලෙසින් අනිත් ආකාරයකින් කරන්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5626. රජතුමා ඇමතියන් හා භායානවන් පිරිවරා (යම් විටෙක) ක්‍රීඩා කරන්නේ ද එවිට ඥානසම්පන්න ඇමැති රජතුමාගේ බිරියන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. (ඔවුන් හා විශ්වාසයට නො යන්නේ ය.)

5627. අභංකාර රහිත ව වපල පැවැතුම් නැත්තෙක් ව මුහුකුරා ගිය ප්‍රඥ ඇත්තෙක් ව සංවෘත ඡඬින්දිය ඇත්තෙක් ව රජගෙහි වසන්නේ ය.

5628. රජතුමාගේ බිරියන් හා ක්‍රීඩා නො කරන්නේ ය. රහසිගත ව (ඔවුන් හා) සාකච්ඡා නො කරන්නේ ය. ඔහුගේ (රජතුමාගේ) භාණ්ඩාගාරයෙන් ධනය භොරකම් නො කරන්නේ ය. ඒ පුද්ගල තෙම රජගෙහි වසන්නේ ය. (රජුගේ සම්පවාසයට සුදුස්සෙක් වන්නේ ය.)

5629. අධික නිද්‍රාපහතයෙක් නො වන්නේ ය. මත්වීම පිණිස සුරා නො බොන්නේ ය. ඔහුගේ අභය ස්ථානයන්හි (අභයභූමිවල) වෙසෙන මුවන් නො මරන්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5630. මම කාර්මිකයෙක් වෙමි යි රජතුමාගේ පුටුවට, ඇඳට, සිංභාසනයට, ඇතු පිටට, රථයට නො නඟින්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5631. නාතිදුරෙ භවෙ¹ රජෙඤ්ඤ නාව්වාසනෙන විවක්ඛණො,
සමෙක්ඛං වසස² තිට්ඨෙය්‍ය සද්දිසසනොනා සභතඤ්ඤො.
5632. න චෙ³ රාජා සඛා හොති න රාජා හොති මෙට්ඨනො,
බීජං කුජකිනති රාජානො සුකෙනකඛිවි සච්චිතං.
5633. න පුජිතො මඤ්ඤමානො මෙධාවී පණ්ඩිතො නරො,
ඵරුසං පතිමනොතය්‍ය⁴ රාජානං පරිසං ගතං.⁵
5634. ලඤ්ඤාචාරො ලභෙඤ්ඤාරං නෙව රාජ්‍යසු විසසසෙ,
අක්ඛිව යතො තිට්ඨෙය්‍ය⁶ ස රාජවසතිං වසෙ.
5635. පුක්ඛං වා භාතරං සං වා⁷ සමපග්ගණනාති ඛන්තියො,
ගාමෙති නිගමෙති වා රට්ඨෙ ජනපදෙති වා
කුණ්ඨි භූතො උපපෙක්ඛය්‍ය⁸ න භණෙ ඡෙකපාපකං.⁹
5636. භජාරුහෙ අනිකට්ඨෙ රජීකෙ පක්කාරකෙ,
තෙසං කම්මාවදනෙන රාජා වට්ඨෙති වෙතනං.¹⁰
න තෙසං අනතරා ගච්ඡි ස රාජවසතිං වසෙ.
5637. වාපොවුනු¹¹දරො ධිරො වංසො වාපි පකම්පියො,
පටිලොමං න වතෙතය්‍ය ස රාජවසතිං වසෙ.
5638. වාපොවුනුදරො අසස මට්ඨොවසස අජි වහවා,¹²
අප්පාසි¹³ නිපකො සුරො ස රාජවසතිං වසෙ.
5639. න බාලිතං ඉත්ථි ගට්ඨෙය්‍ය සමපසසං තෙජසඛියං,
කාසං සාසං දරං බලාං බිණ්ණමෙධො නිගච්ඡති.
5640. නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය න කුණ්ඨි සබ්බද සියා,
අච්ඡිකිණ්ණං මීනං වාවං පතෙන කාලෙ උදිරයෙ.
5641. අකෙසාධනො අසංසට්ඨො සච්චවා සංඝොනා අපපසුනො.
සමථං ගිරං න භාසෙය්‍ය ස රාජවසතිං වසෙ.

1. භවෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. සමුඛෙඤ්ඤා - මජ්ඣං,
3. නමෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. පටි මනොතය්‍ය - මජ්ඣං, ස්‍යා,
5. පරිසංකිතං - මජ්ඣං,
6. අග්ගිව සංගතෙ තිට්ඨෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
7. සපුක්ඛං වා භාතරං වා - මජ්ඣං,
8. උදිකෙය්‍ය - මජ්ඣං,
9. ටෙකපාපකං - මජ්ඣං,
10. වෙතනං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
11. වනු - මජ්ඣං,
12. අජි වහනා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
13. අප්පාසි - මජ්ඣං,

5631. නැණවත් සේවකයා රජතුමාට දුර තැනක හෝ ඉතා සමීප තැනක හෝ නො සිට රජතුමා කරන දෙය බලමින් සිය ස්වාමියාට පෙනෙන තැන සිටින්නේ ය.

5632. රජ එකැතින් ම මිතුරෙක් නො වේ. රජතුමා තමාට සමාන ද නො වේ. ඇසට වැටුණ විනන්ඩුව ඇසේ පියවී ගතිය වහා හරනා සේ රජවරු වහා කීපෙනි.

5633. රජතුමා විසින් මම පුදන ලද්දේ වෙමි යි සිතා නැණවත් පණ්ඩිත මනුෂ්‍යයා (සේවකයා) පිරිස්මැදට ගිය රජතුමාට පරුෂ බසින් කතා නො කරන්නේ ය.

5634. ලද දෙර ඇත්තේ (දෙරටුපාලයකු වූයේ) නමුදු අවසර ලබා ම පිවිසෙන්නේ ය. රජුන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. ගින්න සමීපයේ (සිටින කලෙක) මෙන් සිහියෙන් සිටින්නේ ය.

5635. රජතුමා සිය පුතාට හෝ සිය සහෝදරයාට හෝ ගම් වලින් හෝ නියමගම්වලින් හෝ ජනපදවලින් හෝ කිසිවක් දෙමි යි සේවකයන් සමග කියාද එකල සේවකයා තුෂ්ණීමානව මධ්‍යස්ථ වන්නේ ය. ගුණාගුණ (හොඳ නරක) නො කියන්නේ ය.

5636. ඇත්, අස්, රිය, පාබල යන සිවුරහ සේනාවන්හි කාර්යයන් හා ඔවුන්ගේ හැසිරීම් අනුව රජතුමා වෙනත වැඩිකරයි නම් සේවකයා ඔවුන්ගේ ලාභයට අන්තරාය නො කරන්නේ ය.

5637. යම් සේවකයෙක් නැණවත් ද දුන්නක් සේ සිහින් වූ උදර ඇත්තේ ද නො මේරු උණගසක් සේ වලනය වේ ද රජතුමාට විරුද්ධ පැවැතුම් නැත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5638. (යමෙක්) දුන්නක් සේ සිහින් වූ උදර ඇත්තේ ද (දිව ඇතත්) දිව නැත්තකු සෙයින් මාළුවකු මෙන් වූයේ අල්ප වූ කරා ඇත්තේ ද ස්වල්ප වශයෙන් බුද්ධි සුලු වේ ද දක්ෂ ද ශුර ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5639. යමෙක් (සිය) තෙද පිරිතියාම දකිමින් ස්ත්‍රීන් කරා යළි යළිත් නො යන්නේය එසේ යන ක්‍රවණ පිරිහුණු සුද්ගලයා කාශස්වාසයනට ද කාශ පීඩාවට ද කය දුබලවීමට ද පත් වේ.

5640. රජුන් සමීපයේ සිට පමණට වඩා කතා නො කරන්නේ ය. හැමකල නිහඬ නො වන්නේ ය. සුදුසු වේලාවෙහි නො විසිරුණ ප්‍රමාණවත් කතා කරන්නේ ය.

5641. නො කීපෙන සුලු වූ අන්‍යයන් හා නො ගැටෙන්නා වූ සත්‍ය වූ සියුම් වූ ප්‍රියශුන්‍ය නො වූ කතා ඇත්තෙක් වන්නේ ය. හිස් වචන නො කියන්නේ ය. හේ රාජභවනයෙහි වසන්නේ ය.

260 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5642. මානාපෙක්ඛිතරො අසස කුලෙජෙට්ඨාපවාසිකො,
භිරිමික්ඛපසමපනො¹ ස රාජවසතිං වසෙ.
5643. වීනිතො සිප්පවා දනො කතතො නියතො මුද්ද,
අපමනො සුචි දකෙඛා ස රාජවසතිං වසෙ.
5644. නිවාතවුත්ති වදෙධුසු සප්ඤ්ඤා සගාරවො,
සුරතො සුඛසම්භාසො ස රාජවසතිං වසෙ.
5645. ආරකා² පරිවජෙජයා සතිතුං පතිතං ජනං,
භක්ඛා රෙඤ්ඤවුදිකෙඛයා අනඤ්ඤස්ස ව රාජිනො.
5646. සමඤ්ඤො බ්‍රාහ්මඤ්ඤො වාසි සීලවනො ඛුසස්සනෙ,
සක්ඛවං පඤ්ඤාපාසෙයා ස රාජවසතිං වසෙ.
5647. සමඤ්ඤො බ්‍රාහ්මඤ්ඤො වාසි සීලවනො ඛුසස්සනෙ,
සක්ඛවං අනුචාසෙයා ස රාජවසතිං වසෙ.
5648. සමඤ්ඤො බ්‍රාහ්මඤ්ඤො වාසි සීලවනො ඛුසස්සනෙ,
තපෙයා අනතපානෙන ස රාජවසතිං වසෙ.
5649. සමඤ්ඤො බ්‍රාහ්මඤ්ඤො වාසි සීලවනො ඛුසස්සනෙ,
ආසජ්ජ පඤ්ඤා පෙවෙථ ආකම්ඛං වුද්ධිමත්තනො.
5650. දික්ඛසුඛං න භාපෙයා දනං සමඤ්ඤො,
න ව කිඤ්චි නිවාරෙයා දනකාලෙ වණ්ඤකෙ.
5651. පඤ්ඤවා වුද්ධිසම්පනො විධානවිධිකොවිදෙ,
කාලඤ්ඤා සමයඤ්ඤා ව ස රාජවසතිං වසෙ.
5652. උට්ඨානා කම්මධෙයොසු³ අපමනො විවක්ඛඤ්ඤො,
සුසංචිතිතකම්මනො ස රාජවසතිං වසෙ.
5653. බලං සාලං පසුං බෙත්තං ගණ්ඨා වස්ස අභිකම්ඤ්ඤං,
මිත්තං ධඤ්ඤං නිධාපෙයා මිත්තඤ්ච පාවයෙ සරෙ.

1. සකෙතා සබ්බ සම්භාසො - මජ්ඣ.

2. ආකාරකා - මජ්ඣ.

3. කාමධෙයොසු - වී.

5642. (යමෙක්) මවුපියන් පෝෂණය කරන්නේ ද කුලදෙටුවන් පුදන්නේ ද හිරි ඔතළ ඇත්තේ ද හෙතෙම රජගෙහි වසන්නේ ය.

5643. යමෙක් ආචාරසම්පන්න වූයේ ද ශිල්ප ඇත්තේ ද හික්මවාගත් ඉඳුරන් ඇත්තේ ද සිය ජීවිතය ගුණවත් කරගත්තේ ද නො සැලෙන ස්වභාව ඇත්තේ ද මාන රහිත ද අප්‍රමාද ව (නුමුලා සිහි ඇති ව) ක්‍රියා කරනුයේ ද පිරිසුදු වූයේ ද උවටැන් කිරීමට දක්ෂවූයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5644. (යමෙක්) වැඩිහිටියන් කෙරේ යටහත් පැවතුම් ඇත්තේ ද සාදර සගෞරව වූයේ ද සුවච පැවැතුම් ඇත්තේ ද මොළොක් වදන් ඇත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5645. රහස් සෙවීමට අන් රජුන් විසින් එවන ලද ජනයා දුරින් දුරු කරන්නේ ය. තමාගේ රජු ම ස්වාමියා ලෙස සලකන්නේ ය. අන් රජතු සම්පයෙහි නො වසන්නේ ය.

5646. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ මහණ බමුණන් මැනැවින් ඇසුරු කරනුයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5647. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ මහණ බමුණන් (පෙහෙවස් සමාදන්වී) අනුව වසනුයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5648. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ මහණ බමුණන් ආභාරපාන දීමෙන් සන්තර්ජණය කෙරේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5649. සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ පණ්ඩිත වූ මහණ බමුණන් වෙත පැමිණ සිය අභිවාද්ධිය අපෙක්ෂාවෙන් ඇසුරු කරන්නේ ය.

5650. පෙරසිට මහණ බමුණන්ට දුන් දත නො පිරිහෙළන්නේ ය. දෙන කලු එතැනට පැමිණි යාවකයන් දකෑ (ඔවුනට දෙන දීමනා) කිසිවක් නො වළක්වන්නේ ය.

5651. යමෙක් විමසක ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත ද බුද්ධි සම්පන්න ද කායභයන් සංවිධානය කිරීමේ බුහුටි වේ ද දන් දීම සිල්රැකීම ආදියට යොග්‍ය කාලය දන්නේ ද සි සැම වැපිරීම ආදිය සඳහා යෝග්‍ය කාලය දන්නේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5652. නොපමා වූ බුද්ධිමත් වූ යමෙක් තම කටයුතු කිරීමේ උත්සාහ ඇත්තේ ද කායභී සංවිධානයේ මනා දක්ෂ බව ඇත්තේ ද හෙතෙම රජගෙහි වසන්නේ ය,

5653. (යමෙක්) කලව්ටට ශාලාවට ගවශාලාවට හා කුඹුරට තිතර යන්නේ ය. මනින ලද (ප්‍රමාණය දැන) ධාන්‍ය අටුවල තැන්පත් කරන්නේ ය. ගෘහයේ (ප්‍රයෝජනය සඳහා) මැන (පමණට) පියන්නේ ය.

5654. සුඤ්ඤාං වා භාතරං සං වා සීලෙසු අසමාහිතං,
අනාගතවා හී තෙ බාලා යථා පෙතා තපෙවි තෙ;
වොලඤ්ඤා නෙසං පිණ්ඩඤ්ඤා ආසීනානං¹ ව දපයෙ.
5655. දසෙ කම්මකරෙ පෙසෙසං² සීලෙසු සුසමාහිතෙ,
දකෙඛ උට්ඨානසම්පන්නෙ ආධිපව්වසම්³ යාපයෙ.
5656. සීලවා ව අලොලො ව⁴ අනුරතො වසස රාජිනො,
ආවී රහො හිතො තසස ස රාජවසති⁵ වසෙ.
5657. ඡන්දඤ්ඤා රාජිනො අසස⁶ විතතට්ඨා වසස රාජිනො,
අසධකුසකවත්තසස ස රාජවසති⁵ වසෙ.
5658. උච්ඡාදයෙ ව⁷ නභාපයෙ ධොවෙ පාදෙ අධොසිරං,
ආභතොපි න කුප්පෙය්‍ය ස රාජවසති⁵ වසෙ.
5659. කුම්භමිපි පඤ්ඤා⁸ කුරියා⁷ වායසං⁸ වා පදකම්මං,
කිංචෙව සබ්බකාමානං දතාරං ධීරමුක්තමං.
5660. යො දෙති සයනං වත්ථං යානං ආවසථං සරං,
පඤ්ඤොරිව භූතානි භොගෙහි මහිවසසති.
5661. එසයො රාජවසති විතතමානො යථා නරො,
ආරාධයති රාජානං පූජං ලභති භතඤ්ඤා.

රාජවසතිකණ්ඩං.

5662. එවං සමනුසාසිතො ඤාතිසම්මං විවකම්මො,
පරිකිණ්ණො සුභදෙහි⁹ රාජානමුපසඛිකම්.
5663. වන්ඳිතො සිරසා පාදෙ කතො ව නං පදකම්මං,
විධුරො අවච්ඡ රාජානං පත්තභෙදාන අඤ්ඤා⁸.
5664. අයං මං මාණවො නෙති කතඤ්ඤාමො යථාමති,
ඤාතිනත්ථං පට්ඨකම්මාමි නං සුභොහි අරිඤ්ම.

-
1. ආසනානං - මජ්ඣං.
 2. පොසෙ - මජ්ඣං.
 3. ආධිපව්වසීති - මජ්ඣං.
 4. අලොභොව - මජ්ඣං.
 5. වසා - මජ්ඣං.
 6. අවිජ්ජාදෙනව - මජ්ඣං.
 7. කරියා - මජ්ඣං, කරියා - සා.
 8. වාතං වාසි - සා. වාටං - මජ්ඣං.
 9. සුභදෙහි - මජ්ඣං, සා,

5654. සීලයන්හි නො පිහිටි සිය පුතකු හෝ සොහොයුරකු හෝ අධිපති තැන්හි (අධිපති තනතුරකැ) නො තබන්නේ ය. අඤ්ඤා වූ ඔවුහු අධ්‍යාසමාන (සොහොවුරු) නොවෙති. ඉන් සිරුර රහිත වන බැවින් ඔවුහු මළවුන් වැන්න. (කැඳවීමක් නැති ව) අවුදින්න හුන්නවුන්ට රෙදි කඩක් හා ආහාර පමණක් දෙවන්නේ ය.

5655. දක්ෂ වූ ද උත්සාහවත් වූ ද මනාව සීලයන්හි පිහිටියා වූ ද දසයන් කම්කරුවන් හා පණිවිඩකරුවන් ද ආධිපත්‍යයෙහි පිහිටුවන්නේ ය.

5656. යමෙක් සිල්වත් ද ලෝභ රහිත ද රහසිගත වත් ප්‍රකට වත් රජතුමාට හිතවත්වෙයි ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5657. යමෙක් රජතුමාගේ කැමැත්ත දන්නේ ද රජතුමාගේ විත්තාරාධනය කෙරේ ද රජතුමාට විරුද්ධ නො වූ පැවැතුම් ඇත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5658. (යමෙක් රජතුමාගේ) ඇඟ උලා නාවනුයේ ද යටිකුරු කළ හිස ඇතිව (බිම බලාගෙන) පා සෝදනුයේ ද, පහර ලදුවත් නො කිපේ ද, හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5659. අභිවාද්ධිය තකා වතුර කළය දක ඇදීලි බැඳීම ද කඩුඩකු දක ප්‍රදක්මණාව ද කෙරේ නම් කැමැති හැම දෙය දෝනා වූ ඥානවත් ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමා දුටු විට කියනු කිම? (එකාන්තයෙන් හරසර දක්විය යුත්තේම ය.)

5660. යමෙක් සයනාසන වස්ත්‍ර යානා සහ වාසස්ථාන දොන්නේ ද සක්කියන්ට මේසය මෙන් සම්පත් නමැති මහවැසි වස්වන රජතුමාට අභිවාදන කටයුතු.

5661. ආයාසයෙහි, මා විසින් රාජවසනිය, (රාජසේවකයන්ගේ පැවැත්ම) මෙසේ කියන ලදී. මෙ පරිදි යම් මිනිසෙක් රජු සතුටු කෙරේ නම් හෙතෙම ස්වාමීන්ගෙන් සැලැකිලි ලබන්නේ ය යි (විධුර පඬිතුමා අනුශාසනා කෙළේ ය.)

රාජවසතිකාණ්ඩ යි.

5662. විධුර පඬිතුමා මෙසේ ඤාතිසමූහයාට අනුශාසනා කොට මිතුරන් පිරිවරා රජතුමා වෙත පැමිණියේ ය.

5663. විධුර පඬිතුමා හිසින් රජතුමාගේ පා වැඳ ඔහු පැදැකුණු කොට ඇදීලි බැඳගෙන රජුට (මෙසේ) කීය:

5664. රජතුමාණෙනි, මේ මාණවකයා ඔහුගේ කැමැත්ත අනුව ක්‍රියා කිරීමට මා ගෙන යයි. (මගේ) නැයන්ට යහපත පිණිස මෙය කියන්නෙමි. එය අසන්නේ මැනැවි.

5665. පුතෙක ව මෙ උදිකෙබ්බි යක්ඛ මඤ්ඤං සරෙ ධනං,
යථා පෙච්ච¹ න භායෙථ ඤාතිසංඛිතා මයි ගතෙ.
5666. යථෙච්ච බලති භුමා භූමියාව පතිට්ඨති,
එවෙනං බලිතං මඤ්ඤං එතං² පසංසාමි අච්චයං.
5667. සකකා න ගතතුං ඉති මඤ්ඤං හොති³
ක්කුඤ්ඤා වධික්කා ඉධ කාතියානං,
ඉධෙව හොති ඉති මඤ්ඤං රුච්චති
මා කං අගා උක්කමභුරිපඤ්ඤා.
5668. මාහෙව ධම්මෙසු මනං පඤ්ඤති
අකුසලං ව ධම්මෙ ව යුක්තො භවස්සු,
ධිරත්ථා කමමං අකුසලං අනරියං
යං කකා පච්ඡා නිරියං චරෙය්‍යා.
5669. නෙවෙස ධම්මො න පුතෙනං කිම්චි.
අයිරො හි දසස්ස ජනිතු ඉස්සරො,
සාතෙතුං ක්කාපෙතුං⁴ අපොපි භතතුං
න ව මඤ්ඤං කොධස්සි වජාමි වාහං.
5670. ජෙට්ඨපුත්තං උපගුණා විනෙය්‍යා හදයෙ දරං,
අඤ්ඤාපුණ්ණිනි නෙතෙති පාටිසි යො මහාසරං.
5671. සාලාව සම්පමථිතා⁵ මාළුනෙන පමඤ්ඤිතා,
සෙනති පුත්තා ව දරා ව විධුරස්ස නිවෙසනෙ.
5672. ඉත්ථිසභස්සං භරියානං දසිසත්තසත්තානි ව,
බාහා පග්ගණා පකකත්තුං විධුරස්ස නිවෙසනෙ.
5673. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පග්ගණා පකකත්තුං විධුරස්ස නිවෙසනෙ.
5674. හස්ථාරුහා⁶ අනිකට්ඨා රජිකා පක්කකාරකා,
බාහා පග්ගණා පකකත්තුං විධුරස්ස නිවෙසනෙ.
5675. සමාගතා ජාතපද නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පග්ගණා පකකත්තුං විධුරස්ස නිවෙසනෙ.

1. පච්ඡා - මජ්ඣං, සා.
2. එවං - මජ්ඣං.
3. නසකකා ගතතුං මති මඤ්ඤං හොති - මජ්ඣං.
4. ජාපෙතුං - මජ්ඣං.
5. ජම්මපතිතා - මජ්ඣං, සම්පමඤ්ඤිතා - සා,
3, හස්ථාරොහා - මජ්ඣං, ඒ, සා,

5665. මාගේ දරුවන් බැලුව මැනැව. මාගේ නිවෙසෙහි (ඔබ විසින් හෝ අන් රජුන් විසින් හෝ දෙන ලද) අන්‍ය වූ යම් ධනයක් වේ නම් එයද බැලුව මැනැව. මා ගිය පසු මගේ නැසියෝ යම්සේ නො පිරිහෙත් ද (එසේ කරන්නේ මැනැවි.)

5666. යම්සේ පොළොව පැකිලී ගියේ පොළොවෙහිම පිහිටන්නේ ද මාගේ මේ පැකිලීමත් එසේ ය. මාගේ මෙම වරද දකිමි.

5667. උතුම් වූ මහාප්‍රාඥය, ඔබට යා නො හැකි ය. මට මෙසේ සිත් වේ. කාත්‍යායන වූ මාණ්ඩකයා මෙහි තළා මරා මෙහි නවතිනු යනු මට රිසි වේ. තෙපි නො යව.

5668. (රජතුමනි), අධර්මයෙහි (පාපයෙහි) හිත නො යොදන්න. අභිවාද්ධිය ගෙන දෙන දෙයෙහිත් පුණ්‍යක්‍රියාවන්හිත් යෙදෙන්න. යම් කර්මයක් කොට පසුව අපායට යේ ද එවැනි ලාමක වූ පාපක්‍රියාවට නින්දා වේවා.

5669. මෙ යුක්තිය නො වේ. යළි කටයුතුදැ ද නො වේ. රජතුමනි, ස්වාමී දසයාගේ අධිපති ය. (ස්වාමීයා විසින් සේවකයා) නසන්නට දවන්නට පෝෂණය කරන්නට සුදුසු ය. මාණ්ඩකයා කෙරෙහි මට කෝපයෙක් නැත. මම (ඔහු හා) යමි.

5670. ඒ (විධුර පණ්ඩිත) තෙම දෙටු පුතණුවන් වැළැඳගෙන විත්තපිට්ඨාට දුරුකොට කදුළුපිරි තෙතින් යුතු ව මහපායට පිවිසියේ ය.

5671. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි දරුවෝ ද බිරියෝ ද යුළහින් මධ්‍යා ලද කම්පිත වූ සල්වනයෙක සල්ගස් මෙන් තන්හි තන්හි වැටී සිටිත්.

5672. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි දහසක් භාය්‍යා වූ ස්ත්‍රීහු ද සත්සියයක් දසිහු ද හිස අත් බැඳගෙන හැඬූහ.

5673. විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි අන්තඃපුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරයෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද හිස අත් බැඳගෙන හැඬූහ.

5674. විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රථිකයෝ ද පාබලසේනාවෝ ද හිස අත් බැඳ හැඬූහ.

5675. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි රැස් වූ දනව්වැස්සෝ ද නියමිගම් වැස්සෝ ද හිස අත් බැඳ හැඬූහ.

5676. ඉඤ්ඤා සහසසං භරියානං දුස්සන්තසත්තානි ව,
බාහා පග්ගංගා පක්කන්දං කසමා නො චිජ්ඣෙසසසි.
5677. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පග්ගංගා පක්කන්දං කසමා නො චිජ්ඣෙසසසි.
5678. හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රජිකා පහ්නිකාරකා,
බාහා පග්ගංගා පක්කන්දං කසමා චිජ්ඣෙසසසි.
5679. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පග්ගංගා පක්කන්දං කසමා නො චිජ්ඣෙසසසි.
5680. කන්ධා සරෙසු කිව්වානි අනුසාසිත්වා සකං ජනං,
මිත්තාමච්චෙව ව හච්චෙව ව පුත්තදරෙව ව ඛන්ධච්චෙ.
5681. කච්චනානං සංචිට්ඨොත්තං ආචිකඤ්චො සරෙ ධනං,
නිධිකඤ්ච ඉණ්දනකඤ්ච පුණ්ණකං ඵතදබ්බි.
5682. අවසි තුවං මග්ගා තිහං අගාරෙ
කතානි කිව්වානි සරෙසු මග්ගා,
අනුසාසිත්වා පුත්තදාරා මයා ව
කරොම කව්වාන යථා මතිං තෙ.
5683. සචෙ හි කතෙහ අනුසාසිත්වා තෙ
පුත්තා ව දරා ව අනුච්චිතො ව,
හතෙහි දති තරමානරුපො
දිසො හි අදධාපි අයං පුරත්තා.
5684. අසමච්චිතොව ගණනාහි ආජානියස්ස¹ වාලධිං,
ඉදං පච්ඡිමකං තුග්ගං ජීවිලොකස්ස දස්සනං.
5685. සොහං කිස්ස නු භාගිස්සං යස්ස මෙ නඤ්ඤි දුක්ඛතං,
කායෙන වාචා මනසා යෙන ගච්ඡියාන දුග්ගතිං.
5686. සො අස්සරාජා විධුරං වහනෙතා
පක්කාමි වෙහාසයමනනලිකෙහි,
සාධාසු සෙලෙසු අසජ්ජමානො
කාළාගිරිං බිප්පමුපාගමාසි.

1. ආජානෙයායා - මජ්ඣං.

5676. (විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි) භායභී වූ දහසක් ස්ත්‍රීහු ද සත්සියයක් දසීහු ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැයි හිස අත් බැඳ හැඩුහ.

5677. (විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි) අතැවුර වැස්සෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැයි හිස අත් බැඳ හැඩුහ.

5678. ඇතරුවෝ, අසරුවෝ, රජිකයෝ ද පාබලසේනාවෝ ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැයි හිස අත් බැඳ හැඩුහ.

5679. රැස් වූ දනව්වැස්සෝ ද නියම්ගම් වැස්සෝ ද කුමක් හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැයි හිස අත් බැඳ හැඩුහ.

5680. පණ්ඩිත තෙම ගෘහයන්හි කළමනා කායඤ්ඤා කොට මිත්‍රාමාත්‍යයන් දසයන් අභිදරුවන් නැයන් සහ සිය ජනතාවට අනුශාසනා කොට,

5681. වැඩ පිළියෙළ කොට ගෙහි ඇති ධනය ද නිධාන ද ණයට දුන් ධනය ද පවසා පූර්ණකයාට මෙය කීය:

5682. මාගේ නිවසෙහි ඔබ තෙදිනක් විසූහු. මාගේ ගෘහයන්හි කළමනා වැඩ මා විසින් කරන ලද. අභිදරුවන්ට අනුශාසනා කරන ලදී. කවචානය දැන් තොපගේ අදහස් පරිදි ක්‍රියා කරමු.

5683. ප්‍රිය තෙනැත්ත, ඉදින් තොප විසින් දරුවන්ට බිරියන්ට සහ සේවකයන්ට අනුශාසනා කරන ලද නම් දැන් වහා එව. ඉදිරියෙහි (ඇති) ගමන් මග ද ඉතා දිග ය.

5684. මේ ආජාතීය අසුගේ වලිගය බිය රහිතව අල්ලා ගන්න. මෙය තොපගේ මිනිස්ලොව අවසාන දර්ශනය වෙයි.

5685. යමක් නිසා දුගතියට යේ නම් කය වචනය හිත යන තිදෙරින් මා කළ එබඳු වරදක් නැත. (එහෙයින්) ඒ මම කුමට බිය වෙමි ද?

5686. ඒ අශ්වරාජ තෙම විධුර පඬිතුමන් උසුලමින් අහසින් ගමන් කෙළේ ය. අකුටල හා ගල්වල නො ගැටෙමින් කාළාගිරි පර්වතයට ඉක්මණින් පැමිණියේ ය.

5687. ඉක්ඛිසහස්සං හරියානං දුසිසත්තසතානි ව,
බාහා පගගග්ග පක්කන්දුං යනෙකො ධ්‍රාහමණවණ්ණන
විධුරං ආදය ගවජති.

-පෙ-

5688. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පගගග්ග පක්කන්දුං යනෙකො ධ්‍රාහමණවණ්ණන
විධුරං ආදය ගවජති.

5689. ඉක්ඛිසහස්සං හරියානං දුසිසත්තසතානි ව,
බාහා පගගග්ග පක්කන්දුං පණ්ඩිතො යො කුභිං ගතො.
-පෙ-

5690. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පගගග්ග පක්කන්දුං පණ්ඩිතො යො කුභිං ගතො.

5691. සචෙ යො සත්තරත්තෙන පණ්ඩිතො නාගමිස්සති,
සකෙඛ අග්ගිං පචෙකකාම නස්සො ජීවිතෙන නො.

5692. පණ්ඩිතො ව වියන්තො ව විහාරී ව විවක්ඛණො,
විප්පං මොචෙස්සතත්තානං¹ මා භාථ ආගමිස්සති.

අනතරපෙය්‍යාලො.

5693. යො තස් ගණ්ඩාන විවිත්තයන්තො
උච්චාවචා චෙතනකා² භවතති,
ඉමස්ස ජීවෙන නහස්සි කිංඤ්ඤි
හන්ඤානිමං හදයං ආදිධිස්සං.

5694. යො තස් ගණ්ඩා පබ්බතමනතරස්මිං
අන්තො පවිසිත්වා පදුට්ඨවිත්තො,
අසංවුත්තස්මිං ජගතිපපදෙසෙ
අධොසිරං ධාරයි කාකිශානො.

5695. යො උඤ්චානො නරකෙ පපාතෙ
මහබ්භයෙ ලොමහංසෙ වීදුග්ගෙ,
අසන්තසං⁴ කුරුනං කත්තසෙට්ඨං
ඉච්චුචි පුණ්ණිකං නාම යකං.

1. විප්පං මොචිය අත්තානං - මජ්ඣං.

2. චෙතනකා - මජ්ඣං.

3. මමස්මි - මජ්ඣං, සායා.

4. අසන්තසං - මජ්ඣං, සායා, වී,

5687. යකෙක් බමුණු වෙසින් අවුත් විධුර පඬිතුමා රැගෙන යයි කියමින් බිරියන් වන ආසක් ස්ත්‍රීහු ද, සත්සියයක් ද සිහු ද හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5688. යකෙක් බමුණු වෙසින් අවුත් විධුර පඬිතුමා රැගෙන යයි කියමින් ගම් නියම්ගම් ජනපද වැස්සෝ හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5689. ඒ විධුර පඬිතුමා කොහි ගියේ දැයි කියමින් බිරියන් වන දහසක් ස්ත්‍රීහු ද සත්සියයක් ද සියයෝ ද හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5690. ඒ විධුර පඬිතුමා කොහි ගියේ දැයි කියමින් ගම් නියම්ගම් දනවු වැස්සෝ හිස අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

5691. ඉදින් ඒ පඬිතුමා සත්රයෙකින් නො එන්නේ නම්, අපි සියලු දෙන ගින්නට පනින්නෙමු. අපේ ජීවත්වීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත.

5692. (විධුර පඬිතුමා) පඬිවරයෙක, විමංසායෙන් (විමසන නුවණින්) යුක්තයෙක, වෘක්තයෙක, කටයුතු නො කටයුතු කීමට දත්තෙක, ස්ථානොචිත ප්‍රඥාවෙන් යුක්තයෙක, එහෙයින් බිය නො වන්න. (පණ්ඩිත තෙම) වහා (එම) ග්‍රහණයෙන් මිදෙන්නේ ය. යළි මෙහි එන්නේ ය.

අන්තරපෙය්‍යාලය.

5693. හෙතෙම (පූර්ණකයා) එහි (කාලාගිරි පර්වතයට) ගොස් සිතනුයේ ඔහට උස් පහත් සිතීවිලි උපත. මොහුගේ (විධුර පඬිතුමාගේ) ජීවිතයෙන් කිසිත් පලක් නො වේ. මොහු මරා හදවත ගන්නෙමි.

5694. කාතියාන දුෂ්ට සිත් ඇත්තේ එහි (පච්ඡිකමස්තකයෙන් පාදයට) ගොස් පච්ඡ අතුරෙහි සිට ඇතුළට පිවිස (මුදුනට නැඟී බෝසතුන් හෙළා) විවෘත ප්‍රදේශයෙහි දී හිස යටිකුරුකොට නඟා ගන්නේ ය.

5695. කුරුරට වාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ඇමැතිතුමා මහබිය දනවන ලොමු බැහැරැනුම් ඇති කරවන, යා නො හැකි නිරය වැනි මහා ප්‍රපාතයෙකැ එල්ලෙමින් (සිටා) නො බියව පූර්ණක යක්ෂයාට මෙලෙස කිය:

5696. අරියාවකායොසි අනරියරූපො
අසඤ්ඤිතො සඤ්ඤිතසන්නිකායො,
අවවාහිතං කම්මං කරොසි පුද්-
භාවෙ ච තෙ කුසලං නස්සී කිඤ්චි.
5697. යං මං පපාතස්මිං පපාතුම්ච්ඡයි
කොත්ථු තවස්මා මරණෙන මය්හං,
අමාත්ථසංස්සවි තෙ අජ්ජ¹ චණ්ණො
ආචිකම් මෙ භං කතමාසි දෙවතා.
5698. යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යකෙධා
රඤ්ඤා කුට්ටරස්ස හි සො සජ්චො,²
භූමිඤ්ඤො වරුණො නාම නාගො
මුහා සුචි චණ්ණබ්බුපපනෙතා.
5699. තස්සාත්ථුජං ධීතරං කාමයාමී
ඉරජුතිං නාම සා නාගකඤ්ඤා,
තස්සා සුමජ්ඣාය³ පියාය හෙතු
පතාරයිං තුය්හ වධාය ධීර.
5700. මාහෙව භං⁴ යතම් අනාසි මුලෙනා
තට්ඨා බ්බු දුග්ගහිතෙන ලොකා,
කිතෙන සුමජ්ඣාය³ පියාය කිම්මං
මරණෙන මෙ ඉත්ථ සුඤ්ඤාම සබ්බං.
5701. මහාත්ථුභාවස්ස මහොරගස්ස
ධිතුකාමො ඤ්ඤිතොහමස්මි,⁵
තං යාවමානං සසුරො අවොච
යථා මං අඤ්ඤිංසු සුකාමනීතං.
5702. දජෙජ්ඣ ඛො තෙ සුතත්ථුං සුනෙත්තං
සුච්චිතං චජුනලිහතග්ගතං,
සථෙ තුචං හදයං පණ්ඩිතස්ස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙසි
එතෙන චිත්තෙන කුමාරි ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උත්තරිං පත්ථයාමි.
5703. එවං න මුලෙනාස්මි සුඤ්ඤාහි කතෙන
න වාපි මෙ දුග්ගහිතස්සී කිඤ්චි
හදයෙන තෙ ධම්මලද්ධින නාගා
ඉරජුතිං නාගකඤ්ඤං දදන්ති.

1. තවජ - මජ්ඣං, සත්ථ.
2. සජ්චො - මජ්ඣං, සත්ථ.
3. සුමජ්ඣාය - මජ්ඣං,

4. තෙ - මජ්ඣං, සත්ථ.
5. සුමජ්ඣා - මජ්ඣං,
6. හථො - මජ්ඣං.

5696. රූපයෙන් තෙපි දෙවියකුට සමාන වව. එසේවුව ද අනායා පැවතුම් ඇත්තහුය. තොපට සංයමයක් නැත. එහෙත් සංයම ඇත්තකු වැනි ය. තෙපි රුදුරු සැහැසිකම් කරව. මදකුණ කුශලයක් තොප සිතූ නැත.

5697. යම් කරුණෙකින් මා ප්‍රපාතයෙහි හෙළනු කැමැත්තහු ද මගේ මරණයෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? අද තොපගේ පෙනුම අමනුෂ්‍යයකුට සමාන ය. තෙපි කවර (නම්) යක්ෂ වඩුදැයි මට කියව.

5698. ඉදින්, තොප විසින් පූර්ණක නම් යක්ෂයා අසන ලද්දේ ද? හේ කුටේර රජුගේ ඇමැති වෙයි. පාර්විය දරා සිටින (උසුලා සිටින) වරුණ නායක තෙම ආරොහ පරිණාහ සම්පන්න කායයෙන් මහත් වූයේ යැ, පවිත්‍ර යැ, ශරීරවර්ණයෙන් හා කායබලයෙන් යුක්ත යැ.

5699. ප්‍රාඥය, මම ඒ නාගරාජයාගේ අනුජාත දුව කැමැත්තෙමි. ඔ ඉරන්දති නාග කන්‍යාවයි. සුන්දර මැද පෙදෙස සහිත ඒ ප්‍රියාව හේතුකොට (බලාපොරොත්තුවෙන්) තොපට හිංසා කරන්නට සිතුවෙමි.

5700. යක්ෂය, තෙපි නහමක් මුළාවව. බොහෝ දෙන (සිතිවිලි) වරදවා ගැනීම නිසා නැඝුනාහ. සුන්දර මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති තොපගේ ප්‍රියාවට මාගේ මරණයෙන් කවර වැඩක් ද? ඒ සියල්ල අසමු.

5701. මහානුභාවසම්පන්න මහා උරගයාගේ දුව (ලබනු) කැමැත්තේ නැයන්ට මම බැළයෙමි. මා පහසුවෙන්ම කාමාශක්ත කටහැක්කේ ය යි දැනගත් මයිල් තෙමේ ඇය ඉල්ලන මට මෙලෙස කිය:

5702. ඉදින් තෙපි පඬිකුමාගේ හදවත දහැමිව ලබා ගෙන එන්නහු නම් සුන්දර සිරුරැති, මනා තෙත් සහළක් ඇති, සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුර ඇති, අතිශය විශ්මයාවන ඉරන්දතිය තොපට දෙන්නෙමු. මෙම කුටුපඬුරෙන් ඉරන්දතිය ලද හැකි ය. මෙයින් වැඩි අන් ධනයක් නො පතමු.

5703. පඬිකුමනි, මම මෙලෙස මුළාවුයෙමි නො වෙමි. පඬිකුමනි අසන්නේ මැනැව්. අයුතු ලෙස මා ගත් කිසිත් නැත. දහැමින් ලබන ඔබගේ හදවත නිසා නාගයෝ ඉරන්දතිය මට දෙති.

5704. තසමා අභං තුඤ්ඤා වධාය යුක්තො
එවං මමඤ්ඤා මරණෙන තුඤ්ඤාං
ඉධෙව තං නරකෙ පාතයිත්වා
හතාමාන තං හදයං ආදිගිස්සං.
5705. ඛිපපං මමං උද්ධර කාතියාන
හදයෙන මෙ යදි තෙ අත්ථි කිව්වං,
යෙ කෙවිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව තෙ පාතුකරොමි අජජ.
5706. ස පුණ්ණිකො කුරුනං කතතසෙට්ඨං
නගමුද්ධති ඛිපපං පතිට්ඨපෙත්වා,
අස්සත්ථාසීනං සමෙක්ඛියාන
පරිපුට්ඨි කතතාරං අනොමපඤ්ඤං.
5707. සමුද්ධටො මෙයි තුවං පපාතා
හදයෙන තෙ අජජ මමත්ථි කිව්වං,
යෙ කෙවිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව මෙ පාතුකරොමි අජජ.
5708. සමුද්ධටො ත්‍යසමි¹ අභං පපාතා
හදයෙන මෙ යදි තෙ අත්ථි කිව්වං,
යෙ කෙවිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව තෙ පාතුකරොමි අජජ.
5709. යාතානුයායි ච භවාහි මාණව
අරුඤ්ඤා² පාණිං පරිවජ්ජයසසු,
මා වසසු මිත්තෙසු කදථි දුභි
මා ච වසං අසනීනං නිගවෙජ.
5710. කථනනු යාතං අනුයායි හොති
අරුඤ්ඤා පාණිං දහතෙ කථං සො,
අසනී ච කා කො පන මිත්තදුලො
අකකාහි මෙ පුට්ඨිකො එතමස්.
5711. අසනුත්තං³ නොපි ච දිට්ඨිපුබ්බං
යො ආසනෙනාපි නිමිත්තයෙය්‍ය,
තසෙසව අස්සං පුරිසො කරෙය්‍ය
යාතානුයායිති තමාහු පණ්ඩිතා.

1. තුයමි - මජ්ඣං.

2. අරුඤ්ඤා - මජ්ඣං, සායා.

3. අසනුත්තං - සායා, අසනධිවං - මජ්ඣං.

5704. එහෙයින් මම තොපට වඩ කරන්නට යෙදුනෙමි.
තොපගේ මරණයෙන් මට මෙසේ ප්‍රයෝජන ඇත. තොප
මේ ප්‍රපාතයේ හෙළා මරා හදවත උපුටා ගන්නෙමි.

5705. කාතියානාය, ඉදින් මාගේ හදවතින් තොපට කියෙක්
ඇත්නම් මා වහා නභා ගනුව. යම් මේ සාධුනර ධම් කෙනෙක්
ඇද්ද, ඒ හැම අද තොපට ප්‍රකාශ කෙරෙමි.

5706. ඒ පුරුෂක තෙම කරුණට වැසියන්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ
කර්තව්‍යකාරකයා වහා පර්වත මස්තකයෙහි පිහිටුවා අස්වැසි වැ
හුන්නු දෑකෑ අලාමක නුවණැති කර්තව්‍යකාරක (විධුර පණ්ඩිත)
ගෙන් මෙසේ පිළිවිසි.

5707. මා විසින් තෙපි ප්‍රපාතයෙන් නභන ලද්දහු යැ. අද
තොපගේ හදවතින් මට කටයුතු ඇත. යම් මේ සාධුනර ධම්
කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ හැම අද මට ප්‍රකාශ කරව.

5708. තොප විසින් මා ප්‍රපාතයෙන් නභන ලද්දෙමි. ඉදින්,
මාගේ හදවතින් තොපට කටයුත්තක් වේ ද, මේ යම්කිසි සාධුනර
ධම්කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ හැම අද තොපට ප්‍රකාශ කෙරෙමි.

5709. මාණවකය, 'යාතානුයාධි' (යනුවා අනුව යන්නේ) ද වව.
අඤ්ජාණී දහනය (තෙත් අල්ලදවීම) ද හැරැසියව. කිසි කලෙකත්
මිතුරන් කෙරෙහි නභමක් ප්‍රේමි ද වව. අසතීන්ගේ වශයට ද
නභමක් යව.

5710. කියෙයින් 'යාතානුයාධි' වේ ද? හෙතෙම කියෙයින්
'අඤ්ජාණී දහන' කෙරේ ද? 'අයති' නම් කවර? 'මිත්‍රප්‍රේමි' නම්
කවරෙ යැ? තෙල කරුණ විවාරන ලද්දහු මට කියව.

5711. යමෙක් එක්වැ නොවිසුචිරුවකු නො ද දුටුවිරුවකු අසුන්
පමණින් පවරා නම් පුරුෂ තෙම ඔහට හිතයක් කරන්නේ මැ යැ.
පණ්ඩිතයෝ ඒ පුද්ගලයා 'යාතානුයාධි' යයි කීහ.

5712. යසෙසකරතම්මි සරෙ වසෙයා
යත්තනපානං පුරිසො ලහෙර,¹
න තස්ස පාපං මනසාපි චේතයෙ²
අද්දඤ්චපාණිං³ දහතෙ මිත්තදුබ්බො.
5713. යසෙස රුක්ඛස්ස ඡායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තස්ස සාධං භඤ්ජයා මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.
5714. පුණ්ණමි වෙතං පඨවීං ධනෙන
දජ්ජිතියා පුරිසො සම්මතාය,
ලඤ්ච ඛණං අතිමඤ්ඤායා තමපි
තාසං වසං අසකීනං න ගච්ඡ.
5715. එවං ඛො යාතං අනුයායි හොති
අද්දඤ්ච⁴ පාණිං දහතෙ පුනෙවං,
අසකී ව සා සො පන මිත්තදුබ්බො
සො ධම්මෙයො හොති ජහස්ස අධම්මං.
- සාධුනරධම්මකණ්ඩං.
5716. අවසිං අහං තුඤ්ඤා තිහං අගාරෙ
අනෙගන පානෙන උපට්ඨිතොසම්,
මිත්තො මමාසි විසජාමහං තං⁵
කාමං සරං උත්තමපඤ්ඤා ගච්ඡ.
5717. අපි භායතු නාගකුලස්ස අපො
අලම්පි මෙ නාගකඤ්ඤාය හොතු,
සො ත්වං සකෙතෙව සුභාසිතෙන
මුත්තොසි මෙ අජ්ජ වධාය පඤ්ඤා.
5718. හඤ්ඤා තුවං යකඛ මමමපි නෙහි
සසුරං නු තෙ අතං මධි වරස්ස,
මයමපි නාගාධිපතිං විමානං
දකෙඛමු නාගස්ස අදිට්ඨපුබ්බං.
5719. යං වෙ නරස්ස අභිතාය අස්ස
න තං පඤ්ඤා අරහති දස්සනාය.
අථ කෙන වණ්ණෙන අමිත්තගාමං
තුවමපි වජ්ජි උත්තමපඤ්ඤා ගතතුං.

1. ලහෙයා - මජ්ඣ.

2. විනතයෙ - මජ්ඣ, සා.

3. අද්දඤ්ච - සා, අද්දඤ්ච පාණිං - මජ්ඣ. අද්දඤ්චපාණිං - සිච්ච. අවධකරා.

4. අද්දඤ්ච - මජ්ඣ, සා.

5. විසජාමහං තං - සා, විසජෙජමහන්තං - මජ්ඣ.

5712. යමෙක් යමකුගේ නිවෙසේ එක් රැයකුදු වසන්නේ ද යම් තැනෙකැ ආහාරපාන ලබන්නේ ද, ඔහුට සිතින්දු පව් කමක් නො සිතන්නේ ය. මිත්‍රද්‍රෝහී තෙම (දනයෙන්) තෙත් වූ අත්ල දවයි.

5713. (යමෙක්) යම් රුක් සෙවනක හිඳුනේ හෝ සයනය කරන්නේ හෝ වේ ද (හෝ) එම රුකෙහි අත්තකුදු නො බිඳින්නේ ය. මිත්‍රද්‍රෝහීකම ලාමක ය.

5714. ඉදින් පුරුෂයෙක් (මම් මැ ඇයට පිය වෙමි. තෙල තැනැත්තී අනුන් නො පතා යැ යන) මනා සිතින් යුතු වැ ධනයෙන් පිරුණු මේ පොළොව ද ස්ත්‍රියට දෙන්නේ ද ඕ (අතීචාරයට) අවකාශ ලැබූ ඔහු ද ඉක්මවා අන් පුරුෂයන් සිතන්නී යැ. ඒ අසද්ධම් සමන්වාගත ස්ත්‍රීන් වශයට නො යන්නේ ය.

5715. මෙසේ 'යාතානුයාධි' වෙයි. යළි මෙසේ 'අඤ්ජාණි දහන' වෙයි. ඕ 'අසනි' නම් වෙයි. හෙ 'මිත්‍රද්‍රෝහී' නම් වේ. යක්‍ෂය, ඒ තෙපි ධාර්මික වව. අධර්මය හැරපියව.

සාධුතරධම්ම කාණ්ඩ යි.

5716. ශ්‍රේෂ්ඨ ප්‍රාඥය, තොපගේ නිවෙසේ මම තුන් දවසක් විසිමි. ආහාරපානයෙන් උවටැත් කරන ලදිමි. (තෙපි) මාගේ මිතුරු වව. මම තොප මුද්‍ර හරිමි. එකාන්තයෙන් ගෙට යව.

5717. නාගකුලයේ කටයුත්ත පිරිහේවා. නාග කන්‍යාවගෙන් මට ප්‍රයෝජනයක් නො වේවා. නුවණැත්ත, තෙපි සිය සුබැසි වදනින් මා විසින් අද ප්‍රාණවධයෙන් මුද්‍රන ලද්දහුය.

5718. එසේ නම් යක්‍ෂය, තෙපි මා ද එහි ගෙන යව. තොපගේ මයිලණුන්වගේ කායභීය මා කෙරෙහි පවරව. අපිදු නො දුටු විරු නාගවිමානයක් නාරජුක් දකිමු.

5719. මිනිසාට යමක් අහිත වන්නේ නම් ප්‍රාඥතෙම එය දක්නට නිසි නො වේ. එසේ ඇති කල්හි කවර හේතුවක් නිසා සතුරුගමට යාමට තෙපි කැමැත්තහු ද?

5720. අද්ධා පජානාමි අභසි ඵතං
න තං පසෙසු අරහති දසසනාය,
පාපසු මෙ නස්සි කතං කුභිසුඤ්ඤි
තස්මා න සලෙක මරණාගමාය.
5721. හඤ්ච ඨානං අකුලානුභාවං
මයා සභා දක්ඛිසි ඵභි කතෙන,
යඤ්චති නවචගිතෙහි නාගො
රාජා යථා වෙසසවණො¹ නලිසුඤ්ඤං.²
5722. තං නාගකසුඤ්ඤවරිතං ගණෙන
භිකිලිතං නිව්චමහො ව රතති,
පඤ්ඤමාලො³ බහුපුස්ථනනං⁴
ඔහාසති විජජුරිවනාලිකෙඛ.
5723. අනෙතන පානෙන උපෙතරූපං
නවෙචති ගිතෙහි ව වාදිතෙහි,
පරිපුරං කසුඤ්ඤති අලබ්භතාහි
උපයොහති වඤ්චිලකිතෙන.
5724. සො පුණ්ණකො කුරුතං කතතසෙට්ඨං,
නිසිද්ධි පච්ඡතො ආසනසු,
ආදය කතාරං අනොමපසුඤ්ඤං
උපානයි භවතං⁵ නාගරසෙසුඤ්ඤං.
5725. පඤ්ඤාන ඨානං අකුලානුභාවං
අට්ඨාසි කතො පච්ඡතො පුණ්ණකසස
සාමගගිපෙකඤ්ඤි පන නාගරාජා
පුබ්බෙව ජාමාතරමජ්ඣභාසට්.
5726. යනනු කුචං අගමා මව්චලොකං
අනෙවසමානො හදයං පණ්ඨිතසස
කච්චි සමිඤ්ඤන ඉධානුපතෙනා
ආදය කතාරං අනොමපසුඤ්ඤං.
5727. අයං හි සො ආගතො යං කම්මජසි
ධම්මෙන ලඤ්ඤා මම ධම්මපාලො,
තං පසසට් සලච්ඡා⁶ භාසමානං
සුබ්බො භවෙ සජ්ජරිසෙහි සඛාමො.

කාළාගිරිකණ්ඩං.

-
1. වසසවණො - මජ්ඣං.
 2. කලසුඤ්ඤං - මජ්ඣං.
 3. බහුතමාලො - මජ්ඣං.
 4. සච්චනනං - මජ්ඣං.
 5. වසනං - මජ්ඣං.
 6. තං පසස ධම්මං සලච්ඡා - මජ්ඣං.

5720. ඵකාන්තයෙන් මම ද මෙය දනිමි. එය බැලීමට ප්‍රාඥතෙම නිසි නො වේ. කිසි තැනෙකු මා කළ පාපයක් ද නැත. එහෙයින් මරණයට පැමිණීමට මම සැක නැත්තෙමි.

5721. එසේ නම් කතීව්‍යකාරය, මා හා සමග එව. නලිනී රාජධානියේ වෛශ්‍රවණ රජුමෙන් යම් තැනෙක නාරජ නෘත්‍යගීත යෙන් යුතුව හිඳිද ඒ මහත් අනුභාව ඇති නාවීමන දකුව.

5722. නාමෙනෙවි සමුහයා විසින් දිවරය නිරතුරු කළ ක්‍රීඩා ඇති බොහෝ මල්දම් ඇති නන්කුසුමෙන් වැසුණු එ විමන අභයෙහි විදුලිය මෙන් බබළයි.

5723. ආහාරපානයෙන් ද, නෘත්‍ය ගීත හා වාදනයෙන් ද, යුත් ඒ විමානය ඇඳුම්පළඳුම්වලින් සැරසිගත් කන්‍යාවන්ගෙන් පරිපූරණ වූයේ ඉතා ශෝභන වෙයි.

5724. ඒ පූර්ණක යක්ෂ තෙම කරුරට වාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ කතීව්‍යකාරකයා පිටුපස අස්නේ හිඳුවාපි ය. හේ අලාමක නුවණැති කතීව්‍යකාරක විධුර පඬිතුමා ගෙන නාරජුගේ භවනයට පැමිණවි.

5725. අතුලානුභාව ඇති එතැනට පත් විධුර පණ්ඩිත පූර්ණකයාගේ පිටුපසැ සිටියේය. සමගිය බලන නාරජ පළමුව බැනා හා කතා කෙළේ ය.

5726. යම් හෙයෙකින් තෙපි විධුර පණ්ඩිතයන්ගේ හදවත සොයමින් මිනිස් ලොවට ගියහු ද, කිම මනදෙළ සමෘධි කොට ගෙන, අලාමක ප්‍රඥ ඇති පඬිතුමා ගෙන මෙහි අවුද?

5727. තෙපි යමක්හු කැමැත්තහු ද හෙ මෙහි ආ මෙ පුරුෂ මැයි. ධම්මපාල වූ (හෙතෙම) දහැමින් මා විසින් ලබන ලද. ඉදිරියේ කතාකරන ඔහු බලනු මැනැවි. සත්පුරුෂ සංගමය ඵකාන්තයෙන් සුබයෙකි.

කාළාගිරි කාණ්ඩය.

5728. අදිට්ඨපුබ්බං දිසවාන මව්වා මව්වුහයඤ්ඤා,¹
ව්‍යමහිතො නාහිවාදෙති නයිදං පඤ්ඤවතාමිව.
5729. නවමහි ව්‍යමහිතො නාග නව මව්වුහයඤ්ඤා,
න වජ්ඣං අහිවාදෙය්‍ය වජ්ඣං වා නාහිවාදෙය.
5730. කථං නු අහිවාදෙය්‍ය අහිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො භන්තමිවෙජ්‍ය්‍ය තං කමිං න උපපජ්ජති.
5731. එවමෙතං යථා බුද්ධි සච්චං භාසස්ස පණ්ණිත,
න වජ්ඣං අහිවාදෙය්‍ය වජ්ඣං වා නාහිවාදෙය.
5732. කථං නු² අහිවාදෙය්‍ය අහිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො භන්තමිවෙජ්‍ය්‍ය තං කමිං න උපපජ්ජති.
5733. අසස්සතං සස්සතං නු තවයිදං
ඉද්ධිපුත්ති ඛලවිරිසුපපත්ති,
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙනමත්ථං
කථන්තූ තෙ ලොමීදං විමානං.
5734. අධිච්ච ලොං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදහු දෙවෙහි දින්නං,
අකඛාහි මෙ නාගරාජෙනමත්ථං
යථෙව තෙ ලොමීදං විමානං.
5735. නාධිච්ච ලොං පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි³ දෙවෙහි දින්නං,
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤහි මෙ ලොමීදං විමානං.
5736. කිං තෙ වතං කිං පන බුහමිවරියං
කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධිපුත්ති ඛලවිරිසුපපත්ති
ඉදං ච තෙ නාග මහාවිමානං.
5737. අහඤ්ඤා හරියා ච මනුස්සලොකෙ
සඤ්ඤා උභො ද්‍යාපතී අහුමකා,
ඔපානභූතං මෙ සරං තද්ධි
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච.

1. භයට්ඨිතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2. නො-සිමු.

3. නාපි - මජ්ඣං,

5728. මනුෂ්‍ය තෙම නුදුටු විරු දෑ දක විෂමිතවැ (මෙන්) මරණ බියෙන් පීඩිතව නො වදිනේ යි. මේ කරුණ ප්‍රාඥයන්ට නො වේ.

5729. නාරද්‍යනී, මම විෂමිත නො වෙමි. මරණ බියෙන් පෙළුනෙමි ද නො වෙමි. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියහු ලවා නො වදවන්නේය.

5730. මිනිසා යමකු තසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධ්‍ය වූ) හෙතෙම කෙසේ නම් වදිනේ ද? කෙසේ නම් ඔහු ලවා වදවනේ හෝ වේ ද? ඒ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

5731. පඬිතුමනි, තෙපි යම්සේ කියවු ද! මෙය එසේය. තෙපි සත්‍යයක් කියව. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේ ය. වධයට පැමිණියහු ලවා හෝ නො වදවන්නේය.

5732. මනුෂ්‍යයෙක් යමෙකු තසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධාර්භයා) වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවා ගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් ඒ ක්‍රියාව යුතු නො වේ.

5733. නාරද්‍යනී, තාවකාලික ඔබගේ මේ විමානය නාග සෘඪිය නාග තේජස කායික හා වෛතසික බල නාලොවැ උපත (යන මේවා) බොහෝ කල් පවත්නාසේ සිතා පවිකම් නො කරව. මේ විමන තෙපි කෙසේ ලැබුහු ද යි විතාරමි.

5734. මේ විමන හේතු රහිත ව ලබනලද ද? නැතහොත් සෘතු විපර්යාසයක් නිසා හටගැනුණේ ද? එසේත් නො වේ නම් තමා ම සෘදන ලද්දක්ද? නැතහොත් දේවදින්නද? තොප මේ විමන ලද අයුරු මට කියව.

5735. පඬිතුමනි, මේ විමන මා විසින් අහේතුක ව ලබන ලද නො වේ. සෘතු විපර්යාසයෙන් උපන්නේද නො වෙයි. තමා ම කරන ලද හෝ දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දේ හෝ නො වේ. මා කළ ලාමක නො වන පුණ්‍යකර්ම බලයෙන් ලබන ලද්දේ වෙයි.

5736. නාරද්‍යනී, පෙර භවයෙහි කවර චුතයක් පුරුදු කෙළේද? කිනම් බ්‍රහ්මවරයයක් පුරුදු කෙළේද? මෙය කවර කර්මයක විපාකයක්ද? නාග සෘඪිය, නාග තේජස, කායික හා වෛතසික බලය හා නාලොව උපත ද මේ මහා විමානය ද කෙසේ ලද්දේද?

5737. පඬිතුමනි, පෙර මිනිස් ලොව දී මම ද මාගේ බිරිඳ ද යන අපි දෙදෙනා ශ්‍රද්ධා ඇති දනපතීහු වීමු. මාගේ නිවෙස එකල පැත්තලක් වැන්න. අප විසින් මහණ බමුණෝ ද සන්තර්පණය කරන ලද්දෝය.

5738. මාලකුඬි ගන්ධකුඬි විලෙපනකුඬි
පදිපියා සෙයාමුපසාසකුඬි,
අවජාදනං සයනං අත්තපානං
සක්කවටි දනානි අදමහ තස්ස.
5739. ඤං මෙ චතං තං පන බ්‍රහ්මවරියං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධිජුනී බලවිරියුපපත්තං
ඉදකුඬි මෙ ධිර මහාවිමානං.
5740. එවං වෙ තෙ ලභ්ඛිදං විමානං
ජානාසි පුඤ්ඤානං එලුපපත්තං,
තක්කාහි ධම්මං වර අපමනෙතො
යථා විමානං පුන මාවසෙසි.
5741. නයිධ සතති සමණබ්‍රාහ්මණා වා
යෙසත්තපානානි දදෙමු කතෙත,
අක්කාහි මෙ පුට්ඨිකො එතමස්ස
යථා විමානං පුන මාවසෙම.
5742. භොගී හි තෙ සතති ඉඩුපපත්තා
පුත්තා ව දරා අනුජීවිතො ව,
කෙසු තුවං වට්ඨා කම්මිනා ව
අසම්පද්ධො ව භවාහි නීවං.
5743. එවං තුවං නාග අසම්පදෙයං
අනුපාලයං වට්ඨා කම්මිනා ව,
යඤ්ඤා ඉධ යාවතායුං විමානෙ
උඤ්ඤං ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං.
5744. අඤ්ඤා හි සො සොචති රාජසෙට්ඨො
තයා විනා යස්ස තුවං සජීවො,
දුක්ඛපතීනොපි¹ තයා සමෙව්ව
විඤ්ඤාය පොසො සුඛමාතුරොපි.
5745. අඤ්ඤා සතං භාසසි නාග ධම්මං
අනුත්තරං අත්ථපදං සුචිණ්ණං
එතාදිසියාසු හි ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං විසෙසො.

1. දුක්ඛපතීනොපි - මජ්ඣං.

5738. මල් සුවඳවිලවුන් පහන් දැල්වීමට අවශ්‍ය දැ ඇඳ පුටු නිවාස වස්ත්‍ර සහ ආහාරපාන එහිදී (මනුෂ්‍යලෝකයේ දී) සකස් කොට පිදීමු.

5739. පඬිතුමනි, එය මගේ වුතසමාදනය යි. එය මගේ බබසර යි. මනාසේ පුහුණු කළ කුශල කර්මයන් නිසා නාග සාඬිය නාගතේජස නාගබලය කායික වෛතසික චිරයය නාලොව උපත සහ මාගේ මහා විමානය ද යන මේවා ලත්මි.

5740. ඉදින් මේ විමන තොප විසින් මෙසේ ලබන ලද වී නම් පුණ්‍යකර්මයන්ගේ ඵලවිපාක දනුව. එහෙයින් යළිදු විමන්හි වාස කරන සේ අප්‍රමාදව කුශලක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

5741. පඬිතුමනි, යම් කෙනකුන්ට ආහාරපාන දෙමු නම් එබඳු (ගැනීමට සුදුසු) මහණ බමුණෝ නාලොව නැතියහ. අපි යළිදු යම්සේ මේ විමනේ වසමෝ නම්, තෙල කරුණ විවාළ තෙපි මට කියව.

5742. නාරදුනි, තොපට මෙහි උපන් පුත්‍රයෝ ද බිරියෝ ද සේවකයෝ ද ඇතියහ. තෙපි ඔවුන් කෙරෙහි වචනයෙන් ද ක්‍රියාවෙන් ද තීරතුරු දෙමු නො කරව.

5743. නාගය, තෙපි වචනයෙන් හා කර්මයෙන් (ක්‍රියායෙන්) මෙන් සිත රකිමින් දිවහිමියෙන් මෙහි සිට මින් ව්‍යුතවැ දෙවිලොවට යව.

5744. පඬිතුමනි, තෙපි යමකුට ඇමැති වුහු ද ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ රජ තෙම තොපගෙන් වෙන්ව ඒකාන්තයෙන් ශෝක කෙරෙයි. දුකට පත් දැඩි ගිලන් පුරුෂයා ද තොප හා එක් වැ සුව ලබන්නේය.

5745. නාරදුනි, ඒකාන්තයෙන් පුරුදු කළ උතුම් සන්පුරුෂයන්ගේ සාමාන්‍යයක් කියව. මෙවැනි විපත් පැමිණි සඳෙහි මාවැනි පැණවතුන්ගේ වෙනස පෙනේ.

5746. අකෙඛභි¹ නො තායං මුඛා නු ලඤ්ඛා
අකෙඛභි නො තායමජෙසි පුතෙ,
ධම්මෙන ලඤ්ඛා ඉති තාය මාහ²
කථං තුචං හත්ථිමස්සමාගතො.
5747. යොමිස්සරො තත් අහොසි රාජා
තමයමකෙඛභි³ අජෙසි පුතෙ,
යො මං ථිතො රාජා ඉමස්සදසි
ධම්මෙන ලඤ්ඛාසම් අසාහසෙන.
5748. මහොරගො අත්තමනො උදග්ගො
සුත්වාන ධිරස්ස සුභාසිතානි,
හත්ථෙ ගහෙත්වාන අනොමපඤ්ඤං
පාවෙකම් හරියාය තද සකාසෙ.
5749. යෙන තං විමලෙ පණ්ඩු යෙන හත්තං න රුච්චති,
න ච මෙ තාදියො විජ්ජන්තො අයමෙයො තමොනුදෙ.
5750. යස්ස තෙ හදයෙනත්වා ආගතායං පහඩ්ධාරො,
තස්ස වාක්‍යං නිසාමෙහි දුලලහං දස්සනං පුත.
5751. දිස්වාන තං විමලා හරිපඤ්ඤං
දසඩ්ඞුලිං පඤ්ඤලිං පග්ගහෙත්වා,
හට්ඨෙන භාවෙන පතීතරූපා
ඉච්චිබ්චි කුරුනං කත්තසෙට්ඨං.
5752. අදිට්ඨපුබ්බං දිස්වාන මච්චො මච්චුභයඤ්ඤො,
වාමහිතො නාභිවාදෙති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිච.
5753. න චම්බ වාම්බතො නාභී න ච මච්චුභයඤ්ඤො,⁴
න චජ්ජකා අභිවාදෙය්‍ය චජ්ජකං වා නාභිවාදයෙ.
5754. කථං නු අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො හත්තකුමිච්චය්‍ය තං කමමං නුපපජ්ජති.
5755. ඵචමෙතං යථා බුද්ධි සච්චං භාසසි පණ්ඩිත,
න චජ්ජකා අභිවාදෙය්‍ය චජ්ජකං වා නාභිවාදයෙ.
5756. කථං නො⁴ අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො හත්තකුමිච්චය්‍ය තං කමමං නුපපජ්ජති.

1. මංසු - මජ්ඣං.

2. තමයමකෙඛභි - මජ්ඣං, ස්‍යා.

3. සයට්ඨිතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.

4. නු - ස්‍යා.

5746. පඬිතුමනි, පුරුණකයා නොප මුදල් වියදමකින් තොරව ලබා ගත්තේද? දුකෙළි කෙළ දිනා ගත්තේ ද? මෙනෙමේ පඬිතුමා දැහැමින් ලද බව කියයි. තෙපි මොහු අතට කෙසේ පත්වුවහ ද?

5747. මට අධිපති යම් රජෙක් වී ද, මෙනෙම දුකෙළියෙහි දී ඔහු පැරදවීය. පැරදි රජ තෙම මොහුට මා දුන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් අසාහසික ව දැහැමි ව ලබන ලදිමි.

5748. මහා නාගරාජයා පඬිතුමාගේ බස් අසා තුටුපහවූ වැ අලාමක ප්‍රඥ ඇති ඔහුගේ අත අල්ලා ගෙන බිරිඳ සමීපයට ගියේය.

5749. විමලාවෙනි, යම් හෙයකින් (නොප ගත) පඩු පැහැ වී ද, ආහාර අරුවී වී ද, මෙවැනි ගුණවැණුම් ඇතියකු කිසිතැනෙක නැත. මේ ඒ අඳුරු දුරලත විධුර පඬිතුමා වේ.

5750. යමකුගේ හදවතින් නොපට ප්‍රයෝජන ඇත්තේ ද ඒ ප්‍රභාකර. පඬිතුමා මේ පැමිණියේය. ඔහුගේ කතා අසව. යළි මොහු දකුම දුලබ වේ.

5751. විමලා නම් නාගකන්‍යාව මහපැණැති ඔහු දකු උපන් සොම්නස් ඇතිව දසනබසමොධානයෙන් යුතුව කුරුරට වාසිත්ගේ උතුම් පඬිතුමාට මෙසේ කීය.

5752. මනුෂ්‍ය වූ තෙපි නුදුටු වීරු නාග භවනය දක විෂමිත වැ මරණ බියෙන් පීඩිතවැ නො වදියි. මේ කරුණ ප්‍රාඥයනට සුදුසු නො වේ.

5753. නාමෙනෙවියනි, මම විෂමිත වූයෙමි නො වෙමි. මරණ බියෙන් පීඩිතයෙමි නො වෙමි. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියාහු ලවා නො වදවන්නේය.

5754. මනුෂ්‍යයෙක් යමකු නසනු කැමැත්තේ නම් (එකල්හි) ඔහුට වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවා ගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් මේ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

5755. පඬිතුමනි, තෙපි යම්සේ කියවූ ද, මෙය මෙසේය. තෙපි සත්‍යයක් කියනු. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියහු ලවා හෝ නො වදවන්නේය.

5756. මනුෂ්‍යයෙක් කෙනකු නසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධාර්භයා) වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවාගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් ඒ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

5757. අසස්සනං සස්සනං නු නවයිදං
ඉද්ධි පුත්ති ඛල විරියුපපත්ති,
පුට්ඨාමි තං නාගකඤ්ඤා තමඤ්ඤං
කථන්තූ තෙ ලොමීදං විමානං.
5758. අධිච්ච ලොමං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දින්නං,
අක්ඛාමි මෙ නාගකඤ්ඤා තමඤ්ඤං
යථෙච්ච තෙ ලොමීදං විමානං.
5759. නාධිච්ච ලොමං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නාපි දෙවෙහි දින්නං,
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤාමි මෙ ලොමීදං විමානං.
5760. කිං තෙ චතං කිං පන බුහුමචරියං
කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධි පුත්ති ඛල විරියුපපත්ති
ඉදංඤා තෙ නාගි මහාවිමානං.
5761. අභංඤා ඛො යාමිකො වාපි මය්හං
සද්ධා උභො දනපතී අහුමිතා,
ඔපානභූතං මෙ සරං තද්ධි
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ව.
5762. මාලංඤා ගණංඤා විලෙපනංඤා
පදිපියං සෙය්‍යමුපසස්සයංඤා,
අච්ඡාදනං සයන'මථන්තපානං
සක්කච්ච දනානි අදමහ තඤ්ඤං.
5763. තං මෙ චතං තං පන බුහුමචරියං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධි පුත්ති ඛල විරියුපපත්ති
ඉදංඤා මෙ ධීර මහාවිමානං.
5764. ඵවංඤා තෙ ලොමීදං විමානං
ජානාසි පුඤ්ඤානං ඵලුපපත්ති,
තස්මා හි ධම්මං චර අපමන්තා
යථා විමානං පුනමාවසෙසි.

1. සායන - සයා.

5757. නාමෙණෙවියනි, තාවකාලික ඔබගේ මේ විමානය නාගසාඨිය නාගතේජය කායික හා වෛතසික බල නාලොවැ උපත (යන මේවා) බොහෝ කල් පවත්නා සේ සිතා පවතම් නො කරන්න. මේ විමන කෙසේ ලබනලදදු යි විතාරම්.

5758. නාමෙණෙවියනි, මේ විමන හේතු රහිතව ලද්දක් ද? නැතහොත් සෘතු විපර්යාසයක් නිසා හටගැනුණක් ද? එසේත් නො වේ නම් තමාම සාදන ලද්දක් ද? නැතහොත් දේවදින්න ද? ඔබ ලද විමන, ලද හේතුව මට කියන්න.

5759. (පඬිතුමනි,) මේ විමන මා විසින් අහේතුක ව ලැබුවක් නො වෙයි, සෘතු විපර්යාසයක් නිසා ලද්දේ ද නො වෙයි, තමා ම සාද ගන්නාලද ද නො වෙයි, දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දේ ද නො වේ. මා කළ ලාමක නො වන පුණ්‍යකර්ම බලයෙන් ලබන ලද්දේ වෙයි.

5760. නාමෙණෙවියනි, පෙර භවයෙහි කවර ව්‍යුහයක් පුරුදු කරන ලද ද? කිහිම් බ්‍රහ්මචර්යයක් පුරන ලද ද? මෙය මොනොවට පුරුදු කළ කවර කර්මයක විපාකයක් ද? නාගසාඨිය, නාග තෙජය, කායික හා වෛතසික බලය ද නාලොව උපත ද මේ මහා විමානය ද කෙසේ ලද්දේ ද?

5761. පඬිතුමනි, පෙර මිනිස් ලොව දී මම ද මාගේ ස්වාමි-පුරුෂ ද යන අපි දෙදෙන ශ්‍රද්ධා ඇති දතපතීභූ වීමු. මාගේ නිවෙස එකල පැත්තලක් වැන්න, අපි මහණ බවුණත් සන්තර්පණය කෙළෙමු.

5762. මල්දම් සුවඳවිලවුන් පහන් දැල්වීමට අවශ්‍ය දැ ඇඳ ප්‍රමු නිවාස වස්ත්‍ර හා ආභාරපාන එහි දී (මනුෂ්‍යලෝකයේ දී) සකස් කොට පිදීමු.

5763. පඬිතුමනි, එය මාගේ වූතසමාදනය යි. එය මාගේ බඹසර යි. මනාසේ පුහුණු කළ කුශල කර්මයන් නිසා නාග සාඨිය නාගතේජය නාගබලය කායික වෛතසික වීර්යය නාලොව උපත හා මාගේ මහාවිමානය යන මේවා ලබන ලදී.

5764. මෙසේ මේ විමන ලද නොපු පුණ්‍ය කර්මයන්ගේ ඵලවිපාක දන්නහු ය. ඔබ නැවත මෙම විමනෙහි වසන්නහු නම්, අප්‍රමාද ව කුශලක්‍රියාවන්හි හැසිරෙන්නහුයි බෝසතාණන් වහන්සේ කීහ.

5765. නයිධ සනති සමණබ්‍රාහ්මණා වා
 යෙසත්තපානානි දදෙමු කතෙත,
 අකඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමඤ්ඤං
 යථා වීමානං පුනමාවසෙම.
5766. හොගී හි තෙ සනති ඉධුපපන්නා
 පුත්තා ව දුරා අනුජීවිතො ව,
 තෙසං තුවං වචසා කමමුනා ව
 අසමපද්ධාව භවාහි නිවං.
5767. එවං තුවං නාගී අසමපදෙසං
 අනුපාලය වචසා කමමුනා ව,
 යථා ඉධ යාවතායුං වීමානෙ
 උඤ්ඤං ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං.
5768. අඤ්ඤා හි සො සොචති රාජසෙට්ඨං
 තයා වීනා යසස්ස තුවං සජීවො,
 දුක්ඛපනිතොපි තයා සමෙච්ච
 විනෙදයා පොසො සුඛමාතුරොපි.
5769. අඤ්ඤා සන් භාසසි නාගී ධම්මං
 අනුසසරං අත්ථදං සුචිණ්ණං,
 එතාදිසියාසු හි ආපදස්ස
 පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං වියෙසො.
5770. අකඛාහි නො තායං මුඛා නු ලඤ්ඤා
 අකෙඛහි නො තායං අපෙසි පුතෙ,
 ධම්මෙන ලඤ්ඤා ඉති තායමාහ
 කරං තුවං හත්ථිමසසමාගතො.
5771. යො මිසසරො තත් අහොසි රාජා
 තමයමකෙඛහි අපෙසි පුතෙ,
 සො මං ජිතො රාජා ඉමසස්සද්ධි
 ධම්මෙන ලඤ්ඤාසමි අසාහසෙන.
5772. යදෙව වරුණං නාගො පඤ්ඤං පුච්ඡත් පණ්ඩිතං,
 තදෙව නාගකඤ්ඤාපි පඤ්ඤං පුච්ඡත් පණ්ඩිතං.
5773. යදෙව වරුණං නාගං ධීරො තොසෙසි පුච්ඡිතො,
 තදෙව නාගකඤ්ඤාපි ධීරො තොසෙසි පුච්ඡිතො.

5765. පඬිතුමනී, යම් කෙනකුන්ට ආහාරපාන දෙමු නම්, එබඳු (ගැනීමට සුදුසු) මහණ බමුණෝ නාලොව නැත්තාහ. අපි යළි මේ විමනෙහි වසමු ද එබඳු අයුරක් මේ කරුණ විචාරණ මට කියනු මැනවි.

5766. නාමෙණෙවියනී, ඔබට මෙහි උපන් පුත්‍රයෝ ද ස්වාමි-පුරුෂයා ද සේවකයෝ ද ඇතියහ. ඔවුන් කෙරෙහි වචනයෙන් ද ක්‍රියායෙන් ද දෙවෂ නො කරන්න.

5767. නාමෙණෙවිය, තෙපි වචනයෙන් හා කර්මයෙන් (ක්‍රියායෙන්) මෙන් සිත් රකිමින් දිවිහිමියෙන් මෙහි (මේ විමනේ) සිට මෙයින් ව්‍යුත වූ දෙවලොවට යන්නහු ය.

5768. පඬිතුමනී, ඔබ යමකුට ඇමැති වී ද ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ රජ තෙම ඔබෙන් වෙන් ව (වෙන්වීම නිසා) ඒකාන්තයෙන් ශෝක කෙරෙයි. දුකට පැමිණියේ නමුදු දැඩි ගිලන් පුරුෂ තෙමේ ඔබ හා එක් වූ සැප ලබන්නේ ය.

5769. නාමෙණෙවියනී, එකාන්තයෙන් පුරුදු කළ උතුම් සත්පුරුෂයන්ගේ ස්වභාවයක් කියව. මෙවැනි විපත් පැමිණි සඳ මා වැනි පැනවතුන්ගේ වෙනස පෙනේ.

5770. පඬිතුමනී, පුරුෂකයා ඔබ මුදල් වියදමකින් තොරව ලබා ගත්තේ ද? දුකෙළියෙන් දිනා ගත්තේ දැයි කියව, මෙනෙමේ, (ඔබ) දඟුමින් ලද බව කියයි. ඔබ මොහු අතට පත්වූයේ කෙසේ ද?

5771. මට අධිපති යම් රජෙක් එහි (කුරුටට) වී ද, මෙ තෙම දුකෙළියෙහි දී ඔහු පැරද විය. පැරදුණ රජ තෙම මොහුට මා දුන්නේ ය. අසාහසික ව දඟුමින් (ඔහු විසින්) ලද්දේ වෙමි.

5772. වරුණ නාගරාජයා යම් මෑ ප්‍රශ්නයක් විධුර පඬිතුමාගෙන් ඇසී ද, (ඉරන්දනී) නාග කන්‍යාව ද එම ප්‍රශ්නය විධුර පඬිතුමාගෙන් ඇසුවා ය.

5773. පුළුවිය්නා ලද පණ්ඩිත තෙම වරුණ නාරද යම්සේ සතුටු කෙළේ ද එසේ ම නාගකන්‍යාව ද සතුටු කෙළේ ය.

5774. උහොපි තෙ අත්තමනෙ විදිකා
මහොරගං නාගකඤ්ඤාඤ්ඤා ධිරො,
අට්ඨමහී අභීතො අලොමහට්ඨො
ඉච්චුචී වරුණං නාගරාජං.
5775. මා රොධයි නාග අයාහමසමි
යෙන තව අකො ඉදං සරීරං,
හදයෙන මංසෙන කරොති කිච්චං
සයං කරිසසාමී යථාමතීතෙන.
5776. පඤ්ඤා හවෙ හදයං පණ්ඩිතානං
තෙත්තමික පඤ්ඤාය මයං සුඤ්ඤා,
අනුනනාමො ලහනජ්ජ දරං
අජෙජ්ච තං කුරුයො පාපයාකු.
5777. ස පුණ්ණකො අත්තමනො උදග්ගො
ඉරුකුතිං නාගකඤ්ඤා ලභිකා,
හට්ඨෙන භාවෙන පතීතරුපො
ඉච්චුචී කුරුනං කත්තසෙට්ඨං.
5778. හරියාය මං ත්වං අකරී සමඤ්ඤි:¹
අහඤ්ඤා තෙ විචුර කරොමී කිච්චං,
ඉමඤ්ඤා තෙ මණිරතනං දදමි
අජෙජ්ච තං කුරුයො පාපයාමි.
5779. අජෙයාමෙසා තව හොතු මෙත්ති
හරියාය කච්චාන පියාය සද්ධිං.
ආනාදි විනො සුමනො පතීතො.
දතා මණිං මඤ්ඤා නයිකපත්තං.
5780. ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තසෙට්ඨං
නිසීදයි පුරතො ආසනසමී,
ආදය² කත්තාරං අනොමපඤ්ඤා³
උපානාමී නගරං ඉන්ද්‍රපත්තං.
5781. මනො මනුසසස යථාපි ගවෙජ
තනොපි සඬිට්ඨපතරං අහොසි,
ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තසෙට්ඨං
උපානාමී නගරං ඉන්ද්‍රපත්තං.

1. කතකු - මජ්ඣං.
2. සමඬිති - මජ්ඣං.
3. ආපඤ්ඤාමාරුග්ග - මජ්ඣං.
4. වණ්ණං - මජ්ඣං.
5. පක්කමිවෙහාය - මජ්ඣං.

5774. පණ්ඩිත තෙම, නාරජු හා නාමෙණෙවිය යන දෙදෙන ම සතුටු සිතැති බව දැන බිය රහිත වූයේ ලොමුදහගැනීම නැති ව වරුණ නාරජුට මෙලෙස කීය:

5775. නාරජතුමනි, මිත්‍රද්‍රෝහී ක්‍රියාවක් කරමිසි නහමක් පැකිළෙව. ඒ මම වෙමි. හදවතින් හෝ මසින් හෝ යමකින් තොපට ප්‍රයෝජන ඇද්ද මේ සිරුර ඒ කිය කෙරෙයි. තොපගේ සිතැති පරිදි මම ක්‍රියා කරන්නෙමි.

5776. පණ්ඩිතයන්ගේ ප්‍රඥාව මැ හදවත යි. ඒ අපි තොපගේ ප්‍රඥාවෙන් තුටුපහටු වූමහ. දන් පූර්ණක ද බිරිය ලබයි. හෙතෙම, අද ම තොප කුරුරට වාසින් වෙතට පවුණුවා!

5777. පූර්ණක යක්ෂ තෙමේ ඉරන්දකිය ලදින් ඔද වැඩුණු සිතැත්තේ කුරුරටවාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ඇමැතිහට මෙසේ කීය:

5778. පඩිතුමනි, තෙපි මා හා බිරිද යමහි කළහු ය. මමත් තොපට කළමනා දෑයක් කරමි. පඩිතුමනි, තොපට මේ මාණික්‍ය රත්නය දෙමි. අද ම තොප ඉදිපත් නුවරට පවුණුවමි.

5779. කාන්‍යායන ය, තොපගේ ප්‍රිය භාය්‍යාව හා සමග තෙල ප්‍රියසංවාස සංවේතන මෙමත්‍රීය අනෙකකු විසින් නොදිනිය හැකි වේවා තොප සතුට ම ධනය කොට ඇත්තෙක් වැ සොමනය සිතැත්තේ ප්‍රීතිමත් වැ වෙසේවා! මිණිරුවන දී මා ඉදිපත් නුවරට පවුණුවම.

5780. පූර්ණක යක්ෂයා කුරුරට වාසින්ගේ ඇමැති විධුරපඩි ඉදිරි අසුනෙහි හිඳුවා, ගත්තේය. අලාමක ප්‍රඥා ඇති විධුර පඩිතුමා රැගෙන ඉදිපත් නගරයට පැමිණවි.

5781. මිනිසාගේ සිත යමසේ වහා ගමන් කරන්නේ ද එයට වඩා වෙගයෙන් මනෝමය සෛන්ධවියාගේ ගමන සිදුවිය. පූර්ණක-තෙමේ කුරුරට වැස්සන්ගේ ඇමැති ඉදිපත් නුවරට පැමිණවි.

5782. එතින්දුපතනං නගරං පදිසසති
රච්චානි ව අබ්බවනානි භාගසො,
අභංගො හරියාය සමඛිහුතො
කුට්ඨො පතනාසි සකං නිකෙතං.
5783. ස පුණ්ණකො කුරුනං කතතසෙට්ඨං¹
ඔරොපිය ධම්මසභාය මජ්ඣේ,
ආපඤ්ඤමාරුග්ග අනොමවණ්ණො
පක්කාමි² වෙහාසයම නතලිකෙකි*.
5784. තං දිසවා රාජා පරමපතීතො
උට්ඨාය බාහාති පලිසාපිත්වා,
අවිකම්පයං ධම්මසභාය මජ්ඣේ
නිසීද්ධි පමුඛං ආසනසමි.
5785. කං නො විනෙතාසි³ රථංව නඬං⁴
නන්දනති තං කුරුගො දසසතෙන,
අක්කාති මෙ පුච්ඡිතො එකමත්තං
කථං පමොකෙකා අහු මාණවස්ස.
5786. යං මාණවොත්තාභිවදී ජනිත්තු
න සො මනුසෙසා නරවීරියසෙට්ඨං⁵
යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යකෙකා
රඤ්ඤා කුටේරස්ස හි සො සපිට්ඨො.
5787. භුමිකිරො විරුණො නාම නාගො
බ්‍රහ්මා සුචි වණ්ණබලපපතො,
තස්සානුජං ධීතරං කාමයානො
ඉරන්දනී නාම සා නාගකඤ්ඤා.
5788. තස්සා සුමජ්ඣාය පියාය හෙතු
පතාරධිත්තං මරණාය මග්ගං,
සො වෙච්ඡි හරියාය සමඛිහුතො
අභංගොත්තො මණි ව ලද්ධො.
5789. රුකෙකා හි මග්ගං පඤ්චාරො⁶ සුජාතො
පඤ්ඤාකමනෙකා සිලමයස්ස සාධා,⁷
අත්තං ව ධම්මෙ ව ධීතො නිපාතො
ගවිජ්ජලො⁸ හත්ථිගවස්සජනො.
5790. නවචගිතකුරියාභිනාදිතෙ
උච්ඡිජ්ජසෙනං පුරිසො අභාසි,
සො නො අයං ආගතො සනතිකෙතං
රුකඛසස්මයස්සාපචිතිං කරොථ.

* ආපඤ්ඤ මාරුග්ග අනොමවණ්ණොපක්කමි වෙහාස මනකලිකෙකි - මජ්ඣං.

1. කප්පසෙට්ඨං - මජ්ඣං.

5. නරවීරසෙට්ඨං - මජ්ඣං, සා.

2. පක්කමි - මජ්ඣං.

6. සරද්ධාරෙ - සා, පත ද්ධාරෙ - මජ්ඣං, වි.

3. පුත නෙතාසි - මජ්ඣං.

7. සාධො - මජ්ඣං.

4. රථංව රථං - මජ්ඣං, සා.

8. ගවිජ්ජලො - සා, ගවිජ්ජලො - මජ්ඣං.

5782. පඬිතුමනි, තෙල ඉඳිපත් නගරය පෙනේ. සිත්කලු අඹ උයන්හි කොටස් ද පෙනේ. මම ද බිරිය හා එක් වීම්. තෙපිදු සිය නිවෙසට පැමිණියහු.

5783. පූර්ණක යක්ෂයා කුරුරට ඇමැතිවරයා ධර්මසභායෙහි බස්වා අලාමක පෙණුමැති හේ ආජානේය අසු පිට නැගී අභසින් ගියේ ය.

5784. රජ තෙම පඬිතුමා දකෑ ඉතා ප්‍රමුද්ධ වැ (අස්නෙන්) නැගීසිට බුහුමන් පෙරදැරිව පිළිගෙන, අකම්පිත වූයේ ධම්මසභා මධ්‍යයෙහි සැරසූ ධර්මාසනයෙහි (තමා) අබ්බුවෙහි (රජතුමාට මූණලා) හිඳුවී ය.

5785. රියැදුරු සැරහූ රිය (යුතු තැනට) පමුණුවන්නා සේ, තෙපි අප යහපත් කටයුත්තෙහි පමුණුවන්නහු, කුරුරට වාසිහු තොපගේ දැකුමෙන් ප්‍රීත වෙති. විතාරණ මේ කරුණ මට කියනු මැනැවි. ඒ මාණවකයාගෙන් තොපගේ මිදීම සිදුවූයේ කෙසේ ද?

5786. රජතුමනි. යමකුට මාණවකයා යයි කීවේ ද හේ මිනිසෙක් නො වේ. නරවීරුවාණෙනි, ඔබ පූර්ණක නමැති යකා (ගැන) අසා තිබේ ද හේ කුවේර රජුගේ ඇමැතියා යි.

5787. භූමිඤ්ඤ නාග භවනයෙහි වසන වරුණ නාගරාජයා විශාල ය, පච්ඡු ය, පැහැපත් ය, බලවත් ය. ඔහුගේ අනුජාන දුතිතෘ වූ ඉරන්දනි නමැති නාගකන්‍යාව (ලබන්නට) පූර්ණක කැමැති විය.

5788. මනා මැද පෙදෙස ඇති ඒ ප්‍රියාව බලාපොරොත්තුවෙන් හේ මා මරන්නට වෑයම් කෙළේ ය. හේ බිරිඳ හා සමඟත් විය. නාරද්‍යගේ අනුමැතිය ලැබූ මම ද ආයෙම්. මා මේ මැණික ලද්දේ ය. (රජ රටවැසියන්ට මෙසේ කියයි:)

5789. රජ මැදුර අබියස හටගත් රුකක් මා විසින් සිනෙන් දකිනලද ය. එම රුකෑ නුවණ නමැති කඳ ඇත. සීලය නමැති අතු ඇත. උභයලෝකාරී සිඬිය ගෙන දෙන ඒ ප්‍රඥා නමැති රුක පස්ගෝරස නමැති එල දරන්නේ ය. ඇතුන් හා අසුන් ගවයන්ගෙන් යුක්ත ය.

5790. මහජනයා නැටුම් ගැයුම් වැයුම් (ඇ පුද විසින්) පවත්වද්දී එක්තරා පුරුෂයෙක් (මහාජනයා පලවාහැර) මේ ගස කපා ගෙන ගියේ ය. ඒ නැණ රුක අප වෙත යළි ආයේය. තෙපි මේ රුකට පුද සත්කාර කරව.

5791. යෙ කෙවි වික්‍කා මම පව්වයෙන
සබ්බව තෙ පාතුකරොන්නු අජ්ජ,
තිබ්බානි කතාන උපායනානි
රුක්ඛස්සිමස්සාපථිනි. කරොථ.
5792. යෙ කෙවි බ්බා මම අජී රටෙයි
සබ්බව තෙ බ්බනා මොව්වනු,
යට්ඨයං බ්බනස්සා පමුත්තො
ඉමෙව තෙ මුත්තරෙ බ්බනස්සා.
5793. උත්තරාලා මාසම්මං කරොන්නු
මංසාදනං බ්‍රාහ්මණා භක්ඛියනු,
අමජ්ජා මජ්ජරහො¹ පිපත්තු
පුණ්ණාහි ථාලාහි² පලිසුත්තාහි.
5794. මහාපථං තිට්ඨ සම්මතනු
තිබ්බස්ස රක්ඛං විද්ධනු රටෙයි,
යට්ඨස්ස මස්සං න විහෙය්‍යෙය්‍යං
රුක්ඛස්සිමස්සාපථිනි. කරොථ.
5795. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බ්‍රහ්ම අත්තස්සා පානස්සා පණ්ණාසකානිභාරය්‍යං.
5796. භක්ඛාරුහා³ අනිකට්ඨා රජිකා පනතිකාරකා,⁴
බ්‍රහ්ම අත්තස්සා පානස්සා පණ්ණාසකානිභාරය්‍යං.
5797. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බ්‍රහ්ම අත්තස්සා පානස්සා පණ්ණාසකානිභාරය්‍යං.
5798. බ්‍රහ්මජනො⁵ පසන්නාසි දිස්වා පණ්ණාසකානිභාරෙන,
පණ්ණාසකානි අනුපපන්නෙ වෙළුකෙකපො අවික්ඛාපානි.*

විදුරපණ්ණාසකානං අට්ඨමං.

1. රහා - මජ්ඣං, ස්වා.

2. කාලාහි - මජ්ඣං, වී.

3. භක්ඛාරොහා - මජ්ඣං, වී. ස්වා.

4. පනතිකාරිකා - වී.

5. බ්‍රහ්මජනො - මජ්ඣං.

6. පවික්ඛාපානි - මජ්ඣං, ස්වා.

5791. යම්කිසි කෙනෙක් මාගේ උපකාර ලැබ සතුටු වෙත් ද
අද ඒ සියල්ලෝම සිය සතුට පහළ කෙරෙත්වා! මේ රුකට මහත්
පූජා සත්කාර කොට බුහුමන් කරවු.

5792. මාගේ රාජායෙහි බන්ධනගත යම් සත්ත්ව කෙනෙක්
වෙත් ද ඒ සියල්ලෝ බන්ධනයෙන් මුදත්වා! යම්සේ මේ පඬිතුමා
මිදුණේ ද, එසේ හැම සත්ත්ව ද බැඳුම්වලින් මුදනු ලබත්වා!

5793. මේ මාසය මුළුල්ලෙහි නඟුල් (කුඹුරෙන් ගොඩ ගෙන)
තැන්පත් කොට තබන්වා! බමුණෝ මස්රසැති ව බත බුදිත්වා!
මත්පැන් බොන්නෝ පානාගාරයෙහි සිට පිරි උතුරායන ඔබම්
වලින් රිසියේ මත්පැන් බොත්වා!

5794. මහමහා අසල සිටින වෙසඟනෝ නිතර සළෙලුන්
කැඳවත්වා! යම්සේ මහජනයා ඔවුනොවුන් නො පෙළන් ද එසේ
දැඩි ආරක්‍ෂා සංවිධාන කෙරෙත්වා! මේ අයුරින් මේ රුකට ගරු-
බුහුමන් කරවු.

5795. ඇතොවුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරවරු ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද
බොහෝ ආහාරපාන පඬිතුමාට යැවුහ.

5796. ඇතරුවෝ යැ අසරුවෝ යැ රජිකයෝ යැ පාබල සේනා යැ
යන මොහු පඬිතුමාට බොහෝ ආහාරපාන යැවුහ.

5797. රැස් වූ දනවුවැස්සෝ ද නියම්ගම්වැස්සෝ ද පඬිතුමාට
ආහාරපාන යැවුහ.

5798. පැමිණි පඬිතුමා දැක බොහෝ දෙන සතුටු වූහ. පඬිතුමා
යළි පැමිණි කල්හි පිළි හිසැ සිසාරා ඔකඳ වූහ.

අදවන විධුරපණ්ඩිත ජාතක යි.

9. උමමග්ගජාතකං

5799. සබ්බසංභාරකො නස්සි සුඤ්ඤං කඬු පවායති,
අලිකං භාසනයං ධුතතී සච්චමාහු මහලිකා.

සත්තදරුකපඤ්ඤා.

5800. භංසි තුවං එවං මඤ්ඤසි සෙය්‍යා
පුනෙනන පිතාති රාජසෙට්ඨ,
භඤ්ඤසත්තරක්ඛනෙ තෙ අයං
අසත්තරක්ඛනෙ හි ගද්දො පිතා.

ගද්දපඤ්ඤා.

එකුනව්වසතිපඤ්ඤා නිට්ඨිතා.

5801. නායං පුරෙ උතතමති තොරණංගෙක කකණ්ඨකො,
මහොසධ වීජානාහි කෙන ථදො කකණ්ඨකො.

5802. අලඬුපුබ්බං ලඬාන අඬුමාසං කකණ්ඨකො,
අතිමඤ්ඤති රාජානං වෙදෙහං මිට්ඨිලග්ගහං.

කකණ්ඨක පඤ්ඤා.

5803. ඉස්සි සියා රුපවති සා ව සිලවති සියා
පුරිසො තං න ඉවෙජ්ජාස සද්දහාසි මහොසධ.

5804. සද්දහාමි මහාරාජ පුරිසො දුග්ගතො¹ සියා,
සිරි ව කාලකණ්ඨි ව න සමෙනති² කුද්දවනං.

සිරිකාලකණ්ඨි පඤ්ඤා.

5805. යෙසං න කද්දි ගුහපුබ්බං
සකං සත්තපදමපි ඉමසමි³ ලොකෙ,
ජාතා අමිත්තා දුට්ඨ සභායා
පටිසන්ධාය වරනති කිසසි හෙතු.

5806. යදි මෙ අජ්ජ පාතරාසකාලෙ
පඤ්ඤං න සකකුණ්ණොපාට්⁴ වතතුමෙන,
රට්ඨා පබ්බාජයිසාමි⁴ වො සට්ඨි
න හි මද්දො දුප්පඤ්ඤජාතිකෙහි.

1. දුග්ගතො - මජ්ඣ., වී.

2. න සමෙනති - මජ්ඣ.

3. සකකුණ්ණො - සිඬු. සකකුණ්ණො - සා.

4. පබ්බාජයිසාමි - සිඬු.

9. උම්මග්ග ජාතකය.

5799. සර්වසංභාරක ගන්ධියෙක් නම් නැති. පිරිසුදු පුවඟ මල් පුවද හමයි. මේ ධූර්තස්ත්‍රී බොරු කියයි. මැහැල්ල සැබැවක් කිවු.

සත්දරු පැනය.

5800. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, ඔබ පියා පුතුට වඩා උතුම් යයි හභින්නහු නම් ඔබගේ අශ්වතරයාට වඩා මේ කොටඵවා ම උතුම් වන්නේ ය. අශ්වතරයාගේ පියා කොටඵවා වන බැවිනි.

ගදුහ පැනය.

එකුන්විසි පැන නිමි.

5801. මහොෂධි පණ්ඩිතය, තොරණ අගැ වසන මේ කටුසු තෙමේ පෙර මෙසේ මාන ඇත්තේ නො වෙයි. කිනම් කරුණෙකින් කටුසු තෙමේ (මානායෙන්) තද වූයේ දැයි දනුව.

5802. පෙර නො ලද විරු අඩ මස්සක් ලැබ මේ බොහොමා විදේහයෙහි මිටිලාපුර අගරජු ඉක්මවා සිතයි.

කකණ්ටක පැනය.

5803. යම් ස්ත්‍රියක් අතිශය රූප සම්පත් ඇත්තී ද ආචාර ශීලයෙන් යුක්ත වන්නී ද වෙයි. එබඳු ස්ත්‍රියක යම් පුරුෂයෙක් නො පතයි නම් මහොෂධිය, මෙය තෙපි හඳුනන්නහු ද?

5804. මහරජ, මම එය හඳුනමි, පුරුෂයා භාග්‍ය නැත්තෙකි. ශ්‍රීකාන්තාවත් කාලකණ්ණියාත් කිසි කලෙකත් එක් නො වන්නාහ.

සිරිකාලකණ්ණි පැනය.

6805. මේ ලොවැ කිසි කලෙකත් සත් පියවරෙකුදු එක් වැ කළ ගමන් නැති පසම්බුරු දෙදෙනෙක් පෙර නො වූ විරු ලෙසින් එක් වැ හැසිරෙත් නම් ඊට හේතු කවරේ ද?

5806. ඉදින්, අද පෙරබත් කාලයෙහි මේ පැනයට පිළිතුරු සපයන්නට අසමත් වන්නහු නම් තොප සියලු දෙන ම රටින් තෙරපන්නෙමි. නුවණ නැත්තන්ගෙන් මට ප්‍රයෝජනයක් තැත්තේ ය.

5807. මහාජනසමාගමමිති සොරෙ
ජනකොලාහලසමාගමමිති ජාතෙ,
විකඛිතමනා අනෙකවිතො
පඤ්ඤා න සන්ඤ්ඤාම වතතුමෙතං.
5808. එකග්ගවිතො එකමෙකා
රහසිගතො අත්ථං නිවිනතයිත්වා,¹
පච්චෙකෙ සමමසිත්වාන ධීරා
අප්ච වකඛනති ජනිතද අත්ථමෙතං.
5809. උග්ගපුත්තරාජපුත්තියානං
උරඛ්භමංසං පියං මනාපං,
න තෙ සුනට්ඨස්ස අදෙනති මංසං
අප්ච මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤාන සබ්බමස්ස.
5810. චම්මං විභනනති එළකස්ස
අස්සපිට්ඨත්ථරණසුට්ඨස්ස හෙතු,
න තෙ සුනට්ඨස්ස අත්ථරනති
අප්ච මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤාන සබ්බමස්ස.
5811. ආවෙලලිතසිංහිකො හි මෙණ්ඩො
න සුනට්ඨස්ස විසාණානි අත්ථී,
තිණහසෙඛා මංසහොජනො ච
අප්ච මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤාන සබ්බමස්ස.
5812. තිණමාසි පලාසමාසි මෙණ්ඩො
න සුනට්ඨො තිණමාසි නො පලාසං,
ගණ්ඨකයා සුඤ්ඤා සයං ඛේලාරං
අප්ච මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤාන සබ්බමස්ස.
5813. අඛස්ථස්ථපාදො² චතුපපදස්ස
මෙණ්ඩො අට්ඨනට්ඨො අදිස්සමානො,
ජාදියං ආහරති අයං ඉමස්ස
මංසං ආහරති අයං අමුස්ස.
5814. පාසාදගතො විදෙනසෙට්ඨො
විතිහාරං අඤ්ඤමඤ්ඤහොජනානං,
අද්දකඛි කිර සකඛි තං ජනිතද
හොභුක්කස්ස³ ච පුණ්ණමුට්ඨස්ස චේතං.

1. අත්ථානි විතතයිත්වා - මජ්ඣං, සායං.

2. අට්ඨවිධ - මජ්ඣං, සායං.

3. බොහුක්කස්ස - පිටු.

5807. මහාජනයා රැස් වූ කල්හී මහත් වූ ජන කෝලාහල ඇති කලා විසිරුණු සිත් ඇත්තමෝ නොයෙක් සිතිවිලි ඇත්තමෝ මේ පැනයට පිළිතුරු සපයන්නට නො පොහොසතුම්හ.

5808. මහරජ, පණ්ඩිතයෝ එකාග්‍ර වූ චිත්තයෙන් යුක්ත වූ එකිනෙකා රහොගත වූ විවේකයෙහි සිටියාහු අරුත් සලකා නිශ්චය කොට කියන්නට සමත් වන්නාහ.

5809. (සේනක) රජ ඇමති පුතුනට එළඹය ප්‍රිය මනාප වෙයි. ඔහු ඉනක මස් ගො බුදිත්. එතෙකුදුවත් එළඹාගේත් ඉනබයාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5810. (සුක්කස) අසු පිටු ඇතිවීමෙහි සුවය සලකා එළඹාගේ සම නඟන්නාහ. බලු සම එසේ නො අතුරත්. එකලා ඉනකයාගේ හා එළඹාගේ මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5811. (කාවිඤ්ඤ) එළඹා ඇඹරිගිය අං ඇත්තෙකි. ඉනකයාට විපාණයෝ නැත්තාහ. එළඹා තණ කන්නේ ය. බල්ලා මස් බුදින්නේ ය. එතෙකුදුවත් එළඹාගේත් බල්ලාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5812. (දෙවිඤ්ඤ) එළඹා තණ හා කොළ කන්නේ ය. බල්ලා තණ හා කොළ නො කන්නේ ය. බල්ලා සාවුන් බළලුන් කයි. එතෙකුදුවත් එළඹාගේත් බල්ලාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5813. (මහොෂධ) අඩඅටපා හෙවත් සිවුපා ඇති අට කුරින් යුත් එළඹා මස් ගෙනෙන වෙලෙහි නො පෙනී සිට බල්ලාට මස් ගෙනෙයි. බල්ලා එළඹාට තණ ගෙනෙ යි.

5814. ප්‍රාසාදයෙහි මතුමහලා සිටි වේදේහරජ ඔවුනොවුන්ගේ අහර හුවමාරුව දුටුයේ වන, නරේන්ද්‍ර තෙමේ බල්ලාගේත් එළඹාගේත් මිත්‍රභාවය -ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් දිටි.

5815. ලාභා වත මෙ අනපරුපා
යසස මෙ එදියා පණ්ඩිතා කුලමති,
ගමහිරගතං¹ නිපුණමත්.
පටිච්ඡක්කිනති සුභාසිතෙනා ධිරා.

5816. අසසතරිරථස්ස ඵකමෙකං
ඵීතං ගාමවරස්ස ඵකමෙකං,
සබ්බං වො දම්මි පණ්ඩිතානං
පරමපඨනිතමනො සුභාසිතෙනාති.

(ද්වාදසනිපාතෙ) මෙණ්ඩකපස්සාං.

5817. පඤ්ඤායුපෙතං සිරියා විහිනං
යසසසිනස්සාපි අපෙතපඤ්ඤං,
පුච්ඡාමි තං සෙනක ඵතමත්.
කමෙත් සෙය්‍යො කුසලා වදනති.

5818. ධිරා ව බාලා ව හවෙ ජනිත්තු
සිප්පපතනා ව අසිප්පිනො ව,
සුඡාතිමනෙතාපි අඡාතිමසස
යසසසිනො පෙසසකරා භවනති.
ඵතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙය්‍යො.

5819. තවමපි පුච්ඡාමි අනොමපඤ්ඤ
මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි,
බාලං යසස්සිං පණ්ඩිතං අපපහොගං
කමෙත් සෙය්‍යො කුසලා වදනති,

5820. පාපානි කම්මානි කරොති බාලො
ඉධමෙව සෙය්‍යො ඉති මඤ්ඤමානො,
ඉධලොකදස්සි පරලොකං අදස්සි
උභයත් බාලො කලිමග්ගහෙසි;
ඵතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.

5821. න සිප්පමෙතං විදධාති හොගං
න බන්ධවා න සරිරාවකාසො
පසෙසළමුගං සුඛමෙධමානං,
සිරි හි නං භජතෙ ගොරිමනදං
ඵතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙය්‍යො.

1, පණ්ණස - මණ්ඩං, ස.පා.

5815. (වෙදෙහ රජ) නුවණැත්තෝ ගැඹුරු බවට ගිය සියුම් අරුත් දැනූ සුභාෂිතයෙන් පවසන් ද. මෙබඳු පඬිවරයෝ යම්බඳු වූ මාගේ කුලයෙහි වෙසෙත් ද මට එකාන්තයෙන් වූයේ මහත් ලාභයෙකි.

5816. සුභාෂිතයෙන් ඉතා සතුටු වූයෙමි පණ්ඩිතයන් වූ තොපට වෙළඹුන් යෙදූ රියක් ද සශ්‍රීක වූ ග්‍රාමයක් ද බැගින් දෙමි.

ද්වාදශ නිපාතයෙහි මෙණ්ඩක ප්‍රශ්නය යි.

5817. සේනකය, “ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත සම්පත්තියෙන් තොර වූයේ ද සම්පත්තියෙන් යුක්ත ප්‍රඥාවෙන් තොර වූයේ ද යන මොවුන් දෙදෙනා අතුරෙන් නුවණැත්තෝ කවරකු උතුම් කොට සලකන්නාහු ද” යි මෙහි අරුත් පුළුවස්මි.

5818. (සෙනක) මහරජ, නුවණ ඇත්තෝ ද නුවණ නැත්තෝ ද සිප් හැදෑරුවෝ ද නො හැදෑරුවෝ ද සුජාතිමත්හු ද භීනජාති ඇති සම්පත් ඇත්තාගේ මෙහෙකරුවෝ වෙත්. මේ කරුණ දැක මම නුවණැත්තෝ භීනය යි ද සම්පත්තියෙන් යුක්ත වූයේ ම උතුම් යයි ද කියමි.

5819. මහාප්‍රාඥ වූ සියලු ධර්ම දක්නා වූ මහෝෂධය, තොප පිළිවිසිමි. අඤාන වූ එහෙත් සම්පත් ඇත්තා වූ ද ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වූ එහෙත් අල්පභෝග ඇත්තා වූ ද දෙදෙන අතුරෙන් කවරෙක් වඩා උතුමැ යි නුවණැත්තෝ කියන් ද?

5820. (මහෝෂධ) මෙලෝ සම්පත් මැ උතුමැ යි සලකන බාලයා පවිකම් කරයි. මෙලොව දක්නා වූ පරලොව නො දක්නා වූ අඤානයා දෙලොවින් මැ පැරදෙයි. මේ කාරණය දැකූ නුවණැත්තෝ ශ්‍රේෂ්ඨ යැයි ද යශසින් යුක්ත වූ ඥානයෙන් භීන වූයේ ශ්‍රේෂ්ඨ නො වේ යැ යි ද මම කියමි.

5821. (යේනක) මේ සිප්සතර භොගයන් නො එළවයි. (එයින්) ඥාතීහු ද නො වෙත්. ශරීරාවකාශයෙක් ද නො වේ. කෙළතොලු වැ සුව විඳිනා ගෝරිමන්ද සිටාණන් බැලුව මැනැව. ශ්‍රී තොමෝ ඔහු සේවනය කරයි. මේ දැකූ නුවණැත්තෝ ශ්‍රේෂ්ඨ නො වේ. අඤාන වූ සම්පත් ඇත්තා මැ උතුමැ යි කියමි.

5822. ලඞ්ඛා සුඛං මජ්ඣති අප්පසඤ්ඤා
දුකෙකින ඵුට්ඨොපි පමොහමෙති
ආගන්තුනා සුඛදුකෙකින ඵුට්ඨො,
පච්චෙදි වාරිවරොව සමෙම
එතමපි දිස්වාන අහං වදමි.
පඤ්ඤාච සෙය්‍යො න යසසසී බාලො.
5823. දුමං යථා සාදුඵලං¹ අරඤ්ඤා
සමන්තතො සමභිවරන්ති පකඛි,
එවමපි අඛණ්ඩං සධනං සමොගං
බහුජ්ජනො හජති අත්ථහෙතු;
එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිභිනො සිරිමාව සෙය්‍යො.
5824. න සාධු බලවා බාලො සාහසං චිත්තෙන ධනං,
කත්තුතමෙව² දුමමධං කඛිඨන්ති නිරයෙ භුසං.
එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤාච සෙය්‍යො න යසසසී බාලො.
5825. යා කාවි නජේජා ගඛගමභික්ඛාවන්ති
සබ්බාව තා නාමගොතනං ජහන්ති
ගඛගා සමුද්දං පටිපජ්ජමානා
න බායතෙ ඉද්ධිපරො³ හි ලොකො
එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිභිනො සිරිමාව සෙය්‍යො.
5826. යමෙතමක්ඛා උදධිං මහන්තං
සවන්ති නජේජා සබ්බකාලං අසඛිං⁴
සො සාගරො නිවවමුළාරවෙගො
වෙලං න අවෙවති මහාසමුද්දො.
5827. එවමපි බාලස්ස පජ්ජන්ති
පඤ්ඤා න අවෙවති සිරි කදුචි
එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤාච සෙය්‍යො න යසසසී බාලො.
5828. අසඤ්ඤානො වෙපි පරෙසමත්ථං
භණ්ණාති සත්ථානගතො⁵ යසසසී
තසෙසව තං රුහති ඤාතිමජේඤ්ඤා
සිරි හි නං කාරයතෙ න පඤ්ඤා,
එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිභිනො සිරිමාව සෙය්‍යො.

1. ධුට්ඨ ඵලං - මජ්ඣං.

2. කත්තුතමෙතං - මජ්ඣං.

3. ඉද්ධි පඤ්ඤාපි - මජ්ඣං.

4. මසඛිං - මජ්ඣං.

5. සත්ථානගතො - ස්වා.

5822. (මහොෂධ) අල්ප ප්‍රාඥයා ඉසුරු සුවය ලැබ එහි ඇලේ. දූෂ ස්පර්ශයෙන් අතීශය මුලාවට පැමිණේ. ආගන්තුක සුව දුකින් පහස්නා ලද්දේ අව්වෙහි දූ මයකු සෙයින් සැලේ. මම මේ කරුණ දැක නුවණැත්තේ ම උතුම් වේ. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

5823. (සේනක) වනයෙහි මිහිරි එළයන්ගෙන් යුක්ත වූ වෘක්ෂය භාත්පසැ යම්සේ පක්ෂිහු හැසිරෙත් ද එසේ මැ ආභාස වූ ධනයෙන් හා භෝගයෙන් යුක්ත පුද්ගලයා ද ධනය නිසා බොහෝ දෙන සේවනය කරති. මේ කරුණ දැක මම ප්‍රඥා ඇත්තේ භීත ය. යශස් ඇත්තේ මැ උතුමැ යි කියමි.

5824. (මහොෂධ) බලවත් වූ බාලයා යහපත් නො වේ. සේ සැහැසිකමින් ධනය ලබයි. වලස්නා වූ මැ ඒ මෝඩයා (නිරය පාලයෝ) මහානිරයට පමුණුවත්. මම මේ කරුණ දැක නුවණැත්තේ මැ උතුම් වෙයි. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

7825. (සේනක) යම් කිසි කුඩා නදීහු මහගහ කරා ගලා බසිද් ද ඒ සියල්ලෝ පෙර නම් ගොත් හැර දමත්. (ගහ යන වහරටම යෙති) ගහ මුහුදට වදනා කල ද පෙර නම් නො පැනෙයි, (මුහුද යන නම ලබයි). එකාන්තයෙන් ලෝ වැස්සෝ සමපත්තිය මැ පිහිට කොට ඇත්තාහ. මම මේ කරුණ දැක නුවණැත්තේ නිහිත ය. සම්පත් ඇත්තේ මැ උතුමැයි කියමි.

5826-5827. (මහොෂධ) තෙපි යම් මේ මහාසාගරයක් ගැන කීහු ද එයට අප්‍රමාණ කාලයක් මුළුල්ලේ නදීහු ගලා බසිත්. ඒ සාගරය නිරතුරු මහත් වූ රළුවෙහි ඇත්තේ ය. එහෙත් මහ සයුර වෙරළ නො ඉක්මව යි. එබැවින් බාලයාගේ කපාවෝ ප්‍රාඥයා නො ඉක්මවති. කිසි කලෙකත් සම්පත්තිය ප්‍රඥාව ඉක්මවා නො යයි. මම මේ කරුණ දැක ප්‍රාඥයා මැ උතුම් වෙයි. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

5828. (සේනක) කායාදීන්හි සංයමයක් නැත්තේ ද ඉසුරුමත් නැතැත්තේ අධිකරණයෙහි සිටියේ මෙරමාගේ අතීය ප්‍රකාශ කෙරෙයි, (ඒ විනිශ්චය මණ්ඩලයෙන්) ඥාතිමධ්‍යයෙහි ඔහුගේ මැ වචනය පිළිගැනෙයි. එය සම්පත්තිය මැ කරවයි. ප්‍රඥාව නො වේ. මම මේ කරුණ දැක නුවණැත්තේ භීත ය. යශස් ඇත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5829. පරස්ස වා අත්තනො වාපි හෙතු
 බාලො මුසා භාසති අපපපඤ්ඤා
 සො නිඤ්ජො හොති සභාය මජ්ඣේ
 පෙව්වාපි¹ සො දුග්ගතිගාමී හොති.
 එතම්පි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤාච සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.
5830. අත්ථපි වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා
 අනාලියො² අපපධනො දළිඤ්ඤා
 න තස්ස තං රුහති ඤාතිමරෙකි
 සිරි ව පඤ්ඤාණවනො න හොති,
 එතම්පි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙය්‍යො.
5831. පරස්ස වා අත්තනො වාපි හෙතු
 න භාසති අලිකං භූරිපඤ්ඤා
 සො පුජිතො හොති සභාය මජ්ඣේ
 පෙව්වාපි³ සො සුග්ගතිගාමී හොති
 එතම්පි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤාච සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.
5832. හස්සිගවස්සා මණ්ඩුණ්ඩලා ව
 නාරියො ව⁴ ඉඤ්ඤාසු කුලෙසු ජාතා
 සබ්බා වා උපහොගා භවන්ති;
 ඉඤ්ඤා පොසස්ස අනිඤ්ඤානො
 එතම්පි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤාච සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.
5833. අසංවිතිතකම්මනං බාලං දුම්මනාත්මනිනං,
 සිරි ජහති දුම්මමධං ජිණ්ණංච උරගො තවං,
 එතම්පි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤාච සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.
5834. පඤ්ඤා පණ්ඩිතා මයං හදනෙන
 සබ්බෙ පඤ්ඤාලිකා උපට්ඨිතා
 කං නො අභිභූයා ඉසස්සරොසි⁵
 සකෙසා භූතපතීච දෙවරාජා
 එතම්පි දිස්වාන අභං වදම්,
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙය්‍යො.

1. පව්වාපි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 2. අනාලියො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 3. පව්වාපි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 4. වියො - මජ්ඣං.
 5. දුම්මමධ - මජ්ඣං,
 6. ඉඤ්ඤා - වී,

5829. (මහොෂධ) මන්දප්‍රාඥ බාලයා තමා හෝ මෙරමා හෝ උදෙසා මුසවා කියයි. සබා මැද නින්ද ලබන හේ පරලොවැ දුගතිගාමී වෙයි. මම මේ කරුණ දකෑ නුවණැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5830. (සේනක) සහල් නැළියක් පමණකුදු නැති නිර්ධන දිළිඳු මහනුවණැත්තේ ඉදිත් යම් අරියක් කියන්නවුන් ඔහුගේ ඒ වචනය නැයන් මැද නො නැහෙන්නේ ය. ශ්‍රිය ද නුවණැත්තාට නො වේ. මම මේ කරුණ දකෑ නුවණැත්තේ නිහින ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5831. (මහොෂධ) තමාගේ හෝ මෙරමාගේ හෝ ප්‍රයෝජනය උදෙසා නුවණැත්තේ බොරු නො කියයි. හේ සභාමධ්‍යයෙහි පූජිත වෙයි. පරලොවැ ද සුගතිගාමී වෙයි. මම මේ කරුණ දකෑ නුවණැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5832. (සේනක) හස්තිගවාශ්වයෝ ද මාණික්‍යා කුණ්ඩලා-හරණයෝ ද සමෘද්ධිමත් කුලයන්හි කාන්තාවෝ ද ඉසුරුමත් නොවූ සියල්ලෝ ද ඉසුරුමත් තැනැත්තාට ම උපහොග පිණිස පවත්නාහ. (නිර්ධන නුවණැත්තා පිණිස නො පවතිත්.) මම මේ කරුණ දකෑ ප්‍රාඥයා නිහින ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ යයි කියමි.

5833. (මහොෂධ) අසංචිති කර්මාන්ත ඇති දුෂ්ටමත්ත්‍රණ-යෙන් යුත් මත්ත්‍රීන් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ බාලයා උරගයකු දිරුණු සැව හරනා සේ ශ්‍රී තොමෝ අත් හරින්නී ය. මම මේ කරුණ දකෑ නුවණැත්තේ ම උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි,

5834. (සේනක) ස්වාමීනි, පණඩිත වූ අපි පස් දෙන සියල්ලෝ ම බද්දිලි වැ ඔබ වෙත ඵලැබියෙමු. භූතයන්ට අධිපති වූ ශක්‍රදිව්‍යරාජයා සේ ඔබ අප මැඩූ ඉසුරුමත් වැ සිටින්නහු ය. මේ කරුණ දකෑ මම ප්‍රාඥයා හීන ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5835. දසොව පඤ්ඤාසං යසසසි බාලො
අකොසු ජාතෙසු තථාවිධෙසු,
යං පණ්ඩිතො නිපුණං සංවිධෙති
සමමාහමාපජ්ජති තත්ථ බාලො
එතච්චි දිසාන අහං වදාමි
පඤ්ඤො සෙයොනා න යසසසි බාලො.

5836. අඤ්ඤා හි පඤ්ඤො සතං පසාදා
කතං සිරි භොගරතා මනුසසා,
කුණංකො බුද්ධානමතුලාරූපං
පඤ්ඤං න අවෙච්චි සිරි කදචි.

5837. යංතං අපුච්ඡමහ අකිත්තධී නො
මහොසධ කෙටලධම්මදසසි
ගවං සහසං උසහංකො නාගං;
ආජ්ඤාසුකො ව රජෙ දස ඉමෙ
පඤ්ඤාසං වෙයොකරණෙන තුට්ඨා
දදාමි තෙ ගාමවරානි සොළස.

විසතිනිපාතෙ සිරිමඤ්ඤා පඤ්ඤා

5838. යෙන සතතුබ්බලානා ව
භූතපලාසො ව පුප්ඵිතො,
යෙනාදාමි තෙන වදාමි
යෙන නාදාමි න තෙන වදාමි,
එස මගො යවමජ්ඣාකසං
එතං ජනනපථං විජානති.

ජනනපථපඤ්ඤා

5839. හතති හතොති පාදෙති මුඛංකො පරිසුමහති,
සවෙ රාජ පියො භොති කං තෙනමතිපසසති.¹

5840. කො නු සන්තමති පපෙජාතෙ අකපරියෙසනං වරං,
අඤ්ඤා රතතිං ඛපෙජාතං ජාතවෙදං අමඤ්ඤාපං.

5841. සවාසං ගොමයවුණ්ණානි අභිමන්ථං තිණානි ව,
විපරිතාය සඤ්ඤාය නාසකති සඤ්ඤාලෙතවෙ.²

5842. එවමච්චි අනුපායෙන අත්ථං න ලහතෙ මගො,³
විසාණතො ගවං දෙහං යත්ථ ධීරං න විදාති.

1. කතෙතන කාමිපසසති - මජ්ඣං.

2. පපෙජලෙතවෙ නාරද පපෙජලෙතවෙ - මජ්ඣං, සායං.

3. මුගො - සායං.

5835. (මහෙෂධ) නුවණ ඇත්තන් විසින් කළයුතු යමක් උපන් කලා ඉසුරුමත් බාල තෙමේ නුවණැත්තාගේ ගැත්තකු සේ වෙයි. නුවණැත්තේ දක්ෂ ලෙසින් යමක් සංවිධානය කෙරේ ද එහි ලා මුග්ධයා මහත් සේ මුළාවට පැමිණෙයි. මම මේ කරුණ දැකූ නුවණ ඇත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5836. ඒකාන්තයෙන් සත්පුරුෂයන් විසින් නුවණ මැ පසස්නා ලද්දේ ය. සම්පත්ති අක්කිලාල මනුෂ්‍යයෝ ඇලුණාහු වෙති. එහෙයින් ශ්‍රී තොමෝ ඔවුන් කැමැති වෙයි. බුද්ධිමතුන්ගේ ඥානය අසමාන වන්නේ ය. ශ්‍රී තොමෝ කවර කලෙකත් ප්‍රඥා ඇත්තහු ඉක්ම නො යයි.

5837. (වෙදෙහ රජ) නිවැරදි සේ ධර්මය දක්නා වූ මහෙෂධ පණ්ඩිතය, අපි යමක් විචාළමෝ නම් ඒ අපට කීවහු ය. ප්‍රශ්න විසැදීම පිළිබඳ තුටු වූ මම ගවයන් දහසක් ද හස්තිරාජයකු ද ආජානනය සෛන්ධවයන් යෙදූ මේ රිය දසය ද ගම්වර සොළසක් ද තොපට දෙමි.

විංගති නිපාතයෙහි සිරිමඤ් ප්‍රශ්නය යි.

5838. යම් තැනෙක අත්සුණු සල්පිලක් ඇද්ද ඉන් ඔබ්බෙහි කැඳ සල්පිලක් ඇද්ද ඉනුත් ඔබැ සුපිපි කොබෝලීල ගසෙක් ඇත්තේ ය. එතැන් සිට යම් අතෙකින් අනුභව කරමි ද ඒ අතැ මහ යන්නට කියමි. යම් අතෙකින් අනුභව නො කරමි ද එ මහැ යන්නට නො කියමි. මේ යවමැදුම්ගමැ අප ගෙට මහ ය. මේ සැහැවුණු මහ දැනගන්නෙහි ය.

ජනපප්ප්‍රශ්නය යි.

5839. යමෙක් අත් පා වලින් ද ගසයි මුහුණට ද අනිසි, එහෙත් මෙසේ කරන්නා වූ හේ ප්‍රියයෙක් ද වන්නේ ය. මහරජ, මෙයින් කවරකු දක්නෙහි ද?

5840. කවරෙක් නම් ඇවිළැගත් ගිනි ඇති කල්හි ගිනි සොයමින් ඇවිදින්නේ රැයෙහි කණ මැදිරියකු දැකූ ගිනි ය යි සිතා ද.

5841. හෙතෙම වැරදි හැඟීමෙන් ඒ කණමැදිරියා මතැ ගොම වැරටි හා තණකොළ රැස් කොට පිඹින්නේ නමුදු ගිනි දල්වන්නට අසමත් වන්නේ ද?

5842. එසෙයින් අඤානයා අනුපායයෙන් අඤ්ඤා නො ලබන්නේ ය. ගවඅභිත් කිරි දෙවන්නේ කිරි නො ලබන්නාක් මෙනි.

5843. විවිධෙහි උපායෙහි අඤ්ඤා පටිපාටියකි මාණවො,
නිග්ගහෙන අමිත්තානං මිත්තානං පග්ගහෙන ව.
5844. සෙණ්ඩිමොකෙකපලාගෙන¹ වලලභානං නයෙන ව,
ජගති ජගතිපාලා අවසනාති වසුඤ්ඤං.
- බපෙජාපණක පඤ්ඤා.
5845. සච්ච කිර කුමපි භූරිපඤ්ඤා²
යා තාදිසි සිරි ධිති මුතී ව,
න තායතෙ භාවවසුපතීතං.
යො යාවකං භුඤ්ඤා³ අපපසුපං.
5846. සුඛං දුකෙකත පරිපාවයනො
කාලාකාලං⁴ විවිතං ඡන්ද්‍රජනෙකා,⁵
අඤ්ඤා අමාරානි අවිපුරනො
තෙනාහං තුස්සාමි යවොදනෙන.
5847. කාලඤ්ඤා ඤානා අභිජිහනාය
මනෙතාහි අඤ්ඤා පරිපාවයිතා,
විජමිසසං⁶ සිහවිජමිතානි
තායිඤ්ඤා දකඛසි මං පුනාපි.
5848. සුඛි හි එකෙ⁷ න කරොතති පාපං
අවඤ්ඤාසංසග්ගහයා පුනෙනෙ,
පුන සමානො විපුලකම්මිනි
කිං කාරණං මෙ න කරොසි දුකං.
5849. න පණ්ඩිතා අත්තසුඛසස ගෙනු
පාපානි කම්මානි සමාවරනති,
දුකෙකත පුට්ඨා බලිතතනාපි⁸ සත්තා
ඡන්ද ව දෙසා න ජහනති ධම්මං.
5850. යෙන කෙනවි වඤ්ඤාන මුද්දනා දරුනෙන වා,
උදධරෙ දිනමිත්තානං පච්ඡා ධම්මං සමාවරෙ.

1. සෙණ්ඩි මොකෙකපලාගෙන - මජ්ඣිම. සෙණ්ඩි මොකෙකපලාගෙන - සා. 2.
2. අභිභූරිපඤ්ඤා - මජ්ඣිම. 3. භුඤ්ඤා - මජ්ඣිම. 4. කාලානකාලං - මජ්ඣිම.
5. ඡන්ද - මජ්ඣිම. 6. විජමිසං - මජ්ඣිම, සා. 7. පුට්ඨිගෙනෙ - මජ්ඣිම, සා.
8. බලිතාපි - මජ්ඣිම.

5843. මනුෂ්‍යයෝ අමිත්‍රයනට නිග්‍රහයෙන් ද මිත්‍රයනට සංග්‍රහයෙන් ද විවිධාපක්‍රමයන්ගෙන් අර්ථ සිද්ධියට පැමිණෙත්.

5844. සේනා ප්‍රධානීන්ගේ සිත් ගැනීමෙන් ද හිතවතුන්ගේ උපක්‍රමයෙන් ද පාර්ථි පාලකයෝ මුළු පොළොව තමන් සතුකර ගනිත්.

බජජාපණක ප්‍රශ්නය යි.

5845. (ඇමැති) සේනකයන් කීවේ සැබෑවක් මැ ය. මහත් වූ නුවණැති ඔබ මඳ වාසනායෙන් යුක්ත යවබත අනුභව කරන්නාහු ය. ශ්‍රී තොමෝ එසේම යැ. (ශ්‍රේෂ්ඨ චිත්තී ය.) තොපගේ ධේරවත් ස්මෘතියත් පරිහානියට පත් තොප නො රක්නේ ය.

5846. සැපත දුකින් මුහුකුරුවන්නා වූ කල් නොකල් විමසා අභිප්‍රාය සහවන්නා වූ තැනැත්තා අර්ථයේ ද්වාරයන් විවෘත කරන්නේ ය. ඒනිසා මම යවබතින් තුස්නෙමි.

5847. (මහොෂධ) වියඝ්‍රය කිරීමට සුදුසු කල් දැන නුවණින් අර්ථය මුහුකුරුවා සිංහ විජයමහණයෙන් විජයමහණය කරන්නෙමි. ඒ සමාද්ධියෙන් යුක්ත වූ මා නැවත දක්නෙහි ය.

5848. (වෙදෙහරජ) සැපයට පත්වූ අසමත් ඇතැම්හු පාපයන් නො කරත්. නුවණමඳ ඇතැම්හු පරොපවාද බියෙන් පව් නො කරත්. අතිශයින් දසය වූ විප්‍රලාභී චිත්තී වූ තෙපි කවර හෙයින් මට දුක් ඇති නො කරන්නහු ද?

5849. (මහොෂධ) ආත්ම සුඛ හේතූයෙන් නැණවත්හු පාපයන් නො කරත්. සාධුජනයෝ දුකින් පෙළුණෝ ද සැපතින් පිරිහුණෝ ද ඡන්දයෙන් හෝ ද්වේෂයෙන් හෝ ධම්ම අත් නො හරිත්.

5850. (වෙදෙහරජ) මෘදු වූ හෝ දරුණු වූ හෝ යම් උපක්‍රමයෙකින් දීන වූ තමා නහා සිටුවන්නේ ය. පසු වැ ධම්මයෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

5851. යසස රුක්ඛස්ස ජායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තස්ස සාධං භඤ්ඤායා මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.

5852. යසසා¹ හි ධම්මං මනුජො විජ්ඣෙය්,
යෙවස්ස කම්බං විනයනති සතොතා,
තං හිස්ස දීපඤ්ඤා පරායණඤ්ඤා
න තෙනා මිත්තං ජරයෙට්² පඤ්ඤෙය්.

5853. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤාතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.

5854. නිසම්ම ඛනිකො කසිරා නානිසම්ම දිසම්පති,
නිසම්මකාරිතො රාජ යසො කිත්ති ච වඩ්ඪති.

භූරිපඤ්ඤා.

5855. භතති භතෙහි පාදෙහි මුඛඤ්ඤා පරිසුමහති,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපස්සයි.

5856. අකොතාසති යථාකාමං ආගමඤ්ඤායා න ඉච්ඡති,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපස්සයි.

5857. අභ්‍යාකාති අභූතෙන අලිකෙන මහිසාරයෙ,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපස්සයි.

5858. භරං අනතඤ්ඤා පානඤ්ඤා වසුසෙතාසනාති ච,
අඤ්ඤාදත්ථි භරා සනාතා තෙ වෙ රාජ පියො භොතති
කං තෙනමහිපස්සයි.

දෙවතාපුච්ඡිත පඤ්ඤා.

5859 පඤ්ඤා පණ්ඩිතා සමාගතා
පඤ්ඤා මෙ පටිභාති තං සුඤ්ඤාට්,
නිඤ්ඤාමත්ථං පසංසිදං වා
කසෙසවාචිකරෙයා ගුණාමත්ථං.

1. යසස හි - මජ්ඣං.

2. මිත්ති ජයෙට් - මජ්ඣං, මෙත්ති - සත්තං.

5851. (මහොෂධ) යම් රුකෙක සෙවණැ හිඳින්නේ හෝ නිඳින්නේ හෝ වේ ද එම ගසැ අත්තක් හෝ නො බිඳින්නේ ය. (බිඳින්නේ නම්) හේ මිත්‍රද්‍රෝහී පට්ටෙක් වන්නේ ය.

5852. යම් කෙනකුත් වෙතින් පුරුෂ තෙමේ ධර්මය දැනගන්නේ ද යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් ඔහුගේ සැක දුරු කෙරෙත් ද එකාන්තයෙන් හේ ඔහුට පිහිට ද සරණ ද වන්නේ ය. නුවණැත්තේ ඔහු සමඟ පවත්නා මිත්‍රභාවය නො නසන්නේ ය.

5853. කම්සැප සෙවුනා වූ අලස ගිහියා යහපත් නො වේ. සංයමයෙන් තොර පැවිද්ද ද යහපත් නො වේ. නො විමසා ක්‍රියා කරන රජ යහපත් නො වේ. යම් පණ්ඩිතයෙක් ක්‍රොධ කරන සුළු නම් හෙ ද යහපත් නො වේ.

5854. මහරජ, ඤාත්‍රිය තෙමේ විමසා ක්‍රියා කරන්නේ ය. නො විමසා ක්‍රියා කිරීම යහපත් නො වේ. විමසා ක්‍රියා කරන්නාගේ යශස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

භූමි ප්‍රශ්නය යි.

5855. යමෙක් අත් පා වලින් ගසයි ද, මුහුණටත් අනිසි ද, මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රියයෙක් ද වෙයි. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5856. යමකුට රිසියේ අක්‍රොශ කරයි ද, (එහෙත් ආක්‍රොශ වශයෙන් කියු) ඒ කාරණයාගේ ඊම නො කැමැති වෙයි ද මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වන්නේ ය. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5857. යමෙක් මුසායෙන් ගටා බෙණෙයි ද බොරුයෙන් වොදනා කෙරෙයි ද මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වන්නේ ය. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5858. ඇතැමෙක් ආභාරපාන හා වස්ත්‍ර ශයනාසනයක් ද රැගෙන යත්. එහෙත් එසේ ගෙන යන්නා වූ ඔව්හු ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වෙත්. මහරජ, ඒ කවරුන් ලෙස දක්නෙහි ද?

දෙවතා පුච්ඡිත ප්‍රශ්නයෝ යි.

5859. මෙහි පැමිණි පඤ්ච පණ්ඩිතවරුනි, මට වැටුහෙන එක් ප්‍රශ්නයෙක් ඇත. එය අසවු. නින්ද කටයුතු වූ හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු වූ හෝ රහස කවරකුට හෙළි කළ යුත්තේද යි ටෙරෙහ රජ පිළිවිසි.

5860. කුං නො ආවිකරොති¹ භූමිපාල
හත්තා භාරසහො තුවං වදෙතං,
තව ඡන්දස්ස රුචිස්ස² සම්මසිකා
අථ වක්ඛන්ති³ ජනිතු පස්ස ධිරා.
5861. යා සිලවතී අනස්සද්ධොයා⁴
හත්තුව්ඡන්දවසානුගා පියා මනාපා,
නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
හරියායාවිකරොයා ගුණමකං.
5862. යො කිව්ඡගතස්ස ආතුරස්ස
සරණං හොති ගතී පරායණස්ස,
නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
සබ්බොවාචිකරොයා ගුණමකං.
5863. ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ඨො
යො ටෙ සිලසමාහිතො ධීතතො,
නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
භාතුවාචිකරොයා ගුණමකං.
5864. යො ටෙ පිතුහදයස්ස පඤ්ඤ⁵
අනුජාතො පිතරං අනොමපඤ්ඤ,
නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
සුත්තස්සාවිකරොයා ගුණමකං.
5865. මානා දිපද ජනිතුසෙට්ඨ
යො තං පොසෙති ඡන්දසා පියෙන,
නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
මාතුයාවිකරොයා ගුණමකං.
5866. ගුණස්ස හි ගුණමෙව සාධු
න හි ගුණස්ස පසක්ඛාවිකමමං,
අනිඤ්ඤාදිය⁶ සහෙයා ධිරො
නිඤ්ඤමකං යථාසුඛං භණ්ණයා.
5867. කිත්තු කුං විමනො රාජසෙට්ඨ
දිපදිතු⁷ වචනං සුඤ්ඤාම නෙතං,⁸
කිං විනායමානො දුම්මනොසි
නුන දෙව අපරාධො අත්ථි මණ්ණං.

1. කුං ආවිකරොති - මජ්ඣං, සා.

2. රුචිති - මජ්ඣං, සා.

3. වක්ඛන්ති - මජ්ඣං.

4. අනස්සද්ධොයා - මජ්ඣං, සා.

5. යා - මජ්ඣං, සා.

6. අනිඤ්ඤාදිය - මජ්ඣං, සා.

7. දිපද ජනිතු - මජ්ඣං.

8. මෙතං - මජ්ඣං.

5860. මහරජ, ඔබ මැ අපට එය ප්‍රකාශ කරනු මැනව. ඔබ අපගේ සාමියා ද, බර උසුලන්නා ද වෙති. පඩිවරු පස්දෙනා ඔබගේ අභ්‍යන්තර හා කැමැත්ත විමසා පිළිතුරු කියන්නාහැයි සේනක කීය.

5861. (වෙදෙන රජ) යම් ස්ත්‍රියක් ආචාර ශීලයෙන් යුක්ත ද අනුන් වසභයෙහි නො පවතී ද සාමියාගේ කැමැත්ත අනුව වසන්නේ ද, ප්‍රිය මනාප වන්නී ද එබඳු බිරිඳට නින්දා කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස කියා යුක්තේ ය.

5862. (සේනක) යමෙක් දූකට පත් ආතුරයාට සරණ වැ පිහිට වැ උපකාරී වැ පවතී ද එ බඳු මිත්‍රයාට නින්දා කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5863. (පුක්කුස) ඉදින් යමකුට ජොෂ්ඨ හෝ මධ්‍යම හෝ කණ්ණික හෝ සොහොයුරෙක් වේ ද හෙ ද ශීලයෙහි මනා වැ පිහිටියේ සථීර සිතැත්තේ නම් එවැනි සොහොයුරාට නින්දා කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5864. (කාව්ඤ) ඉදින් යමෙක් පියා ගේ සිතට අනුව ක්‍රියා කරන්නේ ද මහත් ප්‍රඥායෙන් යුක්ත වූයේ පියාට අනුජාත වේ ද එ බඳු පුතුව නිසැක කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5865. (දෙව්ඤ) දෙපා ඇත්තනට නායක මහරජ, යම් මවක් ස්තෙනයෙන්, ප්‍රිය උපදවමින් සිය පුතු පෝෂණය කරන්නී ද එ බඳු මවට නිසැක කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5866. (මහෙෂ්ඨ) සැහැටියැ යුතු දේ සැහැටීම මැ යහපත් වන්නේ ය. රහස හෙළි කිරීම පැයසිය යුතු නොවේ. නුවණැත්තේ කායභී සිද්ධිය නොවී නම් (කායභී සිද්ධිය තෙක්) රහස දරන්නේ ය. සිද්ධ වූ අතී ඇත්තේ රිසි සේ කියන්නේ ය.

5867. මහරජ ඔබේ සිත් පෙරළියට හේතු කවරේ ද? කවර හෙයින් ඔබෙන් වචනයක් නො අසමි ද? කුමක් සිතමින් දෙමනස් වූයෙහි ද? දේවධිනි. මාගෙන් වූ යම් අපරාධයෙක් හෝ ඇත් දැයි උදුම්බරාදේවී විචාළාය.

5868. පඤ්ඤා වජ්ජකා මහොසධොති
ආණ්ණො මෙ වධාය භරිපඤ්ඤා,
තං විනායනො¹ දුමමනොසම්
න හි දෙවි අපරාධො අත්තී තුඤ්ඤං.
5869. අභිදෙසගතො ඉද්දනි එසි²
කිං සුඤ්ඤා කිමාසංකතෙ³ මනො තෙ,
කො තෙ කිමවොච භරිපඤ්ඤා
ඉධං තං වචනං සුඤ්ඤාම බුහි මෙතං.
5870. පඤ්ඤා වජ්ජකා මහොසධොති
යදි තෙ මනාසිතං ජනිත්තු දෙසං,
භරියාය රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
5871. යං සාලවනස්මිං සෙනකො
පාපකම්මං අකාසි අසංඛිතරූපං,
සබ්බොව රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
5872. පුත්තකපුත්තසංඝො තෙ ජනිත්තු
උපපන්නො රොගො අරාජපුත්තො,⁴
භාතුච්ච රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
5873. ආබ්බාදොයං⁵ අසංඛිතරූපො
කාචිත්තු නරදෙවෙන චුට්ඨො,
පුත්තසංඝො රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
5874. අට්ඨවඛං මණිරතනං උළාරං
සකෙකා තෙ අද්ද පිනාමහස්ස,
දෙවිත්තුසංඝො ගතං තද්දස්ස භත්තං
මාතුච්ච රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
5875. ගුඤ්ඤාස්මි හි ගුඤ්ඤාමෙව සාධු
න හි ගුඤ්ඤාස්ස පසස්මාචිකම්මං,
අනිත්තාදයං⁶ සහෙයා ධීරො
නිත්තනතො යථාසුඛං හමෙයා.

1. විනායමානො - මජ්ඣ. සං. වී.

2. එසිති - මජ්ඣ. සං.

3. කිං සංකිතං - මජ්ඣ. සං.

4. අරාජපුත්තො - මජ්ඣ. සං.

5. ආබ්බාදො - මජ්ඣ. සං.

6. අනිත්තාදයං - මජ්ඣ. සං.

5868. මහාප්‍රාඥ වූ මහොෂධ පණ්ඩිත මැරිය යුතුය යි මා විසින් වධයට අණ කරන ලද්දේ ය. ඒ ගැන සිතමින් දෙමනස් වූයෙමි වෙමි. දේවිය, ඔබ කළ අපරාධයෙක් නැත යි රජතෙමි කිය.

5869. මහාප්‍රාඥය, ඊයේ ගියා වූ තෙපි දන් එන්නහු ය. කුමක් අසා තොපගේ සිත කුමකට සැක කෙරේ ද? කවරෙක් තොපට කුමක් කීයේ ද? එකාන්තයෙන් ඒ වචනය මට කියව, එය අසන්නෙමි යි වෙදෙහ රජ මහොෂධ පඩිතමාගෙන් පිළිවිසි.

5870. (මහොෂධ) මහරජ, මහොෂධ පණ්ඩිත මැරිය යුතු යැ යි ඉදින් ඔබ විසින් යේනකාදින් සමග මන්ත්‍රණය කරන ලද ද. රයෙහි හුදෙකලා වූයේ බිරිඳට එය කිහ. ඔබ විසින් හෙළිකළ ඒ රහස මා විසින් අසන ලද්දේ ය.

5871. යේනක තෙමේ සල් උයනැ සිටැ යම් ලාමක වූ පාප කර්මයක් කළේ ද, එය මිත්‍රයකුට කීයේ ය. ඒ හෙළි කළ රහස මා විසින් අසන ලදී.

5872. මහරජ, ඔබ ගේ පුත්කුස නම් වූ රාජපුරුෂයාට රජුන් විසින් නො ළං වියයුතු රෝගයෙක් උපන. හේ රහසිගත වැ සෝවුරාට කීයේ ය. එසේ රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5873. කාවිඤ්ඤා නරදේව නම් යකකු විසින් ස්පර්ශ කරන ලද්දේ ය. මේ ආබාධය නො සරුප් සබා ඇත්තේ ය. හේ එය රහසිගත වැ පුත්‍රයාට කීයේ ය. එසේ රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5874. සක්දෙවරජ ඔබගේ මී මුත්තණුවනට මහඟු අෂ්ටවක්ක නම් මාණික්‍ය රත්නයක් දුන්නේ ය. ඒ මිණි රුවන දැන් දෙවිඤ්ඤා අතට පත්වැ ඇත. හේ එය මවට රහසේ කිය. රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5875. සැහැවිය යුක්ත සැහැවීම මැ මැනැවි. රහස හෙළි කිරීම ප්‍රශස්ත නොවේ. කුටුණැත්තේ කායඝ්නි නිෂ්පත්තිය නොවූ රහස දරන්නේ ය. කායඝ්නි සංසිද්ධියෙන් ඉක්බිති වැ රිසියේ කියන්නේ ය.

5876. න ගුහුමකුං විවරෙය්‍ය රකෙඛය්‍ය නං යථා නිධිං,
න හි පාතුකතො සාධු ගුහුමො අකො පජානතා.
5877. ථීයා ගුහුමං න සංසෙය්‍ය අමිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො,
යො වාමිසෙන සංභීරො හදයකොතො ච යො නරො.
5878. ගුහුමකුමසමුද්ධං සමුද්ධංයති යො නරො,
මත්තභෙදහයා තස්ස දසභූතො තිතිකකිති.
5879. යාවනොනු පුරිසස්සකුං ගුහුමං ජානනි මනනිනං,
තාවනොනු තස්ස උබ්බහා තස්මා ගුහුමං න වීක්‍යපෙ.
5880. විවිච්ච භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං
රතනිං ගිරං නාතිවෙල පමුසෙඤ,
උපස්සතිකා හි සුභ්‍යනති මනාං
තස්මා මනොනු ඛිපපමුපෙති හෙදං.
- විසතිනිපාතෙ පඤ්චපණ්ඩිතපඤ්ඤා.
5881. පඤ්ඤාලො සබ්බසෙනාය බ්‍රහ්මදත්තො සමාගතො,
සායං පඤ්ඤාලියා සෙනා අප්පමෙය්‍යා මනොසධි.
5882. පිට්ඨිමති පතතිමති සබ්බසබ්බාමකොවිද,
ඔභාරිති සද්දවති හෙරිසඤ්ඤාපාලොධානා.
5883. ලොභවිජ්ජාලඤ්ඤාරාහා¹ ධර්මිනි² වාමරොහිණි
සිප්පියෙහි සුසම්පන්නා සුරෙහි සුපාතිට්ඨිනා.
5884. දසෙකු පණ්ඩිතා ආහු භූරිපඤ්ඤා රහොගමා,³
මානා එකාදසී රඤ්ඤා පඤ්ඤාලියං පසාසති.
5885. අපේකොකසනං ඛන්‍යා අනුයුක්තා යසසසිතො,
අවස්සන්තරට්ඨා බ්‍යථිතා පඤ්ඤාලිනං වසංගතා.

1. අලංකාරා - මජ්ඣ. සා.

2. විජිති - මජ්ඣ.

3. රහොගතා - මජ්ඣ.

5876. සැහැවිය යුක්ත හෙළි නො කටයුත්තේ ය. එද නිධානයක් සේ ආරක්ෂා කළ යුතු ය. නුවණැත්තනු විසින් රහස් හෙළි කිරීම උචිත නොවේ.

5877. නුවණැත්තා ස්ත්‍රියට ද හතුරාට ද යමක් ආර්ථික හේතුවෙන් පෙළඹෙනම් ඔහුට ද කෙරෙහික සිතැත්තාට ද (රහස් හෙළි නො කරන්නේ ය.)

5878. යම් මිනිසෙක් අනුන් විසින් නො දන යුතු රහස්ක් (යමකුට) කියේ නම් රහස් හෙළිවේ ය යන බියෙන් හෝ ඔහුගේ දයයකු සෙයින් සියල්ල ඉවසයි.

5879. චන්ත්‍රණය කළවුන් අතර යම් තාක් දෙනා ඔහුගේ රහස් දනිත් ද, ඔහුට එපමණ තැනී ගැනුම් ඇති වේ. එනිසා රහස් නො හළ යුත්තේ ය. හෙළි නො කළ යුත්තේ ය.

5880. රහස් දවල් කාලයෙහි විවේක වැ කියැ යුත්තේ ය. රැයෙහි සීමාව ඉක්ම වූ වචන (හඬ නගා) නො කියන්නේ ය. අසලැ සිටින්නෝ ඒකාන්තයෙන් මන්ත්‍රණය ශ්‍රවණය කරන්නාහ. එයින් මන්ත්‍රණය හේදයට පැමිණෙයි.

පඤ්චපණ්ඩිත ප්‍රශ්නය යි.

5881. මහොක්ක පණ්ඩිතය, පඤ්චාල දේශවාසී බ්‍රහ්මදත්ත රජ සියලු බළ සෙනහ සමග ආයේ ය. ඒ මේ පඤ්චාල රජු සතු සේනාව අපමණ ය.

5882. ඒ සේනා නොමෝ පිටින් ගෙනා දව ඇති වඩු සේනාවෙන් යුක්ත ය, පාබළ සෙනහින් යුක්තය, සකල සංග්‍රාමොපායයන්හි දක්ෂය. සතුරන් හිස් සිඳිලීමෙහි දක්ෂය, දශවිධ ශබ්දයෙන් හා බෙර සක් හඬින් ද ප්‍රබෝධවත් ය.

5883. ලොහවිද්‍යාවෙන් නිර්මිත වූ කවච ආදියෙන් හා ආහරණයන්ගෙන් බබළන්නිය. ධජ පතාකයන්ගෙන් ද වම්න් නැඟිය යුතු ඇතුන් හා අයුන්ගෙන් ද විවිධ ශිල්පීන්ගෙන් ද යුක්ත වූවාය. අති දක්ෂ යෝධයන්ගෙන් මනාව පිහිටියා ය.

5884. මෙ මැ සේනාවෙහි මහාප්‍රාඥ වූ රහස් මන්ත්‍රණ ඇති දශ පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙති. රජුගේ මව ද එකොළොස්වැන්නී වූවා පඤ්චාලසේනාවට අනුශාසනා කරයි.

5885. තව ද රටවල් පැහැර ගැන්මෙන් පෙළුණු පඤ්චාලීනට යටත් වූ යසස් ඇති එක්සියයක් රජදරුවෝ ද මෙහි බ්‍රහ්මදත්ත රජුට අනුගත වැ සිටිත්.

316 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5886. යංවද් නක්කරා රඤ්ඤා අකාමා පියභාණිනො,
පඤ්ඤාලමත්තයායනති අකාමා වසිනො ගතා.
5887. නාය සෙනාය මිට්ඨා නිසන්ධි පරිවාරිතා,
රාජධානි¹ විදෙහානං සමනතා පරිබඤ්ඤති.
5888. උද්ධං තාරකජාතාව සමනතා පරිවාරිතා,
මහොසධි විජානාහි කථං මොකෙඛා භවිස්සති.
5889. පාදෙ දෙව පසාරෙහි භුඤ්ජ කාමෙ රමස්ස ව,
හිත්වා පඤ්ඤාලියං සෙනං බ්‍රහ්මදින්නො පලායති.²
5890. රාජා සඤ්චකාමො තෙ රතනානි පච්චෙඤ්ජි,
ආගච්ඡන්තු තතො දුතා මඤ්ජුකා පියභාණිනො.
5891. භාසන්තු මුදුකා³ වාචා යා වාචා පටිනාඤ්ඤිතා,
පඤ්ඤාලා ව චිදෙහා ව උභො ඵකා භවන්තු තෙ.
5892. කථන්තු කෙවච්ච මහොසධෙන
සමාගමො ආසි තදිඛ්ඤ බ්‍රාහ්මි.
කථවී තෙ පටිනිජ්ඣනොතා කථවී තුට්ඨං මහොසධො.
5893. අනරියරූපො පුරිසො ජනිඤ,
අසමෙමාදකො ථදොධා අසබ්බිරූපො.
යථා මුග්ගො ව බධිරො ව න කිඤ්ඤාසං අභාසථ.
5894. අද්ධා ඉදං මනනපදං සුද්දද්ධං
අකොසා සුදොධා නරවීරියෙන⁴ දිට්ඨං,
තථා හි කායො මම සමපච්චෙධති⁵
හිත්වා සයං කො පරහස්මෙස්සති.
5895. ඡන්තං හි ඵකාව මතී සමෙති
යෙ පණ්ඩිතා උත්තමභූරිපක්කා,
යානං අයානං අථවාපි යානං
මහොසධි කුමචී මතිං කරොහි.
5896. ජානාසි ඛො රාජ මහානුභාවො
මහඛලො දුළුතිබ්‍රහ්මදින්නො.
රාජා ව නං ඉච්ඡති කාරණං
මිගං⁶ යථා ඔකචරෙන⁷ දුරෙඤ්ඤ.

1. රාජධානිං - මජ්ඣං.

2. පලායිති - මජ්ඣං.

3. මුදුකා - මජ්ඣං.

4. නරවීරෙන - මජ්ඣං. සා.

5. චෙධෙධෙ - මජ්ඣං.

6. මිගං - මජ්ඣං.

7. ඔකචරෙන - මජ්ඣං.

5886. යමක් කියන්නාහු නම් එය කරන්නා වූ රජුට නො කැමැත්තෙන් නමුදු ප්‍රිය වචන කියන්නා වූ නො කැමැත්තෙන් යටත්වූවෝ ද පඤ්චාලරජු අනුව යති.

5887. ඒ (සිවුරහ) සේනාවෙන් මීරිලා පුරය ත්‍රිසන්ධියෙකින් වටකරන ලද්දේ ය. විදේහයන්ගේ රාජධානිය භාත්පසින් කණිනු ලැබේ.

5888. මස්තකයෙහි තාරකා පහළ වූවාක් සෙයින් (දඩු වැට පහන් ගෙන) භාත්පසින් වටකරන ලදය. මහොෂ්ඨයෙහි කෙසේ මිදීම වන්නේ දැයි දනුව. මෙසේ වේදෙහ රජ පිළිවිසි.

5889. දේවයන් වහන්ස, පා දිගු කළ මැනව. කාමයන් අනුභව කළ මැනව. සිත් අලවා වෙසෙනු මැනව. පඤ්චාලිය සේනාව හැර දමා බ්‍රහ්මදත්තරජ පලායන්නේ ය යි මහොෂ්ඨ පඩිතෙමේ කීය.

5890. (කේවට්ට) සමභිය කැමැති (බ්‍රහ්මදත්ත) රජ තෙමේ ඔබ වහන්සේට රත්නයන් (පඩුරු කොටු) එවන්නේ ය. පඤ්චාල නගරයේ සිට මිහිරි වූ ප්‍රියවචන ඇති දූතයෝ ද එත්වා.

5891. යම් බසක් සතුට ඇති කෙරේ ද එබඳු මෘදු වචන මැ තෙපලත්වා. පඤ්චාලයෝ ද විදේහයෝ ද යන දෙ පස එකමුතු වෙත්වා. (සමභි වෙත්වා.)

5892. (වේදෙහරජ) කෙසේ ද කේවට්ටය, මහොසඨයන් හා සමභිය වී ද, කීම තෙපි කමා කරනු ලැබුහු ද, කීම මහොසඨයෝ තුටු වූහු ද? (තොරතුරු) මට කියව.

5893. මහරජ, හේ අනායාසීචරූප ඇති පුරුෂයෙකි. සතුටු කථා නැත්තෙකි. උඩඟු වූවෙකි. අපණ්ඩිතස්වභාව ඇත්තේ ය. ගොඵවතු සේද බිහිරතු සේද කිසිත් නො තෙපළේ ය යි කේවට්ට කීය.

5894. රජ මෙසේ සිතයි. ඒකාන්තයෙන් මේ මන්ත්‍රපදය දක්නට ඉතා අපහසුය. නරචිරයා (මහොෂ්ඨ) විසින් මෙහි යථාඥීය දක්නා ලද්දේ ය. ඒ එසේමැ යි. මා ගත් වෙවුල යි. සියරට හැර කවරෙක් නම් තෙමේ මැ මෙරමා අතට පත්වන්නේ ද?

5895. (රජ) නුවණින් ඉතා උතුම් තැනට පත් යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙත් ද ඒ අප සඳෙනාගේ ම අදහස සම වෙයි. මහොෂ්ඨය, (පඤ්චාල නුවරට) යාම හෝ නො යාම හෝ මෙහි සිටීම හෝ පිළිබඳ වැ තෙපි දු අදහසක් ප්‍රකාශ කරව.

5896. (මහොෂ්ඨ) මහරජ, වූළනිබ්‍රහ්මදත්ත රජ මහත් බල ඇත්තෙක, මහත් අනුභාව ඇත්තෙකැ යි දන්නෙහි. වැද්දකු දඩ මුඩකු කරණ කොටගෙන අල්ලාගත් මුවකු මෙන් බ්‍රහ්මදත්තරජ ද ඔබ මරනු පිසි ඉවයි.

5897. යථාපි මච්චො ඛළිසං වඛ්ඛං මංසෙන ඡාදිතං,
ආමග්ගිඥො න ජානාති මච්චො මරණමත්තනො.
5898. එවමෙව තුවං රාජ චූළනියස්ස¹ ධීතරං,
කාමග්ගිඥො න ජානාසි මච්චොව මරණමත්තනො.
5899. සචෙ ගච්ඡසි පඤ්ඤාලං බිප්පමත්තං ජනිස්සසි,
ථිගං පථානුපන්නංව² මහන්නං භයමෙස්සති.
5900. මයමෙව බාලමහසෙ එළමුගා
යෙ උක්කමත්තාති තඤ්ඤි ලපිමහ,
කිමෙව තං නඛලකොට්ඨඥො³
අත්තාති ජානාසි යථාපි අඤ්ඤා.
5901. ඉමං ගලෙ ගහෙත්තාන නාසෙථ විජීතා මම,
යො මෙ රත්තලාභස්ස අත්තරායාය භාසති.
5902. තතො ව සො අපකකමම වෙදෙහස්ස උපතතිකා,
අථ ආමන්නාසී දුතං මාඨරං⁴ සුවපණ්ඩිතං.
5903. එහි සමම හරිපකඛ්⁵ වෙය්‍යාවච්චං කරොහි මෙ,
අත්ථි පඤ්ඤාලාපස්ස සාළිකා සයනපාලිකා.
5904. තං පත්ථරෙන⁶ පුච්ඡස්ස සා හි සබ්බස්ස කොට්ඨ,
සා තෙසං සබ්බං ජානාති රඤ්ඤා ව කොසියස්ස ව.
5905. ආමොති සො පටිස්සුත්ථ, මාඨරො සුවපණ්ඩිතො,
අගමාසි හරිපකෙඛා සාළිකාය උපතතිකං.
5906. තතො, ව ඛො සො ගහිත්තාන මාඨරො සුවපණ්ඩිතො,
අථ ආමන්නාසී සුසරං සාළිකං මඤ්ඤාභාණිකං.
5907. කච්චි තෙ සුසරෙ ඛමනීයං කච්චි වේසෙස්⁷ අනාමයං,
කච්චි තෙ මධුනා ලාජා ලබ්භතෙ සුසරෙ තථ.
5908. කුසලඤ්ඤිව මෙ සමී අපො සමම අනාමයං,
අපො මෙ මධුනා ලාජා ලබ්භතෙ සුවපණ්ඩිත.

1. චූළනෙය්‍යාස්ස - මජ්ඣං.

2. පන්ථානු - මජ්ඣං. ථි.

3. චූළිකා - මජ්ඣං.

4. මාධරං - මජ්ඣං. මාධුරං - ස්‍යා.

5. හරිපකකඛ - මජ්ඣං. ස්‍යා.

6. බන්ධනෙන - මජ්ඣං. පත්ථරෙන - ස්‍යා. සත්ථරෙන - ස්‍යා.

7. වේසෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.

5897. යම් සේ මත්ස්‍යයෙක් මසින් වැසුණු වක් වූ බිළිය ගිලීද, ඇමට ගිජු ඒ මත්ස්‍ය තෙමේ තමා ගේ මරණය නො දකීද,

5898. එසේ මැ මහරජ, කාමයෙහි ගිජු වූ ඔබ ද මත්ස්‍යයා තමා ගේ මරණය නො දන්නා සේ වූළුතිරජුගේ දූව (පිළිබඳ කාරණය) නො දන්නාහු ය.

5899. ඉදින් ඔබ පඤ්චාල නුවරට යන්නහු නම් වහා සිය දිවි හරනහු ය. ගම්දෙර මගටවත් මුවකු සේ මහත් බියට පැමිණෙන්නහු ය.

5900. (රජ) යම් කෙනෙක් මඬලාඤ්ඤාත් පිළිබඳවැ තා සමඟ කථා කළෝ ද ඒ අපි මැ මෝඩ කෙළතොල්ලෝ වෙමු. නඟුල් කෙළවර ගෙනැ වැඩුනා වූ තෝ කෙසේ නම් අන්‍ය (කේවට්ටාදී) පණ්ඩිතයන් සේ උත්තමාඤ්ඤාත් දන්නෙහි ද?

5901. යමෙක් මගේ රත්තලාභයට අත්තරාය පිණිස කථා කරයි ද ඒ මොහු ගෙලෙන් ගෙනැ මගේ රටින් තෙරවූ.

5902. ඉක්බිති හෙතෙම (මහෙෂ්ඨ පණ්ඩිත) වේදේහ රජු වෙතින් ඉවත් වැ ගොස් පණ්ඩුඩකරු වූ මාඨර නම් ගිරා පණ්ඩිතයන් ඇමති ය:

5903. යහළු රන්වන් පියාපත් ඇත්ත, මෙහි එව. මට එක් මෙහෙවරක් කරන්නෙහි ය. පඤ්චාල රජුට යහන් බලන එක් සැළලිහිණියක් ඇත.

5904. ඕ තොමෝ සියල්ලෙහි දක්‍ෂ වන්නී ය. ඇය රහසින් විවාරව. රජුන් කේවට්ටයාත් අතර (වන) සිඤ්ඤ මන්ත්‍රණ ඕ දන්නී ය.

5905. සචරණවරණ පක්‍ෂ පත්‍ර ඇති මාඨර නම් ගිරා පණ්ඩිතයා ද එසේ ය යි පිළිගෙන ශාරිකාව වෙතැ ගියේ ය.

5906. ගිරා පණ්ඩිතයා ද එතැනින් පිටත් වැ ගොස් ඉක්බිති රන් මැදිරියේ වෙසෙන මිහිරි සේ බෙණෙන ශාරිකාව ඇමති ය:

5907. රන් මැදිරියේ වෙසෙන්නිය, තිගේ සුව කෙසේ ද? වෛශ්‍ය කුලයෙහි උපන්න, කිම නිරෝග වැ වෙසෙන්නී ද? රන් මැදිරියේ වෙසෙන ඒ මී මුසු විලඳ ලබන්නී ද?

5908. (සැළලිහිණිය) යහළු, මම සුවසේ ද නිරෝග වැ ද වෙසෙමි. තවද, ගිරා පණ්ඩිතය, මට විලඳ හා මී ද ලැබේ.

5909. කුතො හු සමම ආගමම කස්ස වා පභිතො තුවං,
න ච මෙසි ඉතො පුබ්බෙ දිට්ඨො වා යදි වා සුතො.
5910. අහොසිං සිව්ථාජස්ස පාසාදෙ සයනපාලකො,
තතො සො ධම්මකො රාජා බඤ්ඤි¹ මොවෙසි බන්ධනා.
5911. තස්ස මෙකා දුතියාසි සාළිකා මඤ්ජුභාණිකා,
තං තත්ථ අවසී සෙනො පෙක්ඛතො සුසරෙ මම.
5912. තස්සා කාමා හි සමමතො ආගතොස්මි තචන්තිකෙ,
සවෙ කරෙය්‍යාසි ඔකාසං උභයොව වසාමසෙ.
5913. සුවොව සුචිං කාමෙය්‍ය සාළිකො පන සාළිකං,
සුවස්ස සාළිකාය ව² සංවාසො හොති කිදිසො.
5914. යං යං කාමී කාමයති³ අපි වණ්ඤාලිකාමපි,
සබ්බෙහි සදිසො හොති නත්ථි කාමෙ අසාදිසො.
5915. අත්ථි ජම්බාවතී නාම මාතා සිව්ස්ස⁴ රාජිනො,
සා හරියා වාසුදෙවස්ස කණ්ණස්ස මහෙසි පියා.
5916. රජාවතී කිජ්ජුරිසි සාපි වච්ඡං අකාමසි,
මනුසෙසා මිගියා සඤ්ඤි⁵ නත්ථි කාමෙ අසාදිසො.
5917. හත්ථු මොහං ගමීස්සාමි සාළිකෙ මංජුභාණිකෙ,
පච්චික්ඛානුපදං හෙතං අතිමඤ්ඤසි නුන මං.
5918. න සිරි තරමානස්ස මාඨර සුවපණ්ඩිත,
ඉඳෙව තාව අවජ්ජසු යාව රාජානං දක්ඛසි,
සොස්සසි⁶ සඤ්ඤං මුතිබ්බානං ආනුභාවඤ්ඤි රාජිනො.
5919. යො හු මොයං තිබ්බො සඤ්ඤා තිරොජනපදෙ සුතො,
ධිතා පඤ්ඤාලරාජස්ස ඔසධි විය වණ්ඤිති;
තං දස්සති විදෙහානං සො විවාහො හවිස්සති.
5920. නෙදිසො^{*} තෙ අමිත්තානං විවාහො හොතු මාඨර,
යථා පඤ්ඤාලරාජස්ස වෙදෙහෙන හවිස්සති.

1. බන්ධන - මජ්ඣං.
2. සාළිකායෙව - මජ්ඣං.
3. යොයං කාමෙ කාමයති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. සිව්ස්ස - අධ්‍යක්ඛා.
5. සාපි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. ඵදිසො - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.

5909. යහළු, තෙපි කොහි සිට පැමිණ සිටින්නහු ද, කවුරුත් විසින් එවන ලද්දහු ද, මින් පෙර තෙපි දක්නා ලද හෝ අසන ලද හෝ නො වෙමි.

5910. (ගිරාපණ්ඩිත) මම සිව් රජුගේ ප්‍රාසාදයෙහි ශයන පාලකයා වීමි. ඒ දෑහැමි රජ බැඳුමිහි සිටියවුන් බැඳුමින් මිදී ය.

5911. පියබස් බෙණෙන එක් සැළලිහිණියක් මට බිරිඳ වූවා ය. මා රන්මැදිරියේ බලා සිටිය දී ම ඕ උකුස්සකු විසින් මරණ ලද්දී ය.

5912. ඇ පිළිබඳ කාමයෙන් මත්වූයෙමි. තී සමීපයට ආයෙමි. ඉදින් අවසර ලබන්නෙමි නම් අපි දෙදෙන එක් වැ වසමු.

5913. (සැළලිහිණිය) ගිරවා ගිරවියක ද, සැළලිහිණියා සැළලිහිණියක ද කැමැති වන්නේ ය. ගිරවකු හා සැළලිහිණියක අතර කෙබඳු සංවාසයෙක් ද?

5914. කාමයෙක් යමක කැමැත්තේ නම් ඇය සැබොලක වුව ද කැමැති වන්නේ ය. තවද කාම සේවනයෙහිදී සියල්ලෝ මැ සම වන්නෝ ය. අසමානයෝ නැත්තාහ සි ගිරා පණ්ඩිත කීය.

5915. සිව් රජුගේ මවු තොමෝ ජකොවති නම් සැබොලක් වූවා ය. ඕ කාණ්ණගොත්‍රයේ උපන් වාසුදේව රජුගේ ප්‍රිය බිරිඳ ද අගමෙහෙසිය ද වූවා ය.

5916. පෙර රටාවතී නම් කිඳුරියක් වූවා ය. ඕ තොමෝ වච්ඡ නම් තවුසකු කැමැති කරවාගත්තා ය. මනුෂ්‍යයෙක් නිරිසනක සමග වාසය කළේ ය. කාමයෙහි අසමානබවක් නැත.

5917. මිහිරිබස් ඇති ශාරිකාව, එසේ නම් මම යන්නෙමි. මේ සියල්ල තී හැර දැමීමට කරුණු ය. තෝ මා ඉක්මවා සිත්තන්නෙහි.

5918. (සැළලිහිණිය) ගිරා පණ්ඩිතය, ඉක්මන් තැනැත්තාට ශ්‍රී තොමෝ දුරු වන්නී ය. එ නිසා රජු දක්නා තෙක් මෙහි රැඳෙව. මිහිඟු බෙර හඬ අසන්නෙහි ය. රජුගේ අනුභාව දක්නෙහි ය.

5919. (ගිරාපණ්ඩිත) පඤ්චාලරජුගේ, ඔසධිතාරකාව සේ රුසිරින් චොරදනා දුකුමරිය වේදේහරජුට දෙන්නේ ය යන මහත් සෝණාවක් පසල්දනවුවල දී අසන ලද්දේය. ඒ විවාහය සිදුවන්නේ ද?

5920. (සැළලිහිණිය) මාසරය, යම් සේ වෙදෙහ රජු හා පඤ්චාලරජුගේ මෙන් තොපගේ පසම්තුරන් අතර හෝ එබඳු විවාහයෙක් නො වේවා.

5921. ආනයිකාන වෙදෙහං පඤ්ඤාලානං රථෙසහො,
තතො නං සාතයිස්සති නාස්ස සකඛි හවිස්සති.
5922. හඤ්ඤා මං අනුජානාහි රක්ඛියො සත්තමක්ඛියො,
යාවාහං සිවිරාජස්ස ආරොවෙමි මහෙසිනො,
ලද්ධො ච මෙ ආවසරො සාළිකාය උපනතිකං.
5923. හඤ්ඤා තං අනුජානාමි රක්ඛියො සත්තමක්ඛියො,
සවෙ තං සත්තරත්තෙන නාගච්ඡයි මමනනිකෙ;
මඤ්ඤා ඔක්කන්තසත්තං මං මතාය ආගමිස්සයි.
5924. තතො ච ඛො සො ගණකාන මාඨරො සුවපණ්ඩිතො,
මහොසධස්ස අකකාසි සාළියා¹ චචනං ඉදං.
5925. යසෙස්සව සරෙ භුඤ්ජය්‍ය හොගං,
තසෙස්සව අඤ්ඤා පුරිසො චරෙය්‍ය.
5926. හඤ්ඤා ගච්ඡාමි පුරෙ ජනිඤ්ඤා,
පඤ්ඤාලාපස්ස පුරං සුරමං;
නිවෙසනානි මාපෙතුං වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.
5927. නිවෙසනානි මාපෙතො වෙදෙහස්ස යසස්සිනො,
යද්‍යු තෙ පතිණ්ණොති තද්‍ය ඵය්‍යාසි ඛත්තිය.
5928. තතො ච පායාසි පුරෙ මහොසධො,
පඤ්ඤාලාපස්ස පුරං සුරමං;
නිවෙසනානි මාපෙතුං වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.
5929. නිවෙසනානි මාපෙතො වෙදෙහස්ස යසස්සිනො;
අරස්ස පතිණ්ණොති (වෙදෙහං මිට්ඨිකානං.)
ඵහිදති මහාරාජ මාපිතං තෙ නිවෙසනං.
5930. තතො ච රාජා පායාසි සෙනාය චතුරඛියො,
අනන්තවාහනං දට්ඨං චීතං කම්පිලලියං පුරං.
5931. තතො ච ඛො සො ගණකාන බ්‍රහ්මදත්තස්ස පාතිණ්ණො,
ආගතොසමි මහාරාජ තච පාදනි චජ්ඣුං.
5932. දදතිදති මෙ හරියං නාරිං සබ්බබ්‍රහ්මණිනි,
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්තං දසිගණපුරස්කතං.
5933. ස්වාගතං තෙ වෙදෙහ අරො තෙ අද්දරාගතං,
නක්ඛන්තඤ්ඤාව පරිපුට්ඨ අහං කඤ්ඤා දදමි තෙ;
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්තං දසිගණපුරස්කතං.

1. සාළිකාය - මජ්ඣිම.

5921. පඤ්ඤාලරජ වේදේහ රජු මෙහි ගෙන්වා නසන්නේ ය. වේදේහරජු සමග මිතුරු බවක් නම් නො වන්නේ ය.

5922. (ගිරාපණ්ඩිත) ශාරිකා සමීපයෙහි විසීමට මා අවස්ථාව ලදැ යි සිව්වරයට හා මෙහෙසියට දන්වා එනතෙක් සත් රැයකට මට අවසර දෙව.

5923. එසේ නම් ම විසින් අනුමත කළ නොප සත් රැයකින් (ආපසු) මා වෙත නො පැමිණියහොත් මගේ මළගමට පැමිණෙන්නට ලැබෙන්නේ යැ යි සිතනු යි ශාරිකා කීය.

5924. ඉක්බිති මාසර නම් ගිරා පණ්ඩිත තෙමේ එතැනින් පිටත් වූ ගොස් ශාරිකාවගේ වචනය මහොෂධ පණ්ඩිතයනට කීයේ ය.

5925. යමකු ගේ ගෘහයෙහි සමපත්තීන් අනුභව කරන්නේ නම් සත්පුරුෂතෙමේ ඔහු ගේ මෑ අතීය උදෙසා ක්‍රියා කරන්නේ ය.

5926. මහරජ, එසේනම් මම පළමු කොට යශස් ඇති වේදේහ රජුට (ඔබට) නිවෙස් තැනීමට පඤ්ඤාලරජු ගේ රමණීය පුරවරයට යන්නෙමි.

5927. මහරජ, ඉසුරුමත් වේදේහයනට නිවෙස් මවා යම් දිනෙක ඔබට පණිවුඩයක් එවන්නෙමි ද එකල එහි පැමිණෙනු මැනවි.

5928. ඉසුරුමත් වේදේහ රජුට නිවෙස් තැනීමට මහොෂධ පඩිතුමා පළමුව පඤ්ඤාලරජුගේ රමණීය පුරවරයට ගියේ ය.

5929. වේදේහරජුට නිවෙස් සාද ඉක්බිති වූ “මහරජ ඔබට නිවෙස් මැවිමි. පැමිණෙනු මැනැවැ” යි (මිටීලාධිපති වේදේහ රජුට) පණිවුඩකරුවකු යැවී ය.

5930. ඉක්බිති වේදේහ රජ තෙමේ සිවුරහ සෙනහ සමග අප්‍රමාණ වූ අශ්වාදී සේනාවන් ඇති සමාභිමත් කම්පිලලිය නගරය දක්නා පිණිස පිටත්විය.

5931. ඉක්බිති වේදේහරජ එහි ගොස් “මහරජ ඔබ ගේ පා වැළුමට ආයෙමි” යි බඹදත්රජුට හසුන් යැවී ය.

5932. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව (ඔබ දියණිය) රනින් සරසා දූසිදස් සමුගයා විසින් පෙරටු කරන ලදුවැ මගේ බිරිඳ ලෙස දැන් එවුව මැනැව.

5933. වේදේහය, ඔබේ පැමිණීම ගූහ සම්ප්‍රාප්තියෙකි. තව ද නපුරු කොටැ ඊමෙක් ද නොවේ. නැකැත් පමණක් විමසව. රනින් සැරසූ දියණිය දූසි දස් ගණයා පෙරටු කොටැ ඔබට දෙන්නෙමි.

5934. තතො ච රාජා වෙදෙහො නකකිංතං පරිපුච්ඡං,
නකකිංතං පරිපුච්ඡන්ති බ්‍රහ්මදත්තස්ස පාඨිණි.
5935. දදුමිදුනි මෙ හරියං නාරිං සබ්බබ්‍යාසොභිනිං,
සුවච්ඡෙණ්ණන පටිච්ඡන්තං දුග්ගණපුරකකිතං.
5936. දදුමිදුනි තෙ හරියං නාරිං සබ්බබ්‍යාසොභිනිං,
සුවච්ඡෙණ්ණන පටිච්ඡන්තං දුග්ගණපුරකකිතං.
5937. හත්ථි අසො රථා පත්ති සෙනා තිට්ඨන්ති වම්මිතා¹,
උකකා පදිත්තා ක්කියන්ති කිනත්තු මඤ්ඤන්ති පණ්ඩිතා.
5938. හත්ථි අසො රථා පත්ති සෙනා තිට්ඨන්ති වම්මිතා,
උකකා පදිත්තා ක්කියන්ති කිනත්තු කාහන්ති පණ්ඩිතා.
5939. රකකිති තං මහාරාජ චූළනියො මහබ්බලො,
පද්‍යවෙය්‍යා තෙ බ්‍රහ්මදත්තො පාතො තං සාතගිස්සති.
5940. උබ්බෙධතෙ² මෙ හදයං මුඛඤ්ඤ පරිපුස්සති,
නිබ්බුතිං නාගිගච්ඡාමි අක්කිද්ධෙය්‍යාච ආතපෙ.
5941. කම්මාරානං යථා උකකා අනොතා ක්කියන්ති නො බ්බි,
ඵච්චෙ හදයං මඤ්ඤ අනොතා ක්කියන්ති නො බ්බි.
5942. පමත්තො මනනනාතීතො භික්ඛමනෙත්ථාසි බත්ඨය,
ඉදුති බො තං තායන්තු පණ්ඩිතා මනනීතො ජනා.
5943. අකකාමච්චස්ස චචනං අත්තකාමභිනෙසිනො,
අත්තපිතිරතො රාජ මීගො කුට්ඨෙ ඔභිතො.
5944. යථාසි මච්චො බළිසං වඩ්ඪං මංසෙන ඡාදිතං,
ආමග්ගිඥො න ජානාති මච්චො මරණමත්තතො.
5945. ඵච්චෙව තුචං රාජ චූළනෙය්‍යස්ස ධීතරං,
කාමග්ගිඥො න ජානාසි මච්චො මරණමත්තතො.
5946. සචෙ ගච්ඡසි පඤ්ඤාලං බීජපමත්තං³ ජහෙස්සසි,⁴
මීගං පථානුපන්නංව⁵ මහන්තං භයමෙස්සති.⁶

1. වම්මිතා - මජ්ඣං.
2. උබ්බෙධති - මජ්ඣං, ච.
3. බීජපමත්තං - මජ්ඣං.
4. ජහිස්සසි - මජ්ඣං, සා.
5. පථානු - මජ්ඣං, සා.
6. භයමෙස්සති - මජ්ඣං, සා.

5934. ඉක්බිති වේදේහ රජ නකත් විවාළේ ය. නකත් විවාරා බ්‍රහ්මදත්ත රජුට හසුන් යැවී ය.

5935. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව රතීන් සරසා දෑසි දස්සන් පෙරටු කොටැ මගේ බිරිඳ ලෙසින් දැන් එවනු මැනැයි දුතයන් යැවී.

5936. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව රතීන් සරසා දෑසි දස්සන් පෙරටු කොට ඔබට බිරිඳ ලෙසින් දෙන්නෙමි යි වූළනී රජ දැන්වී.

5937. (වෙදෙහරජ) ඇත් අස් රිය පාබළ සේනාවෝ රැස්ව සිටිත්. දෑල්වූ විලක්කු ද බැබළේ. පණ්ඩිතවරු මේ කීමෙකැ යි සිතන්නාහු ද?

5938. සන්නාහ සන්නද්ධ ඇත් අස් රිය පා බළ සේනාවෝ රැස් වැ සිටිත්. දෑල් වූ විලක්කු ද බැබළේ. පණ්ඩිතවරු “මොහු කුමක් කරන්නාහු ද” යි දනිත් ද?

5939. (මහොෂ්ඨ) මහරජ, මහත් බල ඇති වූළනී රජ තෙමෙ ඔබ යා නොදී රකිසි. ප්‍රකෝප වූ බ්‍රහ්මදත්තරජ උදසන ඔබ නසන්නේ ය.

5940. (වෙදෙහරජ) මා හද සැලෙයි. මුව ද වියැළෙන්නේ ය. ගිනි වැදුනකු අවුටේ ලූ සෙයින් නිවීමට නො පැමිණෙන්නෙමි.

5941. කඹුරන්ගේ උදුන යම් සේ ඇතුළ දවයි ද පිටත නො දවයි ද, එසේ මා ඇතුළතද දෑවෙයි. පිටත නො දෑවෙයි.

5942. (මහොෂ්ඨ) මහරජ, ප්‍රමාදයට පැමිණ මගේ වචන ඉක්මැවූයේ හින්න මන්ත්‍ර ඇත්තෙහි ය. ඔබ හා මන්ත්‍රණය කළ පණ්ඩිත ජනයෝ ම ඔබ රකිත්වා.

5943. අභිවෘත්තිය කැමැති හිතවත් ඇමැතියාගේ වචන නො පිළිගෙන තමා පිණැවීමෙහි මැ ඇලුණු ඔබ මළපුඩුවැ වැටුණු මුවකු වැනිය.

5944. යම් සේ මත්ස්‍යයෙක් මසින් වැසුණු චක් වූ බිළිය නො දක ඇමෙහි ගිජු වැ තමනට පැමිණෙන මරණය නො දක්නේ ද.

5945. මහරජ, එසේ මැ ඔබ ද වූළනී රජු ගේ දුව පිළිබඳ කාමයෙන් මුළා වූවාහු ඇම ගිලි මසු මෙන් තම මරණය නො දන්නාහ.

5946. ඉදින් පඤ්චාල නුවරට යන්නෙහි නම් වහා සිය දිවි හරනෙහි ය. වීරියට පිළිපත් මාගයකු සේ මහත් බියට පැමිණෙන්නෙහි ය.

5947. අනරියරූපො පුරියො ජනිතු
අභිව උච්ඡිකගතො ඩසෙය්,¹
න තෙන මෙත්තං කඨිරාථ ධිරො
දුක්ඛා භවෙ කාපුරිසෙන² සබ්බමො.
5948. යතොච්ච³ ජඤ්ඤා පුරිසං⁴ ජනිතු
සීලවායං බහුස්සුතො,
තෙනෙව මෙත්තං කඨිරාථ ධිරො
සුඛො භවෙ සපුරිසෙන සබ්බමො.
5949. බාලො තුවං එළමුගොසි රාජ
යො උක්ඛමස්සානි මයි ලපිත්තො,
කිමෙවාහං නබ්බලකොට්ඨදොධා
අස්සානි ජාතිස්සං යථාපි අඤ්ඤා.
5950. ඉමං ගලෙ ගහෙත්වාන නාමෙථ විජිතා මම,
යො මෙ රතනලාභස්ස අත්තරායාය භාසති.
5951. මහොසධ අනිතෙන නානුවිජ්ඣානනි පණ්ඩිතා,
කිං මං අස්සං ව සබ්බො⁵ පතොදෙනෙව විජ්ඣයි.
5952. සවෙ පස්සයි මොක්ඛං මො⁶ බෙමං වා පන පස්සයි,
තෙනෙව මං අනුසාස කිං අනිතෙන විජ්ඣයි.
5953. අනිතං මානුසං කමමං දුක්ඛරං දුරභිසම්භවං,
න තං සකෙකාමී මොවෙනුං නම්භි ජානස්ස බන්ධිය.
5954. සත්ථි වෙභාසයා⁷ නාගා ඉඤ්ඤිමනො යසස්සිනො,
තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්දං යස්ස භොතනි තථාවිධා.
5955. සත්ථි වෙභාසයා අස්සා ඉඤ්ඤිමනො යසස්සිනො,
තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්දං යස්ස භොතනි තථාවිධා.
5956. සත්ථි වෙභාසයා පක්ඛි ඉඤ්ඤිමනො යසස්සිනො,
තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්දං යස්ස භොතනි තථාවිධා.
5957. සත්ථි වෙභාසයා යක්ඛා ඉඤ්ඤිමනො යසස්සිනො,
තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්දං යස්ස භොතනි තථාවිධා.

1. ඩසෙය් - මජ්ඣං, සා.

2. කාපුරිසෙන - මජ්ඣං.

3. යදෙව - මජ්ඣං.

4. පුරිසො - මජ්ඣං.

5. සබ්බකං - මජ්ඣං.

6. වා - මජ්ඣං.

7. වෙභාසයා - මජ්ඣං, සා., වෙභාසයා - වී.

5947. මහරජ, අනායාසීඤ්ඤා පුරුෂ තෙමේ ඇකයෙහි වූ සර්පයකු දෂ්ට කරන්නා සේ විපත් පමුණුවන්නේ ය. නුවණැත්තේ ඔහු හා මිත්‍රත්වයක් නො කරන්නේ ය. අසත්පුරුෂයා හා එක්වීම ඒකාන්තයෙන් දුකකි.

5948. මහරජ, යම් හෙයකින් මේ තෙමේ සිල්වතෙක උගතෙකු යි දන්නේ ද, එ බඳු පුද්ගලයා සමග නුවණැත්තේ මිත්‍ර වන්නේ ය. සත්පුරුෂයා හා එක්වීම එකාන්තයෙන් සුව එළවන්නේ ය.

5949. මහරජ, යම් උතුම් මධ්‍යලාඤ්ඤා මා සමග කී ඔබ මැ කෙළ නොලු වෙති. නඟුල් කෙළවර ගත් මම කෙසේ සෙස්සන් සේ මධ්‍යලාඤ්ඤා දන්නෙමි ද?

5950. යමෙක් මාගේ රත්නලාභයට අත්තරාය පිණිස කපා කරයි ද ඒ මොහු ගෙලෙන් ගෙනා මාගේ විජිතයෙන් තෙරවූ.

5951. (වෙදෙහරජ) මහොෂධ පණ්ඩිතය, නුවණැත්තෝ අතීතය නමැති හුලින් නො වීදිත්. කිම, දඩි වැ බැදි අසකුට කෙට්ටෙන් අභින්නාක් මෙන් මා පෙළන්නෙහි ද?

5952. ඉදින් මට මිදීමක් දක්නෙහි නම් හෝ බියෙන් තොර වීමට යමක් දක්නෙහි නම් හෝ ඉන් මට අනුශාසනා කරව. අතීතයෙන් පහරදීමෙන් ඇති (ප්‍රයෝජනය) කිම?

5953. (මහොෂධ) මෙයින් මිදීමට මිනිසකු විසින් කළ හැකි දේ ඉක් මැ ගියේ ය. මෙය අභිභවනය කිරීමට නො හැක්ක. ඔබ මිදවීමට නොහැක්කෙමි. මහරජ, (මෙයින් මිදීමට) ඔබ මැ මහක් දනුව.

5954. සෘණිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරි හස්තිහු ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු හස්තිහු වෙත් නම් ඔහු හෝ ගෙනා යන්නාහ.

5955. සෘණිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරි අශ්වයෝ ඇත්තාහ. යමකුට එ බඳු අශ්වයෝ වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5956. සෘණිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශ වාරි පක්ෂීහු ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු පක්ෂීහු වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5957. සෘණිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරි යක්ෂයෝ ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු යක්ෂයෝ වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5958. අතීතං මානුසං¹ කම්මං දුක්ඛාරං දුරතියමිහවං,
න නං සකෙකාමී මොවෙතුං අනුතලිකෙඛන ඛනතිය.
5959. අතීරදසසී පුරිසො මහනෙතා උදකණ්ණවෙ,
යත් සො ලහතෙ ගාධං² තත් සො විඤ්ඤෙ සුඛං.
5960. එවං අමනසො රඤ්ඤො ව ත්වං පතිට්ඨා මහොසධ,
ත්වං නොසි මනනිනං සෙට්ඨා අමෙහ දුක්ඛා පමොවය.
5961. අතීතං මානුසං කම්මං දුක්ඛාරං දුරතියමිහවං,
න නං සකෙකාමී මොවෙතුං ත්වම් ජානස්ස³ සෙනක.
5962. සුඤ්ඤාති මෙතං වචනං පස්සසෙනං මහබ්බායං,
සෙනකංදුති පුට්ඨාමී කිං කිව්වං ඉධ මඤ්ඤයි.
5963. අඤ්ඤං දුරාරතො දෙම ගණ්ඨාමසෙ විකත්තනං,⁴
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන ඛිප්පං හෙසසාම ජිවිතං.
මා නො රාජා⁵ බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරයි
5964. සුඤ්ඤාති එතං වචනං පස්සසෙනං මහබ්බායං,
පුක්ඛසංදුති පුට්ඨාමී කිං කිව්වං ඉධ මඤ්ඤයි.
5965. වීසං බාදිත්වා මියාම ඛිප්පං හෙසසාම ජිවිතං,
මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරයි.
5966. සුඤ්ඤාති එතං වචනං පස්සසෙනං මහබ්බායං,
කාවිඤ්ඤාදුති පුට්ඨාමී කිං කිව්වං ඉධ මඤ්ඤයි.
5967. රජස්සා ඛණ්ඩ මියාම පපාතා පපතෙමසෙ,
මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරයි.
5968. සුඤ්ඤාති එතං වචනං පස්සසෙනං මහබ්බායං,
දෙවිඤ්ඤාදුති පුට්ඨාමී කිං කිව්වං ඉධ මඤ්ඤයි.
5969. අඤ්ඤං දුරාරතො දෙම ගණ්ඨාමසෙ විකත්තනං,
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන ඛිප්පං හෙසසාම ජිවිතං.
න නො සකෙකාමී මොවෙතුං සුබ්බෙනෙව මහොසධො.
5970. යථා කදලිනො සාරං අනෙවසං නාධිගච්ඡති,
එවං අනෙවසමානා නං පඤ්ඤං නාණ්ඩගමාමසෙ.

1. මානුසකං - වී.
2. නාධං - මජ්ඣං.
3. පජානස්ස - මජ්ඣං.
4. විකත්තනං - මජ්ඣං, සං.
5. රාජ - මජ්ඣං.

5958. මහරජ, මිනිසුන් විසින් කළ හැකි කායඛියෝ ඉක්ම ගියහ. මෙම කායඛිය දුෂ්කර ද අභිභවනය කිරීමට අපහසු ද වෙයි. අහසින් ගෙනෑ ගොස් මිදුවීමට ද මම අපොහොසත්මි.

5959. (සෙනක) මහසයුරට වැටී තෙරක් නො දන්නා වූ පිහිටක් මිනිසෙක් යම් තැනක (දිවයිනක්) ලබන්නේ නම් එතැන අපමණ සුවයක් විඳින්නේ ය.

5960. මහොෂධ පණ්ඩිතය, එ නිසා අපට ද රජුට ද පිහිට තෙපිය. මන්ත්‍රීන් අතර තෙපි මැ ඡ්‍රේෂ්ඨ වන්නහු ය. අප දුකින් මිදෙවුව මැන.

5961. මිනිසුන් විසින් කළ හැකි කායඛියෝ ඉක්ම ගියහ. මේ බිය දුෂ්කර වූවක් ද අභිභවනය කිරීමට අපහසු වූවක් ද වන්නේ ය. මෙයින් මුදන්නට මම නො පොහොසත්මි. සෙනකය, තෙපි මැ මහක් දැනුව.

5962. (වෙදෙහරජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දැන් සෙනකයන් විවාරමි. මෙහිලා තෝ කවරක් සිතන්නෙහි ද?

5963. (සෙනක) "බ්‍රහ්මදත්ත රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා" යි දෙර පටන් ගෙට ගිනි දල්වමු. ආයුධ ගනිමු. ඔවුනොවුන් වධ කොට ගෙනෑ වහා දිවි අත් හරිමු.

5964. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දැන් පුක්කුසයන් විවාරමි. මෙහි ලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5965. (පුක්කුස) බ්‍රහ්මදත්ත රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා යි විය කා මියෙමු. වහා දිවි අත් හරිමු.

5966. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දැන් කාවිඤ්ඤයන් විවාරමි. මෙහිලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5967. (කාවිඤ්ඤ) බ්‍රහ්මදත්ත රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා යි රහුනෙන් බැඳී මියෙමු. ප්‍රජාතයට හෝ පනිමු.

5968. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දැන් දෙවිඤ්ඤයන් විවාරමි. මෙහි ලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5969. (දෙවිඤ්ඤ) දෙර පටන් ගෙට ගිනි හෝ දල්වමු. ආයුධ ගෙනෑ ඔවුනොවුන් වධ කොටෑ වහා දිවි අත් හරිමු. මහොසධය අපට සුවසේ මිදීමට නම් නො හැක්කේ ය.

5970. (රජ වැලපෙහි) යම් සේ කෙසෙල් ගස්හි හරය සොයන්නේ ඒ නො ලබයි ද, එසේ ගැලවීමට උපායක් සොයන අපි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් මොවුන්ගෙන් නො ලද්දෙමු.

5971. යථා සිංහලිනො සාරං අනෙවසං නාධිගච්ඡති,
එවං අනෙවසමානානං පඤ්ඤං නාස්සිගමාමසෙ.
5972. අදෙසෙ වත නො වුසං¹ කුඤ්ඤානංව නොදකෙ,
සකාසෙ දුම්මනුසසානං බාලානම්චිජානනං.
5973. උඤ්ඤධනෙ² මෙ හදයං මුඛෙණි පරිසුසසති,
නිබ්බුතිං නාධිගච්ඡාමි අභිද්ධෙඨාච ආනපෙ.
5974. කම්මාරානං යථා උක්ඛා අනෙතා ක්ඛායති නො බහි,
එවම්චි හදයං මඤ්ඤං අනෙතා ක්ඛායති නො බහි.
5975. තතො සො පඤ්ඤානො ධීරො අසුදසසි මහොසධො,
වෙදෙහං දුක්ඛිතං දිස්වා ඉදං වචනමබ්බවි.
5976. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොචයිස්සාමි රාහුගතිනංව³ වජ්ජිමං.
5977. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොචයිස්සාමි රාහුගතිනංව සුරියං.
5978. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොචයිස්සාමි පඤ්ඤා සත්තංව කුඤ්ඤරං.
5979. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොචයිස්සාමි පෙළාබ්බංව පනතගං.
5980. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොචයිස්සාමි පඤ්ඤා බ්බංව පඤ්ඤරෙ.
5981. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොචයිස්සාමි මචෙජ ජාලගතෙරිව.
5982. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රජෙසහ,
අහං තං මොචයිස්සාමි සයොග්ගබලවාහනං.
5983. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රජෙසහ,
පඤ්ඤාලං වාහයිස්සාමි කාකසෙනංව ලෙඩ්ඛිනා.
5984. ආදු පඤ්ඤා කිමස්සීයා අමචොවා වාපි තාදිසො,
යො තං සමොධිපකකිනනං දුක්ඛා න පරිමොචයෙ.

1. වුසං - මජ්ඣ.

2. උඤ්ඤධනි - මජ්ඣ. ටී.

3. රාහුගතිනං - මජ්ඣ. රාහුගතිනං - සකා.

5971. යම් සේ හිඹුල් ගස්හි හර සොයන්නේ ඒ නො ලබයි ද එසේ ගැලවීමට උපාය සොයන අපි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් මොවුන් ගෙන් නො ලද්දෙමු.

9572. දිය නැති මහවනය ඇතුනට සෙයින් අඤ්ඤා දුෂ්ට මනුෂ්‍යයන් සම්පයෙහි අපගේ වාසය ඒකාන්තයෙන් නො සිදුසු පෙදෙසක වීසීමකි.

5973. මගේ හඳවන වෙටුලයි. මුඛය ද වියළෙයි. හිනි වැදුනකු අවුටේ හෙලූ කලෙක සේ සැනැසීමක් නො ලබමි.

5974. කඹුරන්ගේ උදුන යම් සේ ඇතුළු දවයි ද පිටත නො දවයි ද, එසේ මැ මාගේ හඳවන ද ඇතුළු දවේ. පිටත නො දවේ.

5975. ඉක්බිති මහාප්‍රාඥ වූ අඤ්ඤා මහෙෂ්වරී පණ්ඩිත තෙමේ දුකට පත් වේදෙහරජු දැක මේ වචනය කීය.

5976. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො නො වනු මැන. රාහු ගිලගත් වන්ද්‍යා සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5977. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය බිය නො වනු මැන. රාහු ගිලගත් සුය්ය්‍යා සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5978. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. මධෙහි ගිලුණු ඇතකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5979. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. ජෙළාවෙකු බැඳුණු නාගයකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5980. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. පඤ්ඤායෙහි බඳවා පක්ෂියකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5981. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. දැලට හසු වූ මසුන් සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5982. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. බලවාහන සහිතව ම මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5983. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. කැටෙකින් කපුටු රළක් සේ පඤ්ඤා සේනාව පල වා හරින්නෙමි.

5984. යම් ඇමැතියෙක් දුකට පත් රජු දකින්නා මුදන්නේ නම් එ බඳු ඇමැතියා කුමටද? ඔහු ගේ නුවණ කුමටද?

5985. එථ මාණවා උලෙඨථ මුඛං සොධෙථ සන්ධිනො,
වෙදෙහො සහමට්ඨෙති උච්චිගෙනත්' ගමීසුති.
5986. තස්ස තං වචනං සුත්වා පණ්ඩිතස්සානුසාරිනො,
උම්මග්ගදොරං විවරිංසු යනනසුතෙන් ව අග්ගලෙ.
5987. පුරතො සෙනකො යාති පච්ඡතො ව මහොසධො,
මජ්ඣෙකං ව රාජා වෙදෙහො අමච්චපරිවාරිනො.
5988. උම්මග්ගා¹ නිකම්භිකාන වෙදෙහො නාවමාරුති,
අභිරුලුභඤ්ච තං ඤාතො අනුසායි මහොසධො.
5989. අයං තෙ සාසුරො² දෙව අයං සසුසු ජනාධිප,
යථා මාතු පටිපත්ති එවං තෙ හොතු සසුසුයා.
5990. යථාපි නියකො භාතා සඋදරියො එකමාතුකො,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ඩො තෙ දයිතඤ්ඤා රථෙසහ.
5991. අයං පඤ්ඤාලවණ්ඩි තෙ රාජපුත්ති අභිජ්ඣානා,
කාමං කරොති තෙ නාය හරියා තෙ රථෙසහ.
5992. ආරුග්ග නාවං තරමානො කිනතු කීරමි නිව්ඨයි,
කිච්ඡා මුක්තමහ දුක්ඛානො යාමදති මහොසධ.
5993. තෙස ධම්මො මහාරාජ යොහං සෙනාය නායකො,
සෙනායං පරිභාපෙකො අත්තානං පරිමොචයෙ.
5994. නිවේසනමිති තෙ දෙව සෙනායං පරිභාපිතං,
තං දිනනං බ්‍රහ්මදත්තෙන ආනායිසුසං රථෙසහ.
5995. අප්පසෙතො මහාසෙනං කථං විගග්ගා යංසුසු,
දුබ්බලො බලවතොනන විහංඤ්ඤිසුසුසි පණ්ඩිත.
5996. අප්පසෙතොපි ථෙ මහති මහාසෙනං අමනස්නං,
ථිනාති³ රාජා රාජානො ආදිට්ඨොවුදයං නමං.
5997. සුසුඛං වත සංචායො පණ්ඩිතෙහීති යෙනක,
පක්ඛිව පඤ්ඤරෙ බඤ්ඤා⁴ මචේජ ජාලගතෙරිව.
අමිත්තභක්ඛගතෙ මොචයි නො මහොසධො.

1. උම්මග්ගන - මජ්ඣං, උම්මග්ගෙන - සායා.
2. උම්මග්ගා - මජ්ඣං.
3. සාසුරො - සිප්පි, මජ්ඣං, සායා.
4. ජානාථ - මජ්ඣං.
5. බිහිසු - මජ්ඣං.

5985. මාණවකයෙහි, එව, නැහිටිවු, උමං දොර විවර කරවු.
ඇමැතියන් සමග වෙදෙහ රජ උමහින් ගමන් කරන්නේ ය.

5986. මහොෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ බස් ඇසූ අනුවර ජනයෝ
උමන් දොර ද යතුරු යෙදූ දොර කවුළු ද දිවර කළහ.

5987. සේනකයා ඉදිරියෙහි ද මහොෂධ පණ්ඩිත තෙමේ පසු
පස්හි ද ඇමැති ජනයා පිරිවරන ලද වෙදෙහ රජ මැද ද යෙත්.

5988. උමහින් නික්මුණු වෙදෙහ රජ නැවට නැංගේ ය.
මහොෂධපණ්ඩිත තෙමේ නැවට නැහි රජුට අනුශාසනා කළේ ය.

5989. දේවයන් වහන්ස, මේ ඔබේ මයිලයුවන්ගේ පුත් ය.
මහරජ, මේ ඔබේ නැන්දණිය යි. යම්පේ මව කෙරෙහි පවත්-
නේ ද එසේ නැන්දණිය කෙරෙහි ද පවතුව.

5990. මහරජ, යම්පේ එක මව කුසා උපන් සොහොයුරා
කෙරෙහි පවත්නේ ද එසේ මේ පඤ්ඤාලවණ්ඩ කුමරුට ද ආදර
කළයුත්තේ ය.

5991. මහරජ, මෝ තොප විසින් අතියයින් රුවි කරනු ලබන
පඤ්ඤාලවණ්ඩ රජකුමරිය යි. ඕ තොමෝ තොපගේ බිරිඳ යි. ඇය
සමඟ කැමැති සේ පවතිනු මැනැවි.

5992. මහොෂධ පණ්ඩිතය, වහා නැවු නැගෙව. කුමක්
නිසා ඉවුරු සිටිනෙහි ද, අපි ඉතා අපහසුවෙන් මිදුණමෝ වම්හ.
දැන් වහා පලායම්හ.

5993. මහරජ, මම සේනාවට නායක වෙමි. සේනාව හැර
පියා මම පමණක් මුදවන්නෙමි නම් ඒ සත්පුරුෂ දහම නො
වෙයි.

5994. මහරජ, තොපගේ සේනාව ඒ නගරයෙහි හැර දමන
ලද්දේ ය. මහරජ, බබ්බත්තරජු විසින් දෙනු ලබන ඒ සේනාව
රැගෙන එන්නෙමි.

5995. පණ්ඩිතය, මදසෙනහ ඇති කෙපි මහසෙනහ ඇත්තාට
කෙසේ වීරුඬා වැ සිටිනවු ද? බලවතා විසින් දුර්වලයා පෙළනු
ලබන්නේ මැ ය.

5996. මදසෙනහ ඇති නුවණැත්තා මහා සේනා ඇති
අඤානායා ජයගනී. උදහිරු අඳුර දුරු කරන්නාක් මෙන් නුවණැති
රජ අනුවණ රජු ජයග්‍රහණය කරයි.

5997. සේනකයා, නුවණැත්තන් හා වාසය එකාන්තයෙන්
සුව ගෙනා දෙන්නේ ය. පඤ්ඤරයෙහි බැඳුණු පක්ෂීන් සේ ද
දලෙහි බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන් අතට පත් අප මහොෂධ
පණ්ඩිතතෙමේ මුදවාලිය.

5998. එවිමෙතං මහාරාජ පණ්ඩිතා හි සුඛාවහා.
පක්ඛිව පක්ඛරෙ බඳෙව් මවෙජ ජාලගතෙරිව;
අභික්ඛාතස්සගතෙ මොවයි නො මහොසධො.
5999. රක්ඛිතා කසිණං රතනි වුළුනියො මහබ්බලො,
උදෙනාං අරුණුගමහි උපකාරිං උපාගමී.
6000. ආරුඤ්ඤා පවරං නාගං බලවනාං සංඝිභායනං,
රාජා අවොච පක්ඛොලො වුළුනියො මහබ්බලො.
6001. සකාශො මණ්ඩලෙන සරමාදය පාණිනා,
පෙක්ඛියෙ අජ්ඣාසිතස්ස පුට්ඨමෙව සමාගතෙ.
6002. හත්ථාරුභෙ අනිකට්ඨ රජිකෙ පත්තකරකෙ,
උපාසනමහි කතහසෙ වාළවෙධෙ සමාගතෙ.
6003. පෙසෙට්තු කුක්ඛරෙ දහනි බලවනො සංඝිභායනො,
මඤ්ඤා කුක්ඛරා නගරං¹ වෙදෙහො සුමාසිතං.
6004. වජ්ජනපුට්ඨා සෙතා තිථිණ්ණා² අට්ඨවෙධිනො,
පඤ්ඤා ධනුසෙවනො සමපතනො තරිතරං.³
6005. මාණවො වමථිනො සුරා විත්තදණ්ඩසුතාපුට්ඨා,
පක්ඛිනො මහානාගා හත්තං භොතො සමමුට්ඨා.
6006. සත්තියො තෙලධොතායො අට්ඨමනති⁴ පහස්සරා,
විජ්ජාතමානා තිට්ඨනො සකරංසා විය තාරකා.
6007. ආපුට්ඨබලවනානං ගුණිකායුරධාරිනං,
එතාදිසානං යොධානං සඛාමෙ අපලාසිතං.
වෙදෙහො කුතො මුට්ඨිසසති සවෙ පක්ඛිව කාහති.⁵
6008. තිංස මෙ පුරිසනාපුත්තො සබ්බ වෙකෙකතිවුත්තා,⁶
යෙසං සමං න පස්සාමි කෙවලං මහිමං වරං.
6009. නාගා ච කසිතා⁷ දහනි බලවනො සංඝිභායනා,
යෙසං බන්ධෙසු සොහනති කුමාරා වාරුදස්සනා.
6010. පිකාලායකාරා පිතවසනා පිකුක්ඛරනිවාසනා,
නාගකඛන්ධෙසු සොහනති දෙවපුත්තො නන්දනො.

1. මඤ්ඤා කුක්ඛරං නාගං - මජ්. 1.
2. තිථිණ්ණා - මජ්. 1.
3. තරිතරා - මජ්. 1.
4. අට්ඨමනා - මජ්. 1.

5. කාහති - මජ්. 1.
6. නවිතා - මජ්. 1.
7. කප්පා - මජ්. 1.

5998. මහරජ, එය එසේ මැ ය. නුවණැත්තෝ එකානායෙන් සුව ගෙනා දෙන්නෝ ය. මැදිරියෙහි බැඳුණු පක්ෂීන් සේ ද දළඹි බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහොෂධ පණ්ඩිතතෙමේ මුදවා ලියැ.

5999. මහත් බල ඇති වුළුතිබ්බාදෙක රජ මුළු රැ රකවල් කොටැ අරුණල නැගෙන කලැ උපකාරී නුවරට එළැඹියේ ය.

6000. මහාබල ඇති පඤ්ඤාදෙශවාසී බ්‍රහ්මදෙක රජ සැට අවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ බලවත් හස්තියකු පිටට පැන නැඟී සිය සෙනඟට මෙසේ කී යැ.

6001. මැණික් ඔබා කරන ලද යන්ත්‍රාභයෙන් සන්තඬ වූ රජ බොහෝ යුධශිල්පයන්හි දක්ෂ වූ අතින් දුනුහී ගෙන රැස් වූ පණ්ඩිතකාර යොධයන්ට පළමු කොට පැවසී යැ.

6002. ඇතුන් නැඟන්නා වූ ද අසුන් නැඟන්නා වූ ද රිය නැඟන්නා වූ ද පයින් ගමන් කරන්නා වූ මහ සෙනඟ ද රැස් වූ අතිදක්ෂ වාළවෙයි ධනුර්ධරයන් ද (ඇමැති ය.)

6003 බලවත් වූ සැට හවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ දළ ඇති හස්තීන් මෙහෙයවවු. වෙදෙහ රජු විසින් නිර්මාණය කරවන ලද නගරය ඇත්තු මඩිත්වා.

6004 දුනුවෙයින් මුදහළ, නියන් බඳු මුවඇති සුදු පැහැති තියුණු අග ඇති ඇට වීදුනා (ගරයෝ) මතුමත්තෙහි (හී වර්ෂා සෙයින්) වැටෙත්වා..

6005. සන්ත්‍රාභයෙන් සැරසුණු, විසිතුරු දඩුවලින් යුත් ආයුධ අතින් ගත්, ඇතුන් ඉදිරියට වුව පතින්නා වූ නො සැලෙනසුලු මහත් බල ඇති තරුණ යෝධයෝ ඇතුන් වෙතැ එකතු වෙත්වා.

6006. තෙලින් මුවහත් කළ ගිනිසිළු සේ ප්‍රභාස්වර වූ අධයවි සියක්රැසින් යුත් (ඔසයි) තාරකා සෙයින් බබළමින් සිටිවා.

6007. ආයුධ බලයෙන් යුත්, යුද්ධ සැටට හා අඟු පළඳනා දරන්නා වූ සංග්‍රාමයන්හි නො පසු බස්නා වූ මෙ වැනි යොධයන් වෙතින් කෙසේ නම් වෙදෙහයා මිදෙන්නේ ද? ඉදින් පක්ෂියකු සේ අහසින් ගමන් කළ ද නො මිදෙන්නේ මැ ය.

6008. එක් එක් කෙනකු වෙත වෙත මැ තෝරා ගන්නාලද සියල්ල තිස්තව දහසක් වූ මාගේ යෝධයන්ට සම වූවින් මෙ මුළු පොළොවෙහි ඇවිද බැලුව ද නො දක්මි.

6009. සැට හවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ මනා වැ සරසන ලද බලවත් දළ ඇතුන් මතැ රන්වන් කුමාරවරු බබළත්.

6010. නඳුභයනැ දෙවසුතුන් සේ රන්වන් හඳුනා පොරෝනා වෙන් හා ස්වර්ණවර්ණාලංකාරයෙන් විභූෂිත යෝධයෝ ඇතුන් පිටැ බබළත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6011. පාඨිනවණ්ණ¹ නෙත්තිංසා තෙලධොතා පහංසුරා,
නිට්ඨිතා නරවිරෙහි² සමධාරා සුනිසස්සිතා.³
6012. වෙලලාලිනො චිතමලා සික්කායසමයා දළභා,
ගහිතා බලවනොහි සුප්පහාරපහාරිහි.
6013. සුවණ්ණපරුසමපන්නා ලොහිතකවස්සධාරිතා,
විට්ඨනමානා සොහන්ති විජ්ජවබ්බසනනතරෙ.
6014. පතාකා⁴ වම්මනො සුරා අසිවමමසස කොවිද,
පරුග්ගහා⁵ සික්කිතාරො නාගකකිකානිපාතිනො.⁶
6015. එදිසෙහි⁷ පරිකම්මෙනා නස්මි මොකෙඛා ඉතො තව,
පහාවං තෙ න පසංගාමී යෙන කං මිට්ඨං වජෙ.
6016. කිත්තු සන්තරමානොව නාගං පෙසෙසි කුසුරං,
පහට්ඨරුපො ආපතසි⁸ ලඛ්ඛෙයාසමිති⁹ මඤ්ඤසි.
6017. ඔහරෙතං¹⁰ ධනු වාපං චුරසං පටිසංහර,
ඔහරෙතං සුභං වම්මං වෙච්චියමණිසස්සතං.¹¹
6018. පසංගාමුච්චණ්ණොසි මිහිතපුබ්බඤ්ච භාසසි,
භොති ඛො මරණකාලෙ තාදිසි¹² වණ්ණසමපද.
6019. මොසං තෙ ගජ්ජිතං¹³ රාජ හිත්තමනොතාසි ධර්මය,
දුග්ගණෙකා හි තයා රාජා ඛච්චෙතනෙව¹⁴ සිකිච්චො.
6020. තිණ්ණණ්ණ භියොසා රාජා ගඛං සාමවෙවා සපරිජ්ජනො,
භංසරාජං යථා ධම්මො අනුජ්ජවං පපතිස්සසි.
6021. සිගාලා රත්තභාගෙන චුලලං දිඨ්වාන කිංසුතං,
මංසපෙසිති මඤ්ඤනො පරිබ්බලා මිගාධමා.

1. පාඨින - මජ්ඣ.

2. නරධිරෙහි - මජ්ඣ.

3. සනිසස්සිතා - මජ්ඣ.

4. පටකා - මජ්ඣ. සා. පටකා - වී.

5. ධනුග්ගහා - මජ්ඣ. සා.

6. නාගකකිකානිපාතිනො - මජ්ඣ.

7. එතාදිසෙහි - මජ්ඣ. සා. වී.

8. ආගමසි - සා. ආගමසි - මජ්ඣ.

9. සිකිච්චෙයාසමිති - මජ්ඣ.

10. ඔහාරෙට් - මජ්ඣ.

11. සත්තිභං - සා. සත්තිභං - මජ්ඣ.

12. එදිසි - මජ්ඣ. සා.

13. වජ්ජිතං - මජ්ඣ.

14. කච්චෙතනෙව - මජ්ඣ.

6011. පෙටියන් බඩ පැ සමාන වර්ණ ඇති තෙලෙහි මුවහත් තබන ලද ප්‍රභාසාර වූ, නුවණැති මිනිසුන් විසින් නිමවන ලද මනා වැ මුවහත් කරන ලද සම වූ ධාරා (මුවහත) ඇති-

6012. මලකඩින් තොර හිරු රැස් සේ බබළන්නා වූ ඉතා පිරිසුදු යකඩින් නිමැවුණු දැඩි වූ වහා පහර දෙන යොධයන් විසින් ගන්නා ලද-

6013. රන් කම් කළ මිටින් යුත් ලෙහෙවත් කොපු දරන අසිපත්හු ඔබ මොබ පෙරළෙන්නාහු වැසි වලාකුළු අතර වීදුලිය සේ බබළත්.

6014. දරු සන්නාහ ඇති ගුරු වූ කඩු පලිස් දිරිමෙහි අතිදක්‍ෂ වූ ඇත්කඳු වුව දෙකඩ කිරීමෙහි සමත් කඩු ශිල්පයෙහි හික්මුණු පතාක නම් අභසෙහි කරනම් ගසන යොධයෝ ඇත්තාහ.

6015. මෙ බඳු යෝධයන් විසින් පිරිවරන ලද කට මෙයින් මිදීමක් නම් නැත්තේ ය. යම් ක්‍රමයෙකින් තෝ මිටිලා පුරයට යන්නෙහි නම් එ වැනි රාජානුභාවයක් නො දක්නෙමි.

6016. (මහරජ), කිම වහ වහා උතුම් ඇතු මෙහෙයවන්නෙහි? ප්‍රීතිමත් සාමාන්‍යයන් පෙරට එන්නෙහි, ආත්මාඤ්ඤ සිද්ධ වී ය සි සිතන්නෙහි ද?

6017. (මහරජ), වාපසාධ්‍යාන දුන්න දමාපුව මැනව. හි හකුළාපුව මැනව. ටෙට්ටුයම්මාණිකායෙන් අලංකාර සන්නාහය තැබුව මැනව.

6018. ප්‍රසන්න මුඛ වර්ණ ඇත්තෙහි. මද සිතා පෙරදුරි කොටැ බෙණෙන්නෙහි. මරණාසන්නයෙහි වනාහි එවැනි වර්ණසම්පන්නියක් වේ.

6019. මහරජ, තොපගේ ගර්ජනාව හිස් (1. ක්ෂණිකය, තෙපි හින්තමන්ත්‍රණ ඇති වූවහු ය. කොටළුවකට ජාති සෙසකඩයකු අල්වාපියනු නො පිළිවිත් සේ තොප විසිනුදු වේදේහ රජ අල්වා-පියනු නො හැක්කේ ම ය.

6020. වේදේහ රජ ඊයේ ඇමැතිවරුන් හා පිරිවර ජනයන් සමඟ ගඟ තරණය කළේ ය. ඔහු ලුහුබඳින්නේ හංස රාජයකු ලුහුබඳ යන කවුඩකු මෙන් බිමැ හෙන්නේය.

6021. මාගාධම සිවල්ලු රාත්‍රිකාලයෙහි සුපුෂ්පිත කැල වාක්‍ෂයක් (සඳරැසින්) දක මස්වැදලි ය සි සිතන්නෝ පිරිවරා සිටියහ.

6022. චිතිවික්කාසු රක්ඛිසු උග්ගතසමිං දිවාකරෙ,
කිංසුකං ඵුලලිතං දිසවා ආසව්ඤ්ඤා මිගාධමා.
6023. එව්වෙව් කුචං රාජ වෙදෙහං පරිවාරිය,¹
ආසච්ඡින්නො ගමිසුසසි සිගාලා² කිංසුකං යථා.
6024. ඉම සුස හත්ථපාදෙ ව කණ්ණිකාසඤ්ඤා ජිකුථ,
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6025. ඉම මංසංච පාතබ්බං³ සුලෙ කඤ්ඤා පචිත්තා නං,
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6026. යථාපි ආසහං වම්මං පථව්‍යා විතනියාති,⁴
සිහසුන අපො ව්‍යග්ගසසුනො හොති සබ්බසමාහතං.
6027. එවං තං විතනිකානං⁵ වෙධයිසුසාමි සත්ථියා,
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6028. සචෙ මෙ හත්ථෙ ව පාදෙ ව කණ්ණිකාසඤ්ඤා ඡෙව්ඡයි,
එවං පඤ්චාලවණ්ඩසු⁶ වෙදෙහො ඡෙදයිසුසති.
6029. සචෙ මෙ හත්ථෙ ව පාදෙ ව කණ්ණිකාසඤ්ඤා ඡෙව්ඡයි,
එවං පඤ්චාලවණ්ඩියා⁷ වෙදෙහො ඡෙදයිසුසති.
6030. සචෙ මෙ හත්ථෙ ව පාදෙ ව කණ්ණිකාසඤ්ඤා ඡෙව්ඡයි,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො ඡෙදයිසුසති.
6031. සචෙ මෙ හත්ථෙ ව පාදෙ ව කණ්ණිකාසඤ්ඤා ඡෙව්ඡයි,
එවං තෙ පුත්තදුරසු වෙදෙහො ඡෙදයිසුසති.
6032. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලෙ කඤ්ඤා පචිත්තා,
එවං පඤ්චාලවණ්ඩසු වෙදෙහො පාචයිසුසති.
6033. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලෙ කඤ්ඤා පචිත්තා,
එවං පඤ්චාලවණ්ඩියා වෙදෙහො පාචයිසුසති.
6034. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලෙ කඤ්ඤා පචිත්තා,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො පාචයිසුසති.

1. පරිවාරිකං - මජ්ඣං.
2. සිගාලා - මජ්ඣං.
3. ඉමං මංසංචපාතබ්බං - මජ්ඣං. ස්‍යා.
4. විතනියාති - මජ්ඣං. ස්‍යා.
5. විතනිකානං - මජ්ඣං. ස්‍යා. වී.
6. පඤ්චාලවණ්ඩසු - මජ්ඣං. ස්‍යා.
7. පඤ්චාලවණ්ඩියා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

6022. භීරු නැහැ රෑ පහන් වූ කලා සුපිපි කැල ගස දකැ ශාඛාලයෝ සුන් වූ ආසා ඇත්තෝ වූහ.

6023. මහරජ, එසෙයින් තෙපි දු වේදේහ රජු පිරිවරා සිටැ කැලගස වටා සිටි සිවලුන් සේ සුන් වූ ආසා ඇත්තෝ වැ යන්නාහුය.

6024. යමෙක් මා අතට පත් පසමිතුරු වේදේහයා මිදුයේ ද ඒ මොහුගේ අත් පා කන් නාසා ද සිඳිවූ.

6025. යමෙක් මා අතට පත් පසමිතුරු වේදේහයා මිදුයේ ද ඒ මොහු ගේ ඇඟ මස් පිසිය යුතු (මාගාදීන්ගේ) මසක් මෙන් කපා හුලා ඇතැ පියන්නවා.

6026. යම් සේ වෘෂභයකුගේ හෝ සිංහයකුගේ හෝ ව්‍යාඝ්‍රයකුගේ හෝ සම නභා හුල් ගසා බිමැ අතුරතු ලබන්නේ වෙසී ද,

6027 එසේ මැ යමෙක් මා අතපත් පසමිතුරු වේදේහයා මුදු හළේ ද, ඒ මොහු බිමැ වතුරුවා සැතීන් විඳවන්නෙමි.

6028. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්නාසා හෝ සිඳින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරාගේ ද එසේ සිඳවන්නේ ය.

6029. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්නාසා හෝ සිඳින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරියගේ ද එසේ සිඳවන්නේ ය.

6030. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්නාසා හෝ සිඳින්නෙහි නම් වේදේහ රජ නැඟු දෙවියගේ ද එසේ සිඳවන්නේ ය.

6031. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්නාසා හෝ සිඳින්නෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ගේ ද එසේ සිඳවන්නේ ය.

6032. ඉදින් මාගේ මස් කපා හුලා ඇත පියන්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරාගේ ද එසේ පියවන්නේ ය.

6033. ඉදින් මාගේ මස් කපා හෙලා හුලා ඇත පියන්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරියගේ ද එසේ පිය වන්නේ ය.

6034. ඉදින් මාගේ මස් කපා හෙලා හුලා ඇත පියන්නෙහි නම් වේදේහ රජ නැඟු දේවියගේ ද එසේ පියවන්නේ ය.

6035. සචෙ මංසංච ජාතබ්බං සුලෙ කඤ්ඤා පටිසංසි,
එවං තෙ පුත්තදරස්ස වෙදෙහො පාවයිස්සති.
6036. සචෙ මං චිතතිකාන වෙධයිස්සසි සත්තියා,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ණස්ස වෙදෙහො වෙධයිස්සති.
6037. සචෙ මං චිතතිකාන වෙධයිස්සසි සත්තියා,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො වෙධයිස්සති.
6038. සචෙ මං චිතතිකාන වෙධයිස්සසි සත්තියා,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො වෙධයිස්සති.
6039. සචෙ මං චිතතිකාන වෙධයිස්සසි සත්තියා,
එවං තෙ පුත්තදරස්ස වෙදෙහො වෙධයිස්සති;
එවං නො මනනිතං රහො වෙදෙහෙන මයා සහ.
5040. යථා පලසන¹ චච්චං කොන්තිමන්ති²සුනිට්ඨිතං,
උපෙනි තනුනාණාය සරානං පටිභනනාවෙ.
6041. සුඛාවහො දුක්ඛකුදෙ වෙදෙහස්ස යසස්සිනො,
මතිං තෙ පටිභක්ඛස්මි උසුං පලසනෙනිව.³
6042. ඉඛ්ඤ පස්ස මහාරාජ සුඤ්ඤං අනෙතපුරං තව,
ඕරොධා ච කුමාරා ච තව මාතා ච බන්තිය
උච්චග්ගා⁴ නිහරිකාන වෙදෙහස්සපනාමිතා.
6043. ඉඛ්ඤ අනෙතපුරං මයහං ගතකාන විචිතාථ නං,
යථා ඉමස්ස වචනං සචං වා යදි වා මුසා.
6044. එවිමෙනං මහාරාජ යථා ආහ මහොසධො,
සුඤ්ඤං අනෙතපුරං සබ්බං කාකපට්ඨනකං යථා.
6045. ඉතො ගතා මහාරාජ නාරි සබ්බධංසොහනා,
කොසුමිහඵලකසුසෙසාණි හංසගග්ගරහාණිනී.
6046. ඉතො නිතා මහාරාජ නාරි සබ්බධංසොහනා,
කොසෙය්‍යවසනා සාමා ජාතරූපස්මෙබ්බලා.
6047. සුරත්තපාද කලයාණි සුවණ්ණමණිමෙබ්බලා,
පාරෙවතකනි සුතනු බිලොඛාධා තනුමාණිමා.

1. බලසනං - මජ්ඣං.

2. කොන්තිමන්තා - මජ්ඣං, සත්තා.

3. බලසනෙනිව - මජ්ඣං.

4. උච්චග්ගා - මජ්ඣං, උච්චග්ගා -- යායා.

6035. ඉදින් මාගාදින්ගේ පියියයුතු මසක් සෙයින් මාගේ මස් කපා හුලා ඇත පියන්තෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ගේ ද එසේ පියවන්නේ ය.

6036. ඉදින් මා බිම වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්චාලවණ්ඩ කුමාරයාට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6037. ඉදින් මා බිම වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්චාලවණ්ඩ කුමරියට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6038. ඉදින් මා බිම වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ නන්ද දෙවියට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6039. ඉදින් මා බිම වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ට ද එසේ විදවන්නේ ය. වේදේහ රජු මාහා මෙසේ රහසින් මණ්ත්‍රණය කරන ලද්දේ ය.

6040. යම්සේ සම්කරුවන්ගේ සැකින් මනා වැ නිමවන ලද සියයක් පටින් කළ හෙයින් පලසක නම් සන්නාහය ශරයන් වළකා ශරීරාරක්‍ෂාවට පැමිණේ ද?

6041. එසේ ම වේදේහ රජුගේ දුක් දුරුකොට සැප එළවන්නෙමි. පලසක සන්නාහය හි වළකන්නා සේ මාගේ නුවණින් තොපගේ නුවණ වළකන්නෙමි.

6042. මහරජ, එසේ නම් ඔබගේ සිස් වූ අන්තඃපුරය බලව. ඤාත්‍රියය, ඔබගේ දේවිය ද, කුමරා ද, මවු බිසව ද උමහින් හැරගෙන ගොස් වේදේහ රජුට පවරනලඳහ.

6043. එසේ නම් මාගේ අන්තඃපුරයට ගොස් මොහුගේ බස් සැබෑ හෝ බොරු හෝ වේ දැයි සොයා බලව.

6044. මහරජ, මහොසධයන් කී දේ සැබෑම ය. සිස් වූ මුළු ඇතොවුර කපුටන් එක් වූ මුහුදු තෙර ගමක් වෙති.

6045. මහරජ, සාර්ණ ඵලකයක් වැනි ශ්‍රොණියෙන් යුක්ත වූ භංසධෙත්‍රුවක සේ මිහිරි තෙපුල් තෙපලන සියලු අභපසහින් ශෝභමාන වූ නන්ද දේවී තෙල උමහින් ගියා ය.

6046. මහරජ, කසිසඵ හඳුනා, රනින් මොනවට කළ මෙවුල්දම් පළඳුනා, සාර්ණඵර්ණ වූ, සියල් අභපසහින් ශෝභමාන වූ නන්ද දේවී මේ උමහින් ගෙන යන ලද්දී ය.

6047. (මී නන්ද දේවී තොමෝ) රත්පෑ පා ඇත්තී ය. පඤ්ච කලාණයෙන් යුක්ත වන්නී ය. රත්මිණිමෙවුල් ඇත්තී ය. පරෙවියනට බදු ඇස් ඇත්තී ය. බිඹුපල වැනි තොල් ඇත්තී ය. මනාසිරුරින් හා කෘශ වූ මධ්‍යප්‍රදේශයෙන් ද යුක්ත වන්නී ය.

6048. සුජාතා භුජගලට්ඨිව වෙලලිව¹ තනුමජ්ඣමා,
දීපස්සා කෙසා අසිතා ඊසකග්ගපචෙලිකා.
6049. සුජාතා මීගජාපිව² හෙමනතග්ගිසිඛාරිව,
නදීව ගිරිදුගෙග්ග සක්ඛනතා බුද්ධචෙත්ති.
6050. නාගනාසුරු කලාණි පඨමා තිඛරුසුත්ති,
නාතිදීසා නාතිරක්ඛා නාලොමා නාතිලොමසා.
6051. නක්ඛය නුන මරණෙන නක්ඛසි සිරිවාහන,
අභක්ඛ නුන නක්ඛ ව ගච්ඡාම යමසාධනං.
6052. දිඛං අධියපෙ මායං අකාසි වක්ඛුමොහනං,
යො මෙ අමිත්තං හස්ගනං චෙදෙහං පරිමොචයි.
6053. අධියනති මහාරාජ දිඛමාසිධ පණ්ඩිතා,
තෙ මොචයනති අත්තානං පණ්ඩිතා මනනිනො ජනා.
6054. සතති මාණවපුත්තා මෙ කුසලා සන්ධිප්පදකා,
යෙසං කතෙන මග්ගෙන චෙදෙහො මිථිලං ගතො.
6055. ඉඛං පස්ස මහාරාජ උම්මග්ගං සාධු මාසිතං,
හස්සිතං අථ අස්සානං රථානං අථ පතතිතං.
ආලොකභූතං තිට්ඨනතං උම්මග්ගං³ සාධු නිට්ඨිතං.
6056. ලාභා වත විදෙහානං යස්ස මෙ ඵදියා පණ්ඩිතා,
සරෙ වසනති විජිතෙ යථා තංසි මහොසධ.
6057. වුත්ඤ්ඤා පරිභාරඤ්ඤා දිගුණං හත්තචෙතනං,
දුලිචි විපුලං හොගං භුක්ඛ කාමෙ රමස්ස ව.
මා විදෙහං පව්වගමා කිං විදෙහො කරිස්සති.
6058. යො වප්පථ මහාරාජ හත්තාරං ධනකාරණං,
උභිතං හොති ගාරයො අත්තනො ව පරස්ස ව;
යාව ජීවෙය්‍ය චෙදෙහො නාක්ඛස්ස පුරිසො සියා.

1. වෙදිව - මජ්ඣං, සා.

2. මීගජාපිව - මජ්ඣං.

3. උම්මග්ගං - මජ්ඣං.

6048. මනා වැ හටගත් නාග උකාවකට බදු ලෙලෙන ගාත්‍රා ඇත්තී ය. සිහින් වූ රන්පෝරුවකට බදු මධ්‍යප්‍රදේශ ඇත්තී ය. දික් වූ, නිල් වූ, අක්බමරු කෙශ කලාප ඇත්තී ය.

6049. ඕ තොමෝ සුජාත මුව පෙල්ලක බදු ය. හිමවත් කලා ගිනිසිඵවකට සමාන වන්නී ය. ගිරිදුර්ගයෙකින් ගලා බස්නා කුඩා නළ කොළ සමූහයෙන් ගැවසීගත් නදියක් බදු රොමරාජී ඇත්තී ය.

6050. ඇත් සොබෙක අයුරින් පිහිටි උරු යුග්මයෙන් ශොභාමාන වූවා ය. පක්‍ෂි කලාප ඇත්තී ය. ප්‍රථම වසසැ සිටියා ය. තිඹිරි එල වැනි පියයුරු ඇති ස්ත්‍රීන් අතුරෙන් පළමු වැන්නී ය. නො උස් නො මිටි වූවා ය. ලොම් නැත්තී ද බොහෝ ලොම් ඇත්තී ද, නො වූවා ය.

6051. මහරජ, මෙ වැනි නන්ද දේවියගේ මරණින් ඔබ තුටු වන්නාහු නම් මම ද නන්දදේවී ද යමරජු වෙත යන්නෙමු.

6052. යමෙක් මා අතට පත් පසම්බුරු වෙදෙහයා මිදුයේ වෙ ද, ඒ ඔබ දිව්‍ය මායමක් දන්නාහු ද? ඇසට ඉන්ද්‍රජාලයක් කළාහු ද?

6053. මහරජ, මේ ලෝකයේ නුවණැත්තෝ දිව්‍ය මායම් හදරත්. ඒ පණ්ඩිත මන්ත්‍රී ජනයෝ තමා විපතීන් මුද් ගනිත්.

6054. උම. බිඳීමෙහි දක්‍ෂ තරුණ යෝද්‍යෝ මට ඇත්තා හ. ඔවුන් විසින් කරන ලද උමහින් වේදේහ රජ මිටිලා පුරයට ගියේ ය.

6055. ආලෝකවත් වැ සිටින උමහ මනා වැ නිම කොට ඇත්තේ ය. ඇත්, අස්, රිය, පාබල සෙනහ පිළිරු සිතියම් ලෙසින් තනවා ඇත්තේ ය. මහරජ, එසේ නම් මනා වැ නිම වූ උමහ බලනු මැන.

6056. මහොක්ක, ඔබ වැනි පණ්ඩිත ජනයෝ යම් ගෙයෙකු හෝ රටෙකු හෝ වෙසෙත් නම් ඒ විදේහ වැස්සනට ද වූයේ මහත් ලාභයෙකි.

6057. වෘත්තීය ද ගම් බිම් ආදිය හා බත් වැටුප ද දෙගුණ කොට දෙන්නෙමි. අනිත් බොහෝ සම්පත් ද දෙන්නෙමි. කාමයන් අනුභව කරව, රමණය කරව, විදේහ පුරයට පෙරළා නො යා. විදේහ කුමක් කරන්නේ ද?

6058. මහරජ, යමෙක් ධන හේතූයෙන් තම ස්වාමියා හරහා නම් හේ තමා හා මෙරමා යන දෙදෙනා විසින් ම ගැරභිය යුත්තෙක් වේ. වේදේහ රජුගේ දිවි ඇතිතෙක් අනෙකකුගේ සේවකයෙක් නො වන්නෙමි.

6059. යො වජ්‍යං මහාරාජ හත්තාරං ධනකාරණං,
උභින්නං හොති ගාරයොහා අත්තනො ව පරස්ස ව;
යාචි තිට්ඨෙය්‍ය වෙදෙහො නාඤ්ඤස්ස විජිතෙ වසෙ.
6060. දමම් නික්ඛසහස්සං තෙ ගාමාසිතිඤ්ඤා කාසිප්පු,
දුස්සිකානි වත්තාරි දමම් හරියාසනඤ්ඤා තෙ;
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤි ගව්ඡ මහොසධං.
6061. යාචං දදන්තු හත්තීනං අස්සානං ඒගුණං විධං,
තපෙන්නතු අත්තපාතොන රට්ඨෙකෙ පත්තිකාරකෙ.
6062. හත්ති අසෙස රජෙ පත්ති ගවෙජවාදය පණ්ඩිත,
පස්සතු තං මහාරාජා වෙදෙහො මිට්ඨං ගතං.
6063. හත්ති අස්සා රජා පත්ති සෙනා පදිස්සතෙ මහා,
වතුරඬිති හිංසරූපා කිත්තු මඤ්ඤානි පණ්ඩිතා.
6064. ආනන්දෙ තෙ මහාරාජ උත්තමො පතිදිස්සති,
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤි පනො මහොසධො.
6065. යථා පෙතං සුසානස්මිං ඡට්ඨාඤ්ඤා වතුරො ජනා,
ඵචං කම්මිලලියෙ ත්‍යමො ඡට්ඨාඤ්ඤා ඉධාගතා.
6066. අථ ඤං කෙන වජ්‍යංකෙන කෙන වා පන හෙතුනා,
කෙන වා අත්ථානෙන අත්තානං පරිමොචයි.
6067. අත්ථං අත්ථෙන වෙදෙහ මනනං මනෙතන ඛත්තිය,
පරිවාරයිස්සං රාජානං ඡමබ්බදිපංච යාගරො.
6068. දින්නං නික්ඛසහස්සං මෙ ගාමාසිති ව කාසිප්පු,
දුස්සිකානි වත්තාරි දින්නං හරියාසනඤ්ඤා මෙ.
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤි මි ඉධාගතො.
6069. සුසුඛං වත සංවාසො පණ්ඩිතෙහිති සෙනක,
පත්තිව පඤ්ඤරෙ බද්ධෙ මචේජ ජාලගතෙරිව;
අමිත්තභස්සගතෙ මොචයි තො මහොසධො.

6059. මහරජ, යමෙක් ධන හේතුයෙන් ස්වකීය ස්වාමියා හරහේ නම් හේ තමා හා මෙරමා යන දෙදෙනා විසින් ම ගර්භා ලැබිය යුත්තෙක් වේ. වේදෙහ රජු වසනා තාක් අන් විජිතයෙකු නො වසන්නෙමි.

6060. මහොෂධය, ඔබට රන් නිෂ්ක දහසක් ද, කසි රටෙහි ගම් අසූවක් ද, දසින් සාරසියයක් ද, බිරියන් සියයක් ද දෙමි. සියලු සෙනඟ ගෙනෑ සුවසේ යව.

6061. ඇතුනට හා අසුනට යම් පමණ දෑ අවශ්‍ය වේ ද, එය ද්විගුණ කොට පොහෝනා පමණ දෙන්නා. රජු සේනාවන් හා පාබල සේනාවන් ආහාර පානයෙන් සතුටු කරන්නා.

6062. මහොෂධ පණ්ඩිතය, ඇත් අස් රිය පාබල සේනාවන් ගෙනෑ යව. මිටිලා පුරයට ගිය තොප ඒ වේදෙහ රජ දකිවා.

6063. ඇත්, අස්, රිය, පාබල යන අතිවිශාල වූ භයානක චතුරඝ්නී සේනාවක් පෙනේ. පණ්ඩිතවරු ඒ කුමකු යි සිතන්නාහු ද?

6064. මහරජ, ඔබගේ සිත තුටු කරන උතුමා පෙරළා එනු පෙනේ. සියලු සෙනඟ ගෙනෑ මහොෂධ පඩිතුමා මෙහි සුවසේ පැමිණියේ ය.

6065. යම්සේ සතරදෙනෙක් මළ මිනිසකු ඔසොවා ගෙනෑ ගොස් අමුසොහොනෑ හැඳ දමා එක් ද, එසෙයින් අපි දු තොප කම්පිල්ලිය රටෙහි හැඳ දමා මෙහි ආවෙමු.

6066. එසේ ඇති කලෑ කවර ක්‍රමයෙකින්, කවර හේතු යෙකින්, කෙවර අතීයෙකින් සතුරන්ගෙන් තම දිවි මුද ගත්තහු ද?

6067. මහරජ, ඔවුන්ගේ අතීය මාගේ අතීයෙන් ද ඔවුන්ගේ මන්ත්‍රණය මාගේ මන්ත්‍රණයෙන් ද පිරිවැරුවෙමි. එ මතු නොව දඹදිව පිරිවැරූ සයුර සේ එක් සියක් රජුන් පිරිවරනලද එරජු ද පිරිවරන්නෙමි.

6068. රන් නිෂ්ක දහසක් ද, කසි රටෙහි ගම් අසූවක් ද දෑයන් සාරසියයක් ද, බිරියන් සියයක් ද මට දෙන ලද ය. සියලු සේනා කොටස් ගෙනෑ සුවසේ මෙහි ආවෙමි.

6069. සේනකය, නුවණැත්තන් හා වාසය ඒකාන්තයෙන් සුව ගෙනෑ දෙන්නේ ය. මැදිරියෙකු බැඳුණු කුරුල්ලන් සේ ද දලෙහි හසු වූ මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහොෂධ පණ්ඩිත තෙම මුදලිය.

6070. එවමෙනං මහාරාජ පණ්ඩිතා හි සුඛාවහා,
පනථිව පණ්ණරෙර ඛෙට්ඨ මච්ඡෙ ජාලගතෙරිව;
අමිත්තභස්සගතෙ මොවයි නො මහොසධො.
6071. ආභණ්ණිනු සබ්බචිණා හෙරියො දෙණ්ඩිමානි ව,
නදනතු මාගධා¹ සභිඛා වග්ග වදතු² දුදුහි.
6072. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බහුං අනතං ව පානණ්ඩි පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
6073. හස්ථාරුහා අනිකට්ඨා රජිකා පත්තකාරකා,
බහුං අනතණ්ඩි පානණ්ඩි පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
6074. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බහුං අනතණ්ඩි පානණ්ඩි පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
6075. බහුජ්ජනො පසතෙතාසි දිසවා පණ්ඩිතමාගතෙ,
පණ්ඩිතමිති අනුපපන්නෙ චෙටුකෙඛපො අවන්තථාති.

මහාඋමමගාකණ්ඩං.

6076. යචෙ වො වුයගමානානං සත්තනතං උදකණ්ණච්චෙ,
මනුස්සබලිමෙසානො නාවං ගමණ්ණයා රක්ඛසො;
අනුපුබ්බං කථං දඤා මුඤ්ඤසි දකරකතිනො.*
6077. මාතරං පඨමං දජ්ජං හරියං දඤාන භාතරං,
තතො සභායං දඤාන පණ්ඩිමං දජ්ජං බ්‍රාහ්මණං;
ජට්ඨාහං දජ්ජමන්තානං නෙව දජ්ජං මහොසධං.
6078. පොසෙතා තෙ ජලනත්ති ව දිසරත්තානුකම්පිකා,
ජමහි තස්ස පද්ධංසමි⁴ පණ්ඩිතා අස්සදස්සිති;
අණ්ණං උපනිසං කඤ්ඤා වධා තං පරිමොවයි.
6079. නං තාදිසිං පාණදදිං ඔරසං ගබ්භධාරිණිං,
මාතරං කෙන දෙසෙත දජ්ජාසි දකරකතිනො.

1. මාග්ග සභිකා - මජ්ඣං.

2. නදනතු - මජ්ඣං, සූරා.

3. දකරකඛසා - මජ්ඣං, සූරා, වී.

4. පද්ධංසමි - මජ්ඣං.

6070. මහරජ, එය එසේ මැ යැ. පණ්ඩිතයන් හා වාසය ඵ්කාන්තයෙන් සුව ගෙනැ දෙන්නේ ය. මැදිරියෙක්හි බැඳුණු කුරුල්ලන් සේ ද, දලෙක බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහෙෂ්ඨ පණ්ඩිත තෙම මිදිය.

6071. සියලු විණාද බෙර ද පණා බෙර ද වාදනය කරවු. මාගධසබ්බයෝ නාද කෙරෙත්වා. මහබෙර මිහිරි ලෙස නදදේවා.

6072. ඇතොවුද කාන්තාවෝ ද, කුමාරවරු ද, ථවෙගායෝ ද, බමුණෝ ද බොහෝ වූ ආහාර පාන පණ්ඩිතයන් වෙතැ එළැවුහ.

6073. ඇත්, අස්, රිය, පාබළ සේනාවෝ ද, පණ්ඩිතයනට බොහෝ වූ ආහාර පාන එළැවුහ.

6074. රැස් වූ දනවුවැස්සෝ රැස්වූ නියමගම් වැස්සෝ (ඔහු) පණ්ඩිතයනට බොහෝ වූ ආහාර පාන ද එළැවුහ.

6075. පණ්ඩිතයන් ආ කලැ දකැ බොහෝ ජනයෝ සතුටට පත්වූහ. පණ්ඩිතයන් මියුළු තුවරට පැමිණි කලැ පිළි හිස සිසැරීම ද පැවැත්විණි.

මහාඋම්මග්ගකාණ්ඩය යි.

6076. ඉදින් තොප සන්දෙන මහත් වූ ගැඹුරු දියෙකැ ගමන් ගන්නා කලැ මිනිස් බිලි අපේක්ෂායෙන් එක් දිය රකුසෙක් නැව ගන්නේ නම් අනුපිළිවෙළින් දිය රකුසාට කෙසේ කවුරුන් දී තමා මුදන්නෙහි ද?

6077. පළමුව වැදූ මව දෙන්නෙමි. (දෙවනුව) නන්ද දේවිය දී (කුන්වැනිව) මලණුවන් ද, ඉක්බිති යහළුවාද දී පස්වැනිව කේවටට බමුණා දෙන්නෙමි. සවැනිව මම තමන් ද දෙන්නෙමි. මහෙෂ්ඨ පණ්ඩිතයන් නො දෙන්නෙමි

6078. (තලතා දේවී) තොපගේ මව තොප පෝෂණය කළා ය. බොහෝ කල් අනුකම්පා ඇත්තී ය. ජමිහි නම් බ්‍රාහ්මණයා තොප කෙරෙහි කිපුණු කලැ නුවණැති අර්ථදර්ශී මවු තොමෝ අන්‍යයකු ඉදිරිපත් කොටැ තොප වධයෙන් මිදුවා ය.

6079. එසේ ප්‍රාණය දුන් ලෙහි හොවා හැදූ දසමසක් කුසැ දරු මැණියන් කිනම් දෙසෙකින් දිය රකුසාට දෙන්නහු ද?

6080. දහරාවිය අලංකාරා ධාරෙති අපිළිඤ්ඤාං
දෙවාරිකෙ අනිකංඨෙ අනිවෙලං පජගසති.¹
6081. තතොපි පටිරුජානං සයං දුතානි සාසති,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකතිනො.
6082. ඉත්ථිභුක්ඛො පවරා අවිචන්තසිවාදිනි,²
අනුග්ගතා³ සිලවතී ජායාව අනපාසිතී.
6083. අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී පඤ්ඤිතා අත්ථසස්සිති,
උබ්බරිං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකතිනො.
6084. බිඬාරතිසමාපන්නං අනත්ථසමාගතං,
සා මං සකානං පුත්තානං අයාවං යාවතෙ ධනං.
6085. සොහං දදමි සාරතො ඛන්තං උච්චාවං ධනං.
සුදුලවජං වජ්ඣාන පච්ඡා සොවාමි දුම්මනො;
උබ්බරිං⁴ තෙන දෙසෙන දජ්ජාමි⁵ දකරකතිනො.
6086. යෙනොචිතා ජානපද ආනිතා⁶ ච පටිග්ගහං,
ආහනං⁷ පරරජෙජභි අභිට්ඨාය ඛන්තං ධනං.
6087. ධන්තූග්ගහනං පවරං සුරං තිබ්බිමන්තිනං,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකතිනො.
6088. මයොචිතා⁸ ජානපද ආනිතා ච පටිග්ගහං,
ආහනං පරරජෙජභි අභිට්ඨාය ඛන්තං ධනං.
6089. ධන්තූග්ගහනං පවරො සුරො තිබ්බිමන්ති ච,
මයායං සුඛිතො රාජා අතිමඤ්ඤති දුරකො.
6090. උපට්ඨානම්චි මෙ අයොග්ග න සො එති යථා පුරෙ,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකතිනො.

1. සංජගසති - මජ්ඣ.
2. සියගාණිති - මජ්ඣ., සා.
3. අනුපුබ්බතා - මජ්ඣ., සා.
4. උපසරි - මජ්ඣ.
5. දජ්ජාහං - මජ්ඣ.
6. ආනිතො - මජ්ඣ.
7. ආහට්ඨං - සා.
8. යෙනොචිතා - මජ්ඣ., සා.

6080. තරුණ කතක සේ නො පැළඳිය යුතු ආභරණ පළ-
දින්නී ය. දෙරටුපල්ලන් හා සෙබළුන් හා සමඟ බොහෝ කොටු
මහභයින් සිනාසෙන්නී ය.

6081. තවද අසල්වැසි රජුනට (මා කී ලෙස හඟවා) තොමෝ
මැ දුතයන් යවන්නී ය. මම ඒ දෙසය හේතු කොට ගෙන
දියරකුසාට මව බිලිකොටු දෙන්නෙමි.

6082-6083. ස්ත්‍රී සමූහයාට නායක වූ අතීශයින් ප්‍රියවාදී වූ
ළඳරු කල පටන් අනුව ගියා වූ සිල්වත් වූ සෙවනැල්ල සේ
අත් නොහැර පවත්නා වූ ක්‍රොධ නො කරනසුලු නුවණැති
පණ්ඩිත වූ අඤ්ඤාති වූ උබ්බරිය (නන්ද දේවිය) කවර දෙසයක්
නිසා දියරකුසාට දෙන්නහු ද?

6084. කාමසම්භෝගයෙහි ඇලුණු කෙලෙස් වසභයටපත්
මගෙන් ඕ තොමෝ මගේ දරුවනට අයත් නො ඉල්විය යුතු
ධනය ඉල්ලන්නී ය.

6085. ඒ මම අතීශයින් ඇලුණෙමි බොහෝ කුදුමහත් ධනය
දෙන්නෙමි. නො දියයුතුදේ දී පසුව දෙමනසින් ශෝක කරමි.
ඒ දෙසය නිසා උබ්බරිය දියරකුසාට දෙන්නෙමි.

6086. යමකු විසින් තොපගේ ජනපද වැසියෝ වඩනා ලද්දෝ ද,
බැහැර සිටි තෙපි රජයට පමුණුවන ලද්දහු ද, බැහැරි රාජ්‍යයන්
ගෙන් බොහෝ ධනය පැහැර ගෙනෙන ලද්දෝ ද,

6087. ධනුර්ධරයනට අග්‍ර වූ, ශූර වූ, තික්ෂණමන්ත්‍රී නම්
ඒ සහෝදරයා කවර දෙසයක් නිසා දියරකුසාට දෙන්නහු ද?

6088. මා විසින් ජනපද වැසියෝ වඩන ලද්දෝ ය.
මොහු රජගෙට ගෙනෙන ලදහ. බොහෝ වූ ධනය පර දෙසින්
ගෙනෙන ලද්දෝ ය.

6089. මම ධනුර්ධරයනට උතුම්ය, ශූරයෙමි. තියුණු නුවණ
ඇත්තෙමි, මා විසින් මේ රජ සුචිත කරන ලද්දේ ය යි
ඒ තරුණ තෙම මා ඉක්මවා හඟිසි.

6090. ආයතීවතී, හෙතෙම පෙර සේ මව උපස්ථානයට ද
නො එයි, ඒ දෙසය හේතුකර ගෙන, සහෝදරයා දිය රකුසාට
දෙන්නෙමි.

6091. එකරකෙන උභයො තුචං ව ධනුසෙබවා,
උභො ජාතෙත්ථ පඤ්ඤාලා සභායා සුසමාවයා.
6092. වරියා නං අනුබන්ධිකො එකදුකඩසුඛො තව,
උසුනෙකො තෙ දිවාරත්ථං සබ්බකිවෙච්ඡ ව්‍යාවචො;
සභායං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකම්මො.
6093. වරියාය¹ අයං අයො පජග්ගිකො² මයා සහ,
අජ්ජාපි තෙන වණ්ණෙන අතිවෙලං පජග්ගති.³
6094. උබ්බට්ඨාපි⁴ මෙ අයො මනායාමී රහොගතො,
අනාමනා පවිසති පුබ්බ අප්පට්ඨෙදිතො.
6095. ලඤ්චාතො කතොකාසො අතිරිකං අනාදරං,
සභායං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකම්මො.
6096. කුසලො සබ්බනිමිත්තානං රුද්ධාඤ්ඤ ආගතාගමො,
උප්පාදෙ⁵ සුපිනෙ යුතො නිය්‍යාණෙ ව පථෙසනෙ.
6097. පදො⁶ භුමමනාලිකකසම් නකම්පනපදකොච්ඡෙ,
බ්‍රාහ්මණං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකම්මො.
6098. පරියායමපි මෙ අයො මිලයිතො⁷ උදිකකති,
තස්මා අජ්ජ හමුං ලුඤ්ඤං දජ්ජාහං දකරකම්මො.
6099. සසම්මුද්ධපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
වසුන්ධරං ආවසයි අමච්චපරිවාරිතො.
6100. වාතුරතො මහාරථො වීජිතාවී මහබ්බලො,
පථව්‍යා එකරාජාසි යසො තෙ වීසුලංගතො.
6101. යොළයිත්ථිසහසසානි ආමුක්ඛමණ්ඩකුණ්ඩලා,
නානාජනපද නරියො⁸ දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.

1. වරියා මං - මජ්ඣ. සා.
2. සඤ්ජගිකො - මජ්ඣ.
3. පාපග්ගති - මජ්ඣ.
4. උප්පට්ඨාපි - මජ්ඣ.
5. උප්පාතෙ - මජ්ඣ.
6. පදො - මජ්ඣ. සා.
7. උමමිලිතො - මජ්ඣ. සා.
8. නාරි - මජ්ඣ. සා.

6091-6092. තෙසි ද, මේ ධනුශෙඛර කුමාරයා ද යන දෙදෙනා ම එක්මු රැයෙක මේ නගරයෙහි මැ උපන් පඤ්ඤාලයෝ ය. සම වියස්හි යහළුවෝ වූහ. හේ ජනපද වාරිකායෙහි නොහැර පසුගමන් කෙළේ යැ, නොප හා සමාන සුව දුක් ඇත්තේ යැ, දිවා රාත්‍රී උත්සාහවත් වැ සියලු කටයුත්තෙහි නිරත ය. කවර දේශයෙකින් යහළුවා දිය රකුසාව දෙන්නෙහිද?

6093. ආයතීවතී, මේ තෙම කුඩා කලා මා සමග හැසිරෙන කල්හි මහභගින් සිනාසුනේ යැ, අද ද පෙරැ සේ මා සමග සීමා ඉක්මවා මහභගින් සිනාසෙයි.

6094. ආයතාචාරි, නන්ද දේවිය සමඟ රහොගත වූ මන්ත්‍රණයෙහි යෙදෙන විටද කලින් නො දන්වා නො විමසා ඇතුළු ගබ්බ ද පිවිසෙයි.

6095. වාරය ලද්දයෙහි. කළ අවකාශ ඇත්තෙහි සි ලිපිපත නැති
ආදර නැති යහළුවා ඒ දෙයෙන් මම දියරකුසාට දෙන්නෙහි.

6096. සියලු නිමිත්තෙහි දක්ෂ වූ සතුන්ගේ හඬ දන්නා වූ උගත් ආගම ඇති වත්ද සුඛ ග්‍රහණ උල්කාපාත දික්ඛ ආදි උත්පාතයන් හා ස්වප්නයන්හි ඉෂ්ටානිෂ්ට ඵල දනිමෙහි මයුරු ගෙන් පිටවීමෙහි හා ගෘහප්‍රවේශයෙහි ද ගුහාගුහ කීමෙහි දක්ෂ වූ,

6097. භූමියෙහි හා අන්තර්ක්ෂයෙහි ද ගුණදෙස් කීමට සමර්ථ වූ නක්ෂත්‍රපදයෙහි ඵලාඵල දැන්මෙහි දක්ෂ වූ පුරොහිත බමුණා කවර දෙශයක් නිසා දියරකුසාට දෙන්නෙහි ද?

6098. ආයතීවනි, මේ තැනැත්තා පිරිස් මැද ද මා දෙසා ඇස දල්වා බලයි. එනිසා රෝද වූ බැම තැඟිම් ඇති බ්‍රාහ්මණයා මම දිය රකුසාට දෙන්නෙමි.

6099. ඇමෙරිකන් විසින් පිරිවරනලද තෙපි සමුද්‍ර සිසාරා ඇති
මහා සාගරයට කුණ්ඩලාහරණ වූ සකලවිධ සම්පත්තීන් දරන
පෘථිවියෙහි වාස කරන්නාහු ය.

6100. සතර මහාසාගරය හිමිකොට ඇති මහරටක් ඇත්තහු යැ, දිනු සඩුයාම ඇත්තහු යැ, මහාබල ඇත්තහු යැ, මුළුලොවට උසහාය රජ වව. ඔබගේ කීර්තිය මහත් බවට ගියේය.

6101. පළඳි මිණිකොඩොල් ඇති දිව්‍යකතාවන් හා සමාන වීථි ජනපදයන්ට අයත් ගහපත් ස්ත්‍රීහු සොළොස් දහසක් වෙති.

6102. එවං සබ්බංගසම්පන්නං සබ්බකාමසම්භින්නං,
සුඛිත්තානං පියං දීපං ජීවිතං ආහු ඛන්තිය.
6103. අරං කුං කෙන වණ්ණණික කෙන වා පන හෙතුනා,
පණ්ඩිතං අනුරක්ඛනොනා පාණං වජසි දුවවජං.
6104. යතොපි ආගතො අයො මම හත්ථං මහොසධො,
නාභිජානාමී ධීරස්ස අනුමත්තමි දුක්ඛතං.
6105. සචෙ ව කිසම්චී කාලෙ මරණං මෙ පුරෙ සියා,
පුත්තෙ ව මෙ පපුත්තෙ ව¹ සුඛාපෙය්‍ය මහොසධො.
6106. අනාගතං පච්චුප්පන්නං සබ්බමත්ථං විපස්සති,
අනාපරාධකම්මන්තං න දජ්ඣං දකරකම්මනො.
6107. ඉදං සුණොපං පඤ්චාලා චූළනියස්ස² භාසිතං,
පණ්ඩිතං අනුරක්ඛනොනා පාණං වජති දුවවජං.
6108. මාතු හරියාය භාතුච්ච සබ්බෙනා ඩ්‍රාහමණස්ස ව,
අත්තනො වාපි පඤ්චාලො ජනනං වජති ජීවිතං.
6109. එවං මහත්ථිකා³ පඤ්ඤා නිපුණා සාධුචිත්තනී,
දිට්ඨධම්මො⁴ භිත්තාය සම්පරායෙ සුඛාය ව.

දකරකම්මසපඤ්ඤා.

6110. හෙරි උප්පලවණ්ණාසි පිතා සුඤ්ඤාදනො අහු,
මානා ආසි මහාමායා අමරා බිම්බසුඤ්ඤි.
6111. සුචො අහොසි ආනන්දො සාරිපුත්තොසි චූළනී,
මහොසධො ලොකනාමො එවං ධාරොප ජාතකං.*

මහාඋමමග්ගජාතකං නවමං.

1. සො මෙ පුත්තෙ පපුත්තෙ ව - මජ්ඣං.

2. චූළනෙය්‍යස්ස - මජ්ඣං.

3. මහීඤ්ඤා - මජ්ඣං. වී. ස්‍යා.

4. දිට්ඨධම්ම - මජ්ඣං. ස්‍යා.

* කෙවිට්ඨො දෙවදත්තොසි කල්‍යා චූළනන්දිකා,
පඤ්චාලවණ්ණී සුන්දරිදෙවී වාසි යසසිකා.
අමබ්බො ආසි කාචිත්තො පොඨපාදෙ ව පුක්කසො,
පිළොකිකො ව දෙවිත්තො සෙනකොවාපි සච්චිකො.
දෙවීදම්බරා දිට්ඨධම්මලිකා සාලිකාවාපි කුණ්ඩලී
චෙදෙහො ලාරද්ධිනී.

ඉමාපි දෙව භාරායො බහුසු පිහලපොත්තකසු දියැත්ති. ස්‍යාමපොත්තක ඉතො වීසදියා. හෙරි
ඉවාදිකා පන දෙව භාරායො සබ්බපොත්තකසු එකසදියා.

6102. මහරජ, මෙසේ සුඛිතයන්ගේ සර්වාඛත සම්පූර්ණ වූ සකලවිධ කාමයන්ගෙන් සමාද්ධියට පත් පීඨිතය දීඬ වූයේ ද ප්‍රිය යැ යි පණ්ඩිතයෝ කියත්.

6103. එසේ ඇති කලැ, ඔබ කිනම් කරුණක් නිසා කුමක් හේතුකාර ගෙන පණ්ඩිතයන් රකිමින් හළ නොහැකි පීඨිතය හැරපියන්නහු ද?

6104. ආයඨාවනී, මහොෂධ පණ්ඩිත තෙම යම් දවසක මා වෙත පැමිණියේ ද එතැන් පටන් ඒ නුවණැත්තාගේ කුඩා වූ වරදකුණු නො දැනිමි.

6105. ඉදින් කිසි කලෙකැ මාගේ මරණය ප්‍රථමයෙන් සිද්ධ වේ ද, මහොෂධ පණ්ඩිත තෙම මාගේ දරුමුණුබුරන් සුවපත් කරන්නේ ය.

6106. අනාගත වර්තමාන සකලාර්ථයන් මනාව දකී. නිරපරාධී ක්‍රියා ඇති තැනැත්තා දිය රකුසාට නො දෙමි.

6107. පක්ඛාලරට වැසියනි, වූලනී රජුගේ මේ වචන අසත්වා. මහොෂධ පණ්ඩිතයන් රකිමින් හළ නොහැකි තම දිවි හරියි.

6108. පක්ඛාල රජ මවගේ ද, බිරිඳගේ ද, සොහොයුරාගේ ද, යහළුවාගේ ද, පුරොහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ ද, තමාගේ ද යන සඳෙනාගේ දිවි පණ්ඩිතයන් සඳහා හැරයෙයි.

6109. සුක්කම වූ ප්‍රඥා තොමෝ මෙසේ මහත් අර්ථ ඇත්තී ය. යහපත් චිත්තා ඇත්තී ය. මෙලොව හිත පිණිස ද, පරලෝ සුව පිණිස ද පවත්නී ය.

උදකරාක්ෂය ප්‍රශ්නය යි.

6110. උත්පලවර්ණා තොමෝ එකලැ හෙරි පරිබ්‍රාජිකාව වූවා ය. සුඤ්ඤාන රජ පියා විය. මායා බිසව මව ද බිඤ්ඤාදේවී අමරා දේවී ද වූවා ය.

6111. ආනන්ද ස්ථවිර සුව පොතක විය. ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිර වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජ විය. මහොෂධ පණ්ඩිත තෙම මෙකලැ ලොකස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ය යි මෙසේ ජාතකය දරවු.

නවවැනි මහාඋමගො ජාතක යි.

10. මහාවෙසසනතරජාතකං

6112. ඵ්‍රසන්නී¹ වරවාණණ්ණගෙ වරසු දසධා වරෙ,
පථව්‍යා වාරුපුබ්බධී යං තුය්‍යං මනසො පියං.
6113. දෙවරාජ නමො න්‍යන්දු කිං පාපං පකතං මයා,
රමො වාවෙසි මං යානා වාතොව ධරණිරුහං.
6114. න වෙවි තෙ කතං පාපං න ච මෙ කම්මසි අපජියා,
පුඤ්ඤකච්ඡි තෙ පරිකම්මං යෙන තෙවං වද්ධං.
6115. සනතියෙ මරණං තුය්‍යං විනාභාවො භවිස්සති,
පතිගණනාහි මෙ එතෙ වරෙ දස පවෙච්ඡතො.
6116. වරං වෙ මෙ අදෙ සක්ක සබ්බභූතානම්ඝසර,
සිවිරාජස්ස හග්ගතො තත් අස්සං නිවෙසනො.
6117. නිලනෙක්ඛා නිලහමු නිලකම් ව යථාමිති,
ඵ්‍රසන්නී නාම නාමෙන තත්පස්සං පුඤ්දරි.
6118. පුක්ඛං ලහෙථ වරදං යාවයොගං² අමච්ඡරිං,
පුජිතං පතිරාපෙහි කිකම්මනං යසස්සිනං.
6119. ගබ්භං මෙ ධාරයනතියා මජ්ඣම්මඛං අනුනතන,³
කුච්ඡි අනුනතනො අස්ස වාපංච ලිඛිතං සමං.
6120. එනා මෙ නසපතෙය්‍යං පලිතා නස්සනතු වාසව,
කායෙ රජො න ලිපෙථ චජ්ඣං වාපි පමොචයෙ.
6121. මයුරකොකුචාභිරුදෙ නාරිවරගණායුතෙ,
බුජ්ජවෙලාපකාකිණේණ⁴ සුතමාගධවණ්ණිතෙ.

1. ඵ්‍රසන්නී - මජ්ඣ. සා.

2. යාවයොගි - මජ්ඣ.

3. අනුගණනං - මජ්ඣ. සා.

4. බුජ්ජවෙලාපකාකිණේණ - සා. බුජ්ජවෙලාපකාකිණේණ - වී.

10. මහාවෙස්සන්තර ජාතකය

6112. සක්දෙවි රජ: චූසතී බියොවුනි, උතුම් පැහැසපුවෙන් යුත් තැනැත්තිය, දසවිධ වරයක් ලැබූ ගන්න. උතුම් ලකුණින් හොඳනා තැනැත්තිය, පොළොවෙහි යමක් තොප සිතට ප්‍රිය නම් එය ගන්න.

6113. චූසතීදේවී: දෙවරජ, ඔබගට නමස්කාර වේවා! මා කවර නම් පවක් කරන ලද ද? සැබෑපවන රුකක් හෙළන්නා සේ කුමක් හෙයින් යහපත් තැනින් මා පහ කෙරෙත් ද?

6114. තොප කළ පවෙක් නැත. තෙපි මට අප්‍රිය ද නොවන්නහු. යම් හෙයෙකින් තොපට මෙසේ පවසමි ද ඒ තොපගේ පින් පිරිහුණු බැවිනි.

6115. තොපගේ මරණය ආසන්නය. (අප කෙරෙත්) වෙන් වීම සිදු වන්නේ ය. මා දෙන මේ දසවිධ වරය පිළිගනු.

6116. සවිසතුනට අධිපති සක්දෙවි රජුනි, ඉදින් මට වරයක් දෙවූ නම් ඔබගට අභිවාද්ධියක් වේවා පින්වත, සිව්වර්ෂයේ හවනෙහි අගමෙහෙසි වෙමවා.

6117. සක්දෙවි රජුනි, නිල්වන් ඇස් ඇති මුවැත්තියක සේ නිල්වන් තෙත් නිල්වන් බැම ඇත්තක් වෙමවා. එහිදු චූසතී නමින් යුතු වෙමවා.

6118. කැමැති සම්පත් දෙන ඉල්වන්නට යුද්ධ නොමසුරු කීර්ති ඇති පිරිවර ඇති යටත් රජුන් විසින් පුදනු ලබන පුතකු ලබමවා.

6119. ගැබ් දරන මාගේ කුස උස් නො වේවා. සමසේ ලියවුණු දුකුම්මක් සෙයින් උස් නො වූ මැද පෙදෙස වේවා.

6120. සක්දෙවි රජුනි, මගේ පියොවුරු නො ඵල්බෙවා. පැසුණු භික්ෂෙස් නො පැනේවා. සිරුරෙහි රජස් නො වැනේවා. වධයට පත් වූවන් මුදන්නට ද සමත් වෙමවා.

6121. පින්වත් සක්දෙවි රජුනි, මොනරුන් හා කොස්ලිහිණියන් විසින් කැරෙන නද ඇති, උත්තම කාන්තාවන් ගැවැසෙන, කුරුන් කුදුන් හා ළදරුවන් බලවතුන් (රජමයුර රකින රාජ පුරුෂයන්) ගෙන් ආකීර්ණ, වන්දිතවටයන් හා කිළිඟුන් විසින් කැරුණු වැණුම ඇති,

6122. චිත්‍රභූෂෙරුසුසිනෙ¹ සුරාමංසප්පබොධනෙ,
සිවිරාජස්ස හද්දනොත තත්ථ අස්සං මහෙසියා.
6123. යෙ තෙ දස වරා දිනනා මයා සබ්බභගසොභනෙ,
සිවිරාජස්ස විජිතෙ² සබ්බෙ තෙ ලව්ඡසී වරෙ.
6124. ඉදං වත්තාන මසවා දෙවරාජා සුජමසති,
චුසතියා³ වරං දත්වා අනුමොදිත්ථ වාසවො.

දසවරගාථා.

6125. *තතො චුතා සා චුසති ඛත්තියෙ උපපජ්ජථ,
පෙතුත්තරමිති නගරෙ සඤ්ජයෙන සමාගමී.
6126. දස මාසෙ ධාරයිත්වාන කරොනති පුරපදකඛිණං,
වෙසසානං විජියා මජ්ඣෙකි ජනෙසි චුසති මමං.
6127. න මය්‍යං මතතිකං නාමං නපි පෙතතිකසමභවං,
ජාතොමිති වෙසසවිජියං තසමා වෙසසනාතරො අහු.
6128. යදහං දුරකො භොමී ජාතියා අට්ඨවසසිකො,
තද නිසජ්ජ පාසාදෙ දුතං දතුං විචිත්තාධිං.
6129. හදයං දදෙය්‍යං චක්ඛුමපි මංසමි රුධිරමපි ව,
දදෙය්‍යං කායං සාවෙත්වා යදි කොච්ඡ යාවයෙ⁴ මමං.
6130. සභාවං විත්තයනාස්ස අකමපිකමසණ්ඨිතං,
අකමපි තත්ථ පයවි සිනෙරුවනවටංසකා.
6131. පරුළුකච්ඡනබලොමා පංකදනානා රජසසිරා,
පගගග්ගා දකඛිණං බාහුං කිං මං යාවතති බ්‍රාහ්මණා.
6132. රතනං දෙව යාවාම සිවිතං රට්ඨවධසන,
දද්ධි පවරං නාගං ඊසාදනං උරුළුවං.
6133. දද්ධි න විකමසාමී යං මං යාවතති බ්‍රාහ්මණා,
පභිනනං කුඤ්ජරං දතතිං ඔපවුග්ගං ගජ්ජනමං.

1. චිත්‍රභූෂෙරුසුසිනෙ - මජ්ඣං.
2. හද්දනොත - මජ්ඣං.
3. චුසතියා - මජ්ඣං. සා. ව.
4. යාවයෙ - සා. ව.
* මෙම පොත්තෙ න දියුණු.

6122. පසගතුරු රැවට බදු කන්කලු රැවින් යුත් මනහර විසිතුරු සත්රුවනින් හෙබි දෙරකවුළු ඇති සුරාමසින් ප්‍රබෝධ වන මිනිසුන් ඇති ඒ මැදුරෙහි සිව්වර්ෂකට අගමෙහෙසුන් තත්හි වෙමවා.

6123. සක්දෙවි රජ: සියලු අභපසහින් භොබනා කැනැත්තිය, මා විසින් යම් දසවර කෙනෙක් තොපට දෙන ලද ද ඒ සියලු වර සිව්වර්ෂගේ රාජාභයහි දී ලබන්නහු ය.

6124. මෙපවත් කියා සුජාගේ හිමි වූ මසවත් නම් සක්දෙවරජ ඵ්‍රසන්නියට දසවරය දී සතුටු සිත් ඇත්තේ විය.

දසවරගාථා යි.

6125. ඒ දෙවිලොවින් වුන වූ ඒ ඵ්‍රසන්නි තොමෝ ඤාත්‍රිය කුලයෙහි උපන්නා ජේතුත්තර නුවර සඤ්ජය කුමරු හා එක් (මෙහෙයි) වූවා ය.

6126. ඵ්‍රසන්නි තොමෝ දසමසක් මුළුල්ලෙහි කුසින් දරා නුවර පැදකුණු කරන්නී වාණිජවිජීය මැද කරවූ සුක්කරයෙහි මා ප්‍රසූත කළා.

6127. මාගේ (වෙසතුරු) නම මවුපසට අයත් නො වෙයි, පියපසට ද අයත් නො වෙයි. යම් හෙයෙකින් වෙළෙඳ විජීයක් උපනිමි ද එහෙයින් වෙසතුරු නම් වීමි.

6128. මම යම් කලෙක උපනින් අට හැවිරිදි දරුවීමි ද එ කලැ පහයෙහි (පලක් බැඳ) හිඳූ දන් දෙන්නට සිතීමි.

6129. ඉදින් කිසිවෙක් මා යදනේ නම් (ඕහට) හදවත ද ඇසුරු මසුරු ලෙහෙයු දෙනුයෙමි, කය ද දස්බව අස්වා දෙන්නෙමි.

6130. මසුරු බැව්හි නො පිහිටි අවල වූ දන් දියටි සවභාවය සිතන වෙසතුරු කුමරහුගේ සිත අනුව මෙරගල මුදුන්මල් කොට ඇති පාටීවී තොමෝ කම්පිත වූ.

6131. දික් වූ කිහිලි ලොම් නිය වෙරලොම් ඇති මල හුන් දන් ඇති බුලි වගුළු කෙහෙ ඇති බමුණෝ දකුණු නහා මා අතින් කුමක් ඉල්වත් ද? (කුමර ඇසී).

6132. සිව්වර වඩන රජකුමනි, රුවනක් ඉල්වමහ. කවර රුවනෙක යත්: රියහිස් බදු දළ ඇති බර උසුලනු සමත් උතුම් ඇත් රුවන දුන මැනවි.

6133. බමුණෝ මා අතින් යමක් ඉල්වත් ද ශිලියෙන මද ඇති මනාදළ ඇති රාජවාහන වූ උතුම් ඇත්රජහු දෙමි. කම්පිත නො වෙමි.

6134. හත්තිකඛ්ඛිකා මරුක්ක රාජා වාගාධිමානසො,
බ්‍රාහ්මණානං අද දුතං සිව්තං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6135. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමහංසනං,
හත්තිනාගෙ පදිත්තමහි මෙදිති සමකමපථ.
6136. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමහංසනං,
හත්තිනාගෙ පදිත්තමහි බ්‍රිහතිත් නගරං තද.
6137. සමාකුලං පුරං ආසි සොයො ව වීජුලො මහා,
හත්තිනාගෙ පදිත්තමහි සිව්තං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6138. අපේත්ථ වත්තති සංඝො තුමුලො හෙරවො මහා,
හත්තිනාගෙ පදිත්තමහි මෙදිති සමකමපථ.
6139. *අපේත්ථ වත්තති සංඝො තුමුලො හෙරවො මහා,
හත්තිනාගෙ පදිත්තමහි බ්‍රිහතිත් නගරං තද.
6140. අපේත්ථ වත්තති සංඝො තුමුලො හෙරවො මහා,
හත්තිනාගෙ පදිත්තමහි සිව්තං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6141. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හත්තිරුහා අනිකට්ඨා රජිකා පත්තිකාරකා.
6142. කෙවලො වාසි නිගමො සිවයො වාසි සමාගතා,
දිස්වා නාගං නියමානං තෙ රඤ්ඤො පටිවෙදයුං.
6143. විධමං දෙව තෙ රට්ඨං පුත්තො වෙසසන්තරො තව,
කථං නො හත්තිනං දජ්ජා නාගං රට්ඨස්ස පුජිතං.
6144. කථං නො කුඤ්ඤරං දජ්ජා ඊසාදන්තං උරුලුභවං,
බෙත්තඤ්ඤං සබ්බයුධානං සබ්බසෙනං ගජුත්තමං.
6145. පණ්ඩුකමඛලසඤ්ජන්තං පභින්නං සත්තුමඤ්ජනං,
දන්තිං සවාළවීජ්ජිං සෙනං කෙලාසසාදිසං.¹
6146. සසෙනවජ්ජන්තං සවුපපේයං² සාථබ්බණං³ සහත්ථිසං,
අග්ගයානං රාජවාහිං බ්‍රාහ්මණං අද ධනං.⁴

1. සාදිතං - මජ්ඣ.

2. සඋපාධෙයං - මජ්ඣ. පුප්පෙයං - සං.

3. සාධබ්බන්තං - මජ්ඣ.

4. ගජං - මජ්ඣ.

* ඉමා ගාරායො මරමිපොත්තකෙ න දියාන්ති.

6134. සිව්‍රට වඩන වෙසතුරු මහරජ ත්‍යාගයෙහි පිහිටි සිත් ඇති වූ ඇත් කඳින් බැසා බමුණන්ට ඇත්රජු දන් දින.

6135. උතුම් ඇත්රජු දුන් කල්හි පොළොව සැලිණ. එසඳ යම් බිහිසුණු බවක් වී ද එසඳ ලොමුදහගැන්ම වී.

6136. ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර කැළැඹිණ, එද යම් නිංයනකයෙක් වී ද එසඳ ලොමුදහගැන්ම වී.

6137. සිව්‍රට වඩන ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර අවුල් විය. මහත් සෝභයෙක් ද වී.

6138. ඇත්රජු දුන් කල්හි පොළොව කම්පා විය. එසඳ එහි මහත් වූ බිහිසුණු හඬක් පවතී.

6139. එසඳ ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර කැළැඹිණ. ඉක්බිති එහි පැතිර උස් වූ බිහිසුණු මහ හඬක් පවතී.

6140. සිව්‍රට වඩන උතුම් ඇතු දන් දුන් කලා මහත් බිහිසුණු විශාල හඬක් ඒ නගරයෙහි පවතී.

6141. ප්‍රසිද්ධ වූ මිනිස්සු ද රජදරුවෝ ද වෙළෙඳෝ ද, බමුණෝ ද ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියැදුරෝ ද පාබළ සෙනභ ද—

6142. මුළු නියමගම් වැසි කෙළෙඹියෝ ද සිව්‍රට වැසියෝ ද එක්රැස් වූ ඇතු රැගෙන යනු දකෑ (පිය) රජුට සැලකළාහ.

6143. දේවයන් වහන්ස, තොපගේ රට නසමින් තොපගේ පුත් වෙසතුරු රජ රටවැසියා පිදු අපගේ ශ්‍රේෂ්ඨ භස්තියා කෙසේ නම් දෙන්නේ ද?

6144. රියහිස් බදු දළ ඇති බර උසුලනු සමත් සියලු යුදයෙහි ජයගුම් දත් හැම අවයව සුදු වූ අපගේ උතුම් ඇතු කෙසේ නම් දෙන්නේ ද?

6145. රත්පලසින් වැසුණු මද වැහෙනු වූ සතුරන් මඩනා මනා දළ ඇති කෙළාසකුට පර්වතයට බදු සුදුපැහැති වාමර සහිත,

6146. සේසත් සහිත වූ බුමුතුරුණු උඩුවියන් ජවනිකා සහිත වූ ඇත් වෙදුන් සහිත වූ ඇත් ගොව්වන් සහිත වූ රජු උසුලන අග්‍ර යාන වූ ධනය කැපිභුරට බමුණන්ට (කවර හෙයින්) දුන්නේ ද?

6147. අත්තං පානඤ්ඤං යො දජ්ජා වත්තෙසනාසනානි ව,
එතං ඛො දනපතිරුපං එතං ඛො බ්‍රාහ්මණාරහං.
6148. අයං තෙ වංසරාජා නො සිව්නං රට්ඨවඩ්ඨනං,
කථං වෙසසනතරො පුත්තො ගජං භාජෙති සඤ්ජය.
6149. සථෙව¹ ඤං න කරිසසසි සිව්නං වචනං ඉමං,
මඤ්ඤං තං සහපුත්තෙන සිව් හජෙති කරිසසරො.
6150. කාමං ජනපදෙ මාසි රට්ඨං වාපි විනසසතු,
නාහං සිව්නං වචනා රාජපුත්තං අද්දසකං;
පබ්බාජෙය්‍යාං සකා රට්ඨා පුත්තො හි මම ඔරසො.
6151. කාමං ජනපදෙ මාසි රට්ඨං වාපි විනසසතු,
නාහං සිව්නං වචනා රාජපුත්තං අද්දසකං;
පබ්බාජෙය්‍යාං සකා රට්ඨා පුත්තො හි මම අනුජො.
6152. නවාහං තසස්² දුබ්බෙය්‍යාං අරියසීලවතො හි යො,
අසීලොකොපි මෙ අසස් පාපඤ්ඤං පසථෙ ඛහං;
කථං වෙසසනතරං පුත්තං සජෙත සාතයාමසෙ.
6153. මා නං දණ්ණං සජෙත න හි යො ඛක්ඛිනාරහො,
පබ්බාජෙති ව නං රට්ඨා වචෙත වසතු පබ්බතෙ.
6154. එසො වෙ සිව්නං ජජෙද්ද ජන්දං න පනුද්ධමසෙ,
ඉමං යො වසතු රත්තං කාමෙ ව පරිභුඤ්ජතු.
6155. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියසුග්ගමනමපති,³
සමග්ගා සිවියො හුත්වා රට්ඨා පබ්බාජයන්තු නං.
6156. උට්ඨෙති කතෙත නරමානො ගන්තො වෙසසනතරං වද,
සිවියො දෙව තෙ කුද්ධා නෙගමා ව සමාගතා.
6157. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රජිකා පහතිකාරකා;
කෙවලො වාපි නිගමො සිවියො වාපි සමාගතා.
6158. අසමා රත්තා විවසනෙ සුරියසුග්ගමනමපති,
සමග්ගා සිවියො හුත්වා රට්ඨා පබ්බාජයන්ති නං.

1. සථෙව - මජ්ඣ.

2. තසස් - මජ්ඣ. සයා.

3. සුරියසුග්ගමනෙ සති - ජෙය්‍ය.

6147. හෙතෙම ආභාරජාන ද වස්ත්‍ර ද යෙනසුන් ද දෙන්තේ යැ. තෙල දනට නිසි ය. තෙල බමුණන්ට යෝග්‍ය යැ.

6148. සඤ්ජය රජතුමනි, මේ වෙසතුරු පරපුරු වීසින් අපට ආ රජෙක. කොපගේ වෙසතුරු පුත් කෙසේ නම් සිව්රට වඩන ඇතු දෙන්තේ ද?

6149. ඉදින් තෙපි සිව්රට වැසියන්ගේ මෙ බය නො කරන්නවු නම් සිව්රට වැසියෝ පුතු හා සමග නොප අත්පත් කරති සිතමිහ.

6150. එකාන්තයෙන් ජනපදය නැති වේවා. රට ද වැනැස්වා. මම සිව්රට වැසියන්ගේ වචන හේතුචින් නිදෙස් රජපුතු සියරටින් නො තෙරනෙමි. මාගේ ඖරසපුත්‍ර හෙයිනි.

6151. එකාන්තයෙන් ජනපදය මට නො වේවා. රට ද වැනැස්වා. මම සිව්රට වැසියන්ගේ බස් හෙයින් නිදෙස් රජපුතු සියරටින් නො තෙරනෙමි. හේ මා නිසා උපන් පුත් හෙයිනි.

6152. මම ඔහුට දෝභී නො වෙමි. යම් හෙයෙකින් හේ උතුම් සිල් ඇත්තේ ද එහෙයිනි. මට අපකීර්ති ද වෙයි. බොහෝ පව් ද රැස් වේ. කවර හෙයින් වෙසතුරු පුතු අවියෙකින් මරවමි දැ යි (සඳමහරජ කී.)

6153. ඔහු දඩින් ද සැතින් ද නො නැසුව මැනැවි. හේ දහගෙට ද නො නිසි ය. ඔහු රටින් නෙරැවුව මැනැවි. වඩක-ගිරියෙහි වෙසේවා යි (සිව්රට වැසියෝ කීහ.)

6154. ඉදින් මේ සිව්රට වැසියන්ගේ කැමැත්ත නම් ඒ කැමැත්ත නො දුරලමිහ. හේ මේ රාත්‍රිය වෙසේවා. කාමසම්පත් ද අනුහ්‍රම කෙරේවා.

6155. ඉක්බිති රාත්‍රිය අවසන්හි ඉරු උදවන කලා සිව්රට වැසියෝ සමගි වැ ඔහු රටින් පිට කෙරෙත්වා යි (රජ) කියැ.

6156. කාරියකරවන ඇමැතිය, වහා නැහෙව. වෙස්සන්තර වෙත ගොස් මෙසේ කියව: දේවයිනි, සිව්හු ද නියමිතම් වැසි කෙළෙඹියෝ ද එක්රැස් වැ නොපට කිපුණාහ.

6157. ප්‍රසිද්ධ වූ මිනිස්සු ද රජදරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද ඇතැරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියැදුරෝ ද පාබළ සෙනහ ද නියමිතම්වැසි සියල්ලෝ ද සිව්හු ද එක්රැස් වූහ.

6158. මෙ රැය ඉක්මැ හිරු උදවන වෙලෙහි සිව්හු සමග වැ නොප රටින් නොරනි යනු යි.

362 ජාතකපාළි - මහානිපාතො.

6159. ස කතා තරමානොව සිවිරාජෙන පෙසිතො,
ආමුක්ඛසාභරණො සුවසො වජ්ජනභුසිතො.
6160. සීයං නභාතො උදකෙසො ආමුක්ඛමණිකුණබලො,
උපාගමී පුරං රමමිං වෙසසනාරනිවෙසනං.
6161. තස්සදස කුමාරං සො රමමානං සකෙ¹ පුරෙ,
පරික්ෂණං අමචෙවහි තිදසානංව වාසවං.
6162. සො තස් ගතථා රමමානං² කතා වෙසසනාරං බුච්ඡි,
දුක්ඛං තෙ වෙදධිසසාමී මා මෙ කුණ්ඨි රථෙසහ.
6163. වජ්ජිථා රොදමානො සො කතා රාජානමබුච්ඡි,
හතා මෙසි මහාරාජ සබ්බකාමරසාහරො;
දුක්ඛං තෙ වෙදධිසසාමී තස් අසසාසයනතු මං.
6164. සිවයො දෙව තෙ කුඨා නෙගමා ව සමාගතා,
උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා.
6165. හස්සාරුහා අනිකට්ඨා රථිකා පත්තිකාරකා,
කෙවලො වාපි නිගමො සිවයො වාපි සමාගතා.
6166. අසමා රත්තා විවසනෙ සුරියසුග්ගමනමිති,³
සමග්ගා සිවයො හුථා රට්ඨා පබ්බාජයනති තං.
6167. කිසමී මෙ සිවයො කුඨා නාහං පසසාමී දුක්ඛතං,⁴
තමමි කතො වියාථිකඛ කසමා පබ්බාජයනති මං.
6168. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හස්සාරුහා අනිකට්ඨා රථිකා පත්තිකාරකා;
නාගදනෙන ඛියනාති තසමා පබ්බාජයනති තං.
6169. හදයං වාමුමහං දජජං කිං මෙ බාහිරකං ධනං,
හිරකුකුඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා මුත්තා වෙළරියා මණි.
6170. දක්ඛණං වාපහං බාහුං දිසා යාවකමාගතො,
දදෙය්‍යං න චිකමෙපය්‍යං දනෙ මෙ රමතී මනො.

1. සකං - මජ්ඣං.

2. තරමානො - මජ්ඣං.

3. සුරියසුග්ගතෙ සතී - මජ්ඣං.

4. යො න පසසාමී දුක්ඛං - මජ්ඣං. ස්‍යා.

6159. සිව්වරු විසින් මෙහෙයන ලද ඒ කාරියකරවන ඇමැති වෙලෙව් වැ මැ පැළැඳි හස්තාභරණ ඇතියේ මොනොවට හන් පිළි ඇත්තේ සලුනෙන් සැරසුණේ,

6160. හිසින් ස්නාන කෙළේ තෙත් කෙහෙ ඇති වැ පළන් මිණිකොඩොල් ඇති වැ වෙසතුරු නිවෙස් වූ රමා වූ පුරයට එළැඹියේ යැ.

6161. ඒ ඇමැති සිය නුවර තච්ඡිසා දෙවියන් මැද ප්‍රීත වන සක්දෙව් රජු මෙන් ඇමැතියන් පිරිවැරූ දුන් දනෙහි සිත් අළුවන වෙසතුරු කුමරු දිවි.

6162. ඒ කාරියකරවන ඇමැති එහි ගොස් ප්‍රීත වන වෙසතුරු කුමරුහට මෙසේ කී: රජකුමනි, තොප වහන්සේට දුක් හස්තක් දන්වන්නෙමි. මට නහමක් කිපෙව.

6163. ඒ ඇමැති රජකුමන් වැඳූ හඬමින් මෙසේ කී: මහරජ, තෙපි වනාහි කැමැති සියලු රස ගෙන දෙන මාගේ සමාමි වව. තොප වහන්සේට දුක් හස්තක් දන්වන්නෙමි. එහිලා මා සනසන්වා.

6164. දේවයන් වහන්ස, සිව්හු තොප වහන්සේට කිපියහ. නියමගම් වැස්සෝ ද ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයෝ ද රාජපුත්‍රයෝ ද වෙළෙඳෝ ද බමුණෝ ද රැස්වූහ.

6165. ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියසරුවෝ ද පාබළ සෙනහ ද හුදෙක් නියමගම්වැස්සෝ ද සිව්හු ද. වූහ.

6166. මෙ රෑ අවසන්හි තීරු උදවන සමයෙහි සිව්හු සමග වැ තොප වහන්සේ රචින් නෙරති සි (කී යැ.)

6167. සිව්හු කවර කරුණෙහි මට කිපියාහු ද? නපුරු කොට කරනලද්දක් මම නො දක්මි. කාරියකරවන ඇමැතිය, මට එය විය්තර කොට කියව. කවර හෙයින් මා නෙරන් ද?

6168. ප්‍රකට පුද්ගලයෝ ද රාජපුත්‍රයෝ ද වෙළෙඳෝ ද බමුණෝ ද ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියසරුවෝ ද පාබළ සෙනහ ද ඇතු දන් දිම් හේතුයෙන් දෙස් පහළ කෙරෙති. එහෙයින් තොප වහන්සේ නෙරති.

6169. මම හදවන (පපුමස්) ද ඇස් ද දෙන්නෙමි. මාගේ බාහිර ධන දිම ගැන කියනු කිම? රන් හෝ අමුරන් හෝ මුතු මැණික් හෝ වෙරළමිණි හෝ දෙන්නෙමි.

6170. වෙන පැමිණි යාවකයන් දැකූ දකුණත හෝ දෙන්නෙමි. නො වරදවන්නෙමි. මා සිත දීමෙහි ඇළේ.

6171. කාමං මං සිවියො සබ්බෙ පබ්බාපෙත්තු හනන්තු වා,
තෙව දනා වීරමිඤ්ඤං කාමං ජිත්තුං සත්තධා.
6172. එවං තං සිවියො ආහු නෙගමා ව සමාගතා,
කොනනිමාරාය තීරෙන ගිරිං ආරක්ඛරං පති;
යෙන පබ්බජිතා යහති තෙන ගවජතු සුබ්බතො.
6173. සොභං තෙන ගම්ඤ්ජාමී යෙන ගවජනති දූසකා,
රක්ඛන්තීම් මෙ බමථ යාව දනං දදමහං.
6174. ආමන්තයිත් රාජා නං මග්ගී සබ්බඛගසොහනං,
යං තෙ කිංකරී මයා දිත්තං ධනං ධංකරාඤ්ඤා විජ්ජති.
6175. තිරිකං වා සුවණ්ණං වා මුත්තං වෙළුරියා බහු,
සබ්බං තං නිදහෙය්‍යාසී යඤ්ච තෙ පෙත්තිකං ධනං.
6176. තමබ්බවී රාජපුත්තී මග්ගී සබ්බඛගසොහනා,
කුහිං දෙව නිදහෙය්‍යාමී* තමෙම අකබාහි පු මජ්ජිකො.
6177. සීලවනෙනසු දජ්ජාසී* දනං මග්ගී යථාරහං,
න හි දනා පරං අත්ථි පතිට්ඨා සබ්බපාණිනං.
6178. පුත්තෙසු මග්ගී දය්‍යාසී* සඤ්ජයා* සසුරමහි ව,
යො ව තං හත්තා මංකරායා සත්තවිමං තං උපට්ඨගෙ.
6179. නො වෙ තං හත්තා මංකරායා මයා විප්පවසෙන තෙ,
අඤ්ඤං හත්තාරං පරියෙස මා කිසිත් මයා වීතා.
6180. අහං හි වනං ගවජාමී සොරං වාළමිභායුතං,
සංසයො ජීවිතං මඤ්ඤං එකකඤ්ඤා* බ්‍රහ්මවනො.
6181. තමබ්බවී රාජපුත්තී මග්ගී සබ්බඛගසොහනා,
අභුමෙම කරං තු හණ්ඨි පාපකං වත භාසසි.
6182. නෙස ධමෙමා මහාරාජ යං නිං ගවෙජයා එකකො,
අහමහි තෙන ගවජාමී යෙන ගවජසි බන්තිය.
6183. මරණං වා තයා සඤ්ඤා ජීවිතං වා තයා වීතා,
තදෙව මරණං සෙය්‍යො යඤ්ච ජීවෙ තයා වීතා.

1. නිදහාමී - මජ්ඣං. සා.
2. දපෙසසි - මජ්ඣං. සා.
3. දයෙසි - මජ්ඣං. සා. වී.
4. සඤ්ජයා - මජ්ඣං. වී.
5. එකකඤ්ඤා - මජ්ඣං.

6171. එකාන්තයෙන් සියලු සිව්හු මා රටින් තොරත්වා. නොහොත් නසත්වා. (ඔහු) එකාන්තයෙන් (මා) සත්කඩක් කොටැ කපත්වා. එහෙත් දීමෙන් නො වළකින්නෙමි යි වෙසතුරු රජ කීය.

6172. සිව්හු ද රැස්වූ නියමගම වැසියෝ ද (තොපට) මෙසේ කීහ: කොන්තිමාරා නමැති ගංතෙරින් අරඤ්ජර නමැති පර්වතය බලා වරද කළ රජදරුවෝ යම් මහෙකින් යෙද්ද ඒ මගින් මනා පැවැතුම් ඇති වෙසතුරු රජ යේවා යි ඇමති අනෙක් හස්තක් දකී.

6173. වරද කළ තැනැත්තෝ යම් මහෙකින් යන්නාහු ද එ මගින් ඒ මම ද යන්නෙමි. මම දනයක් දෙමි. එක් දවසකට මට සමාව දෙව යි වෙසතුරු කී.

6174. වෙසතුරු රජ සියලු අභපසභිත් හොබනා මද්දි දේවිය ඇමැති: මා තොපට දුන් ධනධාන්‍යයක් ඇද්ද

6175. අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ බොහෝ වූ මුතු හෝ වෙරළමිණි හෝ ඇද්ද පියාගෙන් (මවුපියන්ගෙන්) ගෙනෙන ලද යම් ධනයක් ඇද්ද ඒ සියල්ල නිදන් කොටැ තබවයි කී.

6176. සියලු අභපසභිත් හොබනා මද්දි තම් රජ දුව දේවසිනි, කවර නම් තැනෙකැ නිදන් කොට තබනෙමි ද? විචාරන ලද මට ඒ ස්ථානය කියවයි පැවැසූ ය.

6177. මද්දිදේවිනි, සිලවන්තයන් කෙරෙහි සුදුසු පරිදි දෙව. සවිසතුනට දනයට වැඩි උතුම් පිහිටෙක් නැත.

6178. මද්දිදේවිනි, දරුවන් කෙරෙහි ද නැදිමයිලන් කෙරෙහි ද දයාමෙත්‍රී පතුරව. යමෙක් තොපගේ ස්වාමියා යැ යි අඟස් කෙරවූ නම් ඔහුට මැනවින් උපස්ථාන කරව.

6179. මාගේ වෙන් වීමෙන් පසු ඒ මා තොපගේ සැමියකු ලෙස නො සිතව. වෙන ස්වාමීපුරුෂයකු සොයා ගනුව. මාගේ වෙන් වීම හේතු කොටැගෙන කාශ නො වව.

6180. මම බිහිසුණු වල්ලුවන් ගැවැසුණු මහවනයට යමි. මහවනයෙහි හුදෙකලාවැ වෙසෙන මාගේ ජීවිතය සැක සහිත ය.

6181. තැම අභපසභිත් හොබනා මද්දිදේවි, අහෝ පෙර නො පැවැසූ වදනක් (අද) කියහි. එකාන්තයෙන් නසුරක්—අනාඤ්ඤා (අද) කියහි යැ යි වෙසතුරු රජහට කීවා ය.

6182. මහරජ, යම් හෙයෙකින් හුදෙකලා වැ තෙපි (වනයට) යන්නාහු නම් ඒ ධර්මය නො වෙයි. දේවසිනි, යම් තැනකට තෙපි යන්නාහු නම් මම ද එ තැනට යමි.

6183. තොප සමග මරණය හෝ තොපගෙන් වියෝ වැ පිවත්වීම හෝ යන මේ දෙකින් තොපගෙන් වෙන් වැ පිවත්-වීමට වඩා මරණය උතුම්.

6184. අඤ්ඤා නිජාලයිතිනා එකජාලයමාහිතං,
තත්ත මෙ මරණං සෙය්‍යො යඤ්ඤා ජිවෙ තයා වීනා.
6185. යථා ආරඤ්ඤාකං නාගං දතං අනෙවති හතීති,
පෙක්ඛනං ගිරිදුග්ගෙසු සමෙසු විසමෙසු ව.
6186. එවං තං අනුගච්ඡාමි පුනෙන ආදය පච්ඡනො,
සුභරා තෙ හවික්ඛාමි න තෙ හෙක්ඛාමි දුක්ඛරා.
6187. ඉමෙ කුමාරෙ පක්ඛනො මඤ්ඤාකෙ පියභාණිනො,¹
ආසිනෙ² වනගුඛෙසම් න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6188. ඉමෙ කුමාරෙ පක්ඛනො මඤ්ඤාකෙ පියභාණිනො,
කීළනො වනගුඛෙසම් න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6189. ඉමෙ කුමාරෙ පක්ඛනො මඤ්ඤාකෙ පියභාණිනො,
අක්ඛමෙ රමණියමිති න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6190. ඉමෙ කුමාරෙ පක්ඛනො මඤ්ඤාකෙ පියභාණිනො,
කීළනො අක්ඛමෙ රමෙමි න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6191. ඉමෙ කුමාරෙ පක්ඛනො මාලධාරී අලඛ්‍යනෙ,
අක්ඛමෙ රමණියමිති න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6192. ඉමෙ කුමාරෙ පක්ඛනො මාලධාරී අලඛ්‍යනෙ,
කීළනො අක්ඛමෙ රමෙමි න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6193. යද දක්ඛිති නට්ඨනො කුමාරෙ මාලධාරීනො,³
අක්ඛමෙ රමණියමිති න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6194. යද දක්ඛිති නට්ඨනො කුමාරෙ මාලධාරීනො,
කීළනො අක්ඛමෙ රමෙමි න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6195. යද දක්ඛිති මාතඛං කුණ්‍දරං සට්ඨිභායනං,
එකං අරඤ්ඤා විවරනං න රජ්ජසා සරිස්සයි.
6196. යද දක්ඛිති මාතඛං කුණ්‍දරං සට්ඨිභායනං,
සායං⁴ පාතො විවරනං න රජ්ජසා සරිස්සයි.

1. පියභාණිනෙ - මජ්ඣ. සන්.

2. ආසනෙ - මජ්ඣ.

3. මාලධාරීනෙ - මජ්ඣ. සන්, වී.

4. සාරං - මජ්ඣ.

6184. නොපගෙන් වෙන් වූ ජීවත්වීමට වඩා විතකයෙහි ගිනි දල්වා එක මැ ගිනි ජාලාවක් වූ කලා එහි මාගේ මරණය උතුම්.

6185. යම්සේ ඇතිනි සම වියම ගිරි දුර්ගයන්හි හැසිරෙන අරනවැසි දළඟකු අනු වූ යේ ද.

6186. එසෙයින් දරුවන් රැගෙන නොප අනු වූ එම්. නොප විසින් සුවසේ පෝෂණය කළ හැකි තැනැත්තියක් වන්නෙමි. දුහර නො වන්නෙමි.

6187. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති මහවනයෙහි වෙසෙන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6188. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති මහවනයෙහි ක්‍රීඩා කරන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6189. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති රමණීය අසුමයෙහි වෙසෙන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6190. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය තෙපුල් ඇති සිත්කලු අසපුවෙහි සෙල්ලම්කරන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6191. රමණීය අසපුවෙහි මල්මාලා දරන අලංකාර වූ මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6192. රමා අසපුවෙහි සෙල්ලම් කරන මල්මාලා දරන අලංකාර වූ මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නොසිහිකරන්නෙහි.

6193. රමණීය අසපුවෙහි මල්මාලා දරමින් නටන කුමරුන් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6194. රමා වූ අසපුවෙහි මල්මාලා දරමින් නටන සෙල්ලම් කරන කුමරුන් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6195. හුදෙකලා වූ වනයෙහි හැසිරෙන සැටවස් පිරුණු මාතඛ නම් ඇතු යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6196. උදේ සවස හැසිරෙන සැටවස් පිරුණු මාතඛ නම් ඇතු යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6197. යද කණ්ණරුසංඝසං සුචස්ස පුරතො වජං,
කොණ්ඨං කාහනී මාතමනා කුණ්ඩරො සට්ඨිභායනො;
තස්ස නං නදංගො සුඛවා න රජස්ස සරිස්සයි.
6198. දුගතො වනවිකාසෙ¹ යද දකඛ්ඨි කාමදා,²
වනෙ වාළුමිගාකිණ්ණං න රජස්ස සරිස්සයි.
6199. මිඟං දිස්වාන සායනං පඤ්චමාලිනමාගතං,³
කිම්පුරිසෙ ව නව්ටනො න රජස්ස සරිස්සයි.
6200. යද සොස්සයි⁴ නිශ්ශාසං සන්දමානාය සිත්ථුයා,
ගිතං කිම්පුරිසානඤ්ච න රජස්ස සරිස්සයි.
6201. යද සොස්සයි නිශ්ශාසං ගිරිගඤ්ඤාචාරිනො,
වස්සමානස්ස දුකස්ස න රජස්ස සරිස්සයි.
6202. යද සීහස්ස ව්‍යඤ්ඤා ධගස්ස ගවයස්ස ව,
වෘත සොස්සයි වාළානං න රජස්ස සරිස්සයි.
6203. යද මොරිභි පරිකිණ්ණං ධරිභිතං⁵ මජ්ඣාසිතං,
මොරං දකඛ්ඨි නව්ටනං න රජස්ස සරිස්සයි.
6204. යද මොරිභි පරිකිණ්ණං අණ්ඩජං විත්‍ර පෙක්ඛිතං,⁶
මොරං දකඛ්ඨි නව්ටනං න රජස්ස සරිස්සයි.
6205. යද මොරිභි පරිකිණ්ණං නිලභිවං සිඛෙඤ්ඤං,
මොරං දකඛ්ඨි නව්ටනං න රජස්ස සරිස්සයි.
6206. යද දකඛ්ඨි හෙමනො පුළිනෙ ධරණිරුහෙ,
සුරතිසම්පවායනො න රජස්ස සරිස්සයි.
6207. යද හෙමනඤ්ඤා මාසෙ හරිතං දකඛ්ඨි ලෙදිනි,
ඉන්ද්‍රගොපකස්සන්ධං න රජස්ස සරිස්සයි.
6208. යද දකඛ්ඨි හෙමනො පුළිනෙ ධරණිරුහෙ,
කුට්ඨං බිම්බජාලඤ්ච පුළිතං ලොමපඤ්ඤං,⁷
සුරතිසම්පවායනො න රජස්ස සරිස්සයි.
6209. යද හෙමනන්තෙ මාසෙ වනං දකඛ්ඨි පුළිතං,
භිජුස්වානී ව පඤ්ඤානී⁸ න රජස්ස සරිස්සයි.

ගිමවනවණ්ණනා.

1. විකාල - මජ්ඣ.

2. කාමද - මජ්ඣ.

3. පඤ්චමාලිනි මාගතං. - මජ්ඣ. සං. ව.

4. සුඛසි - මජ්ඣ. සං.

5. ධරිභිතං - මජ්ඣ. ධරිතං - සං.

6. පක්ඛිතං - මජ්ඣ. - පෙක්ඛිතං සිලු.

7. ලොමපඤ්ඤං - මජ්ඣ. සං.

8. භිජුස්වානී - මජ්ඣ.

6197. යම් කලෙක ඇතිනිදලෙහි ද ඇත්තලෙහි ද පෙරවුව යන පිරුණු සැටවස් ඇති මාතඩා නම් දැයා කුණ්ඩනාද කරන්නේ ද නාද කරන ඔහුගේ ඒ නාදය අසා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6198. වනමාගයන් ගැවසුණු කැමැති සම්පත් දෙන දෙපසැ වනයෙහි වනගළ—(එකාබ්ද්ධ වූ මහවනය) යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6199. සවස් වෙලෙහි පැමිණි අංදඵ පහක් ඇති මුවා ද නටන කිදුරන් ද දෑක රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6200. බැස යන නදියගේ සෝෂාව ද කිදුරන්ගේ ගී හඬ ද යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6201. පර්වත ගුහාවල හැසිරෙන හඬන බකමුහුණන්ගේ නාදය යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6202. වනයෙහි (වෙසෙන) සිංහ, ව්‍යාඝ්‍ර, කගචෙහෙණ, ගවර යන සතුන්ගේ ද (සෙසු) වනමාගයන්ගේ ද නාදය යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6203. පර්වත මුදුන්හි සිටින පිල්කළඹින් ගැවැසුණු මොනරයන් පිරිවැරූ නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6204. සෙබඩුන් විසින් පිරිවැරූණු වීසිතුරු පිල් ඇති බිඳුවටින් උපන් නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6205. සෙබඩුන් පිරිවරූ නිල්ගෙල ඇති හිසැ සිඵ ඇති නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6206. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු සුවද හමන ගස් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6207. හේමන්ත මාසයෙහි (මැදින් මසැ) රකිදුගොව්වන් ගැවැසුණු නිල් පැහැ යුත් පොළොව යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6208. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු කෙළිඳගස් හා රත්කරවුගස් ද ලොන්ගස් හා පියුම්ගස් ද යන මේ සුවද හමන ගස් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6209. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු වනය ද වැටුණු තෙළුම් මල් ද යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

හිමවත් වැනුම්.

6210. තෙසං ලාලප්පිතං සුඛා පුත්තස්ස සුභිසාය ව,
කරුණං පරිදෙවෙසි රාජපුත්ති යසස්සිති.
6211. සෙයොගා වීසං මෙ ඛායිතං පපාතා පපතෙය්‍යහං,
රජ්ජයා ඛජ්ජා මිය්‍යාහං
කසමා වෙස්සන්තාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
6212. අජ්ඣායකං දුතපතීං යාවයොගං අමච්ඡරිං,
පුජිතං පතිරාජෙහි කිත්තිමනාං යසස්සිතං;
කසමා වෙස්සන්තාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
6213. මාතෘපෙත්තිහරං ජනතුං කුලෙජෙට්ඨාපවාසිකං,
කසමා වෙස්සන්තාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
6214. රඤ්ඤා හිතං දෙවහිතං ඤාතීතං සබ්බිතං හිතං,
හිතං සබ්බස්ස රට්ඨස්ස
කසමා වෙස්සන්තාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
6215. මධුනිව පලාතානි අමොච පතීතා ජමා,
ඵචිං හෙස්සති තෙ රට්ඨං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
6216. හංසො නිකඛිණපතොච පලලසමිං අනුදතෙ,
අපච්චොධා¹ අමචෙවහි ඵකො රාජ වීරියසි.
6217. තං තං බ්‍රුමි මහාරාජ අනො තෙ මා උපච්චගා,
මා තං සිව්විතං වචනා පබ්බාජෙසි අද්දසකං.
6218. ධම්මස්සාපච්ඡිතිං කුමමි සිව්විතං වීනයං ධරං,
පබ්බාජෙමි සකං පුත්තං පාණං පියතරොහි මෙ.
6219. යස්ස පුඤ්ඤ ධරග්ගානි කණ්ණිකාරාච පුජථිතා,
යායන්තමනුයායනති ස්වාජෙජකොච ගමිස්සති.
6220. යස්ස පුඤ්ඤ ධරග්ගානි කණ්ණිකාරවනානිච,
යායන්තමනුයායනති ස්වාජෙජකොච ගමිස්සති.

1. අපච්චොධා - මජ්ඣ. සං.

6210. පුතා යැ ලේලියැ යන ඔවුන්ගේ විලාප බස් අසා පිරි-
වර ඇති මදුරු දු වූ පුස්කිදේවී නොමෝ බැගැ ලෙස හැඩුය.

6211. නිවැරැදි වූ වෙස්සන්තර පුතු කවර හෙයින් රටින්
පිට කෙරෙත් ද? මා විසින් විය අනුභව කරන ලද්දේ නම්
හෝ ප්‍රජාතයෙන් පනින්නෙමි නම් හෝ ගෙලවැල ලා මැරෙත්-
නෙමි නම් හෝ එයට වඩා උතුම් ය.

6212. ත්‍රිවේදයෙහි ද නානාශිල්පයන්හි ද කෙළ පැමිණි
දනපති වූ ඉල්ලන්නට පුදුසු නො මසුරු උපරුක් විසින් පුදන
ලද පතළ කීර්ති ඇති පිරිවර සේනා ඇති නිවැරැදි වෙසතුරු පුතු
කවර හෙයින් රටින් පිට කෙරෙත් ද?

6213. මවුපියන් පෝෂණය කරන කුලදෙවුවන් පුදන නිවැ-
රැදි වෙසතුරු පුතු කවර හෙයින් රටින් පිට කෙරෙත් ද?

6214. රජුට භිතූ'ති දෙවියනට භිතූ'ති නැයනට භිතූ'ති
යහළුවනට භිතූ'ති සියලු රටවැසියනට භිතූ'ති නිවැරැදි වෙසතුරු
පුතු කවර හෙයින් රටින් පිට කෙරෙත් ද?

6215. (යම්හෙයෙකින්) නිවැරැදි වෙසතුරු පුතු රටින් පිටුවහල්
කෙරෙත් ද? (එකල) ඔබගේ රට මැස්සන් හැර දමා ගිය
මඩුපටල (මීවද) මෙන් ද ගිලිහී බිම වැටුණු අඹ මෙන් ද
වන්නේ ය.

6216. මහරජ, දිය හිඳුණු විලෙක (මඩකඩිත්තෙකැ) පියා-
පත් හැලුණු භංසයකු මෙන් ඇමැතියන් විසින් හැර දමූ තෙපි
හුදෙකලා යැ, පිඩින වන්නහු ය.

6217. මහරජ, තොපට එ කරුණ කියමි. ප්‍රයෝජනය නො-
හොත් අභිවාද්ධිය (තොප) ඉක්මැ නො යේවා! සිව්රට වැසියන්ගේ
බසට නිවැරැදි තැනැත්තා පිටුවහල් නො කරව.

6218. සොළුර, මම සිව්න්ගේ ධජයක් බඳු වෙසතුරු කුමරු
භික්ෂුවෙකින් පිටුවහල් කරමි. සිව්න්ගේ ප්‍රවේණිධර්මයට ගරු කරමි.
මපුතු වනාහි ප්‍රාණයට ද වඩා මට ප්‍රියතර ය.

6219. පෙර යමකුගේ ධවජාග්‍ර පිපුණු කිණිහිරිගස් මෙන් යන්-
නහු අනුව යෙද්ද (ගියාහු ද) හේ අද හුදෙකලා වැ යන්නේ ය.

6220. පෙර යමකුගේ ධවජාග්‍රයෝ පිපුණු කිණිහිරි වනයක්
මෙන් යන්නහු අනු වැ යෙද්ද (ගියාහු ද) හේ අද වනාහි
හුදෙකලා වැ යන්නේ ය.

6221. යසස පුබ්බ අභිකානි කභිකාරාච පුපථිනා,
යායනාමනුයායනාභි ස්වාපේක්කොච ගමිසසනි.
6222. යසස පුබ්බ අභිකානි කභිකාරවනානිච,
යායනාමනුයායනාභි ස්වාපේක්කොච ගමිසසනි.
6223. ඉඤ්ඤාපකචණ්ණොභා ගජාරා පණ්ඩුකමෙලා,
යායනාමනුයායනාභි ස්වාපේක්කොච ගමිසසනි.
6224. යො පුබ්බ හස්තීනා යානි සිච්ඡාය රථෙන ච,
ස්වාපේක්කොච ගමිසසනා රො රාජා කථං ගමිසනි පනතිකො.
6225. කථං වන්දනාලිකකමෙයා නවවග්ගප්පකොමනො,
බරාජිනං ඵරසුඤ්ඤා බාරිකාපඤ්ඤා භාගිනි.¹
6226. කසමා නාහිහරියකාභි කාසාවා අභිනානි වා²
පච්ඡිනාං බුහාරඤ්ඤා කසමා වීරං න බජ්ජිතො.
6227. කථනනු වීරං ධාරෙතාභි රාජපබ්බජිතා ජනා,
කථං කුසමයං වීරං මද්දි පරිදහෙසසනි.³
6228. කාසියානි ච ධාරෙතා බොමකොදුමොරානි ච,⁴
කුසවීරානි ධාරෙතානි කථං මද්දි කරිසසනි.
6229. වය්ගාහි පරියාසිතා සිච්ඡාය රථෙන ච,
ස්වා කථප්ප අනුච්චිති පථං ගමිසනි පනතිකා.
6230. යසසා මුද්දකලා හස්තා වරණා ච සුබ්බධිතා,
ස්වා කථප්ප අනුච්චිති වනං ගමිසනි භීරුකා.⁵
6231. යසසා මුද්දකලා පාද වරණා වා⁶ සුබ්බධිතා,⁷
පාදකාහි සුචණ්ණොහි පිට්ඨමානාව ගමිසනි;
ස්වා කථප්ප අනුච්චිති පථං ගමිසනි පනතිකා.

1. භාරිසි - මජ්ඣිම, භාරිනි - සා.

2. ව - මජ්ඣිම, සා.

3. පරිද්ධිසසනි - මජ්ඣිම.

4. බොමකොදුමොරානි ව - මජ්ඣිම.

5. පථං ගමිසනි පනතිකා - මජ්ඣිම, සා.

6. වරණාව - සා.

7. සුබ්බධිතා - මජ්ඣිම, ටී.

6221. පෙර යමකුගේ ඇතුන් ආදි කොට ඇති සෙනහ පිපුණු කිණිහිරි ගස් මෙන් යන්නහු අනු වැ යෙද්ද හේ අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6222. පෙර යමකුගේ ඇතුන් ආදි කොට ඇති සෙනහ පිපුණු කිණිහිරි වනයක් මෙන් යන්නහු අනු වැ යෙද්ද හේ අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6223. යමකුගේ පෙර ඉඳුගොව්වන්ගේ පැහැයට බඳු “ගජධාර” රටෙහි සාදන ලද රතුකම්බිලි පෙරවූ සෙනහ යන්නහු අනු වැ යෙද්ද හේ (ගියාටු ද) අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6224. යමෙක් පෙර ඇකුපිටින් ද දෝලාවෙන් ද රියෙන් ද ගියේ නම් ඒ වෙස්සන්තර රජ තෙමේ අද කෙසේ නම් පයින් යා ද?

6225. සඳුන් ගැල්වුණු ශරීර ඇති ගි නැටුමෙන් පුබුදුවන වෙසතුරු රජ තෙමේ අද අඳුන්දිව්සම ද පොරොව ද තවුස් පිරිකර කද ද කෙසේ නම් ගෙන යන්නේ ද?

6226. මහවනයට පිවිසෙනුවහට කායාව වස්ත්‍ර හෝ අඳුන්-දිව්සම් හෝ කවර හෙයින් නො ගෙන යද්ද? කවර හෙයින් වැහැරි (වාකවීර) නො බිඳිද්ද?

6227. රජ වැ සිට පැවිදි වූවෝ කෙසේ නම් වැහැරියෙන් කළ සිවුරු දරන් ද? කුසතණයෙන් කළ වැහැරි ඔද්දෙව් කෙසේ හඳුනා ද?

6228. කසිසඵ ද ‘බොම’ රටෙහි ‘කොදුම්බර’ රටෙහි නිපන් සඵ ද ධරා ඔද්දෙව් කුසවැහැරි ධරනු කෙසේ නම් කරන්නී ද?

6229. හිදෙළයෙන් ද සිව්කායෙන් ද රියෙන් ද මෙනුවර සියාරා ඇවිද නියෙස් සිරුරු ඇති ඕ අද කෙසේ නම් පාගමනින් මහමහ යා ද?

6230. යමකුගේ සුවසේ වැඩුණු මොළොක් අතුල්පතුල් ඇති හස්තපාදයෝ වෙන් ද, නියෙස් සිරුරු ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6231. යමකට සුවසේ වැඩුණු මොළොක් අතුල්පතුල් ඇති අත්පා ඇද්ද, යම් ස්ත්‍රියක් රන් මිරිවැඩිසහළින් යුතු වැ මිරිකෙමින් මැ යා ද, ප්‍රශස්ත අවයව ඇති ඕ අද කෙසේ නම් පාගමනින් මහමහ යා ද?

6232. යාසස්ස ඉතී සහස්සස්ස¹ පුරතො ගව්ඡති මාලිනී,
සා කථජ්ජ අනුවච්ඡති වනං ගව්ඡති එකිකා.
6233. යාසස්ස සිව්වාය සුඤ්ඤාන මුහුං උත්තසනෙ පුරෙ,
සා කථජ්ජ අනුවච්ඡති වනං ගව්ඡති භීරුකා.
6234. යාසස්ස ඉත්ථස්ස ගොත්තස්ස උච්ඡානස්ස පවස්සතො,
සුඤ්ඤාන නදතො භීතා වාරුණිව පට්ඨති:
සා කථජ්ජ අනුවච්ඡති වනං ගව්ඡති භීරුකා.
6235. සකුණී හතපුත්තාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
චීරං දුකෙඛන ක්කායිස්සං සුඤ්ඤං ආගමෙමං පුරං.
6236. සකුණීහතපුත්තාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
කිසා පණ්ණු හවිස්සාමී පියෙ පුත්තෙ අපස්සති.
6237. සකුණී හත පුත්තාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවිස්සං පියෙ පුත්තෙ අපස්සති.
6238. කුරරී² හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
චීරං දුකෙඛන ක්කායිස්සං සුඤ්ඤං ආගමෙමං පුරං.
6239. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
කිසා පණ්ණු හවිස්සාමී පියෙ පුත්තෙ අපස්සති.
6240. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවිස්සං පියෙ පුත්තෙ අපස්සති.
6241. සා නුන වක්ඛවාකීව පලලසමී අනුදකෙ,
චීරං දුකෙඛන ක්කායිස්සං සුඤ්ඤං ආගමෙමං පුරං.
6242. සා නුන වක්ඛවාකීව පලලසමී අනුදකෙ,
කිසා පණ්ණු හවිස්සාමී පියෙ පුත්තෙ අපස්සති.
6243. සා නුන වක්ඛවාකීව පලලසමී අනුදකෙ,
තෙන තෙන පධාවිස්සං පියෙ පුත්තෙ අපස්සති.

1. ඉතීසහස්සානං - මජ්ඣං.

2. කුරරී - මජ්ඣං, සං.

6232. පැළැඳි මල්දම් ඇති යම් ස්ත්‍රියක් දහසක් ස්ත්‍රීන්ට පෙරටු වූ යා ද, ප්‍රශස්ත ශරීර ඇති ඕ අද කෙසේ නම් එකලා වූ වනයට යා ද?

6233. යම් ස්ත්‍රියක් පෙර සිවල්දෙනකගේ හඬ අසා එකෙණෙහි තැකිගනී ද, අගරහිත සිරුරු ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6234. යම් ස්ත්‍රියක් නාද කරන කෞෂිකගොත්‍ර ඇති මහ-මුහුණුහුගේ හඬ අසා බිය වූ දේවතාවිෂ්ට යක්ෂදසියක මෙන් වෙඩිලා ද අනිත්දින ශරීර ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6235. හිස් වූ කැදුල්ල දූකැ, දරුවන් නට ලිහිණියක මෙන් මම දරුවන්ගෙන් හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් බොහෝ කලක් දුකින් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6236. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ කිරිල්ලක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් (වෙසතුරු මව්) ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6237. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ කිරිල්ලක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තැන දිවැයන්නමු.

6238. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් නැසුණු උකුසුදෙනක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් දිගුකලක් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6239. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ උකුසුදෙනක මෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6240. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ ලිහිණියක මෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තැන දිවැයන්නමු.

6241. දියසිඳි මඩෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් ඒ මම දරුවන් නැති බැවින් හිස් වූ නිවෙසට අවුත් බොහෝ කලක් එකාන්තයෙන් දුකින් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6242. දියසුන් මඩෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් ඒ මම එකාන්තයෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6243. දියසිඳුණු මඩෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් මම එකාන්තයෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තන්හි දිවැයන්නමු.

6244. එවං වෙ මෙ විලපනතියා රාජපුත්තං අද්දසකං,
පබ්බාපෙසි වනං රට්ඨා මංකෙඤ්ඤ භෙසසාමී ථීවිතං,
6245. තස්සා ලාලඡිතං සුඤ්ඤා සබ්බා අනෙතපුරෙ බහු,¹
බාහා පගගග්ග පක්කන්දුං සිව්ඤ්ඤා සමාගතා..
6246. සාලාව සමපලීතා මාලුතෙන පමඤ්ඤා,
සෙනහි පුත්තා ව දුරා ව වෙස්සන්තරතීවෙසනෙ.
6247. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පගගග්ග පක්කන්දුං වෙස්සන්තරතීවෙසනෙ.
6248. හඤ්ඤා අනිකට්ඨා රජිකා පක්කිකාරකා,
බාහා පගගග්ග පක්කන්දුං වෙස්සන්තරතීවෙසනෙ.
6249. තතො රතයා විවසනෙ සුරියසුගගමනං පති,
අථ වෙස්සන්තරො රාජා දුතං දුතං උපාගමී.
6250. වඤ්ඤා වඤ්ඤාමානං සොණ්ඩානං දෙථ වාරුණිං.
භොජනං භොජනකීනං සමමා දෙථ² පටෙව්ඡථ.
6251. මා ව කඤ්ඤී වණ්ඩිකෙ භෙය්යිඤ්ඤ ඉධාගතෙ,
තපෙථ අනතපානෙන ගව්ඡන්තු පටිපුජිතා.*
6252. තෙසු මහතා කිලිඤ්ඤා සමපතනතී වණ්ඩිකා,
නික්ඛමනො මහාරාජෙ සිව්තං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.
6253. අවෙඡච්ඡං වත භො රුක්ඛං සබ්බකාමදදං දුමං,
යථා වෙස්සන්තරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අද්දසකං.
6254. අවෙඡච්ඡං වත භො රුක්ඛං නානාඵලධරං දුමං,
යථා වෙස්සන්තරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අද්දසකං.
6255. අවෙඡච්ඡං වත භො රුක්ඛං සබ්බකාමරසාහරං,
යථා වෙස්සන්තරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අද්දසකං.

1. අහු - මජ්ඣ. සක.

2. සමදෙව - මජ්ඣ. සක.

* අපේක්ෂා වක්කනී සංග්‍රහ ඉතිලො භෙරවො මහා
දුතෙන තං නිහරන්ති සුත දුතං අද්ද භවං
අයං ගාරා මග්ග පොත්තෙ දිස්සති.

6244. මෙසේ වැලැපෙන මට අනදර කොට නිදෙස් (වෙසතුරු) රජපුතු රටින් වනයට නෙරපී යැ, මම මදිවී හෙළනෙමි සිතමි.

6245. ඇගේ වැලැපීම අසා රැස් වූ අන්තඃපුරයෙහි බොහෝ සිව් කන්‍යාවෝ හිසැ අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

6246. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අඹුදරුවෝ ද පවතින් මඩනා ලද වැ ඇලලගිය සල්වනයක් මෙන් ඇඳුවාටෙහි.

6247. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අන්තඃපුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරයෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද හිසැ අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

6248. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අසරුවෝ ද ඇතරුවෝ ද රියදුරෝ ද පාබළ සෙනහ ද හිසැ අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

6249. ඉක්බිති රාත්‍රිය අවසන්හි තිරු උදවන වෙලෙහි වෙසතුරු රජ දන් දෙන පිණිස පැමිණියේ යැ.

6250. වස්ත්‍ර කැමැත්තනට වස්ත්‍ර ද රහසොඩුනට මත්පැන් ද බොජුන් කැමැතියනට බොජුන් ද මැනවින් දෙවයි (සැටදහසක් ඇමැතියනට එහි) පැමිණෙව යි කී.

6251. මෙහි ආ කිසි යදියකු නො පෙළවු. ආහාරපානයෙන් පිණවවු. මා විසින් පුදනලද වැ පෙරළා යෙත්වා!

6252. සිව්රට වර්ධනය කරන රජතුමන් නික්මෙන කල්හි ඔවුනතර වූ යදියෝ මත් වූවන් මෙන් ක්ලාන්ත වූවන් මෙන් බිම ඇඳුවාටෙහි.

6253. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමසේ රටින් නෙරැපියන් ද ඔහු එකත්තෙන් නොයෙක් පල දරන රුකක් සිඳැලූහ.

6254. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමසේ රටින් නෙරැපියන් ද ඔහු එකත්තෙන් හැම කැමැතිදෑ දෙන රුකක් සිඳැලූහ.

6255. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමසේ රටින් නෙරැපියන් ද ඔහු එකත්තෙන් සියලු කැමැති රස එළවන රුකක් සිඳැලූහ.

6256. යෙ වුද්ධා යෙ ව දභරා යෙ ව මජ්ඣමපොරිසා,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්දා;
නිකම්මනෙත මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.
6257. අතීයකම්භා වස්සවරා ඉක්ඛාගාරඤ්ච රාජීනො,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්දා;
නිකම්මනෙත මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.
6258. ථීයොපි තඤ්ඤා පක්කන්දා යා තමිති නගරෙ අහු,
නිකම්මනෙත මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.
6259. යෙ බ්‍රාහ්මණා යෙ ව සමණා අඤ්ඤාචාපි වණ්ඤකා,
බාහා පග්ගස්ස පක්කන්දා අධම්මො කිරි හො ඉති.
6260. යථා වෙස්සන්තරො රාජා යජමානො සකෙ පුරෙ,
සිවීනං වචනඤ්ඤා සමිතා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6261. සත්ත භජ්ජිසනෙ දඤ්ඤා සබ්බාලඤ්ඤාභුසිතෙ,
සුචරිතඤ්ඤා මාතරිකා හෙමකප්පනවාසයෙ.
6262. ආරුළො ගාමිකියෙහි තොමරඤ්ඤාසපාණිති,
එස වෙස්සන්තරො රාජා සමිතා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6263. සත්ත අස්සසනෙ දඤ්ඤා සබ්බාලඤ්ඤාභුසිතෙ,
ආජානියෙ ව ජාතියා සිත්ථිවෙ සිසවාහනෙ.
6264. ආරුළො ගාමිකියෙහි ඉලිසාචාපධාරිති,
එස වෙස්සන්තරො රාජා සමිතා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6265. සත්ත රජ්ජනෙ දඤ්ඤා සත්තඤ්ඤා උසස්සිතඤ්ඤා,
දීපෙ අචොපි වෙය්‍යාසො සබ්බාලඤ්ඤාභුසිතෙ.
6266. ආරුළො ගාමිකියෙහි වාපහඤ්ඤා වමිති,
එස වෙස්සන්තරො රාජා සමිතා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6267. සත්ත ඉක්ඛිසනෙ දඤ්ඤා එකමෙකා රජෙ ධීනා,
සත්තඤ්ඤා නිකම්මරජ්ජති සුචරිතඤ්ඤා අලඤ්ඤා.
6268. පිතාලඤ්ඤා පිතවසනා පිතාභරණභුසිතා,
ආලාරපඤ්ඤා¹ හස්සලා සුසංඤ්ඤා තනුමජ්ජමා;
එස වෙස්සන්තරො රාජා සමිතා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1. ආලාරපඤ්ඤා - මජ්ඣ.

6256. සිව්ථං වඩන මහරජ නික්මෙන කලා බාල වූ ද වෘද්ධ වූ ද මධ්‍යම වූ ද යම් පුරුෂ කෙනෙක් ඇද්ද (එ හැම දෙන) හිසැ අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

6257. සිව්ථං වඩන මහරජ නික්මැ යන කලා භූතවිද්‍යා-ධරයෝ ද බ්‍රිහස්පතියෝ කළ අන්තර්‍යාමික පාලකයෝ ද ඇතොවුරෝ ද රජවරු ද හිසැ අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

6258. සිව්ථං වඩන මහරජ නික්මැයන කලා එනුවර යම් ස්ත්‍රීහු වූහු නම් ඔහු ද එහි හැඩුහ.

6259. බමුණු යැ මහණ යැ තවද භූෂකියන යදියෝ යැ යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද එ හැමදෙන හවන්ති, අධර්මයෙකැ යි හිසැ අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

6260. වෙසතුරු රජ යම්සේ සිය නුවර දන් දෙනුයේ සිව්ථං වැසියන්ගේ වදනින් සියරටින් නික්ම යා ද.

6261-62. සච්චරණින් සරසනලද රත්පොරොදු රත්කසුකම් කළ වස්ත්‍ර ඇති මහසිරුරැති, අධ්‍යාපි අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැති ඇතුන් සත්සියක් දන් දී සිව්ථං වැසියන්ගේ වචනයෙන් මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මැ යයි.

6263-64. දුනුහි ධරන අසරුවන් නැති සච්චරණින් සඳනලද ථෙවලවී ගමන් ඇති සින්ධුදේශයෙහි උපන් ආජාතෙය (සංඛ්‍යාතයෙන් අදහස දන්නා) අසුන් සත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සිය රටින් නික්මැ යයි.

6265-66. දුනුහි ඵලකායුධ ගත් අත් ඇති රියසරුවන් නැති දිව්සමීන් හා ව්‍යාභ්‍රසමීන් වට කළ සියලු අලංකාරයෙන් සරහන ලද නහනලද ධීප ඇති සන්තද්ධ රථ පත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්ම යයි.

6267-68. රත්ඛරණින් සැදි, රත්පමුයෙන් (හවඩියෙන්) බඳනා ලද කසාවන් ලකර ඇති, කසාවන් වස්ත්‍ර ඇති, කසාවන් අඛරණින් සරසන ලද විසල් ඇස් ගඩ ඇති, මඳසිනා පෙරදූරි කථා ඇති, මනා උකුළු ඇති, සිහිනිහ ඇති සත්සියක් ස්ත්‍රීන් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

6269. සත්‍ය ධර්මයෙන් දැනා සබ්බා කංසුපධාරණා,¹
එස වෙසසනාතරො රාජා සමනා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6270. සත්‍යදම්මයෙන් දැනා සත්‍යදම්මසත්‍යානි ව
එස වෙසසනාතරො රාජා සමනා රට්ඨා නිරජ්ජති
6271. හස්සී අසෙස රජෙ දැනා නාරියො ව අලඛිතා,
එස වෙසසනාතරො රාජා සමනා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6272. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමහංසනං,
මහාදුතෙ පදිනමහි මෙදිනි සමකමෙථ.
6273. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමහංසනං,
යං පඤ්ඤාලිකතො රාජා සමනා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6274. අපේඨ වර්ණනී සංඝො තුමුලො හෙරවො මහා,
දුතෙන තං නිගරන්ති පුන දුතං අද තුවං.
6275. තෙසු මනා කිලනා ව සම්පතනති වර්ණිකා,
නිකම්මනො මහාරාජෙ සිවිතං රට්ඨවඩ්ඪතෙ.
6276. ආමන්තසිඤ්ඤා රාජානං සංඝස්සං ධම්මිතං වරං,
අවරුඳ්ධි මං දෙව වඩ්ඪං² ගව්සාමි පබ්බතං.
6277. යෙ භි කෙවි මහාරාජ භූතා යෙ ව හව්සසරෙ,
අනිත්තා යෙව කාමෙහි ගව්සනති යමසාධනං.
6278. සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ,
සිවිතං වචනඤ්ඤා සමනා රට්ඨා නිරජ්ජහං.
6279. අසං තං පතිසෙව්සසං වනෙ වාළම්භාකිණේණ,
බග්ගදිපිනිසෙවිතෙ අහං පුඤ්ඤති කරොමි;
තුමෙහ පඩ්ධමහි සිද්ධං.
6280. අනුජානාහි මං අමම පබ්බජ්ජා මම රුවචති,
සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ,
සිවිතං වචනඤ්ඤා සමනා රට්ඨා නිරජ්ජහං.
6281. අසං තං පතිසෙව්සසං වනෙ වාළම්භාකිණේණ,
බග්ගදිපිනිසෙවිතෙ අහං පුඤ්ඤති කරොමි;
තුමෙහ පඩ්ධමහි සිද්ධං.

1. කුසුමධාරිනො - මජ්ඣ.

2. වඩ්ඪා ගව්සාමි පබ්බතං - මජ්ඣ. සං.

6269. එකෙකි දෙන රිදීමුවා කිරිදෝනා බඳුන් සහිත වැදෙකුන් සත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

6270. සත් සියයක් දසියන් ද සත් සියයක් දසියන් ද දන්දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්ම යයි.

6271. ඇතුන් ද අසුන් ද රිය ද සරසනලද ස්ත්‍රීන් ද දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

6272. මහදන් දුන් කල්හි මහපොළොව කම්පා විය. එකලා බිහිසුණු බවෙක් විය. එකල ලොමුදහගැන්මෙක් විය.

6273. යම් කලෙකැ ඇඳිලි බැඳි රජ සියරටින් නික්මැ ගියේ ද එකලා බිහිසුණු බවෙක් විය. එකලා ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6274. ඉක්බිති “දන්දීම හේතුවෙන් තොප රටින් නෙරකි. ඒ තෙපි යළිද දන් දන්හු” යයි මහත් බිහිසුණු සෝඡයෙක් පවතී.

6275. සිව්න්ගේ රට වඩන වෙසතුරු රජ (සියරටින්) නික්මෙන කලා ඒ මහාජනකයා අතුරෙහි ගුණකියා යදනා යදියෝ මත් වූවන් මෙන් ක්ලාන්ත වූවන් මෙන් ඇදවැටෙති.

6276. දහැමි රජුන් අතුරෙහි උතුම් වූ සඤ්ජය රජ ඇමැති: දේවයිනි තෙපි මා රටින් නෙරපියව. මම විඛාගිරියට යෙමි’යි.

6277. මහරජතුමනි, යම් කෙනෙක් (අතීතයෙහි) වූහු ද (අනාගතයෙහි) වන්නාහු ද (වර්තමානයෙහි වෙත් ද) ඔහු හැම දෙන කාමයෙන් තෘප්ත නො වූවාහු මැ මරණයට යෙති.

6278. ඒ මම සියනුවර දන් දෙන්නෙමි තමාගේ නුවර වැසියන් පෙළිමි. ඒ මම සිවිරටවැසියන් ගේ බසින් සියරටින් නික්මෙන්නෙමි.

6279. කගවෙහෙණුන් දිවියන් විසින් සෙවුනාලද වල්මුවන් ගැවැසිගත් මහවෙනෙහි විඳියැයුතු ඒ දුක් විඳිනෙමි. මම පින් කෙරෙමි. තෙපි කාමපඤ්ඤයෙහි (මධෙහි) ගැලෙව.

6280. මැණියෙනි, මට (පැවිදි) අනුදනුව, මට පැවිද්ද රිසි වෙයි. ඒ මම සියනුවර දන් දෙන්නෙමි සියනුවරුන් පෙළිමි. ඒ මම සිවිරටවැසියන්ගේ වචන හේතුවෙන් සියරටින් නික්මෙන්නෙමි.

6281. කගවෙහෙණුන් දිවියන් විසින් සෙවුනාලද වල්මුවන් ගැවැසිගත් මහවෙනෙහි විඳියැයුතු ඒ දුක් විඳිනෙමි. මම පින් කෙරෙමි. තෙපි කාමපඤ්ඤයෙහි ගැලෙව.

6282. අනුජානාමී නං පුත්තං පබ්බජ්ජා තෙ සමීඤ්ඤා,
අයඤ්ඤා මඤ්ඤා කල්යාණී සුසංඤ්ඤා තනුමජ්ඣමා;
අවජනං සහ පුනෙහි කිං අරඤ්ඤා කරිස්සති.
6283. නාහං අකාමා දුස්සිද්ධි අරඤ්ඤාං නෙතුමුස්සගෙ,
සවෙ ඉච්ඡති අනෙවතු සවෙ නිච්ඡති අවජතු.
6284. තතො සුඤ්ඤං මහාරාජා යාවිතුං පටිපජ්ජං,
මා චන්දන සමාවාරෙ රජෙජලං අධාරයි.
6285. මා කාසියානි ධාරෙඤ්ඤා කුසවීරමධාරයි,
දුකෙඛා වාසො අරඤ්ඤාසමිං මා හි තං ලකඛණෙ ගමි.
6286. තමබ්බවී රාජපුත්ති මඤ්ඤා සබ්බඛගසොහනා,
නාහං තං සුබ්බිච්ඡෙය්‍යං යං මෙ වෙස්සනතරං විනා.
6287. තමබ්බවී මහාරාජා සිව්නං රට්ඨවඩ්ඤ්ඤා,
ඉඛං මඤ්ඤා නිසාමෙහි චනෙ යෙ භොතති දුස්සභා.
6288. බහු කීටා පටංගා ච මකසා මධුමකඛිකා,
තෙපි තං තත්ථ හිංසෙය්‍යං තං තෙ දුක්ඛතරං සියා.
6289. අපරෙ පස්ස සන්තාපෙ නදිනුපනියෙවිතෙ,
සප්පා අජගරා නාම අවිසා තෙ මහබ්බලා.
6290. තෙ මනුස්සං මීගං වාපි අපි මාසන්නමාගතං,
පරිකඛිපිත්වා භොගෙහි වසමානෙත්ති අත්තනො.
6291. අඤ්ඤාපි කණ්ණපටිනො අවජා නාම අසමිගා,
න තෙහි පුරිසො දිට්ඨො රුක්ඛමාරුඤ්ඤා මුච්චති.
6292. සඛංචෙයනතා සිඛගානි තික්ඛගානි පහාරිනො.
මහිසා විවරනෙත්තං නදිං සොතුමාරං පති.
6293. දිස්වා මීගානං යුරානං ගවං සඤ්ඤිතං¹ චනෙ,
ධෙනුව චච්ඡිද්ධාව කපං මඤ්ඤා කරිස්සයි.
6294. දිස්වා සමපතිනෙ සොරෙ දුම්මගෙහස්ස පලවඛගමෙ,
අබ්බෙත්තඤ්ඤාය තෙ මඤ්ඤා හවිතනෙත්² මහබ්බයං.

1. සඤ්ඤිතං - මජ්ඣං.

2. හවිසානෙ - මජ්ඣං. හවිසානෙත - සායා.

6282. පුත, පැවිදි අනුදනිමි. නොපගේ පැවිදි සමාද්ධ වේවා, වැළිත් මනා උකුළු ඇති සිහිනිඟ ඇති යහපත් වූ මේ මද්දි දේවී දරුවන් හා සමග මෙහි මැ සිටීවා, වෙනෙහි කුමක් කරන්නී ද?

6283. නො කැමැත්තෙන් දුසියක ද වනයට ගෙනයන්නට මම උත්සාහ නො කෙරෙමි. ඉදින් ඔ කැමැති වූ නම් මා අනුව ඒවා, ඉදින් නො කැමැති වූ නම් සිටීවා.

6284. ඉක්බිති (පිය) මහරජ (පුතුගේ කපා අසා) ලෙහෙළිය යදනට පිළිපත්තෙ යැ: රත්සදුන් අලෙවි දුන් සිරුරෙහි රජස්දුලි නො දරව.

6285. කසිසඵ ධරා කුසවැහැරි නො ධරව. වෙනෙහි වාසය දුකෙකි. සුන්දරලක්ෂණ ඇත්තිය, තෙපි නො යව.

6286. සියලු අහපසුහින් හොබනා මද්දි රාජදුහිතා නොමෝ (මයිලණු) රජහට මෙසේ කිවු: “වෙසතුරු රජුගෙන් වෙන් වැ මට යම් සුවයෙක් ලැබේ නම් මම ඒ සුව නො කැමැත්තමු.

6287. සිව්න්ගේ රට වඩනා මහරජ ඇයට මෙසේ කී: එමබා මද්දි දේවීනි, වනයෙහි නො ඉවසියැහැකි යම්බදු දු:බයෝ වෙන් ද ඒ දුක් අසව.

6288. එහි කුඩා ප්‍රාණිහු යැ පළගැටියෝ යැ මදුරුවෝ යැ මීමැස්සෝ යැ යන මොහු බොහෝ වෙති. ඔහු ද එහි දී නොපට හිංසා කරන්නාහු යැ. එය නොපට අතිශයින් දුක් වන්නෙ යැ.

6289. ගං ඉවුරු ඇසුරු කළා වූ දුටුවන් තවන අනෙක් සත්ව කෙනකුත් බලව. විෂ නැති පිඹුරු නමැති සර්ප කෙනෙක් ඇති. ඔහු මහත් බල ඇත්තාහ.

6290. ඔහු තමා සමීපයට ආ මිනිසකු හෝ මුවකු හෝ දරණවැළින් වෙළා තමා වසයට ගනිති.

6291. හිසෙහි කළු වූ අවුල්ලොම් සළා ඇති වලස් නම් අන්‍ය වූ ද දුක් එළවන සිවුසා කෙනෙක් ඇත. ඔවුන් විසින් දක්නාලද පුරුෂයා ගසට නැඟ නො මිදෙයි.

6292. මෙහි “සෝකුමබර” ගංතෙර තියුණු අග ඇති අං ගටමින් පහර දෙන කුළුමිවෝ හැසිරෙති.

6293. වනයෙහි හැසිරෙන මුවදළ ගවදළ දකැ වස්සා කෙරෙහි ලොල් වූ දෙනක මෙන් (දරුවන් නො දක්නා) මද්දි කුමක් කරන්නී ද?

6294. මද්දිදේවීනි, රුක්මතෑ පනන වීරූප වූ වදුරන් දකැ වනමහ නො දන්නා නොපට මහත් හය වන්නෙ යැ.

6295. යා කං සිවාය සුකාන මුහුං උත්තසසෙ පුරෙ,
යා කං වංගං අනුප්පභා කපං මඬ්ඪි කරිස්සයි.
6296. ඨිතෙ මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ සන්තිසිත්තෙත්ථ¹ පකඛිසු,
සනතෙව බ්‍රහ්මරක්ඛං තත්ථ කිං ගතතුමිවයි.
6297. නමබ්‍රවී රාජපුත්ති මඬ්ඪි සබ්බසංසොහනා,
යානි එතානි අකඛාසි වතෙ පටිභයානි මෙ;
සබ්බානි අභිසමේනාස්සං ගච්ඡංකෙඤ්ඤව රටේසහ.
6298. කායං කුසං පොටකිලං උසිරං මුක්ඛරබ්බජං.
උරසා පනුදහෙස්සාමි නාස්ස හෙස්සාමි දුන්නයා.
6299. බහුභි වත වරියාභි කුමාරී වින්දගෙ පනිං,
උදරස්සුපරොධෙන ගොහනුබ්බයනෙන ව.
6300. අක්ඛස්ස පරිවරියාය උදකුමමුජ්ජනෙන ව,
වේධබ්බං² කටුකං ලොකෙ ගච්ඡංකෙඤ්ඤව රටේසහ.
6301. අපිස්සා හොති අප්පභොගා උච්ඡ්ඨමපි භුක්ඛිතුං,
යො නං හත්ථෙ ගහෙත්තාන අකාමං පරිකඩ්ඪති;
වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡංකෙඤ්ඤව රටේසහ.
6302. කෙසගගහණමුකෙඛපා භූමයා ව පරිසුමිහනා,
දත්තා ව නො පක්කමති බහුං දුක්ඛං අනප්පකං;
වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡංකෙඤ්ඤව රටේසහ.
6303. සුක්කච්ඡවී වේධවෙරා දත්තා සුභගමානිනො,
අකාමං පරිකඩ්ඪන්ති උලුකංකෙඤ්ඤව වායසා;
වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡංකෙඤ්ඤව රටේසහ.
6304. අපි ඤාතිකුලෙ ඨිතෙ කංසපජ්ජාතනෙ වසං,
නෙවාතිවාකාං³ න ලභෙ භාතුභි සබ්බකාති⁴ ව;
වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡංකෙඤ්ඤව රටේසහ.
6305. නග්ගා නදී අනුදකා නග්ගා රට්ඨං අරාජිකං,
ඉත්ථිපි විධවා නග්ගා යස්සාපි දස භාතරො;
වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡංකෙඤ්ඤව රටේසහ.

1. යනතිසිවෙසු - මජ්ඣං.

2. වේධබ්බං - මජ්ඣං.

3. වාගිවාකාං න ලභෙත් - මජ්ඣං.

4. සබ්බකාති ව - මජ්ඣං.

6295. යම් බඳු තෙපි පෙර සිවල්දෙනකගේ හඬ අසා පුතපුතා තැනි ගතුව, ඒ තෙපි වඬගිරියට පැමිණියහු කුමක් කරන්නවු ද?

6296. මධ්‍යාහ්න වේලෙහි පක්ෂීන් නිහඬ වූ සිටි කල්හි මහවනය නාද කරන්නාක් වැන්න. එහි කුමට යනු කැමැත්තවු ද?

6297. සර්වාඛග්‍ය ශෝභන වූ මද්දි රාජපුත්‍රී එ රජහට මෙසේ කිවු: වනයෙහි යම් ප්‍රතිභය කෙනකුන් මට කියෙහි ද, එ හැම ඉවසන්නවු. උතුමාණෙනි, යන්නවු මැ යි.

6298. කාශතෘණ යැ කුශතෘණ යැ පොටකිල තෘණ යැ සැවැන්න යැ මෘදු තෘණ යැ බබුස් තෘණ යැ යන මේ (ඉදිරියෙහි සිට) උරයෙන් දෙපසට කොට බැහැර කරන්නවු. මොහු (වෙසතුරු රජු) විසින් දුකසේ ගෙනයන්නක් නො වන්නවු.

6299-6300. කුමාරී තොමෝ බොහෝ වූ චුතවයභායෙන් ස්වාමියකු ලබාගනී: (රූ සපුට වඩනු පිණිස) උපවාසයෙන් ද ගවහනුයෙන් උකුළුතලය තැළීමෙන් ද (උදරය) වෙළීමෙන් ද ගිනිපිදීමෙන් ද දියෙහි කිමිදීමෙන් ද යන මෙයින්, ලොවැ වැන්දඹු බව අමිහිරි යැ, (එහෙයින් හිමියා සමග) යන්නවු මැ යි.

6301. යම් නිවජාකිකයෙක් ඒ වැන්දඹුව නො කැමැත්තෙන් අත ගෙන අදහේ වේ ද, හේ (පළමු) ඇයගේ ඉඳුල් බුදිනට පවා නො ලබනුයේ වෙයි.

6302. (පරපුරුෂයා අස්වාමික ස්ත්‍රිය) එසවීමෙන් බිමැ හෙළා පයින් කෙස් මැඩ අවමන් කරයි. අනල්ප වූ බොහෝ දුක් දී ද ඉවත් වූ නො යයි. මහරජුනි, ලොවැ වැන්දඹු බව කටුක යැ එහෙයින් එකත්තෙන් යන්නවු.

6303. (නහන සුණ්‍යයෙන් නැඟ) සුදුසිව් ඇති (එයින්) සුන්දර-යම්හැයි කළ මාන ඇති විධිවාර්ථිකයෝ (වැන්දඹුව පතන්නෝ) අල්පමාත්‍ර ධනයක් දී කවුඩුවෝ මහවුහුණකු අදනා මෙන් නො කැමැත්තෙන් ඇදගනිති. මහරජුනි, ලොවැ විධිවා භාවය කටුක යැ එහෙයින් යන්නවු මැ යැ.

6304. රන්කැලුමින් බබළන ආඨාස වූ තැකුලෙහි වසන්නි නමුදු සොහොයුරන් යෙහෙළියන් කෙරෙන් නින්දාබස් නො ලබන්නි නො වෙමි. මහරජුනි, ලොවැ විධිවාතිය කටුක යැ, එහෙයින් යන්නවු මැ යැ.

6305. දිය නැති ගහ නග්න යැ; රජ නැති රට නග්න යැ; යම් ස්ත්‍රියකට දසබෑ කෙනෙක් ඇත්තාහු නමුදු වැන්දඹු ස්ත්‍රී ද නග්න යැ. මහරජුනි, ලොවැ පතිගුණාභාවය කටුක යැ, එහෙයින් යන්නවු මැ යැ.

6306. ධජො රථස්ස පඤ්ඤාණං චූමො පඤ්ඤාණමග්ගිනො,
රාජා රථධ්වස්ස පඤ්ඤාණං භක්ඛා පඤ්ඤාණමිත්ථියා;
වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගව්ජඤ්ඤාච රථෙසහ.
6307. යා දළිඤ්ඤි දළිඤ්ඤස්ස අධ්ථා අධ්ථස්ස කිත්තිමා,¹
තං වෙ දෙවා පසංසනති දුක්ඛාරං හි කරොති සා.
6308. සාමිකං අනුබන්ධස්සං සද්ධ කාසායවාසිනී,
පථව්‍යාපි අභෙජ්ජනතා² නිවෙජ් වෙස්සනතාරං චිනා;
වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ³ ගව්ජඤ්ඤාච රථෙසහ.
6309. අපි සාගරපරියන්තං බහුචික්ඛධරං මහිං,
නානාරතනපරිපූරං නිවෙජ් වෙස්සනතාරං චිනා.
6310. කථන්තා තාසං හදයං සුඛරා වත ඉත්ථියො,
යා සාමිකෙ දුක්ඛිතමහි සුඛමිච්ඡති අත්තනො.
6311. නික්ඛමනො මහාරාජෙ සිථිනං රථධ්වධස්සනො,
තමහං අනුබන්ධස්සං සබ්බකාමදදෙ හි මෙ.
6312. තමමුච්චි මහාරාජා මද්දං සබ්බඛගසොහනං,
ඉමෙ තෙ දහරා පුක්ඛා ජාලි කණ්ණාජිනා වුහො;
නික්ඛිපා ලක්ඛණෙ ගව්ජ මයං තෙ පොසියාමසෙ.
6313. තමමුච්චි රාජපුත්තී මද්දං සබ්බඛගසොහනා,
පියා මෙ පුත්තකා දෙව ජාලි කණ්ණාජිනා වුහො;
තානං තස්මි රමෙස්සනති අරඤ්ඤෙ ජීවිසොකිනං.
6314. තමමුච්චි මහාරාජා සිථිනං රථධ්වධස්සනො,
සාලිනං ඔදනං භුක්ඛා සුචිං මංසුපසෙවනං;
රුක්ඛඵලානි භුක්ඛන්තා කථං කාහනති දරකා.
6315. භුක්ඛා සතථලෙ කංසෙ සොචණ්ණෙ සතරාජිකෙ,
රුක්ඛපනෙහසු භුක්ඛන්තා කථං කාහනති දරකා.
6316. කාසියානි ව ධාරෙක්ඛා බොමකොදුබ්බරානි ව,⁴
කුසවීරානි ධාරෙන්නා කථං කාහනති දරකා.

1. කිත්තිමං - මජ්ඣං.

2. අභිජ්ජනතා - මජ්ඣං.

3. වෙධබ්බා කටුකිත්ථියා - මජ්ඣං. සා.

4. කොටුමබරානි ව - මජ්ඣං.

6306. ධවජය රථයට සලකුණ යැ, ධූමය හින්තට සලකුණ යැ, රජ රටට සලකුණ යැ, සවාමියා ස්ත්‍රියට සලකුණ යි. මහරජුනි, වෙඩව්‍යය ලොවැ කටුක යැ, එහෙයින් යන්නමු මැ යැ.

6307. යම් කීර්තිමත් ස්ත්‍රියක් දිළිඳු හිමිහට දිළිඳු වැ පොහොසත් හිමිහට පොහොසත් වැ කල් ගෙවා ද දෙවියෝ එකත්තෙන් ඇය පසසති. යම් හෙයෙකින් ඔ දුෂ්කරයක් කෙරේ ද එහෙයිනි.

6308. හැම කල්හි කසාවත් ධරමින් හිමියා පසුපස්හි යන්නමු. නො බෙදු පොළොවෙහි ඉසුරු බව ද වෙසතුරු රජ හැර නො රිසියමු. මහරජුනි ලෝකයෙහි වෙඩව්‍යය කටුක යැ. එහෙයින් යන්නමු මැ යැ,

6309. බොහෝ සම්පත් ධරන නොයෙක් රුවනින් පිරිපුන් මහසුරු හිමි කොට ඇති මහපොළොව පවා වෙසතුරු රජ හැර නො කැමැත්තමු.

6310. යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් හිමියා දුක්පත් කල්හි තමාට සුව කැමැති වෙත් නම් ඔවුන්ගේ හදවත කෙබඳු යැ, එවන් ස්ත්‍රීහු අතිශයින් ක්‍රූර වෙත් මැ යි.

6311. සිව්න්ගේ රට වඩන මහරජ නික්ම යන කල්හි මම ඔහු පසුපස්හි යන්නමු. හේ මට සියලු කැමැති සැපත් දෙනුයෙ මැ යි.

6312. සඳමහරජ සර්වාඛගශෝභන වූ ඒ මද්‍රිදේවියට මෙසේ කී: නොපගේ මේ ජාලි යැ කෘෂ්ණජිනා යැ යන දරු දෙදෙනා ලදරු යැ. ඔවුන් මෙහි බහාතබා යව. අපි ඔවුන් පුස්නමහ.

6313. සර්වාඛගශෝභන වූ මද්‍රි රාජපුත්‍රී එ රජහට මෙසේ කිවු: දේවයිනි, මේ ජාලිය යැ කෘෂ්ණජිනා යැ යන දෙදරු සිහිත්තෝ මට ප්‍රියයෝ යි. ඔහු ඒ අරනෙහි දී ජීවශොකී (පහ නො වන ශෝක ඇති) අප සිත් අලවන්නාහ.

6314. සිව්රට වඩන සඳමහරජු ඇයට මෙසේ කී: රසමස- වුලෙන් යුතු පිරිසුදු ඇල්සහලේ බත් වළඳා පුරුදු දරුවෝ වන පලවැළ වළඳනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6315. සියක් පලමින් කළ සියක් හිරි ඇදි රත්තලියෙහි වළඳා පුරුදු දරුවෝ රුක්පත්හි වළඳනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6316. කසිසඵ කොමුපිළි කෝදුම්බරපිළි ධරා පුරුදු දරුවෝ කුසවැහැරී ධරනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6317. වය්‍යාහි පරියායිකා සිව්කාය රථෙන ව,
පත්තිකා පරිධාවනතා කථං කාහනති දරකා.
6318. කුටාගාරෙ සයිකාන නිවානෙ ඵ්‍රසංගිකගලෙ,
සයනතා රුක්ඛමුලස්මිං කථං කාහනති දරකා.
6319. පලලංඛනස්ස සයිකාන ගොනකෙ වික්කසන්තෙ,
සයනතා තිණසන්තාරෙ කථං කාහනති දරකා.
6320. ගක්ඛකෙන විලිඞ්ඞිකා අගරුථ්වක්කුනෙන ව,
රජොපල්ලානි ධාරෙන්නා කථං කාහනති දරකා.
6321. වමරිමොරහස්සෙහි විජිතඛයා සුඛෙධිතා,
ද්වයා* ධංසෙහි මකසෙහි කථං කාහනති දරකා.
6322. තමබ්‍රවී රාජපුත්ති මඤ්ඤී සබ්බඛයසොහනා,
මා දෙව පරිදෙවෙසි මා ව කං විමනො අහු;
යථා මයං භවිස්සාම තථා භෙස්සන්ති දරකා.
6323. ඉදං වකාන පක්කාමී මඤ්ඤී සබ්බඛයසොහනා,
සිව්මග්ගෙන අනෙවසි පුත්තෙ ආදය ලක්ඛණා.
6324. තතො වෙස්සන්තරො රාජා දනං දකාන ඛක්ඛයො,
පිතු මාතු ව වක්ඛිකා කකා ව නං පදක්ඛණං.
6325. වතුචාහිං රථං යුක්තං සීඝ්ඛාරුඤ්ඤ සක්කුනං,
ආදය පුක්කදරුක්ඛ වඩ්ඛං පායාසි පබ්බතං.
6326. තතො වෙස්සන්තරො රාජා යෙනාසි බහුකො ජනො,
ආමන්ත ඛො තං ගච්ඡාම අරොගා හොනතු ඤාතයො.
6327. ඉංස මඤ්ඤී නිසාමෙහි රමමරුපංච¹ දිස්සති,
ආවාපො සිව්සෙට්ඨස්ස පෙත්තිකං භවනං මම.
6328. තං බ්‍රාහ්මණා අනචගමිං තෙ තං අසෙස්ස අයාවිසුං,
යාවිතො පටිපාදෙසි වතුක්තං වතුරො භයෙ.
6329. ඉඛන මඤ්ඤී නිසාමෙහි වික්කරුපංච දිස්සති,
මීගා රොහිට්ඨවණ්ණෙන දක්ඛණස්සා වහනති මං.

1. අග්ගල - මජ්ඣ. සන.
2. ඵ්‍රවයා - මජ්ඣ. සන.
3. සිඛා - මජ්ඣ.
4. රමං පුරංච - මජ්ඣ.

6317. හිදෙළයෙන් ද සිව්කායෙන් ද රියෙන් ද සිසාරා ඇවිදූ පුරුදු දරුවෝ සාගමනින් ඔබමොබ දුවනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6318. කුළුගෙහි පියුදෙරගුළු ඇති නිවෙස්නෙහි නිද පුරුදු දරුවෝ රුක්මුල්හි නිදනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6319. යහන්හි දික් ලොම් ඇති කළුකොප්පලස්හි විසිතුරු ඇතිරියෙහි නිද පුරුදු දරුවෝ තණ ඇතිරියෙහි නිදනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6320. අඟිල් සඳුන් සුවද සුණ්‍යයෙන් උලෙවුන් කොට පුරුදු දරුවෝ රජස්දූලි ධරනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6321. සුවයේ වැඩුණු සෙමෙරවලින් මොනරපිලින් පවත් සලනලද අභපසභ ඇති දරුවෝ මැසිමදුරුවන් වීසින් ධසිනලද්දහු කුමක් කරන්නාහු ද? (කෙසේ ඉවසන්නාහු ද?)

6322. සර්වාඛකශෝභන වූ මද්‍රී රජු ඒ සඳමභ රජභට මෙසේ කීවු: මහරජ නභමක් භධව. තෙපි නභමක් දෙවනස්ව, අපි යම්සේ වමෝ ද දරුවෝ ද එසේ වෙති.

6323. සකලාඛගයෙන් භොධනා මද්‍රී දෙව් මෙතෙපුල් කියා පිටත් වූ ගීයා. (යන්නි දු) සුන්දරලක්ෂණ ඇති මද්‍රී දෙදරුවන් ගෙන සිව්රජහු යායුතු මහින් ම ගීයා (පහසින් බැස රියට නැගා)

6324. ඉක්බිති කැත්කුල උපන් වෙසතුරු රජ (පෙර දින) දන් දී මවුපියන් වැඳූ පැදකුණු කොට,

6325. අසුන් සතර දෙනකුන් ඇති යොදනලද රියට යුහු වූ නැගී අමුදරුවන් ගෙන වඩාගිරිය බලා පිටත් වූ ගීයෝ යැ.

6326. ඉක්බිති වෙසතුරු මහරජ යම් තැනෙක බොහෝ ජනයා රැස් වී ද (එහි රිය මෙහෙයා) කොප දන්වා යම්භ. අපගේ නැයෝ නිරොග වෙන්වයි කී.

6327. කොල, මද්‍රීදේවිය, බලව. සිව්රජහුගේ නිවාසය රමණීය වූ පෙනෙයි. ඒ මා පියපරපුරින් ආ භවන වෙයි.

6328. බමුණෝ සතර දෙනෙක් ඔහු ලුහුබැඳූ ගීයෝ ඔහු අසුන් ඉල්වූහ. අයදනලද වෙසතුරු රජ සතර දෙනාට අසුන් සතර දෙනා සපයා දින.

6329. එම්බා මද්‍රිය බලව. විසිතුරු රූපයක් මෙන් පෙනෙයි, (දෙවපුත්තු) තිත්මුවවෙසින් අවුත් පුහුණු අසුන් මෙන් මා උසුලති.

6330. අපේඤා පඤ්ඤාමො ආග¹ යො තං රථමයාවථ,
තස්ස තං යාවිතොදසි නිවසුප්පතො මනො.
6331. තතො වෙසසනභාරො රාජා ඔරොපෙඤා² සකං ජනං,
අසසාසධි අසසරථං බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො.
6332. ඤං මඤ්ඤි කණ්ණාජිනං ගණ්ණ³ ලුහුකා එසා කණ්ණිකා,
අහං ජාලිං ගණ්ණිසාමි ගරුකො භාතිකො හි යො.
6333. රාජා කුමාරං ආදය රාජපුත්‍රී ව දුරිකං,
සමෙමාදමානං පක්කාමුං⁴ අඤ්ඤාමඤ්ඤපියංවද.

දාකණ්ඩං නිධිකං.

6334. යදි කෙවි මනුජා එනති අනුමග්ගෙ පටිපපේ,
මග්ගං තෙ පටිපුච්ඡාම කුභිං වංචාතපබ්බතො.
6335. තෙ තඤ්ඤ අමෙහ පසස්ඤා කරුණං පරිදෙවසුං,
දුක්ඛං තෙ පටිවෙදෙනත් දුරෙ වංචාතපබ්බතො.
6336. යදි පසස්සති පවනෙ දුරකා එලිනෙ⁵ දුමෙ,
තෙසං එලානං හෙතුභි උපරොදහති දුරකා.
6337. රොදනො දුරකෙ දිස්වා උබ්බිග්ගා⁶ විපුලා දුමා,
සයමෙවොනමිඤ්ඤාන උපගච්ඡති දුරකෙ.
6338. ඉදං අවෙජ්ජරකං දිස්වා අබ්බුතං ලොමහංසනං,
සාධුකාරං පවනෙසි මඤ්ඤි සබ්බබ්ගෙසාහනා.
6339. අවෙජ්ජරං වත ලොකසමීං අබ්බුතං ලොමහංසනං,
වෙසසනභාරස්ස තෙජෙන සයමෙවොනනා දුමා.
6340. සඬබ්බිසිසු පථං යක්ඛා අනුකම්පාය දුරකෙ,
නිකඛනාදිවසෙනෙව වෙතරට්ඨං උපාගමුං.
6341. තෙ ගතවා දිසමඤ්ඤානං වෙතරට්ඨමුපාගමුං,
ඉදං චිතං ජනපදං බ්‍රහ්මසංඝරොදනං.

1. ආගා - මජ්ඣ. සං.
2. ඔරොපෙඤා - මජ්ඣ.
3. කණ්ණං - මජ්ඣ. සං.
4. පක්කාමුං - මජ්ඣ.
5. එලිනෙ - මජ්ඣ.
6. උබ්බිග්ගා - මජ්ඣ.

6330. නැවැත මෙ මහා පස්වැනි බමුණෙක් ආයෙ යැ. හෙ ඔහුගෙන් රජය ඉල්ලී. අයදනා ලද්දේ ඔහුට එය දින. ඔබගේ සිත නො පසුබට වී.

6331. ඉක්බිති වෙසතුරු මහරජ අඤ්ඤාදරුවන් බස්වා ධනය සොයන බමුණාට රජය දී අස්වැසී.

6332. මද්දිවේනි, තෙපි කෘෂ්ණාච්ඡා ගනුව. මේ ළදරිය නො බර යැ, මම ජාලිය කුමරු ගනිමි. ඒ මහදරු බර ඇතියෙ සි.

6333. රජ තෙම කුමරු ද රජය දරිය ද ගෙන ඔවුනොවුන් ප්‍රිය තෙපුල් බණනුවෝ සතුටු වෙමින් ගියහ.

දනකාණ්ඩය නිමි.

6334. අනුමග ද පෙරමග ද ඉදින් කිසි මිනිස් කෙනෙක් එන්නාහු නම් වඩකගිරිය කොහි ද සි ඔවුන් අතින් මහ පිළිවිසුමහ.

6335. ඒ මිනිස්සු එ මහ අප දකැ ශෝකරාවයෙන් හැඩුහ. ඔහු වඩකගිරිය දුරැ සි දුක් දන්වති.

6336. ඉදින් දරුවෝ මහවෙනෙහි පලගත් රුක් දකිත් ද දරුවෝ දෙදෙන ඒ පල පිණිය වලපිති.

6337. වලජනා දරුවන් දකැ කම්පිත වූ මිශ්‍රරු පලයෙන් විපුල වූ රුක්හු තුමු මැ නැමී දරුවනට සමීප වෙති.

6338-6339. සර්වාඛගශෝභන වූ මද්දිවේ නොවූවිරු ලොමුදහ ගත්වන මේ අසිරිය දකැ වෙසතුරු රජුගේ තෙදින් රුක්හු තුමු මැ නතු වූහ. මේ වූ කලී ලොවහි අසුරව වූ ලොමුදහ ගත්වන අසිරියෙක් මැ සි. කියා සාධුකාර පැවැත්වූ.

6340. දෙවියෝ දරුවන් කෙරෙහි කරුණාවෙන් මහ හැකුළුහ. (ඔවුන්) නික්මුණු දවස්හි මැ සැරටට පැමිණියහ.

6341. ඔහු දික්මග ගොස් (ධාන්‍යාදීන්) සමෘද්ධ වූ (වස්ත්‍රා-හරණාදීන්) විපුල වූ බොහෝ වූ මස් රහ දිය ඇති දනවියෙන් යුතු වෙනරටට පැමිණියහ.

6342. වෙනියා පරිකරිංසු දිසා ලක්ඛණමාගතං,
සුමුමාලි වනයං අයා පක්තිකා පරිධාවති.
6343. වය්‍යාහි පරියායිකා සිව්කාය ව බන්ධියා,¹
සාජ්ජ මද්දි අරණ්ණසමිං පක්තිකා පරිධාවති.
6344. තං දිසා වෙනසාමොක්ඛා රොදමානා උපාගමිං,
කච්චිනනු දෙව කුසලං කච්චි දෙව අනාමයං;
කච්චි පිතා අරොගා තෙ සිව්නක්ඛි අනාමයං.
6345. කො තෙ බලං මහාරාජ කොනු තෙ රථමණ්ඩලං,
අනක්ඛකො අරථකො දීඝමධානමාගතො;
කච්චි නාමිකෙති² පක්තිකා අනුප්පකොසිමං දිසං.
6346. කුසලං වෙව මෙ සමමා අපො සමමා අනාමයං,
අපො පිතා අරොගා මෙ සිව්නක්ඛි අනාමයං.
6347. අහං හි කුසල්ලං දපං ඊසාදනං උරුලුභවං,
බෙහෙණ්ණං සංඛ්‍යාදානං සංඛ්‍යාදෙතං ගජ්ජනමං.
6348. පමිඤ්ඤාලසංකප්පනං පභින්නං සහකුමඤ්ඤං,
දන්තං සවාලච්ඡන්තිං සෙතං කෙලාසසාදිසං.
6349. සංසන්ධිකං සඋපපේය්‍යං³ සාථබ්බතං සහස්සිපං,
අග්ගයානං රාජවාහිං බ්‍රාහ්මණානං අද්දහං.⁴
6350. තස්මිං මෙ සිව්පො කුඨා පිතා ව උපහතො මනො,
අවරුඤ්ඤි⁵ මං රාජා වර්තං ගච්ඡාමි පබ්බතං;
ඕකාසං සමමා⁶ ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙ.
6351. සාධාගතනො මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉක්ඛරොසි අනුප්පකො යං ඉධස්සි පථෙදයං,
6352. සාකං හිසං මධුං මංසං සුඤ්ඤං සාලිනමොදනං,
පරිභුක්ඛං මහාරාජ පාහුතො නොසි ආගතො.

1. රථෙතව - මජ්ඣ. සං.

2. කච්චා මිකෙති - මජ්ඣ. සං., වී.

3. සඋපපේය්‍යං - මජ්ඣ.

4. අද්දහං - මජ්ඣ.

5. අවරුඤ්ඤි - මජ්ඣ., වී.

6. සමම - මජ්ඣ.

6342. සැරට ස්ත්‍රීහු ස්ත්‍රීලක්ෂණයෙන් පරිපූර්ණ මද්‍රිදේවිය ආවා දැකූ පිරිවරාගත්හ. මෙ බිසෝ ඉතා සිසුමැලි යැ. එතෙකුදු වුව පාගමනින් යෙයි.

6343. මෙ බිසෝ පෙර දවස් හිදෙළුවෙන් ද රත්සිව්ගෙන් ද ඇවිදූ මී මද්‍රි අද අරනෙහි පාගමනින් මැ යෙයි.

6344. සැරපහු ඒ වෙසතුරු රජහු දැකූ වලපමින් එළැඹියහ. දේවයිනි, කිම රොග නැද්ද? දුක් නැද්ද? කිම නොපගේ පිය මහරජ නිරොග වූයෙ ද? සිව්වරට වැසියනට දුක් නැද්ද?

6345. මහරජුනි, නොපගේ සෙනඟ කො ද? නොපගේ රිය මඩුලු කො ද? කිම සතුරන් විසින් නෙරනාලද ද? අසුන් නැතියෙ මැ රිය නැතියෙ මැ මෙ රටට පැමිණියෙහි ද? යි.

6346. සබ්බිනි, මට රෝග නැත, තවද සබ්බිනි මට දුක් නැත, මාගේ පියමහරජ නිරොග වෙයි. සිව්වරට වැසියනට ද දුක් නැත.

6347. යම්භෙයෙකින් මම රියහිස් බදු දළ ඇති, බර උසුලනු වූ සියලු යුද්ධයන්ට කෙත් හඳුනනු වූ සවිසුදු වූ හැම ඇතුනට උතුම් වූ ඇතු දන් දිනිම ද.

6348. රත්පලසින් වසනලද මදවැහෙන සතුරන් මඩනා යහපත් දළ ඇති වල්විදුනා සහිත වූ කෙළාස පර්වතය මෙන් සුදු වූ.

6349. සේසත් සහිත වූ බුමුතුරුණු උඩුවියන් ජවනිකා සහිත වූ ඇත්වෙදුන් සහිත වූ ඇත්ගොවුවන් සහිත වූ රජහු උසුලනු වූ අග්‍රයාන වූ අපගේ හස්තියානය (කලිගුරටවැසි) බමුණන්ට මම දිනිම ද.

6350. එකරුණෙහි ලා සිව්වරටවැසියෝ මට කිපියහ. මා පියරජ ද ප්‍රතිස සිත් ඇත්තෙ මා නොරැසියයි. (එහෙයින්) වඩකගිරියට යෙමි. සබ්බිනි, (ඇපි) වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ නම් එහි අපට නිසි පෙදෙසක් දැන කියව.

6351. මහරජුනි, නොප ආයේ මැනවැ. තවද නොපගේ ඊම නිදෙසි, මෙයට පැමිණියහු අපට ඉසුරු වව. නොප රිසියෙන යමක් මෙහි ඇත් නම් කියව, (ප්‍රතිපාදන කොට දෙමිහ.)

6352. මහරජුනි, පැමිණි තෙපි අපට ආගන්තුක වව. පලා ද නෙළුල ද මී ද මස් ද පිරිසුදු හැල්බත් ද වළඳව.

6353. පටිග්ගහිතං යං දිත්තං සබ්බස්ස අග්ගියං කතං,
අවරුද්ධති මං රාජා වඩ්ඪං ගවජාමි පබ්බතං;
ඔක්කාසං සම්මා ජානාථ වතෙ යත් වසාමසෙ.
6354. ඉධෙව තාව අවජස්සු චෙතරථෙධ රථෙසහ,
යාව චෙතා ගම්ඤ්ජනති රඤ්ඤ්ඤ සන්තික යාවිතුං
නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං සිථිතං රථවඩ්ඪනං.
6355. තං තං චෙතා පුරක්ඛන්දා¹ පතීතා ලභපච්චයා,
පරිවාරෙත්තා² ගවජනති එවං ජානාමි ඛනිකිය.
6356. මා වො රුච්ඡිත්ථ ගමනං රඤ්ඤ්ඤ සන්තික යාවිතුං
නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං රාජා තත්ත න ඉස්සරො.
6357. අච්චුග්ගතාති සිවයො බලන්දා³ නෙගමා ව යෙ,
තෙ පධංසෙතුමිච්ඡන්ති රාජානං මම කාරණා.
6358. සචෙ එසා පවනෙත්ථ රථස්සමි රථවඩ්ඪන,
ඉධෙව රජ්ජං කාරෙති චෙතෙති පරිවාරිතො.
6359. ඉඤ්ඤං චිතඤ්ඤිදං රථං ඉඤ්ඤා ජනපදෙ මහා,
මතිං කරොති ත්වං දෙව රජ්ජස්සමනුසාසිතුං.
6360. න මෙ ජන්තෙ මති අත්ථි රජ්ජස්සමනුසාසිතුං,
පබ්බාජිතස්ස රථස්සමා චෙතපුත්තා සුඤ්ඤා මෙ.
6361. අනුච්ඡා සිවයො අස්සු⁴ බලන්දා⁵ නෙගමා ව යෙ,
පබ්බාජිතස්ස රථස්සමා චෙතා රජෙඤ්ඤසෙවසු.
6362. අසමමාදියමපි වො අස්ස අච්චන්තා මම කාරණා,
සිථිතං හණ්ඩනඤ්ඤාපි විග්ගහො මෙ න රුච්චති.
6363. අථස්ස හණ්ඩනං සොරං සමපහාරො අනප්පකො,
එකස්ස කාරණා මඤ්ඤං භිංසෙය්‍යං බ්‍රහ්මකෙ ජනෙ.*

-
1. පුරක්ඛන්දා - මජ්ඣං.
 2. පරිවාරිතා - මජ්ඣං.
 3. ආසු - මජ්ඣං.
 4. බලන්දා - මජ්ඣං සා.
 5. බ්‍රහ්මකෙ ජනො - මජ්ඣං චි.

6353. හැමදෙනා විසින් පඩුරු කරනලද යමක් ඇද්ද තෙල හැම තොප විසින් දෙනලද මැ මා විසිනුදු පිළිගන්නාලද මැ වේවා. පියමහරජ මා නෙරැපියයි. එහෙයින් වඩනගිටියට යෙමි. සබ්දිනි, (ඇපි) වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ ද එහි අපට නිසි පෙදෙසක් දනිවු.

6354. සැරජභූ සිව්වරට වඩන සඳමහරජහට තොප නිදෙස් බව දන්වන්නට ඔබ අයදනට සඳමහරජ සම්පයට යෙක් ද මහ රජුනි, උන් එන තෙක් මේ සැරට වාස කරව.

6355. සැරජභූ ලද පිහිට ඇතියාහු එකරුණින් තුඩු වැ තොප පෙරට කොට පිරිවරා (ජයතුරා නුවරට මැ) යෙති. ඝෂත්‍රියයෙනි, මෙසේ දනුව.

6356. මහරජහට මා නිදෙස් බව දන්වන්නට ඔබ අයදනට රජ අබියසට යෑම තෙපි නහමක් රුස්වඩු. එකරුණෙහි ලා රජ ද ඉසුරු නො වෙයි.

6357. සිව්භූ ද බලකාය ද නියම්ගම්වැසි කෙළෙඹියො ද යන ඔහු ඉතා කිපියාහු මැ යි. මා හේතුචින් රජ නෙරනට ද රිසි වෙති.

6358. රට වඩන මහරජුනි, ඉදින් එරට එපවත් වී නම් සැ රටවැසියන් විසින් පිරිවරනලදු වැ මෙහි මැ රජය කරව.

6359. දේවයිනි, මෙරට ද හැම සැපතින් පිරුණෙ යැ; සමෘද්ධ යැ විශාල යැ. මේ රජයට අනුශාසනා කරන්නට තෙපි අදහස් කරව.

6360. රටින් නෙරනාලද මට රාජ්‍යානුශාසනා: පිස්සෙක් හෝ බුද්ධියක් හෝ නැති. වේතරටවැසියෙනි, මාගේ බස් අසව.

6361. රටින් නෙරනාලද වෙසතුරුහට වෙත රටවැසියෝ රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක දුන්න යි සිව්භූ ද බලකාය ද නියම්ගම් වැසියෝ ද යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද. ඔහු (හැමදෙන) නො සතුටු වන්නාහ.

6362. මා නිසා තොපගේ නො සමගි බව ද නිරතුරු කොට වන්නෝ යැ. (එකල්හි) සිව්නගේ කලහ ද විග්‍රහ ද මට නො රිසියෙයි.

6363. තවද කර්කශ කලහ ද (ඔවුනොවුන්ගේ) පහර දිවුදු නො මද වන්නෙ යැ. එසේ කලැ එකලා මා නිසා බොහෝ දෙනා නැසෙන්නේ යැ.

6364. පටිගගහිතං යං දිනතං සබ්බස්ස අග්ගියං කතං,
අවරුද්ධාති මං රාජා වඩාං ගවජාථි පබ්බතං;
ඔකාසං සම්මා ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙ.
6365. තඤ්ඤ තෙ මයමකතාම යථාපි කුසලා තථා,
රාජ්ඨි යත් සම්මන්ති ආභුතග්ගි සමාහිතා.
6366. එස සෙලො මහාරාජ පබ්බතො ගජධමාදනො,
යත් ත්වං සහ පුතෙහි සහ හරියාය වච්ඡයි.¹
6367. තං වෙතා අනුසාසිංසු අස්සුනෙතො රුද්දමුඛා,
ඉතො ගවජ මහාරාජ උජු² යෙනුත්තරාමුඛො.
6368. අථ දකඛ්ඨි හදදනෙත විපුලං³ නාම පබ්බතං,
නානාදුමගණාකිණ්ණං සීතවජායං මනොරමං.⁴
6369. තමතිකකම්ම හදදනෙත අථ දකඛ්ඨි ආපකං,⁵
නදිං කෙතුමතිං නාම ගමහිරං ගිරිගඤ්ඤරං.
6370. පුටුලොමමවජාකිණ්ණං සුපතීත්වං මහොදිකං,⁶
තත් නභාත්වා පිවිත්වා ච අසසාසෙත්වා ච පුත්තකෙ.
6371. අථ දකඛ්ඨි හදදනෙත නිග්ගොධං මධුච්ඡ්ඨලං,⁷
රම්මකෙ සිබරෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං.
6372. අථ දකඛ්ඨි හදදනෙත නාලිකං නාම පබ්බතං,
නානාදිජගණාකිණ්ණං සෙලං කිම්පුරිසායුතං.
6373. තස්ස උත්තරපුබ්බත මුවලිඤ්ඤ නාම සො සරො,
පුණ්ණරිකෙහි සඤ්ජනෙතා සෙතසොගතධියෙහි ව.
6374. සො වනං මෙසසඛිකාසං ධූවං හරිතසද්දලං,
සිහොවාථිසපෙකඛිව චනසණ්ඩං විගාහය;
පුජ්ජරුකෙඛි සඤ්ජනං ඵලරුකෙඛි වුහහං.

1. ගව.සි - මජ්ඣං.
2. උජු - අවමකථා.
3. වෙපුලං - මජ්ඣං. සා.
4. රම්මං - මජ්ඣං.
5. ආපකං - මජ්ඣං. සා.
6. මහොදිකං - මජ්ඣං. සා.
7. මධුච්ඡ්ඨලං - මජ්ඣං.

6364. තොප විසින් පඬුරු කරනලද යමක් ඇද්ද, එහැම දෙනලද මැ මා විසිනුදු පිළිගන්නාලද මැ වේවා. පියමහරජ මා රටින් නෙරැසියයි, (එහෙයින්) වඬකගිරියට යෙමි. සබ්දිනි, වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ නම් එයට නිසි අවකාශයක් දනුව.

6365. පුදනලද ගිනි ඇති එකහසින් ඇති රාජර්ෂිහු යම් තැනෙකැ සන්භිදෙන් ද (වෙසෙක් ද) එයට යන මග දක්ෂ වනවරකයෝ යම්සේ කියද්ද එසෙයින් එකාන්තයෙන් තොපට ඇපි කියමහ.

6366. මහරජුනි, තෙපි දරුවන් සමග භායභාව සමග යම් තැනෙකැ වාස කරන්නවු නම් එයට නිසි තෙල පර්වතය ගඩු-මාදන නම් වෙයි.

6367. කළු එ පිරුණු නෙන් ඇති වලඪනා මුහුණු ඇති සැරටවැසි රජහු (වෙසතුරුගට) අනුශාසනා කළහ; 'මහරජුනි, මෙ මහින් සෘජු වැ උතුරුදිග බලා යව' යි.

6368. තොපට යහපතක් මැ වේවා. ඉක්බිති නොයෙක් කරුණුයෙන් ගැවැසිගත් මනහර සිහිල් සෙවෙණ ඇති 'විසුල' නම් පර්වතය දක්නහු,

6369-70. ඒ ගල ඉක්ම වැළිදු පොතුලොම් මසුන් ගැවැසිගත් මනා තොට ඇති බොහෝ දිය ඇති ගැඹුරු වූ ගල්කුසින් බට කෙතුමනී නම් මහ භොයක් දක්නහු එහි නඟා පැත් බි නමා දරුවන් අස්වසා,

6371. තොපට යහපතක් වේවා. ඉක්බිති රමණිය වූ කළු මුදුන්හි හටගත් මනරම් වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මධුරඵල ඇති නුගරුකක් දක්නහු,

6372. ඉක්බිති නොයෙක් ලිහිණිගණයා විසින් ගැවැසිගත් කිසුරන් ගහන වූ 'නාලික' නම් ශෛලපර්වතය දක්නහු,

6373. ඒ නාලික පර්වතයට ඊශාන තන්හි හෙළපිපුමින් ද හෙල්මැලි කල්භාරයෙන් ද ගැවැසිගත් විලෙක් ඇත. හෙ මුවලින්ද නම් වෙයි.

6374. ඒ තෙපි නිල්වලාකුළක් බඳු වූ නිරතුරු පලාවන් හණබිම් ඇති මල්රුකින් ද පලරුකින් ද යන දෙකින් ගැවැසිගත් වනලැහැබට ගොදුරු කැමැති සිංහයක්හු මෙන් පිවිසෙව.

6375. තත්ථ ඛිණ්ණස්ස රා වග්ග නානාවණ්ණ ඛහු දීජා,
කුජනනමුපකුජනනී¹ උතු සමුප්පටීතෙ දුමෙ.

6376. ගණනා ගිරිවිදුග්ගානං නදීනං පහවානි ව,
යො දක්ඛි පොකඛරණිං කරඤ්ඤකකුධායුතං.²

6377. පුපුලොමමවජාකිණ්ණං සුපතිතං මහොදීකං,
සමඤ්ඤ වතුරස්සඤ්ඤ සාධුං අපට්ඨගන්ධිසං.

6378. තස්සා උත්තරපුට්ඨෙන පණ්ණසාලං අමාපය,³
පණ්ණසාලං අමාපෙතා උක්ඛාවරියාය ඊහට.

ව්‍යාපාරවෙසනඛණ්ඩං නිවසීතං.

6379. අහු වාසි කලිබ්බස්ස පුජකො නාම බ්‍රාහ්මණො,
තසසාසි දහරා හරියා නාමෙනාමිතතාපනා.

6380. තා නං තත්ථ ගතාවොවුං නදීඋදකභාරිකා,⁴
ථියො නං පරිභාසිංසු සමාගණනා කුතුහලා.

6381. අමිත්තා නුන තෙ මාතා අමිත්තා නුන තෙ පිතා
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6382. අභිතං⁵ වත තෙ ඤාතී මනතයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6383. දුක්ඛරං⁶ වත තෙ ඤාතී මනතයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6384. පාපකං වත තෙ ඤාතී මනතයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6385. අමනාපං වත තෙ ඤාතී මනතයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

1. කුජනන මුපකුජනනී - අට්ඨකරා.

2. බරඤ්ඤ - මජ්ඣං.

3. මමාපය - මජ්ඣං.

4. භාරියා - මජ්ඣං. වී.

5. අභිතං - මජ්ඣං. සං. වී.

6. දුක්ඛරං - මජ්ඣං. වී.

6375. එහි නොවිසිඳ පිඩු වැ පවත්නා හඬ ඇති මියුරු රැව ඇති නන් පැහැ නන් කුල ඇති බොහෝ සියොක්හු සෘතුසමයෙහි පිරිවැස්සි හිඳ කුල්නවුන් අනුව කුල්නි,

6376-6377. ඒ තෙපි එහි ගොස් ගිරිකඳුරුද නදීනට ප්‍රභවස්ථාන වූ උල්විටු (උල්දිය පෙදෙස්) ද කරඳ කුඹුකින් යුත් පොකුලොම මුහුන් ගැවැසිගත් මනා තොට ඇති පිළිකුල් ගඳ නැති මිහිරි වූ බොහෝ දිය පිරුණු සම වැ සිවුරැස් වූ පොකුණක් දක්නහු.

6378. ඒ පොකුණට ඉසාන තන්හි පන්සලක් මවන්නහු. පන්සලක් මවාගෙන වනවුල් වනපලයෙන් යැපෙමින් නො පමා වැ වාස කරව.

වනප්‍රවේශ කාණ්ඩය නිමි.

6379. කලිතුරට (දුන්නිට්ට්ට් නම් ගම්) වැසි 'සුජත' නම් බමුණෙක් වී. ඔහට නමින් 'අමිත්තතාපනා' නම් තරුණ අඹුවක් වූව.

6380. එගම්හි ස්ත්‍රීහු දිය ගෙනනුව හොයට ගියාහු ඒ අමිත්තතාපනාට මෙසේ කීහු: ඒ ස්ත්‍රීහු කුහුල් ඇතියන් මෙන් පිරිවරාගෙන ඇයට පිරිහෙළා තෙපලූහ.

6381. මෙවන් තුරුණු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරපත් මහල්ලාට දුන්නු ද තිගේ ඒ මව යැතිරියකැ යි හඟුමහ. තිගේ ඒ පියා යතුරෙකැ යි හඟුමහ.

6382. මෙවන් ළදරු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ දිරාගිය මහල්ලාට දුන්නු ද තිගේ ඒ නෑයෝ රහසිගත ව තිට අභිතයක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6383. මෙවන් සොදුරු ළදරු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරාපීර්ණ මහල්ලාට දුන්නු ද තිගේ ඒ නෑයෝ රහසැ හිඳ තිට දුෂ්කරයක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6384. මෙවන් ළදරු විය ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරපත් මහල්ලාට දුන්නු ද තිගේ ඒ නෑයෝ රහොගත වැ තිට පව්කමක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6385. මෙවන් තුරුණුබව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ දිරාගිය මහල්ලාට දුන්නු ද තිගේ ඒ නෑයෝ එකලා වැ හිඳ තිට අමනාපයක් බැණගත්හු වන.

6386. අමනාපවාසං වසසි ජිණේණ පතිනා සහ,
යා කං වසසි ජිණේණස්ස මතනොන ජිවිතා වරං.
6387. න හි නුන තුඤ්ඤං කල්‍යාණි පිතා මාතා ච යොගනෙ,
අඤ්ඤං භනාරං විද්දංසු යෙ තං ජිණේණස්ස පාදංසු;
එවං දහරියං සතිං.
6388. දුග්ගිට්ඨං තෙ නවමියං අකතං අභිභුතතං,
යෙ තං ජිණේණස්ස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.
6389. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නුන බ්‍රහ්මචරියපරායණෙ,
යා කං ලොකෙ අභිසපි සීලවනොත බහුසුසුතෙ;
යා කං වසසි ජිණේණස්ස එවං දහරියං සතිං.
6390. න දුක්ඛං අභිනා දට්ඨං න දුක්ඛං සත්ථියා හතං,
තඤ්ඤි දුක්ඛඤ්ඤි තිප්පඤ්ඤි¹ යං පණෙස ජිණේණං පතිං.
6391. නත්ථි ඛිඩ්ධා නත්ථි රතී ජිණේණ පතිනා සහ,
නත්ථි අලලාපසලලාපො ජග්ගිතථි² න යොගති.
6392. යද ව දහරො දහරා මනිතයනති රහොගතා,
සබ්බෙසං සොකා නසස්සනති³ යෙ කෙවි හදයනිසස්සිතා.
6393. දහරා කං රූපවතී පුරිසානං අභිපත්තී,
ගව්ඨ ඤාති කුලෙ අව්ඨ කිං ජිණේණං රමයිස්සති.
6394. න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගව්ඨාමි නදිං උදකභාරියා,
ටියො මං පරිභාසනති තයා ජිණේණ ප්‍රාහ්මණ.
6395. මා මෙ කං අකරා කම්මං මා මෙ උදකමාහරි,
අභං උදකමාතිස්සං මා හොති කුපිතා අහු.
6396. නාහං තම්භි කුලෙ ජාතා යං කං උදකමාහරෙ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්ඡාමහං සරෙ.
6397. සචෙ මෙ දසං දසිං වා නානයිස්සසි බ්‍රාහ්මණ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්ඡාමි සනත්තෙ.

1. තිබ්බඤ්ඤි - මජ්ඣං.

2. ජග්ගිතථි.

3. සබ්බෙ සොකා චිතස්සනති - සායා, සබ්බා සොකා - මජ්ඣං.

6386. මෙවන් ළදරු බව ඇති කල්හි නොමනා විසීමක් වසති, යම් බඳු තෝ මහල්ලාගේ ගෙහි වාස කෙරෙහි ද ඒ තීගේ ජීවිතයට වඩා මරණය උතුමැ.

6387. කලණ වූ සොදුරිය, මෙවන් තරුණ බව ඇති කල්හි තී යම් කෙනෙක් මහල්ලාට දුන්හු ද ඒ තීගේ මවු ද පියා ද තිට අනෙක් සැමියකු නො ලත්හ යි හඟුණි.

6388. මෙවන් දහර බව ඇති කල්හි තී යම් කෙනෙක් මහල්ලාට දුන්හු ද ඒ තී විසින් නවමි යාගය නසුරු කොට පුදනලද වන. (තී දුන් යාගපිණ්ඩය පළමු කොට මහලු කවුඩකු විසින් ගන්නාලද වන) තී විසින් ගිනිපූජා නො කරනලද වන.

6389. මෙවන් තාරුණ්‍ය ඇති කල්හි යම් බඳු තෝ මහල්ලාගේ ගෙහි වාස කෙරෙහි ද ඒ තෝ ලොවහි බඹසරෙහි නියැලී සිල්වත් බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති මහණබමුණන්ට ආක්‍රොශ කෙළෙහි වන.

6390. නයකු විසින් ධහනලද්දේ දුක් නො වෙයි, සැකින් පහරන ලද්දේ දුක් නො වෙයි, යම් ස්ත්‍රියක් මහලු සැමියකු දැකී ද හෙ මැ දුක් ද කියුණු දුක් ද වෙයි.

6391. මහලු සැමියා සමග ක්‍රීඩාවක් නැත (නො හොබී) කෘමරකි නැත, අල්ලාපසල්ලාප නැත, (කඩදත් වීවර කොට සෙන්නහුගේ) සිතා ද නො හොබී.

6392. යම් කලෙක තරුණයා ද තරුණී ද දෙදෙන රහසි වැ හිඳ රහස් කියද්ද එසඳ තුලුන්ගේ ළය ඇසුරු කළ යම් කිසි ශෝක කෙනෙක් ඇද්ද එ හැම ශෝකයෝ නසිති.

6393. තෝ ළදරියෙහි, රු ඇතියහු, පිරිමින් විසින් වෙසෙසින් පතනලදුවහු, නැඟියා, නැයන්ගේ ගෙහි වස, මහල්ලා (තී පස්කම් ගුණෙන්) කෙසේ රමණය කරන්නේ ද යි කීහු.

6394. බමුණ, තොප මහලු හෙයින් (මෙ ගමැ) ගැහැනු මට පිරිහෙළා කියති. එහෙයින් බමුණ, තොපට දිය ගෙනෙනුව හොයට නො යම්.

6395. තෙපි මට මෙහෙ නො කරව, නහමක් මට දිය ගෙනෙව, මම දිය ගෙනෙමි. හවතී නහමක් කීපෙව.

6396. යම් හෙයෙකින් තෙපි දිය ගෙනෙන්නවු නම් මම වනාහි එවන් (සැමියන්ගෙන් මෙහෙ ගන්නා) කුලෙහි නූපන්මු. බමුණ, මම තොපගේ ගෙහි නො වසන්නමු. මෙසේ දනුව.

6397. බමුණ, ඉදින් මට දසකු හෝ දස්සක හෝ නො ගෙනෙන්නවු නම් තොප කෙරෙහි නො වසන්නමු. බමුණ මෙසේ දනුව.

6398. බැමිණිය, මා සතු ශිල්පයෙක් හෝ ධනයෙක් ධාන්‍ය-
යෙක් හෝ නැත. මම කියෙයින් හවතියට දසකු හෝ දෑස්සක
හෝ ගෙනෙමි ද? මම හවතියට මෙහෙ කරන්නෙමි. හවතී
නහමක් කිපෙව.

6399. එව, යම්යේ මා විසින් තෙපුලෙක් අසනලද ද එසෙයින්
මම තොපට කියමි, තෙල වෙසතුරු මහරජ වැඩහිටියෙහි වාස
කෙරෙයි.

6400. බමුණ, තෙපි (එහි) ගොස් ඔබ අතින් දසකු දෑස්සක ද
යදුව. තොප විසින් යදනාලද එ රජ තොපට දසකු දෑස්සක ද
දෙන්නෙ යැ.

6401. මම මහල්ලෙමි, බල නැත්තෙමි, මහ ද දික් වෙයි,
අතිශය දුර්ගම යැ. හවතී නො හඬව, තෙපි නහමක් දෙමිනස්ව,
මම හවතියට මෙහෙ කරනෙමි, හවතී නො කිපෙව.

6402. බමුණ යම්යේ සටනට නො ගොස් යුද නැතියෙ මැ
පැරැදියෙහි ද, එසෙයින් මැ තෙපි නො ගොස් මැ පැරැදියෙහි.

6403. බමුණ ඉදින් මට දසසකු හෝ දසියක හෝ නො
ගෙනෙන්නවු නම් මම තොපගේ ගෙහි නො වසමි. බමුණ, මෙසේ
දැනුව, තොපට නො රැස්නක් කරනෙමි, ඒ තොපට දුක් වන්නෙ යැ.

6404. යම් කලෙකැ (භට්ඨාභූයෙහි) සෘතුසන්ධින්නි පවත්නා
සැණකෙළියෙහි සර්වාභරණයෙන් සැදුණු මා අත් පිරිමින් හා සමග
රමණය කරන්නිය දක්නා ද ඒ තොපට දුක් වන්නෙ යැ.

6405. මා නො දැක්මෙන් හඬන්නා වූ මහලු තොපගේ වක ද
බොහෝ වන්නේ යැ. නර ද බොහෝ වන්නෙ යැ.

6406. ඉක්බිති එ බමුණු බියපත් වැ බැමිණියගේ වසයට
ගියෙ කාමරාගයෙන් පෙළනලද්දෙ බැමිණියට තෙල කරුණ කී:

6407. බැමිණිය, තෙපි සංකුල පු ද සකුරු පු ද මොනවට
කළ අත්වට ද අත්සුණු ද බත්පළාවක් (බත්මුලක්) ද මට මහ
උපකරණ කොට දෙව.

6408. සමානකුල ඇති කුමරුවන් දෙදෙනකුන් තොපට දස්
පිණිය ගෙනෙන්නෙමි. ඔහු දවය නො මැළි වැ තොපට මෙහෙ
කරන්නාහ.

6409. බමුණු මෙසේ කියා වහන් ලී ය. ඉක්බිති හේ රහස්
ඔවා දී අඹුව පැදකුණු කොට,

6410. පක්කාමී සො රුණ්ණාමුට්ඨො බ්‍රාහ්මණො සත්තබ්බතො,
සිව්තං නගරං ඵීතං දසපරියෙසනං වරං.
6411. සො තස්ස ගතඛා අවච යෙ තස්සාසු සමාගතා,
කුභිං වෙසසන්නරො රාජා කස්ස පසෙසමු ඛත්තියං.
6412. සො ජනා තං අවචාසී¹ යෙ තස්සාසු සමාගතා,
කුමෙහති බ්‍රහ්ම පකතො අනිදනෙන ඛත්තියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා වට්ඨෙත වසති පබ්බතෙ.
6413. කුමෙහති බ්‍රහ්ම පකතො අනිදනෙන ඛත්තියො,
ආදය පුත්තදරඤ්ච වට්ඨෙත වසති පබ්බතෙ.
6414. සො වොදීතො බ්‍රාහ්මණියා බ්‍රාහ්මණො කාමගිඤ්චිමා,
අසං තං පතියෙව්ඨස්ස;
වනෙ වාළුමිගාකිණ්ණෙ ඛග්ගදීපිනියෙව්ඨතෙ.
6415. ආදය ඛෙලුවං දණ්ඩං අඤ්ඤාතං කමණ්ඩුවං,
සො පාවිසි බ්‍රහ්මරඤ්ඤං යස්ස අපෙසාසි කාමදං.
6416. තං පථිට්ඨං බ්‍රහ්මරඤ්ඤං කොකා තං පරිවාරස්සං,
වික්කන්ති සො විපතට්ඨො දුරෙ පඤ්ඤා අපක්කමී.
6417. තතො සො බ්‍රාහ්මණො ගතඛා භොගලුඤ්ඤෙ අසඤ්ඤතො,
වට්ඨනපෙසාහරණෙ නට්ඨො,
*[සුනාමෙති පරිවාරිතො රුක්ඛස්මිඤ්ඤා නිසිනෙතොව];
ඉමා ගාථා අභාසථ.
6418. කො රාජපුත්තං නිසභං ජයන්තමපරාජිතං,
භයෙ ඛෙමස්ස දුතාරං කො මෙ වෙසසන්නරං වීදු.
6419. යො යාවතං පතිට්ඨාසි භුත්තං ධරණීරිව,
ධරණුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්නරං වීදු.
6420. යො යාවතං ගතී ආසි සවනානිනංව සාගරො,
උදබ්බපමං² මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්නරං වීදු.
6421. කල්‍යාණකිත්ථං සුචිමං සිතුදකං මනොරමං,
පුණ්ණරිකෙහි සංජන්තං පුත්තං කිඤ්ඤකම්මරෙණුනා;
රහදුපමං³ මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්නරං වීදු.

1. තෙ ජනා තං අවචාසු - මජ්ඣං.

2. තදුපමං - මජ්ඣං.

3. සරුපමං - මජ්ඣං.

* ඉමං පාදවයං සබ්බස්ස පොත්තකෙසු න දිස්සති.

6410. එ බමුණු සමාදන් වූ වුත ඇතියේ වලඡනා මුහුණ ඇතියේ දසිදසුන් සොයා ඇවිදිනෙ සිව්න්ගේ සමපත්තීන් විපුල වූ ජයතුරා නුවරට පිටත් වැ ගියේ.

6411. හේ එහි ගොස් එහි යම් කෙනෙක් රැස් වැ සිටියාහු ද ඔවුන්ට මෙසේ කී: වෙසතුරු මහරජ කොහි ද? එ රජ කොහි දී දක්මෝ දැ යි.

6412. එහි යම් කෙනෙක් රැස් වැ සිටියාහු ද එ ජනයා ඔහට මෙසේ කී: බමුණ, තොප විසින් අධික දනයෙන් පෙළන ලද රජ සිය රටින් තෙරනලද්දේ වැඩගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6413. බමුණ, තොප විසින් අතිදනයෙන් පෙළනලද රජ තෙම අඹුදරුවන් ද ගෙන ගොස් වැඩගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6414. කාමයෙහි ගිජු වූ එ බමුණු බැමිණිය විසින් වොදනා කරනලද්දේ වල්වුවන් විසින් ගැවැසිගත් කගවෙහෙණුන් හා දිවියන් විසින් සෙවුනා ලද වනයෙහි වින්දයුතු යම් දූකෙක් ඇද්ද එ දුක් අනුභව කෙළේ.

6415. එ බමුණු බෙලුව සැරයටිය ද ගිනි පුදන කෙණෙස්ස ද කම්බිලාව ද ඔහන යම් අරනෙකැ කැමැති සැපත් දෙන වෙසතුරු රජ වෙසෙකී ඇයි ද ඒ මහ අරනට පිවිසියෙ යැ.

6416. ඒ මහවල් වන් බමුණු (වන දෙර රක්තභුගේ) බල්ලෝ පිරිවරාගත්හ. හෙ මහ හඬින් හැඬී. මං මුළා වූයේ මහින් දුරු වැ ගියේ.

6417. ඉක්බිති හෝගයෙහි ගිජු වූ සංයමයක් නැති එ බමුණු ගොස් වැඩගිරියට යන මහ මුළා වූයේ මේ ගාරා කී:

6418. රාජපුත්‍ර වූ උතුම් වූ මසුරුසින් ජය ගන්නා වූ අපරාජිත වූ බියෙහි අභය දෙන්නා වූ වෙසතුරු රජ වසන තැන් කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6419. යමෙක් යදියනට පිහිට වී ද, පොළොව මෙන් හැම සත්තට පිහිට වූ දෙරණට උපමා වූ ඒ වෙසතුරු මහරජහු (වසන තැන්) කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6420. ගඬාවනට සාගරය මෙන් යමෙක් යදියනට පිළිසරණ වී ද සයුරට උපමා වූ වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6421. හෙළපියුමින් සැදුණු කුසුම් රේණුයෙන් යුක් කලණ තොට ඇති පවිත්‍ර වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මනරම් චිලක් බඳු වූ වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6422. අසසතංච පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තද්වපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6423. නිග්‍රොධංච පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තද්වපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6424. අමඛං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තද්වපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6425. සාලං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තද්වපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6426. දුමං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තද්වපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6427. එවඤ්ඤි මෙ විලපතො පට්ඨස්ස බ්‍රහ්මවනෙ,
අහං ජානනති යො චජජා නන්දිං සො ජනයෙ මම.*
6428. එවඤ්ඤි මෙ විලපතො පට්ඨස්ස බ්‍රහ්මවනෙ,
අහං ජානනති යො චජජා (වෙසසන්තාරනිවෙසනං);
තාය සො එකවාචාය පසථෙ පුඤ්ඤං අනප්පකං.
6429. තස්ස වෙතො පටිසෙසාසි අරඤ්ඤි ලුග්ගකො චරං,¹
තුමෙහති බ්‍රහ්ම පකතො අනිදනෙන බන්තියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා වට්ඨෙත වසති පබ්බතෙ.
6430. තුමෙහති බ්‍රහ්ම පකතො අනිදනෙන බන්තියො,
ආදය පුත්තදරඤ්ඤි වට්ඨෙත වසති පබ්බතෙ.
6431. අකිච්චකාරී දුමෙමිධො රට්ඨා විච්ඡාමාගතො,
රාජපුත්තං ගට්ඨෙසනොතා බකො මචජමිචොදකෙ.

1. විසමෙ - මජ්ඣ. සා.

2. මම - මජ්ඣ. සා.

3. ලුග්ගකොචරො - මජ්ඣ. සා.

4. පටිත - මජ්ඣ.

6422. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහ මිරිකුණ-
වුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගි මනරම් ඇසතු
රුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නේ ද?

6423. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මාර්ගක්ලාන්ත-
යනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගි මනරම් කුහ
රුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නේ ද?

6424. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහ මිරිකුණ-
වුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගි මනරම් අඹ
රුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නේ ද?

6425. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහමහ
පෙළුණවුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගි මනරම්
සල්ලුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු
කවරෙක් මට දැන කියන්නේ ද?

6426. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහමහ
මිරිකුණනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගි මනරම්
රුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නේ ද?

6427. මහවල්හි මංගුළා වූ මෙසේ වලඳ්නා මට යමෙක්
'මම දන්මි' කී නම් හෙ මට සොම්නස් දනවන්නේ යැ.

6428. මහවෙතෙහි මංගුළා වූ මෙසේ වලඳ්නා මට යමෙක්
'මම දන්මි' කී නම් හෙ ඒ එක් වැනින් බොහෝ පින් රැස්
කරන්නේ යි.

6429. ඔහට, වැදි වැ වෙනෙහි ඇවිද්නා වේන රටවැසියෙක්
මෙසේ පිළිවදන් ඇස්වී: බමුණ තොප විසින් අතිදුනයෙන් පෙළුන
ලද රජ තෙම සියරටින් තෙරනලද්දේ වැනැගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6430. බමුණ තොප විසින් අධිකදුනයෙන් මඩනාලද වෙසතුරු
රජ අඹුදරුවන් ද ගෙනගොස් වැනැගිරියෙහි වෙසේ.

6431. නුවණ නැති නො කටයුතු කරනසුලු තෝ දියෙහි
මසකු සොයන කොකකු මෙන් වෙස්සන්තර රාජසුත්‍රයා සොයමින්
රටින් තික්ම මහවනයට ආයෙහි.

6432. තස්ස ත්‍යාගං න දස්සාමි ජීවිතං ඉධ බ්‍රාහ්මණ,
අයං හි තෙ¹ මයා නුතෙනා සරො පාසාති² ලොහිතං.
6433. සිරො තෙ වජ්ඣධිජාන³ හදයං ඡෙත්වා සබ්බධනං,
පත්ථසකුණං⁴ යජිස්සාමි තුඤ්ඤං මංසෙන බ්‍රාහ්මණ.
6434. තුඤ්ඤං මංසෙන මෙදෙන මත්තෙන ච බ්‍රාහ්මණ.
ආහුතිං පග්ගහෙස්සාමි ඡෙත්වාන හදයං තච.
6435. තං මෙ සුඨිට්ඨං සුහුතං තුඤ්ඤං මංසෙන බ්‍රාහ්මණ,
න ච තිං රාජපුත්තස්ස හරියං පුතෙන ච නෙස්සයි.
6436. අවජේඣා බ්‍රාහ්මණො දුතො වෙනපුත්ත සුණොහි මෙ,
තස්මා හි දුතං න හතනති එස ධම්මො සත්තතතො.
6437. නිජ්ඣානා සිවයො සබ්බෙ පිතා නං දට්ඨමිච්ඡති,
මාතා ච දුබ්බලා තස්ස අචිරා වක්ඛුති ජියරෙ.
6438. තෙසාහං පභිතො දුතො වෙනපුත්ත සුණොහි මෙ,
රාජපුත්තං නයිස්සාමි යදි ජානාසි සංස⁵ මෙ.
6439. පියස්ස මෙ පියො දුතො පුණ්ණපත්තං දදමි තෙ,
ඉමඤ්ඤි මධුනො තුමං මිගසක්ඤ්ඤි⁶ බ්‍රාහ්මණ;
තඤ්ඤි තෙ දෙසමකඛිස්සං යත් සම්මති කාමදෙ.
- ජුජකපබ්බං නිට්ඨිතං.
6440. එස සෙලො මහාබ්‍රහ්ම පබ්බතො ගතිමාදනො,
යත් වෙස්සජ්ඣාතරා රාජා සහ පුතෙනහි සම්මති.
6441. ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණං වික්ඛාණං ආසදඤ්ඤි මසං ජටං,
වම්මවාසි ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.
6442. එතෙ නිලා පදික්ඛන්ති නානාඵලධරා දුමා,
උග්ගතා අබ්බාකුටං⁷ ච නිලා අඤ්ජනපබ්බතා.

1. අයඤ්ඤි කෙ මයා - මජ්. ෧.
2. සරො වියසති - මජ්. ෧.
3. බජ්ඣධිජාන - මජ්. ෧.
4. බත්ථසකුණං - මජ්. ෧.
5. සංසමෙ - මජ්. ෧.
6. මිගසක්ඤ්ඤි - මජ්. ෧.
7. අබ්බාකුටාච - මජ්. ෧, සං. ෧.

6432. බමුණ, මම මෙහි දී ඒ නො කටයුතු කරන තට දිවි නො දෙමි. ම විසින් විදුනාලද මේ සරය තාගේ ලේ බොන්නෙ යැ.

6433. බමුණ, තා මරා තාගේ හිස සිඳූ අක්මා සහිත හදමස් කපාගෙනා තාගේ මසින් මාර්ගදේවතාවන්ට 'පඤ්ඤා' යාග කරනෙමි. (බිලියම් කරනෙමි)

6434. බමුණ, තාගේ හදමස් කපාගෙනා තාගේ මසිනුදු මස්-තෙලිනුදු හිස්මුලිනුදු හෝම කරනෙමි.

6435. බමුණ මා විසින් තාගේ මසින් කරනලද එ මොනවට යාග කරනලද මොනොවට පුදනලද කවර හෙයින් යත්: ඒ හෙතුවින් තෝ රාජපුත්‍රයාගේ අඹුව හෝ දරුවන් හෝ නො ගෙන යන්නෙහි.

6436. වෙකපුත්‍රය, මාගේ බස් අසව. බමුණා ද දුතයා ද නො මැරියැයුතු වෙයි. එ කරුණෙන් දුතයා නො මරති, මෙ දහම සනාතන (පුරාණ) වෙයි.

6437. හැම සිව්සු සන්තිදුවනලභ. පියරජ ඔහු දක්නට රිසි වෙයි, ඔහුගේ මවු ද දුබල යැ. නොබෝ කල්හි මැ ඇස් පිරිහෙයි. (නිරතුරු හැඬීමෙන)

6438. මම ඔවුන් විසින් මෙහෙයනලද්දයෙමි, වෙතපුත්‍රය මාගේ බස් අසව. වෙසතුරු රජපුතු ගෙනා යමි. ඉදින් දනී නම් මට කියව.

6439. බමුණ, මාගේ ප්‍රිය (වෙසතුරු) හට ප්‍රිය දුතයෙහි, තට තුටුපවුරු කොට මේ මිසිරු ලබුව ද මුවකලවෙ ද දෙමි. කැමැති සැපත් දෙන වෙසතුරු යම් තැනෙකැ වෙසේ ද එ දෙය ද තට කියමි.

පුජක පර්වය නිමි.

6440. බමුණ යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් හා සමග වාස කෙරේ ද තෙල පැනෙන ගල ඒ ගඳමහන් පවුව යි. (කඳු පාමුලින් උතුරුදිග බලා ගොස් සක්දෙව මවාදුන් අසපුවෙහි දක්නෙහි)

6441. (එ රජ) උතුම් තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ටල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද (හොමදබ්බ) දළමඬුලු ද ධරත්‍රයෙ අඳුන්දිව්සම් ධරත්‍රයෙ බිමැ කොළ ඇතිරියෙහි හොචි. ගිනිදේයා පුදයි.

6442. තෙල නිල්වන් වූ නොයෙක් එල ධරන වාක්‍ෂයෝ නැඟී සිටි වලාකුළු මෙන් නිල්වන් අඳුන් කුළු මෙන් පැනෙති.

6443. ධවස්සකණ්ණා ඛදිරා සාලා ඵ්ඤ්ඤාමාලුචා,
සමප්පෙධන්ති වාතෙන සක්ඛි පීතාච මාණවො.
6444. උපරි දුමපරියායෙසු සංගීතියොච සුයරෙ,
නජ්ජුහා කොකිලසඛතා සප්පතන්ති දුමා දුමං.
6445. අච්ඡයනොච ගවජනං සාඛාපණ්ණාසමෙරිතා,
රමයනොච ආගන්තුං මොදයන්ති නිවාසිනං;
යත් වෙස්සානාරො රාජා සහ පුතෙහි සමිති.
6446. ධාරෙතොහා බ්‍රාහ්මණං චණ්ණං ආසදඤ්ඤා මසංජටං,
චන්දිවාසී ජමා සෙති ජාතවේදං නමස්සති.
6447. අමො කපිඤ්ඤා පනසා සාලා ජමුචු විභීතකා,¹
හරිතකී ආමඤ්ඤා අසසඤ්ඤා ඛදිරානි ව,²
6448. වාරු තිබ්බරුකඛා වෙත්ති නිග්‍රොධා ව කපිඤ්ඤා,
මධු මධුකා චෙට්ඨන්ති නිවෙ පක්ඛා වුද්ධො.
6449. පාරෙවනා හවෙය්‍යා ව මුද්දිකා ව මධුකිකා,³
මධුං අනෙලකං තත් සකමාදය භුඤ්ජෙර.
6450. අපෙක්ඛන්ති පුඤ්ඤා අමො අකෙක්ඛන්ති ඛදිරා,
අකෙක්ඛන්ති ආමා ව පකක ව හෙකවණ්ණං⁴ තදුගයා.
6451. අපෙත්ති හෙට්ඨා පුරියො අබ්බපක්ඛන්ති ගණ්හති,
ආමානි වෙට්ඨ පක්ඛන්ති වණ්ණගන්ධරසුත්තමෙ.⁵
6452. අතෙව⁶ මෙ අච්ඡරියං නික්ඛාරො පටිභානි මං,
දෙවනම්ච ආවාසො සොහති නඤ්ඤපමො.
6453. විහෙදිකා නාළිකෙරා ඛජ්ජුරිතං බ්‍රහ්මාවනෙ,
මාලාච ගන්ථිතා යනති ඛජ්ජුරිතොච දිස්සරෙ;
නානාවණ්ණානි පුප්පෙති නහං තාරාවිතාමිච.
6454. කුට්ඨි කුට්ඨනගරා⁷ පාටලියො ව පුඤ්ඤා,
පුත්තාගා ගිරිපුත්තාගා කොච්ඡාරා ව පුප්පිතා.

1. සාඛාපණ්ණ - මජ්ඣ. සා. වී.

2. කපිඤ්ඤා - මජ්ඣ.

3. විහෙදිකා - මජ්ඣ. සා.

4. පදාරානිච - මජ්ඣ.

5. මධුකිකා - මජ්ඣ.

6. සිංහවණ්ණ - මජ්ඣ. සා.

7. රජුත්තමා - මජ්ඣ.

8. තපෙට්ඨ - මජ්ඣ.

9. කුට්ඨා කුට්ඨනගරා - මජ්ඣ. කුට්ඨි කුට්ඨනගරා - සා.

6443 දව යැ අසු යැ කිහිරි යැ සල් යැ කොළොම් යැ මාළුවා යැ යන වාක්‍යයෝ එක්වරක් මැ පානය කළ රාසොදුන් මෙන් පවතින් වෙවුළුති.

6444. වාක්‍යශාඛා මතුයෙහි (ධියොතුන් හඬ) දෙව්ගී මෙන් ඇසෙයි. විලිකුළුළු හා කෙටිලිමුළු ගසින් ගසට පනිති.

6445. යම් පර්වතයෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග වාස කෙරේ ද (එහි) පවතින් සැලෙන ශාඛාපත්‍රයෝ තමා පියා යනුවහු කැඳවනුවන් වැන්නහ. තමා කරා එන්නහු රමණය කරනුවන් වැන්නහ. නිතිවසන දනන් තුටු කෙරෙති.

6446. (එ රජ එහි) උතුම් තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ල්ල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ද ධරණයෙ අඳුන් දිව්සම් ධරණයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොච්, ගිනි දෙවියා නමදී.

6447. අඹ ද ගිවුළු ද පනා (කොස්) ද සල් ද දඹ ද බුළු ද අරළු ද ඇඹුලු (තෙල්ලි) ද ඇසතු ද බෙබර ද.

6448. එහි රත්කිහිරි රුක් ද නුග ද හෙළ කිඳි ඇසතු ද ඇත. මිසුරු රස ඇති මිරුක්හු හොබවති. මිටි රුක්හි විලිකුන් දිඹුල්පල ද ඇත.

6449. කිරිපලු ද එල්ගෙද ද මී වැහෙන මිදි ද ඇත. එ වෙනෙහි නිවැසි මී තුමු මැ ගෙන බුදිති.

6450. ඒ වෙනෙහි ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් මල්පිපි සිටිති. ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් මැලැගෙන (පලගනිමින්) සිටිති. ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් අමු පල ද විලිකුන් පල ද ඇති වැ සිටිති. එ අමු විලිකුන් දෙපල මැ නිල්මැඩියන් වැන්න හ.

6451. තවද ඒ අසපුවෙහි අඹරුක් යට සිටි පුරුෂ තෙම (රුකට නො නැඟී මැ) වර්ණ ගන්ධ රසයෙන් උතුම් වූ අමු අඹ ද විලිකුන් අඹ ද නෙලාගනී.

6452. මට ඉතා මැ අසිරි යැ, මට වීස්මය වැ වැටහෙයි, දෙවියනට නිවාස වූ නඳුනුයන මෙන් හොබේ.

6453. ඉඳි රුකින් යැදි මහවෙනෙහි තල් රුක් ද තෙරළු රුක් ද ඇති. සුපිපි රුක් ගෙතු මල්දම් සෙයින් සිටි, ධාජාග්‍රයන් මෙන් පැනෙයි, නන් පැහැ මලින් තරුවැළින් සැදි අහස මෙහි.

6454. සුළුකෙඳිද ද උසුල්කොළ ද තුවරලා ද පළොල් රුක් ද පිපි සිටිත්, දෙඹරුක් ද මහදෙඹරුක් ද කොබොළල රුක් ද පිපි සිටිත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6455. උඤ්ජකා සොමරුකඛා අගරු¹භලලියො ඛහු,
පුත්තජීවා² ච කකුඛා³ අසනා වෙසු පුජ්ඣිතා.
6456. කුට්ඨා සලලා නිසා කොසඹලබුජා ධවා,
සාලා ච පුජ්ඣිතා තසු පලාලබලසන්නිභා.⁴
6457. තසසාවිදුරෙ පොකඛරණි භූමිභාගෙ මනොරමෙ,
පදුමිසලසඤ්ජනා දෙවානම්ච නන්දනෙ.
6458. අපේසු පුජ්ජරසමනා කොකිලා මඤ්ජුභාණිකා,
අභිනාදෙනති පටිනං⁵ උතුසමපුජ්ඣිතෙ දුමෙ.
6459. භසසනති මකරන්දෙති⁶ පොකඛරෙ පොකඛරෙ මධු,
අපේසු වානා වායනා දකඛිණා අප පටිජ්ජිමා;
පදුමකිඤ්ඤකඛරෙණුති ඔතිණ්ණො හොති අසසමො.
6460. ථුලා සිඛකාටකා වෙසු සංසාදියා පසාදියා,⁷
ථෙජකථජසව්‍යාවිද්ධා ඛහු වෙසු මුපයානකා;
මධුං හිංසෙති සවති ධිරං සප්පි මුලාලිති.⁸
6461. සුරති තං වනං වාති නානාගන්ධසමෙරිතං,⁹
සමිද්දාතෙව ගන්ධන පුජ්ජාබාහි තං වනං;
හමරා පුජ්ජගන්ධන සමනතා⁹භිනාදිතා.
6462. අපේසු සතුණා සනති නානාවණ්ණා ඛහු දීජා,
මොදනා සහ හරියාහි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජිනා.
6463. නන්දිකා ජීවපුත්තා ච ජීව පුත්තා ච පියා ච නො,
පියා පුත්තා පියා නන්ද දීජා පොකඛරණිසරා.
6464. මාලාව ගන්ථිතා යනාති ධජග්ගානෙව දීසසරෙ,
නානාවණ්ණෙහි පුජ්ජෙති කුසලෙහි සුගතධිකා;
යසු වෙසසනාරො රාජා සහ පුජෙතති සමිදිති.
6465. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං විණ්ණං ආසදං ච මසං ජටං,
වම්මවාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

1. අගගල - මජ්ඣ.
2. පුට්ඨිවා - මජ්ඣ.
3. කකුඛා - සා.
4. සත්තාභා - මජ්ඣ.
5. තං වනං - මජ්ඣ. සා.
6. මකරන්දෙති - මජ්ඣ.
7. සංසාරිපසාරියා - මජ්ඣ.
8. සබ්බිමුලාලිති - මජ්ඣ.
9. සමාදිකා - මජ්ඣ.

6455. එහි එරහැන්ද ද සෝමරුක් ද අගිල්ලුක් ද බදුලුරුක් ද බොහෝ යැ, අවරි ද සුළුකුඹුක් ද පියරුක් ද පිපි සිටියි.

6456. එහි මහකෙළිද ද සලල රුක් ද බන්තීරුක් ද කොසඹ රුක් ද දෙල් රුක් ද දවරුක් ද සල්ලුක් ද පිපි සිටියි. (රුක් යට වගළ මල්යය) පිදුරු කලවිටි වැන්න.

6457. එ අසපුවට නුදුරෙහි මනරම් බිම් පෙදෙසෙකැ දෙව්-
යන්ගේ නඳුනුයනෙහි මෙන් පිසුමුපුලෙන් සැදි (සිවුරැස්) පොකුණක් ඇත.

6458. තවද එහි පොකුරුමී රසින් මත් වූ මිසුරු හඬ ඇති කරවිකෙවිල්ලෝ සාකු සමයෙහි පිපිරුක්හි හිඳ (සියහඬින්) මහ වනය වෙසෙස්සින් හඬවති.

6459. මලින් බස්නා මුවරඳින් පොකුරුපතැ පොකුරුපතැ මී ඇත. තවද ඒ අසපුවෙහි දකුණුදෙසින් අවරදෙසින් දසනුදසින් පවත් හමයි. පිසුම් කෙසරුයෙන් හා රොනින් එ අසපුව ගැවැසි ගත්තේ වෙයි.

6460. ඒ පොකුණෙහි මහවිල්කටු ද ස්වයංජාත හුරුහැල් ද එයින් පතිත වැ හැටි හැල් ද ඇත. රහැබැද ඇවිදිනා මස්කැස්බෝ ද ඇත. එහි කකුළුවෝ ද බොහෝ වෙති. නෙළුලයෙන් මී වැහෙයි, නෙළුලයෙන් වැහෙන රස කිරිමුසු ගිතෙල් වැන්න.

6461. නත් ගඳින් වැහුණ එ උනය සුවද හමයි. පුෂ්පශාඛ-
යෙන් ප්‍රවෘත්ත ගන්ධයෙන් එ වනය පැමිණි දනත් මත් කෙරේ මැ යැ. බමරු මල්ගඳින් භාත්පසැ නද දෙති.

6462. තවද එ වෙනෙහි ලිහිණියෝ ඇත. නත් පැහැති බොහෝ ලිහිණිහු ඔවුනොවුන්ට කුල්නාහු ලිහිණි දෙනුත් හා කුටු වෙති.

6463. (වෙසතුරු රජුනි, තෙපි) කුස්ව යි කියන නන්දික ලිහිණියෝ ද දරුවන් සමග සැරදෙව යි කියන ජිවපුක්ක ලිහිණි-
යෝ ද තෙපි ද සැරදෙව තොප ප්‍රිය දරුවෝ ද සැරදෙත්ව යි කියන ලිහිණියෝ ද තෙපි ද කුටුව තොප දරුවෝ ද කුටුවෙන්වයි කියන ලිහිණියෝ ද පොකුණ මැ නිවෙස් කොට ඇතියහ.

6464. යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග සන්තිදේ ද එ වනහිස් නත් පැහැ මලින් නිපුණයන් වීසින් ගෙතු මල්දම් සෙයින් හොබෙන යැ.

6465. (එහි වෙසතුරු රජ) තවුස්වෙස් ද දෙහෙවිල්ල ද හොමදබ්බිය ද දළමඩුලු ද ධරනුයෙ අඳුන්දිවිසම් ධරනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොවී. ගිනිදෙවියා නමදී.

6466. ඉදඤ්ච මෙ සත්තුභ්‍යතං මධුනා පටිසංයුතං,
මධුජිණ්ඩිකා ච සුකතායො සත්තුභ්‍යතං දදමි තෙ.
6467. තුංගොච සමුද්‍රං භොතු නාභං ඉච්ඡාමි සමුද්‍රං,
ඉතොපි බ්‍රහ්ම ගණ්ඨාති ගච්ඡ බ්‍රහ්ම යථාසුඛං.
7468. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
ඉසිපි අච්චතො තත් පඤ්ඤානො රජසිඤ්ඤා;
ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණං චණ්ණං ආසදඤ්ච මසඤ්ඤං.
6469. චමුච්චාසි ඡමා සෙති ජාතවේදං නමසසති,
තං තං ගතොන පුච්ඡස්ස සො තෙ මග්ගං පටිකඛති.
6470. ඉදං සුඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා චෙතං කතා පදකඛිණං,
උදගභවිතොනා පසාසාමි යෙනාසි අච්චතො¹ ඉසි.

මුලවතවණ්ණනා නිට්ඨිකා.

6471. ගච්ඡතොනා සො භාරඤ්ඤා අරුස අච්චතං ඉසිං,
දිසවාන තං භාරඤ්ඤා සමොදදි ඉසිනා සහ.
6472. කච්චිතහු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤත යාපෙසි කච්චි මුලථලා ඛු.
6473. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අප්පමෙව සිරිංසපා,²
චනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ කච්චි භිංසා න විජ්ජති.
6474. කුසලඤ්ඤා ච මෙ බ්‍රහ්ම අපො බ්‍රහ්ම අනාමයං,
අපො උඤ්ඤත යාපෙමි අපො මුලථලා ඛු.
6475. අපො ඩංසා ච මකසා ච අප්පමෙව සිරිංසපා,
චනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ භිංසා මග්ගං න විජ්ජති.
6476. ඛුනි වසස පුගානි අසසමෙ වසතො³ මම,
නාතිජානාමි උප්පතං ආබාධං අමනෝරමං.
6477. සවාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්ම අපො තෙ අදුරාගතං,
අනොනා පටිස හගුනොන පාදෙ පකඛාලයස්සු තෙ.
6478. නිඤ්ඤානි පියාලානි මධුනෙ කාසුමාරියො,
ථලානි බ්‍රහ්මසානි භුඤ්ජ බ්‍රහ්ම වරං වරං.

1. මච්චතො - මජ්ඣං.
2. සට්ඨපා - මජ්ඣං.
3. සමමතො - මජ්ඣං.

6466. (වෙනසුත්‍රය,) මේ මා සතු අත්සුණු බත මියෙන් හැනුයෙ යැ. මොනවට කළ අත්වට ද අත්සුණුබත ද තොපට දෙමි. (මෙය ගනුව.)

6467. මාර්ගොපකරණ තොපට මැ වේවා. මම තොපගේ මහ උවරණ නො කැමැත්තෙමි. බමුණ, මෙයින්ද ගනුව, බමුණ සුවසේ යව.

6468. මේ එක්පිය මහ හමුයෙහි එයි, හෙ ද අසපුවට ඉඳුරා යෙයි. එ මහැ මැලිඳන් ඇති රජස්මුසු හිස් ඇති 'අවුත්ත' නම් තවුසෙක් ද වෙසෙ යි.

6469. හෙ තවුස්වෙස් ද මල්පල නෙලන අකුසු ගිනි පුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ධරතූයෙ දඳුන්දිව්සම් ධරතූයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හෝනෙ යැ. ගිනිදෙවියා පුදයි. තෙපි ගොස් ඔහු අතින් පුළුවියව. හෙ තොපට මහ කියන්නෙ යැ.

6470. බමුණු මෙය අසා සැදුරු පැදකුණු කොට 'අවුත්ත' තවුස් යම් තැනෙකැ වී ද එහි ඔදුවැඩි සිතැති වැ පිටත් වැ ගියේ.

සුඵචන වැනුමි.

6471. එ පුජක බමුණු යන්නෙ අවුත්ත' තවුසා දිටි. බමුණු ඔහු දකැ තවුසා සමග පිළිසඳර කෙළේ යැ.

6472. කිම හවත්තට රෝග නැද් ද? කිම හවත්තට දුක් නැද් ද? කිම වනමුල්පලයෙන් යැපෙහි ද? කිම මුල් හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6473. කිම තොපට මැසිමදුරුවෝ ද දික්දැසස්සු ද අල්ප මැ වෙති ද? සැඬමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම භිංසා නැද්ද?

6474. බමුණ, මට රෝග නැත. තවද මට දුක් නැත. වන මුල්පලවැළින් යැපෙමි. මුල් හා පලවැළ බොහෝ යැ.

6475. තවද මැසිමදුරුවෝ ද දීර්ඝජාති සර්පයෝ ද අල්ප මැ වෙති. සැඬමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි මට භිංසා නැත.

6476. බොහෝ අවුරුදු ගණන් අසපුවෙහි වසන මට උපන් නො සිත්කලු රෝගයක් නො දන්මි.

6477. බමුණ තොපට ස්වාගත යැ (තොපගේ පැමිණීම මැනැවැ) තවද තොපගේ නො මනා ඊමෙක් නො වෙයි. තොපට යහපතක් වේවා. තොපගේ පා ධොවන කරව. ඇතුළු පන්සලට පිවිසෙව.

6478. බමුණ, නිශීර්පල යැ පියල්පල යැ මිහිරි කටුඵරමිණිය යැ දඬුළුල්ලා මී යැ යන මේ ඇත. උතුම් උතුම් දෑය වළඳව.

6479. ඉද්ධි පානියං සීතං ආහතං ගිරිගඛාරා,
තතො පිච මහාබ්‍රහ්මෙ සචෙ තං අභිකඛබ්බි.
6480. පටිග්ගහීතං යං දිනතං සබ්බස්ස අංගියං කතං,
සඤ්ජයස්ස සකං පුත්තං සිව්භි විප්පවාසිතං;
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංස මෙ.
6481. න හවං එති පුඤ්ඤත්ථ සිවිරාජස්ස දස්සනං,
මඤ්ඤ හවං පත්ඨයති රඤ්ඤ භරියං පතිබ්බතං.
6482. මඤ්ඤ කණ්ණාජිතං දුසිං ජාලිං දසඤ්ච ඉච්ඡසි,
අථවා තයා මාතෘපුතෙ අරඤ්ඤ නෙතුමාගතො;
න තස්ස භොගා විජ්ජන්ති ධනං ධඤ්ඤඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.
6483. අකුඬුරුපාහං භොතො නාහං යාවිතුමාගතො,
සාධු දස්සනමරියානං සන්තිවාසො සද සුඛො.
6484. අදිට්ඨපුඤ්ඤා සිවිරාජා සිව්භි විප්පවාසිතො,
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංස මෙ.
6485. එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ පබ්බතො ගන්ධමාදනො,
යත්ථ චෙස්සන්තරො රාජා සහපුතෙහි සම්මති.
6486. ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණං චණ්ණං ආසදඤ්ච මසං ජටං,
චම්චවාසි ජමා සෙති ජාතචෙදං නාමස්සති.
6487. එතෙ නිලා පදිස්සන්ති නානාඵලධරා දුමා,
උග්ගතා අඛණ්ණවාච නිලා අඤ්ජනපබ්බතා.
6488. ධවස්සකණ්ණො ඛදිරා සාලාඵන්දනමාලුවා,
සමපචෙධනති වාතෙන සකිං පිතාච මාණවා.
6489. උපරි දුමපරියායෙසු සංගීතියොච සුයතෙර,
නඤ්ජුහා කොකිලසඛ්ඤා සමපනනති දුමා දුමං.
6490. අව්භයනොච ගච්ජන්තං සාධාපක්කසමෙරිතා,¹
රමයනොච ආගන්තුං මොදයන්ති නිවාසිතං;
යත්ථ චෙස්සන්තරො රාජා සහ පුතෙහි සම්මති.

1. සමිරිකා - මජ්ඣ.

6479. මෙ පැනුණු සිහිලැ ගල්කුසින් බට හොසින් ගෙනෙන ලද. බමුණ ඉදින් තෙපි රිසියවු නම් එයින් ගෙන පානය කරව.

6480. යමක් තොප විසින් දෙමි යි කී නම් ඒ දෙනලද මැ වේවා මා විසිනුදු පිළිගන්නාලද මැ වේවා. සියල්ල පඩුරු කරන ලද යැ. සඳමහරජුගේ සියපින් (වෙසතුරු) සිටින් කෙරෙන් වෙන් වැ වසන බව නො දනු ද? මම ඔහු දක්නට අයිමි. ඉදින් දන්නවු නම් මට කියව.

6481. හවන් සිවිරජු දක්නට පින් පිණිස නො එයි. හවන් රජහට පත්ති වූ අඹුව පතන වනැයි හඟිමි.

6482. කෘෂ්ණාභිතා දෑස් කොට ජාලිය දෑස් කොට රුස්නා වනැයි හඟිමි. නොහොත් මව යැ දෙදරු යැ යන තිදෙනා වනයෙන් ගෙන යන්නට ආයෙ වනැ යි හඟිමි. කොළ බමුණ, ඔහට හෝග නැත. ධනධාන්‍ය ද නැත.

6483. මම හවන්හු විසින් නො කිසියුතු සැඟවියෙමි. මම කිසින් යදනට නො ආමි. ආයථියන්ගේ දෑක්ම යහපත. ඔවුන් හා සමග විසීම හැමද සුව යැ.

6484. සිව්මහරජ යම් දවසෙකැ සිටින් විසින් රටින් තෙරන ලද ද එ දවස් පටන් හෙ මා විසින් නුදුටුවරු යැ. එයින් මම ඔහු දක්නට අයිමි. ඉදින් දනු නම් මට කියව.

6485. බමුණ, යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග යන්නිදේ ද තෙල පැනෙන ගල ඒ ගඳමහන් පව්ව යි.

6486. හේ තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ල්ල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ද ධරනුයෙ අඳුන්දිවිසම් ධරනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොවි. ගිනිදෙවියා සුදයි.

6487. තෙල නිල්වන් වූ නොයෙක් පල ධරන වෘක්ෂයෝ නැඟි සිටි වලාකුළු මෙන් නිල්වන් අඳුන්කුළු මෙන් පැනෙති.

6488. දූව යැ අසු යැ කිහිරි යැ සල් යැ කොළොම් යැ මාළුවා යැ යන වෘක්ෂයෝ එක්වරක් පානය කළ රාසොදුන් මෙන් පවතින් වෙවුළුති.

6489. රුක්අතු මතුයෙහි (සියොතූන් හඬ) දෙවගි මෙන් ඇසෙයි. විලිකුළුගණා හා කෙවිලිගණා ගසින් ගසට පනිති.

6490. යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් හා සමග වෙසේ ද (එහි) පවතින් සැලෙන තුරුසාපක් තමා පියා යනුවහු කැඳවනුවන් වැන්නහ. තමා කරා එනුවහු රමණය කරනුවන් වැන්නහ. නිති වසන දනන් තුටු කරනුවහ.

6491. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදංඤා මසං ජටං,
වලෙවාසි ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.
6492. කරෙරිමාලා විතතා භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
සඤ්ජාහරිතා භුමි න තඤ්චුද්ධංසනෙ රජො.
6493. මයුරගීවසඛකාසා තුලථස්සසමුපමා,
තිණානි නාතිවග්ගනති සමන්තා වතුරඛගුලා.
6494. අඛො ජලේ කපිත්ථා ව නිවෙ පක්කා උදුඛරා,
පරිභොගෙහි රුකෙඛති වනං තං රතිවඩ්ඪනං.
6495. වෙළ්ඨිංවණ්ණපනිභං මච්ඡගුඛනිසෙවිතං,
සුචිං සුගඤ්ඤං සලිලං ආපො තත්ථි සඤ්ඤති.
6496. තස්සාවිදුරෙ පොකඛරණි භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
පද්මපපලසඤ්ජනතා දෙවානම්ච තඤ්ජනෙ.
6497. තිණි උපලජාතානි තස්මිං සරසි බ්‍රාහ්මණ,
විචිත්‍ර නිලානෙකානි සෙතා ලොභිතකානි ව.
6498. ධොමා ව තත්ථ පද්මා සෙතසොගන්ධකෙහි ව,
කලමකෙහි¹ සඤ්ජනො මුච්චිඤ්ඤො නාම සො සරො.
6499. අපේඤ්ඤා පද්මා චුලා අපරිසන්තාව² දීක්ඛරො,
ගිමො භෙමනතිකා චුලො ජණ්ණනග්ගාඋපසරො.
6500. සුරගි සමපවායනති විචින්නා පුප්ථසන්තා,
භමරා පුප්ථගඤ්ඤන සමන්තාමිතිනාදිතා.
6501. අපේඤ්ඤා උදකන්තස්මිං රුකඛා තිට්ඨනති බ්‍රාහ්මණ,
කදම්බා පාටලි චුලා කොවිලාරා ව පුප්ථිතා.
6502. අඛොලා කච්ඡිකාරා ව පාරිජඤ්ඤා ව පුප්ථිතා,
වාරණසායනා රුකඛා මුච්චිඤ්ඤමහිතො³ සරං,
6503. සිරිසා සෙතපාරිසා සාධු වායනති පදමකා,
නිශ්ශුණ්ඨි සිරිතිගුණ්ඨි අසනා වෙස්ස පුප්ථිතා.

1. කලමකෙහි - මජ්ඣ.

2. පරිසන්තාව - මජ්ඣ.

3. මුහුණ - මජ්ඣ. වී.

6491. (එරජ එහි) තවුස්වෙස් ද පලවැළ නෙළන අකුස්ස ද ගිනි පුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ද ධරත්‍රයෙ අඳුන්දිවිසම් හඳුනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) සයන කෙරෙයි, ගිනිදෙවියා නමදී.

6492. (එ වෙනෙහි) සිත්කලු බිම්පෙදෙස්හි පැතිරැ සිටි හෙළ-ගිනිල්ල මල් ඇති බිම භීතියෙන් නිල්වන් වූයෙ යැ. එ බිමැ ධූලි නො නැහෙයි.

6493. මොනරකර බඳු වූ හිඹුල්පුළන් පහස් සම උපමා ඇති තෘණයෝ භාත්පස්හි සතරතුල් ඉක්ම නො වැටෙති.

6494. අඹ දඹ ගිවුලු ද මිටිරුක්හි විලිකුන් දිඹුල් ද ඇත. (නොයෙක් මල්පලයෙන් සැදි) පරිභොග වෘක්ෂයෙන් එ වන ඇලුම් වඩයි.

6495. මස්කැලන් විසිරු නිති සෙවුනාලද වෙරළමිණි වන් පැහැ ඇති පිරිසුදු සුවඳ සිලිල් ඇති (කඳුරැලියෙන් බස්නා) දියදහර එ වනළුවහි ගළායෙයි.

6496. එයට කුඳරෙහි මනරම් බිම්පෙදෙසෙකැ දෙවියන්ගේ තදුකුයනෙහි මෙන් පියුම්පුලින් සැදි පොකුණක් ඇත.

6497. බමුණ, එ සිවුරැස් පොකුණෙහි තුන් උපුල්ජාතියක් ඇත. එක් ජාතියක් නිල්පැහැ වෙයි, එක් ජාතියක් සුදුපැහැ වෙයි, එක් ජාතියක් ලේපැහැ වෙයි, එ පොකුණ විසිතුරු යැ.

6498. බමුණ, ඒ වනළැහැබිහි විලෙකුදු ඇත.* ඒ විලැ හෙළපියුම්හු හෙළ පිළි අතුළ තැන් වැනියහ. හෙළපුලින් හා හෙල්මැල්ලෙන් ද දියකුරයෙන් ද ගැවැසුණෙ යැ. එ විල ඉවලින්ද නමැ.

6499. තවද ඒ මුදලිඳු විල්හි පිපි පියුම්හු කෙළවර නැත්තවුන් මෙන් පෙනෙන්නාහ. ගිමන් හිමන් සෘතුයෙහි වූ පිපි පියුම්හු දණ පමණ දියෙහි පැතිරැ සිටිති.

6500. විසිතුරු මල්පතර සුවඳ පතුරුවයි. බමරු මල්ගඳින් භාත්පසැ අභිනාද කෙරෙති.

6501. තවද බමුණ, ඒ විල්දිය කෙළවර වෘක්ෂයෝ පවතිත්, සුපිපි කොළොම් රුක් යැ පළොල් රුක් යැ පිපි කොබලිල රුක් යැ.

6502. අතුණ රුක් යැ වැල්කිණිහිරි යැ කරගස් යැ එරබු යැ නාරුක් යැ යන මෙ රුක් මුදලිඳු විල් වට පිපි සිටී.

6503. මහරි යැ හෙළපළු යැ පියුම්ගස් යැ යන මෙ රුක් මනා සුවඳ හමයි, මහනික ද සුළුනික ද පියාරුක් ද එහි පිපි වන සිටී.

* මේ පාඨය මුහුණ අඩුවාවෙහි නැත. වෙසතුරුද යන්නයෙහි ඇත. 'මුහුණ එක් සරොපි අස්' යනු පාඨයි.

6504. පංගුරා වතුලා සාලා¹ යොහඤ්ජනා ව පුජ්ඣතා,
කෙතකා කණිකාරා ව කණුවෙරා ව පුජ්ඣතා.
6505. අපජ්ජනා අපජ්ජකණ්ණා ව මහානාමා ව පුජ්ඣතා,
සමුපුජ්ඣතග්ගා² තිට්ඨතති පජ්ජලනොව කිංසුකා.
6506. යෙනපණ්ණි³ සත්තපණ්ණා කදලියො කුසුමහරා,
ධතුතක්කාරි පුජෙඨති සිංසපාවරණෙහි⁴ ව.
6507. අවජ්ඣා සබ්බා රුක්ඛා සලලකියො ව පුජ්ඣතා,
සෙනගෙරු ව තගරා මංසිකුට්ඨා කුලාවරා.
6508. දහරා ව රුක්ඛා වුද්ධා ව අකුට්ඨා වෙස පුජ්ඣතා,
අසසමං උභතො ධනති අග්ගාගාරං සමන්තතො.
6509. අපේසු උදකන්තසම්භි බහුජාතො ඵජ්ජණිකො,
මුග්ගතියො කරතියො සෙවාලසිංසකං බහු.
6510. උඤ්චවන්තං⁵ උලුළුචිතං මකඛිකා හිංගුජාලකා,
දසිමකවකො⁶ වෙසු බහු නිවේකලභිකා.
6511. ඵලභිරකසඤ්ජනා රුක්ඛා තිට්ඨතති බ්‍රාහ්මණ,
සත්තාහං ධාරියමානානං ගජො තෙසං න ඡිජ්ජති.
6512. උභතො සරං මුච්චිඤ්ඤං පුජා තිට්ඨතති යොහනා,⁷
ඉන්ද්‍රිවරෙහි සඤ්ජනං වනං තං උපයොගිතං.⁸
අඛස්මාසං ධාරියමානානං ගජො තෙසං න ඡිජ්ජති,
6513. නිලපුජ්ඣී සෙනවාරි පුජ්ඣතා ගිරිකණ්ණිකා;
කටෙරුකෙහි⁹ සඤ්ජනං වනං තං කුලසීති ව.
6514. සඤ්චලෙනෙව ගජොත පුජ්ඣසාධාහි තං වනං,
හමරා පුජ්ඣගජොත සමන්තාමභිනාදිතා.

1. පංකුලා බහුලා සෙලා - මජ්ඣ., පංකුරා - ස්‍යා.

2. සුපුජ්ඣතග්ගා - මජ්ඣ.

3. යෙනපණ්ණා - මජ්ඣ.

4. පාවරණෙහි - මජ්ඣ., සි. ස්‍යා.

5. උඤ්චවන්තං - ස්‍යා., වි.

6. දසිමකුඤ්ජකො - මජ්ඣ.

7. නාගයො - මජ්ඣ., ස්‍යා.

8. යොහනී - මජ්ඣ.

9. කටෙරුකෙහි - මජ්ඣ., ස්‍යා.

6504. පඞ්ගු යැ ප්‍රිහුළු යැ සල් යැ මුරුංගා යැ යන මෙ රුක් පිපි සිටී. දුනුකේශය ද කිණිහිරිගස් ද කණේරුගස් ද පිපි වන සිටී.

6505. මහකුඹුක් ද සුළුකුඹුක් ද මහඋක් ද පිපි වන සිටියි, මොහොවට පිපි අග ඇති කැලරුක්හු දිලියෙන අඞ්ගු මෙන් සිටිති.

6506. ඇත්දෙමට යැ යක්පත් (රුක්අක්කන) යැ කඳල යැ වනුක් යැ දුනුවලලා හා කිට්ඨ යැ යන රුක්මලින් ද ඇටවර හා වරණ රුකින් ද එ වන හොබේ.

6507. අසුගස් ද තෙලඹු රුක් ද හින්සල් රුක් ද පිපි වන සිටියි. හෙළවසුරුක් ද තුවරලා ද මැසිගස් ද උසුල්කොළ ද කුලුවරගස් ද ඇත.

6508. එ වෙනෙහි සාපු වූ ද පිපියා වූ ද තරුණ රුක් ද මහලු රුක් ද අසපුව දෙපසැ ද ගිනිහල්ගෙය සියාරා ද සිටී.

6509. තවද එ විල්හි උදකාන්තයෙහි බහුල වැ හටගත් දමුණු (දඹල) ද ඇත. සිහින්මුහු ද මහමැ ද කටුකොහොච්ඳ බෙහෙවැ.

6510. (එ විල) මීයර ඇතියෙ යැ. වාතයෙන් අලළන ලද්දෙ යැ. මීමැස්සන් නද දෙන මල්පිපි හුඟුගස් හා රත්කරවිගස් ඇතියෙ යැ. සුළු අංගෙන්ද මහඅංගෙන්ද හුරුකලන්ද රුක් මෙහි බෙහෙවැ.

6511. බමුණ, හෙළ කලවැලින් ගැවැසිගත් වෘක්කයෝ සිටිති. සන්දවසක් මුළුල්ලෙහි ධරනුලබන ඒ (දසී මකවකාදි) කුසුමයන්ගේ සුවද නො සිදෙයි.

6512. මුදලිඳු විල් දෙපසැ හොබනා කුසුම් පවතී. එරහැඳි රුකින් සැදි එ වන හොබනෙ යැ. අඩමසක් මුළුල්ලෙහි ධරනු ලබන ඒ එරහැඳි ආදි කුසුමයන්ගේ සුවද නො සිදෙයි.

6513. (එහි) පිපියා වූ දියමෙරලිය සෙතවාරි නිල්කටරොළු ඇත. එ වනය කටෙරුකයෙන් හා තලාගසින් වැසුණෙ යැ.

6514. එ වනය මල් අත්තෙන් පවත්නා ගඳින් (පැමිණි දහන්) මද දනවා මැ යි. මල්ගඳින් හාත්පසැ නද දෙන බමරු වෙති.

6515. තිණිකසාරුජාතානි¹ තසම් සරසි බ්‍රාහ්මණ,
කුම්‍භමත්තානි වෙකානි මුරජමත්තානි² තා උභො.
6516. අපේඤා සාසපො බහුකෝ³ නාදියෝ⁴ හරිතායුතො,
අසි තාලාව තිට්ඨතභි ඡෙජජා ඉන්ද්‍රවිරා බහු.
6517. අපෙඨාටා සුරියවලලී ව කාළියා⁵ මධුගන්ධියා,
අසොකා මුදයතභි ව වලලිහො බුදුපුප්ඵියො.
6518. කොරණ්ඩකා අනොජා ව පුප්ඵිතා නාගවලලිකා,
රුක්ඛමාරුග්ග තිට්ඨතභි ඵුලලා කිංසුකවලලියො.
6519. කට්ටරුහා ව වාසතභි යුථිකා⁶ මධුගන්ධියො,
නිලියා සුමනා භණ්ඩි සොහති පදුමිකරො.
6520. පාටලී සමුද්දකපාසි කණිකාරා ව පුප්ඵිතා,
හෙමජාලාව දිස්සතභි රුවිරා අගගිසිඛුපමා.
6521. යානි කානි⁷ ව පුප්ඵානි උලජානුදකානි ව,
සඛානි තඤ්ඤිකානි ඵං රමෙමා මහොදධි.
6522. අටස්සා පොකකරණියා පහුතා වාරිගොවරා,
රොහිතා නළපි⁸ සිඬගු කුමේලා මකරා සුසු.
6523. මධු ව මධුලලිසි ව තාලියා ව පියඬගුකා,
උත්තකා හදුමුත්තා ව⁹ සතපුප්ඵා¹⁰ ව ලොලුපා.
6524. සුරභි ව රුක්ඛා තගරා¹¹ පහුතා කුඩාවණ්ඩකා,¹²
පදමකා නරද කුට්ඨා කුමකා ව හරෙණුකා.
6525. හලිඳුකා ගන්ධසිලා හිරිවෙරා ව ගුණුලා,
විහෙදිකා¹³ වොරකා කුට්ඨා කපුරා ව කලිඬගු ව.¹⁴
6526. අපේඤා සීහව්‍යග්ගා ව පුරියායු ව හස්සියො,¹⁵
ඵණ්ණියා පසද වෙව රොහිව්‍යා සරහා මිගා.

1. කණ්ණරු - මජ්ඣ.

2. මුමුමත්තානි - මජ්ඣ. මුරමත්තානි - සා.

3. බහුසො - මජ්ඣ. වී.

4. නාදියො - මජ්ඣ.

5. කොළියා - මජ්ඣ.

6. යොධිකා - මජ්ඣ.

7. තානිව - මජ්ඣ.

8. නළපෙ - මජ්ඣ.

9. කුට්ඨකානුදුට්ඨා - මජ්ඣ. කුද්දජා - සා.

10. සතපුප්ඵා - මජ්ඣ. සතත - මජ්ඣ. සා.

11. සුරභිමරුක්ඛ තගරා - මජ්ඣ. සුරභිමරු තගරා - සා.

12. බහුකා කුඩාවණ්ඩකා - මජ්ඣ. සා.

13. විහෙදකා - මජ්ඣ.

14. කලිංගුකා - මජ්ඣ.

15. හස්සියො - මජ්ඣ.

6515. බමුණ, ඒ විල් අසූ තුන් කැකිරි ජාතියෙකැ. එක් ජාතියක් කළ පමණ වෙයි. දෙ ජාතියක් මිහිඟුබෙර පමණ වෙයි.

6516. තවද ඒ අසපු අඛියෙස අබ ද හරිතායුත යැ නාදිය යැ යන ලුහුණු ද බෙහෙව. ඉදිරුක්භු තල්ලුක් මෙන් සිටිති. මිටින් සිඳැලියැහැකි රන් එරහැඳි බෙහෙව.

6517. ගැහැවි සමණවැල් ද හිරිවැල් ද කැලිය ද මිහිගෙඳි ද හෝපලු ද නිතු ද ලබුකොමඩු ද හිහිනි රුක් ද,

6518. කටුකරඩු ද අනොජා ද පිපි සිටියහ. නාලිය ද හිරමසු වැල් ද ගස් නැග පිපිවන මැ සිටිති.

6519. රත්කටුකරඩු ද වැකොද ද විනිගස් ද ඉද්ද ද වැල්-සමන් ද යොහොමු ද ගඳඇඹුලු ද යන මේ රුකින් එ වන හොබි.

6520. පළොල් ද සුරියගස් ද කිණිහිරිගස් ද පිපියාහු රුසිරු ගිනිසිළු වැන්නහ. එළාලු රන්දෑල් මෙන් භෑනෙති.

6521. දියැ ගොඩැ උපදනා යම් කිසි කුසුමයෙක් ඇද්ද එහැම කුසුම් ඒ විල්හි පැනෙති. මහදියකද දරන මුදලිලු විල මෙසේ රමණී වෙයි.

6522. තවද ඒ මුදලිලු විල්හි දිය ගොඳුරු කොට ඇති, රෙහෙමස්භු ද ඉස්සෝ ද සුභමස්භු ද කිඹුලෝ ද මෝරු ද සුංසුමාරයෝ ද බොහෝ වෙති.

6523. මී ද වැල්මී ද තලිස්පතුරු ද පුවඟ ද කළුතීර ද වම්මුතු ද සියපුස් ද ලොලුප ද,

6524. තුවරලා යැ කුඛගවණක යැ පද්මක යැ නරද යැ කුට්ඨ යැ කුමක යැ හරෙණුක යැ යන සුවඳ රුක් බෙහෙව.

6525. දෙ කසා ද සිරියෙල් ද හිරිවේරිය ද ගුගුල් ද විහෙදිකා ද සොරමල ද තකුල් ද කපුරු ද කිලිඟු ද බෙහෙව.

6526. තවද ඒ වෙනෙහි සිංහයෝ ද ව්‍යාසුයෝ ද වෙළෙඹ මුව පක්ෂිහු ද ඇත්හු ද එණි මුවන් හා පසද මුවෝ ද රෙහෙ මුවන් හා සරහ. මුවෝ ද,

6527. කොටුසුණා සුලොපි ව¹ තුලියා නළසනතිහා,
වමරි වලනී ලඛි² කුසිතා මසකවා පිටු,
6528. කසකවා කතමායා ව³ ඉසකා ගොණසිරා බහු,
බග්ගා වරාහා නකුලා කාළකෙසු බහුතසො.
6529. මහිසා සොණා සිගාලා ව පමපකා ව සමනාතො,
ආකුචවා පවලාකා ව චිත්තකා ව.පි දිපියො.
6530. පෙලකා ව විසාසාද සිහා කොකනිසාතකා,
අඨපාද ව මොරා ව භසසරා ව කුකුසුකා⁴,
6531. වඬෙකාරා කුකකුටා නාගා අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො,
බකා බලාකා නප්පහා දිඤ්ඤා කුඤ්ඤවාදිකා.
6532. වාග්ගිනසා ලොහපිට්ඨා පමපකා⁵ ජිවජිවකා,
කපිඤ්ජරා තිත්තිරායො කුලාවා පටිකුහකා,
6533. මඤ්ජලකා වෙලකෙදු භණ්ඩුතිත්තිරනාමකා,
වෙලාබකා පිඬගුලායො ගොඨකා⁶ අඛාහෙතුකා,
6534. කරවියා ව⁷ වග්ගා ව උහුඬිකාරා ව කුකකුහා,
නානාදිපගණාකිණ්ණං නානාසරනිකුජ්ජනං.
6535. අපේසු සකුණා සහති නීලකා⁸ මඤ්ජුභාණකා,
මොදනති සහ භරියාති අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො.
6536. අපේසු සකුණා සහති දිජා මඤ්ජුසසරා සිතා,
සෙතච්ඡකුටා⁹ හදකඛා අණ්ඩරා උත්තපෙකුචුණා.¹⁰
6537. අපේසු සකුණා සහති දිජාමඤ්ජුසසරා සිතා,
සිඛණ්ඩිනීලගිව්භි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො.
6538. කුකුසුකා¹¹ කුලිරකා කොට්ඨා පොකඛරසාතකා,¹²
කාළාමෙය්‍යා බලියකඛා¹³ කදම්බා සුවසාළිකා.

1. සුණොපිච - මජ්. සං. සං. වී.
2. යාසි - මජ්. සං.
3. කටමායා.
4. කුකුටිකා - මජ්. සං. සං.
5. වමපකා - මජ්. සං. වී.
6. ගොටකා - මජ්. සං.
7. කරවිකා ව - මජ්. සං.

8. සාළිකා - මජ්. සං.
9. සෙතච්ඡකුට - මජ්. සං.
10. පකඛණ - මජ්. සං.
11. කුකුටිකා - මජ්. සං. සං.
12. පොකඛරසාතකා - මජ්. සං. සං.
13. බලියකඛා - මජ්. සං.

6527. කැනතිල්ලු ද කොක්කනවෝ ද ගිජුනහවෝ ද පියා බළල්ලු ද රුක්කනවෝ ද සෙමරහු ද තිත්මුවෝ ද වාමුවෝ ද මහකඵලුරෝ ද හැලිවුරෝ ද විලාවුරෝ ද,

6528. ගෝණු ද හඟමාරලියෝ ද වලස්සු ද දඩගෝණු ද බොහෝ වෙති. කගවෙහෙණු ද හුරෝ ද මුගටියෝ ද කළ-වැද්දෝ ද ඒ විල්තෙර බොහෝ වෙති.

6529. මිහිවෝ ද රුක්කනවෝ ද සිවල්ලු ද උණහසුළුවෝ ද භාක්සසු ඇවිදුනා ගොඩ ද ගජකුඹුවෝ ද චිත්තයෝ ද දිවියෝ ද මෙහි බොහෝ වෙති.

6530. සාවෝ ද සිනිඹිල්ලෝ ද සිංහයෝ ද කොක්කනනුවෝ ද සරහමුවෝ ද රනමොනරු ද ශෙවනහංසයෝ ද මහසිනිඹිල්ලෝ ද,

6531. සුවර ලිහිණියෝ ද වනසැවුලෝ ද ඇත්තු ද ඔවු-නොවුන්ට රැවිළිඳව දෙන කණකොක්කු ද හෙළකොක්කු ද බස්සෝ ද කිරල්ලු ද කොස්ලිහිණියෝ ද දියකාවෝ ද,

6532. උකුස්සෝ ද රත්කොරළුවෝ ද හුණුපුපුවෝ ද 'ජීව, ජීව' යි හඬන ජීව-ජීවක ලිහිණියෝ ද කපිඤ්ජර නම් ලිහිණියෝ ද තිත්වටුවෝ ද වඩුකුරුල්ලෝ ද බටු කුරුල්ලෝ ද,

6533. මඤ්ජුකයෝ ද සලපිඤ්ජෝ ද මහසැළලිහිණියෝ ද තිත්වටුවෝ ද දනවුලිහිණියෝ ද පිභුහැලි ලිහිණියෝ ද ගෝලිහිණියෝ ද අභුහැලි ලිහිණියෝ ද,

6534. කරවී ලිහිණියෝ ද වැසිලිහිණියෝ ද මහමුහුණෝ ද ඇටිකුකුළෝ ද එ වෙනෙහි බොහෝ වෙති. එ වනය නොයෙක් සියොත්ගණ විසින් ගැවැසිගත්තෙ යැ. නොයෙක් සරින් කුල්නා ලද්දෙ යැ.

6535. තවද එ වෙනෙහි මියුරු හඬ ඇති චිත්තරාජශතපත්‍ර ලිහිණියෝ ඇත. ඔහු ඔවුනොවුන්ට රැව්දෙමින් ලිහිණි දෙනුන් හා සමග කුටු වෙති.

6536. තවද එහි ලිහිණි කෙනෙක් ඇත. ඒ ලිහිණියෝ නිබඳ මියුරු හඬ ඇතියහ. සුදුපැහැ තෙත්කණ ඇතියහ. සොදුරු ඇස් ඇතියහ. බිජුවටින් ජනිතයහ. විසිතුරු පත් ඇතියහ.

6537. තවද එහි ලිහිණියෝ ඇත. ඔහු නිබඳ මියුරු සර ඇතියහ. සිළු ඇතියහ. නිල්ගල ඇතියහ. ඔවුනොවුන්ට රැව් දෙන්නාහ.

6538. කළු තලල් ලිහිණියෝ ද කුකුළෝ ද කොටස් සකුණියෝ ද තල්ලෙරෙහෙරහු ද කලලොහොල්ලෝ ද කළුහොල ලිහිණියෝ ද දියකෙරළියෝ ද ගිරවු ද සැළලිහිණියෝ ද,

6539. තවද එහි කහ කරුල්ලෝ ද තඹතොළුවෝ ද සුදු ලිහිණියෝ ද නළක ලිහිණියෝ ද ඇත්ගිජුලිහිණියෝ ද හිංගුරාජයෝ ද මහදියකෙරැළියෝ ද සමග වැසරන ගිරා කොවුල්හු ද,

6540. කළු උකුස්සෝ ද හෙළ උකුස්සෝ ද හංසයෝ ද සැදිවු ලිහිණියෝ ද පරිවදන්තික ලිහිණියෝ ද පාකහංසයෝ ද අතිබල ලිහිණියෝ ද වලිකුකුළෝ ද ජිවජිවකයෝ ද,

6541. පරෙවියෝ ද හැල්ලෝ ද නදියෙහි සරන සක්වාචෝ ද දෙවරුයෙහි මැරැටි දෙන මනා හඬ ඇති ඇත්ගිජුලිහිණියෝ ද එ විල්හි බොහෝ වෙති.

6542. මෙහි නොයෙක් පැහැ ඇති බොහෝ පක්ෂිහු බිරියන් සමග කුල්නාහු ප්‍රිතවෙති.

6543. මෙහි මුදලිඳු (මුවලින්ද) විල අවට නොයෙක් පැහැ ඇති බොහෝ පක්ෂිහු මියුරු සරින් කුල්නාහ.

6544. මෙහි කරවි කෙටිල්ලෝ නම් පක්ෂිහු බිරියන් සමග කුල්නාහු ප්‍රිත වෙති.

6545. මෙහි මුදලිඳු (මුවලින්ද) විල අවට කරවිකෙටිල්ලෝ නම් පක්ෂිහු මියුරු සරින් කුල්නාහු ප්‍රිත වෙති.

6546. එ වනය ඒණ්ඩුවන් හා පසඳුවන් විසින් ගැවැසි ගත්තෙ යැ, ඇතුන් විසින් සෙවුනාලද්දෙ යැ, නන්ලියෙන් වැසුණෙ යැ, කෙහෙල් මුවන් විසින් සෙවුනාලද්දෙ යැ.

6547. තවද එ වෙනෙහි අබ බෙහෙව. හුරුහැල් ද වරාසොර ද බෙහෙව. නො සාපු තන්හි පැසුණු (සයංජාත) හැලුදු වනමුල් වනඵල ද එ වෙනෙහි නො මද වෙති.

6548. මේ එක්පිය මහ අප සිටි තැන් බලා එයි. අසපුවට ඉඳුරා යෙයි. යම් අසපුයෙකැ වෙසතුරු මහරජ අඹුරුවන් සමග වාස කෙරේ ද එ අසපුවට පැමිණියෙ සා පවස් උකටලි නො ලැබෙයි.

6549. හෙ තවුස්වෙස් ද (මල්පල නෙලන) අකුස්ස ද ගිනි පුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ද ධරත්‍රයෙ අඳුන්දිවිසම් හඳනෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොච්. ගිනිදෙවියා නමදී යි.

6550. එ බමුණු මෙ වදන් අසා තවුසා පැදකුණු කොට ඔද වැඩි සිතැතියෙ යම් තැනෙකැ වෙසතුරු මහරජ වී ද එ තැනට පිටත් වැ ගියේ.

මහ වන වැනුම් නිමි.

6551. උට්ඨෙහි ජාලි පතිතිට්ඨ පොරාණං විය දිස්සති,
බ්‍රහ්මණං විය පස්සාමි නාදියො මාහිකිරරෙ.
6552. අහංපි තාත පස්සාමි යො යො බ්‍රහ්මාව දිස්සති,¹
අඤ්ඤා² විය ආයාති අතිථි නො හවිස්සති.
6553. කච්චිනත්‍ර හොතො කුසලං කච්චි හොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤන යාපෙථ කච්චි මූලථලා බහු.
6554. කච්චි ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,³
වනෙ වාළුමිගාකිණේණ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.
6555. කුසලඤ්ඤව නො බ්‍රහ්මෙ අපො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං,
අපො උඤ්ඤන යාපෙම අපො මූලථලා බහු.
6556. අපො ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාළුමිගාකිණේණ හිංසා අමං⁴ න විජ්ජති.
6557. යහන නො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤ ජීවයොකිනං,
ඉද්ධි පඨමං පස්සාම බ්‍රහ්මණං දෙවවණ්ණිනං;
ආදය බෙථවං දණ්ඩං අගභිත්‍රිත්තං කමණ්ඩුට්ඨං.
6558. ස්වාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්මෙ අපො තෙ අදුරාගතං,
අනොතා පටිස හද්දනොත පාදෙ පක්ඛාලයස්සු තෙ
6559. තිඤ්ඤාති පියාලාති මධුනෙ කාසුමාරියො,
ථලාති බුද්ධකපාති භුඤ්ජ බ්‍රහ්මෙ වරං වරං,
6560. ඉද්ධි පානියං සීතං ආහතං ගිරිගඤ්ජරා,
තතො පිච මහාබ්‍රහ්මෙ සවෙ තං අභිකඩ්ඪසි.
6561. අථ තං කෙන වණ්ණෙන කෙන වා පන හෙතුනා,
අනුප්පන්නො බ්‍රහ්මාරඤ්ඤං තං මෙ අකඛාහි පුච්ඡිතො.
6562. යථා වාරිවහො පුරො සංඝකාලෙ න වීයති,
ථවං තං යාවිතාගඤ්ජිං⁵ පුකෙත මෙ දෙහි යාවිතො.

1. පදිසසති - මජ්ඣ.

2. අඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා. වී.

3. සිරිංසපා - මජ්ඣ.

4. මයහං - මජ්ඣ.

5. යාවිතාගඤ්ජිං - මජ්ඣ.

6551. දූලිසිර නැහී සිටු, පෙරගමන් යා. පෙර (ජයතුරා නුවර යදියකු මෙන්) දසුනක් පැනෙයි. බමුණකු මෙන් දක්මි. සොම්නස්හු මා සින පැතිරෙති.

6552. පියාණෙනි, මම ද දක්මි. යමෙක් බමුණකු මෙන් පැනේ ද හෙ ඉලියනුවකු සෙයින් එයි. හේ අපට අමුත්තෙක් වන්නෙ යි.

6553. කිම හවත්තට රොග නැද්ද? කිම හවත්තට දුක් නැද්ද? කිම වනමුල් වනපෙලෙන් යැපෙයි ද? කිම අලපල බොහෝ ඇද්ද?

6554. කිම මැයිමදුරුවෝ ද දිර්ඝජාති සර්පයෝ ද අල්ප මැ වෙත් ද? සැඩිමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම (උන්ගෙන් වන) හිංසා නැද්ද?

6555. බමුණ, අපට රොග නැත් මැ යැ. තවද බමුණ දුකුදු නැත. වනමුල් වනපලයෙන් යැපෙමි. අලපල බොහෝ ඇත.

6556. තවද මැයිමදුරුවෝ ද උරගජාතීහු ද අල්ප මැ වෙති. වල්මුවන් විසින් ගැවැසිගත් වෙනෙහි අපට උන්ගෙන් හිංසා නො පැනෙයි.

6557. සත්මසක් කල් අරතෙහි වසන ජීවශොකී අප වසන තැනට බෙලිපැහැ හුණදඬුව ද ගිනිපුදන කෙණෙස්ස ද කමඩලාව ද ගෙන ආ දෙවියන් විසින් වනන ලද මෙ බමුණහු පළමු කොට දක්මහ.

6558. බමුණ, තොපගේ මනා ඊමෙකැ, තවද තොපගේ නො මනා ඊමෙක් නො වෙයි. භවත, තොපගේ පාසහළ ධොවනය කරව. පන්සල ඇතුළට පිවිසෙව.

6559. තිඹිරි යැ පියල් යැ මිහි යැ කටුඵරමිණිය යැ යන එලයෝ ද දඩුවෙල්බැ මී ද ඇත. බමුණ උතුම් උතුම් දෑ වළඳව.

6560. මෙ කළෙහි පැනුදු සිහිල, ගල්කුසින් බට හොයින් අළියෙ යැ. බමුණ, ඉදින් තෙපි බිඳැටියවු නම් එයින් ගෙන බොව.

6561. තවද තෙපි කවර කරුණෙකින් හෝ කවර හෙතෙසකින් හෝ මහවලට පැමිණියවු ද? මා විසින් පුළුවුස්තැලඳහු එය මට කියව.

6562. යම්සේ (පස්මහනදියෙහි) පිරුණු දියකද හැම කල්හි නො ගෙවේ ද එවන් (නො ගෙවෙන සැදුහැනි) තොප අයදනට අයිමි. අයදනාලද තෙපි මට දෙදරුවන් දෙව.

6563. දදම් න චිකමපාමි ඉසසරො නය බ්‍රාහ්මණ,
පාතො ගතා රාජපුත්ති සායං උඤ්ජාතො එහිති.¹
6564. එකරත්තිං වසිඤ්ඤාන පාතො ගවස්සි බ්‍රාහ්මණ,
නසසා නහානෙ උපසානෙ අප් නෙ මාලධාරිනෙ,
6565. එකරත්තිං වසිඤ්ඤාන පාතො ගවස්සි බ්‍රාහ්මණ,
නානාපුළ්ඤ්ඤාන සඤ්ජනෙත නානාගතිවිභිසිනෙ;
නානාමුලප්පාකිණෙණ ගවස්සසාදයං² බ්‍රාහ්මණ.
6566. න වාසමහිරොවාමි ගමනං මඤ්ඤ රුවන්ති,
අනතරායොපි මෙ අසස ගවස්සඤ්ජව රථෙසහ.
6567. න හෙතා යාවයොගී නං අනතරායසස කාරියා,³
ඉත්ථියො⁴ මනතං ජානනති සබ්බං ගණනනති වාමනො.
6568. සඤ්ඤාය දනං දදතො මාසං අද්දකම්⁵ මාතරං,
අනතරායමපි සා කසිරා ගවස්සඤ්ජව රථෙසහ.
6569. ආමන්තයසසු තෙ⁶ පුතෙන මා නෙ මාතරමද්දසු,
සඤ්ඤාය දනං දදතො එවං පුත්තං පවිඤ්ඤාති.
6570. ආමන්තයසසු තෙ පුතෙන මා නෙ මාතරමද්දසු,
මාදිසසස ධනං දත්වා රාජ සග්ගං ගමිසසසි.
6571. සවෙ ඤානං නිව්ඤ්ඤාය දදන්තං මම හරියං පතිබ්බතං,
අයාකසසපි⁷ දසෙසති ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්ඤාතො.
6572. ඉමෙ කුමාරෙ දිස්වාන මඤ්ජකෙ පියභාණිනෙ,
පතීතො සුමනො විතො බහුං දසසති තෙ ධනං.
6573. අවෙජ්ජනසස භායාමි රාජපුත්ත සුඤ්ඤාති මෙ,
රාජා දණ්ඩාය මං දජ්ජා විකතිණෙයා හනෙයා වා;
පිතො ධනඤ්ඤා දසෙ ව ගාරඤ්ඤාය බ්‍රහ්මබ්‍රහ්මයා.
6574. ඉමෙ කුමාරෙ දිස්වාන මඤ්ජකෙ පියභාණිනෙ,
ධම්මෙ ධීතො මහාරාජා සිව්තං රට්ඨවඤ්ඤාතො;
ලඤ්ඤා පිතිසොමනසසං බහුං දසසති තෙ ධනං.

1. හොහිති - මජ්ඣ.
2. ගවස්සවාදය - මජ්ඣ.
3. කාරියා - මජ්ඣ.
4. ඉත්ථියා - මජ්ඣ.
5. මාසං-අද්දකම් - මජ්ඣ.
6. වෙ - මජ්ඣ.
7. අයාකසසපි නොදෙති - මජ්ඣ.

6563. බමුණ (දෙදරුවන්) දෙමි. කම්පා නො වෙමි. ස්වාමී වැ ගෙනයව. (කිවසුත්තෙක් ඇති.) රදු (පලවාලයට) උදය මැ ගියා. යවසැ අරනෙන් එයි.

6564. බමුණ, අද එක්රැයක් මෙහි වැසැ අලුයමැ යව. ඒ මදිය විසින් නඟවන ලද මුදුන සිප සනහන ලද තවද මල්දම පැළැඳි,

6565. නොයෙක් සුවද කුසුමින් සදනලද, නොයෙක් සුවද විලෙවුනින් සරසන ලද (මහ අහරට දුන්) නොයෙක් අලපලයෙන් යුතු දෙදරුවන් ගෙන යව.

6566. රජතුමනි, (මෙහි එක්රැයක්) විසීම නො රැස්නෙමි. ගමන් මැ මට රිසියෙයි. (මෙහි විසුව) මට ලාභාන්තරාය ද වෙයි. එහෙයින් යන්නෙමි මැ යැ.

6567. තෙල මාගම්හු අයදමට නිසි නො වෙති. පුණ්‍යාන්තරාය ද ලාභාන්තරාය ද කෙරෙති. මායා මන්ත්‍ර දනිති. හැම අවැඩ හෙයින් ගනිති.

6568. සැදහැයෙන් දන් දෙනුවහු මොවුන් මව නො දක්ව. හෝ (මොවුන් දුටු නම්) දනට. අන්තරාය ද කරන්නී යැ. එහෙයින් රජතුමනි, යන්නෙමි මැ යැ.

6569. තොප දෙදරුවන් කැඳව. ඒ දරුවෝ මව නඟමක් දකිත්වා. මෙසේ සැදහැයෙන් දන් දෙන්නාහට පින් වැඩෙයි.

6570. තොප දෙදරුවන් කැඳව, ඒ දරුවෝ මව නො දකිත්වා. මහරජතුමනි, මා වැන්නකුට පුත්‍රධනය දී දෙවිලෝ යන්නවු යැ.

6571. ඉදින් තෙපි මට පතීනි වූ බිරිය දක්නට නො රිස්සහු නම් දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් මුත්තා (සදමහරජ) හට හෝ දක්වවු.

6572. සිත්කලු වූ පිය තෙපුල් බණන මේ දෙදරුවන් දකැ ඔදුවැඩි සොමනස් වූ තුටු වූ මුත්තා රජ තොපට බොහෝ ධනය දෙන්නෙ යැ.

6573. (මා අතින් දරුවන්) පැහැරැගැනුමට බියෙමි. රාජපුත්‍රය මබස් අසව. එරජ මා දඬුවමට ඇමැතියනට දෙන්නෙ හෝ යැ, රජ මා විකුණන්නෙ හෝ යැ, සාතන කරන්නෙ හෝ යැ. ධනය ද දසයන් ද පිරිහුණෙමි බැමිණිය විසින් ගැරහියැයුතු වෙමි.

6574. සිත්කලු වූ පිය තෙපුල් බණන මේ දෙදරුවන් දක සිව්වර වඩන දහමෙහි සිටි මහරජ ප්‍රීති සොමනස් ලැබූ තොපට බොහෝ ධනය දෙන්නෙ යැ.

6575. නාහං තච්චි කරිස්සාමි යං මං කං අනුසාසයි,
දරකෙ ව අහං නෙස්සං බ්‍රාහ්මණියා පරිවාරකෙ,
6576. තතො කුමාරා බ්‍යාථිතා සුඛා ලුඤ්ඤා භාසිතං,
තෙන තෙන පඨාචිංසු ජාලිකණ්ණාජිතා වුහො
6577. එහි තාන පියපුත්ත පුරෙථ මම පාරමිං,
හදයං මෙහිසිකේඤ්ච කරොථ වචනං මම.
6578. යානනාචා ව මෙ භොථ අවලා හවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිස්සාමි¹ සන්තාරෙස්සං² සදෙවකෙ.
6579. එහි අමම පියධිති³ පුරෙථ මම පාරමිං,⁴
හදයං මෙහිසිකේඤ්ච කරොථ වචනං මම.
6580. යානනාචා ව මෙ භොථ අවලා හවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිස්සාමි උඤ්චිස්සං සදෙවකෙ.
6581. තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජිතංකුහො,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිථිතං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6582. තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජිතංකුහො,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද විතො පුත්තකෙ දනමුත්තමං.
6583. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමහංසනං,
යං කුමාරෙ පදික්ඛමහි මෙදිති සමකමෙථ.
6584. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමහංසනං,
යං පඤ්ඤාලිකතො රාජා කුමාරෙ සුබවච්ඡතෙ;
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිථිතං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6585. තතො සො බ්‍රාහ්මණො ලුඤ්ඤා ලනං දන්තෙහි ඡිඤ්ඤි,
ලතාය හතෙඨ බන්ධනා ලතාය අනුමජ්ජථ,⁵
6586. තතො සො රජපුමාදය දණ්ඩකආදය බ්‍රාහ්මණො,
ආකොටයන්තො තෙ නෙති සිවිරාජස්ස පෙක්ඛන්තො.
6587. තතො කුමාරා පක්ඛාමුං බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්ඤිය,
අසප්පුණ්ණෙහි නෙතෙහි පිතරං සො උදික්ඛති.

1. කරිස්සාමි - මජ්ඣං.
2. සන්තාරිස්සං - මජ්ඣං.
3. ධිතා - මජ්ඣං. වී.
4. පියා මෙ දන පාරමි - මජ්ඣං. සායා. වී.
5. විතො - මජ්ඣං.
6. අනුමජ්ජත - මජ්ඣං.

6575. මහරජ තෙපි මට යමක් කියවු නම් එ ද නො කෙරෙමි. මම මේ දෙදරුවන් බැමිණියට දස මෙහෙයට ගෙන යෙමි.

6576. ඉක්බිති දැලිසිරු කන්සිරු දෙකුමරහු රුදුරු බමුණුහුගේ බස් අසා වෙඩුළන්නාහු ඒ ඒ තත්ති දිවුහ.

6577. දරුව ප්‍රියසුත්‍රය, එව. මාගේ පැරුම් පුරව. මාගේ ළය තෙමවු. මාගේ තෙපුල් කරවු.

6578. බවසයුරෙහි මට නිසල වූ ගමන් නැවක් වව. දෑ සයුරෙහි එතෙරට තරණය කරනෙමි. දෙවියන් සහිත ලෝවැසියනුදු තරණය කරවන්නෙමි,

6579. දරුව, ප්‍රිය දියැණියෙනි, මාගේ දනපාරමිතා පුරව. මාගේ ළය තෙමව. මාගේ වචනය කරව.

6580. සසර සයුරෙහි මට නිසල ගමන් නැව වව. දෑ සයුරෙහි පරතෙරට යන්නෙමි. දෙවියන් සහිත ලෝකයා සසර සයුරෙන් නිභාලන්නෙමි.

6581. ඉක්බිති ධර්මට වඩන වෙසතුරු මහරජ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අත් ගෙන බමුණුහට දන් දින.

6582. ඉක්බිති දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් ගෙන තුටු සිත් ඇත්තෙ දෙදරුවන් උතුම් දන් කොට බමුණුහට දින.

6583. යම් කලෙකු දෙදරුවන් දුන් කල්හි මහපොළොව ප්‍රකම්පිත වූ ද එකල්හි යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද එසේ ලොමුදහ ගැන්මෙක් වී.

6584. යම් කලෙකු සිව්වට වඩන වෙසතුරු මහරජ කළ බැඳිලි ඇති වූ සුවසේ වුසු දෙදරුවන් බමුණුට දන් දුන්නෙ ද එදවස් යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද එදවස් ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6585. ඉක්බිති එ රුදුරු බමුණු වැලක් අතින් සිඳැගෙනැ වැලින් දැත් බැඳූ වැලින් පහර දින.

6586. ඉක්බිති එ බමුණු රැහැන ගෙන දණ්ඩක් ද ගෙන වෙසතුරු රජු බලා සිටිය දී තළමින් (දරුවන්) ගෙන යයි.

6587. (පැකිළ හුණු බමුණු අතින් වැල ගැලවී ගිය) ඉක්බිති දෙදරුවෝ බමුණු අතින් මිදී (බෝසතුන් කරා) පලාගියහ. කඳුළු පිරි ඇසින් ඒ ජාලිය කුමර පියාණන් බලයි.

6588. වෙධං අස්සඤ්ඤාං ව පිතු පාදනී වන්ති,
පිතුපාදනී වන්ති ඉදං වචනමබ්බවි.
6589. අමො ව තාන නික්ඛන්තා තං ව නො තාන දස්සසි,
යාච අමොපි පස්සමු අථ නො තාන දස්සසි.
6590. අමො ව තාන නික්ඛන්තා තං ව නො තාන දස්සසි,
මා නො තං තාන අද්ද යාච අමොපි එති¹ නො;
තද්දං බ්‍රාහ්මණො කාමං විනික්ඛාතු භනාතු වා.
6591. බලඤ්ඤාපාදො² අධනාමො අපො ඔවඤ්ඤාසකො,
දීඤ්ඤාපාදො³ වපලො කල්‍යාණො භග්ගනාසකො.
6592. කුමෙහාදරො භග්ගපිට්ඨි අපො විසම වක්ඛලො,⁴
ලොභමස්සු භරිතකෙසො වලිනං තිලකාභනො.
6593. පිඤ්ඤා ව විනතො ව විකටො⁵ ව බ්‍රහ්ම බරො,
අජිනානි ව සත්තඤ්ඤා අමනුස්සො භයානකො.
6594. මනුස්සො උද්භු යකෙඛා මංසලොභිතභොජනො,
ගාමා අරඤ්ඤං ආගමම ධනං තං තාන යාවති,
නිසමානෙ පිසාවෙන කිත්තු තාන උදික්ඛසි.
6595. අසමා නුත තෙ හද්දං ආයසං දලභබ්බන්තං.
යො නො බද්ධො න ජානාසි බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා,
අපිට්ඨකෙන ලුඤ්ඤෙන යො නො ගාවොච සුමහති.
6596. ඉධෙව අවජ්ඣං කණ්ණා න සා ජානාසි කිසචි,
මිගිව ධීරසම්මන්තා යුථා⁶ භිනා පකන්ති,
6597. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤා අමං න පස්සාමි⁷ තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.
6598. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤා තානං න පස්සාමි තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

1. එතු - මජ්ඣං.
2. බලඤ්ඤාපාදො - මජ්ඣං.
3. වක්ඛකො - මජ්ඣං, සා.
4. විකටො - මජ්ඣං, වි.
5. යුධා - මජ්ඣං.
6. න පස්සාමි - මජ්ඣං, සා.

6588. බෝපත් සෙයින් වෙවුළුමින් පියාණන් පා වදි.
පියාණන් පා වැදූ මෙවදන් කී.

6589. පියාණෙනි, අම්මා ද පන්සලින් බැහැර නික්මගියා යැ.
පියාණෙනි තෙපි ද අප බමුණුහට දෙන්නවු යැ. යම්තාක් අම්මා ද
දක්මෝ නම් එසඳ අප දෙව.

6590. පියාණෙනි, අම්මා ද නික්මගියා. තෙපි ද අප බමුණුහට
දෙන්නවු යැ, පියාණෙනි, තෙපි අප නහමක් දෙව. යම් තාක්
අපගේ මවු තොමෝ ඒ ද එසඳ මෙ බමුණු රිසි සේ අප
විකුණවා, හෝ මරා පියවයි.

6591. මෙ බමුණු බකලපා ඇත්තෙ යැ; කුණුනිය ඇත්තෙ යැ;
තවද එලෙන පිඩිමස් ඇත්තෙ යැ; දිගු උඩුතොල ඇත්තෙ යැ;
මහතොලු යැ; නිකුන්දළ ඇත්තෙ යැ; බුන් නාසා ඇත්තෙ යැ.

6592. සැළ බඳු උදර ඇතියෙ යැ; බුන් පිටඇට ඇතියෙ යැ;
තවද වමඳයි යැ; තඹදළි ඇතියෙ යැ; පිහුවන් කෙහෙ ඇතියෙ යැ;
සම්ඳලි ඇතියෙ යැ; කඵතලකැලලි ඇතියෙ යැ.

6593. පිහුඇස් ඇතියෙ යැ; කටිය පිට කදට වකු වීසුඑපා
ඇතියෙ යැ; මහසිරුරු ඇතියෙ යැ; අඳුන්දිවිසම් බැරලය යැ;
යකකු වැන්න. බිය එළවනුයෙ යැ.

6594. මිනිසෙක් දෝ හෝ නොහොත් මස්ලේ බුදිනා
යකෙක් දෝහෝ යි සිතමි, ගමින් වලට අවුත් පුත්‍රධනය ඉල්වයි.
පියාණෙනි, මේ පියාවයා වීසින් ගෙනයනු ලබන අප කුමට
උදසින වැ බලව.

6595. තොපගේ ළය ගල කෙළෙ යයි හඟිමි. යපකින් තර
කොට බඳනාලද වනැ යි සිතමි, යම්බඳු තෙපි ධනය සොයන
ඉතා රුදුරු බමුණා වීසින් බඳනාලද අප දො දනුව. එ බමුණු
අප ගෙරින් මෙන් තළාපියයි.

6596. කෘෂ්ණජිනා මෙහි මැ හිඳිවා. ඕ කිසි දුකක් නො
දනී. කිරෙන් මත් වූ මුවඳළින් ගිලිහුණු මුවපෙල්ලක මෙන් (මව
නො දකැ) හබයි.

6597. මෙ (පහරනා) දුක් මට එවන් දුක් නො වෙයි. මෙ
දුක් පිරිමියකු වීසින් ලදයුතු මැ යැ. යම් හෙයෙකින් අම්මා නො
දකිමි ද එ දුක මට මෙයට වඩා ඉතා දුක් වෙයි.

6598. මම (පහරනා) දුක් මට එවන් දුක් නො වෙයි.
මෙ දුක් පිරිමිනියකු වීසින් ලදයුතු මැ යැ. යම් හෙයෙකින් පියා
නො දකිමි ද එදුක මට මෙයට වඩා දුක්තර වෙයි.

6599. සා නුන කපණා අමමා විරරක්ඛාය රුච්ඡති,
කණ්ණාචීනං අපසසනොති¹ කුමාරිං වාරුදස්සතිං.
6600. සො නුන කපණො තානො විරරක්ඛාය රුච්ඡති,
කණ්ණාචීනං අපසසනොති කුමාරිං වාරුදස්සතිං.
6601. සා නුන කපණා අමමා විරං රුච්ඡති අස්සමෙ,
කණ්ණාචීනං අපසසනොති කුමාරිං වාරුදස්සතිං.
6602. සො නුන කපණො තානො විරං රුච්ඡති අස්සමෙ,
කණ්ණාචීනං අපසසනොති කුමාරිං වාරුදස්සතිං.
6603. සා නුන කපණා අමමා විරරක්ඛාය රුච්ඡති,
අඛරිකෙතෙ ව රතෙතෙ වා නදීව අවසුච්ඡති.
6604. සො නුන කපණො තානො විරරක්ඛාය රුච්ඡති,
අඛරිකෙතෙ ව රතෙතෙ වා නදීව අවසුච්ඡති.¹
6605. ඉමෙ තෙ ජමබ්බා රුක්ඛා වෙදියා සිත්ථුවාරිකා,²
විවිධානි රුක්ඛානානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6606. අක්කස්සා පනසා වෙමෙ නිග්ගාධා ව කපිස්සනා,
විවිධානි ඵලජාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6607. ඉමෙ තිට්ඨානි ආරාමා අයං සිතොදිකා³ නදී,
යත්ඤ්ඤ පුට්ඨෙ කීළාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ,
6608. විවිධානි පුප්ඵජාතානි අස්මිං උපරි පට්ඨතෙ,
යානස්ස පුට්ඨෙ ධාරෙම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6609. විවිධානි ඵලජාතානි අස්මිං උපරි පට්ඨතෙ,
යානස්ස පුට්ඨෙ භුක්ඛාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6610. ඉමෙ නො හත්ඨකා අස්සා බලිවස්ස ව නො ඉමෙ,
යෙහිස්ස පුට්ඨෙ කීළාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6611. නියමානා කුමාරා තෙ පිතරං ඵතදබ්බුට්ඨං,
අමමං ආරොග්ගං වජ්ජාසි තං ච තාත සුඛි හව.

1. අවසුඤ්ඤාසි - මජ්ඣං.

2. සිත්ථුවාරිකා - මජ්ඣං. වී.

3. සිතොදිකා - මජ්ඣං.

6599. මනෝඥදර්ශන ඇති කෘෂ්ණජිනා කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් මවු තොමෝ බොහෝ කලක් වලප්පි ය යි සිතමි.

6600. මනකල් දසුන් ඇති කන්සිරු කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් පිය තෙම බොහෝ කලක් වලප්පෙන ය යි සිතමි.

6601. සොදුරු දකුම් ඇති කන්සිරු කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් මව අසපුවෙහි හිඳ බොහෝ කල් වලපිහි සිතමි.

6602. සොදුරු දකුම් ඇති කන්සිරු නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් පියා අසපුවෙහි හිඳ බොහෝ කල් වලපිහි සිතමි.

6603. ඒ අප බැගෑපත් මව අඩරයා හෝ මුළුරයා හෝ (අප සිහි කොට) බොහෝ කල් වලපිහි සිතමි. වැලැපෑ නදියක් මෙන් වියළෙති සිතමි.

6604. ඒ අප බැගෑපත් පියා අඩරයා හෝ මුළුරයා හෝ (අප සිහි කොට) බොහෝ කල් වලපිහි සිතමි. වැලැපෑ නදියක් මෙන් වියළෙති සිතමි.

6605. මොහු ඒ (අපට කෙළි බිමැ සෙවණ දුන්) දඹ රුක්හ. එලෙන අතු ඇති සිදුවර (නික) යැ, නන් වැදෑරුම් රුක්දෑ යැ, එ හැම අඳ හැරපියා (සමුගෙන) යමිහ.

6606. මොහු ඇසතු රුක්හ; පනා රුක්හ; නුග රුක්හ; හෙළ කිඳි ඇසතු රුක්හ; නන් වැදෑරුම් පලරුක්දෑ යැ. එ හැම අඳ හැරපියා යමිහ.

6607. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ කෙළමෝ නම් මේ ඒ අරමිහු පවතිත්. සිහිල් දිය ඇති මේ හොය ද පවති. එ හැම අඳ හැරපියා යමිහ.

6608. මේ ගල්මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් මල් ජාති කෙනකුත් පෙර පලඳිමෝ ද එ හැම අඳ හැරපියා යමිහ.

6609. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් එල ජාති කෙනකුත් පෙර වළඳමෝ ද එ හැම අඳ හැරපියා යමිහ.

6610. පෙර යමෙකින් කෙළියමෝ ද මොහු ඒ අපගේ ඇත් පෙතැලි රු යැ අස්පෙතැල්ලෝ යැ මොහු අපගේ ගොන්පෙතැල්ලෝ යැ එ හැම අඳ හැරපියා යමිහ.

6611. බමුණහු විසින් ගෙන යනු ලබන එ කුමරහු පිය මහරජහට මේ තෙපුල් කීහු; අම්මාට අප අරොග බව කියව පියාණෙනි, තෙපිදු සුවපත්ව.

6612. ඉමෙ නො හඤ්ඤා අසසා බලිවස්ස ව නො ඉමෙ,
තානි අමමාය දජ්ජාසි සොකං තෙහි විනෙසසති.¹
6613. ඉමෙ නො හඤ්ඤා අසසා බලිවස්ස ව නො ඉමෙ,
තානි අමමා උදිකඛන්තී සොකං පට්ඨිනෙසසති.
6614. තතො වෙසසන්තරො රාජා දුතං දක්වාන ඛන්තිසො,
පණ්ණසාලං පට්ඨිතා කරුණං පරිදෙවයි.
6615. ක නවජ්ජ ඡාතා තසිතා උපරුවන්තති දුරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ කො නෙ දසසති හොජනං.
6616. කංතවජ්ජ ඡාතා තසිතා උපරුවන්තති දුරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ අමිම ඡාතමිහ දෙට් නො.
6617. කථන්තූ පථං ගව්න්තති පතතිකා අනුපාහනා,
සන්තා සුභෙහි පාදෙහි කො නෙ හතේ ගහෙසසති.
6618. කථන්තූ සො න ලජ්ජයා සමමුඛා පහරං මම,
අද්දසකානං පුත්තානං අලජ්ඣී වත බ්‍රාහ්මණො.
6619. යො හි මෙ දුසි දසසස අඤ්ඤා වා පන පෙසසියො,²
තසසාපි සුචිතසස කො ලජ්ඣී පහරිසසති.
6620. වාරිජසෙසව මෙ සතො බ්‍රහ්මසස කුමිනාමුඛෙ,
අකෙකාසති පහරති පියෙ පුත්තෙ අපසසතො.
6621. ආද්දං³ වාපං ගහෙත්වාන බග්ගං බන්ධිතා වාමනො,
ආනායාමී සකෙ පුත්තෙ පුත්තානං හි වධො දුඛො.
6622. අට්ඨානමෙතං⁴ දුකඛරූපං යං කුමාරා විහංගෙරෙ,
සතකඤ්ඤා ධම්මමඤ්ඤාය කො දක්වා අට් තපතති.
6623. සට්ඨං කිරෙවමාහංසු නරා ඵකවට්ඨා ඉධ,
යසසි නඤ්ඤා සකා මාතා යථා නඤ්ඤා තට්ඨෙ යො.

1. විනෙසසති - මජ්ඣං.
2. පෙසියො - මජ්ඣං.
3. ධනං - මජ්ඣං.
4. අට්ඨානමෙතං - PTS.
5. පිතා අපී - මජ්ඣං.

6612. මොහු අපගේ කෙළි ඇත් පෙනැල්ලෝ යැ අස් පෙනැල්ලෝ යැ මොහු ද අපගේ ගොන් පෙනැල්ලෝ යැ එ හැම අම්මාට දෙව එයින් පුත්‍රශොක දුරුකරගන්නී යැ.

6613. මොහු අපගේ කෙළි ඇත්රු යැ අස්රු යැ ගොන්රු යැ එ හැම අම්මා පුතපුතා බලන්නී යැ එයින් ශොක දුරුකර ගන්නී යැ.

6614. ඤත්‍රිය වූ ඒ වෙස්සන්තර රජ පුත්‍රදන දී ඉක්බිති (දරුවන් හඬන හඬ අසා) පන්සලට පිවිසා බැගෑපත් වැ (මතු කියන සේ) පරිදෙවනා කෙළේ (හැඩි.)

6615. මාගේ දෙදරුවෝ සාපවස් ඇතියාහු අද කවරක්හු වෙත හඬා කියත් ද? සවස වළඳනා වෙලෙහි කවරෙක් ඔවුනට බොජුනක් දේ ද?

6616. මාගේ දෙදරුවෝ සාපවස් ඇතියාහු අද කවරක්හු වෙත හඬා කියද්ද? සවස වළඳනා වෙලෙහි මැණියෙනි, සාහිනී ඇතියම්හ, අපට අහර දෙවයි කවරක අයදිද්ද?

6617. පාගමන් යෙදුණු වහන් නැති මාගේ දෙදරුවෝ ගමන්හි මිහිකුණාහු ඉදිමුණු පයින් සැටයොදුන් මහ කෙසේ නම් යෙද්දෝ කවරෙක් විඩාහරනට ඔවුන් අත්හි ගනිත් දෝ හෝ.

6618. මාගේ නිදෙස් දරුවනට මා හමුයෙහි පහර දෙන එ බමුණු කෙසේ නම් ලජ්ජා නො වන්නේ ද? බමුණු ලජ්ජා නැතියෙක් මැ යි.

6619. යමෙක් වනාහි මාගේ දසියකගේ දසයෙක් වී ද නොහොත් අන් මෙහෙකරුවෙක් හෝ වී ද ඔහට ද වඩා හීන-තරයෙක් හෝ වී ද ඔහට පවා ලජ්ජා ඇති කවරෙක් නම් පහර දෙන්නේ ද? (නො දේ මැ යි.)

6620. කෙම්මෙනහි බැඳුණු මසකු මෙන් වූ මා බලාසිටිය දී මැ මාගේ ප්‍රිය දරුවනට ආක්‍රොශ කෙරෙයි; පහර දෙයි. කියා හැඩි.

6621. වැළිත් වම්සරුවෙහි කඩුව බැඳූ දුන්න ගෙන (ලුහු-බැඳූ ගොස්) සිය දරුවන් ගෙන එම් දෝහෝ, දරුවනට දෙන වඩ දුකෙකි.

6622. යම් හෙයෙකින් දරුවෝ වෙහෙසෙත් ද තෙල වෙහෙස එකාන්තයෙන් මට දුක් දෙනසුලු යැ. වැළිත් පෙර බෝසතුන්ගේ ප්‍රවේණිධර්මය දැනු කවරෙක් නම් දන් දී පසුනැවේ ද?

6623. මෙ ලොවහි ඇතැම් මිනිස් කෙනෙක් යමක්හු අභියෝජනා සිය මව යම්සේ නැත් ද එසෙයින් ම හෙ ද නැතැයි සැබවක් මැ කිහු යැ.

6624. එහි කණෙහ මරිසොම නක්කො පීවිතෙන නො,
දිනනමොසි¹ ජනිතොන බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො;
අවවාසිකස්ස ලුද්දස්ස යො නො ගාවොව සුමහති.
6625. ඉමෙ තෙ ජමබ්බකා රුක්ඛා වෙදියා සිත්ථුවාරිකා,
විවිධානි රුක්ඛජාතානි තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6626. අස්සත්ථා පතසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ව කපිත්තා,
විවිධානි එලජාතානි තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6627. ඉමෙ නිට්ඨන්ති ආරාමා අයං සිතොදිකා නදී,
යත්ථස්ස පුට්ඨෙ කිලාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6628. විවිධානි පුප්ඵජාතානි අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානස්ස පුට්ඨෙ ධාරොම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6629. විවිධානි එලජාතානි අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානස්ස පුට්ඨෙ භුඤ්ජාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6630. ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා බලිවද්ද ව නො ඉමෙ,
යෙහිස්ස පුට්ඨෙ කිලාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6631. නියමානා කුමාරා තෙ බ්‍රාහ්මණස්ස පවුඤ්චිය,
තෙන තෙන පධාචිංසු ජාලි කණ්ණාජිනා වුගො.
6632. තතො සො රජජුමාදය දණ්ඩඤ්චාදය බ්‍රාහ්මණො,
ආකොටයනොනො තෙ නෙති සිව්වාජස්ස පෙක්ඛනො.
6633. තං තං කණ්ණාජිනාවොව අයං මං තාත බ්‍රාහ්මණො,
ලට්ඨියා පතිකොටෙති සරෙ ජාතංව දසියං.
6634. න වායං බ්‍රාහ්මණො තාත ධම්මිකා ගොතති බ්‍රාහ්මණා,
යතෙක්ඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණණ්ණා බාදිතුං තාත නෙති නො;
නියමානෙ පියාවෙන කිත්තා තාත උදික්ඛසි.
6635. ඉමෙ නො පාදුකා දුක්ඛා දීසො වද්ධා සුදුගගමො,
නිවෙ වොලමබ්බතෙ සුරියො බ්‍රාහ්මණො ව තරෙති² නො.
6636. ඕකඤ්චසි³ භූතානි පබ්බතානි වනානි ව,
සරස්ස සිරසා වඤ්ච සුපතිත්ථෙ ව ආභකෙ.⁴

1. දිනනමාසි - මජ්ඣං.

2. ධාරෙති - මජ්ඣං.

3. ඕකඤ්චතා - මජ්ඣං. ඕකඤ්චතෙස - සායං.

4. ආභකෙ - මජ්ඣං.

6624. කෘෂ්ණාභිතාවෙනි, ධනය සොයන ඉතා රුදුරු බමුණුහට පියරජු විසින් අපි දෙනලදුමහ. එව මියමහ. යමෙක් ගෙරිනට මෙන් අපට පහර දේ ද ඔහු වෙත අපට දිවියෙන් කම් නැත.

6625. මොහු ඒ (අපට බිමැ සෙවණ දුන්) දඹ රුක්හ, එලෙන අතු ඇති සිඳුවර (නික) යැ. නන් වැදෑරුම් රුක්දැ යැ, එ හැම අද හැරපියා (සමුගෙන) යමහ.

6626. මොහු ඇසතු රුක්හ, පනා රුක්හ, නුග රුක්හ, හෙළ කිඳි ඇසතු රුක්හ, නන් වැදෑරුම් පලරුක්දැ යැ. එ හැම අද හැරපියා යමහ.

6627. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ කෙළමෝ නම් මේ ඒ අරමහු පවතින්. සිහිල් දිය ඇති මේ හොඳ පවති. එ හැම අද හැරපියා යමහ.

6628. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් මල් ජාති කෙනකුන් පෙර පැලැදුමෝ ද එ හැම අද හැරපියා යමහ.

6629. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් එළ ජාති කෙනකුන් පෙර වැළැදුමෝ ද එ හැම අද හැරපියා යමහ.

6630. පෙර යමෙකින් කෙළියමෝ ද මොහු ඒ අපගේ ඇත් පෙතැලිරු යැ, අස් පෙතැල්ලෝ යැ, මොහු අපගේ ගොන් පෙතැල්ලෝ යැ, එ හැම අද හැරපියා යමහ.

6631. බැඳැගෙනයනු ලබන ඒ ජාලිය කෘෂ්ණාභිතා දෙකුමරහු බමුණා අතින් මිදී ඒ ඒ තත්හි දිවගියහ.

6632. ඉක්බිති එ බමුණු රැහැන ගෙන දණ්ඩක්ද ගෙන සිව් රජහු බලා සිටිය දී තළමින් ඔවුන් දෙදෙනා ගෙනයයි.

6633. කෘෂ්ණාභිතා ඒ පියරජහට මේ තෙපුල් කිවු: පියාණෙනි, මේ බමුණු තමා ගෙහි උපන් දස්සකට මෙන් වැල්කොනින් පහර දෙයි.

6634. පියාණෙනි, මේ බමුණෙක් නො වෙයි, බමුණෝ දහැමි වෙති. පියාණෙනි, යකෙක් බමුණු වෙසින් අප කන්නට ගෙන යයි. පියාණෙනි, යකකු උසින් ගෙනයනු ලබන කල්හි කුමට උපෙක්ෂාවෙන් බලන්නහු ද?

6635. අපගේ මේ පතුල්සුහු විදෙයි. මහ ද දිගැ, ඉතා දුදුලැ හිරුදු පහත එල්බෙයි. (බැසැ යයි) මේ බමුණු අප වෙලෙව් කෙරෙයි.

6636. පර්වතයෙහි උපන් දෙවියන් ද වෙනෙහි උපන් දෙවියන් ද යටහන් වැ හඬගා යදුමහ. මේ විල් අරක්ගත් දෙවියන් ද මුදුනින් වදුමහ. මනා තොට ඇති නදියෙහි උපන් දෙවියන් ද වදුමහ.

6637. තිණලතා ව ඔසඳොයා පබ්බතානී වනානී ව,
අමමං ආරොග්ගං වජ්ජාථ අයං නො නෙතී බ්‍රාහ්මණො
6638. වජ්ජනතු භොජෙනා අමමෙඤ්ච මඤ්ඤිං අමහාකමාතරං,
සථෙ අනුපතීතුකාමාසි ඛිප්පං අනුපතියාසි නො.
6639. අයං එකපදී එති උජුං ගව්ඡති අසසමං,
තමෙවනුපතෙය්‍යාසි අපි පසෙසසි නො ලහුං.
6640. අහො වත රෙ ජට්ඨිති වනමුලථලභාරිකෙ,
සුඤ්ඤං දිස්වාන අසසමං තං තෙ දුක්ඛං භවිසසති.
6641. අනිවෙලං නුන අමමාය උඤ්ජාලඳො අනපපකො,
යා නො බඳො¹ න ජානාති බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා;
අවවාධිකෙන ලුඤ්ඤන යො නො ගාවොව සුමිහති.
6642. අහජ්ජ² අමමං පසෙසමු සායං උඤ්ජාතො ආගතං,
දජ්ජා අමමා බ්‍රාහ්මණස්ස ඵලං බුඳ්දෙන මිසසිතං.
6643. තදයං අසිතො ධාතො න බාළභං තරයෙය්‍ය නො,
සුණා ව වත නො පාද බාළභං තාරෙති බ්‍රාහ්මණො;
ඉති තස්ථ විලපිංසු කුමාරා මාතුගිඤ්ඤිනො.

කුමාරපබ්බං.

6644. තෙසං ලාලඤ්ඤිතං සුඤ්ඤා තයො වාලා වනෙ මිහා,
සිහො ව්‍යගෙසා ව දීපි ව ඉදං වචනමබ්‍රවුං.
6645. මාහෙව නො රාජපුත්තී සායං උඤ්ජාතො ආගමා,
මාහෙවමහාකං නිලොභාගෙ භෙය්යිස්ථ³ වනෙ මිහා.
6646. සිහො වෙනං විහෙයෙය්‍ය ව්‍යගෙසා දීපි ව ලක්ඛණං,
නෙව ජාලිකුමාරස්ස කුතො කණ්ණාජිනා සියා;
උභයෙනෙව ජියෙථ පතිං පුනෙන ව ලක්ඛණාති.

1. බඳො - මජ්. ඩී.

2. අහජ්ජ - මජ්. සා.

3. බෙය්යිස්ථ - මජ්.

6637. තෘණ දෙවියනි, ලිය දෙවියනි, ඔසයි දෙවියනි, ගිරි දෙවියනි, වන දෙවියනි, අම්මාට අප අරොග බව කියව. මෙ බමුණු අප මරමින් ගෙන යයි.

6638. හවත්නි, ඉදින් අප ලුහුබැඳූ ඉයව් වුහු නම් “වහා අප අනුව යවයි” අප මැණියන් මද්දේවීන්ට කියත්වා.

6639. මේ එක්පියමහ අප කරා එයි. සෘජු වූ අසපුවට යෙයි. එ හසර මහ මෑ අනුව යව. ඔවුන් වහා දක්නෙහි නම් මැනැවැයි කියව.

6640. අහෝ පරිභානියෙකි. දළමඬලු ඇත්තිය, වනමුල්පල ගෙනෙන්නිය, අප නැති හිස් අසපුව දෑකෑ එ නොපට දුක් වන්නෙ යැ.

6641. යමෙක් අප ගෙවත් සෙයින් මරා ද ඒ ඉතා රුදුරු වූ ධනය සොයන බමුණා විසින් බඳනාලද අප තතු යම් මවක් නො දැනී ද ඒ මව විසින් වෙලා ඉක් මෑ නො මද අලපල ලබන ලද වන.

6642. අලමුල් පලවැළ නෙළාගෙන සවස වලින් ආ මව අද දක්මෝ නම් යෙහෙකි. අම්මා දඩුයෙල්බෑ මියෙන් හැනු පලවැළ මේ බමුණුහට දෙන්නී යැ.

6643. එසඳ පලවැළ වැළඳු එහෙයින් මෑ සුභිත වූ මෙ බමුණු අප වෙලෙව් වූ නො ගෙනයන්නෙ යැ. අපගේ පාදයෝ ඉතා ඉදිමෑ ගියහ. මෙ බමුණු අප වෙලෙව් වූ ගෙනයයි කියා මවට ලොල් වූ කුමරහු එ මහ වැලැපියෝ.

කුමාරපර්ව යි.

6644. ඒ දරුවන් දෙදෙනාගේ විලාප අසා (වනදෙවියෝ) දෙවිපුතුන් තිදෙනකුන්ට මෙ වදන් කීහු: තෙපි සිහ, වග, දිව් යන වනවැසි සැඩමුව වෙස් ගනුව.

6645. අපගේ රදු සවසෑ වලින් නහමක් යේවා, අප නිති වළඳනා වෙනෙහි සැඩ මුවෝ ඇය නහමක් පෙළක්වා.

6646. සිංහයෙක් හෝ ව්‍යාසුයෙක් හෝ දිවියෙක් හෝ ඒ සිරිමතිය (ඉදින්) වෙහෙසි නම් ජාලිය කුමර නො මෑ පවත්නෙ යැ කෘෂ්ණාභිතා කොයින් පවත්නී ද? එ බියෝ සිරිමතී සවාමියා ය දෙදරුවනෑ යන දෙකොටසින් මෑ පිරිහෙන්නී යැ. (එයින් තෙපි මනා කොට ඇය රකුවයි) කීහු.

6647. ඛණිකතිකං මෙ පතති¹ දකඛණකම් ව ඵ්ඤ්ඤි,²
අඵලා ඵලිනො රුකඛා සබ්බා මුත්තනි මෙ දිසා.
6648. නසසා සායනභකාලම්භි අසසමාගමනං පති,
අත්ථසතමිති³ සුරියමභි වාලා පඤ්ච උපට්ඨං.
6649. නිවෙ වොලම්බනෙ සුරියො දුරෙ ව වත අසසමො,
යඤ්ච නෙසං ඉතො භසසං⁴ තං තෙ භුඤ්ඤ්ඤං භොජනං.
6650. සො නුන ඛනිකො ඵකො පණ්ණසාලාය අවුත්ති,
තොසෙනොනා දුරකෙ ජාතෙ මමං දිස්වා අනායතිං.
6651. තෙ නුන පුත්තකා මග්ගං කපණාය වරාකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ ධිරපිතාව⁵ අවුත්තරෙ.
6652. තෙ නුන පුත්තකා මග්ගං කපණාය වරාකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ වාරිපිතාව අවුත්තරෙ.
6653. තෙ නුන පුත්තකා මග්ගං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති වච්ඡා බාලාව මාතරං.
6654. තෙ නුන පුත්තකා මග්ගං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති භංසාව උපරි පලලලෙ.
6655. තෙ නුන පුත්තකා මග්ගං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති අසසමස්සාවිදුරතො.
6656. ඵකායනො ඵකපථො සරා සොඛ්ඛා ව පසසිතො,
අඤ්ඤං මග්ගං න පසසාමී යෙන ගවේජයා අසසමං.
6657. මීගා නමඤ්ඤි රාජානො කානනසමී මහබ්බලා,
ධම්මෙන භාතරො භොථ මග්ගං මෙ දෙථ යාවිතා.
6658. අවරුධ්වසිභං භරියා රාජපුත්තස්ස සිරිමනො,
තඤ්ඤාභං නාතිමඤ්ඤමි රාමං සිතාවනුබ්බතා.
6659. තුමෙහ ව පුත්තෙ පසෙසිථ සායං සංවෙසනං පති,
අභඤ්චි පුත්තෙ පසෙසියාං ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්ඤිභො.

1. පතිතං - මජ්ඣං. සායං.
2. පඤ්ඤි - මජ්ඣං.
3. අත්ථමෙතකමිති - මජ්ඣං.
4. භසසං - මජ්ඣං. සායං.
5. වාරිපිතාව - මජ්ඣං.

6647. මා අතින් බණිත්තිය (අල කණන හුල) ගිලිහෙයි. දකුණාස ද සැලෙයි. පල ඇති රුක් පල නැතියන් වැන්න. මට හැම දිසාවෝ මුළා වූ පැනෙති.

6648. ඒ මා සවස් වෙලෙහි හිරු අස්තයට ගිය කල්හි අසපුව බලා එන කල්හි සැබ සිවුපාවෝ පෙරමහ නැහී සිටියහ.

6649. හිරු ද පහන එල්බෙයි. අසපුව ද ඉතා දුර වෙයි, ඔවුනට යමක් මෙයින් ගෙන යම ද ඔවුහු එ බොජුන් වළඳනාහ. (අන් බොජුන් නැති.)

6650. එ රජ මා නො එන්නා දකු හඬන සාගිනි ඇති දරුවන් සනහමින් පන්සල්හි එකලා වූ හිදිනෙ යයි සිතමි.

6651. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ සවසැ බොජුන් වෙලෙහි කිරිබොන දරුවන් (කිරි නො ලැබ නිදන) මෙන් නිදති සිතමි.

6652. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ සවසැ බුදුනා වෙලෙහි පැනට හඬා නො ලැබ නිදනුවන් මෙන් නිදති සිතමි.

6653. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවන් මවුදෙන පෙර මහට අවුත් සිටුනා බාල වස්සන් මෙන් මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6654. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ විල් පිට හංස පොතකයන් මෙන් මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6655. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ අසපු අබියෝගි මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6656. එක්පියමහෙකැ, හෙ ද එක් මැ මහෙකැ, දෙපසැ චිල් හා හෙල් යැ. යම් මහෙකින් අසපුවට යන්නෙමි නම් එබඳු අන් මහක් නො දකිමි.

6657. වෙනෙහි මහබල ඇති මුවරජහට නමස්කාර වේවා, දැනමින් මට සොහොයුරෝ වවු. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ (අවකාශ) දෙවු.

6658. මම රටින් නෙරනාලද සිරිමත් වෙසතුරු මහරජහු අඹු වෙමි. මම ඔහු රාමරජහට අනුගත වූ සීතා දේවිය මෙන් ඉක්ම (අතිකතු) නො සිතමි.

6659. තෙපිදු (මට මහ පියා) සවසැ ගොදුරු ගන්නා වෙලෙහි නොස දරුවන් බලවු. මම ද දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් දක්නෙමි.

6660. බහුං වීදං මූලඵලං හකෙඛා වායං අනප්පකො,
තතො උපධිං දසසාමි මග්ගං මෙ දෙථ යාවිතා.
6661. රාජපුත්තී ව නො මාතා රාජපුත්තො ව නො පිතා,
ධිමෙවන භාතරො හොථ මග්ගං මෙ දෙථ යාවිතා.
6662. තස්සා ලාලපපමානාය බහුං කාරුඤ්ඤසංභිතං,
සුඤ්ඤා නෙලපතීං වාචං වාලා පඤ්ඤා අපසංමුං.
6663. ඉමම්ඤි නං පදෙසම්ඤි පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
පච්චෙග්ගතා මං තිට්ඨන්ති වච්ඡා ධාලාව මාතරං.
6664. ඉමම්ඤි නං පදෙසම්ඤි පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
පච්චෙග්ගතා මං තිට්ඨන්ති හංසාව උපරි පථෙලෙ.
6665. ඉමම්ඤි නං පදෙසම්ඤි පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
පච්චෙග්ගතා මං තිට්ඨන්ති අසසමසොවිදුරතො.
6666. තෙ මීගා වීය උක්කණ්ණො සමන්තාමභිධාවිතො,
ආනන්දිතා පමුදිතා වග්ගමානාව කම්පරෙ.
තාප්ප පුත්තෙ න පසසාමි ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චිහො.
6667. ජකලිව¹ මීගී ජාපං පකඛි මුත්තාව පඤ්ඤරා,
ඔහාය පුත්තෙ නිකම්මිං සිභිවාමිසගිඤ්ඤිති;
තාප්ප පුත්තෙ න පසසාමි ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චිහො.
6668. ඉදං තෙසං පරස්සකන්තං නාගානමිව පබ්බතෙ,
විතකා පරිකිණ්ණොයො² අසසමසොවිදුරතො;
තාප්ප පුත්තෙ න පසසාමි ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චිහො.
6669. වාලුකායපි³ ඔකිණ්ණො පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
සමන්තා මභිධාවන්ති තෙ න පසසාමි දුරකෙ.
6670. යෙ මං පුරෙ පච්චෙදෙන්ති⁴ අරඤ්ඤදුරමායතිං,
තාප්ප පුත්තෙ න පසසාමි ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චිහො.
6671. ජකලිංව මීගී ජාපා පච්චෙග්ගන්තිනා අසසමං,
දුරෙ මං පටිවිලොකෙහති තෙ න පසසාමි දුරකෙ.

1. ජකලිව-මජ්ඣං.

2. උපකිණ්ණොයො-මජ්ඣං.

3. වාලුකායපි-මජ්ඣං.

4. පච්චෙදෙන්ති-මජ්ඣං.

6660. මෙ අල හා පලවැළ බෙහෙව. මෙ කැයුතු දැ අනල්ප යැ. ඉන් අඩක් තොපට දෙමි. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ අවසර දෙව.

6661. අප මවු රදු යැ අප පියෙ රජ යැ (තෙපි මට) දැහැමින් සොහොයුරු වව. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ අවකාශ දෙව.

6662. වලඪනා වූ ඇගේ බැගැ බැවින් මුසු බොහෝ වූ මිසුරු තෙපුල් අසා සැඬ මුව වෙස් ගත් දෙවපුත්තු මහින් පහ වැ ගියෝ.

6663. පස් වැකුණු සිරුරු ඇති මා දරුසිහින්තෝ මවුදෙන පෙරමහට ආ බාල වස්සන් මෙන් මා පෙරමහට ආවාහු (පෙර) මෙ තන්හි සිටිති.

6664. පස් වැකි ගත් ඇති දෙදරු බිළිසුහු විල්පිට හස්පොවු-වන් මෙන් මා පෙරමහට ආවාහු පෙර මෙ පෙදෙසැ සිටිති.

6665. පස් තවරගත් සිරුරු ඇති දෙදරුසුහු, මා පෙරමහට ආවාහු අසපු අබියෙසැ මෙ තන්හි සිටිති.

6666. ඒ දෙදරුවෝ (මව පෙරමහට එන) කන් හුවාගත් මුවපොවුවන් මෙන් මා දැකූ තුටු වූවාහු ප්‍රමුදිත වූවාහු අවටින් දුටුවෝ පනතුවන් මෙන් මාගේ ළය සලකි. ඒ ජාලිය කෘෂ්ණාච්ඡනා දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6667. පැටවුන් පියා ගොදුරට ගිය එළ දෙනක මෙන් මුව පෙල්ලක මෙන් කැදුල්ල පියා ගිය කිරිල්ලක මෙන් ගොදුරට ගිජු වූ සිහ දෙනක මෙන් දරුවන් පියා (අහර සොයා) නික්මුණු. ඒ මම ජාලිය කෘෂ්ණාච්ඡනා දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6668. පර්වතයෙහි ඇතුන්ගේ පිය සටහන් සෙයින් මේ ඔවුන් කෙළැ ඇවිදි පියසටහන් පැනෙයි. අසපුව අබියෙසැ (ඔවුන් රැස් කළ) වැලිසැයෝ විසුළහ. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදෙන අද නො දක්මි.

6669. පස් තවරගත් වැල්ලෙනුදු ගැවැසිගත් දරුවෝ මා සිසාරා දිවයෙති. ඒ දරුවන් නො දක්මි.

6670. පෙර දවස් යම් දරු කෙනෙක් වලින් එන මා දුර්දි මැ දැකූ පෙරමහට එත් ද අද ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් නො දක්මි.

6671. (ඔහු පෙර දවස්) අසපුවෙන් පෙරමහට අවුත් මවු එළ දෙන මුව දෙන බලා සිටුනා පැටවුන් මෙන් දුර සිටැ මා බලකි. ඒ දරුවන් නො දක්මි.

6672. ඉදං ව තෙසං කීළනතං පතීතං පමුඤ්ඤවං,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනණ්ඩුහො.
6673. එතා ව මයහිමෙ පුරා උරො ව සමපදලනී,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනණ්ඩුහො.
6674. උච්ඡංඛෙත මෙ විචිනනනී එතා එකාවලමඛනී,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනණ්ඩුහො.
6675. යසස්ස සායනභසමයං පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
උච්ඡංඛෙත මෙ විචිතතනනී තෙ න පසසාමී දරකෙ.
6676. අයං යො අසසමො පුඤ්ඤ සමජේජා පටිභානී මං,
තාජ්ජ පුතෙන අපසසනනා හමතෙ විය අසසමො.
6677. කිමිදං අපපසංඝො අසසමො පටිභානී මං,
කාකොලාපි න වසසනනී මතා මෙ නුන දරකා.
6678. කිමිදං අපපසංඝො අසසමො පටිභානී මං,
සකුණාපි න වසසනනී මතා මෙ නුන දරකා.
6679. කිමිදං තුණ්හිභුතොසි අපි රතෙතව මෙ මනො,
කාකොලාපි න වසසනනී මතා මෙ නුන දරකා.
6680. කිමිදං තුණ්හිභුතොසි අපි රතෙතව මෙ මනො,
සකුණාපි න වසසනනී මතා මෙ නුන දරකා.
6681. කච්චිනු මෙ අයාපුත්ත මිභා බාදිංසු දරකෙ,
අරණ්ණෙ ඉරිතෝ¹ විචනෙ කෙන නිතා මෙ දරකා.
6682. ආදු තෙ පතීතා දුතා ආදු පුත්තා පියංවද,
ආදු ඛභි නො නිකඛනතා විධිධාසු පසුතා නු තෙ.
6683. නෙවාසං කෙසා දිසසිනනී හස්පාද න ජාලිනො,
සකුණානං ව ඔපාතො කෙන නිතා මෙ දරකා.
6684. ඉදං තතො දුක්ඛතරං සලලවිද්ධො යථා වජේ,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනණ්ඩුහො.

1. ඉරිතෙ වනෙ-මජ්ඣං, සං. සං. වී. ඊරතෙ.

6672. මෙ ද ඔවුන් කෙළිබඩු වූ ගිලිහී වැවුණු විලිකුන්
බෙලිපල යැ. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6673. මාගේ මෙ දෙනන කිරෙන් පිරුණහ. ළය පැළෙනු
වැන්න. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙපුතුන් අද නො දක්මි.

6674. එකෙක් මා හිණ සොයයි. එකක් තනය එල්බගනියි.
ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6675. යම් දරු කෙනෙක් පස් වැකි සිරුරු ඇති වැ සවස්
වේලෙහි මාගේ ඇකයෙහි පෙරළෙක් ද ඒ දරුවන් නො දක්මි.

6676. පෙර දවස් (යම් අසපුවක්) කෙළිමඩුල්ලක් මෙන්
මට වැටහුණේ වේ ද මේ ඒ අසපුව යි. අද ඒ දරුවන් නො
දක්නා මට අසපුව හුමණය වන්නාක් මෙනි.

6677. මෙ කිමෙකැ? අසපුව නිහඩ වැ මෙන් මට වැටහෙයි.
වන කවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දෙදරුවෝ මළාහු දෝ හෝ.

6678. මෙ කිමැ? අසපුව නිහඩ වැ මෙන් මට වැටහෙයි.
සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු හෝ?

6679. මෙ කිම? නිහඩ වූයෙහි මාගේ සිත (සිහින දුටු)
රාත්‍රියෙහි මෙනි. වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ
මළහ හෝ?

6680. මෙ කිම? නිහඩ වූයෙහි මාගේ සිත සිහින දුටු රැය
මෙනි. සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළහ හෝ?

6681. කිම හෝ හිමිසඳිනි, මාගේ දරුවෝ සැඩ සිවුපාවෝ
කෑහු ද? නිරොජ වූ ජනශූන්‍ය වූ අරනෙහි මාගේ දරුවෝ
කවරකු විසින් ගෙන යන ලද්දහු ද?

6682. නොහොත් නොප විසින් දූතමෙහෙ කොට යවන
ලද්දහු ද? නොහොත් ප්‍රිය තෙපුල් ඇති දරුවෝ නිදිගත්තාහු ද?
නොහොත් ඔහු ක්‍රීඩායෙහි යෙදී බැහැර ගියාහු ද?

6683. ඔවුන්ගේ අඳුන්වන් කෙශයෝ නො පැනෙති. ජාලා-
වනද්ධ අත්පා ද නො පැනෙත් මැ යැ. ලිහිණි කෙනකුන්ගේ
බැස්මෙක් හෝ වී ද? මාගේ දරුවෝ කවරක්හු විසින් ගෙන
යනලද වෙන් ද?

6684. අද ඒ ජාලිය කෘෂ්ණාජිනා දෙපුතුන් නො දකිමි ද,
එදුකට වඩා (නොප නො බණන) මෙ දුක ඉතා දුකැ. හුලින්
විදුනාලද වණයක් මෙනි.

450. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6685. ඉදමි දුතියං සලලං කමෙති හදයං මම
යඤ්ඤා පුතෙන න පසසාමී ත්වඤ්ඤා මං නාභිභාසයි.
6686. අපේඡව මෙ ඉමං රතං රාජපුතන න සංසයි,
මඤ්ඤා උකකන්තාසන්නං මං පාතො දකඛයි නො මතං.
6687. නනු මදදී වරාරොහා රාජපුතස් යසස්සිතී,
පාතො ගතායි උඤ්ජාය කිමිදං සායමාගතා.
6688. නනු කං සද්දමසෙසායි යෙ සරං පාතුමාගතා,
සිහසස් විතදන්තස්ස වාගස්සස්ස ව නිකුජ්ඣතං.
6689. අහු පුබ්බනිමිතං මෙ විවරන්තායා බ්‍රහ්මවතෙ,
බණ්ණො මෙ හත්ථා පතීතො උග්ගිවඤ්ඤාපි අංසතො.
6690. තදහං බ්‍යාපීතා භීතා පුපුං කතාන අඤ්ජලිං,
සබ්බා දිසා නමස්සිස්සං අපි යොත්ථී ඉතො සියා.
6691. මා හෙව නො රාජපුතො හතො සිහෙන දීපිතා,
දරකා වා පරාමධා අවජකොකතරවජ්ජිති.¹
6692. සිහො වාගෙසා ව දීපි ව තයො වාලා වතෙ මිගා,
තෙ මං පරියාවරුං මග්ගං තෙන සායමි අගතා.
6693. අහං පතීඤ්ඤා පුතෙන ව ආවෙරමිව මාණවො,
අනුදිසිතා² දිවාරතති ජටිතී බ්‍රහ්මවාරිති.
6694. අපිනානි පරිදනිකා වනමුලඵලභාරියා,
විවරාමී දිවාරතති තුමිං කාමා හි පුතකා,
6695. ඉමං³ සුවණ්ණභාලිදදී ආහනං පණ්ණුබෙඵවං,
රුකඛපකකානි වාහාසිං ඉමෙ තෙ පුතා කීළනා.
6696. ඉමං මුළාලට්ඨකං⁴ සාලුකං පිඤ්ජරොදකං,⁵
භුඤ්ජ ඛුද්දෙති සංයුතං සහ පුතෙති බතතිය.
6697. පද්මං ජාලිතො දෙති කුමුදං පන කුමාරියා,
මාලිතෙ පසස් නාවතෙන සිවි පුතානි අවහය.
6698. තතො කණ්ණාපිනායාපි නිසාමෙති රට්ඨසහ,
මඤ්ජුස්සරාය වගගුයා අසස්මං උපයනතියා.⁶

1. තරවෙජ්ජි-මජ්ඣං.

2. අනුධිතා-මජ්ඣං.

3. අහං-මජ්ඣං, වී.

4. වතකං-මජ්ඣං.

5. පිඤ්ජරොදකං-මජ්ඣං.

6. උපගතතියා-මජ්ඣං.

6685. අද මම ඒ දෙදරුවන් නො දක්මි. තෙපි දු මා හා නො බණනුවහ. මෙ දෙවැනි හුල ද මාගේ ළය කම්පා කරවයි.

6686. රාජපුත්‍රයෙනි, අද මෙ රෑ මා හා නො බණනවු නම් පහ වැ ගිය දිවි ඇති මා උදය මළ එකක දක්නවු යැ.

6687. යශස්වි මදි රාජපුත්‍රිය, උතුම් වළහ ඇති තෙපි වන-
මුල් පලවැළ පිණිස උදය මැ ගියහු නො? මෙ කිකරුණෙක.
(වේලා ඉක් මැ) සවසැ ආවහු නො?

6688. යම් සිවුපා කෙනෙක් දිය බොන්නට විලට ආහු ද ඔවුනතුරෙන් තෙපි වෙසෙසින් නාද කරන සිංහයාගේ ද ව්‍යාසුයා-
ගේ ද (සෙසු සතුන්ගේ ද) එකනින්නාද හඬ නො ඇසුහු ද?

6689. මහවෙනෙහි සැරිසරන මට පෙර නිමිති පහළ වී, මා අතින් අල කණන හුල ගිලිහී වැටුණෙ යැ. දසරුයෙන් පලවැළ පැය ගිලිහී වැටුණෙ යැ.

6690. එසඳ මම කම්පිත වැ බියපත් වැ වෙන වෙන ඇඳිලි බැඳූ මෙයින් සෙත් වන්නෙ යැ යි සිතා හැම දිසා වැන්දමු.

6691. අප හිමි රජපින් සිංහයකු විසින් හෝ දිවියකු විසින් හෝ නහමක් නැසෙවා. දරුවෝ ද වලස් වෘක තරසුන් විසින් නහමක් නැසෙත්වා' යි.

6692. සිහ යැ වග යැ දිවි යැ යන සැඬ වන සිවුපාවෝ තිදෙනෙකි. උහු මට මහ ඇවිරුහ. එහෙයින් කල් ඉක් මැ සවසැ ආමු.

6693. මම දළමඩුලු දරන්නී බඹසර කරන්නී අතුවැසි මාණවකයෙක් ඇදුරක්හු මෙන් හිමිහට ද දරුවනට ද දවරය නො පමාව මෙහෙ කළමු.

6694. දරුවනි, මම තොප කැමැත්තෙන් අඳුන්දිවිසම් පෙරෙවැ වනමුල් පලවැළ ගෙනයන්නී දවරය ඇවිදිනමු.

6695. දරුවනි, (තොප නහන පිණිස) මෙ රන්වන් කසා කල්ක ගෙනෙනලද යැ. (තොප කෙළනට) රන්වන් බෙලිපල ගෙනෙන ලද යැ රුක්හි විලිකුන් මිහිරි පල ද ගෙන ආමු. මෙ තොපට කෙළිබඩු යැ.

6696. මෙ නෙලුඹුදලි වළලු යැ ඕලු යැ පිඤ්ජරයුෂ යැ යන මේ ඇත. රජතුමනි, දඩුයෙල්බැ මියෙන් හනනලදු වැ දරුවන් හා එක් වැ වළඳ කරව.

6697. ජාලියහට පිසුම දෙව. කුමරියට ඇඹුලමල දෙව. මල් පැළැඳූ නටන දරුවන් බලව. සිව්රාජයෙනි, දරුවන් කැඳව.

6698. රජතුමනි, ඉක්බිති මියුරු හඬ ඇති ලීලා ඇති කාෂ්ණාපිනාව ද අසසුව කරා යන්නිය බලව.

452. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6699. සමානසුබ්බකමිභා රට්ඨා පබ්බජිතා උභො,
අපි සිව්පුනෙත පසෙසයි ජාලිං කණ්ණාඨිනඤ්චිභො.

6700. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නුන බ්‍රහ්මවරියපරායනෙ,
අහං ලොකෙ අභිසපිං සිලවනොත බහුස්සුතෙ;
තාජ්ජ පුනෙත න පසසාමි ජාලිං කණ්ණාඨිනඤ්චිභො.

6701. ඉමෙ නෙ ජමික්කා රුක්ඛා වෙදිසා සිත්ථුවාරිකා,
විවිධානි රුක්ඛජාතානි නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6702. අසසස්සා පනසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ව කපිස්සානා,
විවිධානි ඵලජාතානි නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6703. ඉමෙ කිට්ඨනාඨී ආරාමා අයං සිතොදිකා නදී,
යත්ථස්ස පුබ්බෙ කිළිංසු නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6704. විවිධානි පුප්පජාතානි අසුඤ්ඤා උපරිපබ්බතෙ,
යානස්ස පුබ්බෙ ධාරිංසු නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6705. විවිධානි ඵලජාතානි අසුඤ්ඤා උපරිපබ්බතෙ,
යානස්ස පුබ්බෙ භුක්ඛිංසු නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6706. ඉමෙ නෙ හත්ථිකා අසසා බලිවස්ස ව නෙ ඉමෙ,
යෙතිස්ස පුබ්බෙ කිළිංසු නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6707. ඉමෙ සාමා සයොදුකා¹ බහුකා කදලීථිගා,
යෙතිස්ස පුබ්බෙ කිළිංසු නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6708. ඉමෙ හංසා ව කොඤ්ඤා ව මයුරා විත්‍රපෙවුනා,
යෙතිස්ස පුබ්බෙ කිළිංසු නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6709. ඉමා නා වනගුණායො පුප්ඵිතා සබ්බකාලිකා,
යත්ථස්ස පුබ්බෙ කිළිංසු නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6710. ඉමා නා පොකරිණියො රම්මා වසන්තවාකුපකුජිතා,
මස්සලකෙති සඤ්ජනනා පදමුප්පලකෙති ව;
යත්ථස්ස පුබ්බෙ කිළිංසු නෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6711. න නෙ කට්ඨානි භික්ඛානි න නෙ උදකමාහනං,
අග්ගිපි නෙ න භාපිතො කිත්තු මජ්ඣෙව කුඩායපි.

1. සසං-මජ්ඣං.

6699. රටින් තෙරනලද අපි දෙදෙනමෝ සමාන සුවසුන් ඇතියම්හ. සිව්මහරජුනි, ජාලිය කෘෂ්ණාභිතා දෙදරුවන් දුටුවහ ද?

6700. මම ලොවිහි බබ්බර පිහිට කොට ඇති බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති සිල්වත් මහණුන් ද බමුණන් ද හැවූ වන්මි. එහෙයින් අද ඒ දැලිපිරු කන්සිරු දෙදරුවන් නො දක්මි.

6701. මේ ඒ (දරුවන් කෙළි බිමට) දඹරුක් යැ. එලෙන අතු ඇති සිඳුවර යැ. තන් වැදැරුම් රුක්දැ යැ. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6702. මේ ඒ ඇසතු රුක් යැ, පතා රුක් යැ, නුග රුක් යැ, හෙළකිඳි ඇසතු රුක් යැ. තන් වැදැරුම් පලරුක් දැ යැ, ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6703. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ ක්‍රීඩා කෙරෙත් නම් මේ ඒ අරම් පවතී. මේ සිහිල් දිය ඇති හොය ද පවතී. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6704. පෙර යම් කුසුම ජාතීන් පැළැඳියාහු ද මේ ගල් මුදුනෙහි ඒ විවිධ පූෂ්පජාති ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6705. පෙර යම් එලජාතීන් වැළැඳුහු ද මේ ගල්මුදුනෙහි ඒ විවිධ එලජාති ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6706. පෙර යම් පෙතැලිරුවන් ක්‍රීඩා කළාහු ද මේ ඒ ඇත් පෙතැලිරු යැ, අස්පෙතැලිරු යැ, මේ ඒ ගොන්පෙතැලි රු ද ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6707. පෙර යම් කෙනකුත් හා සම ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ කුඩා සම්වන් මුවෝ යැ සාවෝ යැ මහමුහුණෝ යැ බොහෝ වූ කෙහෙල්මුවෝ යැ, ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6708. මේ ඒ භංසයෝ යැ කොස් ලිහිණියෝ යැ විසිතුරු පිල්කලබ ඇති මොනරු යැ. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6709. පෙර යම් තැනෙකැ ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ හැම කල්හි පිපි සිටි වනලැහැබිහු යැ ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6710. පෙර යම් තැනෙක ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ සක්වා-ලිහිණියන් ළඟ හිඳ කුල්නා හෙල්මැල්ලෙනුද පියුම්නුද උසුලෙනුද ගැවැසිගත් රමණී පොකුණු ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6711. තොප විසින් දර නො බිඳිනලද, තොප විසින් දිය නො ගෙනෙනලද, තොප විසින් ගිනි ද නො දල්වනලද, කිම නො දන්නා බාලයකු මෙන් සිතිවිලිපර වවු ද?

6712. පියො පියෙන සබ්බම්ම සමො මෙ ව්‍යපහස්සති;
තාප්ප පුතෙන න පස්සාමි ජාලිං කණ්ණාජිනස්සවුහො.
6713. න ඛො නො දෙව පස්සාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොලාපි න වස්සනති හතා මෙ නුන දරකා.
6714. න ඛො නො දෙව පස්සාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුන දරකා.
6715. සා තඤ්ඤා පරිදෙව්ඤා පබ්බතානි වනානි ව,
පුනදෙවස්සමං ගතංවා සාමිකස්සනති¹ රොදති.
6716. න ඛො නො දෙව පස්සාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොලාපි න වස්සනති හතා මෙ නුන දරකා.
6717. න ඛො නො දෙව පස්සාමි යෙන තෙ නිහතා² මතා,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුන දරකා.
6718. න ඛො නො දෙව පස්සාමි යෙන තෙ නිහතා මතා,
විවරනති රුක්ඛමූලෙස්ස පබ්බතෙස්ස ගුහාස්ස ව.
6719. ඉති මද්දි වරාරොහා රාජපුත්ති යසස්සනි,
බාහා පග්ගස්ස කජ්ඣා තතෙව පතීතා ජමා.
6720. තමජ්ඣපතං රාජපුත්තිං උදනෙන අභිසිංඝථ,
අස්සකං තං විදිනාන අථ නං එතදබ්බි.
6721. ආදියෙනෙව තෙ මද්දි දුක්ඛං න කාතුමිච්ඡිසං,
දළිඤ්ඤා යාවකො වුද්ධො බ්‍රාහ්මණො සරමාගතො;
තස්ස දිත්තා මයා පුත්තා මද්දි මා භාගි අස්සස.³
6722. මං පස්ස මද්දි මා පුත්තො මා බාළං පරිදෙව්ඤි,
ලව්ජාම පුත්තෙ ජීවනාන අරොගා ව භවාමසෙ.
6723. පුත්තො පසුඤ්ඤා ධර්මස්සාදි යඤ්ඤා අස්සං සරෙ ධනං,
දජ්ජා සපුරිසො දනං දිඤ්ඤා යාවකමාගතො;
අනුමොදති මෙ මද්දි පුත්තකෙ දනමුත්තමං.

1. සාමිකස්සනතිකෙ-මජ්ඣං.
2. නිහතා සතා, නිහවා-මජ්ඣං.
3. අස්සාස-මජ්ඣං.

6712. තෙමි මට ප්‍රියව, ප්‍රිය වූ තොප හා සමග එක් වැසම වැ විදුනා දුක් මා විසින් නසනු ලැබේ. (අද එසේ නො වේ.) ඒ ජාලිය කෘෂ්ණජිනා දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6713. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදු ද? නොහොත් මළාහු ද? (මළ දවස් හඬනා) වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ කිසිවක්හු විසින් ගෙනයනලද වන.

6714. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදු ද? නොහොත් මළාහු ද? සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු වන.

6715. එ බියෝ එ වඬකගිරියෙහි පර්වතයන් ද වනයන් ද බලමින් හඬා ඇවිද යළිදු අසපුවට ගොස් ස්වාමියා වෙත හඬයි.

6716. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදු ද? නොහොත් මළාහු ද? වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ කිසිවක්හු විසින් ගෙනයනලද වන.

6717. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවක්හු විසින් ඔහු ගෙනයන ලදු ද? නොහොත් මළාහු ද? සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු වන.

6718. දෙවයිනි, පර්වතයෙහි රුක්වුල්හි ගල්ලෙන්හි ඇවිදීනි අපගේ දරුවන් නො දක්මි. ඔහු යම් කිසිවකු විසින් ගෙනයන ලදු ද? නොහොත් මළාහු ද?

6719. මෙසේ යශස්වී වූ උතුම් වළහ ඇති මදුරුදු දෙහොත් හිසැ බැඳූ හඬා එහි මැ බිමැ ඇඳුණු.

6720. (නමා හමියෙහි) නිසන් වූ ඒ රදුව (මුහුණ) දියෙන් තෙමී. ඉක්බිති ඇය අස්වස් ලද බව දැනැ ඇයට තෙල තෙපුල් කී:

6721. මද්‍රී දේවිනි, ආදියෙහි මැ තොපට ඤාණයක් කරන්නට නො කැමැති වීම්. දිළිඳු වූ මහලු වූ යාවක බමුණෙක් ගෙට ආයෙ යැ. ඔහට මා විසින් දරුවෝ දෙන ලදහ. මද්‍රිය නො බව, අස්වස්ව.

6722. මද්‍රී දේවිනි, මා බලව, දරුවන් නහමක් බලව, නහමක් දැඩි කොට හඬව, ජීවත් වන්නමෝ අරොග ද වමෝ නම් දරුවන් ලබමහ.

6723. සත්පුරුෂ තෙම යදියා ආ කල්හි දැකැ දරුවනුදු සිටුවනුදු ගෙහි අනෙක් යම් ධනයෙකුත් ඇද්ද එ හැම ද දන් දෙන්නෙ යැ. මද්‍රී දේවිනි, දරුවන් කෙරෙහි පිහිටි මාගේ උතුම් දන අනුමෝදන්ව.

456. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6724. අනුමොදමී තෙ දෙව පුත්තකෙ දනමුත්තමං,
දක්වා විත්තං පසාදෙහි භීයො දනදෙය්‍ය භවි.
6725. යො කං මචෙජරභුතෙසු මනුසෙසසු ජනාධිප,
බ්‍රාහ්මණසස අද්‍ය දනං සිවීනං රට්ඨවධ්දතො.
6726. නික්කාදිතා තෙ පඨවී සඤ්ඤා තෙ තිදිවං ගතො,
සමනතා විජ්ජතා ආගුං ගිරිනංව පටිසසුතා.
6727. තසස තෙ අනුමොදකං උභො නාරදපබ්බතා
ඉඤ්ඤා ව බ්‍රහ්මා ව පජාපතී ව
යොමො යමො වෙසසවණො ව රාජා
සබ්බෙහි දෙවා අනුමොදනති තාවතිංසා ස ඉන්දකා.
6728. ඉති මද්දී වරාරොහා රාජපුත්ති යසසසුති,
වෙසසනතරසස අනුමොදි පුත්තකෙ දනමුත්තමං.

මද්දිපබ්බං නිට්ඨිතං.

6729. තතො රක්ඛා විවසනෙ සුරියසුග්ගමනමනි,
සකෙකා බ්‍රාහ්මණවණ්ණණින පාතො තෙසං අදිසසප්.¹
6730. කච්චිනනු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං.
කච්චි උඤ්ජන යාපෙප් කච්චි මූලථලාබ්‍හු.
6731. කච්චි ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,²
වනෙ වාලම්බාකිණ්ණණි කච්චි භිංසා න විජ්ජති.
6732. කුසලඤ්ඤව නො බ්‍රහ්මෙ අපො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං,
අපො උඤ්ජන යාපෙම අපො මූලථලාබ්‍හු.
6733. අපො ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලම්බාකිණ්ණණි භිංසා අමහං න විජ්ජති.
6734. සත්ත නො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤා ජීවසොකිනං,
ඉද්ධි දුතියං පසසාම බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිනං;
ආදය බෙථවං දණ්ඩං ධාරෙනතං අජීනකම්පං.
6735. සවාගතනෙන මහාබ්‍රහ්මෙ අපොතෙ අදුරාගතං,
අනොතා පටිස හඤ්ජනා පාදෙ පක්ඛාලයසු තෙ.

1. අද්දසප්-මජ්ඣං.

2. සරිසපා-මජ්ඣං.

6724. දෙවයිනී, තොප දරුවන් කෙරෙහි පිහිටි උතුම් දන අනුමෝදන් වෙමි. දන් දී සිත පහදව. පුනපුනා දන් දෙනුයෙ වව.

6725. ජනාධිපතිය, සිවිරට වධනා යම් බදු තෙපි මසුරු-මලින් මැඩුණු මිනිසුන් අතුරෙහි බමුණුහට පුත්‍රදාය දුන්නහු යැ (අසිරියෙකි.)

6726. තොප විසින් මහපොළොව හඬවනලද. තොප කිත්ගොය දෙවලොවට ගියෙ යැ. අකල් විදුලිය අවට හැසිරිණි. පර්වත-යන්ගේ පිළිඳවීමෙන් නැඟිණ.

6727. තොපගේ ඒ පුත්‍රදාය නාරද යැ පර්වත යැ යන දෙතිකායයෙහි දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙති. ඉන්ද්‍ර ද බ්‍රහ්ම ද ප්‍රජාපති ද සොමදෙව ද යමදෙව ද වෙසවුණු රජ ද ඉන්ද්‍ර සහිත වූ හැම තව්තිසා වැසි දෙවියෝ ද අනුමෝදන් වෙත්.

6728. යසපිරිවර ඇති උතුම් රු ඇති මදුරුදු මෙසේ වෙසතුරු මහරජහුගේ උතුම් වූ පුත්‍රදාය අනුමෝදන් වූව.

මදි පර්වය නිමි.

6729. ඉක්කිති රූ අවසන්හි හිරු උදවත් මැ සක්දෙවරජ (ජරපත්) බමුණු වෙසෙකින් යුතු වැ අලුයමිහි එ දෙදෙනාහට පැනිණි.

6730. කිම හවත්හට රෝග නැද්ද? කිම හවත්හට දුක් නැද්ද? කිම වනමුල්පලයෙන් යැපෙවු ද? කිම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6731. කිම මැසිමදුරුවෝ ද සර්පජාතීහු ද අල්ප වෙන් ද? වන්ධමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම භිංසා නැද්ද යි.

6732. බමුණාණෙහි, අපට රෝග නැත් මැ යැ, තවද බමුණා-ණෙහි, අපට දුක් නැත් මැ යැ, තවද වනමුල්පෙලෙන් යැපෙමහ. තවද අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත.

6733. මැසිමදුරුවෝ ද සර්පාපයෝ ද අල්ප මැ යැ, වල් මුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි අපට භිංසා නො පැනෙයි.

6734. සත්මසක් මුළුල්ලෙහි වෙනෙහි වසන ජීවගොකී වූ අප වෙතට බෙලි පැහැ හුණදණ්ඩ (සැරයටිය) ගෙන ආ අපුන් දිව්‍යම් ධරන දෙවියන් පසස්නා මේ දෙවැනි බමුණහු ද දක්මෝ.

6735. බමුණ, තොපගේ මනා ඊමෙකි. තවද තොපගේ නොමනා ඊමෙක් නො වෙයි. තොපට යහපතක් වේවා, තොපගේ දෙපා ධොවන කරව, පත්සල තුළට පිවිසෙව.

- 6736 නිසුකානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
එලානි බුද්ධකපානි භුක්ඛි බුභෙම වරං වරං.
6737. ඉදමපි පානියං සීනං ආහනං ගිරිගඤ්ජරා,
තතො පිට මහාබුභෙම සථෙ තං අභිකඩ්ඛසි.
6738. අප් තං කෙන වමණ්ණික කෙන වා පන භෙතුනා,
අප්පසතො බුහාරණ්ණං තං මෙ අකඛාභි පුට්ඨිතො.
6739. යථා වාරිවහො පුරො සබ්බකාලං න වීයති,
එවං තං යාචිනාගඤ්ඤිං හරියං මෙ දෙනි යාචිතො.
6740. දදුමි න විකම්පාමි යං මං යාවසි බ්‍රාහ්මණ,
සනතං නපට්ඨගුහාමි¹ දුනෙ මෙ රමනී මනො.
6741. මඤ්ඤිං හතෙථ ගහෙනාන උදකස්ස ච කමණ්ඩුලුං,
බ්‍රහ්මණස්ස අද දුතං සිව්තං රට්ඨවඩ්ඪතො.
6742. තදුසි යං භිංසනකං තදුසි ලොමහංසනං,
මඤ්ඤිං පරිච්චජනන්තං මෙදිනී සමකම්පට.
6743. තෙවස්ස මඤ්ඤි හතුටි² න සන්ධියති න රොදති,
පෙකඛතෙවස්ස තුණ්හි සා එයො ජානාති යං වරං.
6744. ජාලිං කණ්ණාපිනං ධීනං මඤ්ඤෙවිං පතිබ්බතං,
චජමානො න විනොතසිං බොධියා යෙව කාරණා.
6745. න මෙ දෙසස්සා උභො පුත්තා මඤ්ඤෙවි න දෙසසියා,
සබ්බඤ්ඤානං පියං මය්‍යාං තස්මා පියෙ අදුසහං.
6746. කොමාරි යස්සහං³ හරියා සාමිකො මම ඉස්සරො,
යස්සිථෙජ තස්ස මං දජජා වික්කිණෙය්‍ය හතෙය්‍ය වා.

1. නපට්ඨගුහාමි-මජ්ඣං.

2. හතුටි-මජ්ඣං.

3. කොමාරියාහං-සා. කොමාරි යසසාහං, මජ්ඣං.

* වරියාපිටක අකිත්තිවග්ග 9.

6736. නිබ්බිපල යැ පියල්පල යැ මී පල යැ කටුචරමිණිය
යැ යන මෙ පලවැළ දඩුවෙල්බැ මී වැන්න, බමුණාණෙනි උතුම්
උතුම් පල ගෙන වළඳව.

6737. ගල්කුසින් බට හොයින් අළ මෙ (කළෙහි) පැත් ද
සිඟිලෑ. බමුණාණෙනි, ඉදින් තෙපි බියැටියහු නම් එයින් ගෙන
පානය කරව.

6738. තවද තෙපි කිනම් කරුණෙකින් කිනම් හෙතෙයෙකින්
මහ අරනට පැමිණියවු ද? මා විසින් පුළුවියනාලඳහු එ කරුණ
කියව.

6739. යම්යේ පිරුණු නදී හැම කල්හි නො සිඳේ ද
එ බඳු වූ නොප අයදනට අයිති. මා විසින් අයදනාලද තෙපි
මට තොපගේ අඹුව දෙව සි.

6740. බමුණාණෙනි, තෙපි යමක් මා අතින් ඉල්වවූ නම්
එය දෙමි. (දෙන්නට) නො සැලෙමි. ඇති දෑ නො සහවමි.
මා සිත දනයෙහි ඇලෙයි. (කියා)

6741. මදි බියව අත්හි ගෙන දිය පිරි කමඩලාව ද ගෙන
(අතැ පැත් එව) සිව්වට වඩනා වෙසතුරු රජ බමුණුහට දන්
දින.

6742. එ දවස් යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද, එ දවස් ලොමුදහ
ගැන්මෙක් වී. මදිදේවිය පරිත්‍යාග කරන් මැ මහපොළෝ කම්පා
වුව.

6743. මදි දෙවි (රොෂයෙන්) මුව නො හැකිඵැ යැ. දුර්මුඛ
නො වූ යැ, නො හැඩු යැ. මියෙන් නො බැණෑ තෙල වෙසතුරු
රජ මට යම් වෘද්ධියක් ඇත් ද එය දනී යි ඔහු මුහුණ බලමින්
මැ සිටියා.

6744. (මා පුතු) ජාලිය ද දුභිතා කෘෂ්ණාජිනා ද පතිනි මදි
දෙවිය ද බුදු බට මැ පිණිස ත්‍යාග කරනුයෙමි නො සිතීම්.

6745. දෙදරුවෝ මට දෙව්‍යා (අප්‍රිය) නො වෙති. මදි
දෙවිය ද දෙව්‍යා නො වෙයි. (ඔවුනට වඩා) සර්වඥ බව මට
ප්‍රිය වෙයි. එ හෙයින් මම ප්‍රිය වූ අඹුදරුවන් දින්නි.

6746. කුමරි වූ මම යමක්හට භාය්‍යා වූමු ද ස්වාමී වූ
තෙපි මට ඉසුරු වව. යමක්හට දෙන කැමැත්තවූ නම් ඔහට
මා දෙනු මැනැවැ. (ධන කැමැත) විකුණන් මැනැවැ (මස් කැමැත)
මරන් මැනැවි.

460. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6747. තෙසං සබ්බසමඤ්ඤාය දෙව්දෙනු එතදබ්බි,
සබ්බෙ ජිනා තෙ පට්ටුභා යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා.

6748. නික්කාදිනා තෙ පඨවි සඥෙ තෙ තිදිවං ගතො,
සමනනා විජජුතා ආඥං ගිරිනංව පටියුසුතා.

6749. තස්ස තෙ අනුමොදනති උභො නාරදපබ්බතා,
ඉදෙකු ව බ්‍රහ්මා ව පජාපතී ව,
සොමො යමො වෙසස්වණො ව රාජා
සබ්බෙ දෙවා අනුමොදනති දුක්කරං හි කරොති සො.

6750. දුද්දං දදමානානං දුක්කරං කමම කුබ්බතං,
අසනොනා නානුකුබ්බතති සතං ධම්මො දුරත්තයො.

6751. තස්මා සතඤ්ඤා අසතඤ්ඤා නානා භොති ඉතොගති,
අසනොනා නිරයං යනති සනොනා සග්ගපරායණා.

6752. යමෙනං කුමාරෙ අදද හරියං අදද වතෙ වසං,
බ්‍රහ්මයානමනොක්කමම සග්ගෙ තෙ තං විපට්ඨතු.¹

6753. දදමි භොතො හරියං මද්දිං සබ්බඛගසොහනං,
කුඤ්ඤෙව මද්දියා ඡනොනා මද්දී ව පතිනා සහ.

6754. යථා පයො ව සබ්බො ව උභො සමානවණ්ණිකො,
එවං කුචා ව මද්දී ව සමානමනවෙතසා.

6755. අවරුද්ධස්ස අරඤ්ඤස්මි උභො සමමථ අස්සමෙ,
බ්බන්තියා ගොඤ්ඤසමානනා සුජාතා මාතුපෙත්තිකො;
යථා පුඤ්ඤාති කශිරාථ දදනනා අපරාපරං.

6756. සකෙකාහමස්මි දෙව්දෙනු ආගතොස්මි තවනතිකෙ,
වරං වරස්සු රාජීසි වරෙ අට්ඨ දදමි තෙ.

6757. වරං වෙ මෙ අදෙ සක්ක සබ්බභූතානම්ස්සර,
පිතා මං අනුමොදෙය්‍ය ඉතො පත්තං සක්කං සරං;
ආසනෙන නිමනෙත්තෙය්‍ය පඨමං තං වරං වරෙ.

1. විපට්ඨිතං-මයං, ව.

6747. සක්දෙව් රජ ඔවුන්ගේ අදහස් දැන තෙල වදන් කී: යම් දිව්‍ය වූත් යම් මානුෂිකවූත් (සැපත් වළඟන මාත්ස්‍යයී සංඛ්‍යාත) පසම්බුදු කෙනෙක් වූ නම් එ හැමදෙන (අඹු දරුවන් දෙන) තොප විසින් දිනන ලදහ.

6748. තොප විසින් පෘථිවි නින්තාද කරවනලද, කිත්ගොස දෙව්ලොවට ගියෙ යැ, අකල් විදුලිය හිමවන සිසාර ගියා යැ, පර්වතයන්ගේ මෙන් පිළිඳවී නැඟිණ.

6749. තොපගේ ඒ දන නාරද යැ පර්වත යැ යන දෙතිකාය-යෙහි දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙති, ඉන්ද්‍ර යැ බ්‍රහ්ම යැ ප්‍රජාපතී යැ සොම යැ යම යැ යන දෙව්වරු ද වෙසවුණු මහරජ ද අනුමෝදන් වෙති. එ වෙසතුරු රජ දුෂ්කරයක් කෙරෙයි කියා හැම දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙත්.

6750. අසත්පුරුෂයෝ වනාහි නො දියහැකි දෑ දෙනුවත් නො කටහැකි කිසි කරනුවත් අනුකරණ උනා කෙරෙති. සත්-පුරුෂයන්ගේ ධර්මය (අදහස්) සිතා නො දනහැකි.

6751. එ හෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙලොවින් සැවැ පරලෝගමත් වෙන් වෙන් වෙයි. අසත්පුරුෂයෝ නිඤ්ඤයෙහි. සත්පුරුෂයෝ සචරිතපරායණ වෙත්.

6752. යම් හෙයෙකින් වෙනෙහි වෙසෙමින් දරුවන් දිනි ද අඹුව දිනි ද (එයින් නිපන්) තෙල බ්‍රහ්මයානා අවා බ්‍රහ්ම නො බැසැ සචරිතයෙහි තොපට විපාක දේවා.

6753. සර්වඛයගොහන වූ මද්‍රී දෙවිය හවත්තට භාය්‍ය කොට දෙමි. මද්‍රී බිසවට තෙපි මැ නිසියහු, මද්‍රී ද හිමියා හා වසන්තට නිස්ස.

6754. යම්සේ කිරි ද ධොන සංඛය ද දෙක සම පැහැ ඇත්තාහු ද එ සෙයින් මැ තෙපි ද මද්‍රී ද (ආචාරාදීන්) සම වූ සිතින් යුක්ත වව.

6755. මවුපිය දෙපසින් සුජාත වූ ගොත්‍රයෙන් සමාද්ධ වූ ඝෛත්‍රිය වූ තෙපි දෙදෙන රවින් තෙරනලදහු මේ වෙනෙහි අසපු-වෙකැ වාස කරවු. යළි යළි දන්දෙමින් පොහොනා පමණින් පින් කරව.

6756. මම දෙවියනට අධිපති සක්දෙව් රජ වෙමි. තොප සම්පයට අධිමි. රාජර්ෂිය, කැමැති වරයක් අයදුව, තොපට අටවරයක් දෙමි.

6757. හැම දෙවියනට අධිපති සක්දෙව් රජුනි, ඉදින් මට වරයක් දෙන්නෙහි නම් මා පියෙ මේ වෙනෙන් සියගෙට පැමිණීම පිළිගනිවා. සිහසුනෙන් පවරාවා. මේ වරය පළවූ කොට ඉල්ලමි.

6758. සුරිසසස වධං න රොවෙය්‍යං අපිකිබ්බිසකාරිකං,
වජ්ඣං වධමනා මොවෙය්‍යං දුතියෙනං වරං වරෙ.
6759. යෙ වුද්ධා යෙ ව දහරා යෙ ව මජ්ඣමපොරිසා,
මමෙව උපජීවෙය්‍යුං තතියෙනං වරං වරෙ.
6760. පරදරං න ගවෙජය්‍යං සදරපසුතො සියං,
ථිනං වසං නගවෙජය්‍යං චතුසොතං වරං වරෙ,
6761. පුතො මෙ සකක ජායෙථ සො ව දීසාසුතො සියා,
ධමෙමන ජිනෙ පයථිං පඤ්චමෙනං වරං වරෙ.
6762. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියසසුගගමනමපති,
දිබ්බා භක්ඛා පාතුභවෙය්‍යුං ජට්ඨමෙනං වරං වරෙ.
6763. දදතො මෙ න ඛියෙථ දත්වා නානුතපෙය්‍යහං,
දදං විහතං පසාදෙය්‍යං සත්තමෙනං වරං වරෙ.
6764. ඉතො විමුච්චමානාහං සගගගාමී විසෙසගු,
අනිබ්බත්ති තතො අසසං අට්ඨමෙනං වරං වරෙ.
6765. තස්ස නං වචනං සුත්වා දෙවිඤ්ඤ ඵතදබ්බි,
අථිරං ච න තෙ තාතො පිතා තං දඬුමෙසසති.
6766. ඉදං වත්වාන මසවා දෙවරාජා සුජපෙති,
වෙසසනතරෙ වරං දත්වා සගගකායං අපකකමි.

සක්කපබ්බං නිවසීතං.

6767. කසෙසනං මුඛමාභාති භෙමිං වුත්තත්තමගගිනා,
නික්ඛංච ජාතරූපස්ස උකකාමුඛපහංගිතං.
6768. උභො සදීපපච්චඩ්ඨා උභො සදීසලකඛණා,
ජාලිස්ස සදීසො ඵකො ඵකා කණ්ණාජිනා යථා.

6758. පුරුෂයක්හට වඩ රුවි නො කෙරෙමිවා. දරුණු කම් කළ වධයට පැමිණවියැ යුත්තා ද වධයෙන් මුදනෙමිවා. මේ වරය දෙවනු කොට ඉල්වමි.

6759. යම් මහලු මිනිස් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් ළදරු කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මධ්‍යම පුරුෂ කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැම දෙනා මා නියා මැ ජීවත් වෙත්වා. මේ වරය තුන්වනු කොට ඉල්වමි.

6760. පරමුවන් කරා නො යෙමිවා. සාදර සන්තොෂයෙහි නියැලෙමිවා. මාගමුන් වශයට නො යෙමිවා. මේ වරය සතරවනු කොට ඉල්වමි.

6761. සක්දෙවරපුත්ති, මට පුතෙක් උපදිවා, හේ ද දීර්ඝායු ඇති වේවා. පාරිච්ඡ දහමින් දිනාවා (රජ කෙරේවා.) මේ වරය පස්වනු කොට ඉල්වමි.

6762. මා ජයතුරා නුවරට පැමිණි ඉක්බිති රෑ අවසන්හි හිරු උදාවන් මැ දිව්‍යොපුත්ත පහළ වේවා. මේ වරය සවනු කොට ඉල්වමි.

6763. මා දන් දෙන් මැ ඤාය නො වේවා. මම දන් දී නො පසුතැවෙමිවා. දෙමින් සිත පහදවමිවා. මේ වරය සත්වනු කොට ඉල්වමි.

6764. මම මේ ජාතියෙන් මිදෙනුයෙමි (තුසිසුරවදානා) වෙසෙස් ගමන් ඇති වැ සුගති ගමන් ඇති වෙමිවා. ඉක්බිති භවයෙහි පුනර්භව නැතියෙක් (බුදු) වෙමිවා. මේ වරය අටවනු කොට ඉල්වමි.

6765. ඒ වෙසතුරුහුගේ එ තෙසුල් අසා සක්දෙවරජ තෙල තෙසුල් කී: තොපගේ පියමහරජ නොබෝ කල්හි තොප දක්නට එන්නෙ යැ යි.

6766. සුජා දෙවභනගේ හිමි වූ 'මස' නම් සක්දෙවරජ මේ වදන් කියා වෙසතුරු රජහට වර දී දෙවිලොවට ගියේ යි.

ගනු පර්වය නිමි.

6767. ගින්නෙන් තවනලද රත්රන් සෙයින්, උදුනෙහි ලා පැහැ නැඟු රත්කොඩොලක් සෙයින් තෙල කවරක්හුගේ මුහුණ බබළා ද?

6768. දෙදෙනා මැ සමාන අභ පසභ ඇතියහ, දෙදෙනා මැ සමාන ලක්ෂණ ඇතියහ, එකෙක් ජාලිය සමාන යැ, එකක් කාෂ්ණාපීතා වැන්න.

464. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6769. සීහා බිලාව නිකඛනා උහො සමපතිරුපකා,
ජාතරූපමයා යෙව ඉමෙ දිස්සන්ති දරකා.

6770. කුතො නු ත්වං¹ භාරඤ්ඤා ඉමෙ ආනෙසි දරකෙ,
අජ්ජ රට්ඨමනුපපතො කුතො ආගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ.²

6771. මය්‍යනොන දරකා දෙව දින්නා විතෙන සඤ්ජය,
අජ්ජ පනතරසා රත්ති යතො දින්නාමෙ³ දරකා.

6772. කෙන වා වාවපෙය්‍යෙන⁴ සම්මාසුයෙන සද්දහෙ,
කො තෙ තං දනමද්ද පුත්තකෙ දනමුත්තමං.

6773. යො යාවතං පතිට්ඨසි භුත්තං ධරණීරිව,
යො මෙ වෙස්සන්තරො රාජා පුත්තෙද්දසි වනෙ වසං.

6774. යො යාවතං ගතී ආසි සවකතීනංව සාගරො,
යො මෙ වෙස්සන්තරො රාජා පුත්තෙද්දසි වනෙ වසං.

6775. දුක්ඛතං වත හො රඤ්ඤා සද්ධන සරමෙසිනා,
කථං නු පුත්තකෙ දජ්ජා අරඤ්ඤා අවරුඤ්ඤා.

6776. ඉමං භොනොනා නිසාමෙථ යාවනොත්ථ සමාගතා,
කථං වෙස්සන්තරො රාජා පුත්තෙද්දසි වනෙ වසං.

6777. දසං දසිඤ්ඤා යො දජ්ජා අසං වාස්සතරිරථං,⁵
හතීඤ්ඤා කුඤ්ඤා දජ්ජා කථං යො දජ්ජා දරකෙ.

6778. යස්ස නත්තී⁶ සරෙ දයො අසංසා වාස්සතරිරථං,
හත්තී ච කුඤ්ඤා නාගො කිං යො දජ්ජා පිකාමහ.

6779. දනමස්ස පසංසාම න ච නිඤ්ඤා⁷ පුත්තකා,
කථන්තූ හදයං ආසි කුමෙහ දන්තා වණ්ඤකෙ.

1. හවං - මජ්ඣං.

2. කුතීං ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ - මජ්ඣං.

3. ලඛා - ස්‍යා.

4. වාචාය පෙය්‍යෙන - ස්‍යා. කෙන වාචාපෙය්‍යෙන - මජ්ඣං.

5. අසං වාස්සතරිරථං - මජ්ඣං.

6. නස්ස - මජ්ඣං. නාස්ස - ස්‍යා.

7. නාවනිඤ්ඤා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

6769. දෙදෙනා වූ ඔවුනොවුන්ට සමාන රූ ඇතියාහු භූතා-
යෙන් නික්මුණු සිහපොවුවන් වැනියහ. මේ දරුවෝ රනින් මවන
ලද්දවුන් සේ පැනෙති.

6770-71. හවත් බමුණ, අද මෙ රටට පැමිණි ඔබ කොහි
සිට එන්නෙහි ද? මේ දෙදරුවන් කොහි සිට ගෙනෙහි ද?
සඳමහරජතුමනි, මේ දරුවෝ මට පහන් වූවකු විසින් දෙනලදහ,
මේ දරුවෝ යම් දවසෙකැ මට දෙන ලද්දහු ද එතන් පටන්
අද පසළොස්වන රාත්‍රිය යි.

6772. බමුණ, තා විසින් කවර නම් ප්‍රියවචනයෙන් ලබන
ලදහු ද? සත්‍ය කරුණෙන් (අප) හඳහව. කවරෙක් තට තමා
දරුවන් උතුම් දන් කොට ඒ දන් දිනි ද?

6773. යමෙක් සත්තට මහපොළොව සෙයින් යදියනට පිහිට
වී ද එ වෙසතුරු මහරජ වෙනෙහි වසනුයෙ තමා දරුවන් මට
දින.

6774. යමෙක් නදිනට සාගරය මෙන් යදියනට පිහිට වී ද,
එ වෙසතුරු මහරජ වෙනෙහි වසනුයෙ තමා දරුවන් මට දින.

6775. හවත්නි, සැදහැනි ගිහිගෙයි විසියට රජහු විසින්
එකත්තෙන් අසුක්කියක් කරනලද, රටින් තෙරනලද වෑ වෙනෙහි
වසනුයෙ කුමට දරුවන් දෙන්නෙ යැ?

6776. හවත්නි, මෙහි යම්තාක් දෙනා රැස්වුහු ද එහාමදෙනා
මේ අසවු. වෙසතුරු රජ වෙනෙහි වසනුයෙ කුමට දරුවන් දිනි ද?

6777. හෙ දසියක ද දසයකුද අශ්වයකුද අශ්වතරයන් යෙදු
රියක්ද දේවා, උතුම් ඇතකුද දේවා, හෙ කුමට දරුවන් දෙන්නෙ
යැ යි.

6778. මුත්තණුවනි, යමක්හට ගෙහි දසෙක් හෝ අසෙක්
හෝ උතුම් අසුන් යෙදු රියෙක් හෝ ගැඹුරු හඬ ඇති උතුම්
ඇතෙක් හෝ නැත් නම් හේ කුමක් දෙන්නෙ යැ?

6779. දරුවනි, ඔහුගේ දන් පසසම්භ, තොප යදියට දී ඔහු
ළය කෙසේ වී දෝ හෝ?

6780. දුක්ඛස්ස හදයං ආසි අපො උණ්හමි පස්සයි,
රොහිණිහෙව තමෙකං පිතා අසුති වතෙයි,
6781. යං තං කණ්ණාජිනාවොව අයං මං තාත බ්‍රාහ්මණො,
ලංඝියා පතීකොටෙති සරෙ ජාතංව දුසියං.
6782. න වායං බ්‍රාහ්මණො තාත ධම්මිකා භොනති බ්‍රාහ්මණො,
යකෙඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන ඛාදිතං තාත තෙනි නො;
නියමානෙ පිසාවෙන කිත්තු තාත උදිකංසි.
6783. රාජපුත්ති ව වො මාතා රාජපුත්තො ව වො පිතා,
පුබ්බෙ මෙ අඛණ්ඩාරුක්ඛ කිත්තු තිට්ඨං ආරකා.
6784. රාජපුත්ති ව නො මාතා රාජපුත්තො ව නො පිතා,
දසා මයං බ්‍රාහ්මණස්ස තස්මා තිට්ඨාම ආරකා.
6785. මා සමෙට්ඨං අවචුක්ඛ දඤ්ඤෙ හදයං මම,
චිතකා වීය¹ මෙ කායො ආසනෙ න සුඛං ලභෙ.
6786. මා සමෙට්ඨං අවචුක්ඛ භීයො සොකං ජනෙට්ඨං මං,
නිකකිණ්ණස්මි දණ්ණෙන න වො දසා හවිස්සට්.
6787. කිමග්ගියං හි වො තාත බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අද,
යථාභූතං මෙ අකඛාට් පටිපාදෙනාදු බ්‍රාහ්මණං.
6788. සහස්සගං හි මං තාත බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අද,
අච්ඡං කණ්ණාජිතං කණ්ණං හඤ්ඤා² ව සතෙන ව.
6789. උට්ඨෙති කතෙත තරමානො බ්‍රාහ්මණස්ස අවාකරි,³
දුසිසතං දසසතං ගවං හන්ද්වසහං සතං;
ජාතරූපසහස්සස්මි පුත්තානං දෙති නිකකයං.
6790. තතො කතො තරමානො බ්‍රාහ්මණස්ස අවාකරි,
දාසිසතං දසසතං ගවං හන්ද්වසහං සතං;
ජාතරූපසහස්සස්මි පුත්තානං දුසි නිකකයං.
6791. නිකකිණ්ණො නභාපෙකො භොජයිකො දුරකෙ,
සමලඛකරිකො හණ්ණෙන උච්ඡබ්බො උපවෙසස්සං.

1. චිතකායංව - මජ්ඣ.

2. හඤ්ඤා ආදිකෙත ව - සා. හඤ්ඤාදිසතෙන ව - මජ්ඣ.

3. අවාකරි - මජ්ඣ.

6780. ඔහුගේ ළය (කන්සිරා කී වදනින්) දුක් වී, එ මතු නො වෙයි. මියෙන් උණු උඩුහුරු නල විහිට. රෙහෙණ නකත් සෙයින් තඹ පැහැ ඇස් ඇති මා පියෙ කඳුළු හෙළී.

6781. කන්සිරා මෙසේ යම වදනක් කිවු ද, "පියාණෙනි, මෙ බමුණු ගෙහි උපන් දෑස්සකට මෙන් මට පහර දෙයි.

6782. පියාණෙනි, මෙ බමුණෙක් නො වෙයි, බමුණො දැහැමී වෙති. පියාණෙනි, යකෙක් බමුණු වෙසින් අප කන්තට ගෙන යයි. පියාණෙනි, යකකු විසින් ගෙන යනු ලබන කල්හි කුමට උපේක්ෂායෙන් බලා සිටිවු ද?" යි.

6783. තොප මවු රාජපුත්‍රී යැ, තොප පියෙ රාජපුත්‍ර යැ පෙර මාගේ ඇකයෙහි නැගී හිඳුව, කිම දන් දුරැ සිටිවු ද?

6784. අපගේ මවු රාජපුත්‍රී යැ, අපගේ පියෙ රාජපුත්‍ර යැ දන් අපි බමුණුහුගේ දසයෝ වමහ. එහෙයින් දුරැ සිටුවමහ.

6785. සබද එසේ නහමක් කියව. මාගේ ළය දවෙයි. මාගේ සිරුර අඟුරු රැසකට නැඟු කලක් වැන්න. හුනස්නෙහි සුව නො ලැබෙමි.

6786. සබද එසේ නහමක් කියව. බෙහෙවින් මට යෝ දනවවු. ධන දී විකිණිගත්මි. තෙපි දස් නො වවු.

6787. දරුවෙනි, තොප පියෙ තොප කොතෙක් අගය කොට මෙ බමුණුහට දින් ද? සබවස මැ කියව, බමුණුහට ධනය ප්‍රතිපාදන කෙරෙත්වා.

6788. මුත්තාවෙනි, මා පියෙ මා දහසක් අගය කොට බමුණුහට දින. කනිටු කෘෂ්ණාපිතා කන්‍යාව ඇතුන් සියයෙන් ද අස්වාදි හැම සියයෙන් ද අගය කෙළේ.

6789. කාරිය කරවන ඇමැතිය, නැගී සිටුව. යුහු වැ (මොහට) දියැයුතු තාක් දෙව. දෑස්සන් සියයකුදු දසුන් සියයකුදු ඇතුන් සියයකුදු ගොනුන් සියයකුදු දෙනුන් සියයකුදු රත්තික දහසකුදු දරුවනට නිෂ්ක්‍රය (විකිණිගත් මිල) දෙව.

6790. ඉක්බිති කාරිය කරවන ඇමැති යුහු වැ දසුන් සියයකුදු දසුන් සියයකුදු ඇතුන් සියයකුදු ගොනුන් සියයකුදු දෙනුන් සියයකුදු රත්තික දහසකුදු දරුවනට නිෂ්ක්‍රය දින.

6791. දරුවන් නියේ කොට ගෙන නහවා වළඳවා අලඬාරයෙන් සද ඇකයෙහි හිඳුවහ.

468. ජාතකපාළි - මහානිපාදතා

6793. සීසං නහාතෙ සුච්චතේ සබ්බාහරණභුසිනෙ,
රාජා අඛෙක කරිත්වාන අයාකො පරිපුච්ඡට්.

6794. කුණඛලෙ සුසිනෙ මාලෙ සබ්බාලඛාරභුසිනෙ,¹
රාජා අඛෙක කරිත්වාන ඉදං වචනමුච්චි:

6795. කච්චි උභො අරොගා නෙ ජාලි මාතාපිතා තව,
කච්චි උඤ්ජන යාපෙනති කච්චි මුලඵලා බහු.

6796. කච්චි ධංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමිගාකිණේණ භිංසා තෙසං න විජ්ජති.²

6797. අපො උභො අරොගා මෙ දෙව මාතාපිතා මම,
අපො උඤ්ජන යාපෙනති අපො මුලඵලා බහු.

6798. අපො ධංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමිගාකිණේණ භිංසා තෙසං න විජ්ජති.

6799. බණ්ණාලුකලඛොති බ්ලාලි තකකලාති ව,
කොලං හලලාටකං බෙලං සා නො ආහච්ච පොසති.

6800. යඤ්ඤව සා ආහරති වනමුලඵලභාරිකා,
තං නො සබ්බෙ සමාගන්තවා රතති. භුඤ්ජාම නො දිවා.

6801. අමමා ව නො කිසා පණ්ඩු ආහරන්ති දුමපඵලං,³
වාතාතපෙන සුබ්බමාලි පදුමං හස්තගතමිව.

6802. අමමාය පතනු කෙසා විවරන්තා බ්‍රහ්මවනෙ,
වනෙ වාලමිගාකිණේණ බ්‍රහ්මදීපිනිසෙවිනෙ.

6803. කෙසෙසු ජටං බන්ධිත්වා කචේජ ජලලමධාරයි,
වමෙවාසී ජමා සෙති ජාතවේදං නමස්සති.

6804. පුත්තා පියා මනුස්සානං ලොකසමිං උදපඤ්ඤං,
නහ නුනමිතං අයාස්ස පුත්තෙ සොංභො අජායට්.

6805. දුක්ඛතඤ්ච භි නො පුත්ත භුතහමිවා කතං මයා,
යොහං සිවිතං වචනා පබ්බාපෙසිං අදුස්සකං.

1. සබ්බාහරණභුසිනෙ - මජ්ඣ.

2. කච්චිභිංසා න විජ්ජති - මජ්ඣ.

3. දුමුපඵලං - මජ්ඣ.

6793. මුත්තා මහරජ තිසින් ස්නාන කළ, පිරිසුදු වස්ත්‍ර හැඳී, සවිබරණින් සැදී දරුවන් ඇකයෙහි හිඳුවාගෙන පිළිවිසි.

6794. රජ තෙම රැවදෙන කොඩොල් ඇති, පැළැඳි මල්දම් ඇති, සවිබරණින් සඳනලද දරුවන් ඇකයෙහි හිඳුවාගෙන මෙවදන් කී:

6795. කියග ජාලිය, තොපගේ මවුපිය දෙදෙන නිරෝගී ද? කීම වනමුල් පලයෙන් යැපෙත් ද? කීම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත් ද?

6796. කීම මැසිමදුරුවෝ සර්පයෝ අල්ප මැ වෙන් ද? කීම ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් වනයෙහි ඔවුනට පීඩා නැත් ද?

6797. එසේ යැ දේවසිනි, මාගේ මවුපිය දෙදෙන නිරෝගී වෙති. එසේ මැ වනමුල් පැවැළයෙන් යැපෙති. එසේ මැ අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත.

6798. එසේ මැ මැසිමදුරුවෝ ද සර්පයාකීහු ද අල්ප මැ වෙති. වල්මුවන්ගෙන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි ඔවුනට පීඩා නැත.

6799. ඒ මවු කොමෝ අල ද හුරුඅල ද කටුඅල ද කොකටිය අල ද කණිමින් ධෙබරපල ද බදුලුපල ද බෙලිපල ද ගෙනවුත් අප පොෂණ කරයි.

6800. වනමුල් පල ගෙන එන ඒ මවු යම් මැ දැයක් ගෙන ඒ ද අපි හැම දෙනමෝ එක් වැ එය රාත්‍රියෙහි වළඳමහ. දහවල් නො වළඳමහ.

6801. අපගේ අම්මා ද සියුමැලි වුවා රුක්පල ගෙන එන්නී අවුසුළුමින් වැහැරූ සුදු වැ ගියා. අතින් මැඩි පියුමක් වැන්න.

6802. ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ආකීර්ණ වූ කගචෙහෙණුන් දිවියන් විසින් නිකි සෙවුනාලද මහවනයෙහි ඇවිදුනා අම්මාගේ කෙස් ඉතා තුනී වැ ගියේ යැ.

6803. කෙස්හි දළමඩුලු බැඳූ සිටී. දෙකිසිලි දලි ධරයි. සම් හඳනී යැ. බිමැ හොචී. ගිනි පුදයි.

6804. ලොවහි මිනිසුනට දරුවෝ ප්‍රිය වැ උපදිති. අපගේ මුත්තාවන්ට දරුයනා නූපත් වනැ යි සිතමහ යි.

6805. දරුව, අප විසින් නපුරක් කරනලද. මා විසින් අභි-වෘද්ධිය නසන ක්‍රියාවක් කරනලද. ඒ මම සිවිරටවැසියන්ගේ බසින් නිදෙස් පුතු රටින් තෙරැසිමි.

6806. යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අත්ථි ධනං ධඤ්ඤාඤ්ච විජ්ජති,
එතු වෙසසන්නරො රාජා සිවිරලෙඨ පසාසතු.
6807. න දෙව මඤ්ඤං වචනා එහිති සිව්සුත්තමො,
සයමෙව දෙවො ගතඛාන් සිඤ්චි භොගෙහි අනුජං.
6808. තතො සෙනාපතීං රාජා සඤ්ජයො අජ්ඣාසප්පං,
භත්ථි අසසා රථා පත්ති සෙනා සන්නාභයනතු නං.
නෙගමා ව මං අනෙතතු බ්‍රාහ්මණා ව පුරොහිතා.
6809. තතො සට්ඨිසභස්සානි යුධිතො වාරුදස්සිනා,
බ්‍යංජමායනතු සන්නද්ධා නානාවණ්ණෙතිලබ්භතා.
6810. නීලවස්ඨරානෙකෙ පිතානෙකෙ නිවාසිතා,
අඤ්ඤා ලොතිතලණ්ඨියා යුද්ධානෙකෙ නිවාසිතා;
බ්‍යංජමායනතු සන්නද්ධා නානාවණ්ණෙතිලබ්භතා.¹
6811. හිමවා යථා ඥාධරො පබ්බතො ගජමාදනො,
නානාරුකෙහිති සඤ්ජනො මහාභුතගණාලයො.
6812. ඔසධෙහි ව දිධෙහි දිසා භාති පවාති ව,
බ්‍යංජමායනතු සන්නද්ධා දිසා භතතු පවතතු ව.²
6813. තතො නාගසභස්සානි යොජයනතු චතුරුස,
සුචණ්ණකච්ඡා මාතඛා හෙමකප්පනවාසයා.
6814. ආරුළහා ගාමණියෙහි නොමරඛතුසපාණිති,
බ්‍යංජමායනතු සන්නද්ධා හත්ථිකකෙහිති දස්සිතා.
6815. තතො අස්සසභස්සානි යොජයනතු චතුරුස,
ආජානියාව ජාතියා සිඤ්චා සිසවාහනා.
6816. ආරුළහා ගාමණියෙහි ඉලලියා³ වාපධාරිති,
බ්‍යංජමායනතු සන්නද්ධා අස්සපිට්ඨෙතිලබ්භතා.
6817. තතො රථසභස්සානි යොජයනතු චතුරුස,⁴
අයො සුත්තනනෙමියො සුචණ්ණවිතපක්ඛරෙ.

1. නානාවණ්ණෙති - මජ්ඣං.
2. දිසා භාති පවාති ව - මජ්ඣං.
3. ඉලලියා - මජ්ඣං.
4. වාතුරුස - මජ්ඣං.

6806. පුත, මෙහි මා සතු යම් කිසිවක් ඇද්ද, ධනධාන්‍යයක් ඇද්ද, එ හැම දෙමි. වෙසතුරු රජ ඒවා. සිව්‍රට අනුශාසනා කෙරේවා.

6807. දේවයිනි, සිව්‍රටවැසියන් කෙරෙහි උතුම් වූ වෙසතුරු රජ මාගේ බසින් නො එයි. දේවයෝ තුමු මැ ගොස් පුතණුවන් හෝගයෙන් අභිෂේක කරව.

6808. ඉක්බිති සදම්හරජ සෙනෙවිහට මෙසේ කී: ඇත් අස් රිය පාබළ සෙනාවෝ සන්නද්ධ වෙත්වා. නිගමවැසියෝ ද පෙරෙව් බඩුණෝ ද මා අනු වැ එත්වා.

6809. ඉක්බිති මනහර දසුන් ඇති සැටඳහසක් යෝධයෝ සන්නද්ධ වැ නන් පැහැයෙන් සැරසුණාහු එහා එත්වා.

6810. ඇතැම් කෙනෙක් නිලවස්ත්‍රධර වැ ඇතැම් කෙනෙක් පිතවස්ත්‍රධර වැ අන්‍යයෝ රත්තවර්ණ උෂ්ණික (නළල්පට) ධර වැ ඇතැම් කෙනෙක් ශ්වෙතවස්ත්‍රධර වැ මෙසේ නන් පිළියෙන් සැරසුණාහු සන්නද්ධ වැ නො ලස් වැ එත්වා.

6811. සුවද මල්පල ඇති එ හෙයින් මැ 'ගදමහත්' නම් ඇති නොයෙක් රුකින් වැසුණු යක්ෂ රාක්ෂසාදි මහාභූතගණයාට නිවාස වූ හිමවත් පර්වතය යම්සේ-

6812. දිවඔසුයෙන් දිසා බබළා ද සුවද හමා ද එ සෙයින් සන්නද්ධ වූවාහු යුහු වැ එත්වා. පළන් අබරණින් දිසා බබළත්වා තවරගත් විලවුන් සුවද හමත්වා.

6813-14. ඉක්බිති රත්පොරොදු ඇති මහත් ශරීර ඇති රත්-සැදින් සදනලද, අධයව් හා අකුසු ගත්අත් ඇති ඇතරුවන් විසින් අරා හිදුනාලද තුදුස්ඳහසක් ඇතුන් යොදත්වා. දක්වනලද විභූෂණ ඇති සන්නද්ධයෝ ඇත් කඳවින් යුහු වැ එත්වා.

6815-16. ඉක්බිති දුනු හි ධරන අසරුවන් විසින් අරා හිදුනා ලද ජාතියෙන් ආජාතෙය වූ සින්ධුදෙශයෙහි උපන් ශීඝ්‍රවාහන වූ තුදුස්ඳහසක් අසුන් යොදත්වා. අලඛිකාන වැ සන්නද්ධ වූවාහු අස්පිටින් යුහු වැ එත්වා.

6817. ඉක්බිති අය ලොහොයෙන් මොනවට කරනලද නිම-වළලු ඇති, රත්කම් කළ රථාවයව ඇති, තුදුස්ඳහසක් රිය යොදත්වා.

6818. ආරොපෙනතු ධූප තජ් වමොති කවවානි ව,
විපථාලෙනතු ව වාපානි දළ්භධමිථා පහාරිනො;
විපථායනතු සන්නද්ධා රපෙසු රප්ථිවිනො.
6819. ලාජා ඔලොපියා¹ පුපථා මාලාගඤ්චිලෙපනා,
අභයියානි ව තිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6820. ගාමෙ ගාමෙ සතං කුමහා මෙරයස්ස සුරාය ව,
මග්ගමහි පතිතිට්ඨනතු² යෙන මග්ගෙන එහිති.
6821. මංසා පුචා සඤ්ඤාලියො කුම්මාසා මච්ඡසංයුතා,
මග්ගමහි පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6822. සප්ඨ තෙලං දධිං ධිරං කඛ්ඛු³ වීහි බහු සුරා,
මග්ගමහි පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6823. ආළාරිකා ව සුදු ව නටනවටක ගායකා,⁴
පාණිස්සරා කුමහට්ඨනියො මණ්ඩකා⁵ ඥානකකායිකා.
6824. ආභඤ්ඤනතු සබ්බවිණා හෙරියො දෙණ්ඩිමානි⁶ ව,
බරමුඛානි ධම්මනතු වදනතු එකපොඤ්ඤා.
6825. මුත්තිකා පණවා සඤ්ඤා ගොධා පරිවදෙකතිකා,
දිඤ්ඤානි ව භඤ්ඤනතු කුට්ඨමදිඤ්ඤානි ව.
6826. සා සෙනා මහති ආසි උය්‍යුතො සිව්වාහිති,
ජාලිනා මග්ගනායෙන වඩ්ඨං පායාසි පබ්බතං.
6827. කුණ්ඩ⁷ නදති මාතබ්බො කුණ්ඩරො සට්ඨිභායනො,
කච්ඡාය බද්ධිමානාය කුණ්ඩං නදති වාරණො.
6828. ආජානියා හසිසස්සිංසු⁸ නෙමිසොසො අජායථ,
අභ්‍යං රපො අච්ඡාදෙසි උය්‍යුතො සිව්වාහිති.

1. ඔලොකිරා - මජ්ඣ. ඔලොකියා - සා.

2. පතිතා ධනතු - මජ්ඣ. සා.

3. කඛ්ඛුපිට්ඨා-සා. කංසුඛිජා-මජ්ඣ.

4. ගායිනො-සා.

5. මුද්දිකා සා. මඤ්ඤා-මජ්ඣ. ඵද්දක මි.

6. දිඤ්ඤාන-මජ්ඣ. සා.

7. කොණ්ඩ-සා. පි. මජ්ඣ.

8. හසියනති-මජ්ඣ. සා.

6818. ඒ රියෙහි ධාජ නහන්වා, එලකායුධ හා සන්නාහයන් ආරොපණ කෙරෙත්වා, පහර දෙන දුනුවායෝ දුනු දිය නහන්වා. රියදුරෝ සන්නද්ධ වූ රියෙහි හිඳ වහා එත්වා' යි (අණ කෙළේ).

6819. ඉස්නා ලදපස්මල් ද (මහ වියනෑ එල්වන) මල්දම් හා සුවඳවිලෙවුන් ප්‍රතිපාදන කරව. (වෙසතුරා) යම් මහෙකින් ඒ ද එමහා මල් ඇඟෑ රුවන් ඇඟෑ ද සිටිවා.

6820. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහා ගම්දෙරක් පාසා රහමෙර පිරු සියක් කළ තිබේවා.

6821. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහා මස් ද පු ද සකුලු පු (ආස්මී) ද මසින් යුතු කොමු ද තිබේවා.

6822. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහා ගිතෙල් ද තලතෙල් ද දිහි ද කිරි ද තණපිටියෙන් හා වීපිටියෙන් කළ බොහෝ සුරා ද තිබේවා.

6823. බත් පියන්නෝ ද මාළු පියන්නෝ ද නටන්නෝ ද නවා ගිතියන්නෝ ද අත්තල එළනුවෝ ද කළබෙර වයනුවෝ ද මුණ්ඩකයෝ ද ගොක දවනුවෝ (නසනුවෝ) ද එත්වා.

6824. හැම වීණා ද උඩස් බෙර ද ගැටබෙර ද වයනු ලැබේවා. දකුණුවත්සක් පිඹිත්වා. පුෂ්කරවාදා වයත්වා.

6825. මිහිභුබෙර ද පනාබෙර ද ජයසක් ද රොදුබෙර ද පොකුරුබෙර ද මහබෙර ද ලොහො මුවවිටි ඇති තුනැස්බෙර ද වයත්වා.

6826. ගමන්ගත්, සිව්වරපු උසුළන එ සෙනහ මහත් වී මහ කියන ජාලිය හා සමග වඩාගිරියට නික්මීණ.

6827. මහත් සිරුරු ඇති ගැඹුරුහඬ ඇති සැට හවුරුද්දෙන් පිරිහෙන බල ඇති ඇත්රජ රන් පොරොදු බඳනා ලබන කල්හි කුණ්ඩනාද කරයි.

6828. ආජාතිය අශ්වයෝ කිල නැඟහ. (හෙසාරව කළහ.) නිම්වළලු හඬ උපන. ධූලි අහස වැසී යෑ සිවියෙන් ගමන්හි යෙදුණු.

6829. සා සෙනා මහති ආසි උයනුනා භාරභාරිඤ්ඤා,
ජාලිනා මග්ගනායෙන විබ්බං පායාසි පබ්බතං.
6830. තෙ පාවිසුං බ්‍රහ්මාරණ්ණං බ්‍රහ්මසාකං බ්‍රහ්මදනං,¹
පුප්ඵලකෙඛති සඤ්ජනං ඵලලකෙඛති වුභයං.
6831. තස්ස ඛේදාසාරා වග්ග නානාවණ්ණො බ්‍රහ්ම දීජා,
කුප්පතමුපකුප්පති උතුසලපුප්ඵලෙ දුමෙ.
6832. තෙ ගහකා දීසමඤ්ඤාං අභොරතනානමවසො,
පදෙසං තං උපාගඤ්ජුං යස්ස වෙසසනතරො අහු.

මහාරාජපබ්බං නිධ්මිතං.

6833. තෙසං සුඤ්ඤාන නිග්ගොසං භීතො වෙසසනතරො අහු,
පබ්බතං අභිරුහිතා භීතො සෙනං උදිකකිති.²
6834. ඉඛං මද්දි නිසාමෙති නිග්ගොසො යාදියො වනෙ,
ආජානියා හසිසසනති ධජග්ගානි ව දිසසරෙ.
6835. ඉමෙ නුන අරණ්ණසමීං මීගසංඝානි ලුද්දකා,
වාගුරාහි³ පටිකම්ප සොඤ්ඤං පාතෙති තාවදෙ;
විකෙකාසමානා තිප්පාහි⁴ හතති නෙසං වරං වරං.
6836. යථා මයං අද්දසකා අරණ්ණෙ අවරුඤ්ඤා,
අමිත්තහස්සග්ගා පසං දුබ්බලසාතකං.
6837. අමිත්තා නන්දසහෙය්‍යං අග්ගිව උදකණ්ණවෙ,
තදෙව කං විවිදනතී අපි සොස්සී ඉතො සියා.
6838. තතො වෙසසනතරො රාජා ඔරොහිතාන පබ්බතා,
නිසීදි පණ්ණසාලායං දළං කතාන මානසං.
6839. නිවත්තයිතාන රථං වොස්සාපෙතාන⁵ සෙනියො,
එකං අරණ්ණෙ විහරනං පිතා පුතං උපාගමී.

1. බ්‍රහ්මසං මහොදනං - මුද්දිත
2. උදිකකිති-මජ්ඣං
3. වාගුරාහි-මජ්ඣං
4. තිප්පාහි-මජ්ඣං
5. වොස්සාපෙතා - මජ්ඣං.

6829. ගමන්ති යෙදුණු නිල්තණ්ඩම් හරනා ඒ සෙනාව මහත් වූ. එ සෙනහ මාර්ගනායක ජාලිය කුමරු හා සමග වඩකගිරියට පිටත් වූ ගියෙ යැ.

6830. ඔහු බොහෝ ශාක ඇති බොහෝ දිය ඇති මල් රුකින් ද පලරුකින් ද වැසුණු මහවනයට වත්ත.

6831. ඒ වෙනෙහි වට වූ (නො විසුළ) ස්වර ඇති මියුරු හඬ ඇති නන් වන් බොහෝ සියොත්හු සෘතු සමයෙහි පිපි රුකින් හිඳ කුල්නවුන් අනු වූ කුල්කි.

6832. ඔහු (සැට යොදුන්) දික් මහැ ගොස් දවඳය ඇවෑමෙහි යම් පෙදෙසෙකැ වෙසතුරු රජ වාස කෙළේ වී නම් එ පෙදෙසට එළැඹියහ.

මහාරාජපර්ව යි.

6833. වෙසතුරු රජ ඔවුන්ගේ හඬ අසා බියපත් වී. බියපත් වූයෙ සානුපච්චිකට නැග සෙනහ බලයි.

6834. කොලෙහී, මද්දි දෙවිනි, වනයෙහි යම්බඳු මහභග්ධක් ඇද්ද එය (සියසෙන් ද පරසෙන් ද යි) පිරික්සව. ආජානෙය අශ්වයෝ හෙසාරව කෙරෙහි. රියෙහි නැඟ දද අග පැනෙයි.

6835-36. මොහු වනාහි වැද්දෝ වනයෙහි මුවසමුහයා වරදලින් සිසාරා බැඳූ හෙබට හෙළා එ කෙණෙහි 'මරව, කළව' ආදීන් විවිධාකාරයෙන් නපුරු හඬ නඟමින් ඔවුනතුරෙහි උතුම් උතුම් මුවන් කියුණු සැකින් යම්සේ නසක් ද එ සෙයින් අප නසනී සිතමි. ඇපි නිදෙස්මහ, රටින් තෙරන ලදුවැ වෙනෙහි සිර කරන ලද්දෝ සතුරන් අතට ගියමහ. දුඹුලන් මරන බව බලව යි.

6837. තණහුලැ ගිනි ගැඹුරු දියමුහුදු සෙයින් සතුරෝ නොප නො මැඩිය හෙහි. තෙපි (පියරජු එකිනි යක්දෙව කී බස) එය මැ සිතව. මේ බළකායෙන් සෙතක් වන්නෙ මැනැවැ යි.

6838. ඉක්බිති වෙසතුරු රජ පර්වතයෙන් බැසැ සිත දැඩි කොටගෙනැ පන්සල් දෙරැ හුන්නෙ යැ.

6839. පියමහරජ රිය නවත්වා සෙනෙවියනට (කඳවුර රක්නට) නියෝග කොට එකලා වූ වෙනෙහි වාස කරන පුතු කරා එළැඹියේ යැ.

6840. හස්තිකඛ්ඤානො ඔරුඥා ඵකංසො පඤ්ඤිකතො,
පරිකඛ්ඤතො අමචෙවහි පුත්තං සිඤ්චිතුමාගමි.
6841. තස්සද්දසා කුමාරං සො රමමරුපං සමාහිතං,
නිසිඤ්ඤං පණ්ණසාලායං කුමාරානං අකුතොභයං.
6842. තඤ්ඤා දිස්වාන ආයනං පිතරං පුත්තගිහිනං,
වෙසසනනරො ච මදදී ච පඤ්ඤානාඤා අවඤ්ඤි.
6843. මදදී ච සිරසා පාදෙ සසුරස්සාහිවාදයි,
මදදී අභං හි තෙ දෙව පාදෙ වඤ්ඤි තෙ හුසා;¹
තෙසු තස් පඤ්ඤස්ස පාණිනා පරිමජ්ජං.
6844. කච්චි වො කුසලං පුත්ත කච්චි පුත්ත අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤන යාපෙථ කච්චි මුලථලාබ්භු.
6845. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අපමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමිගාකිණේණ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.
6846. අස්සි නො ජීවිකා දෙව යා ච යාදිසි කීදිසා,
කසිරා හි ජීවිකා භොම උඤ්ඤාවරියාය ජීවිකං.²
6847. අනිඤ්ඤා මහාරාජ දමෙතස්සංච³ සාරථී,
තාමහා අනිඤ්ඤා දන්තා අසමිඤ්ඤි දමෙති නො.
6848. අපි නො කිසානි මංසානි පිතු මාතු අදස්සනා,
අවරුඤ්ඤානං මහාරාජ අරඤ්ඤා ජීවසොකිනං.⁴
6849. යෙ පි තෙ සිව්සෙට්ඨස්ස දයාදප්පත්තමානසා,
ජාලි කණ්ණාජිනාට්ඨො භ්‍රාහ්මණස්ස වසානුගා;
අවවායිකස්ස ලුඤ්ඤස්ස යො තෙ ගාවොව සුමනති.
6850. තෙ රාජපුත්තරියා පුත්තෙ යදි ජානාථ සංසථං,
පරියාපුණාථ නො ඛිප්පං සප්පදට්ඨංච මාණවං.
6851. උභො කුමාරා නිකතිනා ජාලි කණ්ණාජිනා ට්ඨො,
භ්‍රාහ්මණස්ස ධනං දන්තා පුත්ත මා භායි අස්සස.⁵

1. ඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. ජීවිකං - මජ්ඣං.

3. දමෙ අස්සංච - මජ්ඣං. දමෙතස්සංච සා. වී.

4. ජීවි - මජ්ඣං. සා. වී.

5. අස්සස - මජ්ඣං.

6840. ඇත්තදින් බැසැ එකස් කළ උතුරුසඵ ඇතියෙ ජනයා විසින් කරනලද ඇදිලි ඇතියෙ ඇමැතියන් විසින් පිරිවරන ලද්දෙ පුතු අභිෂේක කරන්නට ආයේ යැ.

6841. එ සඳමහරජ ඒ අසපුයෙහි පත්සල් දෙරැ හුන් රමය සැහැවි ඇති එකහසින් ඇති ධ්‍යාන කරන කිසිවකින් බිය නැති වෙසතුරු කුමරහු දිවි.

6842. වෙසතුරු රජ ද මදි දෙවි ද දරුවන් කෙරෙහි ගිපු වූ ඒ පියරජු එන්නා දැකූ පෙරමහට ගොස් වැන්දහ.

6843. දේවසිනි, මම තොප ලෙහෙලි මදිමි. පාසහළ වදිමි සි සුහුරුණුවන්ගේ පායුවළ හිසින් වැන්ද. එහි දී වැළැඳැගෙන අත්ලෙන් පිට පිරිමට.

6844. පුතණුවෙනි, කිම තොප සුවසේ ද? පුතණුවෙනි, කිම දුක් නැද්ද? කිම වනමුල් පලයෙන් යැපෙවු ද? කිම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6845. කිම මැසිමුදුවෝ ද සිරිසපයෝ ද අල්ප මැ වෙන් ද? වණබමාගයන්ගෙන් ආකීර්ණ වූ වනයෙහි පිඩා නැද්ද?

6846. දේවසිනි, අපගේ දිව්වැවුම ඇත. එ ද යම්තම් වනුයෙ යැ. වනමුල් පලවැළින් දිව්වැවීම වෙයි. දුකින් මැ දිවි පවත්වමහ.

6847. මහරජකුමනි, (දිළිඳු බව) දිළිඳු පුරුෂයා අස්දම්සැරි තෙම අසකුමෙන් දමනය කරයි. ඒ ඇපි දිළිඳු වුවමෝ දුමුණම්හ. දිළිඳු බව අප දමනය කරයි.

6848. මහරජුනි, රටින් තෙරනලදු වැ අරනෙහි වසන ජීවශොකී වූ අපගේ මවුපියන් නො දැක්මෙන් මසුදු කෘශ විය. (සැප නම් කොයින් ද?)

6849. යම් ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙකුමරහු සිව්වරහුගේ දයාද-යෙන් නො පිරිපුන් මනදෙළ ඇති වැ ඉක්මන් වූ රුදුරු බමුණක්හුගේ වසහ බවට ගියහ. එ බමුණු ඔවුන් ගෙරි පහරිනාපස් පහරි.

6850. ඉදින් ඒ දරුවන් තතු දැනිවු නම් මෙ රජදුට කියව. සර්පයකු විසින් දෂ්ටකරනලද මාණවයක්හට විෂ හරන මතුරු මෙන් වහා අපට කියව යි.

6851. ජාලිය කෘෂ්ණජිනා දෙකුමරහු බමුණුහට ධනය දී නියේ කොට (අගය දී) ගන්නාලදහ. පුත නො බව අස්වැසෙව යි.

6852. කච්චිනභු තාත කුසලං කච්චි තාත අනාමියං,
කච්චිනභු තාත මෙ මාතු චක්ඛුං න පරිභායති.
6853. කුසලං වෙව මෙ පුතත අපො පුතත අනාමියං
අපොපි පුතත තෙ මාතු චක්ඛුං න පරිභායති.
6854. කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ කච්චි චහති වාහනං,
කච්චි ඒතා ජනපද¹ කච්චි වුට්ඨි න ඡීජ්ජති.
6855. අපො අරොගං යොග්ගං මෙ අපො චහති වාහනං,
අපො ඒතා ජනපද අපො වුට්ඨි න ඡීජ්ජති.
6856. ඉවෙව්වං මනත්තයනානං මාතා නෙසං අදිස්සට්,
රාජපුත්තං ගිරිඤ්චාරෙ පාතිකා අනුපාහතා.
6857. තඤ්ඤා දිස්වාන ආයතනී මාතරං පුත්තගිඤ්චිති,
වෙස්සනතරො ච මද්දී ච පච්චුග්ගනත්වා අවජ්ඣිසුං.
6858. මද්දී ච සිරසා පාදෙ සස්සයා අභිවාදයි,
මද්දී අහමති තෙ අයො පාදෙ ව්‍යුමි තෙ හුසා.*
6859. මද්දිඤ්ඤා පුත්තකා දිස්වා දුරතො සොඤ්චාගතා,
කතූනා අභිධාචිංසු වච්ඡා බාලාව මාතරං.
6860. මද්දී ච පුත්තකෙ දිස්වා දුරතො සොඤ්චාගතෙ,
වාරුණි ච පච්චෙධෙති ඵනධාරාභිසිඤ්චට්.
6861. සමාතානං ඤාතීනං මහාසොසො අජායට්,
පබ්බතා සමනාදිංසු² මභී පකම්පිතා අහු;
6862. වුට්ඨිධාරං පච්චෙව්ඤ්ඤා දෙවො පාවස්සි තාවදෙ.
අට් වෙස්සනතරො රාජා ඤාතීභි සමගච්ඡට්,
6863. නතතාරො පුණ්ඩ්‍රා පුතො රාජා දෙවී ච ඵකතො,
යද් සමාගතා ආසුං තද්ධි ලොමහංසනං.
6864. පඤ්ඤාලිකා තස්ස යාවතති රොදනා හෙරචෙ වනෙ.
වෙස්සනතරඤ්ඤා මද්දිඤ්ඤා සබ්බෙ රට්ඨා සමාගතා.
ත්වං නොසි ඉස්සරො රාජා රජ්ජං කාරෙට් නො උගො.

ජතකපාලියපබ්බං.

1. ඒතො ජනපො - මජ්. ථ.
2. පුණ්ඩ්‍රා - මජ්. ථ.
3. පබ්බතාසු වනා දිසු - මජ්. ථ.

6852. කියග පියාණෙනි, සුවසේ ද? කීම පියාණෙනි, දුක් නැද්ද? කීම පියාණෙනි, මාගේ මවගේ ඇස් (කඳුළින්) නො පිරිහේ දැ යි.

6853. පුතණුවනි, මට රෝග නැත. තවද පුතණුවනි, මට දුක් නැත. තවද පුතණුවනි, තොප මවගේ ඇස් නො පිරිහේ.

6854. කීම තොපගේ ධුර වහනුවන් සුවසේ ද? කීම (ඇත් අස්) වාහන උසුළා ද? කීම දනවු සමාද්ධ වේ ද? කීම වැසි නො සිදේ දැ යි.

6855. මාගේ ධුර වහනුවෝ ද නිරෝග යැ වාහන ද උසුළා. දනවු ද සමාද්ධ යැ. වැසි ද නො සිදේ.

6856. මෙසේ සල්ලාප කරත් මැ මවුරදු වහන් නැති වැ පාගමනින් එන්නි පර්වතදෙඳ ඔවුනට පැනුණු.

6857. පුතු කෙරෙහි ගිජු වූ ඒ මව ද එන්නිය දැකූ වෙසතුරු රජ ද මද්දෙව් ද පෙරගමන් කොට වැන්දහ.

6858. ආයතාවෙනි, මම තොප ලෙහෙලි මද්දිමු. තොපගේ පාසුවල වදිම් යි මද්දෙව් ද නැන්දෙණියන් පාසහල හිසින් වැන්ද

6859. දුඬ සිට සුවසේ ආ දරුවෝ මද්දෙවිය දැකූ මවුදෙන කරා වසුපැටියන් මෙන් හඬමින් පෙරට දිවූහ.

6860. මද්දි දෙව් ද දුරින් සුවසේ ආ දරුවන් දැකූ භූතාවෙග වූවක මෙන් වෙවුළුමින් (දිවගොස් ඔවුන්) කිරිදහරින් තෙමූ.

6861. රැස් වූ නැයන්ගේ මහභවෙක් උපත. පර්වතයෝ පිළිඳව දුන්න. පොළොව කම්පිත වූ.

6862. එ කෙණෙහි පොදඳහර ඔමින් පොකුරු වැසි වට. එ සඳ වෙසතුරු රජ නැයන් හා සමග සමග බවට ගියේ.

6863. මුනුබුරෝ ද ලෙහෙලි ද පුත් ද පියරජ ද මවුදෙව් ද යම් දවසෙකැ එකට රැස්වූහු ද එ දවස් ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6864. බිහිසුණු වනයෙහි එක්රැස් වූ සියලු රටවැසියෝ වෙසතුරු රජුට ද මද්දි දෙවියට ද බද්දිලි ඇති වැ හඬමින් ඔහු (පාමුල්හි පතිත ව) මහරජුනි, තෙපි අපට ඉසුරු වව. දෙදෙන අපගේ රාජ්‍යය කරව යි අයදින්.

මටක්ෂත්‍රිය කාණ්ඩ යි.

6865. ධම්මෙන රජු¹ කාරෙනත් රටයා පබ්බාජයිත් මං,
තිස්සා ජාතපදා වෙව් නෙගමා ව සමාගතා.
6866. දුක්ඛතස්සා හි නො පුත්ත භූතභවං කතං මයා,
යොහං සිව්තං වචනා පබ්බාජෙසිං අද්දසකං.
6867. යෙන කෙනවි වණ්ණෙන පිතු දුක්ඛං උග්ගහෙ,
මාතු භගිනියා වාපි අපි පාණෙහි අක්කනො.
6868. තතො වෙසසනතරො රාජා රජොපලලං පවාහයි,
රජොපලලං පවාහෙත්වා සච්චවණ්ණං² අධාරයි.
6869. සීසං නභාතො සුච්චිකො³ සබ්බාහරණභූමිතො,
පච්චයං නාගමාරුග්ග ඛග්ගං ඛනධි පරන්තපං.
6870. තතො සට්ඨසභස්සානි යුධිනො⁴ වාරුදස්සනා,
සභජානා පරිකරිංසු⁵ නඤ්ජනා රටෙසහං.
6871. තතො මඤ්චපි නභාපෙසුං සිව්කස්සා සමාගතා,
වෙසසනතරො තං පාලෙතු ජාලිකණ්ඩාජිනා වුහො;
අටොපි තං මහාරාජා සඤ්ජයො අභිරක්ඛතු.
6872. ඉදස්සා පච්චයං ලඬා පුබ්බෙ කිලෙසමත්තනො,
ආනාද්දි විත්තා ආචරිංසු රමණියෙ ගිරිඛලෙ.
6873. ඉදස්සා පච්චයං ලඬා පුබ්බෙ කිලෙසමත්තනො,^{*}
ආනාද්දි විත්තා සුමනා පුත්තෙ සඛ්ඛමෙ ලක්ඛණා.
6874. ඉදස්සා පච්චයං ලඬා පුබ්බෙ කිලෙසමත්තනො,
ආනාද්දි විත්තා පතීනා සහ පුත්තෙහි ලක්ඛණා.
6875. එකභත්තා⁶ පුරෙ ආසිං නිපිමං එණ්ඩිලසායිනි,
ඉති මෙතං වතං ආසි තුමිං කාමාහි පුත්තකා.
6876. තං මෙ වතං සමිඤ්ඤා තුමෙක සඛ්ඛමෙ පුත්තකා,
මාතුපමි තං පාලෙතු පිතුපමි ව පුත්තකා,
අටො පි තං මහාරාජා සඤ්ජයො අභිරක්ඛතු.

1. ධම්මං - මජ්ඣං.

2. සච්චවණ්ණං - මජ්ඣං, වී.

3. යොධිතො - මජ්ඣං.

4. පකිරිංසු - මජ්ඣං.

5. සලෙඛමත්තනො - මජ්ඣං.

6. එකභත්තී - මජ්ඣං, සායා,

6865. තෙපි ද දනවු වැස්සෝ ද නියමගම් වැස්සෝ ද එක් වැ ගෙන දහැමින් රජ කරන මා රටින් නෙරදසුන සි.

6866. පුත, අප විසින් නො කටයුත්තක් කරනලද, මා විසින් අභිවාද්ධි නැස්මෙක් කරනලද, යම් බඳු මම සිව් රටවැසියන්ගේ බසින් නිදෙස් තොප රටින් නෙරදසිමි.

6867. යම් කිසි අයුරෙකින් තමා දිවියෙකුදු පියහට උපන් දුක් ද මවට බුහුනට උපන් දුක් ද (පුත්‍ර තෙම) හරනෙ යැ.

6868. ඉක්බිති වෙසතුරු රජ රජස්දැලි සෝද හළි. රජස්දැලි සෝදපියා පියව්වෙස් බැරි.

6869. හිසින් ස්නාන කෙළේ පිවිතුරු වත් ඇතියෙ සව්-බරණින් සැදුණේ 'පව්වය' නම් ඇළිඇතු පිට නැඟී පසමිතුරන් තවන කඩුව බැඳගත,

6870. ඉක්බිති තමා සමග උපන් මනා දැකුම් ඇති සැට දහසක් යෝධයෝ රජු සතුටු කරවමින් පිරිවැරූහ.

6871. ඉක්බිති සිව්කන්‍යාවෝ රැස්වැ මදි දේවිය ද නැහැවුහ. වෙසතුරු මහරජ ද ජාලිය කෘෂ්ණජිනා දෙදෙනා ද තොප පාලනය කෙරෙත්වා! තවද සඳමහරජ තොප රකිව සි කිවු.

6872. මේ පිහිට ලදින් පෙර තමන් වෙනෙහි විඳි දුකුස සිහි කොට රම්‍ය වූ වඩාගිරි කුස්හි සැණකෙළි කළහ.

6873. මදි දේවි මේ පිහිට ලැබූ පෙර තමා විඳි දුකුස සිහි කොට දරුවන් ලැබූ සොම්නස් සිතැති වැ සතුටු වූ.

6874. මදි දේවි මේ පිහිට ලැබූ පෙර තමා විඳි දුකුස සිහි කොට දරුවන් හා සමග සොම්නස් සිතැති වැ ආනන්දයට පැමිණියා.

6875. දරුවෙහි, තොප පතන්ති පෙර නිරතුරු එක්වෙලේ වළඳන්නී වූවු. බිමැ හෝනී වූවු. මෙසේ මට තෙල වත් වී.

6876. දරුවෙහි, මාගේ ඒ වුත සමාදනය අද තොප හා එක් වැ සමාද්ධ විය. දරුවෙහි, මව කෙරෙන් ද පියා කෙරෙන් ද උපන් ඒ සොම්නස පාලනය කෙරේවා. වැළිදු සඳමහරජ එය රකිවා.

6877. යං කිංචිත් කතං පුද්ගලං මග්ගං වෙව පිතුරිව තෙ,
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන අපරො කං අමරො භව.
6878. කප්පාසිකඤ්ච¹ කොසෙයං බොමකොද්ධරානි² ව,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.
6879. තතො බොමඤ්ච³ කායුරං අධ්දං මඤ්චෙට්ඨං,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.
6880. තතො බොමඤ්ච කායුරං ගීවෙයං රතනාමයං,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.
6881. උග්ගත්තං වුඛජ්ජලඤ්ච නානාරතෙත ව මාඤ්ඤෙ,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.
6882. උග්ගත්තං ගීවෙයං මෙට්ඨං පටිපාදකං,⁴
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙති මද්දී අසොහථ.
6883. සුත්තඤ්ච සුත්තවජ්ජඤ්ච උපතිජ්ජාය සෙයාසි,
අසොහථ රාජපුත්ති දෙවකඤ්ඤාච නන්දනෙ.
6884. සීසං නභාතා සුච්චස්සා සබ්බාහරණභුසිතා,
අසොහථ රාජපුත්ති තාවතිංසාව අවජරා.
6885. කදලීව වාතවජ්ජපිතා ජාතා විතතලකාවතො,
දන්තාවරණසම්පන්නා රාජපුත්ති අසොහථ.
6886. සකුඤ්ඤ මානුසිනීව ජාතා විතතපන්නා පතී,
තිග්‍රොධපසංඛිමොඤ්ඤාච රාජපුත්ති අසොහථ.
6887. තස්සා ව නාගමානෙසු නානිවද්ධඤ්ච කුඤ්ඤරං,
සතතිකම්මං සරකම්මං ථිසාදනං උරුලුභවං.
6888. සා මද්දී නාගමාරුඤ්ච නානිවද්ධඤ්ච කුඤ්ඤරං,
සතතිකම්මං සරකම්මං ථිසාදනං උරුලුභවං.

-
1. කප්පාසිකඤ්ච - මජ්ඣ.
 2. බොම කොද්ධරානි - මජ්ඣ.
 3. බොමඤ්ච - මජ්ඣ.
 4. පටිපාදකං - මජ්ඣ.
 5. පටිපාදකං - මජ්ඣ.
 6. නානිවද්ධං - සත්ත.

6877. මා විසිනුදු තොප පියා විසිනුදු කරනලද යම්කිසි පිනෙක් ඇද්ද එ හැම පිතින් තෙපි අපර අමර වව.

6878. යම් වස්ත්‍රයෙකින් මද්‍රී දේවී ශෝභමාන වූ ද, එයට නිසි කපුපිළි ද කිහිපිපිළි ද කොමුපිළි ද කොදුම්බර රට නිපන් පිළි ද නැඳි පුසතිදේවී ලෙහෙලියට යැවූ.

6879. ඉක්බිති යම් අලංකාරයෙකින් මද්‍රීදේවී ශෝභමාන වූ ද එබඳු රන්මුවා ග්‍රීවාහරණ ද අතුපලදනා ද මිණිමෙවුල් ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6880. ඉක්බිති යම් අබරණෙකින් මද්‍රීදේවී ශෝභමාන වූ ද එබඳු (වන ඉඳි පල බඳු) ස්වර්ණමය ග්‍රීවාහරණ ද මිණිමුවා ග්‍රීවාහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6881. යම් අබරණෙකින් මද්‍රීදේවී ශෝභන වූ ද එබඳු රන් බුබුළු ද නන් පැහැ මිණියෙන් කරනලද තිලකාහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6882. යම් පළඳනායෙකින් මද්‍රීදේවී ශෝභන වූ ද එබඳු රන් කසුකම් කළ තනපට ද රන්වොරසු ද මෙවුල්දම් ද පාදහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6883. හුයැ ඇමුණු අබරණ ද හු රහිත අබරණ ද පිරික්සා බලා සැරැසි සිටි උතුම්මැ ධාරු රාජපුත්‍රී නඳුන් වෙනෙහි දෙවභනක මෙන් ශෝභන වූ.

6884. හිසින් ස්නාන කළ උච්ඡුරු පිළිහන් සවිබරණින් සැඳි රදු තවතිසා වැසි දෙවසරක මෙන් ශෝභන වූ.

6885. බිඹුපල වන් ලවණින් සමාද්ධ වූ රාජපුත්‍රී විත්‍රලතා වනයෙහි හටගත් මාරුතයෙන් කම්පිත වූ කෙසෙල්ගසක් මෙන් ශෝභන වූ.

6886. ඉදුණු නුභපල බිඹුපල වන් ලවන් ඇති එ රදු උපන් විසිතුරු පියාපත් ඇති අභස්මි පියාසලා යන කිඳුරු ලිඛිණියක මෙන් ශෝභන වූ,

6887. ඇයට ද තරුණ වූ ගැඹුරු වූ නාද ඇති තෙජ හි පහර ඉවසනු සමත් රියතිස් වැනි දළ ඇති බර උසුළන හස්තියකු එළැවුහ.

6888. ඒ මද්‍රී දේවී තරුණ වූ ගැඹුරු වූ නාද ඇති, තෙජ හි පහර ඉවසනු සමත් රියතිස් බඳු දළ ඇති බර උසුළන ඇතු පිට නැඟුණු.

6889. සබ්බමිති තං අරඤ්ඤමිති යාවනොත්තං මිථා අහු,
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6890. සබ්බමිති තං අරඤ්ඤමිති යාවනොත්තං දිජා අහු,
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6891. සබ්බමිති තං අරඤ්ඤමිති යාවනොත්තං මිථා අහු,
එක ජකං සනතිපතිංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6892. සබ්බමිති තං අරඤ්ඤමිති යාවනොත්තං දිජා අහු,
එක ජකං සනතිපතිංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6893. සබ්බමිති තං අරඤ්ඤමිති යාවනොත්තං මිථා අහු,
නාසසු මඤ්ජුති කුර්ථංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6894. සබ්බමිති තං අරඤ්ඤමිති යාවනොත්තං දිජා අහු,
නාසසු මංජුති කුර්ථංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6895. පට්ඨකො රාජමග්ගො විවිකො සුභ්බසත්තො,
වසී වෙසසනාතරො යත්තං යාවතා ච ජෙතුතරො.
6896. තො සබ්බසහසාති යුධිතො¹ වාරුදසසනා,
සමනා පරිකරිංසු².
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6897. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
සමනා පරිකරිංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6898. හජාරාදා අනිකට්ඨා රජිකා පක්ඛිකාරකා,
සමනා පරිකරිංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ.
6899. සමාගතා ජානපද නොගමා ච සමාගතා,
සමනා පරිකරිංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමිති සිව්තං රට්ඨවධ්දිනෙ,

1. යොධිතො - මජ්ඣ.

2. පරිකරිංසු - මජ්ඣ.

6889. එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සැඩ සිටුවාවෝ වූහ ද ඔහු වෙසතුරු රජුගේ ගුණතෙදින් ඔවුනොවුන් නො පෙළු.

6890. එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ ලිහිණියෝ වූහ ද ඔහු වෙසතුරු රජුගේ ගුණතෙදින් ඔවුනොවුන් නො පෙළු.

6891. සිව්ථ වඩන වෙසතුරු රජු හික් මැ ගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සිටුවාවෝ වූහ ද ඔහු එක් තැනෙකැ රැස්වූහ.

6892. සිව්ථ වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සියොත්හු වූහ ද ඔහු එක් තැනෙකැ රැස්වූහ.

6893. සිව්ථ වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සිටුවාවෝ වූහ ද ඔහු මියුරු හඬ නො නැඟූහ.

6894. සිව්ථ වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සියොත්හු වූහ ද ඔහු මියුරු වැ කුප්ප නො කළහ.

6895. වෙසතුරු රජ යම් තැනෙකැ වීසි ද එ තැන් පටන් ජයතුරා නුවර තෙක් ලදපස්මලින් අතුරනලද රාජමාර්ගය පිළියෙළ කරනලද.

6896. ඉක්බිති සිව්ථ වඩන වෙසතුරු රජු හික්මුණු කල්හි මනොඤ්ඤ දර්ශන ඇති සැටදහසක් යොධයෝ භාත්පසින් පිරිවරා ගත්හ.

6897. සිව්ථ වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි අන්තර්ජාත ස්ත්රීහු ද කුමාරයෝ ද චෛත්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද භාත්පසින් පිරිවරාගත්හ.

6898. සිව්ථ වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියසරුවෝ ද පාබලයෙන් ද භාත්පසින් පිරිවරාගත්හ.

6899. සිව්ථ වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි දාඩු වැසියෝ ද නියමිගම්වැසියෝ ද රැස්වූහ.

6900. කරොටියා වම්මධරා බ්‍රහ්මකා¹ සුවම්මනො,
පුරතො පටිපජ්ජි²;
වෙස්සනතරෙ පයාතමහි සිටීනං රට්ඨවංඤනො.
6901. තෙ පාවිසුං පුරං රම්මං බහුපාකාරතොරණං,²
උපෙතං අනගපානෙහි නවවර්ගිතෙහි වුභයං.
6902. වික්කා ජානපද ආසුං නෙගමා ව සමාගතා,
අනුප්පනෙක කුමාරමහි සිටීනං රට්ඨවංඤනො.
6903. වෙලුකෙකපො අවතතිත්ථ ආගතෙ ධනදයකෙ,
නඤ්ඤාවෙසි නගරෙ බඤ්ඤමොකෙඛා අසොසථ.
6904. ජාතරූපමයං වස්සං දෙවො පාවස්සි තාවදෙ,
වෙස්සනතරෙ පට්ටමහි සිටීනං රට්ඨවංඤනො.
6905. තතො වෙස්සනතරො රාජා දුතං දක්වාන බ්‍රහ්මයො,
කායස්ස හෙද සප්පඤ්ඤා සග්ගං යො උපපජ්ජරාති.

මහාවෙසසනතරජාතකං.

මහානිපාතවණ්ණනා නිධ්මිකා.

ජාතිකපාළි සමන්තා.

1. ඉන්ද්‍රිහස්වා - මජ්ඣ. සන්.

2. මහාපාකාර - මජ්ඣ.

6900. සිව්වරට වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි හිස්වැසුම් දූවෝ පලභ ධූරුවෝ කඩුගත් අත් ඇත්තෝ සන්නාහ පෙරෙවියෝ රජුට පෙරටු වැ පිළිපත්හ.

6901. ආහාරපානයෙන් ද නාත්‍යගීතයෙන් ද යන දෙකින් යුක්ත වූ, බොහෝ පවුරු හා තොරණ ඇති රම්‍ය වූ ජයතුරා නුවරට ඔහු පිවිසියහ.

6902. සිව්වරට වඩන රජතුමරහු නුවරට පැමිණි කල්හි රැස්වූ ජනපදවැසියෝ ද නියම්ගම්වැසියෝ ද සතුටු වූහ.

6903. ධනදයක වෙසතුරු රජු (සියනුවරට) පැමිණි කල්හි පිළිහිස සිසැරිම් පැවැතිණ. (වෙසතුරු මහරජුගේ අණ යි) සතුටු බෙර ලැවී. හැම සතුන් බන්ධනයෙන් මුදන්තෙ යැ යි සෝඝ කෙළේ.

6904. සිව්වරට වඩන වෙසතුරු රජු (නුවරට) පිවිසි කල්හි එ කෙණෙහි වලාකුළු රත්වුවා වැසි වට.

6905. ඉක්බිති ඒ ඤාත්‍රිය වූ නුවණැති වෙසතුරු රජ (දිව් හිමියෙන්) දන් දී කාටුන් මරණින් මතු (තුසිපුර) ස්වර්ගයට පැමිණියේ යි.

නගර කාණ්ඩ යි.

මහාවෙස්සන්තර ජාතක යි.

මහානිපාත වර්ණනා නිමි.

ජාතක පෙළ සමාප්ත යි.

ජාතක ගාථාදීපාද අනුක්‍රමණිකා

අ	පිටුවනො
අකත්තා මව්වසා වචනං	324
අකිව්වකාරී දුලෙඛධො	406
අකුට්ඨා සිව්වයො අසසු	394
අකුඬුරුපාභං භොතො	416
අකකුදො ස සරං එති	4
අකෙකාධන මනුසසාභී	222
අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී	348
අකෙකාධනො අසංසට්ඨො	258
අකෙකාසතී යථාකාමං	308
අකඛාභී නො තායං මුඛා නු ලදො	286
අකඛිසසං තෙ අහං අයො	12
අකකඛභී නො තායං මුඛා නු ලදො	282
අකභි යථා පජ්ජලති	4
අකභිසස පරිවරියාය	384
අකභි නිජ්ජාලයිත්වාන	366
අසං තං පතිසෙවිසසං	380
අදෙඛාලා කව්විකාරා ව	418
අඛා පව්වඛා සමපනො	12
අභිතභිතමපි භවති	26
අච්චුග්ගතා හි සිව්වයො	394
අච්ඡරිය මාවිකඛසි පුඤ්ඤසිද්ධිං	214
අච්ඡරිය රූපං වත යාදිසඤ්ච	212
අච්ඡිවා සබ්බා රුකඛා	420
අච්ඡරියං වත භො රුකඛං	376
අච්ඡර්දනසස භායාමි	430
අච්ඡරකං මං පටිභාති	16
අච්ඡරං වත ලොකසමිං	78, 390
අජිනමභි භඤ්ඤතෙ දීපි	50, 58
අජය්‍යමෙසා තව භොතු මෙතති	288
අජ්ජතෙ මෙ ඉමං රතතිං	162
අජ්ජාපි සන්තානමයං	210
අජ්ජනා අජ්ජකණ්ණො ව	420
අජ්ජව කිව්වං ආතපං	22
අජ්ඣායතං මනතගුණුපපන්නං	172
අජ්ඣායකො යාවයොගො	168
අජ්ජකින මරියා පට්ඨිං ජනිත්තු	170, 176
අඤ්ජං තෙ පග්ගණාමි	62
අඤ්ඤත්ව පුප්ඵිකා අභිඛා	410
අඤ්ඤපි කණ්ණපටිනො	382
අට්ඨියො සමුප්පන්නො	46
අට්ඨාලකා ඔට්ඨිගිවියො	234

අ	පිටුව
අදසුනෙන න මඤ්ඤානෙ	402
අදිට්ඨ පුබ්බං දිස්වාන	278, 282
අදෙසෙ වත නො වුසු.	330
අද්ධා ඉමෙ අවතනිංසු	82
අද්ධා පජානාමි අභමිච්ඡි එතං	276
අද්ධා සතං භාසයි නාගි ධම්මං	286
අද්ධා හි පඤ්ඤාපි සතං පසසා	304
අද්ධා හි සො සොචති රාජ සෙට්ඨො	286
අද්ධා හි සච්චං භණ්ඩං	248
අද්ධං වෙ පාතයිස්සාමි	166
අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං නෙ	278, 284
අධිපයාය එලං එකෙ	24
අධියනති මහා රාජ	342
අනංකො ඤාතිනං භොති	24
අනරියරූපො පුරිසො ජනිතු	316
අනාගතසා ජපාය	18
අනාගතං පච්චුසානං	352
අනිත්තරා ඉත්තර සම්පසුක්ඛා	170
අනිද්ධිනං මහා රාජ	476
අනුජානාමි තං පුක්ඛං	382
අනුජානාමි මං අමෙ	380
අනුඤ්ඤානො අභං මත්ථා	6
අනුඤ්ඤානො අවපලො	256
අනුමොදමි නෙ දෙව	456
අනෙක රූඵිරං රූපං	112
අනෙක රූපං රූඵිරං	110
අක්ඛංතමං තස්ස න වතු සුරියා	216
අක්ඛා මාතා පිතා මඤ්ඤා	58
අනග භස්සා ව නෙ වාමෙහ	222
අනෙකෙන පානෙන උපෙත රූපං	276
අපරෙ පසස්ස සන්තපෙ	382
අපාර නෙය්‍යං අවචනං	24
අපාර නෙය්‍යං යං කමමං	24
අපි අතරමානානං	6, 8, 10,
අපි ජීවං මහා රාජ (සමාන ගාථා 2යි)	76
අපි ඤාතිකුලෙ ජිනෙ	384
අපි නො කිසානි මංසානි	476
අපිස්සා භොති අස්සනො	384
අපි භායතු නාග කුලස්ස අසො	274
අපුරාණං වත මහා රාජා	26
අප්පසෙතොපි වෙ මත්ති	332
අප්පසෙතො මහා සෙනං	332
අප්පචාටා පුරියවලලී ව	422
අභිනාකුට සමා උච්චා	218, 220
අභුතො වත ලොකස්මිං	84
අභයචාරමි මෙ භජී	118

අ	පිට්ඨකය
අභයං සමිම් තෙ දමම්	12
අමජ්ජපො අභං පුත්ත	16
අමනාපං වත තෙ ඤාති	398
අමනාප වාසං වසසි	400
අමිත්තා නපසසගෙය්‍යං	474
අමිත්තා නුන තෙ මාතා	398
අමිත්තා නුන නාඤ්ඤාති	10
අඛං ඉව පථෙ පාතං	
අඛං කපිඤ්ඤා පතසා	410
අඛං ව තාත නිකඛනාතා	434
අඛං ජමබ්බ කපිඤ්ඤා	418
අඛං තිලකා ව ජමබ්බයො	234
අමම අසසාය මා සොචි	162
අමමාය පතනු කෙසා	468
අයං අවච්ඡිත්ති නාම	166
අයං එක පදී එති	426, 442
අයං එක පදී රාජ	62
අයං තෙ සාසුරො දෙව	332
අයං දෙවධා පථො භද්ද	52, 54,
අයං නාගො මහිඤ්ඤා	166
අයං පඤ්ඤාල වණ්ඨිතෙ	332
අයමපි දුතියො විජයො මමජ්ජ	250
අයමසස අසස රථො	134
අයමසස පොකඛරණි	132
අයමසස පාසාදෙ ඉදං	132
අයං මං මාණවො නෙති	262
අයං සො පුණ්ණකො යකෙඛා	232
අයං සො සාරථී එති	10
අයං හි සො ආගතො යං කම්මජ්ජ	276
අයො පොකඛරසඤ්ඤාතා	220
අරියාවතංසොසි අනරියරූපො	270
අලඛකතා සුවසනා	230
අලං මෙ තෙන රජේත	6
අලඛා පුබ්බං ලඛාන	294
අලාතො දෙවදත්තොසි	224
අලින විතත සඤ්ඤාරො	224
අවරුඤ්ඤාතං හරියා	444
අවරුඤ්ඤාතං අරඤ්ඤාතං	460
අවසි තං මඤ්ඤාති අගාරෙ	266
අවජේකා බ්‍රාහ්මණො දුතො	408
අව්‍යාපජ්ඣං කථං අසස	250
අව්‍යාපජ්ඣං සියා එවං	250
අව්‍යාපජ්ඣං ගව්‍යනං	416
අසත්තං නො පි ව දිට්ඨං පුබ්බං	272
අසමා නුන තෙ හදයං	434

අ	පිටුවකිනා
අසමනිනොව ගණනා හි	266
අසමොදියමපි වො අසස	394
අසසනං සසසනං නු තවයිදං	278, 284
අත්තී මෙ නාරද සද්දහාසි	214
අසසතරි රජඤ්ච එක මෙකං	298
අසසතො පනසා වෙ මෙ	436, 440
අසසතං ව පපෙ ජාතං	406
අසසරතනමපි තෙසිං	118
අසසාසකාකි කරොතති	138
අසසාසයිතො ජනතං	50
අසසාස හෙසසාමි තෙ පතී	230
අසස ව සාරථී පුතෙත	14
අහං පතීඤ්ච පුතෙත ව	450
අහං හි කුඤ්ජරං දපං	392
අහං සෙට්ඨාසම් දනෙන	82
අහං හි දෙවකො ඉදති එමි	212
අහං හි වනං ගච්ඡාමි	364
අහජ අමං පසෙසු	442
අහඤ්ච ඛො සාමිකො වාපි මඤ්ඤං	284
අහඤ්ච හරියා ව මනුස්සලොකෙ	278
අහඤ්ච මිගමෙසානො	152
අහමපි තාත ජානාමි	162
අහමපි තාත පසාමි	428
අහමපි පබ්බජිසාමි	10
අහමපි වසුමා අබ්බො	164
අහමපි සබ්බජයනෙන	148
අහිතං වත තෙ ඤාතී	398
අහි මහානුභාවොපි	148
අහු පුබ්බ නිමිත්තං මෙ	450
අහු වාසී කලිඞ්ගසු	398
අහො වත රෙ ජට්ඨි	442
අහොසිං සිවිරාජස්ස	320

ආ

ආජාතියා හස්සසිංහු	472
ආදාය බෙලුවං දණ්ඩං	404
ආදිකෙත වාරිමජ්ඣං ව	220
ආදියෙනෙව තෙ මඤ්ඤි	454
ආදු තෙ පහිතා දුතා	448
ආදු පඤ්ඤා කිමත්ථියා	330
ආදු වාපං ගහෙත්වාන	438
ආනන්දෙ තෙ මහා රාජ	344
ආනයිස්සං මෙට්ඨනකෙ	402
ආමන්තයස්ස තෙ පුතෙත	430

ආ	පිටුවක
ආමනනයිත් රාජානං	364, 380
ආමනනයෙ භූරිදක්කං	152
ආමාය දසාපි භවිතති හෙකෙ	248
ආයාගවස්සිති පුට්ඨපච්චායං	174
ආයුධබලවනානං	334
ආරකා පරිවජේය්‍ය	260
ආරඤ්ඤකස්ස ඉසිනො	156
ආරාම වන ගුමෙඛ ච	244
ආරුක්ඛ නාවං තරමානො	332
ආරුක්ඛ පවරං නාගං	334
අරුළුහා ගාමණියෙහි	32, 34, 36, 40, 378, 470
ආරොපෙනතු ධරෙ තත්	472
ආරොහනෙ මහානිධි	26
ආලම්බානො හි නාගෙන	164
ආවක්ඛ ච පරිවක්ඛ ච	126
ආවෙලලිත සිඬ්ඛිනො හි මෙණ්ඩො	296
ආසජ්ජ ඛො තං ජඤ්ඤායි	166
ආසිංසෙතෙව පුරිසො	26
ආභංගඤ්ඤා සබ්බවිණො	346, 472
ආලම්බරා මුත්ඛිනා ච	102, 106
ආළාරිකා ච සුද ච	472
ආළාරියෙ ච සුදෙ ච	242

ඉ

ඉඬ්ඛ අනෙතපුරං මග්ගං	340
ඉඬ්ඛ පස්ස මහාරාජ	340, 342
ඉඬ්ඛ මද්දි නිසාමෙහි	474
ඉඬ්ඛානුවිනෙතාසි සයම්පි දෙව	212
ඉච්චෙවං ජතරං කඤ්ඤා	212
ඉච්චෙවං මනනයනානං	478
ඉති කම්මානි අනෙවනති	210
ඉති මද්දි වරා රොහා	454, 456
ඉතො ගතා මහාරාජ	340
ඉතො ගතො දක්ඛස්සි තත් රාජ	216
ඉතො නිතා මහාරාජ	340
ඉතො විමුච්චමානාහං	462
ඉත්ථාගාරමපි තෙ දම්ම	18
ඉත්ථාගාරමපි තෙ දම්ම	20
ඉතථිගුමෙස්ස පවරා	348
ඉත්ථි සහස්සං හරියානං	264, 266, 268
ඉත්ථි සිය රූපවතී	294
ඉදං අවෙජරකං දිසා	390
ඉදං ච තෙසං කිළ්ලනං	448
ඉදං ච පව්වයං ලද්ධා	480
ඉදං ච මෙ මණිරතනං	240

ඉ	පිටුවක
ඉදං ච මෙ සතතුභනනං	414
ඉදං ච සුත්වා විරුණස්ස වාක්‍යං	232
ඉදං තනො දුක්ඛතරං	448
ඉදං තෙසං පරස්සන්තනං	446
ඉදං වත්තාන පිතරං	158
ඉදං වත්තාන මසවා	356, 462
ඉදං වත්තාන වේදෙහො	200
ඉදං වත්තාන යො යාමො	62
ඉදං වත්තා නිමි රාජා	114
ඉදං වත්තා බ්‍රහ්මබන්ධු	402
ඉදං වත්තා භූරිදන්තො	154
ඉදං සුණොථ පණ්ඩාලං	352
ඉදං සුත්තාන නිගෙසාසං	162
ඉදං සුත්තාන බ්‍රහ්මබන්ධු	414, 426
ඉදමස්ස අමුවනං	132
ඉදමස්ස අසොකවනං	132
ඉදමස්ස අසසරතනං	132
ඉදමස්ස උය්‍යානං සුපුප්ඵිතං	132
ඉදමස්ස කණ්ණිකාරවනං	132
ඉදමස්ස කුටාගාරං	132
ඉදමස්ස පාටලීවනං	132
ඉදමස්ස හස්තීරතනං	132
ඉද්ධි දුතියං සල්ලං	60, 450
ඉද්ධි පණණ්ණකං මය්‍යං	16
ඉද්ධි පාතියං සිතං	66, 416, 428, 458
ඉද්ධි ඵිතඤ්ඤිදං රට්ඨං	394
ඉධෙව අවුත්තං කණ්ණා	434
ඉධෙව තාව අවුත්තසු	10, 394
ඉධෙව තෙ නිසින්නස්ස	16
ඉධෙව යො හොති අධිමම සිලො	214
ඉත්තගොපකවණණ්ණා	372
ඉත්තස්ස බාහාරසි දුක්ඛණාති	182
ඉබ්බොති එතෙ සමතා භවන්ති	186
ඉමං ගලෙ ගහෙත්තාන	318, 326
ඉමං භොරොතා නිසාමෙථ	82, 464
ඉමං මංසංව පාතබ්බං	338
ඉමං මය්‍යං හදය සොකං	134, 136
ඉමං මුළාලවටකං	450
ඉමං සුවණණ භාලිද්දි	450
ඉමමති නං පදෙසමති	446
ඉමයමිං මෙ සමණ හත්ථෙ	52
ඉමස්ස හත්ථපාදෙව	338
ඉමා තා පොකඛරණියො රත්තො	452
ඉමා තා වන ගුම්බායො	452
ඉමෙ කුමාරෙ දිස්වාන	430

ඉ	පිටුවකිනා
ඉලෙ කුමාරෙ පසසනෙතා	366
ඉලෙ තිට්ඨනති ආරාමං	436, 440
ඉලෙ තිට්ඨනති ආරාමං	452
ඉලෙ තෙ ජමබ්බකා රුක්ඛා	436, 440, 452
ඉලෙ තෙ පි මඤ්ඤං පුත්තා	140
ඉලෙ තෙ හත්ථිකා අසසා	452
ඉලෙ නුන අරඤ්ඤසමිං	474
ඉලෙ නො පාදකා දුක්ඛා	440
ඉලෙ නො හත්ථිකා අසසා	436, 438
ඉලෙ සාමා සසොලුකා	452
ඉලෙ හංසා ච කොඤ්ඤා ච	452
ඉසසකෙව චසමි කුසලො	56, 60, 64, 68

උ

උක්කසා කුරුරා හංසා	426
උග්ගස්සනං ගිහිගමකං	482
උග්ගපුත්ත රාජපුත්තියානං	296
උග්ගා ච රාජපුත්තා ච	358, 360, 362
උච්චාවචා මෙ විවිධා උපක්කමා	98
උච්චකෙව මං නිසීදෙත්වා	8
උච්චකෙව මෙ විවිනනති	448
උච්ඡාදයො ච නහාපනෙ	262
උච්චාතා කමම ධෙයොසසු	260
උච්චාන පරිවරියාය	60
උච්චෙති කනෙත තරමානො	360, 466
උච්චෙති ජාලි පතිට්ඨ	428
උච්චෙතං මුට්ඨ පුට්ඨෙකං	482
උච්චෙතා ච වානො නිරයමති දුස්සහො	218
උච්චෙතෙ නදී සීද	82
උදකකෙකං නිසීදෙත්වා	166
උද්භවනං උද්භවිතං	420
උද්භවකා සොම රුක්ඛා	412
උද්ධං තාරක ජාතාච	316
උද්ධමකො මාසමිමං කරොත්තා	292
උපචාර විපනනාස	154
උපජ්ඣකං මෙ අසස	164
උපට්ඨනමි මෙ අයො	348
උපමං තෙ කරිසාමි	204
උපයාචිතකෙන පුත්තං	138
උපරි දුම පරියායෙසු	410
උපසංඝමිත්වා වෙදෙහං	202, 416
උපාගතං රාජ උපෙති ලකඛං	246
උපෙතුං අනාපානෙනි	104
උපෙසංඝං උපවසි	108

C

පිටපතක

උපොසථං උපවිසුං	104
උපොසථං ච උපට්ඨි	102, 104, 106
උබ්බරියා පි මෙ අයො	350
උබ්බධතෙ මෙ හදයං	324, 330
උභතො සරං මුච්ඡිදං	420
උභයෙනෙව මං තෙහි	84
උභො කුමාරා නීතනිතා	476
උභො පි තෙ අත්තමනෙ විදිතා	288
උභො සද්ධි පරිඤ්ඤා	462
උච්ඡිග්ගා නිකමිතාන	332
උච්ඡිග්ගකා හවිසසාමි	134
උරුච්චෙක කසසපො රාජා	224
උසහමපි යුරපතිං අනොජං	118
උසුභි සත්ථිභි ච තොමරෙහි	92
උසුභි සත්ථිභි සුභිසංතාහි	216

උ

උභුදුරො යො සහතෙ පීඨවජං	226
උරුබ්බානු ච මෙ පසස	2

උ

උකග්ගවිතො උකමමකා	296
උකඤ්ච වකුචු නිග්ගග්ගා	54
උකහත්තා පුරෙ ආසිං	480
උක රතනී වසිතාන	430
උක රත්තනං උභයො	350
උකායනො උකපථො	444
උකො මණි මානව කිං කරිසසති	240
උකො රාජ නිපජ්ජාමි	16
උභෙයා පසදකිණ්ණං	426
උතඤ්ච සට්ඨං වචනං හවෙයා	178
උතීඤ්ජනං නගරං පදිසසති	290
උතෙ වඤ්ඤා ච රාජානො	80, 222
උතෙ නරානං වතුරො ච දසා	250
උතෙ නිලා පදිසසතති	408, 416
උතෙ සිද්ධත්තරෙ නාගා	110
උථ මාණවා උච්චෙථ	332
උථයො රාජ වසති	254
උදිසෙහි පරිකම්භො	336
උචං අමතං ච රඤ්ඤා ච	328
උචං බො යාතං අනුයාසී හොති	274
උචං වෙ තෙ ලද්ධමිදං විමානං	280
උචං වෙ නො සො විවරෙත්ථ පඤ්ඤං	250
උචං වෙ මෙ විලපනිකා	376

එ	පිටුවක
එවි. වේතං ජනො ජඤ්ඤ	164
එවි. ජානං වො බණ්ඩනාලො	124
එවි. තං අනුගච්ඡාමි	366
එවි. තං විතතිකාන	338
එවි. තං සිවියො ආහු	364
එවි. තුවං නාග අසමපදෙසං	280
එවි. තුවං නාගී අසමපදෙසං	286
එවි. න මුලෙනාසි සුභොති කහෙන	270
එවි. නො සාධු පඤ්ඤාමි	54
එවි. මහඤ්ඤා පඤ්ඤා	352
එවිඤ්ඤ මෙ විලපතො	406
එවි. වග්ගකපො සනෙතා	8
එවි. වුතෙන වජ්ජ	140
එවි. සංඝඛන සමපනනං	246, 352
එවි. සමනුසාසිතො	262
එවි. හි යො වඤ්ඤිතො බ්‍රාහ්මණො	180
එවිඤ්ඤ තෙ ලොකීදං විමානං	284
එවිමෙතං මහාරාජ	334, 340, 346
එවිමෙතං යථා බ්‍රාහ්මි	282
එවිමෙව තුවං රාජ	318, 338,
එවිමෙව නරො පාපං	204
එවිමෙව නරො පුඤ්ඤං	206
එවිමෙව නුනමෙහපි	50
එවිමිදි දුග්ගතො සනෙතා	198
එවිමිදි බාලස්ස පජජිතානි	300
එවිමෙව තුවං රාජ	324
එස භීයො පමුඤ්ඤාමි	76
එසයො රාජවසති	262
එසසෙලො මහා බ්‍රහ්ම	408, 416
එසසෙලො මහාරාජ	396
එසිකා පරිබායො ව	240
එසො වෙ සිවිනං ජනෙ	360
එසො තෙ වාසුල පිතා	126
එසො හි වත මෙ ජනෙ	152
එහි අනුම පියධිති	432
එහි කණෙහ මරිස්සාම	440
එහි තෙ අහමකබ්බස්සං	402
එහි තං අනුසිකවාමි	64
එහි තං අනුසිස්සාමි	50
එහි තං පටිනෙසාමි	6
එහි තාත පියපුතා	432
එහිදුනි ගමිස්සාම	252
එහිමං රජමාරුඤ්ඤ	84
එහි සමමනිවතනංසු	10
එහි සමම හරිපකක	318
එලමචරක සඤ්ජනා	420

ම	පිට්ඨකයා
මකඤ්ඣමසි භූතානි	440
මකඤ්ඣමසි පහදායංච	186
මරබ්බිකා සුතරිකා ච මචජ්ඣා	92
මරොධා ච කුමාරා ච	6, 14, 266, 292, 346, 376, 484
මසංධෙති ච දිට්ඨිකති	470
මහරෙතං ධනුං වාපං	336

ක

කංචජ්ජ ජාතා තසිතා	438
කසපා කතමායා ච	424
කව්වායනො මාණවකොසම් රාජ	238
කව්චී අකසිරා වුත්ති	192
කව්චී අනතා ච තෙ ඵිතා	16
කව්චී අරොගං යොග්ගං	16, 478
කව්චී උභො අරොගා තෙ	468
කව්චී ධංසා ච මකසා ච	414, 428, 456, 468 476
කව්චී කුසුමානි වෙදෙහ	194
කව්චී තෙ සුසරෙ බමනීයං	318
කව්චී නු මෙ අයා සුතන	448
කව්චීනනු තාත කුසලං	14, 478
කව්චීනනු තෙ ජාතපද	48
කව්චීනනු භොතො කුසලං	414, 428, 456
කව්චී බහුවිධං මාලාං	202
කව්චී රමසි පාසාදෙ	202
කව්චී වො කුසලං සුතන	476
කව්චී මජ්ඣමං භාතන	14
කව්චී වාසනා ච වාසනා	422
කතමං තං වනං සාම	62
කකු ධීතානං වෙදෙහ	210
කකු සරෙසු කිව්චානි	266
කථං කිර සුතකාමායො	124, 126
කථං වන්දන ලිඤ්ඤා	372
කථං වරෙයා වුද්දෙසු	194
කථං ධම්මං වරිකාන	194
කථං ධම්මං වරෙ මචෙයා	194
කථං නාම සාමසමුප්පාදරාහි	134
කථං නාම සාමසමුප්පාදරෙහි	134
කථං නු අභිවාදෙයා	278
කථං නො අභිවාදෙයා	282
කථං නො කුසුමං දජා	358
කථං භක්ඛති පාදෙහි	12
කථං භවෙ භාසනි නාගරාජා	226
කථං හි ලොකාපච්චිතො සමානො	176
කථනනු කෙවිට්ඨ මහොසංධෙන	316

ක	පිටස්ථාන
කථනනු වීරං ධාරෙතනී	372
කථනනු තාසං හදයං	386
කථනනු පථං ගච්ඡතී	438
කථනනු යාතං අනුයායි හොති	272
කථනනු සො න ලජ්ජයා	438
කදලී මහා බහු වීත්‍රා	242
කදලීව වාතවජ්ජපිතා	482
කද්‍ය සතඵලං කංසං	36
කද්‍ය සත්ත සතා හරියා	36
කද්‍ය සත්තාහං මෙසෙ	42
කද්‍යසු මං අජරථා	40
කද්‍යසු මං අමච්චගණං	42
කද්‍යසු මං අරියගණං	42
කද්‍යසු මං අසසගුමො	38
කද්‍යසු මං අසසරථා	38
කද්‍යසු මං ඔට්ඨරථා	38
කද්‍යසු මං ගොණරථා	40
කද්‍යසු මං ධනුග්ගහා	40
කද්‍යසු මං මීගරථා	40
කද්‍යසු මං මෙණ්ඩරථා	40
කද්‍යසු මං රථාරුහා	40
කද්‍යසු මං රාජ පුත්තා	42
කද්‍යසු මං සජ්ජ රථා	38
කද්‍යසු මං සත්තසතා	42
කද්‍යසු මං සොණණ්ණරථා	38
කද්‍යසු මං හත්ථිගුණං	38
කද්‍යහං අජරපෙ	34
කද්‍යහං අමච්චගණං	36
කද්‍යහං අරියගණං	36
කද්‍යහං අසසරපෙ	34
කද්‍යහං අසසාරුහෙ	36
කද්‍යහං ඔට්ඨරපෙ	34
කද්‍යහං කප්පාස කොසෙය්‍යං	32
කද්‍යහං වීණංව රුජකො	44
කද්‍යහං ගිරිද්‍රුග්ගසු	42
කද්‍යහං ධනුග්ගහෙ	36
කද්‍යහං පත්තං ගහෙත්වාන	42
කද්‍යහං පොකඛරණියො රත්තො	32
කද්‍යහං මණිපලලබ්‍යො	32
කද්‍යහං මීගරපෙ	34
කද්‍යහං මීටීලං චිතං	28, 30
කද්‍යහං මෙණ්ඩරපෙ	34
කද්‍යහං රථකාරොව	44
කද්‍යහං රථසෙණියො	32
කද්‍යහං රථාරුහෙ	36

ක	පිටුවකයා
කදහං රාජපුත්තෙ	36
කදහං සජ්ඣුරුථෙ	32
කදහං සබ්බහං ධාතං	42
කදහං සුවණ්ණපලලබ්බෙ	32
කදහං හතාරුහෙ	34
කදහං හත්ථිගුලෙ	32
කපණං විලපති සෙලා	126
කප්පාසිකඤ්චි කොසෙය්‍යං	482
කම්බලසසතරා උට්ඨන්තා	148
කම්මන්තං සංවිධෙත්වාන	266
කම්මාරානං යථා උක්කා	162, 324, 330
කරවියා ච වග්ගා ච	324
කරෙරිමාලා විනාසා	418
කරොති ටෙ දරුත්ථිණෙන පුඤ්ඤං	176
කරොමි තෙ තං චචනං	2, 10
කරොටියා චම්බරා	486
කලිමෙව නුන ගණ්ඨාමි	198
කලිං හි ධීරානං කටං මග්ගානං	174
කල්‍යාණං චක මං හවං	46
කල්‍යාණකිත්ථං සුචිමං	404
කසිරඤ්ච පරික්කඤ්ච	8
කාසමා නාභිහරියතාහි	372
කසස අඛං පරිග්ගස්ස	186
කසස ඵතානි අකඛිනි	186
කසස කඤ්චන පටෙට්ඨන	186
කසස ජබ්බොනදං ජක්කං	186
කසස නු ඵයො පදසංඝේ	64
කසස පසස වටො සුත්වා	196, 198
කසස පෙවුණහත්වානි	186
කසස ගෙරිමුනිධො ච	186
කසස ලාබාරස සමා	188
කසස වාතෙන පුපිතා	186
කසෙසනං මුඛමාහානි	462
කසෙසනෙ ලපනථා සුද්ධා	188

කා

කාකා උලුකා ච රහො ලභිත්වා	180
කාමං ජනපදෙ මාසි	360
කාමං මං සිවයො සබ්බෙ	364
කායෙන වාචා මනසා	212
කායො තෙ රථසඤ්ඤානො	222
කාලඤ්ච ඤාත්වා අභිජීහනාය	306
කාලඤ්ඤානා වික්කසාලො	224
කාසං කුසං පොටකිලං	384
කාසික සුචිවත්ථරා	128, 142
කාසියානි ච ධාරෙත්වා	372, 386

කි

පිට්ඨකයා

කිං තෙ වතං කිං පන බ්‍රහ්මචරියං	278, 284
කිං ධනං යං ජියෙථ	22
කිං පන තං අභිදනං	116
කිං මාණවස්ස රතනානී අපථී	238
කිව්ඡා ලද්ධො පියො පුත්තො	66
කිනන්තු තාත ත්වං පජ්ඣායසි	230
කිනන්තු තුංහං බලං අපථී	156
කිනන්තු ත්වං වීමනො රාජසෙධධං	310
කිනන්තුමා න රමයෙය්‍යං	134
කිනන්තු මුගො කිනන්තු පකෙඛා	12
කිනන්තු සන්තරමානොව	2, 336
කිමග්ගියමඤ්චො තාත	466
කිමිදං අපපයංඝුව	448
කිමිදං තුණ්හිභුතොසි	448
කිමබ්බිලායං ගහපතී	104
කිමෙහසො මහතො සොසො	46
කිසථිං මෙ සිවියො කුද්ධා	362

කි

කිවා පටඛයා උරගා ව හෙකා	178
කිලෙ රාජා අමචෙවති	256

කු

කුකුත්තා කුලිරතා	424
කුඤ්චං නදති මාතඛෙයා	472
කුට්ඨා සලලා නිපා	412
කුට්ඨී කුට්ඨාගරා	410
කුණාලකා බහු විත්‍රා	240
කුණ්ඩලෙසු සුසිතෙ මාලෙ	468
කුතො ව යුපෙ මණ්ඩධං මුත්තං	180
කුතො නු ආගච්ඡසි දෙවවණ්ණි	212
කුතො නු ත්වං භාරදවාජ	464
කුතො නු සත්ථ ආගමම	58, 320
කුමාරිකෙ උපසෙනියෙ	52
කුමාරියොපි වදෙථ	116
කුමහමු පඤ්ඤා කුරියා	262
කුමඤ්ඤා මකරා වෙත්ථ	242
කුමෙබ්බාදරො හග්ගපිට්ඨි	434
කුරරි හතජාපාව	160, 374
කුසලං පට්ඨානුමි	154
කුසලංකෙඤ්ච නො මුග්ගම	428, 456
කුසලංකෙඤ්ච මෙ පුත්ත	14, 478
කුසලංකෙඤ්ච මෙ මුග්ගම	414
කුසලංකෙඤ්ච මෙ සත්ථ	318

කු	පිටියක
කුසලසේව මෙ සමිදා	392
කුසලා නවවිතසස	18, 20
කුසලො සබ්බනිමිත්තානං	350
කුභිතඤ්ඤ රටෙය් තව ජාතභූමි	238

කු	
කුටාගාරෙ සබ්බිකාන	388

කෙ	
කෙන දුකුල මනෙතසි	66
කෙන මබ්බාහතො ලොකො	20
කෙන මං පයමං නෙමි	84
කෙන වා වාචපෙයොන	464
කෙන වා විකලං තුඤ්ඤං	202
කෙවලො වාසි නිගමො	358
කෙසග්ගහණවුකෙඛපා	384
කෙසෙසු ජටං බන්ධිතො	468
කො වෙ සමිදිජ්ජනාදය	72
කොඤ්ඤං මග්ගරඤ්ඤ පියඤ්ඤ කෙකං	252
කොට්ඨකෙ උසුකාරසස	54
කොට්ඨාගාරඤ්ඤ කොසඤ්ඤ	22
කොට්ඨි සුඤ්ඤා සුලො ව	424
කො තෙ දිට්ඨා රාජකලී	144
කො තෙ බලං මහාරාජ	392
කො තං ඩුභා බාහු වනසස මජ්ඣෙකං	150
කෙදුනි නභාපසිසසති	72
කොදුනි භොජයිසසති	72
කොනු තෙ හගවා සඤ්ඤා	48
කොනු බ්‍රාහ්මණවණ්ණො	156, 162
කොනු මං උසුනා විජ්ඣති	56
කොනු මෙ පටිපත්තිසස	46
කො නු වා තං කසස වා	56
කොමාරි සහසසහං හරියා	458
කොයං මජ්ඣෙක සමුද්දසමි	24
කොරණ්ඩකා අනොජා ව	422
කොරවා රාජසස බනඤ්ජයසස	232
කො රාජසුත්තං නිසහං	404
කොලිනියායො ඉධ ජීවලොකෙ	96
කොසබ්බියං සෙට්ඨිකුලෙ	208

බ	
බජ්ජරෙත්ථසිලාමයා	234
බණ්ඩාලුකලමබ්බානි	468
බණ්ඩාලුකං මෙ පතති	444

බ

පිටස්ථාන

බන්ධුයමනාං ව නයො ව වෙද	184
බන්ධාං න වෙස්සා න බලිං හරන්ති	178
බද්ධධාරා වණ්ණාහා	186
බන්ධං භවෙ භාසති නාගරාජා	226
බරා බාරොදිකා තත්තා	220
බරාජිනො ජට්ඨි රුමි	164
බලධක්කපාදෙ අද්ධනමො	434
බලං සාලං පසුං ඛෙක්කං	260

බි

බිඛාරති සමාපනතං	348
බිඛං රතිං වීජජහෙති සබ්බං	226
බිජං ගිවං පසාරෙති	168
බිජං මමං උද්ධර කාතියාන	272

බ්

බ්‍රියතෙවස්ස තං පුද්දකිං	204
බ්‍රියතෙවස්ස තං පාපං	204
බොමා ව තස්ස පද්මා	418

භ

භව්ජර වදෙර කුමාරෙ	116
භව්ජර වො සරණියො	126
භව්ජනො යො භාරද්වාජො	414
භණ්ණාමසෙ මණිං තාත	156
භණ්ණාහෙතං මහානාගං	158
භතථො ගිරිවිදුග්ගානං	398
භතථකෙන විලිඞ්ඞිතො	388
භබ්බං මෙ ධාරයන්තියා	354
භමහීරෙ අප්පමෙයාසම්	24
භවං සහස්සං උපහස්ඤා නාගං	228
භහපතයොපි වදෙර	116

භා

භාමවරං නිගමවරං	122
භාමෙ භාමෙ සතං කුමහා	472
භාවො තස්ස පජායතති	6

භි

භිවාය බද්ධා කිස්ස ඉමෙ පුනෙකෙ	92
------------------------------	----

ගු	පිටියයා
ගුණො කසිපගොතොයං	192
ගුණසසු හි ගුණගෙව සාධු	310, 312
ගොමණිචල පරිබ්බලොහා	22

ස	
සමමභිතතො මනුජා පිටතති	94
සරමාවසමානසා	250

ච	
චට්ඨකාරා කුකකුටා නාගා	424
චණ්ඩල පුතොපි අධිච්ච වෙදෙ	184
චත්තාමයා ජානපද	50
චන්ද්‍රං බො කං දෙහලායසි	230
චමරි මොරහකෙහි	388
චමෙසයාකා නාගමාදියො	234
චමෙ. විහනනති එළකසා	296
චමෙවාසි ජමාසෙති	414
චරිකාපි බහුං හදුං	196
චරියා තං අනුබන්ධෙසො	350
චරියාය අයං අයො	350
චාතුද්ධං පඤ්ඤාසිං	100, 104, 106, 198
චාතුරනොතා මහාරට්ඨං	350
චාපො වුනුදරො අසා	258
චාපො දුනුදරො ධිරො	258
චාරුණ්ණිකරුකං වෙසා	410
චිත්තකුටොති යං ආහු	112
චිත්තා ජානපද ආසුං	486
චිත්තං මං වින්දති සුතදිසවා	100, 102,
චිත්තකලෙරු සුසිතෙ	356
චිරං විවාදෙ මම කුණ්ණමසා	248
චීවරං පිණ්ඩපාතං ව	104, 106, 108
චූලාසිති මහා කපො	196
චෙතිදො පරිකරිංසු දිසවා	392
චෙලකෙඛපො අවත්තං	486
චොරා ධනසා පකෙතති	22

ජ	
ජකලිව මිථි ජාපං	446
ජකලිව මිථි. ජාපා	446
ජන්ද්‍රාද්‍රා රාජිනො අසා	262
ජනනං හි එකං ව මති සමෙති	316
ජමායං වෙ නිසිඤ්ඤාසා	166

ජ	පිටුවකයා
ජටං වලිතං පඩකගතං	72
ජානාසි ටො රාජ මහානුභාවො	316
ජයො මහාරාජ පරාජයො ච	248
ජාතරූපමයං වසසං	486
ජාතරූපමයා කණ්ණො	234, 236
ජාතීමනං අජටං ච	82
ජානාමී මාණව තයාහමසමී	252
ජාලිං කණ්ණාජිතං ධීතං	458
ජිණ්ණොහමසමී අබලො	402
ජිහනං පොසං ගවාසසාඤ්ඤා	222
ජිව්හං ච පසස ඛලිසෙ න වීථං	94
ජීවිතං නුන තෙ වසනං	140
ජෙට්ඨපුත්තං උපගුග්ග	264
ජෙට්ඨො අට් මජ්ඣමො කණ්ණිට්ඨො	310

ධී

ධීතෙ මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ	384
----------------------	-----

ත

තං ච දිස්වාන ආයතනී	478
තං චතුත ගඤ්ඤානුලික්ඛං	252
තං චෙතං අනුසාසිංසු	396
තං තඤ්ඤා ගතිමා ධිතිමා	250
තං තං කණ්ණාජිතාවොච	440
තං තං චෙතා පුරකකිකා	394
තං තං පිතාපි අචච	120
තං තං බ්‍රුමී මහාරාජ	370
තං තං මාතා අචච	118
තං තං ගතඤ්ඤා යාවසු	402
තං තං දවසුං මහාරාජ	164
තං තං පතිත මඤ්ඤා	168
තං තාදිසිං පාණඤ්ඤා	346
තං දිස්වා චෙතපාමොකකා	392
තං දිස්වා රාජා පරමපතිතො	290
තං දෙවා පටිනැදිංසු	112
තං නාගකණ්ණො වරිතං ගණෙන	276
තං පසුරෙන පුච්ඡසු	318
තං පට්ඨං බ්‍රහ්මාරණ්ණං	404
තං භාවිතතණ්ණාතරං	156
තං මෙ තථා භොතු වසෙමු තිහං	252
තං මෙ වතං තං පන බ්‍රහ්මවරියං	280, 284
තං මෙ වතං සමිදාජජ	480

ක	පිටියක
තං මෙ සුඨිට්ඨං සුදුතං	408
තං විමානං අතිජක්ඛාය	152
තං සුචා අනෙතාපුර	116
තං සුචා අමනුසෙසා	144
තං සුචා ඛණ්ඩහාලො	144
තං හක්ඛමානං නිරයෙ වජනනං	216
තගරක්ඛ පලාසෙන	206
තග්ග තෙ මයමක්ඛාම	396
තක්ඛ දිසවාන ආයතනං	14, 476
තක්ඛ දිසවාන ආයතනී	160
තක්ඛ දිසවාන වෙදෙහො	202
තක්ඛ සොවණ්ණයෙ පිටෙ	200
තක්ඛොව කුමාරං මසවා සමඛගී	182
තතද්දසා මිගො සාම	58
තතො අත්ථානමාදය	70
තතො අස්ස සහස්සානි	470
තතො කණ්ණාජිනායාපි	450
තතො කත්ථා තරමානො	466
තතො කුමාරා පසසාමු	432
තතො කුමාරා බ්‍යජිතා	432
තතො කුමාරෙ ආදය	432
තතො බොමක්ඛ කායුරං	482
තතො ව බො සො ගතඤ්ඤාන	318, 322
තතො ව පායාසි පුරෙ	322
තතො ව රාජා තරමානො	84
තතො ව රාජා පායාසි	14, 322
තතො ව රාජා වෙදෙහො	324
තතො ව සො අපකාලෙ	318
තතො වුතා සා වුසනී	356
තතො වුතාහං වෙදෙහ	198, 208, 210
තතො වුතො ඉධ ජාතො	196
තතො දොසකත රත්තස්ස	200
තතො නාගසහස්සානි	470
තතො නික්ඛන්ත මත්තං තං	220
තතො පටියාය පාසාදෙ	212
තතොපි පටිරාජානං	348
තතො මද්දිට්ඨි නභාපෙජුං	480
තතො සො පණ්ඩිතො ධිරො	330
තතො රත්තා විටසනෙ	200, 360, 376, 456, 462
තතො රට්ඨසහස්සානි	470
තතො රාජා තරමානො	14
තතො වෙස්සන්තරො රාජා	438, 440, 474, 480, 486
තතො සට්ඨිසහස්සානි	470, 480, 484

ක	පිටපත
තතො සුඡන්ධං මහාරාජ	382
තතො සෙනාපති රඤ්ඤ	190
තතො සෙනාපති රාජා	470
තතො සො බ්‍රාහ්මණො ගතඛො	404
තතො සො බ්‍රාහ්මණො භීතො	402
තතො සො බ්‍රාහ්මණො උද්භ්‍ය	432
තතො සො මුද්‍රකාභිසියා	192
තතො සො රජප්‍රමාදය	432
තතො සො විරුණො නාගො	232
තත් කා නන්දිකා බිඬවා	22
තත් තෙ පුරිසව්‍යං	170
තත් තෙ සො පාතුරහු	168
තත්ඥස කුමාරං සො	362, 476
තත් නව්නතී ගායනී	252
තත් පණ්ණා සානුවරො	150
තත් බිඤ්ඤා රා විග්ග	398, 474
තත් මිත්තං අසෙවිස්සං	208
තත් සඤ්චිතන ගතං තං	220
තදයං අසිතො ධාතො	442
තත්‍රංසුං කුමුද ප්‍රකා	192
තද්ධි යං භිංසනකං	358, 380, 432, 458
තදහං බ්‍යථිතා භිතා	450
තමග්ගති වෙථරියං මහග්ගං	238
තමඤ්චුත්තං සරණං පවිස්සං	180
තමජ්ඣපණ්ණං රාජපුත්තිං	456
තමකිස්සමම හද්දෙනා	396
තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො	188, 198
තමනනු යායුං බහවො	192
තමබ්‍රවී මහාරාජා	382, 386
තමබ්‍රවී රාජ පුත්තං	364, 382 384, 386
තමානුපතං අසිපත පාදපං	220
තමාරුහනතී නාරියො	218
තසමා අහං කුක්ක විධාය යුත්තො	272
තසමා පලප්‍රටසෙසව	206
තසමා සතඤ්ච අසතඤ්ච	460
තසමිං මෙ සිවියො කුඤ්චා	392
තසස උත්තර පුබ්බෙන	396
තසස කොමාරිකා හරියා	234
තසස වෙනො පටිසෙසාසි	406
තසසජ්ජහං අත්තසුඛි විධෙයො	254
තසස තෙ අනුමොදනති	456, 460
තසස තෙ සබ්බො ආනන්දෙ	48
තසස තං දදතො දනං	82
තසස තං විවතං සුඛා	148, 154, 332, 462
තසස සොහං න දස්සාමි	408

ක	පිටුවක
තසසි පාදෙ ගහෙභාන	10
තසසි පාදෙ පමජනනා	68
තසසි පුට්ඨා වියාකාසි	86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112
තසසි චෙකා දුතියාසි	320
තසසි යානං අයොජෙසුං	192
තසසි රජජසස සො භිතො	12
තසසි රජජසසහං භිතො	8
තසසි රඤ්ඤෙ අහං පුතො	4
තසසි සඩ්ධප්පමඤ්ඤෙය	78
තසාහං මනෙත පරඤ්ඤා	156
තිඤ්ඤා කසස වා පුතොසි	56
තිඤ්ඤා දෙව සප්පඤ්ඤා	204
තිනත්ත සෙට්ඨා තිමත්තකරොසි	228
තිං නො ආවිකරොති භූමිපාල	310
තිං නො විනෙසසි රථං ව නඤ්ඤා	290
තිං මං නාගෙන ආලම්බි	164
තසසා උත්තරපුට්ඨෙත	398
තසසා කාමාති සම්මනෙතො	320
තසසා ව නාගමානෙසුං	482
තසසානුජං ධිතරං කාමයාමි	270
තසසා ඛාලාං අභිගමිංසු	200
තසසා ලාලඤ්ඤා සුභා	376
තසසා ලාලසාමානාය	446
තසසාවිදුරෙ පොකඛරණි	412, 418
තසසා යායනත කාලමභි	444
තසසා සුමජ්ඣාය පියාය හෙතු	290
තසසාහං ඵරුසං සුභා	8
තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා	208
තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වස තතං	216
තං ඥාණං පටිසම්මොදි	192
තා ව සත්තසතා හරියා	44
තා නං තප්ප ගතාවොට්ඨං	398
තාය සෙනාය මිට්ඨිලා	316
තාවතීංසෙ ව යාමෙ ව	246
තිණ්ණමාසි පලාසමාසි මෙණ්ණිකා	296
තිංස මෙ පුරිස නාවුතො	334
තිණ්ණ ලතා ව ඔසඤ්ඤා	442
තිණ්ණො භියො රාජා ගඛං	336
තිත්ථුකානි පියාලානි	64, 76, 414, 428, 458

කි

කිණි උපපලජාතානි	418
කිණි ත සසාරජාතානි	422

කු	පිටුව
කුමේන ව පුතෙක පසෙසප	444
කුමේනහි බ්‍රහ්මේ පකතො	404, 406
කුයං මංසෙන මෙදෙන	408
කුයොව සමඳුං හොතු	414
කුලා යථා පග්ගහිතා	206, 254, 256
කුට්ඨෙ ගට්ඨාමි අනොම පඤ්ඤ	298
තෙ ආගතෙ මුද්ධති ධම්මපාලො	254
තෙ ගජධම්මෙ ව රක්ඛසෙ	230
තෙ ගතත්වා දීසමඤ්ඤානං	390, 474
තෙ ඡෙත්වා මච්ඡුතො ජාලං	28
තෙ තත් අමේන පසංඝිත්වා	390
තෙ තත් ගතපතයො අවොචිංසු	118
තෙ තත් සුත්ත උභයෙ සමාගතෙ	248
තෙ දිස්වාන ලබ්බෙනත	150
තෙතිධ රඤ්ඤං වරමාභිජෙති	238
තෙ නුත පුත්තකා මයං	444
තෙ පාචිසු අකම්මදෙන මනා	246
තෙ පාචිසු පුරං රච්චං	486
තෙ පාචිසු බ්‍රහ්මරඤ්ඤං	474
තෙ මනුසං මිගං වාපි	382
තෙ ජිගා වීය උසකණ්ණං	446
තෙ රාජ පුත්තියා පුතෙක	476
තෙ වස්සපුගාති ඛෙත්ති තත්	98
තෙසමි තාදිසකං ඉවජන්ති	122
තෙසං ලාලපිතං සුත්වා	370, 442
තෙසං ලාලපමානානං	74
තෙසං සධ්ධපාමඤ්ඤය	460
තෙසං සුත්වාන නිගෙසාසං	474
තෙසාහං පභිතො දුතො	408
තෙසු මනා කිලන්තා ව	376, 380

උ

උනා ව මය්හිමෙ පුරා	448
උනා මෙ නපපතෙයසුං	354
ථියා ගුයං නසංසෙය්හ	314
ථියොපි තත් පකකන්දුං	378
ථුලා ජවෙන භායන්ති	14
ථුලා සිඛ්ඛටකා වෙත්	412

ද

දකඛිණං වාපහං බාහුං	362
දජ්ජෙවු බො තෙ සුනාහුං සුනෙත්තං	270
දැතො මෙ න ඩියෙථ	462
දදම් න විකම්පාමි	356, 430, 458

ද

පිට්ඨකයා

දදම් භොතො හරියං	460
දදම් දනි තෙ හරියං	324
දදභි දනි මෙ හරියං	322, 324
දදුලලමානා ආභෙතති	100
දනතගෙසු මහානිධි	26
දමම් නික්ඛසහස්සං තෙ	344
දරිතො පබ්බතානො වා	6
දසමාසෙ ධාරයිත්වාන	356
දසෙසු කාළියො ඡ ව	246
දජ්ජවු ටො පඤ්චසනානි භොතො	214
දසෙසු රාජියො සෙතා	246
දසෙසු පණ්ඩිතා අහු	314
දසෙසු මාතලී රඤ්ඤා	84
දහරා ව රුක්ඛා වඬා ව	420
දහරා ත්වං රුපවතී	400
දහරාපි හී මීයනති	20
දහරා විය අලඬකාරා	348
දහරා සත්තසතා එතා	128
දහරො යුවා නාති බ්‍රහ්මා	66
දනානි දෙනි කොණ්ඩකඤ්ඤා	118, 120
දනමස්ස පසංසාමි	464
දසං දසිඤ්ච සො දජ්ජා	464
දසෙ කම්මකරෙ පෙසෙසු	262
දසො ව පඤ්ඤස්ස යසසිධි ඛාලො	304
දිනනපුබ්බං න භාපෙය්‍ය	260
දිනතං නික්ඛසහස්සං මෙ	344
දිඛං අධියසෙ මායං	342
දිවා වා යදි වා රතති	256
දිස්වාන තං විමලං භූරිපඤ්ඤං	282
දිස්වාන පතීතං සාමං	70, 72
දිස්වාන ලොකවත්තනානං	48
දිස්වා මණිං පහස්සරං ජාතිමනනං	238
දිස්වා සම්පතීතෙ සොරෙ	382
දිව්‍යං උපයාවතී	136

දී

දීපස්ස කෙසා අසිතා	66
-------------------	----

ඳ

දුක්ඛතඤ්ච හි නො පුත්ත	468, 480
දුක්ඛතං වත භො රඤ්ඤා	464
දුක්ඛරං වත තෙ ඤාති	398
දුක්ඛං ටො දෙව ජායෙත	124
දුක්ඛං ටො මෙ ජනායථ	120
දුක්ඛස්ස හදයං ආසී	446

ද	පිටියකයා
දුක්ඛපතීනො පි නරො සපඤ්ඤා	26
දුග්දං දදමානානං	460
දුද්දිපො සාගරො සෙලො	80
දුග්ගතො චනචිකාසෙ	368
දුමං ඉච පථෙ ජාතං	406
දුමං යථා සාදුඵලං අරෙඤ්ඤා	300
දුග්ධිධං තෙ නචමියං	400

දෙ	
දෙවතානුසි ගතධබ්බා	2
දෙවපුතො මහිඤ්ඤා	84
දෙවරාජ නමො ත්‍යජ්ඣ	354
දෙවවාහවහං යානං	234, 736
දොරං නපුතියොවි	198
දව්හි සමණ චක්ඛුහි	54

ධ	
ධරො රථසස පඤ්ඤාණො	386
ධනවධා හි තෙ නාගා	188
ධනුග්ගහානං පචරං	384
ධම්මකාමො සුතාධාරො	250
ධම්මංචර මහාරාජ	76, 78
ධම්මං නෙසාදු හණථ	68
ධම්මාසසාපචිත්තං කුම්මි	370
ධම්මෙන රජජං කාරෙතනං	480
ධම්මො මනුජෙසු මානිනං	228
ධවසසකණ්ණො ඛදිරා	410, 416
ධාතා චිධාතා වරුණො කුචෙරො	170
ධාරයිමං මණිං දිව්‍යං	152
ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං චණ්ණං	408, 410, 412, 416, 418, 426
ධිරා ච බාලා ච හවෙ ජනිතු	298

න	
න ඉටියකා භොගානි සිලා විරෙනපි	182
න ඉමං අකුසලො දිව්‍යං	154
නකඛනෙත උතුපබ්බෙසු	402
න බො නො දෙව පාසාමි	454
න ගුහාමකං විවරෙය්‍ය	314
නග්ගා නදී අනුදකා	384
නච මෙ තාදිසො වණ්ණණො	80
නචමි ව්‍යමහිතො නාග	278
නචමි ව්‍යමිතො නාපි	282
නචා පි මෙ සිවලි සො අභතෙකා	52

න	පිටියැකා
නවායං බ්‍රාහ්මණො තාත	440, 466
නවාහමෙනං ඉට්ඨාමි	144
න වාහං තසස දුබ්බායං	360
න වාහං පණණං භුඤ්ජාමි	16
න වෙව් තෙ කතං පාපං	354
නඤ්ඤා ගීත තුරියෙහි නාදිතෙ	290
නජ්ජාදයො සුඤ්ඤානියො	242
න තාව භාරො පරිපුරො	204
න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානි	452
න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගට්ඨාමි	400
නත්ථි කිංචා උත්ථි රතී	400
නත්ථි දෙව පිතරො වා	194
නත්ථි ධම්මසස විණ්ණසස	194
නත්ථි මෙ සිංහලොකං වා	402
නත්ථි හනිතා වා ජෙය්‍යා වා	106
නදනතු හෙරි සත්තදායා	12
න දිසස්සතෙ අගගිමනුසාවිට්ඨා	174
න දුක්ඛං අභිනා දට්ඨං	400
න දෙව මෙහං වචනා	470
න ධනෙන න විනෙන	232
න නිද්දානං ඛණ්ඩං මණ්ඩපං	256
න නු ත්වං සද්දමසෙසාසි	450
න නු මද්දි වරාරොහා	450
න නො විවාහො නාගෙහි	148
නන්දය නුත මරණෙන	342
නන්දිකා පිට පුත්තා ව	412
න පණ්ඩිතා දත්ත සුබසස හෙතු	306
න පුත්තො මණ්ඩපානො	258
න බධිරො න මුගොසභි	2
න බාළහං ඉත්ථි ගවෙජයා	258
න හවං එති පුණ්ණිකං	416
න මෙහං මත්තිකං නාමං	356
න මිගාජන ජාතුවට්	48
න මිගෙ න පි උය්‍යානෙ	26
න මෙ ඉදං තවා දුක්ඛං	434
න මෙ ඉදං යවා දුක්ඛං	60
න මෙ ජන්තෙ මති අත්ථි	394
න මෙ දෙසස්සා උගො පුත්තා	458
න මෙ මංසානි බජ්ජානි	56
න මො තෙ කාසිරාජත්ථි	68
නමො තෙ කාසිරාජත්ථි	62
නමහි දෙවො න ගතධම්මො	2
නයිධ සත්ති සමණබ්‍රාහ්මණා වා	280, 286
න රණෙසු සදිසං වත්ථං	256

න	පිටියක
න රඤ්ඤ සමකං භුංඤ්ඤ	256
න රියො ඉමා සමපරිනික්ඛගක්ඛා	96
න වා මායාං මණිකෙයො	154
න වාස මහිරොවාමී	430
න වෙ තෙත්තංස ඛද්ධා මෙ	16
න වෙ රාජා සඛා භොති	258
න සාධාරණ දුරුක්ඛ	250
න සාධු බලවා බාලො	300
න සිප්පමෙතං විද්ධාති භොගං	298
න සිරි තරමානස්ස	320
න සො මුගො න සො පකෙඛා	12
නභනුනායං රට්ඨපාලො	140
නභනුනිමස්ස රඤ්ඤ	140
නභි කුටකාරිස්ස හවන්ති තාණා	96
නභිනුන තුය්හං කලායාණි	400
නභි රාජකුලං පකෙත්තා	254
නභෙතා යාව යොගී	430
නභෙතෙ දුලලහා දෙව	190
නභෙතෙ සුලහා කායා	80

නා

නාග නාසුරු කලායාණි	342
නාගවර වවො සුභොති මෙ	230
නාගාව කප්පිකා දනාති	334
නාගො හමසමිං ඉඤ්චා	150
නාති දුරෙ හවෙ රඤ්ඤ	258
නාති මඤ්ඤමි රාජානං	148
නාති වෙලං පභාසෙයා	258
නාධිව ලභං පරිණාමජං මෙ	278
නාධිව ලභං න පරිණාමජං මෙ	284
නානාදුම ගණාකිණණං	244
නායං පුරෙ උක්ඛමති	294
නාරදෙ ඉති මෙ නාමං	48
නාලං අඤ්ඤා වනෙ දච්ඡා	66
නායස්ස වොරා පසභන්තී	4
නාස්ස පිටං න පලලඛං	256
නාස්ස හරියාති කීළෙයා	256
නාහං අකාමා දුසිච්චි	382
නාහං අසභ්භිකා පකෙඛා	8
නාහං එවං ගතං ජාතු	106
නාහං තච්චි කරිස්සාමි	432
නාහං තච්චි කුලෙ ජාතං	400
නාහං අභිජායිතො භොමි	156

නි

පියවසයා

නිකතිණිකා නභාපෙකා	466
නිකබමනෙත මහාරාජෙ	386
නිකබ්බත සසා පච්චසා	190
නිග්‍රොධංච පථෙ ජාතං	406
නිච්චමය්‍යා හතො ලොකො	20
නිජ්ඣකා සිවයො සබ්බො	408
නිඤ්ඤා තඤ්ඤි විජමිතිකා	46
නිත්තංදිතා තෙ පඨවි	456
නිමනාසි ච නාමෙති	114, 463
නිමි හවෙ මාතලිං අජ්ඣාභාසථ	86
නියාම දෙව යුග්ගාය	190
නිජයෙ තාව පසසාමි	84
නිරයං නුන ගච්ඡාමි	62
නිරිජ්ජයං සත්තං අසඤ්ඤකායං	176
නිවනාසිකාන රථං	474
නිවාතවුත්ති වද්දෙසු	260
නිවෙසනමිති තෙ දෙව	332
නිවෙසනානි මා පෙකා	332
නිවෙනෙසු සොබ්බෙසු	148
නිසසු රාජා සමමාදි	192
නිසම මනනියො කසිරා	308
නිසම වත්තං ලොකසස	24
නිසිද දුනි රාජිසි	112

නි

නිවෙ වොලමිතෙ ඥරියො	444
නියමානං කුමාරා තෙ	436, 440
නිලනෙත්තා නිලහමු	354
නිලවස්ඨරානෙකො	470
නිලුපලාහං විමලං අනග්ගං	112, 228

නෙ

නෙදිසා තෙ අමිත්තානං	320
නෙ ච තං අනිමඤ්ඤාමි	164
නෙව මං නිං පනිමෙතං	52, 54
නෙව මග්ගං අයං නාගො	162
නෙව මිභා නසසුනො පි ගාවො	180
නෙවග්ග මඤ්ඤි හකුට්ඨි	458
නෙවාසං කෙසා දිග්ඝනති	448
නෙවෙස ධම්මො න පුනෙතං කිම්චි	264
නෙසධම්මෙ මහාරාජ	68, 332, 364
නෙසාද පුත්තො හදුනෙත	56

නො

නො හසෝ ඡත්තමාදෙති	222
-------------------	-----

ප	පිට්ඨකයා
පකකාමී සො රුණ්ණවුට්ඨො	404
පට්ටනොන වා පි කුපිතෙ	122
පට්ටති නිරයෙ සොරං	158
පඤ්ච ථූපං දිසසන්දං විමානං	100
පඤ්ච පණ්ඩිතා සමාගතා	308
පඤ්ච පණ්ඩිතා මයං හදනොත	302
පඤ්ඤාල පවුග්ගත සුරසෙන	246
පඤ්ඤාලො සබ්බ සෙනාය	314
පඤ්ඤවා බුද්ධියමපනොතා	260
පඤ්ඤය ව අලාභෙන	8
පඤ්ඤයුපෙතං සිරියා විහිතං	298
පඤ්ඤවෘත්තා මහොසධොති	312
පඤ්ඤ හවෙ හදයං පණ්ඩිතානං	288
පට්ඨග්ගිතං යං දින්නං	394, 396, 416
පට්ඨවට්ඨං ගතං සලලං	56
පට්ඨනොතා රාජමග්ගො	484
පට්ඨරුජ්ඣි තෙ කඤ්ඤ	18, 22
පට්ඨමෙවදිනො රාජා	194
පණ්ඩිතෙ සුතසම්පන්නො	188
පණ්ඩිතො ව වියනොතා ව	268
පණ්ඩිතමිලලසඤ්ජනාං	358; 392
පණ්ඩු කිසියාසි දුබ්බලා	228
පතාකා වමමිනො සුරා	336
පත්තාන යානං අතුලානුභාවං	276
පදුමං ජාලිනො දෙභි	450
පදුමං යරා හස්ගතං	158
පදොධා භූමිමනනප්‍රිකම්පමී	350
පබ්බතාහං ගතමාදනෙ	74
පබ්බතෙ ගිරිදුග්ගසු	162
පභාසති ඉදං ව්‍යමහං	102, 104, 106
පමනොතා මනනනාතිතො	324
පරදරං න ගවේජයාං	462
පරදින්නකෙන පරනිවට්ඨිතෙන	52
පරසසවා අත්තනොවාපි හෙතු	302
පරිග්ගහං ලොභ ධම්මඤ්ච සබ්බං	226
පරියාගතං තං කුසලං	210
පරියායමපි මෙ අයොග්‍ය	350
පරුළුහකච්ඡනට්ඨලොමා	356
පරුළුහකච්ඡා තගරා	82
පරොසහස්සපාසාදෙ	244
පරොසහස්සමි සමනතවෙදෙ	182
පලලොචනසු සධිකාන	388
පලසතා ව ගවජා ව	242
පසනතමුඛවමණ්ණසි	336

ප

පිට්ඨකා

පසාරය සන්තතඤ්ඤා	48
පසස වතුඤ්ඤා සුරියඤ්ඤා	244
පසස කුං පණ්ණසාලායො	240
පසස තොරණමගෙහසු	240
පසස නගරංසු පාකාරං	240
පසස පබ්බතපාදෙසු	242
පසස හෙරි මුත්ඛිංයා ව	242
පසස මලෙල සමජ්ජසම්.	242
පසසසන්තං මුහුං උණං	218
පසසාම් වොහං දහරං	18
පසසාම් වොහං දහරිං	18
පසෙසසු දෙවකඤ්ඤායො	244
පසෙසසු පොකඛරණීයො	244, 246
පහුතතොයා අනිබාතකුලා	90
පහුතහකෙඛා හවති	4
පාටලී සමුද්දකප්පාසි	422
පාඨිනවණ්ණා නෙතනිංසා	336
පාථෙයාං මෙ කරොති	402
පාදෙ දෙව පසාරෙහි	316
පානාගාරෙ ව සොණ්ඩ ව	240
පාපකං වත තෙ ඤාති	398
පාපානි කම්මානි කරොති බාලො	298
පාපං සභායං ආගමිමි	208
පාරිකෙ කාසිරාජායං	66
පාරෙවටා රචිතංසා	426
පාරෙවතා හවෙයා ව	410
පාසාදගතො වීදෙහසෙට්ඨො	296
පිබ්බලො ව චිතතො ව	434
පිතු මාතු වහං වතො	6
පිපාසා පියෙන සබ්බමි	454
පිතාලංකාරා පිතවසනා	334, 378
පුක්කසා සුරියසස නෙ ජනිතු	312
පුච්ඡසු මං රාජ තවෙස අත්ථො	214
පුච්ඡාමි කතාරං අනොමපඤ්ඤා	226
පුච්ඡාමි තං නාරද එතමසු	214
පුච්ඡාමි තං මහාබාහු	80
පුණ්ණපානං පලබ්භාති	6
පුණ්ණමපි වෙතං පට්ඨි ධනෙන	274
පුත්තා පියා මනුස්සානං	468
පුත්තෙ ව මෙ උදිකෙඛසි	264
පුත්තෙ පසුඤ්ඤා ධර්මඤ්ඤා	454
පුත්තෙසු මද්දිද්දායාසි	364
පුත්තෙහි දෙව යජිතබ්බං	116

ප

පිටුවකයා

පුතො මෙ සකක ජායෙථ	462
පුතං ලහෙථ වරදං	354
පුතං වා භාතරං සංවා	258, 262
පුටුලොම මවජාකිණ්ණං	398
පුන පි භතො දකෙබ්බු	200
පුළුභිභාරස්ස වනස්ස මජ්ඣේ	150
පුබ්බෙ ව බොසි මෙ වුතො	122, 124, 126
පුබ්බෙවස්ස කතං පුණ්ණං	204
පුරතො විදෙහෙ පණ්ණා	244
පුරතො සෙතතො යාති	332
පුරිමං සරති සො ජාතිං	12
පුරිමං සරාමභං ජාතිං	8
පුරිසස්ස වධං න රොවෙයාං	462
පුරෙ පුරස්සා කා කස්ස හරියා	184
පුරං උඤ්ඤාපසම්පන්නං	240
පුජකො ලහතෙ පුජං	4
පෙත්තිකං වා ඉණං භොති	164
පෙලකා ව විසාසාද	424
පෙසෙථ කුණ්ණරෙ දන්ති	334
පොසෙතා තෙ ජනෙත්ති ව	346
පංගුරා වකුලා සාලං	420
ඵාරුසකං වික්කලකං	144
ඵලං අමබං හතං දිස්වා	50
ඵලානමිව පක්කානං	22
ථුපති වරවණ්ණාහෙ	354

බ

බහුකා තව දින්නං	142
බහු කිවා පටංගා ව	382
බහුජනො පසන්ධාසි	292, 346
බහු ජානපද වණ්ණෙස්ස	6
බහු දුක්ඛ පොසියා වතුං	138
බහුති වස්ස පුගාති	414
බහුපකාරො නො භවං	114
බහු වස්සගණෙ තත්ථ	208
බහු හත්ථි ව අසෙස ව	48
බහුභි වතවරියාති	384
බහුං විදං මුලඵලං	446
බාරාණසියං ගහපති	108
බාරාණසියං ඵීතාය	196
බාරාණසී පව්‍යධිතා	150

බ

පිටපතකා

බාලෙහි දනං පඤ්ඤිතං	194
බාලො ජං ඵලමුගොසි රාජ	326
බාළාං බොසි තුවං කුඨො	70
බාළාං බොසි තුවං දිනො	70
බාළාං බො ජං පමනොසි	70
බාළාං බොසි තුවං මනො	70
බාළාං බො ජංසි විමනොසි	70
බාළාං බොසි තුවං සුනො	70
බිලසතමි මං කථා	142
බිජකසස වටො සුථා	198
බුජ්ඣස්ස බො රාජකප්පි	144
බුභමවරියසස වෙ භඬො	154
බුභාවාළමිගාකිණණං	68

භ

භක්කපරියෙසනං චර	230
භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිස්වා	94-96
භයංහි මෙ විඤ්ඤි සුත දිස්වා	90
භරියාය මං ජං අකරි සමඬිහිං	288
භවනති තසස චක්ඛාරො	62
භස්සනති මකරඤ්ඤි	412
භාසනං මුද්දා වාචා	316
භීරු කිම්පුරිසා රාජ	58
භුථා සකඵලෙ කංසෙ	386
භුමිඤ්ඤො වරුණො නාමනාගො	290
භෙරි උපලවණණාසි	352
භොගවති නාම මඤ්ඤෙර	234
භොගී තෙ සත්ථි ඉධුපපනා	280
භොගී හි තෙ සත්ථි ඉධුපපනා	286

ම

මසදෙවෙසු රාජ්ඣි	114
මඤ්ඤාබ්භාහතො ලොකො	20
මඤ්ඤකණ්ණාජිනං දසිං	416
මඤ්ඤ සහස්ස නොත්තස්ස	152
මණයො සබ්බමුත්තා ව	44
මණිං අනණං රුචිරං පභස්සරං	228
මණිං පග්ගග්ග මඬාලො	154
මඤ්ඤා වෙලකෙදු	424
මඤ්ඤි ව පුත්තකා දිස්වා	478
මඤ්ඤි හතෙ ගහෙත්තා	458
මඤ්ඤි ව පුත්තකෙ දිස්වා	478

ම

පිටපිකා

මද්දී ව සිරසා පාදෙ	476-478
මද්ද ව මද්දලක්ඛී ව	422
මද්දනීව පලාතානී	370
මනසා පි න පත්තබ්බා	152
මනුසෙසා උදහු යතෙබ්බා	434
මනො දන්තපථජෙවනී	224
මනො මනුසසසස යථාපි ගවේජ	288
මනොහරො නාම මණි මමායං	238
මමං ඔහාය ගව්ජනං	46
මයමපි නානි මඤ්ඤම	164
මයමෙව බාලමහසෙ ඵළමුගා	318
මයා පෙතං සුතං සමම	166
මසුරකොඤ්ඤාගණසමපසුට්ඨං	230
මසුරකොඤ්ඤාභිරුද්ධං	150
මසුරකොඤ්ඤාභිරුද්දං	354
මසුරගීවසංකාසා	418
මයොචිතා ජානපද	348
මයං තෙ දරිකා දෙව	464
මයං පියා පුතතා	140
මරණං වා තයා සඤ්ඤා	364
මහතා වානුභාවෙන	50
මහාජනසමාගමමනි සොරෙ	296
මහානුභාවස්ස මහොරගස්ස	270
මහානුභාවො වස්සසහස්සජීවී	172
මහාපථං නිව්ච සමව්භයනතු	292
මහාය ඤ්ඤං යජිත්තා	158
මහාසනං දෙව මනොමවණ්ණං	170
මභිඤ්ඤා දෙවවරො යසස්සී	172
මභියා සොණසිගාලා ව	424
මහොරගො අත්තමනො උදගො	282
මහොසධ අභිතෙන	326
මං පඨමං සාතෙහි	140
මං පස්ස මද්දිමා පුතෙත	454
මංසරසහොජිතො	128
මංසරසහොජිතො නභාපනක සුන්තාකා	142, 144
මංසා පුට්ඨා සඤ්ඤාලියො	472

මා

මා කාසියානි ධාරෙත්වා	382
මා ව කඤ්ඤා වණ්ණබ්බකෙ	376
මාණවො වමමිනො සුරා	334
මාතරං පඨමං දජ්ජං	346

ම

පිටියබ්බා

මා තසස සඤ්ඤා	122
මාතා දිපද ජනිතූ සෙට්ඨා	310
මාතා පෙතති හරං ජනතුං	370
මාතා පෙතතිහරො අසස	260
මාතාහි තච ඉරතූති	230
මාතු හරියාය භාතුච්ච	352
මා කං චිතෙ රුච්චි	140
මා කං භාසි ලිභාරාජ	330
මා නං දණ්ණෙන සකෙන්න	360
මානො දෙව අවධි	120, 122, 124, 136
මා පණ්ණිකියං විභාවිය	2
මා පුතන මා ච පතිං	136
මා පුතන සඤ්ඤා	118, 120
මා බාලාං පරිදෙවෙසි	60
මා බාලාං පරිදෙවෙථ	68
මා මෙ කං අකරා කතං	400
මා රොධිධි නාග අසහමසී	288
මාලකඤ්ඤා ගතකඤ්ඤා විලෙපනකඤ්ඤා	280, 284
මාලාකාරෙ ච රජකෙ	242
මාලාගිරි හිමවා යො ච ගිජෙකා	172, 182
මාලා ච ගජ්ජිනා යනති	412
මා වො රුච්චිඤ්ඤා ගමනං	394
මා සමෙවං අවච්ඡා	466
මාසසුතිණ්ණො අමණ්ණිකො	46
මා හෙව කං යකෙස අහොසි මුළුළා	270
මා හෙව ධම්මෙසු මනං පණ්ණි	264
මා හෙව නො රාජපුතති	442, 458
මා හෙව නො රාජපුතො	450

මි

මිඟං දිසාන සායනනං	368
මිඟානං විසසාසමපෙට්ඨා	60, 68
මිඟා නමත්ථ රාජානො	444
මිඟො උපට්ඨිතො ආසි	58
මිථිලායං ගහපති	108

මු

මුත්තාමණිකනක විභූතානි	140
මුතිසා පණ්ණාසකිං	472
මුහුණො විය සො දිබ්බො	210

මු

මුළුළා හි මුළුළාගාම	204
---------------------	-----

මො	පිටුවකයා
මොසං තෙ ගජ්ජං රාජ	336
ය	
යඤ්චජ්ජ ඛිජ්ජකො දසො	206
යඤ්ච ව සා ආහරති	468
යතො පි ආගතො අයො	352
යතො සරාමී අත්තානං	58
යථපුකාරානි හි ඉට්ඨකානි	182
යථා අගනථො සඛො	402
යථා අයං නිමිරාජා	82
යථා අහු ධතරට්ඨො	220
යථා ආරඤ්ඤකං නාගං	366
යථා කදලිතො සාරං	328
යථා සාරදෙ ආකාසො	112
යථා පයො ව සබ්බො ව	460
යථා පලසකං වල්ලං	340
යථාපි ආසනං වල්ලං	338
යථාපි ඉඛ්ඤා ධනධඤ්ඤ හෙතු	186
යථාපි ධීරං විපරිණාමධම්මං	174
යථාපි තතොත විතතෙ	20
යථාපි නියකො භාතා	332
යථාපි මට්ඨො බලිසං	318, 324
යථාපෙතං සුසානසමිං	344
යථා මයං අද්දසකා	96, 474
යථා යාවිතකං යානං	114
යථා රුකෙඛො තථා රාජා	4
යථා වාරිවතො පුරො	20, 420, 458
යථා වෙසසනාරො රාජා	378
යථා සිම්බලිතො සාරං	330
යථා භොතති ගාමනීගමා	134
යථෙව බලතී භුමා	264
යථෙ ව වරුණං නාගං	286
යද් කතෙරුසඛසස	368
යද් ව දහරො දහරා	400
යද් දකඛ්ඨි නළිවතො	366
යද් දකඛ්ඨි මාතඛො	366
යද් දකඛ්ඨි හෙමතො	368
යද් මොරිහි පරිකිණණං	368
යද් සමාගතා ආසුං	478
යද් සසස සිලං පඤ්ඤඤා	254
යද් සිහසස වාග්ගසස	368
යද් සොසසසි නිග්ගොසං	368
යද්හං දුරකො භොමී	356
යද් හෙමනතිකෙ මාසෙ	368

ය	පිටුවක
යදි කිර යජිතා පුකොති	124
යදි කෙවි මතුජා එනති	390
යෙපි තෙ සිව්සෙට්ඨස්ස	476
යෙ බ්‍රාහ්මිනා යෙ ව සමණං	378
යෙ මං පුරෙ පඤ්ඤෙනති	446
යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ	94
යෙ වුද්ධා යෙ ව දහරා	378, 462
යෙ වෙ අදුතියා න රමනති එකිකා	80
යෙසං පුබ්බෙ ඛන්ධස්ස	142
යෙ සීලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා	88
යෙ සුඤ්ඤාස්සං පලාපෙන මිත්තං	90
යෙ හි කෙවි මහාරාජ	380
යෙ හිස්සු පුබ්බෙ නියාංසු	130
යො ඉච්ඡති දිබ්බභොගඤ්ච	210
යො ඉච්ඡති පුට්ඨො භොතුං	210
යො කිව්ඡගතස්ස ආතුරස්ස	310
යො කොපනෙයො න කරොති කොපං	226
යො චජෙට්ඨ මහාරාජ	342, 344
යො චස්ස සුකතො මග්ගො	256
යො වෙ පිතුහදයස්ස පද්ධතු	310
යදි තත්ථ සහස්සානි	68
යදි තෙ සුතා බීරණ ජීවලොකෙ	100
යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යකොකා	270
යදි පස්සනති පවනෙ	390
යදි මෙ අජ්ජ පාතරාසකාලෙ	294
යදි සකුණි මංසමිව්ඡති	130, 132
යදෙව ත්‍යාගං වචනං	10
යදෙව වරුණො නාගො	286
යදෙස ලොකාධිපතී යසස්සි	168
යනත්තු තුවං අගමා මව්චලොකං	276
යනත්තුනාහං ජායෙය්‍යාං	126
යමෙතමකකා උදධිං මහනතං	300
යමෙතං කුමාරෙ අද්ද	460
යසමා ව එතං වචනං අභුතං	178
යස්ස තෙ හදයෙනෙතො	282
යස්ස නත්ති සරෙ දයො	464
යස්ස පුබ්බෙ අණිකානි	372
යස්ස පුබ්බෙ ධජග්ගානි	370
යස්ස රත්තා විවසනෙ	20
යස්ස රුක්ඛස්ස ජායාය	4, 274, 308

ය	පිටුවකො
යසසානුභාවෙන සුභොග ගඬනා	172
යසසා මුද්‍රනලා පාද	372
යසසා මුද්‍රනලා හත්ථා	372
යසසා හි ධම්මං මනුජො විජ්ඣෙය්‍ය	308
යසසු පුංඤ්ඤ අසසවරධුරගතෙ	130
යසසු පුංඤ්ඤ රථවරධුරගතෙ	130
යසසු පුංඤ්ඤ හත්ථිවරධුරගතෙ	128
යසසු මං පතිමනොතසි	62
යසසු සායනහ සමයං	448
යසෙසකරකම්මි සරෙ වසෙය්‍ය	274
යසෙසව සරෙ භුඤ්ජෙය්‍ය	322
යා ඉවෙජ පුරිසො හොතුං	210
යා කාවි නජෙජා ගඬනමභිසසවනති	300
යා කාවි නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ	102
යාවං දදන්තු හත්ථිනං	344
යානානුයාසී ච හවාහි මාණව	272
යා නං සිවාය සුඤ්ඤාන	384
යා දළිඳ්දී දළිඳ්ද සස	386
යා දිසං කුරුතෙ මිත්තං	206
යා දෙවතා ඉධාගතා	144
යා ධිතා ධනරට්ඨස්ස	166
යානානාවා ච මෙ හොථ	432
යානි කානි ටි පුඤ්ඤානි	422
යා පි හි තා සකුණියො	122
යා මෙ සා සත්තමි ජාති	208
යාව ආමනතයෙ ඤාති	232
යාවනොතා පුරිසස්සස්ථං	314
යාසසු ඉත්ථිසහස්සස්ස	374
යාසසු සිවාය සුඤ්ඤාන	374
යා සිලවතී අනඤ්ඤධෙය්‍යා	310
යුවා ච දහරො වාසි	18, 22
යුවා චරෙ ඉහම්මරියං	18
යුපස්ස තෙ පසුබන්ධෙ ච බාලා	180
යෙ කෙවි කුපා ඉධ ජීවලොකෙ	184
යෙ කෙවි පුගායතනස්ස හෙතු	88
යෙ කෙවි බඬා මම අත්ථි රටෙය්	292
යෙ කෙවි මව්වා ඉධ ජීවලොකෙ	102
යෙ කෙවිමෙ කාරණිකා විරොසකා	94
යෙ කෙවිමෙ මව්පරිනො කදරියා	86
යෙ කෙවිමෙ මනුජා ජීවලොකෙ	212
යෙ කෙවි විත්තා මම පට්ටයෙන	292
යෙ කෙවි සන්ධානගතා මනුෂ්‍යා	94
යෙ ජීවලොකස්මිං අසාධුකම්මිනො	92, 98
යෙ ජීවලොකස්මිං සුපාපදිට්ඨිනො	98
යෙ ජීව ලොකස්මිං සුපාපධම්මිනො	88, 90

පිටියබ්බා

යෙ තෙ දසවරා දින්නා	356
යෙ දුබ්බලෙ බලවනෙතා ජීවලොකෙ	86
යෙ ධර්මී අමනුස්සා	144
යෙන කෙනවි වණ්ණන	480
යෙන තිං විමාල පණ්ඩු	282
යෙන සවේන බණ්ණහාලො	144
යෙන සවේනසං සාමො	72, 74
යෙන සතතු බිලබ්බා ව	304
යෙනොච්ඡා ජානපද	348
යෙ පණ්ඩිතා අත්ථසසා හවනති	226
යෙපි තත් තද ආසුං	192
යොජයසතු රථෙ අසෙස	12
යො තිං දෙවමනුසෙසසු	148
යො තිං මච්ඡර භුතෙසු	456
යො දෙති සයනං වත්ථං	262
යොනු බොයං තිබ්බො සංඝො	320
යොපායං සිරිමාදය	196
යොපි වතුකෙ හනන කාලෙ න භුකෙසු	52
යො පුබ්බෙ හත්ථිතායාති	372
යො බ්‍රාහ්මණො භොජයි දීඝරත්තං	170
යො මාතරං වා පිතරං වා	76
යො මිඤ්ඤරො තත් අභොසි රාජා	282, 286
යො මෙ සංසෙ මහානාගං	156
යො යාවතං ගති ආසි	404, 464
යො යාවතං පතිට්ඨාසි	404, 464
යො ලොහගුණො අනුසුතො	192
යො සාගරො සාගරානං විජිත්වා	172
යො හි මෙ දසිදසසස	438
යං කිඤ්චත්ති කතං පුඤ්ණං	72, 74
යං කිඤ්චි රතනං අත්ති	148
යං ගමනිරං සද්වට්ඨං	150
යං තං අපුට්ඨිමික අකිත්තයි නො	304
යං තං කණ්ණාජිනාවොව	466
යං පණ්ඩිතො තොකෙ වදනති ලොකෙ	232
යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු	160
යං පුරං ධනරාජසස	170
යංකෙව ජඤ්ඤ පුරිසං ජනිතු	326
යං මං පපාතසමිං පපාතුමිච්ඡසි	270
යං මානවො පාඨිවාදි ජනිතු	290
යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අත්ති	470
යං යං කාමී කාමයති	320
යං යං ජනපදං යාති	4
යං යංහි රාජ භජසි	206
යං වද තක්කරා රඤ්ඤො	316
යං වෙ නරස්ස අභිතාය අස්ස	274
යං සාලට්ඨසමිං සෙනනො	312

ර	පිටුවකයා
රකඛනී තං මහාරාජ	324
රකඛිකා කපිණං රතනී.	334
රජපුයා බජ්ඣ මියාම	328
රසෙසු මුගො ව පකෙඛා ව	2
රසෙසුමිණ අසුකාමො	126
රසෙසු භිතං දෙවභිතං.	370
රතනං දෙව යාවාම	356
රජං නියාදයිකාන	10
රජාවතී කිලපුරිසි	320
රමො වනවෙතානී	152
රහදෙ අයං මුත්තකරිසපුරො	92

රා	
රාජපුත්තී ව නො මාතා	446, 466
රාජපුත්තී ව වො මාතා	466
රාජායතනා කපිකා	106
රාජා සන්ධිකාමො තෙ	316
රාජා සබ්බවිදෙහානං	78
රාජාසි ලුද්දකමො	116
රාජාභමසම් කාසිනං	56, 64

රු	
රුකං නිසසාය විජ්ඣානො	168
රුකෙකා හි මය්හං පඤ්චාරෙ සුජාතො	290

රු	
රුපෙ සද්දෙ රසෙ ගජෙ	224

රො	
රොදනෙන දුරකෙ දිසා	390

ල	
ලබ්භිකා මුට්ඨිකා වෙස	242
ලඤ්චාරො කතොකාසො	350
ලඤ්චාරො ලහෙ ආරං	258
ලංකං සුඛං මජ්ඣනී අප්පසෙසු	300
ලඤ්චාන මානුස්සත්තං වෙ	236
ලද්දෙය්හං ලහතෙ මවෙවා	194

ලා	
ලාඛා රසරත්නභානුවරී	236
ලාජා ඔලොපියා පුජා	472
ලභා වත මෙ අනාඤ්ඤා	298
ලාභා වත විදෙහානං	342

ලු

ලුණෙඳිනති ගිවිං අර වෙයයිකා	90
----------------------------	----

ලෙ

ලෙනෙඳි නාණං අරණං අනඛණං	84
------------------------	----

ලො

ලොකාං සජ්ජානං උදකං	168
ලොභා ඛණති අනානං	188
ලොච්ජාලඛකරාහා	314
ලොභිකකා සහසාහි	154
වච්ඡ දන්තමුඛා සෙතා	334
වස්සනතු හොනොන අමුලෙඳි	442
වස්සානි වස්සකාමානං	376
විකුතෙ මෙ විමානස්මිං	220
විකුතා රොදමානො සො	362
විකුතා සිරසා පාදෙ	262
විකුතා පරියාසිකා	372, 388, 392
විරං වෙ මෙ අදෙ සකක	354, 460

වා

වාචා කතා ගිඤ්ඤකා ගභිකා	184
වාණිජ්ජානං යථා නාචා	204
වායමෙථෙව පුරිසො	26
වාරිපසෙසව මෙ සතො	438
වාලච්ජනිවුණ්හිසං	14
වාපුකායපි ඔකිණ්ණං	446

වි

විකාසිතා වාපසතානි පඤ්ඤා	170
විවික්ඛවස්සාහරණං	210
විජයමුඛි මඤ්ඤං මහෙස්සිං	116
විජයාය වචො සුඛා	190
විජයො ව සුනාමො ව	200
විජිතානි තෙ මහාරාජ	110
විකිඪි මං විකුති සුත දිස්වා	104, 106, 110, 112
විදිතානි තෙ මහාරාජ	98
විදොසං පුපුසලෙලන	56
විධමං දෙව තෙ රජා	358
විධුර වසමානස්ස	250
විනිකො සිසව්වාදනො	260
විනෙතුං විකුතා වෙස	240
විමානං උපපන්නාසි	152
විවිධානි පුඤ්ජානානි	436, 440, 452

වි

පිට්ඨකයා

විවිධානී ඵලජාතානී	436, 440, 452
විභේදකා නාලිකෙරා	410
විවාදපඤ්ඤා දුතියො	52, 54
විවිච්ච භාසෙය්‍යා දිවා රහස්සං	314
විවිධෙහි උපායෙහි	306
විරුද්ධ චූලසන්නානං	6
ව්‍යග්ගිනසා ලොභ පිට්ඨා	424

වි

විකිවතොසු රක්ඛිසු	338
විසතිකේඛ වංශානී	8
විසතිකේඛ වංශානී	12
විසතිං තස්ස සොවණ්ණං	246

වු

වුත්තං ව පරිභාරකේඛ	342
--------------------	-----

වෙ

වෙද න තාණාය භවතති රස්ස	174
වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා	190, 194, 198, 202
වෙධං අස්සඤ්ඤානං ව	434
වෙධාමි රුජෙධා විය ජිජ්ජමානො	220
වෙලලාලිනො විතලලා	336
වෙළුරිය වණ්ණපනිතං	418
වෙසමා අභිසමා ජාලා	44
වෙස්සනාරකේඛ මද්දකේ	478
වෙහාසයා මෙ ඛණ්ඩා	108

ස

ස කතො තරමානොව	362
සකං නිවෙසනං පතං	156
සකුණි මානුසිනිව	482
සකුණි හතසුතොව	160, 374
සකඤ්චං තෙ උපට්ඨාසි	100
සකඤ්චා සකඤ්චො භොති	4
සකකා න ගතතුං ඉති මයා භොති	264
සපෙකාහමසම් දෙවිජෙද්ද	460
සග්ගානමග්ගමාවිකල්	116
සධ්විපිංසු පථං යකඛා	390
සධ්විපියනා සිඛානි	382
සථෙ එසා පවතෙතඤ්ඤා	394
සථෙ කිර කුමුදි භූපිපෙඤ්ඤා	306
සථෙ ගව්ඡසි පඤ්ඤාලං	318, 324

ස	පිටියකො
සචෙ ව කිසිච්චි කාලෙ	352
සචෙ ව යුපෙ මණිසබ්බමුත්තං	180
සචෙ ව රාජා පඨවිං විජිත්වා	184
සචෙ තුං දට්ඨකාමාසි	12
සචෙ තුං න ඉවජසි	152
සචෙ තුං න කරිස්සසි	360, 430
සචෙ තුං නිවජ්ජෙ දට්ඨං	430
සචෙ පස්සසි මොසබ්බං මෙ	326
සචෙ මෙ දසං දසිං වා	400, 402
සචෙ මෙ භතෙ ව පාදෙ ව	338
සචෙ මං චිත්තනිත්තන	340
සචෙ මංසං ව පාතංඛං	338, 340
සචෙ වො රාජා කුරුලෙක්ඛවාසී	254
සචෙ වො දුරුග්ගමානානං	346
සචෙ සො සත්තරත්තෙන	268
සචෙ හි අග්ගි අනාරතො වසෙය්‍ය	174
සචෙ හි කතෙන අනුසාසිතා තෙ	266
සචෙ හි ධනකාමොසි	156, 158
සචෙ හි දෙවා විදහු කුරුනං	248
සචෙ හි පුත්තො උරගුප්පස්ස	168
සචෙ හි යො ඉස්සරො සබ්බලොකෙ	178
සචෙ හි සො සුජ්ඣති යො භනාති	178
සචෙ හි සංසාරපථෙන සුජ්ඣති	204
සචෙ කීරෙවමාහංසු	438
සචෙකච්චි ධම්මො ව දමො ව වාගො	214
සචෙවාකාසමක්ඛබ්බො	222
සජොතිභුතා ජලිතා පදිත්තා	88
සජොතිභුතා පඨවිං කමනති	86
සයා ව ලුඤ්ඤ උපලඤ්ඤාලා	180
සතං හත්ථි සතං අස්සා	232
සතන අස්සසතෙ දත්තා	378
සතන ඉත්ථිසතෙ දත්තා	378
සතන ජචෙට්ඨා මහාරාජා	210
සතන දසීසතෙ දත්තා	380
සතන ධෙත්තුසතෙ දත්තා	380
සතන තො මාසෙ වසතං	428, 456
සතනම් ව ගතී දෙව	210
සතන රථසතෙ දත්තා	378
සතන හත්ථිසතෙ දත්තා	378
සතන උසු තොමර හෙණ්ඩිවාලා	218
සතනිමෙ සස්සතා කායා	196
සතන්යො තෙලමොතායො	334
සද්දහාමි මහාරාජ	294
සද්ධාය දනං දදතො	430
සද්ධාය සුනිවිට්ඨාය	110

පිට්ඨකයා

සඤ්ඤා ලොභ සුසඤ්ඤා	222
සනතං හි සාමො වජ්ඣි	64
සනතිකෙ මරණං තුඤ්ඤං	354
සනතිමාණව පුත්තා මෙ	342
සනති වෙහාසයා අසසා	326
සනති වෙහාසයා නාගා	326
සනති වෙහාසයා පකඨි	326
සනති වෙහාසයා යකඤ්ඤා	326
සන්ධිසිංහං කම්මඵලං	24
සන්ධාවමානං තං රජෙසු යුක්තං	218
සත්තඤ්ඤා මණ්ඩපවෙණ	334
ස පුණ්ණකො ආනමනො උදග්ගො	288
ස පුණ්ණකො කාමවෙගෙන ගිඤ්ඤා	234
ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තසෙය්ඨ	272
ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තසෙය්ඨ	288, 290
ස පුණ්ණකො භූතපතිං යසසසිං	236
ස පුණ්ණකො වෙසුලලමාහිරුට්ඨි	236
සප්පි තෙලං දධිං බීරං	472
සබලො ව යාමො ව දුට්ඨෙ සුපාණා	216
සබ්බං උපට්ඨපෙථ යඤ්ඤං	118
සබ්බං පටිපාදෙථ යඤ්ඤං	118
සබ්බකෙඤ්ඤ මව්වා සධ්වා සහොගා	174
සබ්බමෙව හි තුනෙනං	198
සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි	484
සබ්බ රත්තසස්ස යඤ්ඤං	128
සබ්බසංභාරකො නත්ථි	294
සබ්බස්මිං උපකම්බස්මිං	144
සබ්බානි එතානි සුභාසිතානි	228
සබ්බාහිභූතාහුධ ජිවිකත්ථා	176
සබ්බා සීමනීනියො	126
සබ්බෙ පතිංසු නිරයං	146
සබ්බෙපි ලග්ගං පුත්තා	118, 120
සබ්බෙ වජ්ඣනී නිරයං	124
සබ්බෙ වජ්ඣනී සුගතිං	122, 124, 128
සබ්බෙ වණ්ණං අධම්මට්ඨා	82
සබ්බෙ වතා ගක්ඛමයා	74
සබ්බෙව සාමානා කරොථ	190
සබ්බෙසු විපට්ඨිකෙසු	144, 146
සබ්බො ජනො පට්ඨාසිනො	50
සභාවං විනායනාසස්ස	356
සමඤ්ඤි කත්වා පමදහි යකඤ්ඤං	252
සමජ්ජා වෙත්ථ චක්කතති	242
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි	190
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ තුන	400, 452
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි	260

පිටස්සය,

සමතුලානී භූතානී	194
සමනෙතාදක සමපතනං	244
සමාකුලං පුරං ආසි	358
සමාගතා ජානපද	14, 266, 268, 292, 346, 484
සමාගතානං ඤාතීනං	478
සමානසුඛදුඛමිතා	452
සමාරුහනතං චූරසඤ්චිතං ගිරිං	218
සමාරුහනතං නිරයං	218
සමාරුහනතං පබ්බත සභ්භිකාසං	218
සමාසනා හොථ මයාව සබ්බ	254
සමා සමනතා පරිනො	150
සමිගාජින මද්දකඛං	50
සමුද්දජා හි මෙ මානා	150
සමුද්දෙ මාසො හරතො ච	82
සමුඛ්ඛවො මෙසි තුවං පපානා	272
සමමතාලඤ්ච චූණණඤ්ච	242
සමමද්දතෙව ගජෙකින	420
සමමුඤ්ඤාමි පමුඤ්ඤාමි	76
ස රාජා පරිදෙව්ඪා	64
ස රාජා පරිදෙවෙසි	62
ස ලොමහට්ඨා ලිනුජ්ඤෙ	80
ස ලොමහට්ඨං ඤාකාන	80
සවෙ එතෙන යානෙන	224
ස සමුද්දපරියායං මහිං	350
ස සෙනව්ඪතං සමුපපෙය්‍යං	358, 392
සහසසග්ගං හි මං තාන	466
සහසසදුක්ඛං හයවාහිං	110, 112
සබ්බහෙතා ච මිත්තානං	250
සංසාර සුද්ධිති පුරෙ නිව්ට්ඨා	204

සා

සාකං හිසං මද්ධං මංසං	392
සා ච සබ්බෙඤ්ඤිගතා	200
සා තත්ථ පරිදෙව්ඪා	454
සාතපුත්තා මයා වුළුහා	208
සා දෙවතා අනාරභිතා	64, 74
සා දෙහළිනී සුචිමිතිතා	236
සාධුති ව්ඤාන පහුතකාමො	252
සා නුන කපණං අමුචා	60, 436
සා නුන චක්ඛවාක්ඛිව	160, 374
සා මද්දී නාගමාරුයහි	482

ස	පිටුවකින
සාමා ව සොණ සබලා ව ගිජකා	86
සා මොහමසී හද්දා වො	74
සායමෙකෙන න දිසසනති	22
සාරයනති හි කමානි	64
සාලං ඉව පපෙ ජාතං	406
සාලාව සමපථිතා	162, 264, 376
සාමිකං අනුබන්ධස්සං	386
සා සෙනා මහති ආසි	472, 474

සි

සිඛිං හි දෙවෙසු වදනති හෙකෙ	176
සිහාලා රක්ඛාගෙන	336
සිතෙරුං හිමවනනඤ්ඤා	244
සියා විසං සිථනකස්ස	166
සිරියා සෙනපාරියා	418
සිරො තෙ වජ්ඣසිත්තාන	408
සිවියො දෙව තෙ කුජකා	362

සි

සිලවා ව අලොලො ව	262
සිලවනොසු දණ්ඩාසි	364; 388
සිලවා වනසමංකෙනා	250
සීසං නභාතෙ සුච්චිකෙ	468
සීසං නභාතො උදකෙ සො	362
සීසං නභාතා සුච්චිකා	482
සීසං නභාතො සුච්චිකො	480
සීහස්ස වාසස්ස ව දීපිනො ව	184
සීහා බ්ලාව නිකඛිනා	464
සීහො වෙනං විහෙයෙය්	442
සීහො වායො ව දීපි ව	450

සු

සුක්ඛච්ඡි වෙධවෙරා	384
සුඛකාමා රහොසිලා	28
සුඛං දුක්ඛෙන පරිපාටියනොතා	306
සුඛං වා යදි වා දුක්ඛං	200
සුඛාවහො දුක්ඛානුදෙ	340
සුඛි හි එකෙ න කරොනති පාපං	306
සුජාතා භුජගලට්ඨිව	342
සුජාතා මිගජාපිව	342
සුඤ්ඤං මාතා රථං දිසවා	10

සු

පිට්ඨකයා

සුඤ්ඤානො ලිච්චිපුත්තො	224
සුඤ්ඤාසි සිවලි ගාථා	52, 54
සුඤ්ඤාහි එතං වචනං	328
සුඤ්ඤාහි මෙ මහාරාජ	164
සුතමෙව මෙ සුරෙ ආසි	204
සුතං මෙනං අරහතං	166
සුතතඤ්ඤා සුතතච්ඡේදඤ්ඤා	482
සුඤ්ඤාන වාකයං පතීනො අනුජා	252
සුදස්සනො කරවීමකො	110
සුධම්ම ඉති යමාහු	112
සුධම්මං තාවතීංසඤ්ඤා	244
සුනාමස්ස වචො සුඤ්ඤා	190
සුරතතපාද කල්යාණී	340
සුරහි තං වනං වාතී	412
සුරහි ව රුක්ඛා නගරා	422
සුරහි සමුද්වායනහි	418
සුරියුග්ගමනො නිධි අපො	26
සුවණ්ණපරුසමුදනො	336
සුවණ්ණපිළිකාකීණ්ණං	188
සුවණ්ණමාලං සතප්පඤ්ඤා	288
සුවසාළියසඬ්ඤා	168
සුවො අහොසි ආනන්දෙ	352
සුවො ව සුචිං කාමෙසං	320
සුසුඬං වත ජීවාම	46
සුසුඬං වත සංවාසො	332, 344
සුපච්ඡේදණා අයං සෙලො	154
සෙණි මොකෙකා පලාහෙන	306
සෙනපණ්ණි සත්තපණ්ණා	420
සෙනං ඡන්තං සෙනරෙථා	192
සෙයොගා විසං මෙ ධායිතං	370
සෙවමානො සෙවමානං	206

සො

සො අසසරාජා විධුරං වහනො	266
සො අහං වායමිසසාමී	24
සො ආගමා නගරං ඉන්දකො	238
සො ආගමා රාජගහං සුරම්මං	236
සො ආබහනං සිරිං හිඤ්ඤා	50
සො ව පණ්ණරසිං රතනං	188
සො ව මිත්තෙ අමච්චෙව ව	254
සො වොදිනො බ්‍රාහ්මණියා	404

සො	පිටුවකයා
සො ජනෝ තං අවවාසි	404
සොණදිනෝ ගහපති	100
සො තප් ගතො රමමානං	404
සො තප් ගතො පබ්බතමනාරස්සිං	268
සො තප් ගතො අවච්ච	362
සො තප් ගතොන විවික්ඛයනො	268
සො තද් පරිවිණ්ණො මෙ	156
සො තං ඵං ඵං ගතෙ ඔසෙ	24
සො තෙන පරිවිණ්ණො	168
සො නුන කපණො තානො	60, 436
සො නුන ඛත්ථො ඵකො	444
සො පුට්ඨො නරදෙවෙන	80
සො පුණ්ණකො කුරුනං කක්ඛසෙට්ඨං	276
සො මුහුතං ච සයිකා	192
සො උම්මමානො නරකෙ පපානෙ	268
සො වනං මෙසසඬකාසං	396
සො හට්ඨෙ ඵලමාහතා	66
සොහං ඵං පජානාමි	22
සොහං කියං නු භාසිසං	266
සොහං ගතො මනුසෙසසු	114
සොහං තෙන ගමිසාමි	364
සොහං දදමි සාරනො	348
සොහං සකෙ අභිසසිං	380
සොළසිත්ථි සහස්සානි	350

සථ

සථාගතං තෙ මහාබ්බහෙමි	414, 428, 456
සථාගතං තෙ මහාරාජ	16, 64, 74, 392
සථාගතං තෙ වෙදෙහ	322

හ

හත්ථගතං පත්ථගතං	158
හත්ථානිකං රථානිකං	18, 20, 240
හත්ථා පමුනො උරගො	162
හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා	6, 292, 362
හත්ථාරුහෙ අනිකට්ඨෙ	240
හත්ථාරුහෙ අනිකට්ඨා	264, 266, 346, 484
හත්ථාරුහෙ අනිකට්ඨෙ	334
හත්ථාරුහෙ අනිකට්ඨෙ	258

හ	පිටුවකයා
හස්සාරොහා අනිකටයා	14
හස්සී අසසා රජා පතා	324
හස්සී අසසස රජෙ දතා	380
හස්සී අසස රජෙ පතා	344
හස්සීකඛ්ඤාතො ඔරුයා	358, 476
හස්සී ගතෙ අසස ගතෙ	122
හස්සී ගවාසසා මණිකුණ්ඩලා ව	248, 302
හදයං දදෙයාං චක්ඛුමපි	356
හද්ද ඛො මං අනුජානාමි	322
හද්ද ඛොහං ගමිසසාමි	320
හද්ද ව යානං අතුලානුභාවං	276
හද්ද ව පදුම පතනානං	138
හද්ද ව මං උපගුහ	138
හද්ද ව මුද්දකානි වසානි	138
හද්ද ව විලෙපනානං	138
හද්ද තුවං යකඛ මමපපි නෙහි	274
හද්දන්ති අපායාමි	158
හද්දන්ති ගමිසසාමි	160
හද්දයා මං හනස්ස	140
හද්දහං ගවජාමි සුරෙ ජනිතද	322
හතති හසෙති පාදෙහි	304, 308
හරං හතතඤ්ච පානඤ්ච	308
හලිද්දකා ගතධිසිලා	422
හලිද්ද ලොභිකා සෙතා	426
හසසං අනිජ්ඣාන ඛමං අතචජං	176
හංසො නිකඛිණ පතනානි	370
හිත්වායතථලං කංසං	44
හිමව්වයෙ හෙමව්වතො	188
හිමවා යජා ගතධිරො	470
හිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා	364
හිනෙන බ්‍රහ්මවරියෙන	80

සබ්බද්ධානාමානුසංගමනිකා

අ	පිට්ඨකයා	උ	පිට්ඨකයා
අකිත්ත	82	උපසෙති	116
අඛණ	236, 238	උපලවණ්ණ	352
අඛණානි	188, 190, 202	උඛ්ඛරි	348
අඛිතිරස	82	උරුලෙලකසසප	224
අච්චා	172	උසිනාර	220
අච්චිච්චි	166	උසිනර	80
අච්චුක	118, 414		
අච්චුන	170	එ	
අච්චක	80, 220	එකච්චරො	132
අච්චුන	238	එකරාජ	116, 128, 130, 142
අනොජ	118	එරාචණ	244
අභයඛකර	113	එරාචනී	116
අභිනිකතාපනා	398	එරාචණ	132
අරිච්ච	162, 174		
අරිච්ච	82	ඔ	
අලාක	188, 190, 192, 196, 224	ඔපරකනී	134
අසිපකනතිරය	220	ක	
අසකක	80	කච්චාන	248
අසකකණ්ණ	110	කච්චායන	238
ආ		කණ්ණිකාචක	208
ආනතු	224	කණ්ණසස	320
ආභසාර	46	කණ්ණාර්ථනං	386, 390, 476, 480
ආරණ්ණ	364	කච්චිලලිය	322
ආලමච්ච	164	කච්චිලසසකර	148
ආලමච්චන	156, 164	කරච්චකො	110
		කලිඛණ	398
		කසසප	48, 82
ඉ		කංසසස	168
ඉතු	80		
ඉතුලොකන	374	කා	
ඉතුපකන	238 288,	කාකනෙරු	172, 182
ඉතුතු	456, 460	කාච්චු	312, 328
ඉරතුනී	230, 232, 234, 236, 270, 288	කාසි	2, 56, 64, 68, 70, 344
ඉසිකාලික රකඛිය	82	කාසිපුතන	152
		කාසිරාජ	62, 66
ඊ		කාසි	148
ඊසධර	110	කාලාහිරි	266
		කාච්චකාල	216

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න	පිටප්පිටකා	බ	පිටප්පිටකා
නඤ්ඤ	244, 412	බීජක	196, 198, 224
නඤ්ඤෙන	128, 134, 334	බීරණී	100
නඤ්ඤ	116, 338, 340, 342	බ්‍රහ්මදක්‍ෂ	166, 314, 316, 322, 324, 328, 332
නරදේවෙන	312	බ්‍රහ්මා	456, 460
නාසිකා	134		
නාරද	48, 212, 220		
නාලාගිරි	118	භ	
නාලික	396	භගිරස	80
නිමි	78, 80, 82, 86, 114	භද්‍රජී	224
නිමිත	246	භද්‍රසෙන	116
නිසභ	118, 172, 182	භද්‍රිය	116
නෙමිකිර	110	භරත	82
		භාගිරජී	172
භ		භාම	70, 72, 74
භජාපති	456, 460	භාවසෙට්ඨි	198
භක්‍ෂාල	144, 246, 314, 316, 318, 324, 330, 334	භූමිකිරවරුණා	270
භක්‍ෂාලවණ්ඩි	332, 338, 340	භූරිදක්‍ෂ	150, 152, 154, 156, 160, 162
භක්‍ෂාල වණ්ණඩා	332, 338, 340	භෙරි	352
භක්‍ෂාල රාජසා	318, 320, 322	භොගවති	234
භක්‍ෂාලා	316, 322		
භක්‍ෂාලියා	314, 316	ම	
භයාගසමි	168	මසව	78, 356
භරතීමිත	246	මච්ඡා	246
භාවියෙ	244	මඤ්ඤ	246
පිට්ඨල	196	මඤ්ඤ	364, 372, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 476, 478, 480
පියකෙන	252	මනොජව	82
පිළියකඩ	56, 64	මනොහර	238
පුත්තස	312, 328	මයුර	252
පුත්තරික	396	මසකසාර	236, 252
පුත්තසක	118, 232, 234, 236, 246, 268, 270, 276, 288	මහාමායා	352
පුත්තස මුට්ඨ	116	මහොසධ	294, 298, 304, 312, 314, 316, 322, 326, 328, 330, 332, 334, 338, 340, 342
පුත්තසන	80	මාස	82
පුත්තවති	116, 130, 134	මාසිර	318, 320, 322
පුරිකද	2, 80, 354	මාකලි	84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98
පොකබරකඩ	134	මාලාගිරි	172, 182
ඵ		මිහාජිත	48, 50
ඵරුසක	244	මිථිලා	28, 46, 50, 84, 106, 316
ඵසති	354, 356	මිථිලාගහ	112, 114, 294
ඛ		මිසාක	244
බාරාණසි	108, 148, 150, 168		
බිලබා	352		

	ස	පිට්ඨක		ස	පිට්ඨක
සිව්වර්ග		470	සුරසෙන		246
සිව්නං	356, 358, 462		සෙනසොගන්ධි		396
සිද්ධ		82	සෙනක	298, 312, 328, 332	
සිව්ලි		26, 52, 54	සෙල		80, 126
සුභරා		318	සොණ		86
සුජලපති		82, 356, 462	සොණ දිනන		100
සුදස්සන	110, 112, 150, 160,	162, 172 182	සොතුබෙර		382
			සොව		170
සුදොධාදන		352	සොමදක්ක		156, 158
සුධම්ම		112, 244	සොමනස්ස		30
සුනකඛක්ක		224	සොමයාග		82
සුනන්ද		116	සොමො		456, 460
සුනාම	188, 190, 224			හ	
සුභග		162, 168	හිමවනන		172
සුරාමුඛ		118	හිමවා		182, 470
සුද්ධ	116, 120, 134, 136, 170		හිර සැසඳවනී		234
සුර		116			

විසේෂපද, නු කකමණිකා

අ	පිට්ඨකා	අ	පිට්ඨකා
අගරු	412	අනිදනං	116
අගලුවැන්නවිලිකා	128, 144	අනිබ්බා	426
අග්ගපිණ්ඩිකා	122	අනියකරා	378
අග්ගරාහං	170	අනිවාකාං	384
අග්ගලානි	240	අථබ්බං	358
අඝ්භුතං	180, 404	අද්දුභස්ස	168
අඝ්භුතකං	400	අදෙනති	86
අග්ගියං	394, 416	අඛනටො	434
අග්ගියානි	472	අධිකාරකතො	222
අග්ගාගාරං	420	අනගාරා	80, 82
අසං	404	අනඤ්ඤධෙය්‍යා	310
අසමමගා	382	අනාමයං	392
අට්ඨකාලා	418	අනිකට්ඨා	358, 376
අඛග්ගෙකුකා	424	අනිකට්ඨ	240
අඛාරකාසුං	88	අනුග්ගානි	222
අඛාරිකා	176	අනුවච්ඡග්ගි	372, 374
අට්ටෙලා	190	අනුසාසෙමු	252
අට්ටිමනං	246	අනෙලකං	410
අට්ඨ	242, 450	අනොජා	422
අට්ඨරෙ	28	අනාකෙන	22
අට්ඨස්සු	10	අනාරපුරස්මිං	126
අට්ඨාදනං	100	අපච්චිං	70
අට්ඨිවා	420	අපච්චො	370
අට්ඨරං	390	අපාරතෙය්‍යං	24
අට්ඨරකං	390	අපාලම	222
අපගරා	382	අපිළිකුකං	348
අපඤ්චාරි	52	අපුරාණං	26
අපියං	144	අප්පචාටා	422
අප්පකණ්ණං	420	අබ්භසනනානරෙ	108
අප්පතා	420	අභිජිග්ගිකං	164
අප්පකායකො	168	අභිජිහනාය	306
අප්පකායකං	182	අභිදෙය්‍යගතො	312
අප්පෙඛනං	170	අභිසස්සිං	380
අප්පෙකිනා	176	අභිසමෙහානො	256
අප්පෙකිනො	308	අභිසමෙහාසස්සං	384
අප්පෙකිනො	308	අභුට්ඨෙ	364
අප්පෙකිනො	308	අභුට්ඨං	364
අප්පෙකිනො	308	අමමං	226
අප්පෙකිනො	308	අමබා	284 410, 418
අප්පෙකිනො	308	අමබුපො	204
අප්පෙකිනො	308	අමබා	438

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අ	පිටියකො	ආ	පිටියකො
අයිතො	264	ආරහො	148
අයොකුටං	144	ආරොහනෙ	26
අරා	228	ආලු	468
අරිඤ්චො	78	ආවේණියං	114
අරියගණ	36, 42	ආසජ්ජ	166
අරියසිලවතො	360	ආසදං	410, 412, 414, 416
අවජ්ඣා	116	ආසහසෙසති	164
අවජේඣා	168	ආසිවිසෙන	156
අවරුඤ්ඤි	380	ආතිසංඝං	400
අවරුඤ්ඤා	464	ආහුතගති	168, 396
අවරුඤ්ඤි	392, 394	ආහුතිං	408
අවසුච්ඡති	436	ආලම්බො	102, 106
අවසුඤ්ඤි	230	ආලාරපට්ඨමා	378
අවංසිරා	88	ආලාරිකා	472
අව්‍යාපජ්ඣං	250	ආලාරියො	242
අවාකර	466		
අවාකරොති	246, 248	ඉ	
අසඬකුසකච්ඡති	262	ඉක්කා	424
අසනා	412, 418	ඉක්කරසමපසුතො	170
අසනතුලෙයොයා	248	ඉත්ථිගුම්භසංඝ	348
අසමමාදියා	394	ඉඤ්ඤොපකච්ඡණ්ණොහො	158
අසංපුර්ණං	148	ඉඤ්ඤොපකසංඤ්ඤානං	150, 368
අසංච්ඡකණ්ණානි	120, 124	ඉඤ්ඤරොහිතා	112
අසංසා	410	ඉඤ්ඤගොතනසංඝ	374
අසංසාසකානි	138	ඉඤ්ඤවරා	422
අසිලොකො	360	ඉඤ්ඤවරෙති	420
අසි	422	ඉඤ්ඤා	186
අසොකා	422	ඉරිනෙ	448
		ඉලලියා	32, 470
ආ		ඉලලියාචාපධාරිති	378
ආකුච්චා	424	ඉසෙ	220
ආසාතනෙ	96	ඉසසසෙට්ඨ	56, 60, 64
ආචා	426	ඉසසරො	178
ආච්ඡාදනං	392		
ආඤ්ඤා	2	ඊ	
ආනාදුතො	146	ඊසාඛ	222
ආපනෙ	440	ඊසාදනනං	356
ආගෙනති	100		
ආමග්ගිඤ්ඤා	318, 324	උ	
ආමලකා	410	උක්කා	162
ආමාය	100	උක්කසා	426
ආමුක්කමණිකුණ්ඩලා	210, 362	උග්ගසන්තං	482
ආමුක්කහස්සාහරණො	362	උග්ගා	358, 360, 362
ආයාගවිඤ්ඤා	174	උච්ඡ්ඤ්ඤා	426
ආයුහතං	248	උඤ්ඤාචරියාය	398

ක	පිට්ඨකයා	කා	පිට්ඨකයා
කදමො	418, 424, 426	කාමවණ්ණිනී	270
කදලිමිගා	242, 426, 452	කාමසා	156
කදලියො	420	කායුරධාරිනො	140
කනෙරුසබ්බසංඝ	368	කාරණසං	316
කපණලඥෙහි	138	කාරණිකා	94
කපලෙ	48	කාලං	68, 154
කපිඤ්ජරා	424	කාසං	384
කපිසානා	410	කාසිකසුච්චසාධරා	128, 142
කපිසා	106, 410, 418	කාසියානී	372, 386
කප්පාසපිටුරාසි	158	කාසුං	2
කපුරා	422	කාසුමාරියො	64, 76, 414, 428
කමණ්ඩු	66, 404	කාභනනි	386
කමුකායුරධරා	150	කාලකා	424
කමොජකානං	178	කාලා	234
කභිං	48	කාලායසං	44
කමමධෙයොසු	260	කාලාමෙය්‍යා	424
කමනා	24	කාලියා	422
කමුඛනචු	82	කිංසුකා	420
කමුඛාරානං	162	කිංසුකවලලියො	422
කධිනො	90	කිංකිසකාරිනා	158
කරතියො	420	කිංකිසං	62
කරවියා	424, 426	කිපුරිස	244
කරෙරිමාලා	418	කිපුරිසි	320
කරොටියා	486	කිපුරිසෙ	368
කලම	468	කිලමුද්දං	24
කලමකා	420	කිලිපියා	44
කලමකෙහි	418	කිසිසා	364
කලාපසනගඥො	186	කිසියා	228
කලිං	174, 198, 246	කීටා	178, 382
කලිංග	422	කුකුසාකා	424
කලුනං	464	කුකුචා	424
කච්චානි	472	කුකුභා	240, 424
කච්චපථානුපභාසා	184	කුඤ්ජරං	366
කසිණං	334	කුඤ්ජවාදිකා	424
කසිරං	8	කුටපං	368
කළාරො	434	කුටජා	412
කංසපජ්ජානනෙ	384	කුටජී	410
කංසුපධාරණා	380	කුටුමො	472
කා		කුට්ඨා	410, 420, 422
කාකොලසබ්බා	86	කුඩ්ධමුච්චි	202
කාකොලසබ්බෙහි	216	කුණාලකා	240
කාකොලා	448, 454	කුණාලා	186
කාච්චමයා	234, 236	කුණාලිනො	128, 142, 144
කාකියාන	268, 272	කුට්ඨනිං	84
කාපුරිසෙන	326	කුසලසාදිසා	188

කු	පිට්ඨකයා	බ	පිට්ඨකයා
කුබ්බරො	222	බග්ග සස	368
කුමිනාමුඛෙ	438	බග්ගා	424
කුමුහපුණිකො	242	බජ්ජුරි	234, 410
කුමහිලා	242, 422	බණ්ණිකං	444
කුමුනාදපුරා	434	බණ්ණෙතා	450
කුමුලාසො	472	බන්තසංඝ පරිබ්බලො	14
කුමුචී	370	බන්තසංඝ පරිබ්බලො	164
කුරුරා	426	බන්තසම න්‍යා	184
කුරුරි	160, 374	බන්තසම න්‍යා	96
කුරියා	262	බරමුඛානි (දකුණු භාවනාසංඛි)	472
කුරුයො	288, 290	බරාජිනං	372
කුරුනං	226	බරාජිනො	164
කුලාවකං	160	බාධිතං	370
කුලාවරා	420	බාරිකාපං	372
කුලාවා	424	බුද්ධ චෙත්සාපකාකිණෙණ	354
කුලිරකා	424	බුද්ධ පාදං	414
කුසං	384	බුද්ධ පුට්ඨං	422
කුසලං	14	බුරුපං	336
කුසුමහරා	420	බොමකොදුමහරානි	372, 386, 482
කුටං	94		
කුටාගාරෙ	388	ග	
කුටෙ (පාස)	324	ගණිකායො	240
කෙතක	234	ගනුසිලා	422
කෙතකා	420	ගනුසිකෙ	242
කෙටුකෙ	26	ගවජා	242
කෙයොහා	154, 156	ගවජාලො	290
කොක	242, 450	ගවජසස	368
කොකනිසාතකා	424	ගාමණියෙහි	32, 34, 38, 40
කොකිලා	412, 426		378, 470
කොඤ්චං	368	ගිඛමකං	482
කොටුමහරානි	32	ගිරිකණ්ණිකා	420
කොට්ඨං	424	ගිරිගඬුරාවානං	368
කොට්ඨි	424	ගිරිගඬුරා	66, 76
කොදුමහරානි	372, 386	ගිරිගඬුරං	396
කොධසා	66	ගිරිපුත්තාගා	410
කොතනිකෙහි	340	ගිරිපුත්තා	110
කොතනිමනාසිප්පනිධිතං	340	ගුහලා	422
කොමාරිකා	234	ගුණිකාසුරධාරිනං	334
කොරණ්ඩකා	422	ගොටපියො	194
කොලං	468	ගොණසිරා	424
කොලිනියායො	96	ගොධකා	424
කොලියා	234	ගොධා	472
කොවිළාරා	410, 418	ගොණකෙ	388
කොසමි	412	ගොහනුබෙධනෙන	384
කොසුමාචලකසුසෙසාණි	340		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

	ස	පිටුවකිනා		ප	පිටුවකිනා
සහසිසෙතා		150	ජයසූත්‍ර		214
සරණියො		124, 126	ජටං	410, 412, 414, 416	
			ජටිනී		442
			ජටී		164
	ච		ජනසංකේත		254
චක්කවාකා		240, 426	ජනාධිප		456
චක්කවාකී		160	ජමු	234, 410, 418	
චංඛොයා		424	ජමොනද	234, 236	
චිඤ්ඤෙසු		148	ජලො		242
චතුරාර්ථං		388	ජාතවේදං	410, 412, 416	
චන්තා		118	ජාතු	48, 102, 106, 224	
චන්දනථොසිතෙ		30	ජාලකා		420
චන්දන මරකතගණෙහි		134	ජිගිංසං		156
චන්දියෙන		140	ජිමං		54
චමරී		424	ජිවජිවකා	424, 426	
චමරිමොරහකේහි		388	ජිවඤ්ජිවකා		240
චමුකදලවී මිමියොයො		138	ජිවසුත්තා		412
චමොයාකා		234	ජිවසොකිනං	386, 428, 456	
චණ්ඩානී		472	ජෙසසනතං		366
චලනී		424			
චාතුමසස		188		කඩ	
චාතුරනොතා		350	කඩාපිතා		424
චාරුතිමොරුකං		410	කඩාමකා		422
චිත්තා		172			
චිත්‍රකා		424		ඩ	
චිත්‍රගතලෙ		356	ඩංසා		414
චිත්‍රගතලෙරුසුසිතෙ		356			
චිත්‍රපෙකුච්චි		368		ක	
චිත්‍රා		240, 242	කකකාරී		420
චිරරත්තතපස්සිනො		156	කගරා	410, 420, 422	
චිරං		372	කකකලානී		468
චුජෙදු		228	කපනිය කප්පනෙහි		130
චුලලාසීතිමහාකපො		196	කබ්බකච්චි		466
චෙතසාමොකෙතා		392	කරවස්		242
චෙලකෙදු		424	කාරාවිතා		410
චෙලාපක		354	කාලාවචරං		242
චෙලකෙතිපො		292	කාලියා		422
චෙලකෙතිපං		146	කිංසරානී		120
චොරකා		422	කිංකිරා		424
	ජ		කිංකිරායො		424
ජකලො		208	කිදිවොකචරා		236
ජාප		160, 348	කිදුක		64, 76
			කිදුකානී		414, 428
			කිපුරං		30

කි	පිට්ඨකයා	ද	පිට්ඨකයා
කිඤ්ඤාසුනි	342	දුජ්ඣා	96
කිලකා	234	දුනිධුරා	52
කුඩ්භවණකා	422	දුක්ඛි	346
කුරියනාලිකසංසුට්ඨං	242	දුගතො	368
කුලසිති	420	දුභිං	48, 156
කුලා	254, 256	දුභි	168
		දුමපරියායෙසු	410, 416
කුලියා	424	දුය්ඨං	400
		දුරතියමභවං	120, 124, 126
		දුස්සිකෙ	242
කෙ		දුහති	4
කෙලධොකායො	334	දෙඩ්ඛුහස්ස	166
කෙවිජ්ජසංකා	180, 186	දෙණ්ඩිමා	186
		දෙණ්ඩිමානි	346, 472
කා		දෙවකුසුරො	78
කාජ්ජ	448	දෙවච්ඡණ්ඩි	212
		දෙවො	166
		දෙස්සියා	458
ච		දෙමිලා	410
චණ්ඩිලසාසිති	480	දෙසිනාමුඛං	192
චරුගුහා	336	දෙහළො	228
ද		ධ	
දකරකඛිනො	346, 348	ධනියති	230
දකඛිණස්සා	388	ධනු	420
දකඛිසි	368, 396	ධම්මං	48
දකෙකමු	200, 274	ධම්මගු	228
දජ්ජං	6	ධරණීරුහං	354
දජ්ජමු	214, 270	ධවා	412
දමනා	162, 164	ධිති	432
දමෙමු	280, 286		
දඤ්චලමානං	238	න	
දඤ්චලමානා	100	නකුලා	424
දසවරා	356	නකඛකෙත	402
දසිමකචකො	420	නගා	82
දිට්ඨා	22	නඩ්ඛලකොට්ඨදෙධා	318
දිඤ්ඤාසුනි	96	නජ්ජුහා	410, 416, 424, 426
දිඤ්ඤා	424	නටනටකගායකෙ	242
දිඤ්ඤානි	472	නදිවරා	426
දිරසසුඤ්ඤා	174, 184	නද්දි	146, 486
දිවං	78	නද්දිකා	412
දිව්‍යං	136	නඤ්ඤා	222
දිවෙයා	150	නරකෙ	272
දිසමභති	26, 84, 308	නරද	422
දිසියො	424	නරියො	96, 150, 350
දිපෙ	378		

න	පිට්ඨකය	න	පිට්ඨකය
නවමියං	400	නීලසුප්ඵ	420
නභාපකසුතභාතා	142, 144	නීලියා	422
නභාපකසුතභාපිතා	128	නීවාලො	426
නළකා	426	නෙතතිංසබ්බා	16
නළභිවණ්ණං	82	නෙතතිංසවරධාරිනො	160
නළපී	422	නෙතතිංසා	336
නළසනතිභා	424	නෙලබ්බො	222
නාගකුඤ්ජර	228	නෙතතිංසො	142
නාගනාසුරු	342	නෙලපතිං	446
නාගමාලිකා	234		
නාගවලලිකා	422		
නාගා	424		
නාදියො	422	පකතො	392, 404
නාභ්‍යා	228	පකිරවාගිං	82
නාරදපබ්බතා	456	පකිරහරි	168
නාළිකෙරා	410	පකිලෙදයිකා	90
නිකතිණිකා	466	පකබරං	192
නිකතිණිසංඝාමී	466	පකබරෙ	470
නිකතිණ්ණං	158	පකබරො	222
නිකතිතා	476	පකකඛා	2
නිකබං	154	පගබ්බිතා	208
නිකකරජ්ජුහි	378	පංකදනතා	356
නිකබ්ණපතො	370	පංකදනො	414
නිබණ්ණං	2	පංගුරා	420
නිගළ	52	පවලාකා	424
නිගළබ්බකා	120, 124, 136	පඤ්චුපං	100
නිගගුණට්ඨ	418	පඤ්චාලිතං	368
නිග්‍රොධා	410	පටංගා	178, 382
නිසංඤ්ඤපි	2	පටිකුභ්‍යකා	424
නිඛ්‍යාසුකරා	242	පටිසං	126
නිජ්ඣාපෙතං	394	පටිවජ්ජං	50
නිනතිතා	132	පටිවජ්ජෙද	222
නියමොභාතා	332	පටිපාදුකං	482
නියතිං	196, 198	පටිභාණානි	136
නියතියා	200	පටිභොගො	164
නිරජ්ජති	378	පටිමුක්ඛා	52
නිලිච්ඡිතඵලො	208	පටිසංඝතං	16
නිවාලො	66	පණ්ඩුදෙණ්ඩිමා	242
නිසම්මකාරිනො	308	පණ්ඩා	186
නිභතමානො	242	පණ්ඩුරජනා	222
නිභතෙ	242	පණ්ඩිතියං	2
		පණ්ඩුකම්බලා	372
		පණ්ණාකං	16
නිධුරො	52	පතතංවරො	156
නිපා	412	පතොදෙ	224
නීලකා	424	පතිරාපෙහි	370

ප	පිටුවක	ප	පිටුවක
පත් කාරකා	358, 376	පව සසතො	374
පතනිමනී	314	පවාසං	128
පත්තරෙන	318	පව්‍යධිතා	150
පථඥියො	240	පව්‍යධිතො	50
පදං (පථං)	154	පසද	422, 426
පදිපියා	280, 284	පසාදියා	412
පද්‍රමුනරො	422	පසුරා	116
පඬුගු	310	පසෙසමු	404
පඬුවිරා	232	පළච්චි	196
පඥො	350	පලියං	240
පදමකං	368	පංසුතුලානං	42
පදමකා	418, 422	පාකතංසා	426
පආරෙ	290	පාටලියො	410
පධංසෙතුං	394	පාටලී	418, 422
පනසා	410	පාටිභාරියපකඛං	100, 104, 108
පනුනන	216, 248	පාඨිනා	242
පපා	102, 104	පාණිසසරෙ	242
පපුනෙත	352	පාතුරහු	78, 84
පබ්බතාතො	6	පාථෙය්‍යං	402
පභිනකං	358	පාදංසු	398
පමපකා	424	පාපකං	8
පරසුඥො	156	පාරිකා	66, 68
පරදුරගමනංස	208, 210	පාරිච්ඡන්තං	244
පරපෙසසිනාය	178	පාරිජඤ්ඤා	418
පරිකරිංසු	392	පාරෙවටා	426
පරිගහතං	226	පාරෙවතා (රුකඛ)	410
පරිබොධො	240	පාචුසා	242
පරියාපුණාථ	476	පාසකනී	408
පරිවදනනිකා	426	පාහුතො	16, 392
පරිවදෙනනිකා	472	පිබ්බල	246
පරිසුභිනි	304, 308	පිබ්බලො	434
පරිසුභිනා	384	පිබ්බියං	168, 681
පරුළුකකව්‍යනබලොමා	356	පිබ්බලායො	424
පරුළුකකව්‍යා	82	පිචු	424
පලපුටසස	206	පිණ්ණරොදකං	450
පලමෙහසි	6	පිට්ඨිමනී	314
පලසතං චමමං	340	පියකා	234
පලසතා	242	පියඤ්ඤකා	422
පලාපෙන	90	පියානන්ද	412
පලිසසජ්ජ	476	පියාපුකකා	412
පලිසසජ්ජි	290	පියාල	64, 76
පලිසනං	18	පියාලානි	414, 428
පලලොඛනසු	388	පිතෘ සිතො	142
පලලසමි	160, 370, 374	පුකකසකුලෙ	126
පවනෙ	390	පුච්චිකකුකුකු	234
පවළුකා	54	පුණ්ණපනතං	408

ප	පිටිමයා	බ	පිටිමයා
පුතාථිවා	412	බාලමනො	2
පුප්‍රය ඤාණං	114	බිඤ්ඤාසාරා	398, 474
පුප්‍රලොම	244	බිඤ්ජාලං	368
පුප්‍රලොමමධ්‍යා	396	බිලකතා	92
පුතනාගා	410	බිලකා	304
පුභ්වමලාවිකිණණං	132	බිලසතං	140, 142
පුභ්වභිභාරසස	150	බිලාරා	242
පුබ්බපථානුගතෙන	230	බිලාලී	468
පුමුනා	60	බෙලුවාදණධං	404
පුරිසකාරියං	24	බෙලලා	468
පුරිසව්‍යගෙයා	170	බොහුකකසස	296
පුරිසාලු	422	බුහා	66, 68
පුගානි	414	බුහාබාහු	150
පෙතං	80	බුහාවනෙ	60, 62, 68, 208, 364
පෙතතිකසමුභවං	356	බුහුබිඤ්ඤා	116, 402
පෙතතිකං	364	බුහුමයානං	460
පෙලකා	424	බුහුමා	178
පෙසසකරා	298	බුහුමෙ	402, 404, 406
පෙසසියා	54	බ්‍යථිතා	432
පෙසසියො	438		
පෙසෙස	262	භකුටී	458
පෙළාබ්බං	330	භගිනිමාලා	234
පොකබරසාතකා	424	භගනාසකො	434
පොටකිලං	384	භගපිටි	434
පොයෙනෙත	242	භණ්ඩ	422
පොරිසියං	184	භණ්ඩ	424
පච්චෙදනෙ	382	භද්දමනා	422
ඵණ්ණිකො	420	භලලාටක	468
ඵලිකාසු	102, 104	භලලියො	412
ඵසසිතගාලෙ	388	භවෙයා	410
		භවො	250
		භසමරාසි	166
බකා	424	භසසරා	424
බදරානි	410	භාකුපරිසරං	168
බඤ්ඤාපුප්‍රභේ	246	භිසං	392
බරිහිනං	368	භුසං	8, 24
බලගානි	240	භුතපති	178, 236, 302
බලකපාදෙ	434	භුතභවං	480
බලකා	394	භුතභවො	468
බලාකා	424	භුතභතා	134
බලිබඤ්ඤා	436, 438, 440	භුතභුතො	274
බලියා	204	භුමිවද්ධනො	10
බලියකං	424	භකා	178
බහුතයො	424	භරවා	86
බහුකකපොසියා	138	භෙරී	186
බහුමංසසුරොදනං	390	භෙසමං	150

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත.

හ	පිටස්ඛිකා	ම	පිටස්ඛිකා
හෙසමා	116	මාගධ	354
හොගලුද්ද	404	මාණියෙ	482
හොවාදී	178	මාතඛං	366
ම		මාතියා	82
මකරා	242, 422	මානුසිනි සකුණි	482
මකසා	414	මාලධාරිනො	366
මකකටා	424	මාලධාරි	366
මග්ගනායෙන	472, 474	මගරථ	34, 40
මධ්‍යලං	154	මිගසමිත	58, 66
මට්ඨා	86, 92	මිගසත්ථි	408
මට්ඨානං	22	මිත්තදුක්ඛා	274, 308
මෙවු	26	මිත්තදුක්ඛි	158
මෙජගුමඛ	242	මිත්තදුක්ඛො	4
මඤ්චාත්මඤ්ච	242	මිත්තදුක්ඛො	94
මණිවලෙත	334	මිලකඛා	176
මණ්ඩුකජාපියා	164	මිසං	46
මහතිකං	356	මිහිතපුට්ඨං	188
මඤ්ජනා	424	මිහිතපුට්ඨං	336
මඤ්ජනෙහි	452	මිලහං	94
මධුක	64, 76	මුඛපුලලං	482
මධුකා	410	මුග්ගතියො	420
මධුකෙ	414, 428	මුච්චිඤ්	234
මධුගතධියා	422	මුඤ්ජ	242
මධුගතධියො	422	මුඤ්ජබ්බජං	384
මධුපිණ්ඩිකා	402	මුඤ්ජාවිසිකා	54
මධුලධී	422	මුට්ඨිකා	242
මධුවිජ්ජලං	396	මුතිඛා	102, 106, 186, 242
මෙකුජා	90, 92	මුදයනති	422
මනොජවො	214	මුද්දිකා	410
මනතපදනි	178	මුළාලිහි	412
මන්දලකෙහි	32, 246	මුළාලවටකං	450
මස්සරකොඤ්චාහිරුදං	150	මුග්ගො	2, 26
මස්සරකොඤ්චාහිරුදෙ	354	මෙණ්ඩසක	296
මලෙල	242	මෙට්ඨනකෙ	402
මසං	410, 412, 414, 416	මොරා	424
මසාරගලලිතො	234	මොරිහි	368
මහා	108	මොළිං	138
මහානාමා	420	ය	
මහාමණ්ඩල	22	යකබ්බතභවතානි	144
මහාසෙතෙන	22	යකඛා	390
මනිසා	382, 424	යතෙඛා	100
මහොදිකං	396	යතෙඤ්ජු	180
මංසකාජං	168	යනතයුතෙන අග්ගලෙ	332
මංසි	420	යමසාධනං	380
මංසුපසෙවනං	386	යාවයොගෙන	80

ය	පිට්ඨකයා	උ	පිට්ඨකයා
යාවයොගො	168	ලොමපදමකං	368
යුතීතා	422	ලොලුපා	422
යුපසස	180	ලොහකුලිහිං	88
	ර	ලොහපිට්ඨා	424
රජසස්සරො	414	ලොහමයුසු	434
රත්තාවිවසනෙ	360, 362, 376	ලොහවිජ්ජාලධාරාභා	314
රතෙතා	20	ලොහිතකවිජුපධාරිතා	336
රථකාරකුලෙ	126	ලොහිතකො	108
රථමණ්ඩලං	392	ලොහිතකාවසහස්සානි	154
රථානීකං	240	ලොහිතකෙතා	150
රථිකා	358, 376	ලොහිතධාසස	234
රථියා	148	ලොහිතසීසසස	166
රථෙසහ	362, 384	ලොහිතා	426
රත්තිං	16		ච
රචිහංසා	426	චකුලා	420
රසමියො	224	චග්ගා	424
රහදෙ	94	චගගු	398
රාජකලී	144	චගගුකරො	8
රාජායතනා	106	ච ධාසසයනා	96
රුක්කාකො	6	ච ධාසනපබ්බතො	390
රුච්චිග්ගහා	160	චච්ඡසි	396
රුච්ඡති	436	චච්ඡාචී	400
රුණ්ණමුට්ඨො	404	චජ්ජා	406
රුමථි	164	චජ්ජාසි	10
රුරු	242	චටංසකා	356
රුහිරං	216	චණ්ණනිභාය	238
රුපියපකචරං	192	චණ්ණො	82
රොහිට්ඨ	388	චණ්ඩකො	376
රොහිට්ඨචණ්ණො	388	චක්කවතං	150
රොහිට්ඨා	422	චනගුකොයො	452
රොහිතා	422	චන චෙත්තානි	152
	උ	චනරා	28
ලකඛං	246	චනවිකාසෙ	366
ලඛිකා	242	චමෙක මුද්ධනි	152
ලඛි	424	චමෙතා	324
ලබ්භා	412	චග්ගාචී	372, 388
ලාඨා	236	චරං	462
ලාලසමානාය	446	චරකො	426
ලාලස්තං	376	චරණ	420
ලාලසමානානං	74	චරාකා	80
ලිඛං	54	චරාකියා	444
ලුතො	18	චරාරොහා	456
ලුතසිරා	90	චරාහා	424
ලෙඤ්ඤකං	144	චරුණාදනනී	132
ලොකායනිකං	250	චලජා	242
ලොකනී	168	චලලිහො	422
ලොණකරා	176		

ව	පිටියිකා	වි	පිටියිකා
වසවකනිනං	152	විවනං	406
වසාමසෙ	392, 394	විවනෙ	448
වසිනා	170	විවසනෙ	200
වසුමා	164	විසසානානං	156
වසෙමු	252	විසමවකකුලො	434
වසසපුගානි	98	විසසමෙතාරං	406
වසසමානසස	368	විසසාස කලානි	98
වසසවරා	378	විහනනනාරංසො	150
වළභියො	230	විහරෙමු	188
වංසරාජා	360	විභීයසි	370
වංසො	146	විණා	346
වාගුරාහි	474	වුක්කං	6
වාචපෙයෙයන	464	වෙජජා	156
වාතජවා	240	වෙජෙසු	126
වාමරොහිණි	314	වෙතාලිකෙ	242
වාරණා	418, 426	වෙදිසා	436 440
වාරණාභිරුද්	426	වෙධබ්බං	384
වාරිවරං	94	වෙධවෙරා	384
වාරිවරො	300	වෙමාතා	166
වාරිවහො	20	වෙයාගෙස	378
වාරුණිං	376	වෙලාඛකා	424
වාරුණි	374, 478	වෙලලාලිනො	336
වාසනනි	422	වෙසියානා	6, 264, 266, 292, 358, 360, 362, 376
වාසයෙමු	252	වෙසි	240
විකක්කනං	328	වෙසසානාරං	172
විකනනා	96	වෙසසා	176, 178
විකාසිනා	170	වෙහාසයා	108
විග්ගහො	226	වෙච්චිය ඵලකරොදයො	244
විසාසාද	424	වෙච්චියාසු	106, 112
විජ්ජං	48	ව්‍යඤ්ඤාසා	424
විජ්ජුත්ඛ්‍යාසනා	236	ව්‍යමනං	102, 104, 106, 112
විතනිකාන	338, 340	ව්‍යමනිකමානාසා	212
විතනං	154	ව්‍යමනිනො	278, 282
විතනි	100, 102, 104, 106	ව්‍යමෙන	222
විතො	156		
විදුග්ගෙ	86	ස	
විදුහු	248	සලපථෙයාං	392
විද්ධා	56	සකුණියො	120
විධමං	358	සබ්බො	250
විනලිකනං	50	සඬකුලා	402
විභිකකා	410	සඬකුලියො	472
විභෙදිකා	410, 422	සඤ්ඤා	186, 248, 346
විසග්ගරාජසස	254	සඤ්ඤානා	250
විසග්ගො	368	සඬාරං	22
විසාකරොහි	214	සජ්ජනං	168
විසුලානානි	240	සජ්ජුරථ	32, 38

ස	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
සට්ඨිභායනං	334, 366	සසොලුකා	452
සට්ඨිං	158	සසසුයා	364
සතපුපථා	422	සංජලෙනවෙ	304
සතථලෙ	386	සංවෙසනාකාලෙ	444
සතථලෙකංසෙ	386	සංසාදියා	412
සතථලං	36, 44	සංසාර සුඤ්ඤි	204
සතෙරතා	200	සංසුමහමානා	68
සතපඤ්ඤා	234, 420	සාකං	392
සතතු	304	සාතපුත්තා	208
සතතුහත්තං	402	සාතවෙ	206, 208
සතතුමුලිකිං	164	සාරඛණං	358, 392
සද්වලං	150	සාධාරණදරො	250
සනාතෙව	384	සාමසමසුඤ්ඤරෙහි	134
සඤ්ඤායුතං	168	සාමා	86, 452
සඤ්ඤානගතා	94	සායනා	418
සඤ්ඤා	388	සාරිතකකඛා	222
සනාබ්බසුගෙ	240	සාලා	106, 162, 410, 412
සනනිසිනෙනසු	384	සාළිනිගෙයාසො	134
සබලා	420	සාලි අකට්ඨපාකො	426
සබ්බභූතෙව්වා	26	සාලුකං	450
සබ්බභූතභව්වානං	118	සාවං	158, 160
සබ්බසංභාරකො	294	සාසපො	422, 426
සබ්බසිඛිනො	118	සාසුරො	332
සමඛිනි	144	සාළිකා	318, 424
සමජ්ජා	242	සික්කායසමයා	336
සමතුලායානිභූතානි	194	සිඛණ්ඨි	240
සමුද්දකප්පාසි	422	සිගාලා	424
සමුපාකරොත්තතු	118	සිඛු	422
සමුසිතධජං	240	සිඛ්ඤාටකෙසු	240
සමඛලං	414	සිතොරුවනට්ඨංසකා	356
සමඛාධපකඛිනතං	330	සිත්ථුවාරකා	234, 436, 440
සමමනාලං	242	සිරිනිගුණ්ඨි	418
සමමති	14, 408, 410, 416	සිරිංසපා	414
සමමනා	156	සිරිසා	418
සරතුතති	256	සිලාභුනො	166
සරණසිනි	144	සිලුවචයං	236
සරදෙසකං	210	සිලෙසිනො	222
සරහා	422	සිවාය	374 384
සරිරදහා	176	සිව්කාය	372
සලලා	412	සිථත්තසක්ඛ	166
සලොකා	140	සිංසාටකා	412
සලලකියො	420	සිංසපා	420
සවනනිනං	404	සිද්ධන්තරෙ	110
සවුපට්ඨයාං	358	සිමනනිනියො	126
සසකඤ්ඤකා	242	සිහසංකාසෙ	126, 136, 144
සසුරමිති	364	සිහා	424

සි	පිටුවකිනා	සෙ	පිටුවකිනා
සුකඤ්චි	384	සෙලං	154
සුඛිසං	230	සෙලො	154
සුච්ඡිකා	236	සෙවාලසිංසක	420
සුච්ඡිතං	270	සොණා	424
සුණා	240	සොණදානං	376
සුණසාය	370	සොණකිකතෙ	150
සුණා	296	සොසානං	120
සුණා	382, 482	සොබෙහසු	148
සුතතවජ්ජං	482	සොහඤ්ජනා	420
සුතං	482	සොභියා	242
සුද්ද	176	සොමරුකඩා	412
සුනිවිට්ඨා	110	සොවණණ වීකකා	132
සුපණණ	156	සවාගතං	414
සුපාණා	216	සවාජෙකොව	370, 372
සුහගමානිනො	384	හ	
සුහඛණං	236	හස්තලංකෙහි	140
සුහොග	170	හස්තානිකං	240
සුමනා	422	හස්තාරුහා	358, 376
සුමනං	148	හස්තකා	436, 438, 440
සුමනති	434, 440, 476	හස්තවිකරානි	120, 124
සුරතො	250	හස්තනාගෙ	358
සුරියවලී	422	හස්තවිරවුරගතෙ	128
සුලොපි	424	හදයකොතො	314
සුවණණකවජා	470	හයවාහි	110
සුවණණකවෙජ	378	හරිත සංඝලං	168, 396
සුවණණහාළිඳි	450	හරතායුතො	422
සුවසාළිය සංසුට්ඨං	168	හරිතුක්කමා	150
සුවා	424	හරිතකී	410
සුසංඤ්ඤා	378, 382	හරෙණුකා	422
සුප්ප	422	හළිදු	422, 426
සුංසුමාරා	242	හසිසානති	474
		හසුලා	378
සුච්ඡි	426	හංසගගරහං භිනි	340
සුණා	424	හංසා	426
සුතමාගධවණ්ණිකෙ	354	හාරහාරිණි	474
සුද්ද	176	හාහිනි	372
සුදෙ	242	හිඩ්කාරො	410
සුනාග්ගවෙලලිකා	66	හිඩ්ගුරාජා	426
සුනෙසු	92	හිණ්ඩසානති	60
සෙබවා	168	හිතට්ඨාහි	153
සෙතගෙරු	420	හිරිවෙරා	422
සෙතපණ්ණි	420	හිංගු	420
සෙතපාරිසා	418	හුසා	476, 478
සෙතවාරි	420	හෙමකසාන වාසසා	470
සෙත සොගනධිකෙහි	418	හෙමකසාන වාසසෙ	378
සෙනා	426	හෙමජාල පට්ඨානං	160